

T.C
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
RADYO - TV VE SİNEMA ANA BİLİM DALI
RADYO - TV BİLİM DALI

TRT VE BBC'NİN ANAHABER
BÜLTENLERİNİN KAMU HABERCİLİĞİ
AÇISINDAN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ:

(DOKTORA TEZİ)

87777

AYŞE BİLGE GÜR SOY

TEZ DANIŞMANI : PROF. DR. MESUT ÖNEN

İSTANBUL 1999

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
İÇİNDEKİLER	I-III
KISALTMALAR	IV-V
TEŞEKKÜR	VI
GİRİŞ	1
1. KİTLE İLETİŞİMİNDE HABER ÜRETİMİ	4
1.1. Haber Üretiminin Sosyolojisi	13
1.1.1. Medya ve Devlet	15
1.1.2. Eşikbekçileri	18
1.1.3. Haber Değerleri	21
2. KAMU HİZMETİ YAYINCILIĞI ve İKİ ÖRNEĞİ: TRT ve BBC	29
2.1. Kamu Hizmeti Yayıncılığı	29
2.1.1. Kamu Hizmeti Yayıncılığının Temel Prensipleri	32
2.1.2. Kamu Hizmeti Yayıncılığının Oluşumu ve Gelişimi	40
2.2. TRT	45
2.2.1. TRT'nin Kuruluşu	45
2.2.2. TRT Haberciliğinin Oluşumu ve Gelişimi	52

2.2.3. TRT’de Eşikbekçiliği ve Denetim	55
2.2.4. TRT’de Haber Üretimi	66
2.3. BBC	70
2.3.1. BBC’nin Kuruluşu	70
2.3.2. BBC Haberciliğinin Oluşumu ve Gelişimi	73
2.3.3. BBC’de Eşikbekçiliği ve Denetim	76
2.3.4. BBC’de Haber Üretimi	81
3. ARAŞTIRMADA KULLANILAN METODOLOJİ	85
3.1. İçerik Analizi	85
3.1.1. Hipotezler	88
3.1.2. Örneklem	89
3.1.3. Sınıflandırma	89
4. BÖLÜM TRT 1 ve BBC 1’İN ANAHABER BÜLTENLERİNİN ANALİZİ ve KARŞILAŞTIRILMASI	101
4.1. Niceliksel Analiz	101
4.1.1. TRT 1 VE BBC 1’in 19-25 Ocak Tarihleri Arasındaki Anahaber Bültenlerinin Niceliksel Analizi	102
4.1.2. TRT 1 ve BBC 1'in Anahaber Bültenlerinin Genel Değerlendirmesi	130
4.1.3. Haberlerin Konularına Göre Dağılımı	131
4.1.4. Haber Konularının Süreleri	134

4.1.5. Haber Sıralaması ve Süresinin Konulara Göre Değerlendirilmesi	136
4.1.5.1. TRT 1 BBC 1'in Anahaber Bültenlerinde İlk Üç Haberin Konularına Göre Dağılımı	136
4.1.5.2. TRT1 ve BBC1'in Anahaber Bültenlerinde Dört Dakikayı Geçen Haberlerin Konulara Göre Dağılımı	140
4.2. Niteliksel Analiz	143
4.2.1. TRT1 ve BBC 1'in 19-25 Ocak Tarihleri Arasındaki Anahaber Bültenlerinin Niteliksel Analizi	144
4.2.2. Niteliksel Analizin Sonuçları	185
4.3. Araştırmanın Sonuçlarının Değerlendirilmesi	189
SONUÇ	192
YARARLANILAN KAYNAKÇA	197
EK 1	209
EK 2	299

KISALTMALAR

AA	: Anadolu Ajansı
AB	: Avrupa Birliği
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
a.g.d.	: Adı Geçen Dergi
age(k)(ç)	: Adı Geçen Eser, (Kitap)(Çoğaltma)
a.g.m.	: Adı Geçen Makale
a.g.g	: Adı Geçen Görüşme
ANAP	: Anavatan Partisi
AP	: Associated Press
Ar. Gör.	: Araştırma Görevlisi
AŞ	: Anonim Şirketi
AÜ	: Ankara Üniversitesi
S.S.K	: Sosyal Sigortalar Kurumu
BBC	: British Broadcasting Corporation
BBP	: Büyük Birlik Partisi
bkz.	: Bakınız
BM	: Birleşmiş Milletler
BP	: Birlik Partisi
CHP	: Cumhuriyet Halk Partisi
CNN	: Cable News Network
Çev.	: Çeviren
Der	: Derleyen
Doç	: Doçent
DP	: Demokrat Parti
Dr	: Doktor
DSP	: Demokrat Sol Partisi
DTP	: Demokrat Türkiye Partisi
DYP	: Doğruyol Partisi
EBU	: Avrupa Yayın Birliği
FBI	: Federal Bureau of Investigation (ABD Federal Araştırma Bürosu)
GAP	: Güneydoğu Anadolu Projesi
ITV	: Independent Television (Bağımsız Televizyon)
İ.Ü	: İstanbul Üniversitesi
İTÜ	: İstanbul Teknik Üniversitesi
LDP	: Liberal Demokratik Parti
Ltd	: Limited
MGK	: Milli Güvenlik Kurulu

MHP	: Milliyetçi Hareket Partisi
NATO	: North Atlantic Treaty Organization (Kuzey Atlantik Antlaşması Teşkilatı)
PKK	: Partiyen Karkeren Kürdistan (Kürdistan İşçi Partisi)
PTT	: Posta, Telefon, Telgraf
Prof	: Profesör
RP	: Refah Partisi
RTÜK	: Radyo Televizyon Üst Kurulu
S	: Sayfa
SS	: Sayfalar
SBF	: Siyasal Bilgiler Fakültesi
SSCB	: Sovyet Sosyalist Cumhuriyet Birliği
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TEM	: Trans European Motor Way (Avrupa Transit Kara Yolu)
TRT	: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
TRT-GAP	: TRT'nin Güneydoğu Anadolu Bölgesine Yönelik Televizyon Yayını
TRT-INT	: TRT'nin Yurt Dışına Yapılan Televizyon Yayını
TÜSİAD	: Türkiye Sanayiciler ve İş Adamları Derneği
USA	: United State of America (Amerika Birleşik Devletleri)
Vb	: Ve başkaları, ve benzerleri, ve bunun gibi
Vd	: Ve Devamı
Vs	: Ve saire

TEŞEKKÜR

Bu tezin hazırlanmasında beni yönlendiren ve büyük emeği geçen danışmanım Prof. Dr. Mesut Önen başta olmak üzere Prof. Dr. Özden Cankaya'ya, kaynak bulmamda yardımcı olan Arş. Gör. Çiler Keleş Dursun'a ve Yar. Doç. Gül Tokay'a en içten teşekkürlerimi sunarım.

Bilge Gürsoy

GİRİŞ

Çağımızın iletişim çağı olduğu ve iletişim çağında haberin taşıdığı önem bugün artık sayısız yazar tarafından kabul gören bir gerçektir.

Özel televizyonların kamu yararını gözetmekten çok ticari kazanca dayalı ve izleyicileri reklam müşterisi olarak gören yayınları gözönünde bulundurulduğunda, kamu televizyonları ve de özellikle kamu televizyonlarında haberciliğin taşıdığı önem ortaya çıkmaktadır. Bu sebeple araştırmada, TRT ve ilk kuruluşunda örnek aldığı BBC'nin ana haber bültenlerindeki haberlerin karşılaştırmalı bir analizi yapılıyor ve sözkonusu yayın kurumlarının izleyiciyi bilgilendirme yani kamu hizmeti yayıncılığı görevini yerine getirmesi konusu irdeleniyor. Bu amaçla sözkonusu kurumlar önce örgütsel açıdan inceleniyor, ardından da haber bültenlerindeki haberler içerik analizi yöntemiyle karşılaştırılıyor.

Tezimizin birinci bölümünde önce iletişimin bilim dalı olarak ortaya çıkışı, diğer sosyal bilimlerle olan bağı incelendikten sonra haber ve haber üretimi ve analizi ile ilgili araştırmaların hangi yaklaşımlardan kaynaklandığını belirlemek için kitle iletişim araştırmalarındaki temel eğilimler ele alınıyor. Bundan sonra

tezimizin konusu TRT 1 ve BBC 1'in anahaber bültenlerinin analizi olduğundan, haberlerin seçimi ve haber üretimi konularına giriliyor.

İkinci bölümde BBC ve TRT'nin kamu hizmeti yapan birer kuruluş olmalarından dolayı kamu hizmeti yayıncılığının incelenmesi uygun görülerek önce kamu yayıncılığının temel prensipleri ve tarihçesi anlatılıyor ve çağımızda taşıdığı önem belirtiliyor. Ardından TRT ve BBC'nin kuruluşları, örgütsel yapıları, yayın ilkeleri, habercilik anlayışları ve bu kurumlardaki haber üretim süreçleri ile denetim mekanizmaları anlatılıyor.

Üçüncü bölümde tezin konusu olan iki kamu hizmeti yayıncılığı yapan kurumun anahaber bültenlerindeki haberlerin karşılaştırmalı analizini gerçekleştirmek için geliştirilen iki aşamalı araştırma modeli inceleniyor. Sözkonusu haberler önce içerik analizi yöntemiyle niceliksel olarak, sonra da niteliksel olarak inceleniyor.

Son bölümde de araştırmanın verileri ele alınıyor; veriler şu hipotezler doğrultusunda inceleniyor:

- 1) TRT 1 ve BBC 1'in anahaber bültenlerinde kamu yararından çok hükümet erkanının yararı gözetilmektedir.

2) TRT 1 ve BBC 1'in anahaber bültenlerindeki haberlerin seçiminde batı tipi habercilik değerleri geçerlidir.

Sonuç bölümünde ise araştırmanın ortaya çıkardığı tablonun anlamı ortaya konuyor ve önerilerde bulunuluyor.

1. KİTLE İLETİŞİMİNİNDE HABER ÜRETİMİ

Günümüzde iletişimin sosyal yaşantının vazgeçilmez bir parçası haline geldiği herkes tarafından kabul gören bir gerçektir. Birçok disiplinin kesiştiği noktada yer alan iletişim süreçleri felsefe, tarih, coğrafya, sosyoloji, sosyal antropoloji, psikoloji, yönetim bilimleri, linguistik, sibernetik, ekonomi, bilişsel bilimler ve bunun gibi çok değişik bilimlerin ilgisini çekmiştir.¹

İletişimin disiplinlerarası bir alana yayılmış olması birçok sorunu da beraberinde getirmiştir, çünkü iletişim sahasında bugün birbiriyle rekabet eden o kadar çok kuram ve modeller mevcuttur ki, bu konuyla ilk defa meşgul olanlar kendilerini kolayca bir kuram, model ve kavram karmaşası içinde bulabilir.²

Kitle haberleşmesi kuram ve araştırmaları da bir çok diğer alanın kesişme noktasında durmaktadır. Ama bu kesişme noktası disiplinlerarası soyut bir alanı değil, daha ziyade, sosyal bilimlerin çeşitli dallarındaki farklı bakış açılarının belli bir iletişim kuramı oluşturacak şekilde birleştiği ideolojik bir çizgiyi ifade eder:

“19. ve 20. Yüzyıl boyunca medyanın gelişmesi, yazılı basın, radyo ve televizyon aracılığı ile sunulan farklı

¹ Armand ve Michele Mattelart, *İletişim Kuramları Tarihi*, İstanbul: İletişim Yayınları, 1998, s.7.

² Orhan Gökçe, *İletişim Bilimine Giriş*, Ankara: Turhan Kitabevi Yayınları, 1993, s. 1

içerikler, bunların hazırlanması, izlenip okunması süreçleri üzerine farklı kuramsal bakış açılarının gelişmesini de birlikte getirmiştir. Bu kuramsal yaklaşımların dayandığı bilgilimsel tavırlar, gene bu yaklaşımlarından yola çıkılarak yapılan görgül araştırmaların yöntemlerini de belirlemiştir. Yakından incelendiğinde medya üzerine yapılan çalışmaların hemen tümünün farklı disiplinlerin kesişmesi ile tanımlanan bir alanda gerçekleştiği görülebilir. Bu disiplinler toplumbilim, siyaset bilimi, ekonomi, toplumsal ruhbilim, dilbilim, ruhbilim ve ruhhekimliği olarak sıralanabilirse de, tümünün kesiştiği soyut bir disiplinlerarası alanın bulunduğunu varsaymak yerine, farklı kuramsal yaklaşımlar için farklı kesişme ve örtüşme biçimleri bulunduğunu düşünmek daha doğru olacaktır. Üstelik kesişmeler, genellikle disiplinler arasında olmaktan çok, farklı disiplinlerden gelen farklı yaklaşımlar arasındadır. Örneğin toplumbilim, dilbilim ve ruhhekimliği arasında bir kesişmeden çok, Marks, Saussure ve Freud'un görüşleri arasında bir kesişmeden söz etmek daha doğru olur.”³

Alanın disiplinlerarası bir niteliği olması dolayısıyla, tarih, sosyoloji, sosyal psikoloji, siyaset bilimi, dilbilim, antropoloji ve psikoloji gibi bilim dalları, iletişim alanına pek çok bulgu sağlarlar.

“Ancak buradan çıkan eklektik tablonun kitle iletişim araştırmacılarının kendilerini çeşitli disiplinlerin 'kenarında' hissetmelerine, hiçbir disiplinle tam olarak özdeşleştirememelerine yol açtığı düşünülebilir. Bu, marjinal olma duygusunu arttırmaktadır.”⁴

³ Ayşe İnal, “Kültürel Çalışmalar ve İzleyici Sorunu Üzerine”. *Kuram Dergisi*, No 8, Mayıs 1995, s. 59-60.

⁴ Korkmaz Alemdar ve Raşit Kaya, *Kitle İletişiminde Temel Yaklaşımlar*, Ankara: Savaş Yayınları, 1983, s. 5

Her ne kadar, iletişim, ancak ve ancak disiplinlerarası yaklaşımla doyurucu bir şekilde açıklanabilir ise de, şimdiye kadar disiplinlerarası bir sahaya yayılmış olması ve bu disiplinlerin herhangi bir işbirliğine girmemiş veya girememiş olması bugün iletişim alanında yaşanan kargaşanın da esas nedenlerinden biridir. Ayrıca bu husus, iletişimin sosyal bilimlerin bir alt dalı olarak ayrı bir bilim dalı olmasını da ciddi şekilde geciktirmiştir. Bugün gelinen aşamada iletişim ayrı bir bilim dalı olarak kabul görmekte, gelişimi de o yönde olmaktadır.

“İletişimin marjinal ve çeşitli disiplinlere eklenmiş bir entellektüel faaliyet olmaktan çıkıp, kendi özgül hükümler alanını belirlemiş bir disiplin haline geldiği görüşü çok değil bir ya da iki on yıl öncesinde fazlasıyla abartılı bir iddia olarak kabul edilebilirdi. Oysa bu görüş, bugün dünyanın her yanında rahatça dile getirilebildiği gibi, karşı argümanlara da kolayca göğüs gerebilmektedir. Burada belirtilmesi gereken bir açıklayıcı not da, iletişim araştırmalarının bir bütün olarak birleştirilip, disiplinler bir kimlik kazanmaya başlamasıyla birlikte, bu araştırmaların kitle iletişim araçları üzerinde yoğunlaşması ve bu anlamda kitle iletişim araştırmalarıyla özdeşleşmesidir. Bu nedenle bugün iletişim alanını kitle iletişim başlığıyla anmak pek de yalın olmayacaktır.”⁵

Kitle iletişim çalışmalarının gelişmesi üç ana evre olarak görülebilir.⁶ 1900'lerin başından 1930'ların sonlarına dek uzanan

⁵ Erol Mutlu, Kitle İletişim Kuramları ve Türkiye'de Basın-Yayın Eğitimi, AÜ. Basın YayınYüksek Okulu Yıllığı 1991- '92, s. 119.

devreyi kapsayan birinci evrede, medyanın davranış ve inançlar üzerindeki etkilerinin güçlü olduğuna inanılır. Bu yaklaşım, kitle iletişiminin muhafazakar eleştirmenleri tarafından olduğu kadar, kitle iletişiminin bireyleri kitlelere dönüştürdüğü, kültürü mahvettiği ve uyuşturucu etkisi yaptığını savunan ve görüşleri 'hipodermik iğne' modeliyle benzerlikler taşıyan Frankfurt Okulu tarafından da savunulmaktadır.⁷

Medya çalışmalarının yaklaşık 1940 ile 1960'lı yılların başlarındaki devreyi kapsayan ikinci evresinde ABD'de yapılan araştırmalar medyanın etkilerinin sanıldığı kadar güçlü olmadığını ortaya koymuştur. Oy verme ve tüketim davranışları üzerine yapılan araştırmalarda medyanın dinleyici/izleyici/okuyucu kitlenin tutum ve davranışları üzerinde çok az veya hiç etkisi olmadığı saptanmıştır. Ancak bu araştırmalarda "etki"den kastedilen kitle iletişim çalışmalarının birinci evresinde olduğu gibi uzun süreli etki değil, kısa süreli ve ani etkidir. Kitle iletişiminin güçlü etkilerini sorgulayan ABD'li araştırmacılar, medya mesajlarının filtre edildiği sosyal grupların rolünün altını çizmişler ve medyanın etkilerinden bahsederken arkadaşlar, komşular ve fikir liderlerinin de önemli değişkenler olduklarını vurgulamışlardır. Bu gelenekte yapılan ampirik ve sörveye dayalı

⁶ Denis McQuail, "The Influence and Effects of Mass Media," in J. Curran, M. Gurevitch and J. Woollacott (eds) **Mass Communication and Society**. London: Edward Arnold, 1987, ss. 72-74.

⁷ David Barrat, **Media Sociology**, London: Routledge, 1994, s. 16

araştırmaların metodolojileri bugün kuşkuyla karşılanmakta ve sonuçlarının her tür medya etkisine genelleştirilebilmesi sorgulanmaktadır.

Kitle iletişim araştırmalarının üçüncü aşamasında medyanın etkileri ile ilgili çalışmalar tamamen terk edilmemekle birlikte önemini büyük ölçüde kaybetmiş, buna karşılık medyanın içeriği üzerine yapılan araştırma ve çalışmalar önem kazanmıştır. Biraz da etkiler üzerine yapılan araştırmaların sonuçlarının yarattığı hayal kırıklığı ile ⁸ kitle iletişiminde değişik yaklaşımlardan gelen araştırmacıların ilgisi bilgilerin seçimi ve sunumu konularına kaymış ve medya içeriğini incelemek için ileri analiz teknikleri geliştirilmiştir.

Kitle iletişimi sahasında bilimleşme sürecini belirleyen tartışmanın odak noktasını, iletişimin etkileri oluşturmuştur.İletişim sahasındaki tartışmaların “etki” konusunda yoğunlaşmaları, ve buna ek olarak, iletişim çalışmalarının soyut bir disiplinden ziyade çeşitli disiplinlere ait bakış açılarının özgün bir keşişme noktası olarak ortaya çıkmış olması, kitle haberleşmesine ilişkin kuramsal yaklaşımları iki ana gruba ayırma eğilimine yol açmıştır: Liberal, oğulcu ve eleştirel yaklaşımlar.

Kitle iletişimi üzerine söylenebilecek şeyler, gördüğü yoğun ilgi nedeniyle bugüne dek aşağı yukarı dile getirilmiş bulunuyor.

Söylenenlere derli toplu bakıldığında, yorumlama düzeyinde genel eğilimlerin neler olduğunun açıklığa kavuşmuş olduğu görülür. Ortaya çıkan tablonun şöyle olduğu söylenebilir: Kitle iletişimi, özellikle elektronik medyanın gücünü arkasına almış bir kitle iletişimi, popüler söylemde genelde teknolojik yanına vurgu yapıldığından, bir modern zaman harikası olarak görülmekte, bu da onun hakkında ya Mc Luhan tarzı bir optimizme, ya da tam tersi bir durum olarak teknolojik pesimizme varılmasına yol açmaktadır.⁹

İnsanlararası iletişimin doğasına, yapısı ve genel işleyişine bu tarz yorumlamalardan öte bilimsel yaklaşımlarla açıklık getirmeye çalışan iletişim kuramları ise, psikoloji, sosyoloji gibi sosyal bilimlere göre çok daha yeni bir disiplinin ürünleri olarak ortaya çıkmış olmasına rağmen, konusuna ilişkin bir yığın tanım geliştirmiştir.

İletişim kavramına akademik düzeyde oldukça fazla tanım getirilmiş olmasına rağmen, topluca bakıldığında, bunlardan başlıca iki düşünce çizgisi, iletişim olgusuna başlıca iki yaklaşım biçimi saptamak mümkündür. İlki, iletişim sürecinin iletim yönünü öne çıkaran, “gönderici-mesaj-alıcı” hattını izleyen klasik

⁸ James Curran, Michael Gurevitch ve Janet Woollacott, **Mass Communication and Society**, Londra: Edward Arnold, 1987, Londra: Edward Arnold, 1987, s.3.

⁹ Ünsal Oskay, **Kitle İletişiminin Kültürel İşlevleri**, İstanbul: Der Yay. 1993, “Giriş” ve s. 207-226

tanımlardır. İletişimin bu tarz formülasyonu, bir bilginin, duygunun, tutumun v.b. birinden ya da birilerinden bir başkasına ne şekilde aktarıldığında yoğunlaşır. Diğer bir yaklaşım biçimi ise, ağırlık noktası olarak iletişimin gerçekleştiği sosyal, siyasal, kültürel ortamı alan, iletişimin sosyal bir olgu olarak çok bileşenliliği düşüncesidir.

İletişim bilimleri literatüründe, ilk grubu teşkil eden liberal çoğulcu yaklaşımdan kaynaklanan çoğulcu paradigma, daha ziyade “anadamarcılar, liberal görüş” adıyla ifade edilirken, buna tepki olarak ortaya çıkan ikinci gruba, iletişime ideolojik ve kültürel işlevleri olduğu savıyla yaklaştıkları için, “eleştirel yaklaşımclar” denir.

Geleneksel çoğulcu paradigma (anadamarcılar), ilk liberal teorisyenlere ve onların, kökeni Platon’a dek giden, bireyin temel hak ve özgürlükleri ile ilgili düşüncelerine dayanır. Bu fikirleri özümseyen çoğulcu yaklaşım, Comte, Spencer ve Durkheim gibi sosyologların varsayımları ile sosyal psikoloji, davranışçılık ve daha sonra yapısal fonksiyonalizm akımlarından da etkilenmiştir.¹⁰

Eleştirel yaklaşım ise esas olarak Marksist teoriden kaynaklanmış, kitle toplumu yaklaşımından beslenmiş ve ilk teorilerini medya çalışmalarında, Frankfurt Okulunun

alışmalarında ortaya koymuştur.¹¹ Daha sonra ise Levi-Strauss'un yapısalcı antropolojisi, Saussure'un yapısalcı dilbilimi ve Sigmund Freud'un psikoanalitik teorisinden etkilenen neo-Marksist akademisyenler, bu eleştirel yaklaşımı geliştirerek bireylerin bilincini şekillendirmede medyanın ideolojik yeniden üretim fonksiyonu üzerinde durmuşlardır.

Eleştirel yaklaşımılar, kitle iletişiminde öne çıkarılması gereken tarafın iletişim teknolojisi ve ileri iletişim donanımlarından ziyade iletişim tekeline elinde bulunduran ticari ve siyasi çıkar çevrelerinin hegemonik tutumu olduğunu söylerler. Kitle iletişiminin ideolojik kullanımı ve bunun hegemonik yapı içindeki kültürel işlevlerine vurgu yapan eleştirel düşünceye göre, kitle iletişiminin ideolojik ve kültürel işlevinin, sahip olduğu teknolojik yetilerin ona verdiği kuşatıcı yanlarından daha da çok, toplumsal yapıdaki hegemonik ilişkilerce belirlenen kullanımlarından yola çıkılarak açıklanması gerekir. Nitekim, Adorno ve Horkheimer gibi eleştirel düşüncenin iki büyük ismi de kendi dönemlerinde, teknolojinin toplum üzerinde etkinlik elde edişinin temelinde, toplum üzerinde en büyük ekonomik iktidar sahibi olanların iktidarlarının bulunduğu gerçeğine hiç

¹⁰ İrfan Erdoğan ve Korkmaz Alemdar, **İletişim ve Toplum**, Bilgi Yayınevi 1990, s.15-33

¹¹ A.g.e. s. 215-219

değnilmemesini eleştiriyordu.¹² Adorno ve Horkheimer, ortak çalışmaları olan Aydınlanmanın Diyalektiği 'inde, yayılmakta olan teknolojik ussallığın, toplumdaki egemenliğin kendi ussallığı olduğunu, bu durumun da, teknolojinin kendi gelişim yasasının bir sonucu olmayıp, teknolojinin o günkü ekonomideki işlevinin bir sonucu olduğunu dile getiriyorlardı.¹³

Aralarındaki ayrıma rağmen liberal-çoğulcu ve eleştirel geleneklerin homojen gruplar olduğu söylenemez. Her iki grup içinde, çeşitli ve birbiriyle çatışan yaklaşımlar da mevcuttur.

“İletişim çalışmalarındaki ana akım ve eleştirel yaklaşım şeklindeki ikili bir ayırmamayı, gerekçeleri ne denli haklı olsa da, yol açacağı basitleştirimler nedeniyle belli bir ihtiyat payıyla değerlendirmek gerekiyor. Bu basitleştirimler, aynı kampta yer aldığı varsayılmakla birlikte, kuramsal yönsemeleri bakımından olsun, kullanılan araştırma teknikleri bakımından olsun, bir hayli farklılıklar gösteren yaklaşımlar arasındaki bu farkları gizleme eğilimine yol açabilmektedir.”¹⁴

Öte yandan Hall da ana akım ve eleştirel yaklaşım arasındaki farklılıkların ilk bakışta metodolojik ve yönlemsel olarak gözükmelerine rağmen temelde bunun gerçeği yansıtmadığını,

¹² Max Horkheimer ve Theodor W. Adorno, *Aydınlanmanın Diyalektiği, Felsefi Fragmanlar II*, 6.b, çev. Oğuz Özügül, İstanbul: Kabalcı Yayınevi, 1996, s: 1- 63

¹³ A.g.e.

¹⁴ Mutlu, a.g.m., s.133

teorik çerçeve ve politik değerlendirmelerde derin farklılıkların iki yaklaşımı birbirinden ayırdığını vurgulamıştır. ¹⁵

“Bu farklılıklar ilk bakışta medya analizleriyle ilgili görünürler. Ancak bu ilk algılama objesinin ardında toplumların ve toplumsal oluşumların genelde ne şekilde analiz edilecekleri ile ilgili daha geniş farklılıklar vardır.”¹⁶

Tezimizin bu ilk bölümünde, ilk olarak haber üretimi ele alınacak. Daha sonra, iki alt bölümde, konumuzun TRT ve BBC’nin anahaber bültenlerinin analizi olduğu da gözönüne alınarak, eşikbekçiliği ve haber değeri kavramları üzerinde durulacaktır.

I.I. Haber Üretiminin Sosyolojisi

Haber üretiminin sosyolojisi üzerine yapılan araştırmalar tarihsel olarak çok geriye gitmemektedir. ¹⁷

“Max Weber, gazeteciyi toplumsal konumu itibariyle politik bir insan olarak tanımlamıştır. Kendisi eski bir gazeteci olan Robert Park haberin üretiminin ve haberin bizzat kendisinin bir nevi bilgi olduğunu belirtir ve Helen MacGill Hughes da konunun ilklerinden sayılan eski bir

¹⁵ Stuart Hall, “The Rediscovery of ‘ İdeology’ : Return of The Repressed in Media Studies”, in **Culture, Society and the Media**, eds. Michael Gurevitch, Tony Bennett, James Curran and Janet Woollacott, London: Routledge, 1990, s.56

¹⁶ A.g.m.

¹⁷ Michael Schudson, The Sociology of News Production Revisited, **Mass Media and Society**, eds. James Curran and Michael Gurevitch, G.B:Edward Arnold, 1992, s. 142.

alışmasında, insanların ilgisini çeken haberleri araştırmıştır. Fakat, haber kuruluşlarının bir ürün olarak haber üretmesi ile ilgili ilk ciddi çalışmalar,1950'lerin başındaki "eşikbekileri" (gatekeepers) kavramı üzerine yapılan araştırmalardır. "18

Tezimizin daha önceki bölümünde kitle iletişim alanında yapılan çalışmaların ilk evrelerinde medya mesajının izleyici/okuyucu/dinleyici kitle üzerindeki etkilerinin incelenmesi üzerinde yoğunlaşıldığını belirtmiştik. Bu araştırmalarda medya mesajlarının kaynakları konusu ele alınmamıştır. Ancak kitle iletişim araştırmalarındaki gelişmelerle medyanın yanlı, dengesiz, gerçek olmayan, taraflı ve sansasyonel mesajlar ilettiğinin ortaya çıkmasıyla değişik yaklaşımlardaki akademisyenler ilgilerini medya örgütlerinin işleyişi ve medya içeriğinin hazırlanması konularına kaydırmak zorunda kalmışlardır.¹⁹ Walker, nleri büyük ölçüde haber ajanslarının sürekli kendilerinden alıntı yapmalarına bağlı olan dünyanın oniki önemli gazetesinin (The Times, Le Monde, Die Welt, Corriere della Sera, Pravda, El-Ahram, Asahi şimbun, New York Times, Washington Post, Globe and Mail, The Age ve Rand Daily Mail) belirli bir haber konusundaki (1970'lerde İran) performansının on yıllık bir dönem içinde değerlendirildiği incelemede sözkonusu gazetelerin haber toplama ve sunma gibi basit bir işte ne kadar başarısız olduklarını ortaya çıkarmıştır:

¹⁸ A.g.m.

¹⁹ David Barrat, *Media Sociology*, 4. b, London and New York: Routledge, 1994, s.58

“Dünyanın önde gelen bu gazetelerinin İran hikayesindeki performansını değerlendirirken kullanılabilecek belki de en hafif sözcük, “üzücü”dür. Bazı örneklerde verilen haberler tümüyle yanıltıcı olmuş; Le Monde dışında hepsi okurlarına İran’da olup bitenleri anlatmak gibi temel bir görevde yetersiz kalmışlardır. Bunu söylerken, dünya basınının varlık nedeni olan bir işi yaparkenki genel başarısızlığından söz ettiğimizi unutmamak gerekir”²⁰

Cohen ve Young kitle iletişimini üreten kuruluşlar ve işleyişleri ile ilgili daha çok bilgi edinilene kadar medyanın etkileri ile ilgili araştırmalara son verilmesi gerektiğini savunurlar.²¹ Bu bağlamda, tezimizin konusu TRT ve BBC’nin haberlerinin incelenmesi olduğundan, bu bölümde önce haber üretiminin toplumsal ortamı , ardından da eşikbekçiliği ve haber değerleri kavramları ele alınmaktadır. Bir sonraki bölümde ise TRT ve BBC birer kamu hizmeti veren kuruluş olduklarından kamu hizmeti yayıncılığı, ardından da TRT ve BBC’nin örgüt ve haber üretim yapıları gözden geçirilmektedir.

1.1.1. Medya ve Devlet

Batılı ülkelerde basın yayın özgürlüğü konuşma ve fikir özgürlüğünün yanısıra demokrasinin en kutsal değerleri olarak kabul edilir. Basın yayın özgürlüğü sadece bireyi hükümete karşı

²⁰ Martin Walker, **Basının Gücü**, İstanbul: Milliyet Yayınları, 1999, s. 446

²¹ S. Cohen ve P. Young, **The Manufacture of News: Deviance and Social Problems and The Mass Media**, London: Constable, 1988.

koruyan bir mekanizma olarak görülmez, aynı zamanda demokrasinin temel taşlarından biri olarak kabul edilir ve toplumun tümüne faydası olduğu fikri savunulur. Kitle iletişimini bu şekilde ele alan ve ondokuzuncu yüzyıl liberalizminin söylemi ile onu “dördüncü güç” olarak gören yaklaşım çoğu gazeteci, yayıncı ve yazar tarafından kabul görür. Dördüncü güç ifadesi ilk defa 18. Yüzyılın sonunda İngiliz politika yazarı Burke tarafından kullanılmıştır.²² Çoğulcu yaklaşımın önemli bir nosyonu olan özgür medya kavramı, gücün değişik çıkar grupları arasında dengeli bir şekilde dağılımının ve hiçbir grubun diğerine üstünlük sağlamamasının teminatı olarak görülür:

“Gerçekten de, liberal kuramın bazı biçimlerinde medya, birey özgürlüklerini korumak ve siyasal otoritenin elindeki gücün kötüye kullanılmasını önlemek için sürekli nöbet tutan bir polis gücü gibi görülmektedir.”²³

Medyayı hükümeti denetleyen bir güç olarak gören yaklaşım, çeşitli farklı yaklaşımlardan gelen eleştirmenler tarafından saldırıya uğramıştır. Bu yaklaşımın iktidarın kapitalist ve ataerkil yapılar aracılığıyla sürdürülme biçimini yeterli derecede hesaba katmakta başarısız kalması ve bunun sonucunda da medyanın daha geniş toplumsal katmanlarla nasıl ilişkilendirildiği sorusu

²² Jean-Noel Jeanneney, **Medya Tarihi**, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, s.38

²³ James Curran, "Kamusal Bir Alan Olarak Medyayı Yeniden Düşünmek", **İLEF Yıllık '93**, Ankara: Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları/3, 1993, s. 217

üzerinde durmaması eleştirilmiştir.²⁴ Kamu açısından önem taşıyan çeşitli olayların medya tarafından işlenmesinin güçlü çıkar grupları tarafından engellenmesi de bu yaklaşımın diğer bir zayıf yönünü ortaya sermektedir.

“Çoğu liberal demokrasilerdeki medya sistemleri temsil edici olmaktan uzaktır. Tam tersine, çoğu medya sistemi, alt sınıfları yeterince temsil etmez ve okurlardan çok sağ’a meyillidir. Bu kapitalist medya sahipliğinin yaygınlığı ve buna bağlı olarak istihdam ve promosyon politikalarının belirlendiği, pazardaki çarpıklıkların gerçek tercihleri sınırlandırdığını, haber kaynakları olarak güçlü grup ve kurumlara medyanın bağımlı hale geldiğini ve bir toplumda toplumsal çıkarların genelleştirilmesi ve eklemlenmesi için gerekli olan kaynakların eşitsiz dağıldığını yansıtır.”²⁵

Bu da bizi batı demokrasilerinde medyanın özgürlüğün teminatı, bağımsız bir güç olduğu görüşünü sorgulamaya yöneltir. Devletle medya arasındaki ilişkilerin ayrıntıları zaman ve yere göre değişir, ancak görünen odur ki medyanın özgür olduğu görüşü büyük ölçüde bir efsaneden ibarettir. İster demokratik, ister totaliter rejime sahip olsun, hiçbir hükümet medyanın kanun ve denetim kurallarını belirlemeden gelişmesine izin vermemiştir. Ancak hükümetler medyanın özgür olduğu yolundaki efsanenin sürmesini isterler ve bunun için yaptıkları müdahalelerin ortaya çıkmasını istemediklerinden denetim mekanizmalarını dolaylı yollardan sürdürürler. Medya kuruluşlarının uyguladıkları

²⁴ A.g.m.

otokontrol zaten devlet müdahalesine gerek bırakmamaktadır. Devlet medya kuruluşlarına uygulayabileceği yaptırımları pek mecbur kalmadıkça kullanmamakta, ancak bu yaptırımların kendileri caydırıcı güç olarak otokontrole yol açmaktadırlar:

“Belki tehlikenin görünüşleri değişti, belki otosansür resmi sansürün, ikna mühendisliği totaliter ideolojilerin yerini aldı. Belki devlet artık matbaa ruhsatı yerine halkla ilişkiler ve reklamcılık teknikleriyle iletişim ortamına damgasını vuruyor.”²⁶

Tezimizin bundan sonraki bölümünde medyanın uyguladığı denetim gözden geçirilecektir.

1.1.2 Eşikbekçileri

Haber kuruluşlarının bir ürün olarak haber üretmesi ile ilgili ilk ciddi çalışmalar, daha önce belirttiğimiz gibi Amerikan araştırmalarına 1950’lerin başında “eşikbekçileri” (gatekeepers) kavramı ile girmiştir. ²⁷ Eşikbekçisi kavramı ilk defa Avusturyalı sosyal psikolog Kurt Lewin tarafından "iletişim kanalı içinde haber konularının akışını yöneten kimse ya da bir grup insan" anlamında kullanılmıştır.²⁸ Eşik bekçileri haber malzemesinin getiriliş sırasıyla haber kaynakları, muhabirler, ilgili servis şefleri, haber müdürleri,

²⁵ A.g.m., s. 226

²⁶ Haluk Şahin, *Medya ve Demokrasi*'ye Önsöz, İstanbul, Ayrıntı Yayınları, 1992, s. 13.

²⁷ Michael Schudson, a.g.m, s. 142

yazı işleri sekreteryası, yazı işleri müdürü ve son karar verici olarak genel yayın müdürüdür.²⁹ Bittner'e göre eşik bekçileri olmadan kitle iletişimi gerçekleşemez.³⁰ Daha sonra bu kavram birçok sosyal bilimci tarafından gazeteciliğe uyarlanmıştır.

İlk defa 1950'de White tarafından uyarlanan eşikbekçiliği modelinde haber üretmekle görevli olanlar iki gruba ayrılmaktadır: Haber hikayelerini bulup getiren toplayıcılar ve gelen haberleri filtreden geçirip yayına hazırlayanlar. White ABD'nin küçük bir gazetesinde bir hafta süreyle, ajanslardan gelen haberlerin hangisinin gazeteye gireceğine karar veren orta yaşlı bir editörü incelemiştir. Editör White'a her reddettiği öykünün gerekçesini açıklamıştır. Açıkça politik olan reddetme oranı 423 haberde 18 olmasına rağmen White bu sonuçtan çok etkilenmiş ve haberin eşik bekçiliğinin editörlerin kendi deneyim, tutum ve beklentilerinin ne olduğuna ilişkin özel bir şey olduğu kanısına varmıştır.³¹ White'ın eşik bekçiliğini editörün haber seçimi konusundaki kişisel muhakemesine maletmesi ve modelin etkinliğini bireylere indirgemesi eleştirilere uğramıştır.

Gieber'in 1956 yılında Wisconsin'deki onaltı editörün haber seçimleri üzerinde yaptığı araştırma, White'ın araştırmasının aksini

²⁸ Seyide Parsa, *Televizyon Haberciliği ve Kuramları*, İzmir:Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi yayınları no:3,1993, s.

²⁹ Nurdoğan Rigel, *Haber, Çocuk ve Şiddet*, Der Yayınları, İstanbul, 1995, s.34

³⁰ John R. Bittner, *Mass Communication*, Boston: Allyn and Bacon, 1996, s.11

ispatlamıştır: Editörlerin hepsi de çeşitli haberleri esas olarak aynı yolla seçmektedir. Gieber'e göre editör, daha çok üretimin hedefleri, bürokratik günlük işler ve haber odasındaki kişilerarası ilişkilerle ilgilenmektedir, ancak bu çalışmada eşikbekçiliği metaforu bürokratik bir olguyu bireyselleştirmekte ve kapalı olarak kurumun yanlılığını bireysel öznelliğe dönüştürmektedir." ³²

Eşikbekçiliği kavramı haber ürünleri ile haber kuruluşları arasındaki ilişkileri anlamakta kolaylık sağlamasına rağmen eşikbekçiliği modeli birçok iletişim sosyoloğu tarafından değişik açılardan eleştirilere maruz kalmıştır: Modern habercilik kuruluşlarında haberleri filtreden geçiren eşikbekçilerinin sayısı birden fazladır: Günün ajandasına karar veren editörden kameramana, bültende yayınlanacak filmi seçen film editöründen haber muhabirlerine kadar birçok eşikbekçisi habere kendi bakış açılarını katıp nesnelliğini bozabilir veya sınırlandırabilirler.

Bu eleştirilerin en ciddişi eşikbekçiliği modelinin muhabirin rolünü genelleyerek koyduğu yerdir. Muhabirlerin elma toplar gibi haber hikayeleri topladıkları yansıtılmaktadır, ancak gerçekte muhabirler çok az olayı yerinde gözlemleyerek haber haline getirme şahsına sahiptirler. Haberlerin çoğu haber ajansları, resmi sözcüler gibi ikinci kaynaklardan alınmakta ve yeniden üretilmektedir. Haber üretimi büyük ölçüde belirli kaynaklardan

³¹ Schudson. a.g.m.

³² A.g.m.

gelen bilgilere dayanır ancak bu kaynaklar iktidar kurumlarının içinde yer almaktadır.³³ Önde gelen bürokrat ve devlet adamlarıyla ilişki sürekli haber akışını sağlamakla birlikte haberlerin içeriğinin hakim ideoloji çerçevesinde oluşmasına ve yoksul-kaynak durumundaki örgütsüz kitlelerin düşüncelerinin medyada yansıtılamamasına yol açmaktadır.³⁴ Eşikbekçiliği modeli haber seçiminde medya profesyonelleri üzerindeki sözkonusu etki ve baskıları gözardı etmektedir.³⁵

Postman ve Powers da haberlerin toplanmaktan çok yapıldığını ve bu yapılaşın gazetecinin önemli bulduğu ya da onun izleyiciler tarafından önemli veya ilginç bulunacağını sandığı fikrine dayandığını savunmaktadırlar.³⁶ Bu da bizi doğal olarak haber değerleri bahsine götürür.

1.1.3. Haber Değerleri

Dünyada hergün binlerce olay meydana gelirken bunlardan çok azı haber olarak medyada yer almaktadır. Peki bunun sebebi nedir? Meydana gelen binlerce olay arasından hangi kıstasa göre

³³ L. Doğan Tılıç, **Utaniyorum Ama Gazeteciyim**, İstanbul: İletişim Yayınları, 1998, s.55.

³⁴ **A.g.e.**

³⁵ Barrat, **a.g.e.**, s.93

³⁶ Neil Postman ve Steve Powers, **Televizyon Haberlerini İzlemek**, İstanbul: Kavram Yayınları, 1992, s.21.

seçim yapılmakta ve olaylar haber olarak hazırlanıp sunulmaktadır? Yani ne tür habercilik değerleri kullanılmaktadır?

Burton habercilik değerlerinin haberleri yapanların bazı konuların haber değeri olduğunu düşünmesine ve bu konuların sunuluş biçimine bağlı olduğunu söyler.³⁷ "Bir olay haber oluverir çünkü etrafımızda bizi sarıp vızıldayan ve gürleyen karışıklığın içinden farkına varılması için seçilmiştir"³⁸

Haber değerleri konusunu açıklama arayışlarında birçok iletişim araştırmacısı tarafından örnek verilen ve McQuail'e göre de en değerli tek kaynak, Galtung ve Ruge'un, yabancı haberlerin seçimini etkileyen faktörleri teşhis edip aralarındaki bağlantıları ortaya çıkaran 1965 yılında yaptıkları çalışmalarıdır.³⁹

Galtung ve Ruge "The Structure of Foreign News" (Dış Haberlerin Yapısı) adlı makalelerinde algılamayı kolaylaştırdığı ve çabuklaştırdığını ileri sürdükleri ve basit bir mantık yürütme işlemine dayalı bir dizi faktör geliştirmişlerdir.⁴⁰ Galtung ve Ruge

³⁷ Graeme Burton, *Görünenden Fazlası*, İstanbul: Alan Yayıncılık, 1995, s. 137

³⁸ Postman ve Powers, *a.g.e.*

³⁹ Denis McQuail, *Mass Communication Theory, An Introduction*, London: Sage Publications, 1987, s. 207

⁴⁰ Johan Galtung ve Mari Ruge, "The Structure of Foreign News" in *Media Sociology*, J. Tunstall, (ed), London: Constable, 1965, ss.261- 268.

bu faktörlerin batılı haber değerleri ve olayların haber olarak seçilmeleri üzerinde büyük etkileri olduğunu ileri sürerler.⁴¹

Galtung ve Ruge'a göre haber seçimini etkileyen faktörler kültürel ve kültürel olmayanlar olarak ikiye ayrılır:

Kültürden bağımsız olan faktörler sırasıyla ritm (olayın ritminin haber medyasının ritmine uyumu), şiddet, netlik, anlamlılık, kültürel yakınlık, ilgili olma, tutarlılık, beklenilirlik, talep, beklenmediklik, tahmin edilmezlik, azlık, devamlılık ve kompozisyonudur:

f1)Ritm

Bir olayın meydana gelmesi ve anlam kazanması için gerekli olan zaman süreci anlamına gelmektedir. Bir olayın oluşma süreci haberi işleyen medya aracının sürecine ne kadar benzerlik gösterirse, o medya aracı tarafından haber yapılma olasılığı o kadar fazladır.

f2)Şiddet

f2.1) Mutlak Şiddet

Bir olayın haber yapılabilmesi için geçmesi gereken bir eşik bulunmaktadır.

f2.2) Şiddet artışı

⁴¹ A.g.m. s. 262.

Bir olayın büyüklüğü ve şiddeti ne kadar fazla ise, o olayın haber yapılma olasılığı o kadar fazladır.

f3)Netlik

Bir olay ne kadar açık ve net ise, haber olma olasılığı o kadar fazladır. Net bir şekilde yorumlanabilen, anlamında muğlaklık barındırmayan olaylar oldukça belirsizlik taşıyan ve hakkında tutarsız yorumlara varılabilen olaylara tercih edilirler.

f4)Anlamlılık

f4.1)Kültürel yakınlık

Kültürel açıdan yakın olan kültürel açıdan daha uzak olana tercih edilir. Bu Fas'taki Kuzey Avrupa'lı radyo dinleyicisinin radyoda Arap müziği dinlemek yerine Fransız müziğinin yayınlandığı kanalı tercih etmesine benzer.

f4.2)İlgililik

Bir olay kültürel açıdan uzak bir yerde meydana gelse bile okuyucu veya dinleyece eçen anlam yüklü olabilir. Mesela kültürel açıdan uzak olan bir ülke, dinleyicinin ülkesiyle olan bir anlaşmazlık sebebi ile önem kazanmış olabilir.

f5)Tutarlılık

f5.1)Tahmin edilebilirlik, Beklenilirlik

Bir kişinin bir olayın oluşmasına dair yaptığı tahmin, olay meydana geldiğinde o olayın daha kolay alımlanması ve algılanması için zemin yaratır.

f5.2)Talep

Eğer bir kişi bir olayın meydana gelmesini istiyorsa o olay meydana geldiğinde o olayı alımlaması ve algılaması beklenirlik maddesinden daha da kolaylaşmıştır. Kişi bir olayın meydana gelmesini istiyorsa algıladıklarını istedikleri doğrultusunda yalnız değerlendirebilir.

f6) Beklenmediklik

Beklenilmedik olayların haber yapılma olasılığı beklenen olayların haber yapılma olasılığından daha fazladır. Anlamli ve tutarlı olanların içinden beklenilmeyenler dikkatimizi daha çok çeker. İki tür beklenilmeyen vardır; tahmin edilemeyen ve az olan.

f6.1)Tahmin edilemezlik

f6.2)Azlık

f7)Devamlılık

Bir olay haber olup manşetlere çıktıktan sonra bir süre daha olayın şiddeti büyük ölçüde düşse bile haber olmaya devam eder.

f8)Kompozisyon

Bir kitle iletişim aracının genel yayın müdürü o günün haber ajandasını düzenlerken dengeliliğe dikkat etmesidir. Mesela bir

haber bülteninde çok sayıda dış haber bulunuyorsa dış haberlerin eşiği yüksek olacaktır aynı mantıkla çok az dış haber bulunuyorsa dış haberlerin eşiği alçak olacaktır.

Kültüre bağımlı olan faktörler de Galtung ve Ruge'a göre, dünyanın en azından kuzey batısındaki ülkelerde geçerlidir. Haber seçimini etkileyen bu ikinci grup faktörler sırasıyla; elit ülkelere yer verme, elit kişilere yer verme, kişiselleştirme ve olumsuzluğa yer vermeyi kapsar.

f9)Elit ülkelere yer verme

Bir olayda elit ülkeler bulunuyorsa o olayın haber olma olasılığı daha fazladır.

f10)Elit kişilere yer verme

Bir olayda elit kişiler bulunuyorsa o olayın haber olma olasılığı daha fazladır.

f11)Kişiselleştirme

Olaylar bir özne belirli bir kişi veya kişiler tarafından kişilerin aksiyonları sonucunda meydana gelmiş gibi gösterirler. Bu yaklaşımın karşıtı, olayları sosyal güçler ve toplumundaki yapılanma sonucu meydana gelmiş olarak göstermektir.

f12)Olumsuzlaştırma

Negatif olayların haber olma olasılığı pozitif olaylardan çok daha fazladır.

Galtung ve Ruge herhangi bir olayın bu modele göre 0 ile 12 arasında bir puan alacağını ve bunun da F8-F12'nin geçerli olduğu kültürlerde “soyut bir haber değeri taşıması kavramı” kadar geçerli olduğunu belirtirler.⁴² Galtung ve Ruge'nin hipotezlerine göre bir olayın toplam puanı ne kadar fazla ise o olayın haber olma olasılığı o kadar fazladır. Bu hipoteze göre haber olma olasılığı en yüksek olan olaylar aşağıdaki belirtilen ikili faktörleri taşıyan olaylardır: ⁴³

(9,10) Elit ülkelerdeki elit kişilerle ilgili olaylar

(9,12) Elit ülkelerdeki olumsuzluk barındıran olaylar, yani büyük güç çatışmaları

(10,12) Elit kişilerle ilgili olumsuzluk barındıran olaylar, yani toplumun üst kademelerindeki güç çatışmaları

(11,12) Kişilerle ilgili olumsuzluk barındıran olaylar, yani skandallar.

Bu hipotetik modele göre olayla ilgili bir etken zayıf ise, diğer bir etken tarafından tamamlanır , ancak olayla ilgili bütün etkenler zayıf ise, olaydan vazgeçilir, yani o olay haber yapılmaz.⁴⁴

⁴² A.g.m. ss.286-292

⁴³ A.g.m.

⁴⁴ A.g.m.

Tezimizin dördüncü bölümünde Galtung ve Ruge'un dış haberlerin analizi için geliştirdiği çerçeveyi BBC ve TRT'nin haberlerinin niteliksel içerik analizinde kullanıyoruz ve niteliksel içerik analizinin verilerinin Galtung ve Ruge'un söz konusu modelindeki varsayımlara uyup uymadığını inceliyoruz.

2. KAMU HİZMETİ YAYINCILIĞI VE İKİ ÖRNEĞİ: TRT VE BBC

Tezimizin konusu kamu hizmeti yayıncılığı yapan iki kurum olan TRT 1 ve BBC 1'in anahaber bültenlerinin analizi olduğundan bu bölümde önce kamu hizmeti yayıncılığı gözden geçirilecek, ardından da TRT 1 ve BBC 1 ' in kurum olarak tarihçeleri, yapıları, haberciliklerinin oluşumu, yayıncılık sistemleri ve bu kurumlardaki haber üretimi ele alınacaktır.

2.1. Kamu Hizmeti Yayıncılığı

Günümüzde birçok iletişimci kamu hizmeti yayıncılığına gerek kalmadığını savunmaktadır.⁴⁵ Ancak tecimsel yayıncılığın bazı istisnalar dışında içinde bulunduğu sorumsuzluk⁴⁶ ve yaşamakta olduğumuz enformasyon çağında doğru ve gerekli bilgileri edinmenin her zamankinden daha çok önem kazanması gözönünde

⁴⁵ Richard Collins and Cristina Murrone, *New Media, New Policies. Media and Communication Strategies for the Future*, Londra: Blackwell, 1996, s. 156.

⁴⁶ Ali Genç, "Türk Televizyon Haberciliğinde Etik Sorunlar," *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, Yıl 1998, Sayı: 7, ss. 370-377.

bulundurulduğunda⁴⁷ kamu hizmeti yayıncılığının modası geçmediği gibi, giderek daha vazgeçilmez hale geldiği gerçeği gözardı edilemez.

Kamu hizmeti yayıncılığı kavramı ilk defa BBC'nin ilk genel müdürü Sir John Reith tarafından, BBC'nin kamu yararına bir Radyo-Televizyon tekeli olduğu zamanda tanımlanmıştır.⁴⁸ Reith'e göre yayıncılık doğası gereği herkese ulaşmalı ve mali kaygılardan çok toplumsal önceliklerle yönlendirilmelidir. ⁴⁹

Yazıcı'ya göre kamu hizmeti yayıncılığı kavramı son derece açıktır:

"Kamu yayın kurumunun öncelikle sorumlu olduğu kişi, hissedarları değildir. Ruhsat ücretlerini ve kamu yayın kurumunun gelir kaynaklarını doğrudan ya da dolaylı olarak belirleyen ve kontrol edebilen devlet de değildir. Kamu hizmeti yayıncılığının ortakları, sorumlu olduğu izleyici kitlesi, o yayın kurumunun ait bulunduğu ülkenin halkı, yani yurttaşlarıdır." ⁵⁰

EBU ise kamu hizmeti yayıncılığını şöyle tanımlamaktadır:
"Yükümlü bulunan oluşumun, topluma karşı ayırım gözetmeden

⁴⁷ Hasan Çoban, *Bilgi Toplumuna Planlı Geçiş*, İstanbul: İnkılap Kitabevi, 1997, s. 38.

⁴⁸ H. Ünlen Demiralp, "Kamu Hizmeti Yayıncılığı ve TRT Televizyonu," *Yeni Türkiye*, (Kasım-Aralık 1996), Yıl 2, Sayı 12, s.1007.

⁴⁹ James Curran and Jean Seaton, *Power Without Responsibility-The Press and Broadcasting in Britain*, London: Routledge, 1988, s. 121.

⁵⁰ Ali Nihat Yazıcı, *Kamu Yayın Kurumları ve Yeniden Yapılanma*, Ankara: TRT Yayınları, 1999, s. 12.

toplumun tüm katmanlarının gereksimini karşılaması kamu hizmetidir.”⁵¹ Kamu hizmeti yayıncılığı modelinde çıkar gruplarının ve siyasetin etkisinde kalmamak ve tarafsızlık son derece önemlidir, ancak yayın kuruluşunun ya da kurumunun devlet tarafından kurulması ve yayınlarının devlet tarafından yasalar gereği denetlenmesi söz konusu olabilir.⁵² EBU, bu açıdan kamu hizmeti yayın örgütünü şöyle tanımlar: “Özerk bünyesiyle, yasal-resmi düzenlemelerle devlet tarafından tanımlanmış, genel ya da özel meşru yapılardır.”⁵³

Kamu hizmeti yayıncılığının diğer yayıncılık türlerinden belki de en önemli farkı, toplumun eğitim, bilgilenme, sanat ve kültür ihtiyacını karşılamakla yükümlü olmasıdır. Ticari yayın kuruluşları izleyicinin en küçük ortak paydasını bulup daha ucuz programlarla daha çok seyirci kazanmayı hedeflerken, kamu yayıncılığı kurumları klasik batı müziği, belgesel, trafik programı gibi sırasında sınırlı sayıda izleyici gruplarının izlediği veya eğitici nitelikteki programları yayınlamak zorundadır.⁵⁴

Kamu hizmeti yayıncılığı örgütleri özet olarak kamu yararını gözetme amacıyla kurulmuş, toplumun tümünü programlarda çeşitlilik ilkesini göz önünde bulundurarak eğitmek, bilgilendirmek

⁵¹ Tayfun Akgüner, "Kamu Hizmeti Yayıncılığı," İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, Yıl:1998, Sayı:7, ss. 285-296.

⁵² A.g.e., s. 287.

⁵³ A.g.e.

⁵⁴ YAZICI, a.g.e. , s. 12-13

ve bunun yanısıra eğlendirmekle yükümlü bağımsız, ancak devlet tarafından dolaylı veya dolaysız olarak denetlenebilen kuruluşlardır.

2.1.1. Kamu Hizmeti Yayıncılığının Temel Prensipleri

Kamu yayıncılığında televizyon yapımcıları program üretmek için para bulmak zorundadırlar, tecimsel yayıncılıkta ise para kazanabilmek için program hazırlamaları gerekmektedir. Kamu yayıncılığı ile ticari yayıncılığın arasındaki felsefi ve fiili fark burada yatmaktadır.⁵⁵

Tracey'e göre kamu hizmeti yayıncılığında kurumsal yapılar ve mali kaynaklar farklılık gösterebilir, ancak şu değişmez: Kamu hizmeti yayıncılığı herşeyden önce bir tutku, yayıncılığın özünün toplumu ileri götürmek olduğu inancı ve topluma ve o toplumda yaşayanlara öncelikle reklamcılara müşteri arayan yayıncılık sistemlerinden daha iyi hizmet sunmaktır.⁵⁶

Kamu hizmeti yayıncılığını diğer yayıncılık biçimlerinden ayırıp özgün kılan ve gerekliliğini meşrulaştıran temel prensiplerin başlıcaları şöyle sıralanabilir:

⁵⁵ Michael Tracey, *The Decline and Fall of Public Service Broadcasting*, Oxford: Oxford University Press, 1998, s. 18.

⁵⁶ A.g.e.

1) Evrensel erişim.

Kamu hizmeti yayıncılığı yurttaşların eşit bir şekilde radyo ve televizyon sinyallerini almalarını sağlamak zorundadır. Kamu hizmeti kurumları sadece potansiyel reklam müşterilerinin yoğunlukta olduğu bölgelere değil, demokrasilerde izleyici/dinleyici kitlesi olarak kabul ettiği tüm yurttaşlarına, hangi coğrafyada olurlarsa olsunlar, yayın yapmayı temel ilkesi olarak benimsemiştir. Bu madde, kamu yayıncılığı ile ticari yayıncılık arasındaki en önemli farktır⁵⁷ ve kamu yayıncılığının tarihsel gelişim süreci içinde hemen hemen her ülkede başarıyla yerine getirilmiştir.⁵⁸

2)Azınlıklara hizmet verme

Kamu hizmeti yayıncılığı yapan kurumlar her ne kadar toplumun tümüne yayın yapmak zorunda olsa da, toplumlardaki çeşitli azınlık gruplarının gereksinimlerini ve kendilerini ifade etme ihtiyaçlarını yerine getirmekle yükümlüdürler. Bu ilke aynı zamanda kamu yayın kurumlarının programlarında çeşitlilik sağlaması ilkesiyle de bağdaşmaktadır. Kamu yayın kurumları toplumu istatistiksel bir tüketici grubu olarak değil, bir mozaik şeklinde görür ve bu mozaığın her köşesine hizmet vermeye çalışır. Kendileriyle ilgili ve kendilerine yönelik yayınlar yapılması ihtiyacı içinde olan çeşitli alt kültürler ve azınlıklar içinde sadece etnik gruplar değil, fiziksel ve zihinsel özürlüler, çok küçükler, çok

⁵⁷ Yazıcı, a.g.e, s. 15.

yaşlılar, göçmenler ve yoksullar da bulunmaktadır. Ticari yayın kurumları sadece kar amacıyla program hazırladıklarından sözkonusu gruplara boşverirken, kamu yayıncılığı kurumları kendilerine yönelik programlara diğer izleyici gruplarından çok daha fazla ihtiyacı olan özürllüleri özel ihtiyaçları olan özel vakalar olarak nitelendirmekte ve hizmet sağlamaktadır.⁵⁹

3) Kamusal alana hizmet verme

Kamu yayıncılığının en önemli ilkelerinden biri izleyicilerin ulusal kimliğini ve yaşadığı toplumun bir parçası olduğunu algılamasını sağlamasıdır.⁶⁰ Her ulus aynı zamanda hem değişik bölgelerden ve gruplardan oluşan bir mozaik, hem de bir ulustur; aynı anda ve aynı derecede hem heterojen hem de homojendir. Kamu hizmeti yayıncılığının temel prensiplerinde biri ulusal birlik ve bütünlüğün sağlanması ve korunmasını sağlayacak türden programlar yayınlamaktır. Bu doğrultuda yayınlarla kamu yararına hizmet vererek kamusal alanı güçlendirir. Bu tür yayınlara verilebilecek güzel bir örnek, ulusların ortaya çıkışını ve bu alandaki çabaları anlatarak kollektif kimlik duygusunu güçlerdiren nitelikli dramalardır. Kamu yayıncılığı izleyicileri çıkar peşinde koşan kişiler olarak değil, hakları olduğu kadar görevleri de

⁵⁸ Tracey, **a.g.e.**, s. 26.

⁵⁹ **A.g.e.**, s. 28

⁶⁰ Yazıcı, **a.g.e.**, s. 13.

bulunan yurttaşlar olarak görmeyi ve onları bu doğrultuda motive etmeyi ilke edinmiştir.⁶¹

4) Çeşitliliği sağlama

Kamu hizmeti yayıncılığının en önemli prensiplerinden biri, toplumun değişik katmanlarının gereksinimlerini ve taleplerini karşılayacak ölçüde geniş bir yelpazede yayın yapmaktır. Çeşitlilik, kamu yayıncılığı ile ticari yayıncılık arasındaki en önemli farklılıklardandır. Kamu yayıncılarına göre her izleyici kimi zaman çoğunluğa, kimi zaman da azınlığa dahildir. Ancak önemli olan ticari yayıncılıkta olduğu gibi toplumun çoğunluğuna popüler programlar hazırlamaktan çok, değişik izleyici gruplarının gereksinimlerini karşılayan çeşitlilikte ve kalitede programlar üretmektir. Kamu hizmeti yayıncılığı iyi programları popüler hale getirmek, popüler programları da daha kaliteli yapma amacındadır; çeşitlilikten anlaşılan da topluma istediğini vermek değildir: Kamu yayıncılığında gençlere olduğu kadar yaşlılar için hazırlanmış, bölgesel olaylarla olduğu kadar ülkenin politik arenasına ilgi duyanlara, ana akıma dahil olanlar kadar alt kültürlerden olanlara göre programlar hazırlanmasının sebebi toplumdaki değişik ilgi alanlarına hitab edebilmektir. Keane'e göre ise kamu hizmeti yayıncılığı bizim için neyin iyi olduğunu bize söyleyerek sistematik

⁶¹ Tracey, a.g.e., s. 29

ve keyfi bir sansür gibi işlemekte ve ifade özgürlüğünü tehdit etmektedir.⁶²

Tracey'e göre kamu yayıncılığının görevi sadece yayınlarda toplumdaki mozağin istek ve ilgi alanlarını gözetmek değil, aynı zamanda toplumdaki gizli potansiyeli de ortaya çıkarmaktır.⁶³ "Kamu yayıncılığı televizyonun varolan beğenilere hizmet etmeyi aşarak bizi yeniliğe -yeni beğeniler, yeni ilgi alanları, yeni potansiyeller- götürmesi gerektiğini varsayar" ⁶⁴

5) Toplumun eğitilmesi

Kamu hizmeti yayıncılığının temel prensiplerinden biri de topluma eğitim hizmeti vermektir. Kamu yayıncılığı, demokratik sistemlerin sağlıklı işleyebilmesinin yurttaşlar olarak kabul ettiği izleyicilerin sosyal ve politik açıdan bilinçli ve bilgili olmalarına bağlı olduğunu kabul eder . Bu bağlamda kamu yayıncılığının temel ilkesi yayınlarında her seviyede ve türde eğitim programları hazırlamak ve açık öğretim programları sunmaktır.

6) Bağımsızlık

Kamu yayıncılığının en önemli ilkelerinden biri de topluma en iyi hizmeti her tür çıkar ve etki grubundan bağımsız bir şekilde vereceği inancıdır. Maliyetini reklamlarla sağlayan programlar

⁶² Keane, a.g.e., s. 65

⁶³ Tracey, a.g.e., s.27.

⁶⁴ A.g.e.

izleyici sayısını arttırmak için bir şekilde kaliteden veya kamu yayıncılığı ilkelerinden taviz verirken, maliyetini hükümetin karşıladığı programlarla da hükümetin borazanlığını yapar:

“Kamu politikası parlamenter bir rejimde çoğunluğu sağlayan parti ya da partilerin oylarıyla oluşturduğu hükümetlerle, yürütmeyi sağladıkları bir politikadır. Ancak tarihe bakıldığında, parlamenter sistemlerdeki politikacıların çoğunluğunun, dikkati kendi üzerlerine çekmek için ve kendi görüşlerini duyurabilmek için, kamu politikasını etkiliyebilme eğilimi gösterdikleri gözlenmektedir. Kamu yayıncısının görevi, kamusal politikaların sağlıklı oluşabilmesini sağlayacak tartışma ortamlarını, tüm farklı görüşleri yansıtacak şekilde oluşturmak ya da buna zemin hazırlamaktır. Çünkü, kamu yayıncısı gücünü, politik partilerden ya da politikacılardan değil, ortakları olan yurttaşlarından alır. Bu nedenle amacı sessiz çoğunluğu sesli hale getirmek ve onların düşüncelerinin de kamusal politikaların belirlenmesinde etkili olmasını sağlamaktadır.”⁶⁵

Çaplı da hükümetlerin kamu hizmeti yayın kurumlarının en önemli gelir kaynağı olan ruhsat ücretlerinin arttırılması konusundaki olumsuz yaklaşımlarıyla baskı politikası uyguladıklarını ve yayın kurumlarının genelde yayın, özelde ise haber politikalarına müdahale ederek iktidarda kalma sürelerini olabildiğince uzatma çabası içine girdiklerini belirtmektedir.⁶⁶ Çaplı'ya göre demokratik düzenlerde yayın kurumlarından hem

⁶⁵ Yazıcı, a.g.e., s. 14

⁶⁶ Bülent Çaplı, *Televizyon ve Siyasal Sistem*, Ankara: İmge Kitabevi yayınları, 1995, s.92-94.

siyasi olarak bağımsız olmaları hem de siyasi anlamda sorumlu olmaları beklenmektedir. Bunun bir başka uzantısının ise yayın kurumlarının hem hükümeti denetim altında tutmaları, hem de hükümet tarafından denetlenmeleri olduğunu söyleyen yazar, kurallar ve normlardaki bu belirsizliğin kamu hizmeti yayın kurumları üzerinde çeşitli yöntemlerle baskı kurmaya çalışan siyasilerin işine geldiğini vurgulamaktadır:

"İktidarı ellerinde bulunduran siyasetçilerin, kuralların böylesine belirsiz olduğu ortamlarda zaman zaman ulusal kamu hizmeti yayın kurumları üzerinde inanılması güç baskılar kurdukları görülmektedir. Ulusal kamu hizmeti yayın kurumlarının diğer kurumlar gibi makro düzeydeki siyasal sistemin içinde yer aldıkları gerçeği göz önüne alındığında, bürokrasileri politize olmuş ülkelerin yayın kurumlarının da aynı politizasyondan nasiplerini aldıkları gözlenmektedir."⁶⁷

Williams'a göre de yayıncılık sistemleri ya siyasi kontrol (propaganda) ya da ticari kazanç (reklamcılık) gibi yanlış amaçlarla kullanılmaktadır.⁶⁸

Kamu hizmeti yayıncılığının tarihine bakıldığında kamu yararına en iyi hizmeti ülkedeki her tür güç grubundan uzak durarak yapacağı inancı hakim olmuştur.

⁶⁷ A.g.e.

⁶⁸ Raymond Williams, *Communications*, Middlesex: Penguin Books, 1973, s.18.

7)Kaliteye önem verme

Kamu hizmeti yayıncılığının özündeki prensiplerden biri de programlarında hangi izleyici kitlesini hedef alırsa alsın, kaliteden ödün vermemektir. Kalite soyut bir kavram olup, bazı sektörlerde şık, pahalı, çok satılan veya elitist anlamına gelmekte, bazı sektörlerde de ciddiyet, yüksek moral değerleri, ahlak ile eşanlamlı görülmektedir. Wedell'e göre en basit tanımıyla bir programın kalitesi "o programın, belirlenmiş hedef kitlesinin önceden belirlenmiş gereksinmelerinin en iyi şekilde tatmin edilebilmesi için gerekli öğeleri taşımasıdır." ⁶⁹

8) Programcılara özgürlük tanıma

Kamu hizmeti yayıncılığı kurumları program yapımcılarına toplumu eğitme, bilgilendirme, dengelilik, eşitlik gibi ilkelere taviz vermemek ve milli güvenliğe ve toplum ahlakına aykırı yayınlarda bulunmamak kaydıyla özgürlük tanımalıdır. Program yapımında izleyici sayısından ve alışlagelmişten çok yaratıcılık önemlidir kamu yayıncılığında. Genç yapımcılara imkan tanınmalıdır çünkü onlar olmadan sistemler kurumsal arterioskleroz tehlikesi altındadır.⁷⁰

Kamu hizmeti yayıncılığının yukarıda saydığımız temel prensipleri özet olarak toplumun eğitilmesi, bilgilendirilmesi,

⁶⁹ Yazıcı, **a.g.e.**, s. 16

⁷⁰ Tracey, **a.g.e.**, s.32.

sanat, kültür ve eğlence ihtiyaçlarının karşılanması, ancak bu gereksinimleri karşılarken de hem azınlık gruplarına hem de toplumun tümüne çeşitliliğe, kaliteye ve yaratıcılığa önem vererek ulaşma ve ulusal birlik ve bütünlüğü koruyup geliştirme esasına dayanmaktadır.

2.1.2. Kamu Hizmeti Yayıncılığının Oluşumu ve Gelişimi

Daha önce de belirttiğimiz gibi kamu hizmeti yayıncılığı kavramı ilk defa BBC'nin ilk Genel Müdürü Sir John Reith tarafından tanımlanmıştır. İngiltere'de radyonun bir kitle iletişim aracı olarak gücü ve işlevleri ortaya çıkmaya başlayınca, radyo yayıncılığının denetlenemeyen, kar amaçlı özel şirketlere veya doğrudan doğruya hükümet eliyle yönetilen bir kuruluşa verilip verilmemesi tartışılmış, sonuçta yayıncılığın milli menfaatleri koruyan özerk bir kamu kuruluşu tarafından yürütülmesine karar verilmiştir. 1925 yılında alınan bu kararın anlamı, yayıncılık hizmetlerinin bağımsız bir organ tarafından yürütülmesi ve ruhsat vergisi ile finanse edilen bir tekel haline gelmesidir.⁷¹ BBC'nin kamu hizmeti yayıncılığı modeli II. Dünya Savaşı sonrasında tüm kıta Avrupa'sında taraftar bulmuş ve yaygınlaşmıştır.⁷²

⁷¹ Sezer Akarcalı, *Türkiye'de Kamusal Radyodan Özel Radyo ve Televizyona Geçiş Süreci*, Ankara: Punto, 1997, s.57.

Kamu hizmeti yayıncılığının büyük ölçüde kabul görmesinde Avrupa'nın I. Dünya Savaşı ve II. Dünya Savaşı'nda yaşadığı acılı deneyimlerin büyük rolü vardır. İletişim teknolojisinin yüklü maliyeti iç ve dış güvenlik kaygılarıyla birleşince, yayıncılık devletin başını çektiği ve denetimini sürdürmek istediği bir alan olarak gelişmiştir.⁷³ Ancak Devlet elindeki yayın kuruluşlarını tek yönlü propaganda aracı olarak değerlendiren Faşist Almanya ve SSCB örnekleri, toplumda devlet yayıncılığı karşısında olumsuz tepkilerin doğmasına yol açmıştır.⁷⁴

Federal Almanya'nın 2. Dünya Savaşı öncesi ve sonrası süreçte Nazi iktidarının iletişim araçlarını tam anlamı ile kontrol altında tutarak kötüye kullanmaları, sonraki kuşak Alman halkı ve yöneticileri tarafından hiçbir zaman unutulmamış, radyo ve televizyona ilişkin düzenlemelerde her zaman dikkate alınması gereken bir örnek olarak değerlendirilmiştir.⁷⁵

Toplumun siyasal iktidardan bağımsız bir yayın rejimi istediğinin gelişmesi, diğer yandan iç ve dış ulusal güvenlik kaygıları ve nihayet devletin asıl görevleri arasında yer alan eğitim, kültür vb. hizmetlerden vazgeçilmemesi model arayışlarını

⁷² Tayfun Akgüner, "Kamu Hizmeti Yayıncılığı ve TRT," *Yeni Türkiye*, Kasım-Aralık 1996, Yıl 2 , Sayı 12, s.999

⁷³ A.g.m.

⁷⁴ A.g.m.

⁷⁵ Akarcalı, a.g.e, s. 61 .

hızlandırmıştır.⁷⁶ İngiltere'de benimsenen kamu hizmeti modeli bu arayıştan doğmuş ve kısa sürede Avrupa'da yaygınlaşmıştır.

Yayıncılığın bir kamu hizmeti anlayışı içinde ortaya çıktığı devletler bu hizmeti yürütecek kamu kuruluşlarına verdikleri yetkilerin boyutu ve kapsamı açısından ikiye ayrılmışlardır: Liberal görüşün egemen olduğu ülkelerde devletin faaliyet alanı daratılmış ve devlet sadece çeşitli hizmetlerin yürütülmesinde düzenleyici bir rol oynamış; korumacı görüşlerin hakim olduğu ülkelerde ise toplumun bütün ihtiyaçlarını cevaplandırmakla kendisini yükümlü tutan devletin, eylem alanı geniş tutulmuştur.⁷⁷ Ancak kamu hizmeti yayıncılığının zaman içinde önemi anlaşıldıkça, hükümetlerin tekele katılımı artmıştır: 1950 yılında Avrupa'da otuzyedi ülkeden yirmiyedisinde yayıncılık hizmeti devletin elinde, onikisinde ise özel teşebbüste olduğu halde devletin bu ortaklıkta payı bulunmakta, sadece dört ülkede yayıncılık hizmeti tamamen özel teşebbüs tarafından gerçekleştirilmekte idi.⁷⁸

Avrupa'da 1960'lı yılların sonlarına doğru değişim rüzgarları esmeye başlamış ve devlet dışı özel radyolar fiilen ortaya çıkarak devlet tekeline yıkmıştır. ⁷⁹ 1980'lerde ise özelleşme televizyona sirayet etmiştir. Bu sürecin başlıca nedenleri dünya

⁷⁶ Akgüner, a.g.m. *Yeni Türkiye*.

⁷⁷ Akarcalı, a.g.e., s. 48

⁷⁸ A.g.e.

⁷⁹ Cem Pekman, "Özelleşme Sürecindeki Türk Televizyonu ya da Avrupa'yı Yeniden Keşfetmek" *Yeni Türkiye*, No: 12, Kasım-Aralık 1996, s.1014.

ekonomisindeki değişimler, iletişimi etkileyen teknolojik, toplumsal ve siyasal gelişmeler, reklam gelirlerinin paylaşımı ve bunların birbirlerini etkilemeleridir.⁸⁰

Türkiye'de de radyo ve televizyon yayıncılığının bir kamu hizmeti olarak devlet tarafından sürdürüldüğü model, doksanlı yıllarla birlikte aşınmaya başlamıştır. Bu yılların hemen başında, özel televizyon kanallarının yurt sathında yayını, bu konuyu düzenleyen her hangi bir kanun veya hukuki çerçeve oluşmamış iken, fiili olarak gerçekleşmiştir. Artan özel kanallar, hukuki boşluğun acilen doldurulması gerekliliğini dayatmış, tabir yerindeyse, işin teorisi pratiğinden sonra oluşturulmuştur.

Bu hızlı değişimlerle birlikte kamu hizmeti yayıncılığının gereğinin kalmadığı yönünde görüşlerin geliştiğini daha önce belirtmiştik. Hükümetlerin kamu kuruluşlarını özelleştirme politikası güttükleri günümüzde kamu hizmeti yayıncılığı büyük bir tehdit altındadır.⁸¹

Yazıcı'ya göre şu andaki gelişmelere bakarak gelecekte kamu yayıncılığının alacağı şekil tanımlanabilir: Kamu yayın kurumları maliyetlerini düşürmek için etkinlik ve verimliliklerini artıracaklar, teknolojik gelişimin sonunda, farklı dillerin aynı anda iletimi

⁸⁰ Özden Cankaya, *Dünden Bugüne Radyo Televizyon* , İstanbul: Beta, 1997, ss. 71-77.

⁸¹ Collins ve Murroni, *a.g.e.*, ss.140-144.

mümkün olabilecek, bu da kamu yayın kurumlarının bulundukları kulübün altında (EBU gibi) ortak yapımlarını artırabilecektir. Kamu yayın kurumlarının eleman sayısında düşme, yayın kalitesinde artma ve gelirlerinde de durağanlık olacaktır. Yeni teknolojik ortamlardan yararlanarak kamu hizmeti yayıncılığı ilkelerine aykırı düşmeden, yeni gelir kaynakları yaratılacaktır.⁸²

Yazıcı' ya göre kamu hizmeti yayıncılığı için tek tehlike, baskılar ve pazarın yönlendirmesi sonucunda, reklama dayanan popüler bir yayıncılık türünü benimsemesi olabilir, bu da kavramsal olarak kamu hizmeti yayıncılığının çöküşü anlamına gelecektir.⁸³

⁸² A.g.e., s. 18.

⁸³ A.g.e., s. 19.

2.2. TRT

2.2.1. TRT 'nin Kuruluşu

Türkiye'de ilk radyo yayını dünyadaki radyo yayınlarının başlamasından yaklaşık altı yıl sonra Telsiz Telefon Türk Anonim Şirketi adlı ve Türkiye İş Bankası, Anadolu Ajansı ve başka birkaç şirketin katılımıyla kurulan özel bir şirket tarafından 1927 yılında İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.⁸⁴ Yayıncılıkta tekel kurmuş olan hükümet, İstanbul ve Ankara'da birer radyo istasyonu kurup 1938 yılına kadar işletmesi için sözkonusu şirkete oniki yıl sürelik lisans vermiştir. Yazıcı'ya göre ise bu süre on yıldır ve hükümetle on yıllık anlaşmalar yapan BBC'nin çalışma yöntemine benzerliği de dikkat çekicidir.⁸⁵

Ancak 1933 yılında radyo yayıncılığının özel bir şirkete bırakılamayacak kadar önemli sonuçlar doğuracağına karar veren hükümet, 1936 yılında Telsiz Telefon Türk Anonim Şirketi ile olan anlaşmasını feshetmiş ve radyo yayıncılığını PTT'nin sürdürmesine karar vermiştir.⁸⁶

⁸⁴ Özden Cankaya, *a.g.e.*, s. 2

⁸⁵ Yazıcı, *a.g.e.*, s. 28

1938 yılında radyo yayıncılığı tamamen PTT'nin idaresine geçmiştir. 1938_1940 yılları arasında PTT radyo yayıncılığını yeni telsiz istasyonları kurarak teknik yönden geliştirmiş ancak radyo programcılığı ilerleme kaydedememiştir. Radyo yayıncılığının hem teknik hem de programcılık açısından gelişmesi 1943 yılından sonra başlamıştır.

1940 yılında radyo yayıncılığı PTT'den Basın Yayın ve Turizm Müdürlüğüne geçmiş ve 1964'e kadar yirmidört yıl süreyle buraya bağlı olmuştur. Radyo yayıncılığı Basın Yayın ve Turizm Müdürlüğü'ne geçtikten sonra hem teknik açıdan hem de programcılık açısından gelişme göstermiştir.⁸⁷

1949 yılına kadar nüfusun sadece % 20.5'i radyo yayınlarını dinleyebiliyordu. 1959 yılında ilk etapta 7 ilde olmak üzere 27 ilde güçlü radyo istasyonları kurulması planlanmış, 1961 yılında İstanbul ve İzmir, 1962 yılında Ankara, Adana, Antalya ve Gaziantep, bir yıl sonra da Kars'ta bu proje gerçekleştirilmiştir. 1963 yılına gelindiğinde nüfusun yüzde 43.7 si radyo yayınlarını dinleyebilir hale gelmiştir.

⁸⁶ Aysel Aziz, **Radyo ve Televizyona Giriş**, Ankara: S.B.F Basın ve Yayın Yüksek Okulu Yayınları, 1981, s. 117

⁸⁷ Altemur Kılıç, Kişisel görüşme, 1999.

Türkiye'de radyo yayıncılığının dünyanın çeşitli yerlerindeki ilk radyo yayıncılığından 7 yıl sonra başlamasına rağmen, televizyon yayıncılığı dünyanın birçok ülkesinde televizyonculuğun kurulmasından otuz iki yıl sonra başlayabilmiştir. 1968'de Türkiye'de televizyon yayınları başladığında dünyada televizyon yayıncılığına geçmeyen dört ülke bulunmaktaydı: Afganistan, Ekvator, Bolivya ve Paraguay.⁸⁸ Bu gecikmenin en önemli sebepleri arasında devlet sermayesinin yetersiz oluşu, Türkiye' nin yüzölçümünün genişliği, dağlık alanların çok oluşu ve o yıllarda radyo yayınlarının dahi ülkenin tamamına erişemediği gerçeği sayılabilir.

Öte yandan Giritli Türkiye'de televizyon yayınlarının başlanmasında çok gecikildiği fikrine karşı çıkmaktadır.⁸⁹ Türkiye'de matbaacılığa Batı'dan 300 yıl sonra 1727'de başladığını ve ilk gazete olan 'Takvim_Vekai'nin 1831' de Batı'daki ilk gazetenin yayımlanışından 200 yıl sonra çıktığını hatırlatan Giritli, televizyonun yayıncılığının Türkiye'de Batı'dan otuz yıl sonra başlamasının bir gecikilmişlik sayılamayacağını ileri sürmüştür.⁹⁰

⁸⁸ Mahmut T. Öngören, "Ankara Televizyonu 1968", Yıllık 1974/1976, Ankara: A.Ü./S.B.F./ Basın ve Yayın Yüksek Okulu Yayınları, s.148.

⁸⁹ İsmet Giritli, *Günümüzde Haberleşme*, İstanbul: Der Yayınları, 1988, s. 25.

Aslında Türkiye'de ilk televizyon yayınları 1952 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi tarafından başlatılmıştır, ancak bu yayınlar üniversitenin Elektronik Bölümü tarafından öğretim yılı boyunca yapılan eğitim amaçlı deneme yayınları olmuştur..

Haftada bir gerçekleştirilen bu yayınlar seyirciye yönelik değildi ve düzenli yapılmıyordu. Bunun için Türkiye'de gerçek anlamdaki ilk televizyon yayıncılığını 1968 yılında yayına başlayan ve düzenli olarak haftada üç gün halka hizmet veren TRT'nin Ankara Televizyonu gerçekleştirmiştir.⁹¹

Türkiye'de televizyon yayıncılığını kurmak için ilk ciddi girişimler 1955 yılında Basın-Yayın Müdürlüğüne bağlı Televizyon Araştırma Bürosu tarafından başlatılmış ve Türkiye'de televizyon yayıncılığını kurmaya talip olan yabancı şirketlerin başvuruları ele alınarak incelenmiştir. 1960 yılına kadar televizyon sistemi kurmak için Türk Hükümeti'ne onyediy büyük şirket başvuruda bulunmuş, ancak 1960 darbesi oluşunca bu projeye ara verilmiştir.⁹²

1961 Anayasasının 121. Maddesi ve buna bağlı olarak 24 Aralık 1963 tarihinde TBMM tarafından kabul edilen 359 sayılı yasanın 1 Mayıs 1964 tarihinde yürürlüğe girmesi ile, TRT (Türkiye

⁹⁰ A.g.e.

⁹¹ Öngören, a.g.m.,s.120

⁹² A.g.m., s.120.

Radyo-Televizyon Kurumu) kuruldu. 121. Maddenin 1488 sayılı kanunla değiştirilmeden önce 1. fıkrasındaki " radyo ve televizyon istasyonlarının idaresi, özerk kamu tüzel kişiliği halinde, kanunla düzenlenir"⁹³ şeklindeki hüküm, TRT kurumuna özerk bir yapı sağlıyordu. Bu maddenin ikinci fıkrası da TRT'yi radyo ve televizyon yayınlarını tarafsızlık esaslarına göre yapmakla yükümlü tutuluyordu.⁹⁴ Aynı zamanda, Türkiye'de televizyon yayıncılığı devlet tekeline geçmekle birlikte, devlet yayıncılığı dönemi kapanmış, kamu hizmeti yayıncılığı dönemi başlamış oluyordu.

Bu arada Devlet Planlama Teşkilatı ise televizyon yayıncılığını Türkiye için bir lüks olarak görmüş ve ilk beş yıllık planda (1963_1967) televizyon kurulması için hiçbir harcama yapılmamasını, buna karşılık radyo yayıncılığının geliştirilmesini kararlaştırmıştır.⁹⁵ Ülke çapında televizyon şebekesinin kurulmasının gerçekleştirilmesinin beşer yıllık üç plan döneminde İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'na ertelenmesine⁹⁶ rağmen TRT kendi imkanlarını ve yabancı ülkelerle olan temaslarını kullanarak

⁹³ Kayıhan İçel, Kitle Haberleşme Hukuku, İstanbul: İ.Ü. Basın yayın ve Yüksek Okulu Yayını, 1985, s.262.

⁹⁴ Oya Tokgöz, " Siyasal Haberleşme ve TRT'nin Rolü", Yıllık 1974-1976, Ankara:A.Ü./S.B.F./Basın ve yayın Yüksek Okulu Yayınları, s.88.

⁹⁵ Öngören, a.g.m., s.133.

⁹⁶ Ünsal Oskay, **Toplumsal Gelişmede Radyo ve Televizyon,- Geri Kalmışlık Açısından Olanaklar ve Sınırlar**, Ankara:A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi yayını, 1978, s. 19.

televizyon yayıncılığına başlamaya karar vermiştir.⁹⁷ Alman Hükümeti'nin yardım ve bağışlarıyla 1966-67 yıllarında Ankara'da bir TV vericisi kurulmuş ve 1968 yılının Ocak ayında ilk yayınını gerçekleştirmiştir. Bu yayınlar Ankara'da oturan bir milyonda fazla kişi tarafından seyredilebilecekti ancak o tarihte Türkiye'de yedi bin kişiden fazlasının televizyon cihazı yoktu.⁹⁸

12 Mart 1971 muhtırası, TRT'nin özerkliğinin kaldırılmasına yol açtı. 20 Eylül 1971 tarih ve 1488 sayılı yasa ile Anayasa'nın 121. Maddesi değiştirilmiş ve TRT kurumunun yalnızca "tarafsız " bir kurum olduğu belirtilmiştir. ⁹⁹ Tarafsızlık ilkesi şu şekilde açıklanmıştır: "Devletin ülkesi ve ulusuyla bölünmez bütünlüğünün insan haklarına dayanan milli, demokratik, laik ve sosyal cumhuriyetin, milli güvenliğinin ve genel ahlakın gereğine uyulması radyo ve televizyon yayınlarının genel ilkesi olmuştur"¹⁰⁰

TRT yasaları ile ilgili değişiklikler yapılırken, bir yandan da kurum teknik açıdan geliyordu. 1971 yılında Alman Hükümeti'nin bağışladığı bir televizyon vericisiyle İstanbul'da ardından da İzmir'de televizyon yayınları başladı. Bu ilk yayınlar haftada üç gündü ve bir kaç saat sürüyordu. 1973 yılına

⁹⁷ Kılıç, a.g.g.

⁹⁸ Aziz. a.g.e., s.s.115-126.

⁹⁹ Özden Cankaya, "Türkiye'de Radyo ve Televizyon Yayıncılığının Yasal Gelişimi", 2000'li Yıllara Doğru Türkiye'de TV, İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi, 1996,s.69.

gelindiğinde on dört şehirden haftanın beş günü dört saatliğine olmak üzere yayın yapılıyordu; ve 350 000 televizyon sahibi bulunuyordu. 1974 yılında her gün yayın yapılmaya başlanmıştı ve 1976 yılında bu yayınları nüfusun yarısı seyredebiliyordu .1980’de ise bu oran yüzde seksen sekize çıkmıştı. Ülkede televizyon sahibi olanların sayısı 1971 yılında 100 000’ken, 1980 yılında bu rakam dört milyona çıkmıştı. ¹⁰¹

12 Eylül 1980’de Türkiye’de meydana gelen üçüncü askeri darbe, Anayasa değişikliğine yol açtı. 1982’de kabul edilen Anayasa’nın 133. Maddesi, radyo ve televizyon istasyonlarının ancak devlet eli ile kurulacağını, idarelerinin bir kamu tüzel kişiliği biçiminde düzenleneceğini ve yayınların tarafsız bir şekilde gerçekleşeceğini öngörüyordu.¹⁰²

1986 yılında TRT’nin TRT 2 adındaki ikinci kanalı yayına başlamıştır. Bu kanal eğitim, kültür ve sanata ağırlık vermektedir. 2 Ekim 1989 de ise spor ve müzik ağırlıklı gençlik kanalı olan TRT3 yayına başlamıştır. 1989 yılında kurulan TRT- GAP’ın amacı da Güneydoğu Anadolu projesinin sağlam bir temele oturtulabilmesi için, bölgede gerekli olan sosyal, kültürel ve psikolojik ortamın oluşturulmasına, bölgenin eğitim, kültür ve ekonomik seviyesinin

¹⁰⁰ Yazıcı, a.g.e., s.47.

¹⁰¹ Selim Esen, *Televizyon Haberciliği ve Televizyon Yapım Tekniği*, TRT Eğitim Dairesi Başkanlığı, Ankara: 1984.

yükseltilmesine, GAP'ın bölgede ve yurttta sağladığı katkıların ve gelişmelerin genel izleyici kesimine gösterilmesine ,milli birlik ve bütünlüğün sağlanmasına yardımcı olmaktır. 29 Şubat 1990'da yayına başlayan TRT İNT ve Avrasya kanalları ise Türk kültürünü Avrupa ve Asya'ya taşımaktadır. 30 Temmuz 1990'da yayına başlayan TRT 4 ise orta ve yüksek öğrenim öğrencilerine yönelik örgün ve yaygın eğitim amaçlıdır.¹⁰³

2.2.2. TRT Haberciliğinin Oluşumu ve Gelişimi

TRT'nin kurulmasından önce Türk Radyosu'nda haber bültenleri bulunuyordu. 1945 yılına kadar radyo bültenleri yarı resmi bir haber ajansı olan AA tarafından hazırlanıyordu. Halk arasında 'ajans saati' tabirinin yerleşmesinin sebebi de buydu.¹⁰⁴ Bu tarihten sonra haber bültenlerini Basın Yayın Müdürlüğü hazırlamaya başlamıştır, ancak kaynak yine AA olmuştur. Bu bültenler resmi bir demeç niteliğinde idi ve iç haberler hemen hemen hiç yer almıyordu.¹⁰⁵

TRT öncesi dönemde haber bülteni konusunda iki önemli aşamadan geçilmiştir. Bunlardan ilki 1962 yılında bütün radyo

¹⁰² Cankaya, a.g.m.ss.69-70.

¹⁰³ TRT Genel Yayın Planı,Türkiye Radyo Televizyon Kurumu, 1998, ss. 17-19.

¹⁰⁴ Yazıcı, a.g.e., s. 33.

¹⁰⁵ Esen, a.g.e., s. 14

istasyonlarının haber bültenlerinde Ankara Radyosu'na bağlanması, ikincisi de 1963 yılında haber bültenlerinin Ankara Radyosu'na bağlı bir bölüm tarafından hazırlanmaya başlanması olmuştur. Bu bölüm daha sonra TRT'nin Haber Merkezi'ni oluşturmuştur.

Hükümet'ten gelen ekonomik yardım sonucunda TRT kurulmadan yayın haberciliğine başlanmıştır. Ancak bülten haberi hazırlama konusunda yetişmiş eleman azlığı sebebiyle 1964 yılında hazırlanan TRT bültenlerinin yüzde altmış beşi Anadolu Ajansı kaynaklı idi. Bu oran 1965_66 yıllarında yüzde elliye düşmüştür.

Esen'e göre 1969'a gelindiğinde TRT'nin yayın bültenleri haber toplama, haber seçme ve yorum açısından dünya radyoculuğu standartlarına erişmişti.¹⁰⁶ Ankara Televizyonu'nun deneme mahiyetinde yapılan ilk haber bülteni 30 Ocak 1968 günü yayınlanmıştır. İlk bültenler gazeteci kökenli olan ve BBC'de televizyon yapım ve prodüksiyon kursu görmüş kişiler tarafından gerçekleştiriliyordu.¹⁰⁷ İlk kurulduğunda televizyonun haber bölümünde sadece dört personel bulunuyordu, 1971 yılında bu sayı altısı haber muhabiri biri grafiker ve ikiside daktilo olmak üzere ona çıkmıştı. 1971'den itibaren, 'Son Haberler' başlığı altında ve on dakika süreli bültenlerin yayınlanmasına başlanmıştır. 1974

¹⁰⁶ Esen, a.g.e., s.v

yılında da günlük yayınların başında kısa bir haber bülteni yer almaya başlamıştır.

Televizyon haber bültenleri 1968_1971 yılları arasında televizyon temel kurallarına uygun bir biçimde görüntülü olarak hazırlanırken, bu yıldan sonra içerik, düzenleme ve sıralama açısından radyo bültenlerinden ayırt edilmiş olmuştur.

TRT televizyonu 1970 yılından itibaren haber programları yayınlamaya başlamıştır. Bu yapımların ilki sürekli olarak haftada bir yayınlanan ve kırk beş dakika süren 'Olayların İçinden' dir. Bu programda haftanın iç ve dış olayları yer almakta ve olaylar zaman zaman yerinden ve muhabir anlatımı ile verilmekteydi.¹⁰⁸

1968_1971 yıllarında Televizyon haber bültenleri ve programları yayınların toplam süresinin yüzde yirmi üç nokta sekizini buluyordu. Bu oran gelişmiş teknoloji ve eğitimli personel sayısındaki artışa rağmen 1999'da yüzde 22'ye düşmüştür.¹⁰⁹

¹⁰⁷ A.g.e.

¹⁰⁸ A.g.e. , s. x1

¹⁰⁹ TRT Genel Yayın Planı. Ekim 1998-Ekim 1999, Ankara: TRT Kurumu, s.112.

2.2.3. TRT'de Eşikbekçiliği ve Denetim

TRT'de eşikbekçiliği, 3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında kanun'un 4. Maddesinde yer alan yayın ilkeleri¹¹⁰ ve Kurumun en yüksek karar ve yönetim organı olan Yönetim Kurulu'nun belirlediği haberlerle ilgili hedefler ve ilkeler doğrultusunda yapılır. Yönetim Kurulu ve bu kurulun başkanı olan Genel Müdür'ü Bakanlar Kurulu'nun ataması, TRT'nin iktidarların güdümünde olduğu, haberlerin yönlendirildiği ve yanlı verildiği yolunda çok sık eleştirilmesine yol açmıştır: TRT "devlet içinde devlet" halini almakla,¹¹¹ haber bültenlerinde "devletin anlayışını, yani resmi ideolojiyi, apoletli ve kara plakalı bakışları Türkiye kamuoyu üzerine tek başına egemen kılmaya çalışmakla", "haber diye devlet ve hükümet erkanının protokol gösterisini sunmakla,¹¹² iktidarların borazanı olmakla¹¹³ ve "Türk toplumunda artık hiçbir anlam ifade etmeyen günlük protokol haberleri, trafik kazası duyuruları, festival görüntüleri ve sürekli haber atlama özelliklerine rağmen halen toplumsal iletişim aracı işlevini yerine getirdiğini sanma gibi bir yanılgının içinde olmakla"¹¹⁴ ve daha başka pek çok şeyle suçlanmaktadır. TRT'nin

¹¹⁰ A.g.e. ss.3,5.

¹¹¹ Feroz Ahmad, *Demokrasi Sürecinde Türkiye 1945-1980*, çev.Ahmet Fethi, 2.b.,İstanbul:Hil Yayın, 1996, s.240

¹¹² Ragıp Duran, *Apoletli Medya*, İstanbul: Yol Yayını, 1996, s. 15.

¹¹³ Mehmet Sağnak, *Medya-Politik*, İstanbul:Eti yayınları,1996, s.169.

¹¹⁴ Ali Murat Vural, "Yerel Kamuoyunun Kitle İletişim Aracı Olarak Yerel Basın", *Yeni Türkiye*, 96/12, s.1053.

yasal gelişimine baktığımız vakit bu eleştirilerin nereden kaynaklandığını görebiliriz:

Daha önce belirttiğimiz gibi 24.12.1964'te kabul edilen ancak hukuki varlığına 1.5.1964'te kavuşan 359 sayılı yasaya göre TRT tüzel kişiliğe sahip, özerk bir kamu iktisadi kuruluşu idi. 121. Maddenin ikinci fıkrası ise TRT'nin yayınlarında tarafsız olmasını öngörmekteydi. 12 Mart Askeri Muhtırası sonucunda 1488 sayılı yasa ile Anayasa'nın 121. Maddesi değiştirilmiş ve TRT Kurumunun yalnızca tarafsız bir kurum olduğu açıklanmış, 29 Şubat 1972 tarih ve 1568 sayılı yasa ile de TRT'nin özerkliği kaldırılmıştı.¹¹⁵

1982'de kabul edilen Anayasa'nın 133. Maddesi, her ne kadar 26. Madde ile çelişse de,¹¹⁶ radyo ve televizyon istasyonlarının ancak devlet eli ile kurulacağını, idarelerinin bir kamu tüzel kişiliği biçiminde düzenleneceğini ve yayınların tarafsız bir şekilde gerçekleşeceğini öngörüyordu.¹¹⁷

Anayasanın bu yeni düzenlemesine dayanarak 1 Ocak 1984'te çıkarılan 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon kanunu, başta TRT'nin yayınları olmak üzere radyo ve televizyon yayınlarını

¹¹⁵ Cankaya,, a.g.m.,

¹¹⁶ Mesut Önen, "Radyo-TV Tekeli Sorunu", *İletişim Araştırma*, İstanbul:İletişim Araştırmaları Derneği Bülteni, Şubat 1990, Sayı:3, s.2-10.

denetlemek ve genel ilkeleri saptamakla görevlendirilen Radyo Televizyon Yüksek Kurulu (RTYK)nu getiriyordu.¹¹⁸ 12 üyeden oluşan bu kurulun üyelerinin üçünü doğrudan Cumhurbaşkanı, üçünü Bakanlar Kurulu, birini Milli Güvenlik kurulunun seçimiyle Bakanlar kurulu, ikisini YÖK'ün gösterdiği dört aday içinden Cumhurbaşkanı ve diğer üçünü de yine Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yönetim Kurulunca gösterilecek altı aday içinden Cumhurbaşkanı seçiyordu. Her ne kadar kurulun bağımsız ve yansız olduğu belirtilse de, üyelerinin seçilme tarzından bunun ne kadar güç olduğu ortadadır.

TRT'nin en yüksek karar ve yönetim organı olan Yönetim Kurulu ise Radyo ve Televizyon Yüksek Kurulu tarafından seçilerek teklif edilen oniki aday arasından Bakanlar Kurulu kararı ile atanan altı üye ile Genel Müdürden oluşmaktadır. İçel'e göre, yeni seçim ve atama sistemi TRT Kurumunun tarafsızlığının sağlanması açısından sakıncılıdır.¹¹⁹ TRT Yönetim Kurulunun görevleri arasında TRT'nin program, yayın, idari, mali ve her türlü hizmetlerine dair temel ilke ve hedefleri saptamak, yıllık genel yayın planını karara bağlamak ve alınan kararların uygulanışını

¹¹⁷ Cankaya, a.g.m.

¹¹⁸ A.g.m.

¹¹⁹ İçel, a.g.e., s.286.

izleyip denetlemek bulunmaktadır. Bu bağlamda TRT yayınlarının, özellikle de haber bültenlerinin tarafsız olması beklenemez.

2954 sayılı yasanın 18. Maddesi, TRT kurumuna hükümet bildirilerini yayınlama zorunluluğu getirmiştir. Hükümet bildirisi olduğu yayın sırasında açıklanması gereken bu metinlerin başbakanlıktan yazılı yayın isteği ile verilmesi gerekmektedir. Bu madde uyarınca TRT ayrıca Hükümet bildirilerinin dışında olağanüstü haller, sıkıyönetim, seferberlik ve savaş hali ile sınırlı olmak şartıyla Hükümet konuşmalarını, başbakan veya görevlendireceği bakanın imzası olması kaydıyla yayınlamak zorundadır. Bu maddenin Hükümet adına yapılacak konuşmaları olağanüstü hallerle sınırlaması, sözkonusu yayınlara cevap ve düzeltme hakkının tanınmamasının nedenidir.¹²⁰

19. Madde ise hükümetin radyo ve televizyondan yararlanmasına olanak sağlayan yeni ve önemli bir düzenleme getirmiştir: Ayda bir defa 30 dakikayı geçmemek kaydıyla, TRT dışında hazırlatılan ve Kurum tarafından haber bültenleri dışında ve niteliği belirtilerek Hükümet uygulamalarının tanıtılması. Kanunun 27. Maddesi bu tür yayınlara karşı cevap hakkı sağlamaktadır.

¹²⁰ A.g.e.,s.292.

TRT'ye getirilen diğ er bir sınırlama da 20. Maddedeki Hükümetin ve siyasi partilerin açıklama ve faaliyetlerinin yayınları ile ilgilidir. Söz konusu madde bu tür yayınları haber değeri ve niteliği taşıması koşuluna bağlamıştır. İçel'e göre bir yayının haber değeri ve niteliğinde olup olmadığının saptanması çoğu kez tartışmalara yol açabileceğinden, bu sınırlamanın geçerliliği kuşkuludur.¹²¹

TRT'nin bugünkü hukuki yapısı, kurumu özerk ve tarafsız bir yapıda  ng ren Anayasa'nın 8 Temmuz 1993'te değiştirilen 133. Maddesine dayanmaktadır: "Madde 133. Radyo ve televizyon istasyonları kurmak ve işletmek kanunla düzenlenecek şartlar çerçevesinde serbesttir.

Devletçe kamu tüzelkişiliği olarak kurulan tek radyo ve televizyon kurumu ile kamu t zelki ilerinden yardım gören haber ajanslarının özerkliği ve yayınlarında tarafsızlığı esastır."¹²²

Ancak henüz TRT'nin Anayasa'nın öngördüğü bu özerk yapıya kavuşturulması için gerekli olan yeni yasa çıkarılamamıştır ve kurum halen 1983 yılında çıkarılan 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu ile yönetilmektedir: 133. Maddenin değiştirilmesinden sonra çıkarılan ve 13 Nisan 1994'te kabul edilen

¹²¹ A.g.e.

3984 sayılı Radyo ve Televizyon Yayınları ve Kuruluşları Hakkındaki Kanun, bazı maddeleri ile TRT'yi düzenlemesine rağmen, özellikle teşkilat yapısı ve yayınların içeriği ile ilgili hususlarda 2954 sayılı yasaya gönderme yapmaktadır. Yasa ile RTYK kapatılmış, yerine radyo ve televizyonların faaliyetlerini düzenlemek amacıyla Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) adlı özerk ve tarafsız kamu tüzel kişiliğindeki bir kurum getirilmiştir. 2954 sayılı yasanın yalnızca RTYK'nun görev ve yetkilerini belirleyen maddelerindeki yetki, görev ve sorumluluklar RTÜK'e devredilmiştir. Yani TRT Yönetim Kurulu ve Genel Müdürünü bu kurul seçer.

Görevi yayıncılık faaliyetlerini teknik, idari ve program içerikleri bakımından disipline etmek ve gözetmek olan RTÜK, basın, yayın, iletişim teknolojisi, kültür, din, eğitim, hukuk alanlarında birikimi olanlardan ve yüksek öğrenim görmüş, devlet memuru olma niteliğine sahip, beşi iktidar partisi veya partilerinin, dördü muhalefet partilerinin göstereceği adaylar arasından TBMM'nce seçilen dokuz üyeden oluşur. RTYK gibi RTÜK'ün oluşum biçimi de hükümete bağlı bir yapının gerçekleşmesiyle tarafsızlığın sağlanmasını zorlaştırmaktadır. Cankaya'ya göre radyo ve televizyonlara uyarı, durdurma ve iptal yetkileri bulunan

¹²² TRT Genel Yayın Planı, Ekim 1998-Ekim 1999, s.2

RTÜK'ün demokratik bir biçimde yapılanması yayıncılık açısından yaşamsal bir önem taşımaktadır.¹²³

3984 sayılı yasanın 25. Maddesi ise başbakan veya görevlendireceği bir bakanın yayınlar üzerinde denetimini sağlamaktadır. Yasada yayınların yargı kararları saklı kalmak kaydıyla, önceden denetlenemeyeceği ve durdurulamayacağı hükmü getirilmekte, ancak " milli güvenliğin açıkça gerekli kıldığı hallerde yahut kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması kuvvetle ihtimal dahilinde ise Başbakan veya görevlendireceği bakan yayını durdurabilir"¹²⁴ denilerek iktidara yayınları kontrol yetkisi verilmektedir.

TRT'nin Yönetim Kurulu da daha önce belirttiğimiz gibi haberler ve haber programları ile ilgili uyulması gereken ilkeleri belirleyerek ön denetim sağlamaktadır.¹²⁵

1_Haber ve olaylar çabuk ve doğru bir şekilde verilecek, gerektiğinde haberlerin sonunda önemli iç ve Türkiye'yi ilgilendiren dış olaylar konusunda uzman bir kişinin yorum yapması sağlanacaktır.

¹²³ Cankaya, a.g.m., s.72.

¹²⁴ Tayfun Akgüner, Prof. Dr. Ersan İlal ve Doç. Dr. Gürsel Öngören, **Kitle İletişim Mevzuatı**, İstanbul:Der yayınları, 1995, s.271.

2_Devletimizin milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olduğu imajını kuvvetlendiren konulara kapsamlı olarak yer verilecektir.

3_Milletlerarası alanda Türkiye'yi ilgilendiren ve etkileyen önemli güncel ve çevre ülkelerle ilgili olaylarda, Devletimizin çıkarları doğrultusunda içerde milli menfaatlerimiz açısından duyarlılığı artıran, dışarda ise lehimize bir kamuoyu oluşturacak haber programları hazırlanacak, konuyla ilgili uzman akıcı konuşan, her çevreden kişilerin tarafsız ve bilimsel görüşlerinden yararlanılacaktır.

4_Türkiye'de, Türk Devlet ve topluluklarında, dünyada meydana gelen olayları haber bültenlerinde çağdaş yayıncılık anlayışı içersinde, objektif bir biçimde yer verilerek, önemli görülenlerin derinlemesine işlendiği haber programları hazırlanacak, toplumu yalnız anlamaya götürebilecek, tahrik edebilecek haberlere ve haber programlarına yer verilmeyecektir.

5_Haber bültenleri ve haber programları kanunlar çerçevesinde Anayasal kurum ve kuruluşlar arasında ayırım yapılmadan

¹²⁵ TRT Genel yayın Planı, Ekim 1998-Ekim 1999, s.59-61.

tarafsızlık, doğruluk ve çabukluk ilkelerine uygun şekilde imkanlar elverdiğinde radyo için ayrı, televizyon için ayrı hazırlanacaktır.

6_Devletin siyasi ekonomik ve toplumsal nitelikli uygulamaları konusunda, vatandaşın görüşünü de yansıtan değerlendirmeye yönelik röportaj, forum, panel ve açık oturum gibi uygulamalara yer verilecektir.

7_Milletlerarası haber kuruluşları ile ilişkiler geliştirilirken, dış kaynaklı haberlerin, yerli haber ajansları ve TRT'nin kendi kaynaklarınca doğrulanmasına çalışılacaktır. Haberler, ajanslardan geldiği gibi verilmeyecek, çağdaş haberciliğin de bir gereği olarak değerlendirme yapıldıktan sonra verilecektir.

8_TRT haber bültenleri ve haber programlarında, ülkenin bütününe ilgilendiren veya çağdaş toplum insanının ilgisini çekecek olaylar, kamuoyuna tarafsız olarak yansıtılacaktır. Çeşitli şekillerde yorumlanan, tartışmaya ve değişik görüşlerin belirtilmesine imkan veren aktüel meselelerin aydınlatılmasında mümkün oldukça siyasi parti mensuplarına yer verilecektir.

9_ Bütün haber bültenleri ve haber programlarında, yayın aracının özelliğine uygun biçimde anlatım metodları değerlendirilecek, haber bültenlerinde, önceden tespit edilmiş izlenimler yerine muhabirlerin canlı olarak aktardığı olayların dinamik bir akış içinde verilmesi sağlanacaktır. Televizyonda görüntüye ağırlık verilecektir.

10_ Haberlerde yorumlara ve değerlendirmeleri de yer verilecek, haber bültenlerinde günümüzde ve gelecekte milletlerarası ilişkilerimize zarar verebilecek siyasi ve ideolojik değerlendirmeler yapılmayacak, bu tür değerlendirmeler ayrıca irdelenebilecektir. Haber ve yorumların kaynaklarının açıklanmasına dikkat edilecektir.

11_ Çok az kişiyi veya dar bir bölgeyi ilgilendiren temel atma, açılış töreni düzenleme, diploma dağıtma vb. konularda, haber değeri ve ilgilendirdiği kitle oranı göz önünde tutularak haber hazırlanacaktır. Abartılı protokol haberciliği düzeyine inilmeyecektir.

12_ Hukuka aykırı olmayan karşıt görüşlerin dengeli bir şekilde yer aldığı ve çeşitli konuların tartışıldığı açık oturumlar düzenlenecektir.

13_ Siyaset ile ilgili haber bültenlerinde ve haber programlarında tarafsızlık, doğruluk ve güncellik hususlarına özenle uyulacak, siyasi parti beyanlarının özetlenmesi halinde ise beyanın maksadı ve özü kaybettirilmeyecektir.

14_ Tek yönlü ve taraf tutan yayın yapılmayacak, bir siyasi partinin, grubun çıkar çevresinin, inanç veya düşüncenin

menfaatlerine alet olunmayacaktır. Aksi, yargı kararıyla kesinleşmedikçe hiç kimse suçlu gibi teşhir ve ilan edilmeyecektir.

15_ Siyasi, ekonomik ve sosyal nitelikler ile uygulamalar konusunda; Halkın tepkisini belirlemeye ve kamuya yansıtmaya çalışılacak, röportaj, forum, panel, vb. düzenlemelere yer verilecektir.

TRT'nin "özerk" yapıda yeniden yapılanmasını sağlayacak bir yasa mevcut değilken, uyması gereken iki ayrı yasanın gündemde olması bir çelişkidir. Bu durum, Anayasa'nın "özerk" bir yapıda öngördüğü bir kurum için sakıncalar yaratmakta ve TRT'nin siyasal iktidarlar karşısında konumunu zayıflatmaktadır.¹²⁶

¹²⁶ Dr.Aysel Aziz,Türkiye'de Televizyon Yayıncılığının 30 Yılı,Ankara: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu, 1999, s.151.

2 .2.4 . TRT 'de Haber Üretimi

Dünyanın diğer haber kuruluşlarında olduğu gibi TRT'de de haberler belirli haber süreçleri içinde hazırlanır. Ayrıca her gün yayınlanacak her haber bülteni için haberlerin yetiştirilmesi gereken bir zaman sınırı söz konusudur. Her gün saat 10.00 ve 15.00'te o günkü haberleri belirlemek üzere bütün haber birimlerinin yetkililerinin katıldığı birer toplantı yapılır.

Bu toplantılarda çeşitli kaynaklardan alınan istihbarata göre o gün gerçekleşecek olan toplantı, açılış vb. organizasyonlara gönderilecek muhabir ve kamera ekipleri belirlenir. (Dış haberler, yurt haberleri ve parlamento haberlerinin elemanları çeşitli kaynaklarla ilişki kurarak belirli ilke ve kurallara uygun haberler toplamakla görevlidir.) Her birimin getirmiş olduğu gündemden o gün yayınlanması uygun olan haberler seçilir, haberlerin yayın sıraları için fikir belirtilir ve haberlerin metni oluşturulurken dikkat edilmesi gereken hususlar görüşülür. Haber listesinde sıralama yapma görevi Genel Müdür adına vazife yapan müdürlerindir.¹²⁷

Bu toplantılar haber müdürlerine haberlerin seçim ve sıralamasını görüp denetimde bulunma imkanı verir. Haber

¹²⁷ Faruk Uğurlu, Türkiye'de Siyasal İletişim Ortamında Devlet ve Özel Televizyon Haberciliği, Basılmamış Doktora Tezi, İ.Ü., 1996, s.154-161.

müdürleri sıralamada bulunurken şu noktalara dikkat ederler: Bir haberin haber değeri, televizyonda görüntü, ilgilendirdiği halk kesimi ve devlet kademelerindeki hiyerarşik protokol. Daha önce belirttiğimiz gibi haber değeri soyut bir kavram olduğundan bu konuda karar verecek olan kişi veya kurumun görüşlerine göre anlam kazanmaktadır.

Dış haber seçiminde ise şu şartlar gözönünde bulundurulmaktadır:

- 1_ Uluslararası planda önemli bir olay olması,
- 2_ Elit ülkelerle ilgili olması,
- 3_ Türkiye'yi doğrudan ilgilendirmesi,
- 4_ Türkiye'yi dolaylı olarak ilgilendirmesi,
- 5_ Görülmedik bir olay olması.

Bu şıkların hemen hemen hepsi tezimizin birinci bölümünde ele alınan Galtung ve Ruge'un "Batı tipi haber değerleri"ni oluşturduğunu ileri sürdüğü faktörleri kapsamaktadır. Haber ajendalarında ayrıca yurtiçi ve yurtdışından gelen filmler, uydu ve Eurovision link-up'ları bulunmaktadır.

Haber bölümü müdürü ve yardımcıları taşır TRT'deki haber üretiminin tüm sorumluluğunu. Her gün haber ajandasındaki

haberleri tartişıp seçimde bulunur, hazırlanan haberlerin üzerinden geçip haberlerin sıralamasına karar verirler.

Toplantıda yayına girecek haberler belirlendikten sonra haberi yayınlıyacak servisler o konuyla ilgili belgelerden, kaynaklarını belirterek haber metni hazırlar ve haber redaksiyon servisine gönderir. Habere gerekli redaksiyon yapıldıktan sonra Radyo Haberleri Müdürlüğüne ulaştırılır. Radyo Haberleri Müdürlüğünde gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra haberler Bülten Yazma Servisine yollanır. Çoğaltılan haberler, Haber müdürünün onayı ile yayınlanır.¹²⁸ Televizyon haberleri Radyo müdürlüğünden gelen haberlere görüntü eklenerek hazırlanmaktadır. Bunun için filmler, videobantlar, fotoğraflar, haritalar, grafikler ve diğerk çeşitli grsel şemalar kullanılmak üzere hazır hale getirilir.

TRT'nin bölge radyolarının bulunduğ İstanbul, İzmir, Adana, Antalya, Erzurum, Trabzon, Diyarbakır, Çanakkale, Bursa, Mersin'de ve Samsun'da haber büroları ve Van'da haber şefliğ bulunmaktadır. Bu bürolardaki personel TRT 'nin kadrolu elemanları olup oluşturdukları ekipler bir haberi her yönüyle haber haline getirebilecek niteliktedir. Bu bürolar ayrıca bulundukları bölgelerdeki TRT'nin kaşeli muhabirleriyle ilişkiyi sağlarlar. TRT'nin 150 civarındaki kadrolu muhabirine karşılık,

¹²⁸ Uğurlu, a.g.e. s.153.

yaklaşık 750 kaşeli muhabiri bulunmaktadır. Yurtiçi muhabirlere kadro verilmemesi,¹²⁹ muhabirlerinin ilçe esasına göre örgütlenmiş olup, hastane, baraj, gümrük gibi yerlerde muhabir bulunmaması, muhabirlere verilen paranın yeterli olmayışı ve muhabirlerin görüntü cihazlarının olmaması, TRT'nin yurtiçi haber toplamada zayıf kalmasına yolaçmaktadır. TRT'nin hızlı yayın araçlarının olmaması da spontane olayları izleyememesine yolaçmaktadır.

TRT'nin dış haberleri haber ajansları, TRT'nin yurtdışı haber büroları ve muhabirleri, Eurovision Newstimes Exchanges, TRT'nin dinleme servisi ve Türk Büyükelçiliklerindeki diplomatlardan gelir. TRT aynı zamanda Eurovision, Reuters, AP ve AFP'ye bağlıdır. TRT'nin Berlin ve Almatı'da haber büroları, Washington, Los Angeles, New York, Sidney, Viyana, Brüksel, Dublin, Londra, Bonn, Frankfurt, Bochum, Etlingen, Münih, Hamburg, Köln, Paris, Strasbourg, Lyon, Amsterdam, Madrid, Stokholm, Kopenhag, Cenevre, Zürih, Trablusgarp, Atina, İslamabad, Göteborg, Roma ve Tokyo'da muhabirleri bulunmaktadır.

¹²⁹ Sacide Vural, Kitle İletişiminde Denetim Stratejileri, Ankara, 1994, ss.122-123.

TRT'de bu haber seçimi işlemlerinin büyük bir bölümünün daha önceden haber dairesi tarafından belirlenen rutin bir işlem olduğu, ayrıca haberlerin "toplanmasının" hiç bir zaman fazlaca önemli olmadığı belirtilmiştir. Önemli kabul edilen olayların TRT televizyon ekibi tarafından yerinde görüntülediği, bu olayların genelde yurtdışı olaylarda Cumhurbaşkanı ve Başbakanın resmi ziyaretleri , yurtiçi olaylarda da daha önceden belirtildiği gibi protokol haberleri olduğu söylenmiştir. Türkiye'nin dış politikası ile ilgili haberlerde de Dışişleri Bakanlığı'nın çizdiği dış politika çerçevesinde hazırlanmaktadır.

2. 3. BBC

2.3.1. BBC'nin Kuruluşu

Dünyanın ikinci en büyük yayın kuruluşu olan BBC, yayın hayatına 1922 yılında altı radyo yapımcısının kurduğu bir limited şirket olan İngiliz Yayın Şirketi (British Broadcasting Company) olarak başlamıştır. O yıl posta idaresine yüzden fazla yapımcı müracaat etmiş, ancak frekans dalgalarının az olması sebebiyle Posta Müdürü (Postmaster General) rakip yapımcıları British Broadcasting Company' nin çatısı altında birleşmeye ikna

etmiştir.¹³⁰ Böylelikle kurulan şirketin Genel Müdürü de John Reith olmuştur.¹³¹

Posta İdaresi tarafından 1924 yılında British Broadcasting Company'yi incelemesi için kurulan Crawford Komitesi, 1926 yılında İngiltere'de yayın tekeli kurulmasını öngörmüş ve British Broadcasting Company kapatılarak British Broadcasting Corporation (İngiliz Yayın Kurumu) (BBC) kurulmuştur.¹³² Yayın tekelinin en önemli sebebi savaş sonrası dönemi olan 1920'lerin ticari rekabetin sosyal sonuçlarından çok merkezi kontrole uygun görülmesi olmuştur. Binlerce şirketin yayıncılığa başladığı Amerikan geleneğinden tedirginlik duyan İngiliz hükümeti, yayıncılığın yeni bir idare yapısı gerektirdiğini , karı amaçlayacak özel bir şirkete bırakılamayacağını¹³³ savunurken, aynı zamanda doğrudan devlete bağlı olmasına da karşı çıkmış ve BBC 1927 yılında devlete bağlı olmamakla birlikte kamu hizmeti veren bir tekel olarak yayıncılığa başlamıştır.¹³⁴

British Broadacting Company ise tüm personeliyle yeni kurulan British Broadcasting Corporation' a devredilmiş, İngiliz

¹³⁰ James Curran ve Jean Seaton, **Power Without Responsibility . The Press and Broadcasting in Britain.** London: Routledge, 1988 s. 118

¹³¹ **A.g.e .**

¹³² Michael Leapmann, **The Last Days of the Beep,** London:Allen-Unwin, , 1986, s.41

¹³³ Curran ve Seaton, **a.g.e.,** s. 120.

¹³⁴ Leapman, **a.g.e.**

yayın Şirketinde etkin bir rol oynayan John Reith Genel Müdür 'Managing Director' olarak BBC'nin başına getirilmiştir. Tam anlamıyla yayıncılık yapabilmek için ticari değil de sosyal önceliklere önem verilmesini savunan Reith, kar kaygılarının yayıncılığın ülke geneline ulaşmasını engelleyeceğini savunmuştur.¹³⁵ Oysa otoriter, gözüpek, azimli ve hırslı bir mizaca sahip olan Reith, BBC'nin ülke çapında hizmet vermesinde kararlı olmuştur.¹³⁶

Radyo yayıncılığının yanı sıra televizyon yayıncılığı ile de ilgilenen BBC , 1929 yılında kendisine bağlı bir kuruluş aracılığı ile deneme yayınlarına başlamış, 1934 yılında ise televizyon yayınları tekeli de kendisine bırakılmıştır. BBC ilk düzenli televizyon yayınlarına 2 Kasım 1936 tarihinde başlamıştır.¹³⁷ 1936 yılında ilk televizyon istasyonu BBC 1,¹³⁸ 1964 yılında ise ikinci televizyon kanalı BBC 2 kurulmuştur.¹³⁹ BBC 1 homojen yayıncılığıyla daha yaygın bir kitleyi hedef alırken, BBC 2 kültür ve sanat ağırlıklı programlarıyla daha seçkin kitlelere hitap etmektedir.¹⁴⁰

¹³⁵ Curran ve Seaton, *a.g.e.*, s.121.

¹³⁶ *A.g.e.*

¹³⁷ Hülya Yengin, *Ekranın Büyüsü*, İstanbul: Der Yayınları, 199 s 50

¹³⁸ Curran ve Seaton, *a.g.e.*, s. 33

¹³⁹ *A.g.e.*, s. 40

¹⁴⁰ Yasemin İnceoğlu, *Uluslararası Medya*, İstanbul:, Der Yayınları, 1997,s.219

2.3.2. BBC Haberciliğinin Oluşumu ve Gelişimi

Medya pazarında BBC'yi kendi ekonomik çıkarlarına yönelik bir tehlike olarak gören basın baskıları sebebiyle 1927 yılına kadar BBC'nin saat 19.00'a kadar haber yayınlaması yasaktı.¹⁴¹ 1926 'ya kadar ise BBC'nin yayınladığı haberler haber ajanslarından alınıyor ve bültenlerde bu ajansların adları zikrediliyordu.

Bu haber ajanslarının habercilik değerleri 19. yüzyılda ticari kaygılardan kaynaklanan ve şekillenen bir kavram olan ' nesnel gazeteciliğe' dayanıyordu.¹⁴² Bu sayede kitle gazeteleri politik açıdan heterojen olan okuyucu gruplarından hepsine birden hitap etme imkanı buluyorlardı ve Carey' e göre bu strateji mahirane bir şekilde profesyonel yetenek ve profesyonel sorumluluk ideolojisi mertebesine yükseltilmişti.¹⁴³ Daha önce belirtildiği gibi, tarafsızlık, doğruluk ve yorum yapmama ilkeleri, kaynağını Batı'nın liberal gerçeklik doktrininden alır ve haber ajanslarının olduğu kadar BBC'nin de temel habercilik değerlerini oluşturur. Schlesinger'e göre haber ajansları bu kavramları ekonomik çıkarları için , televizyon yayıncıları da politik gereklilikten geliştirdiler. ¹⁴⁴

¹⁴¹ Philip Schlesinger, *Putting Reality Together*, London: Methuen, 1987, s.15

¹⁴² A.g.e.

¹⁴³ A.g.e.

¹⁴⁴ A.g.e.

BBC 'nin tarafsız ve objektif haberciliğe hükümet tarafından zorlandığı da ileri sürülebilir: BBC'nin yayıncılık politikası ve uygulamalarını gözlemlemek için kurulan Sykes Komitesinin gerek 1923' te, gerek daha sonraki yıllarda yayınlanan raporlarında, BBC'den 'tarafsız habercilik' beklendiği yolundaki resmi talep belirtilmiştir. ¹⁴⁵ Günümüzde de BBC yönetiminin yapımcılar için hazırladığı tüzükte tarafsızlığın BBC'nin en temel değeri olduğu ve hiçbir programın buna istisna teşkil etmediği vurgulanmaktadır.¹⁴⁶ Tüzüğün haber programları ile ilgili bölümünde ise haberlerin doğruluk ve tarafsızlık çerçevesinde verilmesinin gerekli olduğu belirtilmektedir.¹⁴⁷

İki olay BBC haberciliğinde değişime yol açmıştır; bunlardan birincisi 1926 yılındaki genel grev , ikincisi de İkinci Dünya Savaşı'dır. ¹⁴⁸ Genel grev BBC' ye kendi haberlerini hazırlama imkanı yaratmış, basınla olan saat 19.00 'dan önce haber yayınlamama anlaşması feshedilmiştir. Bunun sonucu olarak BBC günde beş kere haber bülteni yayınlamaya başlamıştır.

İkinci Dünya Savaşı ise BBC haberciliğinin gelişmesine yol açmıştır. 1940 yılında BBC haber dairesinde çalışanların sayısı 23' e ulaşmış ve artan üretimi karşılayabilmek için vardiya sistemiyle

¹⁴⁵ A.g.e. , s. 16

¹⁴⁶ Producer's Guidelines, London:BBC, 1996, s. 14.

¹⁴⁷ A.g.e., s.15.

çalışmaya başlamıştır. Ayrıca savaşın çeşitli bölgelerinde dört BBC muhabiri gözlemci olarak görev yapıyordu.

BBC televizyonu 1936 yılında yayına başlamış ancak 1939 yılına kadar bu yayınlar deneme mahiyetinde olup sadece Londra'dan seyredilebilmiştir. Bu yayınların maliyeti, radyo ruhsat gelirlerinden sağlanmıştır. 1939 – 1946 yılları arasında televizyon yayıncılığına ara verilmiş, 1940 'lı yılların sonlarında ise yayıncılıkta ağırlık televizyondan çok radyoya verilmiştir. Savaş sonrasında etkilerini taşıyan İngiltere' de elektronik malzeme kısıtlı idi ve yapımcılar maddi manevi zorluklarla savaşmak zorundaydılar.¹⁴⁹

1954 yılında 3.2 milyon televizyon ruhsatı satılmıştı ki bu da İngiltere' deki evlerin yüzde 20 sinde televizyon seyredildiği anlamına geliyordu. Bu Amerika ile kıyaslandığında düşük bir orandı ancak Avrupa 'nın diğer ülkeleri ve diğer dünya ülkeleri ile kıyaslandığında oldukça yüksek bir orandı. Aynı yıl BBC' de çalışan elemanların sayısı 1320 den 1700 kişiye çıkmıştı ve günde altı saat yayın yapılıyordu.¹⁵⁰

¹⁴⁸ Schlesinger, a.g.e., s.14.

¹⁴⁹ Jeremy Tunstall, *The Media in Britain*, London: Constable, 1983, s.33

¹⁵⁰ A.g.e.

1950'li yıllara kadar BBC televizyonunun haberciliği radyo ve sinemada dünya haberlerini veren filmlerin haber değerlerini taşımıştır. 1950 'lerdeki haber patlaması ve İngiltere' de 1956'da kurulan ticari televizyon ITN' le olan rekabet, BBC 'yi bazı değişikliklere zorlamış , 'Panorama ' ve 'Bu Gece' gibi bazı yeni haber programları yayınlanmaya başlamıştır.

1970'lerin başında BBC tanınmış spikerleri, anında naklen haberleri , özel muhabirleri ve kısa film hikayeleri ile Amerikan 'büyük haber ' formülünü kendine uyarlıyarak ana kanalı olan BBC I' de 'Saat Dokuz Haberleri' ni yayınlamaya başlamıştır ve bu tür ulusal televizyon ağı haber yayıncılığı ana hatlarıyla günümüze kadar değişime uğramadan gelmiştir ve devam etmektedir. ¹⁵¹

2.3.3. BBC' de Eşikbekçiliği ve Denetim

BBC' deki varolan kurumsal hiyerarşi, otorite kademelerinin derecelendirildiği ve hiyerarşinin alt kademelerinin üst kademelerdekiler tarafından denetlendiği katı bir emir - itaat sistemi anlamına gelir. Schlesinger'e göre BBC'nin yayıncılık sisteminin çeşitli öğeleri habere istenilen yaklaşımın verilmesini sağlamak için rutin olarak görev yapar. Bürokratik hiyerarşinin

¹⁵¹ Schlesinger, a.g.e., s. 44

denetleme işlevi ve haber dairesindeki güç ve statü ilişkileri son derece önemlidir. ¹⁵²

BBC iki ayrı kurul tarafından yönetilir: Mütevelli Heyeti (Board of Governors) ve Genel Müdür Başkanlığındaki Yönetim Kurulu (Board of Managers) . BBC beratına göre kurumdaki en büyük otorite, Mütevelli Heyeti'dir. Mütevelli Heyeti üyelerini Parlamento'nun önerisi ile Hükümet seçer.¹⁵³ İçişleri Bakanı tarafından atanan Mütevelli Heyeti Başkanının kurum üzerindeki etkisi yıllar içinde farklılıklar göstermiştir. Mesela John Reith'in döneminde Genel Müdür, Mütevelli Heyeti Başkanından daha güçlü bir konumda olmuştur. Reith' e göre Mütevelli Heyeti üyeleri, BBC faaliyetleri üzerinde kanuni yetkileri bulunan umumi vekillerdir. BBC' nin baş yetkilisi Genel Müdür ve yardımcıları ise yayıncılıkta uzmanlar olarak fiili güce sahiptirler. ¹⁵⁴

1952 yılında Beveridge Komitesi Mütevelli Heyeti'nin rolünü yeniden tanımlayarak yetkisini arttırmış, ancak 1967 'de Lord Hill' in Başbakan Harold Wilson tarafından Mütevelli Heyeti Başkanı olarak atanmasına kadar Mütevelli Heyeti ile Yönetim Kurulu arasındaki güç dengesinde pek bir değişiklik olmamıştır. Harold

¹⁵² A.g.e. , s.135

¹⁵³ Hıfzı Topuz (ed.), *Yarının Radyo ve Televizyon Düzeni- Özgür, Özerk ve Çoğulcu Bir Alternatif*, İstanbul: İletişim Araştırmaları Derneği (İLAD) ve TÜSES ortak yayını, 1990, s.13.

¹⁵⁴ Schlesinger, a.g.e. , s.137

Wilson'un BBC'nin iki kurulu arasında Müteveli Heyetini güçlendiren bir tercihte bulunması, uzun süren bir liberal yayıncılık döneminden sonra BBC'yi ehlileştirme politikası olarak görülmüştür.

Müteveli heyeti iki haftada bir toplanır ve yayıncılıkla ilgili kararlar almaktan çok alınmış kararlardan doğan sorunları tartışır. BBC 'de çalışan muhabirler Müteveli Heyetini kendilerinden uzakta 'mitolojik bir otorite' şeklinde düşünürler ve üyelerinin isimlerini dahi ezbere bilmezler.

BBC yayıncılık politikasının şekillendirilmesindeki en önemli şahıs , kurumun günlük işleyişinden sorumlu olan ve aynı zamanda kurumun baş yayıncısı olan Genel Müdür' dür. Genel Müdür yetkisinin büyük bir bölümünü aynı zamanda Haberler ve Güncel Olaylar Müdürü (Editor of News and Current Affairs) (ENCA) olan Genel Müdür yardımcısına devretmiştir. ENCA aynı zamanda radyo ve televizyonun Haberler ve Güncel Olaylar bölümlerinin genel koordinaörlüğünü üstlendiğinden kurumun hiyerarşik yapısı içinde gazetecilerin en çok muhatap olduğu kişidir. 1960' ların sonu ile 1970lerin başlarında Kuzey İrlanda meselesiyle ilgili hükümetin sansür isteği sonucu ENCA'nın yetkisi ve gücü arttırılmış ve yayıncılık sisteminde daha fazla merkezileşmeye gidilmiştir. 1928'de BBC 'nin yayınlarıyla ilgili olarak hükümetle

arasında ilk defa ihtilaf çıktığından beri kurum içinde bu tür meselelerle uğraşmak için farklı görevleri bulunan özel bir komite kurulmuştur ve bugünkü 'ihtilaf komitesi' ne de ENCA başkanlık etmektedir.

Bu komite BBC'nin yayınlarını şöyle denetler: BBC'nin üst seviyelerindeki denetim hergün sürdürülen rutin bir işlemdir. Her hafta yayınlarda denetimi sağlamlaak amacıyla biri Genel Müdür, biri de ENCA başkanlığında olmak üzere kurumun üst seviyelerinde iki toplantı yapılır. ENCA başkanlığındaki toplantıya aralarında radyo ve televizyon servislerinden baş editörler, radyo ve televizyon haber müdürleri, radyo ve televizyon haberleri editörleri, radyo ve televizyonun Güncel Haberler editörleri, siyasi editör ve Genel Müdür yardımcısı, dış yayın müdürleri olmak üzere otuz kişi katılır. Bu toplantıda bir önceki toplantıda alınan kararlar gözden geçirilir ve tartışılır, ENCA da içerikle ilgili genel bir değerlendirmede bulunur.

Genel Müdürün toplantısına ise en üst seviyedeki altı editör ve Yönetim Kurulunun bazı üyeleri katılır . Bu toplantıda daha gizli meseleler ele alınır. Genel Müdür bazı programlar ve meselelerle ilgili görüşlerini belirtir, ancak şunu yapın veya şunu yapmayın şeklinde özel direktifler vermez. Bu toplantılarda alınan kararlar toplantı tutanaklarına geçirilir ve kısıtlı sayıda basılır, ancak haber

ve güncel olaylar bölümlerinde veya BBC' nin herhangi başka bir bölümünde çalışanlar kolayca bunları okuyabilir. BBC'nin yayıncılık politikasının esas amacı da budur: Yayınlarda denetimi sağlamak. Yönetim tarafından yapımcılar için hazırlanmış olan tüzükte de uyulması gereken kurallar ayrıntılı olarak belirtilmiştir.¹⁵⁵

Toplantı tutanaklarındaki maddeler incelendiğinde politikacıların ve çeşitli örgütlenmiş lobilerin BBC hiyerarşisinin tepesindekileri baskı altında tuttuğu ve BBC yöneticilerinin kurumun imajı konusunda son derece hassas oldukları ortaya çıkar.¹⁵⁶

BBC' nin bürokratik hiyerarşisinde Televizyon Müdürü ve Günün Editörü ENCA' dan sonra gelirler. Günün Editörü retim noktası ile yayıncılık hiyerarşisi arasında bir köprü oluşturmasından dolayı özellikle önemli bir mevkiidedir .

Üretim seviyesinde denetim geriye yönelik gözden geçirme şeklinde işler ve bunun sonucu olarak da yönlendirme hiyerarşinin üst kademelerinden alt kademelerine doğru yönlenir. Bu da haber dairelerinde görevlilerin doğal kabul ettikleri bir işlemdir. Yukarıda anlatılan bu dolaysız yönlendirme işlemi, BBC 'nin st

¹⁵⁵ **Producer's Guidelines**, London: BBC, 1996.

seviyelerindekilerin belirledikleri hedeflerin alt seviyelerdekiler tarafından sorgusuz kabul edilmesini sağlar.

2.3.4. BBC' de Haber Üretimi

Schlesinger' e göre haber üretiminin günlük işleyişi haber bültenlerini şekillendirmede belirleyici bir rol oynar ve hergün seyrettiğimiz haberler aslında gazetecilik mitolojisinin bizleri inandırmak istediği kadar tahmin edilemez değildir : "Dünyada olup bitenler, birçok açıdan bürokratik bir şekilde organize edilmiş olan bir üretim sistemine uyacak hale getirilmişlerdir. " ¹⁵⁷

Diğer yayın kurumlarında olduğu gibi BBC televizyonunda da haberler 'Haber Günü' adı verilen günlük zaman dilimleri çerçevesinde üretilir. Bütün haber üretim mekanizması günlük olarak her haber bülteni için bitiş noktası sayılan yayın saatine göre ayarlanır.

Hafta içi hergün saat 9. 45'te haber dairelerinin müdürlerinin başkanlık ettiği bir toplantı yapılır. Bu müdürlerin hem idari yetkileri vardır, hem de BBC' nin en üst kademelerinde kurumun uygulayacağı politikayla ilgili alınan kararlara ulaşabilirler.

¹⁵⁶ A.g.e. , s.143

¹⁵⁷ A.g.e., s. 147

Toplantıya haber dairelerinin yetkili yayıncıları, haber planlaması görevlileri ve özel muhabirler katılır. Sabah toplantısında bir önceki günün haber bültenleri tartışılır ve o günün haber bültenlerin nasıl planlanacağı tasarlanır. Her haber dairesi bir önceki akşamdan bu toplantıda sunulmak üzere iç ve dış haberler başlığı altında bir liste hazırlar ve haber değeri taşıdığına inanılan haberleri belirler.

Toplantıda listede yer alan haberler gözden geçirilir ve değerlendirmeler yapılır. Yaklaşık yarım saat süren toplantı, editörlere haber seçimi ve sunum tarzıyla ilgili olarak yönlendirme yapma ve haber üretiminde karar verme süreci haber dairesine geçmeden önce denetleme imkanı verir. Haber dairesinin başında günün editörü bulunur ve haber üretiminin sorumluluğunu o üstlenmiştir.

Her sabah saat 10. 30 da günün editörü ve baş yardımcısı haber ajandasından bir sonraki haber bülteninde kullanılabilecek haberleri değerlendirmeye başlarlar. Seçilecek olan haberler üzerinde görüşlerini bildirirler ve herhangi bir görüş ayrılığı çıktığında karar verme yetkisi günün editörüne aittir. Günün bu saatinde bültendeki haberlerin birçoğu seçilmiş ve işlenmiş, bültendeki sıraları belirlenmiştir, ancak yeni haberlerin gelmesiyle sıraları değişebilir veya yenilikler yapılabilir.

Haber bülteninin her bölümü günün editörünün yardımcısının denetiminde çalışan editör yardımcısının gözetiminde gerçekleşir. Editör yardımcısı gelişmeler ve değişikliklerle ilgili önerilerde bulunur ve herkesin haberlerin bültendeki sırası gibi son gelişmelerden haberdar olmasını sağlar.

Televizyon haberleri filme yazılan ve spiker tarafından okunan metinler, fotoğraflar, haritalar, resimler ve çeşitli görsel semboller içerdiğinden yapıları karmaşıktır. Televizyon haberini oluşturan bu değişik öğeleri biraraya getirmek editör yardımcılarının görevidir. Gün boyu BBC' nin Cavesham Park' taki Dinleme Servisinden , muhabirler, gazeteciler ve haber ajanslarından (Reuters, Agence-France Presse, Associated Press, United Press International, Tass, Press Association ve BBC' nin kendi genel haber servisi) BBC' ye haber akar.

Gelen bütün haberler gözden geçirilir ve gerekli görülenler seçilerek ayrılır ve editör yardımcısına verilir. Seçilen haberler genellikle toplam haberlerin yüzde onuna eşittir. Günün editörü ile yardımcısı aynı zamanda haber müdürlerinin bültenin kendi sorumluluklarında olan bölümlerinde yapılması gereken değişiklikleri yapıp yapmadıklarını kontrol ederler.

Bültenin yayınlanmasından bir saat önce bu işlemler zirvededir . Spikerin okuyacağı metinlerin çoğu yazılmış ve banda

alınmış olduğu halde yeni haberler gelmeye devam eder. Yayından bir dakika öncesine kadar günün editörünün haberlerde değışiklik yapma imkanı vardır. Ancak yayına geçilip spiker haberleri okumaya başladıktan sonra günün editörü bültene müdahale edemez.

3. ARAŞTIRMADA KULLANILAN METODOLOJİ

Bu tezde BBC 1 ve TRT 1'in anahaber bültenlerinin analizi için niceliksel ve niteliksel içerik analizi teknikleri kullanılmıştır.

3.1. İçerik Analizi

TRT1 ve BBC 1'in anahaber bültenleri, karşılaştırmalı haber analizlerinde iyi bir yöntem olarak kabul edilen içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir.

İçerik analizi tekniğinin tarihsel gelişimi içerisinde farklı tanımları mevcuttur.¹⁵⁸ Bu tanımların en eskisi, bu alana yoğun katkıları olan ve içerik analizini " ... İletişimin açıklanan içeriğinin yansız, dizgeli (sistematik) , sayısal tanımlarını yapan bir araştırma tekniği ..." olarak belirten Bernard Berelson tarafından yapılmıştır.¹⁵⁹ Ancak Kracauer gibi bazı araştırmacılar Berelson'un içerik çözümlemesini yazılı/açık (manifest) içerikle sınırlamasını eleştirmekte ve böyle bir tanımın oldukça dar kapsamlı olduğunu ifade etmektedirler.¹⁶⁰

¹⁵⁸Aysel Aziz, *Araştırma Yöntemleri- Teknikleri ve İletişim*, Ankara:Turhan Kitabevi, 1994. s: 194

¹⁵⁹ A.g.e.

¹⁶⁰ Orhan Gökçe, *İçerik Çözümlemesi*, Konya: Turkuaz Yayıncılık, 1994, s.21

Krippendorff da içerik analizini verilerden yapı hakkında geçerli ve tekrarlanabilen çıkarsamalar yapmaya yarıyan bir araştırma tekniği olarak tanımlar. ¹⁶¹ Merten de Krippendorff'un tanımından hareketle içerik çözümlemesini şöyle tanımlamaktadır: "...sosyal gerçeğin yazılı/açık(manifest) içeriklerinin özelliklerinden içeriğin yazılı/açık(manifest) olmayan içeriğin özellikleri hakkında çıkarımlar yapılmak yoluyla sosyal gerçeği araştıran bir yöntemdir."¹⁶²

Berelson'a göre içerik analizinin kullanılabileceği on yedi alandan ikisi iletişimin içeriğindeki uluslararası farklılıkları ortaya çıkarmak ve araştırma işlemlerine yardımcı olmaktır. ¹⁶³ Berelson'a göre içerik analizinin kullanılabileceği diğer alanlar iletişim içeriğindeki trendleri belirlemek, akademik disiplinlerdeki gelişmeleri takip etmek, değişik iletişim seviyelerini veya farklı medyaları karşılaştırmak, iletişim içeriğini hedeflerle karşılaştırmak, iletişim standartları belirlemek ve uygulamak, propaganda tekniklerini ortaya çıkarmak, iletişim içeriğinin okunabilirliğini ölçmek, şekilsel özellikleri belirlemek, iletişimcilerin amaçlarını ve diğer özelliklerini belirlemek, kişilerin ve grupların psikolojilerini anlamak, propagandanın varlığını ortaya çıkarmak, politik ve askeri istihbaratı sağlamak, grupların

¹⁶¹ Klaus Krippendorff, *Content Analysis: An Introduction to Its Methodology*, Beverley Hills:Sage, 1980, s.21

¹⁶² Gökçe, a.g.e. s. 23

¹⁶³ Bernard Berelson, *Content Analysis in Communication*, New York:Hafner Publishing Company, 1971, ss. 35-53

tutum, çıkar ve değerlerini yansıtmak, ilgi alanlarını ortaya çıkarmak ve iletişimin tutum ve davranışlara olan etkisini belirlemektir.¹⁶⁴

İçerik analizi bir araştırma yöntemi olarak özellikle iletişimin etkilerini belirleme ve örnek grupların tutum, ilgi ve değerlerini ortaya koymada yetersiz kalmasına rağmen, objektifliği elden bırakmadan, sistematik ve doğru bir şekilde yapıldığında güvenilir bir yöntemdir. Araştırma kategorilerinin iyi belirlenmesi halinde içerik analizi verileri kolaylıkla ve doğru olarak elde edilir.¹⁶⁵ Fiske'e göre de genel olarak medya çıktılarındaki geniş ölçekli modelleri ortaya çıkarabilmenin tek yöntemi içerik çözümlemesidir.¹⁶⁶

Çalışmamızın amacı TRT 1 ve BBC 1'in haberlerini karşılaştırarak analiz etmek olduğuna göre, bu amaç için araştırma metodu olarak en uygun yöntem olan içerik analizi seçilmiştir. Sözkonusu haberler önce niceliksel analiz yöntemiyle, ardından niteliksel analiz yöntemiyle incelenmiştir.

¹⁶⁴ A.g.e.

¹⁶⁵ A.g.e., s. 169

¹⁶⁶ John Fiske, *İletişim Çalışmalarına Giriş*, çev. Süleyman İrvan, Ankara: Ark Yayınları, 1996, s. 187.

3.1.1 Hipotezler

Tezimiz iki kamu hizmeti yayıncılığı yapan kurum olan TRT 1 ve BBC 1'in bir haftalık anahaber bültenlerindeki haberlerin analizidir. Araştırma iki sorunsal üzerinde odaklanmaktadır:

- 1) TRT 1 ve BBC 1'in anahaber bültenlerinde kamu yararından çok hükümet erkanının yararı gözetilmektedir.
- 2) TRT 1 ve BBC 1'in anahaber bültenlerindeki haberlerin seçiminde batı tipi habercilik değerleri geçerlidir.

Sözkonusu varsayımların ne ölçüde geçerli olduğunu ortaya çıkarmak için bir analiz modeli kurulmaktadır. Birinci varsayımı kanıtlamak için niceliksel analiz yöntemi kullanılmakta ve haber konuları, süreleri ve haber temaları belirlenerek bir sonuca varılmaktadır.

İkinci varsayımı kanıtlamak için de niteliksel analiz yöntemi kullanılmaktadır. TRT 1 ve BBC 1'in anahaber bültenlerindeki haberler Galtung ve Ruge'un dış haberlerin seçiminde etkili olduğunu ileri sürdüğü,¹⁶⁷ ancak bizim hem iç, hem dış haberlerin seçiminde etkili olduğunu varsaydığımız haber değeri faktörleri

¹⁶⁷ Galtung ve Ruge, **a.g.m.** , ss.261-269

açısından incelenip sözkonusu varsayımın ne ölçüde doğru olduğu belirlenmektedir.

3.1.2. Örnekleme

TRT 1 'in saat 20.00'deki ve BBC 1'in saat 21.00'deki anahaber bültenlerinin karşılaştırmalı analizlerini yapabilmek için 19 Ocak 1998'den 25 Ocak 1998'e kadar olan yedi günlük bir tesadüfi örnek seçilmiştir.

19 Ocak 1998'den 25 Ocak 1998'e kadar bir hafta süreyle TRT1 'in saat 8'deki anahaber bülteni ve BBC 1'in saat 9 'daki anahaber bülteni videoya çekilmiştir.

Analiz birimi olarak her iki televizyon kuruluşunun sözkonusu anahaber bültenlerindeki haberler seçilmiştir.

3.1.3. Sınıflandırma

Tesadüfi örnek olarak seçilen bir haftalık süredeki (19 Ocak 1998_ 25 Ocak 1998) haber birimleri önce niceliksel içerik analizi metoduyla, daha sonra ise niteliksel içerik analizi metoduyla incelenmişlerdir.

Her haber birimi aşağıda belirtilen sınıflandırmalar çerçevesinde niceliksel analiz yöntemiyle incelenmiştir:

1) Yayın yeri

Bu sınıflandırmada haberin hangi televizyon kuruluşunda yayınlandığı belirtilmektedir.

2) Yayın tarihi

Bu sınıflandırmada söz konusu haberin yayın tarihi belirtilmektedir.

3) Yayın sırası

Bu sınıflandırmada haberin söz konusu haber bülteninde kaçınıcı haber olarak yer aldığı belirtilmektedir.

4) Yayın süresi

Analiz yapılacak olan haberin yayın süresi belirtilmiştir.

5) Konu

Haberler konularına göre aşağıda belirtilen katagorilere ayrılmıştır:

a)İç Politika

Cumhurbaşkanlığı, hükümet, başbakan, bakanlıklar, TBMM, siyasi partiler, Yargıtay, Danıştay, Sayıştay ve sivil kuruluşlarla ilgili olaylar ve sözkonusu kişi ve kurumların yaptığı açıklamalar, aldıkları kararlar bu konu başlığı altına dahil edilmiştir.

b)İç çatışma

Bu başlık altında ülke içinde meydana gelen iç savaşlar, çatışmalar, olaylı protesto gösterileri ve terör olayları yer almaktadır.

c)Protokol

Bu başlık altında yer alan haberler protokole dahil olan Cumhurbaşkanı, başbakan, bakanlar ve valilerin resmi kabulleri ve ziyaretlerini, atamaları, onaylamalarını ve haber niteliği taşımayan açıklamalarını konu almaktadır. Protokol haberlerinde meydana gelen olaydan ziyade mevkisi itibariyle şahsın önemi vardır.

d)Dış politika

Dış ülkeler ve uluslararası örgütler ile olan ilişkiler, izlenen dış siyaset politikası bu sınıflandırmaya dahil edilmektedir.

e)Dış haber

Söz konusu ülke dışında meydana gelen her tür olay bu sınıflandırmaya dahil edilmektedir. Ancak söz konusu ülkenin hükümet görevlilerinin dış ülkelere yaptıkları resmi geziler bu kategoriye dahil değildir.

f)Ekonomi

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMENTASYON MERKEZİ

Bu sınıflandırmaya enflasyon, ithalat, ihracat, bankacılık, maliye, borsa, özel sektör, şirketler ve tarım ve turizm sektörleri ile ilgili haberler girmektedir.

g)Sanat, kültür ve eğitim

Bu sınıflandırmaya güzel sanatlar, edebiyat, müzik, sinema, tiyatro, medya, eğitim ve dinle ilgili haberler dahil edilmektedir.

h) Aktüalite/ Magazin

Bu sınıflandırmaya spor, bilim ve teknoloji, vefatlar ve insan unsuru ile ilgili haberler yer almaktadır.

İ) Adliye ve polis

Bu kategoride polise intikal eden çeşitli adi suçlar ve bunların adliyeye yansımaları ile ilgili haberler yer almaktadır.

j))Doğal felaketler ve kazalar

Bu sınıflandırmaya sel, hortum, su baskınları,deprem gibi doğal afetler, hava durumunda sorun yaratan veya yaratabilecek değişiklikler ve yangın, trafik kazaları ve çeşitli diğer kazalar ile ilgili haberler dahil edilmiştir.

k) Sağlık, sosyal yardım ve güvenlik

Bu sınıflandırmaya sağlık ile ilgili tıpta yapılan araştırmalar, sağlık ve hastanelerle ilgili sorunlar, sağlık ve sosyal yardım ve sosyal güvenlik politikalarını konu alan haberler dahil edilmiştir.

1) Toplumsal konular

Bu sınıflandırmada yer alan haberler toplumun büyük bir bölümünü ilgilendiren olaylarla ilgili haberleri konu edinmektedir.

7) Olayın geçtiği yer veya yerler

Haberin hangi ülke veya yörede geçtiği belirtilmektedir.

Haberlerin niceliksel olarak analiz edilmesiyle elde edilen veriler iki televizyon kanalının anahaber bültenlerinde haber konusu dağılımlarını, haber süresi dağılımlarını ve haber konusu yüzdelerinin sıralamalarını belirleyip karşılaştırmakta kullanılmaktadır.

Araştırmanın verileri ayrıca karşılaştırmalı olarak iki anahaber bülteninin genel olarak değerlendirilmesinde ve haber konularının temel özelliklerinin ortaya çıkarılmasında kullanılmaktadır.

Anahaber bültenlerindeki ilk üç haberin çok değerli olduğundan yola çıkarak TRT 1 ve BBC 1'in anahaber

bültenlerindeki ilk üç haber konu dağılımlarına göre belirlenmekte ve elde edilen verilerden bir genellemeye varılmaktadır.

Süre olarak dört dakikayı aşan haberler uzun sayılmakta ve dolayısıyla bültendeki önemli haberler kategorisine girmektedir. Bu varsayımdan yola çıkarak anahaber bültenlerindeki dört dakikayı aşan haberler konularına göre belirlenmekte ve bu bağlamda bir sonuca gidilmektedir. ¹⁶⁸

Niceliksel analiz verilerinin tümünden de genel bir sonuca varılmakta ve bir numaralı hipotez kanıtlanmaya çalışılmaktadır.

Niteliksel analizde de TRT 1 ve BBC 1' in 19-25 Ocak 1998 tarihleri arasındaki bir haftalık süredeki anahaber bültenlerindeki haberler, tezimizin birinci bölümündeki haber değerleri alt başlığında ele aldığımız Galtung ve Ruge'un dış haberlerin seçiminde önemli olduğunu ileri sürdüğü ancak bizim hem iç hem de dış haberlerin seçiminde belirleyici rol oynadığını varsaydığımız faktörler çerçevesinde incelenmişlerdir.¹⁶⁹ Bu faktörler sekizi alt kategori olmak üzere toplam 20 tanedir ve aşağıda belirtilen 20 ayrı kategori altında sınıflandırılmışlardır: ¹⁷⁰

¹⁶⁸ Serap Öztürk, Televizyon Haberciliği ve Türkiye'deki Uygulamalar, Yayınlanmamış Doktora Tezi, M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1996, s.157

¹⁶⁹ Galtung ve Ruge, **a.g.m.**, ss. 259- 298.

¹⁷⁰ **A.g.m.**, ss. 261-269.

1) Ritm

Bir olayın meydana gelmesi ve anlam kazanması için gerekli olan zaman süreci anlamına gelmektedir. Bir olayın oluşma süreci haberi işleyen medya aracının sürecine ne kadar benzerlik gösterirse, o medya aracı tarafından haber yapılma olasılığı o kadar fazladır. Bu kategoride oluşma süreçleri hızlı ve kısa olan olayları konu alan haberler yer almaktadır.

2) Şiddet

Bir olayın haber yapılma ihtimali, o olayın şiddeti ile doğrudan bağlantılıdır.

2.1) Mutlak şiddet

Bir olayın haber yapılabilmesi için geçmesi gereken bir eşik bulunmaktadır. Bu kategoride söz konusu eşiği geçen olayları konu alan haberler bulunmaktadır.

2.2) Şiddet artışı

Bir olayın büyüklüğü ve şiddeti ne kadar fazla ise, o olayın haber yapılma olasılığı o kadar fazladır. Bu kategoride şiddeti fazla olan olayları konu alan haberler yer almaktadır.

3) Netlik

Bir olay ne kadar açık ve net ise, haber olma olasılığı o kadar fazladır. Net bir şekilde yorumlanabilen, anlamında muğlaklık

barındırmayan olaylar oldukça belirsizlik taşıyan ve hakkında tutarsız yorumlara varılabilen olaylara tercih edilirler ve bu sınıflandırmada yer alırlar.

4) Anlamlılık

Kişiler için gerek kültürel açıdan, gerek ilgili olduğu konular açısından anlamlı olan olayların haber olma ihtimali artar. Bu tür olayları konu alan haberler bu kategoriye dahildir. Bir haberin anlamlı olması kültürel açıdan veya ilgili olduğu konular açısından olabilir.

4.1) Kültürel yakınlık

Kültürel açıdan yakın olan kültürel açıdan daha uzak olana tercih edilir. Bu, Fas'taki Kuzey Avrupa'lı radyo dinleyicisinin radyoda Arap müziği dinlemek yerine Fransız müziğinin yayınlandığı kanalı tercih etmesine benzer. Kültürel açıdan yakınlığı dolayısıyla anlam taşıyan olayları konu edinen haberler bu sınıflandırmaya dahil edilmiştir.

4.2) İlgililik

Bir olay kültürel açıdan uzak bir yerde meydana gelse bile okuyucu veya dinleyici için anlam yüklü olabilir. Mesela kültürel açıdan uzak olan bir ülke, dinleyicinin ülkesiyle olan bir anlaşmazlık sebebi ile önem kazanmış olabilir. Bu bağlamdaki olayları konu edinen haberler bu kategoriye dahildir.

5) Tutarlılık

Kişilerin istekleri ve tahminleri doğrultusunda gelişen olayların haber olma ihtimali fazlalaşır. Bu türden olayların haberleri bu sınıflandırmaya dahil edilmiştir.

5.1) Beklenilirlik

Bir kişinin bir olayın oluşmasına dair yaptığı tahmin, olay meydana geldiğinde o olayın daha kolay alımlanması ve algılanması için zemin yaratır. Bu tür olayları konu alan haberler bu sınıflandırmaya girer.

5.2) Talep

Eğer bir kişi bir olayın meydana gelmesini istiyorsa o olay meydana geldiğinde o olayı alımlaması ve algılaması beklenirlik maddesinden daha da kolaylaşmıştır. Kişi bir olayın meydana gelmesini istiyorsa algıladıklarını istedikleri doğrultusunda yanlış değerlendirebilir. Bazen de insanlar bilinçaltı seviyesinde kötü olayların meydana gelmesini isteyebilir. İnsanların beklentileri doğrultusundaki olaylarla ilgili haberler bu kategoriye girer.

6) Beklenmediklik

Beklenmedik olayların haber yapılma olasılığı beklenen olayların haber yapılma olasılığından daha fazladır. Anlamli ve tutarlı olanların içinden beklenilmeyenler dikkatimizi daha çok

eker. İki tür beklenilmeyen vardır; tahmin edilemeyen ve nadir olan.

6.1) Tahmin edilemezlik

Tutarlı ve anlamlı olan olaylar içinde tahmin edilmesi zor olan olaylarla ilgili haberler bu kategoriye girer.

6.2) Nadirlik

Deprem, güneş tutulması, suikast gibi meydana gelme ihtimali çok az olan olaylarla ilgili haberler bu kategoriye girer.

7) Devamlılık

Bir olay haber olup manşetlere çıktıktan sonra bir süre daha olayın şiddeti büyük ölçüde düşse bile haber olmaya devam eder. Bu sınıflandırmaya daha önce medyada yer almış olan haberler dahil edilmiştir.

8) Kompozisyon

Kompozisyon kategorisinin anlamı, bir kitle iletişim aracının genel yayın müdürünün o günün haber ajandasını düzenlerken dengeliliğe dikkat etmesidir. Mesela bir haber bülteninde çok sayıda dış haber bulunuyorsa dış haberlerin eşiği yüksek olacaktır. Aynı mantıkla çok az dış haber bulunuyorsa dış haberlerin eşiği alçak olacaktır. Bu sınıflandırmada bu mantığa göre seçilen haberler yer almaktadır.

9) Elit ülkelere yer verme

Bir olayda elit ülkeler bulunuyorsa o olayın haber olma olasılığı daha fazladır.

Bu araştırmada elit ülkeler sınıflandırmasında Birinci Dünya ülkeleri ve nükleer güce sahip olmalarından ve nüfus yoğunlukları nedeniyle Çin, Rusya ve Hindistan bulunmaktadır.

10) Elit kişilere yer verme

Bir olayda elit kişiler bulunuyorsa o olayın haber olma olasılığı daha fazladır.

Araştırmamızda bu kategoride Cumhurbaşkanı, başbakanlar, bakanlar, üst düzey hükümet yetkilileri, valiler, belediye başkanları ve ülke çapındaki işadamları elit kişiler olarak kabul edilmektedir.

11) Kişiselleştirme

Olaylar bir özne, belirli bir kişi veya kişiler tarafından kişilerin aksiyonları sonucunda meydana gelmiş gibi gösterirler. Bu yaklaşımın karşısı, olayları sosyal güçler ve toplumdaki yapılanma sonucu meydana gelmiş olarak göstermektir. Olayları bu şekilde yansıtan haberler bu sınıflandırmaya katılmıştır.

12) Olumsuzluğa yer verme

Negatif olayların haber olma olasılığı pozitif olaylardan çok daha fazladır. Araştırmamızda negatif olayları konu olan veya negatif olaylara değinen haberler bu kategoriye dahil edilmiştir.

Araştırmada elde edilen verilerden TRT 1 ve BBC 1'in haber seçiminde kullandıkları haber değeri faktörlerinin karşılaştırması yapılmaktadır. Çıkan sonuçtan genel bir değerlendirmeye gidilerek iki numaralı hipotez kanıtlanılmaya çalışılmaktadır.

4. TRT 1 VE BBC1'İN ANAHABER BÜLTENLERİNİN ANALİZİ ve KARŞILAŞTIRILMASI

Tezimizin üçüncü bölümünde belirttiğimiz gibi TRT 1 ve BBC 1'in anahaber bültenleri 19 - 25 Ocak tarihleri arasında videoya kayıt edilmiş ve önce niceliksel analiz, ardından da niteliksel analiz yöntemiyle incelenmiştir. Bu bölümde sözkonusu iki televizyon kanalının haberlerinin önce niceliksel analiz, sonra da niteliksel analiz yöntemiyle incelenmesi sonucunda ortaya çıkan sonuçlar gözden geçirilmekte ve bir değerlendirme yapılmaktadır.

4.1 Niceliksel Analiz

Niceliksel analizde önce TRT 1 ve BBC 1' in sözkonusu süredeki haberlerinin konu başlıkları, süreleri, haber konuları ve yerlerinin dökümü verilmektedir. Bundan sonra iki televizyon kurumunun anahaber bültenlerinin genel bir değerlendirmesi yapılmakta, ardından niceliksel analiz verileri metodolojide belirtilen çerçevede incelenmekte ve genel bir sonuca varılmaktadır.

4.1.1 TRT 1 ve BBC 1'in 19-25 Ocak Tarihleri Arasındaki Anahaber Bültenlerinin Niceliksel Analizi

19 Ocak 1998

TRT 1

1_ Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in TBMM Başkanı'nı kabulü
11 saniye
Protokol
Ankara

2_ Cumhurbaşkanı Demirel'in Nairobi Büyükelçisi'ni kabulü
12 saniye
Protokol
Ankara

3_ Cumhurbaşkanı Demirel'in Askeri Yargıtay üyeliği ataması
19 saniye
Protokol
Ankara

4_ 55. Hükümet Partileri toplantısı
59 saniye
Protokol
Ankara

5_ Başbakan Mesut Yılmaz'ın Susurluk Raporu ile ilgili açıklamaları
4 dakika 33 saniye
İç politika
Ankara

6_ Bakanlar Kurulu toplantısı
1 dakika 18 saniye
Protokol
Ankara

7_ RP' ni kapatma kararının Maliye'ye gönderilmesi
58 saniye
İç politika
Ankara

8_ Refah Partisi Lideri'nin Parti liderleriyle görüşmesi
2 dakika 17 saniye

BBC1

1_ Belfast'ta terörist saldırısı;
bir ölü
2 dakika
İç çatışma
Belfast

2_ Başbakan-Sinn Fein lideri görüşmesi.
1 dakika 56 saniye
İç politika
Londra

3_ Kürtaj tartışması
2 dakika 23 saniye
Sağlık, sosyal yardım ve güvenlik
Londra

4_ Cezayir'de katliamlar
3 dakika 10 saniye
Dış haber
Cezayir

5_ Biyografi tartışması
2 dakika 20 saniye
İç politika
Londra

6_ B.M.- Irak krizi
2 dakika 26 saniye
Dış haber
Bağdat

7_ Çocuk yurtlarında skandal
26 saniye
Toplumsal konular
Manchester

8_ Suçsuz mahkuma tazminat
20 saniye
Adliye ve polis

İç politika
Ankara

Mordaw Hampton

9_ Washington Times'ın
Türkiye'ye ilişkin AB yorumu
1 dakika 28 saniye
Dış haber
Washington

9_ Sendikalardan tazminat isteği
15 saniye
Ekonomi
Londra

10_ Türkiye'nin Yunanistan ile
ilgili görüşü
1 dakika 30 saniye
Dış politika
Ankara

10_ Sigorta şirketleri
2 dakika 2 saniye
Ekonomi
Durham

11_ Milli Savunma Bakanlığı
açıklaması
1 dakika 14 saniye
İç politika
Ankara

11_ Belfast'ta yaralanan kişinin
ölümü
10 saniye
İç çatışma
Belfast

12_ TBMM Başkanı Hikmet Çetin'in
açıklaması
1 dakika 14 saniye
İç politika
Ankara

12_ Zimbabwe'de ayaklanma
2 dakika 16 saniye
Dış haber
Zimbabwe: Harare

13_ ABD Kara Kuvvetleri Komutanı-
nın ziyareti
2 dakika
Protokol
Ankara

13_ İskoçya'da kar fırtınası
1 dakika 40 saniye
Doğal felaketler ve kazalar
İskoçya: Patsher

14_ Anayasa Mahkemesi Başkanı
Yekta Güngör Özden'in açıklaması
1 dakika 28 saniye
Protokol
Ankara

14_ Rock'n Roll müzisyeninin
ölümü
30 saniye
Dış haber
ABD:Tennessee

15_ Cezayir'de çatışmalar
1 dakika 23 saniye
Dış haber
Cezayir

15_ Grand Pricks' e yeni araba
1 dakika 53 saniye
Aktüalite ve magazin
İngiltere

16_ Rusya'da Grizu patlaması
30 saniye
Dış haber
Rusya

16_ Barış görüşmeleri
1 dakika 48 saniye
İç politika
Londra

17_ B.M.-Irak krizi
1 dakika 34 saniye

Dış haber
Irak: Bağdat

18_ Yaser Arafat'ın açıklaması
49 saniye
Dış haber
Filistin: Gazze

19_ İsrail Başbakanı'nın ABD ziyareti
15 saniye
Dış haber
İsrail

20_ Ağık Helsinki Komisyonu üyeleri ziyareti
1 dakika
Protokol
Ankara

21_ Avrupa Konseyi Sekreter
Yardımcısı ziyareti
37 saniye
Protokol
Ankara

22_ Milli Savunma Bakanı'nın açıklaması
2 dakika 23 saniye
Protokol
İspanya: Madrid

23_ Muhalefet Partileri' nin R.P' nin
kapatılması ile ilgili açıklamaları
1 dakika 23 saniye
İç politika
Ankara

24_ CHP Genel Sekreter Yardımcısı'nın açıklaması
27 saniye
İç politika
Gaziantep

25_ BBP Genel Başkan Yardımcısı'nın basın toplantısı
33 saniye
İç politika
Ankara

26_ MHP Genel Başkanı'nın basın toplantısı
27 saniye
İç politika
Ankara

27_ TRT Mensubu Başkameraman Önder Berksan'ın

vefatı ile ilgili haber
2 dakika 7 saniye
Aktüalite ve magazin
Ankara

28_ Yağışlı hava ile ilgili haber
39 saniye
Doğal felaketler ve kazalar
Marmara Bölgesi ve Orta Anadolu

29_ Antalya'da mahkeme dönüşü silahlı saldırı
36 saniye
Adliye ve polis
Antalya

30_ Bağdat'taki Ürdün'lü tutukluların serbest bırakılışı
32 saniye
Dış haber
Irak: Bağdat

31_ İngiltere'de uyuşturucu trafiği
35 saniye
Dış haber
İngiltere: Londra

32_ Bosna Hersek'te Başbakanlık Seçimi
41 saniye
Dış haber
Bosna Hersek

33_ Belçika ve Almanya' da sahte evlilik şebekesi
52 saniye
Dış haber
Belçika, Almanya

34_ Çin'de patlama
20 saniye
Dış haber
Çin: Tonk

35_ Kenya'da kötü hava
14 saniye
Dış haber
Kenya

36_ Kanada'da kar fırtınası
18 saniye
Dış haber
Kanada

37_ Fransa'da gösteri

17 saniye

Dış haber

Fransa

38_ Sırp savaş suçlusu

18 saniye

Dış haber

Doğu Slovenya

39_ Doğu Slovenya'da kaybolan 2000 kişi

22 saniye

Dış haber

Doğu Slovenya

40_ Televizyonun önemi ve şiddet

1 dakika 39 saniye

Sanat, kültür ve eğitim

Ankara

41_ Sabah Gazetesi muhabirine saldırı

1 dakika 10 saniye

Adliye ve polis

Ankara

42_ Gazeteci Ahmet Refik Alphan'ın ölümü

24 saniye

Aktüalite ve magazin

İzmir

43_ Altın Küre ödülleri

1 dakika 15 saniye

Dış haber

ABD: Kaliforniya

44_ Güney Afrika Hayvanat Bahçesi'nin yılanları

40 saniye

Dış haber

Güney Afrika

45_ Modacı Ungaro'nun defilesi

15 saniye

Dış haber

Fransa: Paris

20. 01. 1998

TRT1

1_ Türkiye- ABD Ortak Enerji
Yatırım Anlaşması ve ABD Tica_

BBC1

1_ İrlanda'da terör kurbanının
cenazesi ve Barış görüşmeleri

ret Bakanı ziyareti
4 dakika
Ekonomi
Ankara

2_ Cumhurbaşkanı Demirel'in
Prens David Mowokota'yı kabulü
21 saniye
Protokol
Ankara

3_ Başbakan Mesut Yılmaz'ın Orta_
doğudaki terörizmle ilgili demeci
2 dakika
İç politika
Ankara

4_ Bakanlar Kurulu'nun açıklamaları
3 dakika 30 saniye
İç politika
Ankara

5_ RP'nin kapatılması ile ilgili liderlerin
birbirleri ile görüşmeleri
3 dakika 43 saniye
İç politika
Ankara

6_ TBMM'nin gece çalışma kararı
50 saniye
İç politika
Ankara

7_ Yargıtay Başsavcısı'nın açıklaması
41 saniye
İç politika
Ankara

8_ TBMM Başkanı'nın Hırvatistan
ziyareti
2 dakika 59 saniye
Protokol
Zagreb

9_ Milli Savunma Bakanı'nın İs-
panya ziyareti
2 dakika 17 saniye
Protokol
İspanya: Madrid

3 dakika 34 saniye
İç politika
İrlanda: Belfast

2_ Cezayir'de patlama
3 dakika 4 saniye
Dış haber
Cezayir

3_ Muhafazakar Parti'de skandal
2 dakika 30 saniye
İç politika
Londra

4_ Maliye Bakanı'nın davası
30 saniye
İç politika
Londra

5_ Başbakan'ın AB ile ilgili
görüşleri
2 dakika 24 saniye
Dış politika
Hollanda: The Hague

6_ Eski kriketçi Boycott'un
yargılanması
1 dakika 52 saniye
Adliye ve polis
Fransa: Paris

7_ Prenses Diana'nın avukatla-
rına ödenecek para
13 saniye
Aktüalite ve magazin
Londra

8_ 20 kişinin öldüğü gıda ze-
hirlenmesi olayı
10 saniye
Adliye ve polis
Londra

9_ Çiftçilerin protesto gösterileri
17 saniye
Ekonomi
Londra

10_ İngiltere'nin Türkiye AB ilişkisi
ile ilgili çalışmaları
1 dakika 16 saniye
Dış haber
Londra

11_ İzmir Bayraklı'da bir binanın
çökmesi
2 dakika 53 saniye
Doğal felaketler ve kazalar
İzmir

12_ Doğuda soğuk hava ve grip
1 dakika 28 saniye
Doğal felaketler ve kazalar
Doğu Anadolu Bölgesi

13_ Yağışlı hava haberi
31 saniye
Doğal felaketler ve kazalar
Batı ve Orta Anadolu Bölgesi

14_ Irak'lı kaçaklar yakalanması
1 dakika 6 saniye
Adliye ve polis
Edirne: Ipsala

15_ Bağdat BM Gerginliği
54 saniye
Dış haber
Bağdat

16_ Cezayir'de 38 kişi katledilmesi
1 dakika
Dış haber
Cezayir

17_ Maliye Bakanlığı'ndan kolaylık
46 saniye
Ekonomi
Ankara

18_ Şeker Pancarı üreticilerine müjdeli haber
1 dakika 56 saniye
Ekonomi
Ankara

19_ Edirne failleri iddianamesinin hazırlanması
1 dakika 12 saniye
İç politika

10_ Emlak komisyoncuları ile
ilgili şikayetler
2 dakika 17 saniye
Ekonomi
Londra

11_ Dışişleri Bakanı'nın Çinli mu-
haliflerle ilgili açıklaması
2 dakika 37 saniye
Dış politika
Çin: Beijing

12_ Papa'nın Küba gezisi
3 dakika 22 saniye
Dış haber
Küba: Havana

13_ Siyasi partilerin televizyon
yayınları ile ilgili görüşleri
2 dakika 24 saniye
İç politika
Londra

Edirne

20_ Avrupa Konseyi Heyeti ziyareti
43 saniye
Protokol
Ankara

21_ Rekabet Kurumu'nun açıklaması
37 saniye
Ekonomi
Ankara

22_ Yüksek Denetleme Kurumu'nun yapılanması
43 saniye
İç politika
Ankara

23_ ANAP Genel Sekreteri'nin demeci
42 saniye
İç politika
Ankara

24_ DYP Genel Başkanı'nın demeci
27 saniye
İç politika
Ankara

25_ DSP Grup Başkanvekili'nin demeci
27 saniye
İç politika
Ankara

26_ CHP Genel Başkanı'nın demeci
26 saniye
İç politika
Ankara

27_ DTP Genel Başkanı'nın demeci
34 saniye
İç politika
Ankara

28_ BBP Parti Sözcüsü'nün demeci
30 saniye
İç politika
Ankara

29_ MHP Genel Başkanı'nın demeci
22 saniye
İç politika
Adana

30_ Netanyahu-Clinton görüşmesi
49 saniye
Dış haber
ABD

31_ Çin' in İran'a füze satmaması
24 saniye
Dış haber
Çin

32_ Çin-Tayvan ilişkileri
47 saniye
Dış haber
Çin

33_ Silahsızlanma konferansı
15 saniye
Dış haber
İsviçre: Cenevre

34_ Çekoslavya' nın Cumhurbaşkanı seçmesi
10 saniye
Dış haber
Çekoslavya

35_ Rusya'da grev
12 saniye
Dış haber
Rusya

36_ Japonya'daki Kimel Irmağı Köprüsü
21 saniye
Dış haber
Japonya

37_ Papa'nın Küba'ya ziyaretine tepki
20 saniye
Dış haber
İtalya: Roma

38_ Bilim Çocuk Dergisi
1 dakika 37 saniye
Sanat, kültür ve eğitim
Ankara

21. 01. 1998

TRT1
1_ Cumhurbaşkanı'nın RP ve Susurluk Raporu hakkında açıklaması

BBC1
1_ Barışla ilgili gelişmeler
4 dakika 40 saniye

9 dakika 27 saniye
İç politika
Ankara

2_ Cumhurbaşkanı'nın dernek
ve kurum yöneticilerini kabulü
Protokol
Ankara

3_ Başbakan'ın, ANAP'a katılanlar
için düzenlenen törende konuşması
1 dakika 22 saniye
Protokol
Ankara

4_ Başbakan'ın CHP'ni ziyareti
2 dakika 39 saniye
İç politika
Ankara

5_ Başbakan Yardımcısı'nın Su-
Surlukla ilgili açıklaması
2 dakika 32 saniye
İç politika
Ankara

6_ Yargıtay Başsavcılığı'nın Parsa-
dan davası ile ilgili açıklaması
1 dakika 14 saniye
İç politika
Ankara

7_ RP'nin mal varlığının
hazineye devri
17 saniye
İç politika
Ankara

8_ Şırnak ve çevresinde
teröristlerle çatışma
1 dakika 12 saniye
İç çatışma
Şırnak, Diyarbakır

9_ Türkiye ile Bosna Hersek
arasındaki ticari anlaşmalar
4 dakika 59 saniye
Ekonomi
Ankara

İç çatışma
Londra: Belfast

2_ Clinton skandal iddialarını
3 dakika
Dış haber
New York

3_ Hükümet hastaneleri
denetlenmesi
2 dakika 38 saniye
Sağlık, sosyal yardım ve
güvenlik
Londra

4_ Kısırlık tedavisi denetlenmesi
2 dakika 30 saniye
Sağlık, sosyal yardım ve
güvenlik
Londra

5_ Üç şirket hakkında yolsuzluk
soruşturması açılması
25 saniye
İç politika
Londra

6_ Milletvekili' nin gazeteye açtığı
davayı kazanması
12 saniye
İç politika
Londra

7_ Prenses Diana için konser
düzenlenmesi
15 saniye
Aktüalite ve magazin
Londra

8_ Zimbabve' deki ayaklanmalar
ile ilgili haber
2 dakika 30 saniye
Dış haber
Zimbabve: Harare

9_ Okullara her gün 45 dakika
matematik dersi konulması
3 dakika 12 saniye
Sanat, kültür ve eğitim
Teeside

10_ TBMM Başkanı'nın Bosna
Hersek ziyareti
2 dakika
Protokol
Bosna Hersek

10_Fransa Başbakanı' nın
işsizlere önerisi
3 dakika 10 saniye
Dış haber
Fransa: Strasburg

11_ Milli Savunma Bakanı'nın
İspanya ziyareti
1 dakika
Protokol
İspanya: Madrid

11_ Eski kriketçi Boycott'un
suçsuz olduğunu iddia etmesi
1 dakika 5 saniye
Adliye ve polis
Fransa

12_ İngiltere'nin Kıbrıslı Türklere
vize kararına Türkiye'den tepki
1 dakika 57 saniye
Dış politika
Ankara

12_Başbakan'a
telefonla şaka
2 dakika 27 saniye
Aktüalite ve magazin
Londra

13_ Rauf Denktaş'ın vize kararıyla
ilgili görüşleri
1 dakika 38 saniye
Dış haber
Lefkoşe

14_ Anayasa Mahkemesi Casino davası
2 dakika 3 saniye
İç politika
Ankara

15_ ANAP Genel Başkan Yardımcısı'nın demeci
26 saniye
İç politika
Ankara

16_ DYP Genel Başkanı'nın demeci
38 saniye
İç politika
Ankara

17_ CHP Genel Sekreter Yardımcısı'nın demeci
56 saniye
İç politika
Ankara

18_ DTP Genel Başkanı'nın demeci
39 saniye
İç politika
Ankara

19_ BBP Genel Sekreter Yardımcısı'nın demeci

26 saniye
İç politika
Ankara

20_ RP'nin Başkanı'nın diğer partilerle görüşmeleri
28 saniye
İç politika
Ankara

21_ Önder Berksan'ın vefatı
2 dakika 3 saniye
Aktüalite ve magazin
Ankara

22_ RTÜK cezaları
59 saniye
İç politika
Ankara

23_ İran'da törene saldırı
1 dakika 4 saniye
Dış haber
İran: Tahran

24_ Cezayir-AB siyasi diyalogu
1 dakika 10 saniye
Dış haber
Cezayir

25_ Clinton-Netenyahu görüşmesi
58 saniye
Dış haber
ABD

26_ Irak BM gerginliği
1 dakika 7 saniye
Dış haber
Irak: Bağdat

27_ ABD Ticaret Bakanı'nın açıklamaları
58 saniye
Ekonomi
İstanbul

28_ Türkiye'den AB'ye mesaj
1 dakika 4 saniye
Dış politika
Brüksel

29_ Papa'nın Ramazan ayı kutlama mesajı
42 saniye

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Dış haber
Ankara

22. 01. 1998

TRT1

1_ MGK toplantısından KKTC'ye
destek
3 dakika 32 saniye
İç politika
Ankara

2_Şırnak'ta teröristlerle çatışma
1 dakika 25 saniye
İç çatışma
Şırnak

3_ 8. Kolordu Komutanlığı bölge_
sine basın turu
5 dakika 6 saniye
İç politika
Tunceli

4_ Rusya'nın PKK'nın faaliyetle-
rini yasaklaması
47 saniye
Dış haber
Rusya

5_ Türkiye Yunanistan 12 mil
gerginliği
1 dakika 5 saniye
Dış politika
Ankara

6_ İzmir'de etkili yağış
3 dakika 31 saniye
Doğal felaketler ve kazalar
İzmir

7_ Antalya'da fırtına ve şid_
detli yağış
1 dakika 58 saniye
Doğal felaketler ve kazalar
Antalya

8_ Devlet Bakanı' nın İzmir
Valisine telgrafı
21 saniye

BBC1

1_ Kuzey İrlanda'da Kralcılarının
ateşkesi bozmakla suçlanması
8 dakika 43 saniye
İç çatışma
Batı Belfast

2_ABD Başkanı'nın hakkındaki
iddiaları reddetmesi
3 dakika 10 saniye
Dış haber
Washington

3_ Bombalı mektupları gönderen
matematikçinin itirafı
15 saniye
Dış haber
ABD

4_ Nottingham Forest'in yöneticisi
nin yolsuzlukla suçlanması
2 dakika 45 saniye
Adliye ve polis
Londra

5_ Yorkshire eski Emniyet Müdürü'
nün mahalli polis otoritesini
suçlaması
22 saniye
Adliye ve polis
Yorkshire

6_ Tandy Firması'nın 69 dükkanı-
nın kapanması
10 saniye
Ekonomi

7_ Genç mahkumlar için açılan
askeri kampın kapatılması
17 saniye
İç politika
Essex

8_ Papa'nın Küba ziyareti
2 dakika
Dış haber

İç politika
Ankara

9_ AB'nin yasadışı göçle ilgili
eylem planı
50 saniye
Dış haber
Ankara

10_ İngiltere'nin Kıbrıs özel
temsilcisi David Honey'in
Türkiye ziyareti
20 saniye
Protokol
Ankara

11_ ABD'den Türkiye'ye AB
desteği
1 dakika 23 saniye
Dış haber
Finlandiya: Helsinki

12_ TBMM Başkanı'nın Hırvatistan
ve Bosna Hersek temasları
3 dakika 19 saniye
Dış politika
Saraybosna

13_ Vural Savaş'tan Nazlı
Ilıcak'a tazminat davası
37 saniye
Adliye ve polis
Ankara

14_ Genel Kurmay Başkanlığınca Doğu' da
köy okullarına yardım kampanyası
2 dakika 24 saniye
Sağlık, sosyal yardım ve güvenlik
Doğu ve Güneydoğu Anadolu

15_ Harp malulleri ikramiyelerine zam
58 saniye
Ekonomi
Ankara

16_ Kamu işçileri ikramiyeleri
24 saniye
Ekonomi
Ankara

17_ Irak-ABD Krizi

Santa Clara: Cuba

9_ 4 çocukla bir kadının ölümüne
sebepe olan kundakçının yakalanması
1 dakika 38 saniye
Adliye ve polis
Leicestershire

10_ Microsoft'un ABD Adalet Bakanlığı
ıyla kısmi anlaşmaya varması
20 saniye
Dış haber
ABD

11_ Maden işçilerine tazminat
verilmesi
2 dakika 55 saniye
Toplumsal konular
Güney Galler

12_ Eski yarışçıya hız yüzünden
6 ay ceza
20 saniye
Adliye ve polis
Somerset

13_ Soğuk savaş döneminden
kalma belgelerin açıklanması
2 dakika 30 saniye
Dış politika
Londra

1 dakika 23 saniye
Dış haber
ABD

18_ Yunanistan'da 3 bombanın patlaması
45 saniye
Dış haber
Yunanistan: Atina

19_ Yunanistan'da grev
30 saniye
Dış haber
Yunanistan: Atina

20_ Cezayir'de vahşi saldırı
1 dakika 9 saniye
Dış haber
Cezayir

21_ Milli Eğitim Bakanlığı'nın sınav tarihlerini açıklaması
2 dakika 2 saniye
Sanat, kültür ve eğitim
Ankara

22_ TRT'nin Atatürk albümü
2 dakika 34 saniye
Sanat, kültür ve eğitim
Ankara

23_ ANAP Genel Başkan Yardımcısı'nın demeci
45 saniye
İç politika
Ankara

24_ DYP Genel Başkanı'nın demeci
34 saniye
İç politika
Ankara

25_ DSP Meclis Grubu Başkanvekili'nin demeci
32 saniye
İç politika
Ankara

26_ CHP Genel Başkanı'nın demeci
36 saniye
İç politika
Ankara

27_ DTP Genel Başkanı'nın demeci

32 saniye

İç politika

Ankara

28_ BBP Genel Başkanı'nın demeci

36 saniye

İç politika

Ankara

29_ MHP Genel Başkan Yardımcısı'nın demeci

25 saniye

İç politika

Ankara

30_ DP Genel Başkanı'nın demeci

27 saniye

İç politika

Ankara

31_ RP Genel Başkanı'nın diğer

partilerle görüşmesi

20 saniye

İç politika

Ankara

32_ Donanma Komutanlığı'nda tören

2 dakika 2 saniye

Protokol

Gölcük

33_ RTÜK'ün şiddet uyarısı

1 dakika 34 saniye

İç politika

Ankara

34_ Yalın Erez'in seçim mesajı

40 saniye

İç politika

Ankara

35_ TUSİAD Başkanı'nın seçimin

ekonomiye etkisi ile ilgili açıklaması

54 saniye

İç politika

İstanbul

36_ Sağlık Bakanı'ndan dost ülkelere mesaj

43 saniye

İç politika

Ankara

37_ Ahad Andican'ın Balkan Türkleri'yle ilgili görüşleri
1 dakika 9 saniye
İç politika
Ankara

38_ "Kamu denetçisi" haberi
1 dakika 35 saniye
İç politika
Ankara

39_ Edirne'de yabancı uyruklu kaçaklar
27 saniye
Adliye ve polis
Edirne

40_ Kolombiya'da toprak kayması
26 saniye
Dış haber
Kolombiya

41_ Avusturya'nın kara teslim olması
12 saniye
Dış haber
Avusturya

42_ Hırvatistan'da yoğun kar ve rüzgar
24 saniye
Dış haber
Hırvatistan

43_ Meksika'da şiddetli protesto
20 saniye
Dış haber
Meksika

44_ Irak'ın serbest bıraktığı ellidokuz Ürdünlü'nün ülkelerine ulaşması
16 saniye
Dış haber
Ürdün

45_ ABD uluslararası televizyon festivali
12 saniye
Dış haber
ABD

46_ ABD'li ünlü aktör Jack Lord'un ölümü
28 saniye
Dış haber

ABD

23. 01. 1998

TRT1

1_ Cumhurbaşkanı Demirel'in "Mükemmelliğe Doğru Yolculuk" projesinin tanıtım toplantısına katılımı
4 dakika 36 saniye
Protokol
Ankara

2_ Cumhurbaşkanı Demirel'in Kadın Adayları Destekleme ve Eğitim Derneği'ni kabulü
2 dakika 27 saniye
Protokol
Ankara

3_ Başbakan Yılmaz'ın Susurluk Raporu ile ilgili açıklaması
7 dakika 44 saniye
İç politika
Ankara

4_ Başbakan Yardımcısı'nın Susurluk olayı değerlendirmesi
2 dakika 33 saniye
İç politika
Ankara

5_ Ulusal Kurul'un Cumhuriyet'in 75. Yılı ile ilgili ilk toplantısı ve Başbakan Yılmaz'ın açıklamaları
3 dakika 54 saniye
Protokol
Ankara

6_ Başbakan'ın idari reform ile ilgili açıklaması
1 dakika 23 saniye
İç politika
Ankara

7_ Başbakan'ın Işıl Saygın'ı ve Kadınlar Birliği'ni kabulü
2 dakika 12 saniye
İç politika
Ankara

BBC1

1_ Kuzey Belfast'ta saldırı 1 ölü
3 dakika 10 saniye
İç çatışma
Belfast

2_ ABD Başkanı'nın Lewinsky skandalıyla ilgili kabinenin desteğini alması
5 dakika 45 saniye
Dış haber
Washington

3_ Fransız Alpleri'nde çığ 10 ölü
1 dakika 40 saniye
Dış haber
Les Orres: Fransa

4_ Eski madencilere milyonlarca paundluk tazminat verilmesi
2 dakika 35 saniye
Toplumsal konular
Londra

5_ Ekonomide düşüş
20 saniye
Ekonomi
Londra

6_ Milli Piyango ihalesinde rüşvet verdiği iddia edilen işadınının ifadesi
17 saniye
Adliye ve polis
Londra

7_ Kaburgası incinen Prens Charles'ın sağlık haberi
14 saniye
Aktüalite ve magazin

8_ Cumhurbaşkanı kamu işçilerinin ik-
ramiyelerine ilişkin kararı onaylaması
32 saniye
İç politika
Ankara

9_ TBMM Başkanı'nın Bosna
Hersek ziyareti
4 dakika 3 saniye
Protokol
Saraybosna

10_ Anayasa Mahkemesi'ni
yıpratma çabaları
1 dakika 13 saniye
İç Politika
Ankara

11_ Tansu Çiller'in davasına
devam edilmesi
1 dakika 9 saniye
İç politika
Ankara

12_ David Honey-Mesut Yılmaz görüşmesi
1 dakika 3 saniye
Protokol
Ankara

13_ Uğur Mumcu'nun 5.ölüm yıldönümünü
anma etkinlikleri
57 saniye
Aktüalite ve magazin
Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa, Adana,
Trabzon, Balıkesir

14_ Antalya'da sel ve hortum felaketi
2 dakika 8 saniye
Doğal felaketler ve kazalar
Antalya

15_ İzmir'de sel felaketi
2 dakika 13 saniye
Doğal felaketler ve kazalar
İzmir

16_ ANAP Genel Başkan Yardımcısı'nın
basın toplantısı
30 saniye
İç politika
Yalova

8_ Eski Güney Afrika
Başkanı'nın yargılanması
2 dakika
Dış haber
Güney Afrika

9_ Bağımsız Milletvekilinin istifa-
sının istenmesi
2 dakika 14 saniye
İç politika
Londra

10_ Tayland'ın 1 milyon kaçak
işçiyi sınır dışı etmesi
3 dakika 40 saniye
Dış haber
Bangkok

11 Stevenage'ın Newcastle United'ı
yenmesinin önemi
2 dakika 8 saniye
Aktüalite ve magazin
Newcastle

17_ DYP Genel Başkanı'nın açıklaması
34 saniye
İç politika
Ankara

18_ CHP Genel Başkanı'nın basın toplantısı
1 dakika 22 saniye
İç politika
Ankara

19_ DTP Genel Başkanı'nın açıklaması
52 saniye
İç politika
Afyon

20_ BBP Genel Muhasibi'nin basın toplantısı
35 saniye
İç politika
Ankara

21_ MHP Genel Sekreter Yardımcısı'nın
basın toplantısı
33 saniye
İç politika
Ankara

22_ Yüksek Öğretim Genel Kurul toplantısı
44 saniye
İç politika
Ankara

23_ Milli Eğitim Bakanlığı'ndan 21 bin yeni
öğretmene kadro
39 saniye
Sanat, kültür ve eğitim
Ankara

24_ Gölcük Donanma Komutanlığı'ndan
doğudaki okullara yardım
1 dakika 21 saniye
Sağlık, sosyal yardım ve güvenlik
Kocaeli: Gölcük

25_ BM' in Irak sorununda Fransa'nın tutum değiştirmesi
54 saniye
Dış haber
Almanya, Fransa

26_ ABD Başkanı Bill Clinton'a cinsel taciz davası
57 saniye

Dış haber
ABD

24. 01. 1998

TRT1

1_55. Hükümet' ten toplu konut
atağı
4 dakika 35 saniye
İç politika
Ankara

2_ Cumhurbaşkanı'nın Bakanlar
Kurulu kararlarını onaylaması
1 dakika 11 saniye
Protokol
Ankara

3_ Kıbrıs Rum Yönetimi'nin
BAF Hava Üssünü devralması
35 saniye
Dış haber
Kıbrıs Rum Kesimi

4_ Türkiye'den BAF için uyarı
43 saniye
Dış politika
Ankara

5_ Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin BAF
Hava Üssüne ilişkin açıklamaları
57 saniye
Dış haber
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

6_ Türk Hava Yolları Swiss Air ortaklığı
2 dakika 18 saniye
Ekonomi
Ankara

7_ Başbakan'ın Erzurum'a gidişi
39 saniye
Sanat, kültür ve eğitim
Erzurum

8_ TBMM Başkanı'nın Bosna Hersek temasları
3 dakika 4 saniye
Protokol
Saraybosna

9_ Milli Savunma Bakanı'nın Susurluk değerlendirmesi

BBC1

1_ Hillary Clinton'un eşini tele-
vizyonda savunması
6 dakika 10 saniye
Dış haber
Washington

2_ Belfast'ta silahlı saldırı iddiaları
3 dakika 35 saniye
İç çatışma
Belfast

3_ Diana'yı anma vakfı için
piyango düzenlenmesi
2 dakika 43 saniye
Sağlık, sosyal yardım ve güvenlik
Londra

4_ Spor haberleri
5 dakika 20 saniye
Aktüalite ve magazin

1 dakika14 saniye
İç politika
Yozgat

10_ Uğur Mumcu ölümünün 5. yılında anılması
7 dakika 34 saniye
Aktüalite ve magazin
Ankara, İstanbul, İzmir, Mersin

11_ KESK Mitingi
2 dakika 5 saniye
Toplumsal konular
Ankara

12_ KESK konvoyunda trafik kazası
1 dakika 16 saniye
Doğal felaketler ve kazalar
Ankara

13_ Fransa'da çığ felaketi
1 dakika 19 saniye
Dış haber
Fransa

14_ ABD-Irak gerginliği
1 dakika 31 saniye
Dış haber
Irak

15_ Hava sıcaklığında düşüş
52 saniye
Doğal felaketler ve kazalar
Türkiye

16_ Devlet Bakanı Çelebi'nin İzmir'e
yapılacak ödenekle ilgili açıklaması
38 saniye
Sağlık, sosyal yardım ve güvenlik
İzmir

17_ Devlet Bakanı Saygın'ın İzmir'deki sel
baskınları ile ilgili açıklaması
38 saniye
Protokol
İzmir

18_ İzmir'de çöken binada yaralanan
vatandaşın hayatını kaybetmesi
46 saniye
Doğal felaketler ve kazalar
İzmir

19_ Devlet Bakanı Gemici'nin
huzurevlerine ilişkin açıklamaları
1 dakika 16 saniye
Sağlık, sosyal yardım ve güvenlik
Muğla

20_ Sağlık bakanı Özsoy'un kişisel sağlık
sigortası uygulaması ile ilgili açıklaması
47 saniye
Sağlık, sosyal yardım ve güvenlik
Kayseri

21_ ANAP Genel Başkan Yardımcısı'nın basın toplantısı
51 saniye
İç politika
Ankara

22_ DYP Genel Başkanı'nın açıklaması
44 saniye
İç politika
Ankara

23_ DSP Grup Başkanvekili'nin basın toplantısı
36 saniye
İç politika
Ankara

24_ CHP Genel Sekreter Yardımcısı'nın basın toplantısı
42 saniye
İç politika
Ankara

25_ DTP Genel Başkanı'nın açıklaması
31 saniye
İç politika
Yozgat

26_ BBP Genel Sekreteri'nin basın toplantısı
34 saniye
İç politika
Ankara

27_ Atatürkçülük Derneği'nden Mehmetçiğe destek
53 saniye
Sağlık, sosyal yardım ve güvenlik
Ankara

28_ Kadir Gecesi ile ilgili haber
55 saniye
Sanat, kültür ve eğitim

Ankara

29_ Devlet Bakanı Burhan Kara'nın Giresun Köstence
Ro Ro seferi ile ilgili açıklaması
44 saniye
İç politika
Giresun

30_ Oral Çelik' in Adana'da gözaltına alınması
27 saniye
Adliye ve polis
Adana

31_ ABD Başkanı'nın cinsel taciz davası
1 dakika 26 saniye
Dış haber
ABD

32_ Afrika'da kolera salgını
15 saniye
Dış haber
Afrika

33_ Almanya'da aşırı sağcı gösteri
18 saniye
Dış haber
Almanya: Dresden

34_ Kuzey İrlanda'da 1972 Kanlı Pazarı'nın anılması
23 saniye
Dış haber
Kuzey İrlanda

35_ MİR'e yeni misafir
17 saniye
Dış haber
Byconnor

36_ Japonya'da kış olimpiyatları
15 saniye
Dış haber
Japonya

37_ Gazeteci Çınar Gümüşel'in vefatı
1 dakika 2 saniye
Aktüalite ve magazin
Ankara

25. 01. 1998

TRT1

BBC1

1_ Mesut Yılmaz'dan yobazlığa
karşı uyarı
8 dakika 15 saniye
İç politika
Erzurum

2_ TBMM Başkanı'nın uçağı
arıza yapması
25 saniye
Protokol
Bosna Hersek

3_ Genelkurmay Başkanı'nın
Avusturya ziyareti
25 saniye
Protokol
Avusturya

4_ Türkiye'nin soğuk havanın
etkisine girmesi
48 saniye
Doğal felaketler ve kazalar
Ankara

5_ Yarıyıl tatilinin başlaması
34 saniye
Sanat, kültür ve eğitim
Ankara

6_ Clinton'un seks skandalı
2 dakika 26 saniye
Dış haber
ABD

7_ Cezayir'de terörün sürmesi
1 dakika 9 saniye
Dış haber

8_ Dışişleri Bakanı'nın Almanya ziyareti
46 saniye
Protokol
Almanya

9_ Tunceli'deki teslim olan kişilerin itirafları
4 dakika 39 saniye
İç çatışma
Tunceli

1_ Clinton'ın seks skandalı
2 dakika 40 saniye
Dış haber
Washington

2_ İrlanda'da silahlı saldırı
2 dakika 20 saniye
İç çatışma
Belfast

3_ Sri Lanka'da bombalı intihar
saldırısı
23 saniye
Dış haber
Sri Lanka

4 _ Prenses Diana için resmi logo
hazırlanması ve Prens Charles
1 dakika 45 saniye
Aktüel ve magazin
Londra

5_ Rohypnol adlı ilacın tecavüz
amaçlı kullanılışı
1 dakika 50 saniye
Sağlık, sosyal yardım ve güvenlik
Londra

6_ Papa'nın Küba gezisi
1 dakika 40 saniye
Dış haber
Havana

7_ FA Kupasında Stevenage'in
Newcastle Union'u yenmesi
Aktüalite ve magazin
Newcastle

10_ ABD' nin Türkiye ve Yunanistan'a askeri ,
yardımı kesmeyi planlaması
39 saniye
Dış haber
ABD

11_ Hikmet Şimşek'in hazırladığı 'Birlikte
Söyleyelim' programının 250. Bölümünün çekilişi
4 dakika 3 saniye
Toplumsal konular
Ankara

12_ Türk Dünyası Yazarlar ve Sanatçılar
Vakfı hizmet ödüllerinin açıklanması
1 Dakika 33 saniye
Aktüalite ve magazin
Ankara

13_ Ankara'da ilginç trafik kazası
43 saniye
Doğal felaketler ve kazalar
Ankara

14_ Sri Lanka'da terör
47 saniye
Dış haber
Sri Lanka

15_ Kuzey İrlanda'da Katolikler ve Protestanlar
arasındaki şiddet devam etmesi
34 saniye
Dış haber
Belfast

16_ Uzayda Endeavour-MIR kenetlenmesi
40 saniye
Dış haber
ABD

17_ İtalya'ya göçmen akınının sürmesi
24 saniye
Dış haber
İtalya

18_ Uğur Mumcu'yu anma çerçevesinde
“Susurluk'a Çeteler” paneli
43 saniye
Aktüalite ve magazin
Ankara

19_ ANAP Genel Başkan Yardımcısı'nın demeci

41 saniye
İç politika
Ankara

20_ DYP Genel Başkan Yardımcısı'nın basın toplantısı
28 saniye
İç politika
Ankara

21_ CHP Genel Başkan Yardımcısı'nın basın toplantısı
36 saniye
İç Politika
Ankara

22_ DTP Genel Başkanı'nın demeci
1 dakika 19 saniye
İç Politika
Ankara

23_ BBP Genel Başkan Yardımcısının basın toplantısı
30 Saniye
İç Politika
Ankara

24_ Kore Savaşı' ndaki Türk Tugayı'nın
zaferinin törenle kutlanması
2 dakika 4 saniye
Toplumsal konular
Ankara

25_ Dünya Cüzzam Günü nedeniyle toplantı
ve Cumhurbaşkanı'nın mesajı
1 dakika 30 saniye
Sağlık, sosyal yardım ve güvenlik
İstanbul

26_ Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
Çağan'ın özörlölere ilişkin açıklaması
28 saniye
Sağlık, sosyal yardım ve güvenlik
Sinop

27_ Devlet Bakanı Gürdere'nin özörlölör
ile ilgili açıklaması
22 saniye
Sağlık, sosyal yardım ve güvenlik
Tokat

28_ Kadir Gecesi haberi
43 saniye
Sanat, kültür ve eğitim

Ankara

29_ Büyük Şehirlerde park ve trafik sorunları
4 dakika 5 saniye
Toplumsal konular
Ankara, İstanbul, İzmir

30_ Savunma Bakanı Sezgin'in Susurluk
olayına ilişkin açıklaması
1 dakika 4 saniye
İç politika
Rize

31_ Mucize İkizler
1 dakika 14 saniye
Dış haber
Fransa

32_ Darıca Kuş Cennetine Hollanda armağanı
1 dakika 40 saniye
Aktüalite ve magazin
Kocaeli: Bayramoğlu

4.1.2. TRT 1 ve BBC 1'in Anahaber Bültenlerinin Genel Değerlendirmesi

TRT 1 ve BBC 1' in anahaber bültenleri arasında incelenen süre içerisinde iki belirgin farklılık göze çarpmaktadır. Bunlardan birincisi, TRT 1 'in anahaber bültenlerinin süre açısından BBC 1 'in anahaber bültenlerine oranla çok daha uzun olmasıdır.¹⁷¹

Yayın Tarihi	TRT 1'in Bülten Süresi	BBC 1'in Bülten Süresi
19-Ocak-98	46 dakika 53 saniye	26 dakika 7 saniye
20-Ocak-98	48 dakika	26 dakika 50 saniye
21-Ocak-98	49 dakika 48 saniye	26 dakika 42 saniye
22-Ocak-98	53 dakika 8 saniye	25 dakika 48 saniye
23-Ocak-98	48 dakika 25 saniye	24 dakika 30 saniye
24-Ocak-98	49 dakika 21 saniye	18 dakika 25 saniye
25-Ocak-98	49 dakika 27 saniye	14 dakika 13 saniye
TOPLAM	5 saat 45 dakika 2 saniye	2 saat 42 dakika 35 saniye

Tablo 1 : TRT 1 ve BBC 1 'in bülten süreleri

Tablo 1 'de de görüldüğü gibi, bazı günlerde TRT 1' in anahaber bültenlerinin süreleri BBC 1 'in anahaber bülten süresinin üç katından da fazladır. TRT 1' in sözkonusu 1 hafta içindeki anahaber bültenlerinin toplam süresi, BBC 1'in aynı süre içindeki anahaber bültenlerinin toplam süresinin iki katından da fazladır. İkinci bir fark da TRT 1 'in incelenen hafta içindeki anahaber bültenlerinde haber sayısının BBC 1' in anahaber bültenlerindeki haber sayısına oranla çok daha fazla olmasıdır.¹⁷²

¹⁷¹ Bkz. Tablo 1

¹⁷² Bkz. Tablo 2

	TRT 1	BBC 1
Yayın tarihi	Haber Sayısı	Haber Sayısı
19-Ocak-98	45	16
20-Ocak-98	38	13
21-Ocak-98	29	12
22-Ocak-98	46	13
23-Ocak-98	26	11
24-Ocak-98	37	4
25-Ocak-98	32	7
Toplam :	253	76

Tablo 2 : TRT 1 ve BBC 1 ‘in anahaber bültenlerindeki haber sayıları

4.1.3 Haberlerin Konularına Göre Dağılımı

TRT 1 ve BBC 1 ‘ in anahaber bültenlerinin haber konularının dağılımı, bir önceki bölümde daha önceden belirlenen konu kategorilerine göre yapılmıştır. TRT 1 ve BBC 1’ in haberlerinin konularına göre dağılımını incelediğimizde, söz konusu iki televizyon kanalında da en çok yer alan iki haber türünün iç politika ve dış haberler olduğu göze çarpmaktadır. Ancak TRT 1 ‘de en çok yer alan haber konusu yüzde 33.2 oranıyla iç politika iken, BBC 1 ‘de dış haberler yüzde 27.6 oranıyla birinci sıradadır. TRT 1 ‘ de dış haberler yüzde 27.7 oranıyla ikinci sırada yer alırken, BBC 1 ‘ de ikinci sırada yüzde 14.5 oranıyla iç politika haberleri yer almaktadır.

	TRT 1		BBC 1	
Haber Konuları	Konu sayısı	yüzdesi	Konu sayısı	yüzdesi
İç politika	84	%33.2	11	%14.5
Dış haber	70	%27.7	21	%27.6
Protokol	31	%12.3	–	–
Doğal felaketler ve kazalar	13	%5.1	1	%1.3
Toplumsal konular	4	%1.6	3	%4
Ekonomi	9	%3.6	6	%8
Dış politika	6	%2.3	3	%4
Sağlık, sosyal yardım	9	%3.6	5	%6.5
Aktüalite ve magazin	9	%3.6	9	%11.8
Sanat, kültür ve eğitim	9	%3.6	1	%1.3
İç Çatışma	3	%1.1	7	%9.2
Adliye ve polis	6	%2.3	9	%11.8
Toplam	253	%100	76	%100

TABLO 3 : TRT 1 ve BBC 1 ‘ de konu sayıları ve yüzdeleri

Sözkonusu iki kanalın anahaber bültenlerindeki en önemli farklılık, TRT 1 ‘ de üçüncü sırada yüzde 12.3 oranıyla protokol haberleri yer alırken, BBC 1 'de bu türden haberlerin hiç yer almamış olmasıdır.

TRT 1 ve BBC 1 ‘ in anahaber bültenleri arasında dikkati çeken diğer bir yön de BBC 1 ‘ in haber konusu yüzdelерinin TRT 1 ‘ in haber konusu yüzdelерine göre daha az farklılık taşımasıdır. TRT 1 ‘ de en yüksek yüzde ile en düşük yüzde arasındaki fark 32.1, BBC 1 ‘ de en yüksek yüzde ile en düşük yüzde arasındaki fark 26.2'dir. Ayrıca BBC 1 ‘ de konu dağılımlarının TRT 1 ‘ e oranla daha dengeli düzenlendiği belirlenmiştir.

TRT 1			BBC 1		
Haber Sırası	Haberin Türü	Yüzdesi	Haber Sırası	Haberin Türü	Yüzdesi
1	İç Politika	%33.2	1	Dış Haber	%27.6
2	Dış Haber	%27.7	2	İç Politika	%14.5
3	Protokol	%12.3	3	Aktüalite ve Magazin	%11.8
4	Doğal Felaketler ve Kazalar	%5.1	3	Adliye ve Polis	%11.8
5	Ekonomi	%3.6	5	İç Çatışma	%9.2
5	Sağlık, Sosyal Yardım ve Güvenlik	%3.6	6	Ekonomi	%8
5	Aktüalite ve Magazin	%3.6	7	Sağlık, Sosyal Yardım ve Güvenlik	%6.5
5	Sanat, Kültür ve Eğitim	%3.6	8	Dış Politika	%4
9	Dış Politika	%2.3	8	Toplumsal Konular	%4
10	Adliye ve Polis	%2.3	10	Doğal Felaketler ve Kazalar	%1.3
11	Toplumsal Konular	%1.6	10	Sanat, Kültür ve Eğitim	%1.3
12	İç Çatışma	%1.1	12	Protokol	%0
	TOPLAM	%100		TOPLAM	%100

Tablo 4 : TRT 1 ve BBC 1 ' in anahaber bültenlerinde haber konularının sıralaması

Haber konularının dağılımında iki kanal arasındaki en belirgin farklılıklardan biri, TRT 1' in anahaber bülteninde iç politika haberlerinin yüzde 33.2 oranıyla BBC 1' in iç politika haberlerinin iki katından bile fazla oluşudur. Protokol haberlerinin de bir tür iç politika haberi sayılabileceğini varsayarsak, TRT 1' in anahaber bültenlerinin konu dağılımındaki dengesizlik daha belirginleşmiş olmaktadır.

Konu dağılımında göze çarpan diğer bir farklılık da iki kanaldaki adliye ve polis, iç çatışma ve aktüalite ve magazin

türlerindeki haberlerin yüzdeleri arasındadır.¹⁷³ Bu tür haberlerin yüzdesi BBC 1 ‘ de TRT 1 ‘ e kıyasla daha fazladır.

BBC 1 ‘ de ekonomi, dış politika, sağlık, sosyal yardım ve güvenlik ve toplumsal konular kategorilerindeki haberlerin sayı yüzdesi TRT 1 ‘ e oranla daha fazla iken, TRT 1 ‘ de ise sanat, kültür ve eğitim ve doğal felaketler ve kazalar türlerindeki haberlerin sayı yüzdesi BBC 1 ‘ e oranla daha fazladır.

Sözkonusu iki anahaber bülteninin konu sayı yüzdesi en fazla benzerlik gösteren haber kategorisi ise dış haber türüdür. Sözkonusu açıdan ikinci en fazla benzerlik gösteren tür ise dış politika kategorisidir.

4 . 1 . 4 Haber Konularının Süreleri

TRT 1 ve BBC 1 ‘ in haber konularının sürelerine göre incelenmesi sonucunda çıkan bulgular, sözkonusu iki ana haber bülteninin konu sayısı dağılımında çıkan sonuçlardan pek fazla farklılık göstermemektedir.

¹⁷³ Bkz. Tablo 3

	TRT 1		BBC 1	
Haber Konuları	Konu süresi	Süre Yüzdesi	Konu süresi	Süre Yüzdesi
İç politika	1 saat 57' 38"	%36.7	15' 50"	%10.6
Dış haber	50' 34"	%15.8	47' 29"	%31.8
Protokol	49' 18"	%15.4	—	-
Doğal felaketler ve kazalar	19' 36"	%6.1	1' 40"	%1.1
Toplumsal konular	12' 17"	%3.8	5' 56"	%3.9
Ekonomi	16' 56"	%5.3	5' 21"	%3.6
Dış politika	7 ' 47"	%2.4	7' 31"	%5.1
Sağlık, sosyal yardım	8' 14"	%2.6	12' 04"	%8.1
Aktüalite ve magazin	16'	%4.9	17' 01"	%11.4
Sanat, kültür ve eğitim	10' 43"	%3.3	3' 12"	%2.2
İç Çatışma	7' 16"	%2.3	24' 18"	%16.3
Adliye ve polis	4' 23"	%1.4	8' 49"	%5.9
Toplam	5 saat 27' 50"	%100	2 saat 36' 52"	%100

Tablo 5 : TRT 1 ve BBC 1 'in haber konularının süre ve yüzdeleri

Burada dikkati çeken en büyük farklılık, TRT 1' in hem ana haber bültenlerinin,¹⁷⁴ hem de genelde bazı haber konularının¹⁷⁵ BBC 1 ' in anahaber bültenleri ve haber konularına göre sürece uzunluğudur. Diğer önemli bir farklılık da TRT 1'in anahaber bültenlerinde iç politika ve protokol haberlerinin sürenin yarısından fazlasını (%52.1) oluştururken, BBC 1'de (Protokol haberleri yoktur) bu oranın %10.6 olmasıdır.

¹⁷⁴ Bkz. Tablo 1

4.1.5 Haber Sıralaması ve Süresinin Konulara Göre Değerlendirilmesi

Anahaber bültenlerinde yer alan ilk üç haberin ve süre olarak beş dakikayı geçen haberlerin bültende yer alan diğer haberlerden daha önemli sayıldığını daha önce belirtmiştik. TRT 1 ve BBC 1'in sözkonusu bir haftalık süredeki anahaber bültenlerindeki ilk üç haber ve beş dakikayı geçen haberler konularına göre sınıflandırılmıştır.

4.1.5.1 TRT 1 ve BBC 1 ' in Anahaber Bültenlerinde İlk Üç Haberın Konularına Göre Dağılımı

<u>TRT 1</u> <u>Haberin Sırası</u>		<u>Haberin Konusu</u>
1. Gün		
1	Cumhurbaşkanı Demirel'in TBMM Başkanını kabulü	Protokol
2	Cumhurbaşkanı Demirel'in Nairobi Büyükelçisini kabulü	Protokol
3	Cumhurbaşkanı Demirel'in Askeri Yargıtay Üyeliği ataması	Protokol
2. Gün		
1	Türkiye-ABD Ortak Enerji Yatırım Anlaşması ve ABD Ticaret Bakanı ziyareti	Ekonomi
2	Cumhurbaşkanı Demirel'in Prens David Mowokota'yı kabulü	Protokol
3	Başbakan Mesut Yılmaz'ın Ortadoğu'daki terörizmle ilgili	İç Politika

demeci

3. Gün

1	Cumhurbaşkanının RP ve Susurluk Raporu Konusunda açıklaması	İç Politika
2	Cumhurbaşkanının Çeşitli Dernek ve Kurum Yöneticilerini kabulü	Protokol
3	Başbakanın ANAP'a katılanlar için düzenlenen törende konuşması	Protokol

4. Gün

1	MGK'dan KKTC'ye destek	İç Politika
2	Şırnak'da Teröristlerle çatışma	İç Çatışma
3	8. Kolordu Komutanlığı Bölgesine basın Turu	İç Politika

5. Gün

1	Cumhurbaşkanı Demirel'in "Mükemmeliğe Doğru Yolculuk" projesinin Tanıtım Toplantısına katılımı	Protokol
2	Cumhurbaşkanı Demirel'in Kadın Adayları Destekleme ve Eğitim Derneğini kabulü	Protokol
3	Başbakan Yılmazın Susurluk Raporu ile ilgili açıklaması	İç Politika

6. Gün

1	55. Hükümetten Toplu Konut Atağı	İç Politika
2	Cumhurbaşkanının Bakanlar Kurulu Kararlarını onaylaması	Protokol
3	Kıbrıs Rum Yönetiminin BAF Havaüssünü devralması	Dış Haber

7. Gün

1	Başbakan Yılmaz'dan yobazlığa karşı uyarı	İç Politika
2	TBMM Başkanının Uçağının Arıza Yapması	Protokol
3	İsmail Hakkı Karadayı'nın Avusturya gezisi	Protokol

BBC 1**Haberin Sırası****Haberin Konusu****1. Gün**

1	Belfast'da Terörist Saldırısı; bir ölü	İç Çatışma
2	Başbakanın Sinn Fein lideri ile görüşmesi	İç Politika
3	Kürtaj tartışması	Sağlık, Sosyal yardım ve güvenlik

2. Gün

1	İrlanda'da terör kurbanlarının cenazesi ve Barış Görüşmeleri	İç Politika
2	Cezayir'de patlama	Dış Haber
3	Muhafazakar Partide skandal	İç Politika

3. Gün

1	Barışla ilgili gelişmeler	İç Çatışma
2	Clinton'ın skandal iddialarını reddetmesi	Dış Haber
3	Hükümetin hastaneleri denetlemesi	Sağlık, Sosyal yardım ve güvenlik

4. Gün

1	Kuzey İrlanda'da Kralcıların ateşkesi bozmakla suçlaması	İç Çatışma
2	ABD Başkanının hakkındaki iddiaları reddedmesi	Dış Haber
3	Bombalı mektupları gönderen matematikçinin itirafı	Dış Haber
5. Gün		
1	Kuzey Belfast'da saldırı; bir ölü	İç Çatışma
2	ABD Başkanının Lewinsky skandalıyla ilgili kabinenin desteğini alması	Dış Haber
3	Fransız Alplerinde çığ; 10 ölü	Dış Haber
6. Gün		
1	Hillary Clinton'ın eşini televizyonda savunması	Dış Haber
2	Belfast'da silahlı saldırı iddiaları	İç Çatışma
3	Diana'yı anma vakfı için piyango düzenlenmesi	Sağlık, Sosyal yardım ve güvenlik
7. Gün		
1	Clinton'ın seks skandalı	Dış Haber
2	İrlanda'da silahlı saldırı	İç Çatışma
3	Sri Lanka'da bombalı intihar saldırısı	Dış Haber

TRT 1'in anahaber bültenlerinde ilk üç sırada yer alan haberlere baktığımızda, protokol haberlerinin ağırlıkta olduğunu görmekteyiz. Söz konusu yirmi bir haberden onbiri protokol, yedisi iç politika konularındadır. Birer tane de iç çatışma, dış haber ve

ekonomi haberi bulunmaktadır. TRT 1'in bülten sırasına göre önemli saydığı haberlerin konu dağılımlarında bir dengesizlik söz konusudur.

BBC 1'in anahaber bültenlerinde ilk üç sırada yer alan haber konularının dağılımı TRT 1'e göre çok daha dengelidir. Burada da dış haber konularının ağırlıkta olduğunu görmekteyiz. Sözkonusu yirmibir haberin dokuzu dış haber, altısı iç çatışma, üçü iç politika ve diğer üçü de sağlık, sosyal yardım ve güvenlik konularındadır.

4.1.5.2 TRT 1 ve BBC 1 ' in Anahaber Bültenlerinde Dört Dakikayı Geçen Haberlerin Konulara Göre Dağılımı

TRT 1

1. Gün

5. Haber Başbakan Yılmaz'ın Susurluk Raporu ile ilgili açıklamaları
4 dakika 33 saniye - İç Politika

3. Gün

1. Haber Cumhurbaşkanının RP ve Susurluk Raporu hakkındaki açıklaması
9 dakika 27 saniye - İç Politika

4. Gün

3. Haber 8. Kolordu Komutanlığı Bölgesine basın turu
5 dakika 6 saniye - İç Politika

5. Gün

3. Haber Başbakan Yılmaz'ın Susurluk Raporu ile ilgili açıklaması
7 dakika 44 saniye - İç Politika

1. Haber Cumhurbaşkanı Demirel'in "Mükemmeliğe Doğru Yolculuk"
projesinin tanıtım toplantısına katılımı
4 dakika 36 saniye - Protokol

9. Haber TBMM Başkanının Bosna-Hersek ziyareti

4 dakika 3 saniye – Protokol

6. Gün

10. Haber Uğur Mumcu'nun ölümünün beşinci yılında anılması
7 dakika 34 saniye – Aktüelite ve Magazin

1. Haber Ellibeşinci Hükümetten Toplu Konut atağı
4 dakika 35 saniye – İç Politika

7. Gün

1. Haber Başbakan Yılmaz'dan yobazlığa karşı uyarı
8 dakika 15 saniye – İç Politika

9. Haber Tunceli'de teslim olan kişilerin itirafları
4 dakika 39 saniye – İç Çatışma

29. Haber Büyük şehirlerde park ve trafik sorunları
4 dakika 5 saniye – Toplumsal Konular

11. Haber Hikmet Şimşek'in hazırladığı "Birlikte Söyleyelim" programının
250. Bölümünün çekilişi
4 dakika 3 saniye – Toplumsal Konular

BBC 1

3. Gün

1. Haber Barışla ilgili gelişmeler
4 dakika 40 saniye – İç Çatışma

4. Gün

1. Haber Kuzey İrlanda'da Kralcılarının ateşkesi bozmakla suçlanması
8 dakika 43 saniye – İç Çatışma

5. Gün

2. Haber ABD Başkanının Lewinsky skandalıyla ilgili olarak kabinenin
destegini alması
5 dakika 45 saniye – Dış Haber

6. Gün

1. Haber Hillary Clinton'ın eşini televizyonda savunması
6 dakika 10 saniye – Dış Haber

4. Haber Spor Haberleri
5 dakika 20 saniye – Aktüelite ve Magazin

1. Haber	Hillary Clinton'ın eşini televizyonda savunması 6 dakika 10 saniye – Dış Haber
4. Haber	Spor Haberleri 5 dakika 20 saniye – Aktüalite ve Magazin

TRT 1'de dört dakikayı geçen oniki haber, BBC 1'de ise beş haber bulunmaktadır. TRT 1'de dört dakikayı geçen haberleri konularına göre sınıflandırdığımızda iç politika haberlerinin ağırlıkta olduğunu görürüz. Söz konusu oniki haberden yarısı iç politika, ikisi toplumsal konular, diğer ikisi de protokol haber konularına dahildir. Birer tane de aktüalite ve magazin ve iç çatışma konularında haber bulunmaktadır. TRT 1'de süre açısından uzun olup, aynı zamanda da bültendeki ilk üç haber sıralamasına giren altı haber vardır. Bunların da beş tanesi iç politika, biri de protokol haberi konusuna girmektedir. TRT 1'in haber konusu dağılımında olduğu gibi süre ve sıralamada önemli sayılan haberlerinin konularının dağılımında da dengesizlik söz konusudur.

Bu değerlendirme doğrultusunda TRT 1'in bir haftalık anahaber bültenlerinde en önemli sayılan konular Cumhurbaşkanı ve Başbakan'ın Susurluk Raporu ve kapatılan Refah Partisi ile ilgili açıklamaları, hükümetin toplu konut icraatı, Cumhurbaşkanı'nın protokol ziyareti ve 8. Kolordu komutanlığı Bölgesine düzenlenen basın turudur.

BBC 1'de süre açısından uzun sayılan beş haberden ikisi iç çatışma, ikisi dış haber ve diğeri de aktüalite ve magazin haber

konusu sınıflandırmasına girmektedir. Uzun olan iç çatışma haberleri aynı zamanda bültendeki birinci haber olup, son derece önemli sayılmaktadır. Dış haberlerin de biri bültenin birinci haberi, ikincisi ise ikinci haberidir.

Bu bağlamda BBC 1'in anahaber bültenlerindeki en önemli haberler İngiltere'de yıllardan beri süregelmekte olan İrlanda meselesine çözüm getirebilecek olan barış görüşmeleri ile bu görüşmelere tehdit sayılan iç çatışmalarla ilgilidir. İkinci en önemli haber konusu ise ABD Başkanı Clinton'un seks skandalı ile ilgili gelişmelerdir.

4.2 Niteliksel Analiz

TRT 1 ve BBC 1'in 19-25 Ocak tarihleri arasındaki anahaber bültenlerindeki haberler üçüncü bölümde belirttiğimiz gibi önce niceliksel analiz, ardından da niteliksel analiz yöntemiyle incelenmişlerdir. Sözkonusu haberlerin niteliksel analiz yöntemiyle incelenmesinde Galtung ve Ruge'un dış haberlerin seçiminde etkili olduğunu öne sürdükleri , ancak bizim hem iç, hem de dış haberlerin analizinde belirleyici rol oynadıklarını varsaydığımız faktörler çerçevesinde yapılmıştır.¹⁷⁶

¹⁷⁶ Galtung ve Ruge, a.g.m.

**4 . 2 . TRT 1 ve BBC 1' in 19 - 25 Ocak Tarihleri
ArasındakiAnahaber Bültenlerindeki Haberlerin Niteliksel Analizi**

19 Ocak 1998

TRT 1

1_İç Haber
Cumhurbaşkanı Demirel'in
T.B.M.M.Başkanı'nı kabulü
(3) Netlik
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

2_İç haber
Cumhurbaşkanı Demirel'in Nairobi
Büyükelçisi'ni kabulü
(3) Netlik
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

3_İç Haber
Cumhurbaşkanı Demirel'in Askeri
Yargıtay Üyeliği ataması
(3) Netlik
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

4_ İç Haber
55. Hükümet Toplantısı
(5.1) Beklenilirlik
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

5_ İç Haber
Başbakan Mesut Yılmaz'ın Susurluk
Raporu ile ilgili açıklamaları
(5) Tutarlılık
(5.1) Beklenilirlik

BBC1

1_ İç Haber
Belfast'ta terörist saldırısı
bir ölü.
(1) Ritm
(2) Şiddet
(2.2) Şiddet artışı
(5) Tutarlılık
(5.2) Talep
(6.2) Nadirlik
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

2_ İç Haber
Başbakan'ın Sinn Fein lide-
ri ile görüşmesi.
(5.1) Beklenilirlik
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

3_ İç Haber
Kürtaj tartışması
(5.1) Beklenilirlik
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

4_ Dış Haber
Cezayir'de katliamlar
(2.2) Şiddet artışı
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

5_İç Haber
Biyografi tartışması
(5.2) Talep
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

(5.2) Talep
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

6_ İç Haber
Bakanlar Kurulu Toplantısı
(1)Ritm
(5.1) Beklenilirlik
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

7_İç Haber
RP' yi kapatma kararının
Maliye'ye gönderilmesi
(5.1) Beklenilirlik
(5.2) Talep
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

8_İç Haber
RP Lideri'nin parti liderle-
riyle görüşmesi
(5.1) Beklenilirlik
(5.2) Talep
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

9_Dış Haber
Washington Times'ın Türkiye'ye
ilişkin AB yorumu
(4) Anlamlılık
(7) Devamlılık
(9) Elit ülkelere yer verme
(12) Olumsuzluğa yer verme

10_Dış Haber
Türkiye'nin Yunanistan ile ilgili görüşü
(4.2) İlgililik
(5.1) Beklenilirlik
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

(12) Olumsuzluğa yer verme

6_ Dış Haber
B.M.- Irak krizi
(7) Devamlılık
(9) Elit ülkelere yer verme
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

7_ İç Haber
Çocuk yurtlarında skandal
(6.1) Tahmin edilmezlik
(6.2) Nadirlik
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

8_ İç Haber
Suçsuz mahkuma tazminat
(5.2) Talep
(6.1) Tahmin edilemezlik
(6.2) Nadirlik
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

9_ İç Haber
Sendikalardan tazminat isteği
(5.2) Talep
(12) Olumsuzluğa yer verme

10_ İç Haber
Sigorta şirketleri
(5.2) Talep
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

11_ İç Haber
Milli Savunma Bakanlığı açıklaması
(4) Anlamlılık
(5.2) Talep
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

12_ İç Haber
TBMM Başkanı Hikmet Çetin'in
açıklaması
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

13_ İç Haber
ABD Kara Kuvvetleri Komutanı'nın
ziyareti
(9) Elit ülkelere yer verme
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

14_ İç Haber
Anayasa Mahkemesi Başkanı Yekta
Güngör Özden'in açıklaması
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

15_ Dış Haber
Cezayir'de çatışmalar
(1) Ritm
(2.2) Şiddet artışı
(3) Netlik
(7) Devamlılık
(9) Elit ülkelere yer verme
(12) Olumsuzluğa yer verme

16_ Dış Haber
Rusya'da Grizu patlaması
(1) Ritm
(2) Şiddet
(3) Netlik
(6) Beklenmediklik
(9) Elit ülkelere yer verme

11_ İç Haber
Belfast'ta yaralanan kişi-
nin ölümü
(1) Ritm
(2.2) Şiddet artışı
(5.2) Talep
(7) Devamlılık
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

12_ Dış Haber
Zimbabve'de ayaklanma
(1) Ritm
(2) Şiddet
(3) Netlik
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(12) Olumsuzluğa yer verme

13_ İç Haber
İskoçya'da kar fırtınası
(2) Şiddet
(6) Beklenmediklik
(7) Devamlılık
(12) Olumsuzluğa yer verme

14_ Dış Haber
Rock'n Roll müzisyeninin
ölümü
(1) Ritm
(6) Beklenmediklik
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

15_ İç Haber
Grand Pricks'e yeni araba
(5.1) Talep
(11) Kişiselleştirme
(8) Kompozisyon

16_ İç Haber
Barış görüşmeleri
(5.1) Talep
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

(10) Elit kişilere yer verme
(12) Olumsuzluğa yer verme

17_Dış Haber

B.M.-Irak Krizi

(7) Devamlılık

(9) Elit ülkelere yer verme

(12) Olumsuzluğa yer verme

18_Dış Haber

Yaser Arafat'ın açıklaması

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

19_Dış Haber

İsrail Başbakanı'nın ABD ziyareti

(7) Devamlılık

(9) Elit ülkelere yer verme

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

20_İç Haber

Ağık Helsinki Komisyon Üyeleri ziyareti

(7) Devamlılık

(9) Elit ülkelere yer verme

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

21_İç haber

Avrupa Konseyi Sekreter

Yardımcısı Ziyareti

(9) Elit ülkelere yer verme

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

22_İç Haber

Milli Savunma Bakanının açıklaması

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

23_İç Haber

Muhalefet Partilerinin RP' nin
kapatılması ile ilgili açıklamaları

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

24_İç Haber

CHP Genel Sekreter Yardımcısı'nın
Açıklaması

(4.2) İlgililik

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

25_İç Haber

BBP Genel Başkan Yardımcısı'nın

Basın toplantısı

(4.2) İlgililik

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

26_İç Haber

MHP Genel Başkanı'nın Basın
toplantısı

(4.2) İlgililik

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

27_İç Haber

TRT mensubu Başkameraman Önder
Berksan'ın vefatı ile ilgili haber

(1) Ritm

(3)Netlik

(6) Beklenmediklik

(6.2) Nadirlik

(11) Kişiselleştirme

(10) Elit kişilere yer verme

(12) Olumsuzluğa yer verme

28_İç Haber

Yağışlı hava ile ilgili haber

(2) Şiddet

(4) Anlamlılık

(6) Beklenmediklik

(12) Olumsuzluğa yer verme

29_İç haber

Antalya'da mahkeme dönüşü silahlı saldırı

(1)Ritm

(3)Netlik

- (6.2) Nadirlik
- (6) Beklenmediklik
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

30_Dış Haber

Bağdat'taki Ürdünlü tutukluların serbest bırakılışı

- (7) Devamlılık
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

31_Dış Haber

İngiltere'de uyuşturucu trafiği

- (4) Anlamlılık
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

32_Dış Haber

Bosna Hersek'te Başbakanlık Seçimi

- (4) Anlamlılık
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

33_Dış Haber

Belçika ve Almanya' da sahte evlilik şebekesi

- (4) Anlamlılık
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

34_Dış Haber

Çin'de patlama

- (1) Ritm
- (3) Netlik
- (6) Beklenmediklik
- (6.1) Tahmin Edilemezlik
- (6.2) Nadirlik
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

35_Dış Haber

Kenya'da kötü hava

- (2) Şiddet
- (3) Netlik
- (12) Olumsuzluğa yer verme

36_Dış Haber

Kanada'da kar fırtınası

- (1)Ritm
- (2)Şiddet
- (3)Netlik
- (6) Beklenmediklik
- (6.2) Nadirlik
- (7) Devamlılık
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

37_Dış Haber

Fransa'da gösteri

- (1)Ritm
- (3)Netlik
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

38_Dış Haber

Sırp savaş suçlusu

- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

39_Dış Haber

Doğu Slovenya'da kaybolan
2000 kişi

- (6) Beklenmediklik
- (6.1) Tahmin edilemezlik
- (6.2) Nadirlik
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

40_İç Haber

Televizyonun önemi ve şiddet

- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

41_İç Haber

Sabah Gazetesi muhabirine saldırı

- (1)Ritm
- (2)Şiddet
- (3)Netlik
- (6) Beklenmediklik
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

42_İç Haber

Gazeteci Ahmet Refik Alpman'ın
ölümü

- (1)Ritm
- (2) Şiddet
- (3)Netlik
- (6) Beklenmediklik
- (6.1) Tahmin edilemezlik
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

43_Dış Haber
Altın Küre Ödülleri

- (1)Ritm
- (2)Şiddet
- (3)Netlik
- (5)Tutarlılık
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme

44_Dış Haber
Güney Afrika Hayvanat Bahçesi'nin yılanları

- (8) Kompozisyon
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

45_ Dış Haber
Modacı Ungaro'nun defilesi

- (1) Ritm
- (3) Netlik
- (8) Kompozisyon
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme

20. 01. 1998

TRT1

- 1_ İç Haber
- Türkiye- ABD Ortak Enerji
- Yatırım anlaşması ve ABD Tica_
- ret Bakanı' nın ziyareti
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme

2_ İç Haber
Cumhurbaşkanı Süleyman Demi-

BBC1

- 1_ İç Haber
- İrlanda'da terör kurbanının
- cenazesi ve Barış Görüşmeleri
- (2.2) Şiddet artışı
- (5.2) Talep
- (7) Devamlılık
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

2_ Dış Haber
Cezayir'de patlama

rel'in Prens David Mowokota'yı
kabülü
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

3_ İç Haber
Başbakan Yılmaz' ın Ortadoğu_
daki terörizmle ilgili demeci
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

4_ İç Haber
Bakanlar Kurulu'nun açıklamaları
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

5_ İç Haber
RP'nin kapatılması ile ilgili liderle-
rin birbirleri ile görüşmeleri
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

6_ İç Haber
TBMM'nin gece çalışma kararı
(6) Beklenmediklik
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

7_ İç Haber
Yargıtay Başsavcısı'nın açıklaması
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

8_ İç Haber
TBMM Başkanı'nın Hırvatistan
ziyareti
(4.1) Kültürel yakınlık
(5.1) Beklenilirlik

(1) Ritm
(7) Devamlılık
(9) Elit ülkelere yer verme
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

3_ İç Haber
Muhafazakar Parti'de skandal
(2) Şiddet
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

4_ İç Haber
Maliye Bakanı'nın aklanması
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

5_ Dış Haber
Başbakan'ın AB ile ilgili
görüşleri
(5.2) Talep
(9) Elit ülkelere yer verme (11)
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

6_ İç Haber
Eski kriketçi Boycott'un
yargılanması
(3)Netlik
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

7_ İç Haber
Prenses Diana'nın
avukatlarına ödenecek para
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

8_ İç Haber
20 kişinin öldüğü gıda
zehirlenmesi olayı
(3)Netlik
(5.2) Talep

(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

9_ İç Haber
Milli Savunma Bakanı'nın İspanya ziyareti
(9) Elit ülkelere yer verme
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

10_ Dış Haber
İngiltere'nin Türkiye-AB ile ilgili çalışmaları
(4.2) İlgililik
(9) Elit ülkelere yer verme
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

11_ İç Haber
İzmir Bayraklı'da bir binanın çökmesi
(1) Ritm
(2) Şiddet
(3) Netlik
(6) Beklenmediklik
(6.2) Nadirlik
(12) Olumsuzluğa yer verme

12_ İç Haber
Doğuda soğuk hava ve grip
(2) Şiddet
(3) Netlik
(12) Olumsuzluğa yer verme

13_ İç Haber
Yağışlı hava haberi
(7) Devamlılık
(12) Olumsuzluğa yer verme

14_ İç Haber
Irak'lı kaçakların yakalanması
(2) Şiddet
(6) Beklenmediklik
(7) Devamlılık
(12) Olumsuzluğa yer verme

(12) Olumsuzluğa yer verme

9_ İç Haber
Çiftçilerin protesto gösterileri
(5.2) Talep
(12) Olumsuzluğa yer verme

10_ İç haber
Emlak komisyoncuları ile ilgili şikayetler
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

11_ İç haber
Dışişleri Bakanı'nın Çinli muhaliflerle ilgili açıklaması
(9) Elit ülkelere yer verme
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

12_ Dış Haber
Papa'nın Küba gezisi
(4.1) Kültürel yakınlık
(4.2) İlgililik
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

13_ İç Haber
Siyasi partilerin televizyon yayınları ile ilgili görüşleri
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

15_ Dış Haber

Irak- BM Gerginliği

(7) Devamlılık

(9) Elit ülkelere yer verme

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

16_ Dış Haber

Cezayir'de 38 kişinin katledilmesi

(2.2) Şiddet artışı

(3)Netlik

(7) Devamlılık

(12) Olumsuzluğa yer verme

17_ İç Haber

Maliye Bakanlığı'ndan kolaylık

(11) Kişiselleştirme

18_ İç Haber

Şeker Pancarı üreticilerine müjdeli
haber

(4) Anlamlılık

(5.2) Talep

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

19_ İç Haber

Edirne failleri iddianamesinin
hazırlanması

(2.2) Şiddet artışı

(7) Devamlılık

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

20_ İç Haber

Avrupa Konseyi Heyeti ziyareti

(9) Elit ülkelere yer verme

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

21_ İç Haber

Rekabet Kurumu'nun açıklaması

(5.2) Talep

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

22_ İç Haber

Yüksek Denetleme Kurumunun yapılanması

(5.2) Talep

(11) Kişiselleştirme

23_ İç Haber
ANAP Genel Sekreteri'nin demeci
(4) Anlamlılık
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

24_ İç Haber
DYP Genel Başkanı'nın demeci
(4) Anlamlılık
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

25_ İç Haber
DSP Grup Başkanvekili'nin demeci
(4) Anlamlılık
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

26_ İç Haber
CHP Genel Başkanı'nın demeci
(4) Anlamlılık
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

27_ İç Haber
DTP Genel Başkanı'nın demeci
(4) Anlamlılık
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

28_ İç Haber
BBP Parti Sözcüsü'nün demeci
(4) Anlamlılık
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

29_ İç Haber
MHP Genel Başkanı'nın demeci
(4) Anlamlılık
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

30_ Dış Haber

Netanyahu-Clinton görüşmesi

- (7) Devamlılık
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme

31_ Dış Haber

Çin'in İran'a füze satmaması

- (2.2) Şiddet artışı
- (4.2) İlgililik
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme

32_ Dış Haber

Çin-Tayvan ilişkileri

- (9) Elit ülkelere yer verme
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

33_ Dış Haber

Silahsızlanma Konferansı

- (9) Elit ülkelere yer verme
- (11) Kişiselleştirme

34_ Dış Haber

Çekoslavya'nın Cumhurbaşkanı'nı seçmesi

- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme

35_ Dış Haber

Rusya'da grev

- (2) Şiddet
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

36_ Dış Haber

Japonya'daki Kimel Irmağı Köprüsü

- (9) Elit ülkelere yer verme
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme

37_ Dış Haberler

Papa'nın Küba'ya ziyaretine tepki

- (2.2) Şiddet artışı
- (7) Devamlılık
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (10) Elit kişilere yer verme

- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

38_ İç Haber
Bilim Çocuk Dergisi
(1)Ritm
(3)Netlik
(5.2) Talep
(11) Kişiselleştirme

21. 01. 1998

TRT1

1_ İç Haber
Cumhurbaşkanı'nın RP ve Susurluk Raporu hakkında açıklaması
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

2_ İç Haber
Cumhurbaşkanı'nın çeşitli dernek ve kurum yöneticilerini kabulü
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

3_ İç Haber
Başbakan'ın ANAP'a katılanlar için düzenlenen törende konuşması
(1)Ritm
(3)Netlik
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

4_ İç Haber
Başbakan'ın CHP'ni ziyareti
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

BBC1

1_ İç Haber
Barışla ilgili gelişmeler
(2) Şiddet
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12)Olumsuzluğa yer verme

2_ Dış Haber
Clinton skandal iddialarını reddetmesi
(2.2) Şiddet artışı
(5.2) Talep
(7) Devamlılık
(9) Elit ülkelere yer verme
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

3_ İç Haber
Hükümetin hastaneleri denetlemesi
(4.2) İlgililik
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

4_ İç Haber
Kısırlık tedavisinin denetlenmesi
(6) Beklenmediklik
(6.2) Nadirlik
(7) Devamlılık
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

5_ İç Haber
Başbakan Yardımcısı'nın Su-
surluk'la ilgili açıklaması
(5.1) Beklenilirlik
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

6_ İç Haber
Yargıtay Başsavcılığı'nın Parsa-
dan davası ile ilgili açıklaması
(2.2) Şiddet artışı
(4) Anlamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

7_ İç Haber
RP'nin mal varlığının hazineye devri

(5.1) Beklenilirlik
(7) Devamlılık
(12) Olumsuzluğa yer verme

8_ Dış Haber
Şırnak ve çevresinde teröristlerle
çatışma
(2.2) Şiddet artışı
(4) Anlamlılık
(5.2) Talep
(7) Devamlılık
(12) Olumsuzluğa yer verme

9_ İç Haber
Türkiye ve Bosna Hersek ara-
sındaki ticari anlaşmalar
(1) Ritm
(3) Netlik
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

10_ İç Haber
T.B.M.M. Başkanı'nın Bosna
Hersek ziyareti
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme

5_ İç Haber
3 şirket hakkında yolsuzluk
soruşturmasının açılması
(3) Netlik
(5.2) Talep
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

6_ İç Haber
Milletvekili gazeteye açtığı
davayı kazandı
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer
verme

7_ İç Haber
Prenses Diana için konser
düzenlenmesi
(2.2) Şiddet
artışı
(4) Anlamlılık
(5.2) Talep
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

8_ Dış Haber
Zimbabve'de ayaklanma
ile ilgili haber
(2.2) Şiddet artışı
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

9_ İç Haber
Okullara 45 dakika mate-
matik dersi konulması
(4) Anlamlılık
(5.2) Talep
(12) Olumsuzluğa yer
verme

10_ Dış Haber
Fransa Başbakanının
işsizlere önerisi-
(7) Devamlılık
(9) Elit ülkelere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verm

11_ İç Haber

Milli Savunma Bakanı'nın İs-
panya ziyareti

(1)Ritm
(7) Devamlılık
(9) Elit ülkelere yer verme
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

11_ Dış Haber

Eski kriketçi Boycott'un suç-
suz olduğunu iddia etmesi

(5.2) Talep
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

12_ İç Haber

İngiltere'nin Kıbrıs'lı Türklere
vize kararına Türkiye'den tepki

(2.2) Şiddet artışı
(4.2) İlgililik
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

12_ İç Haber

Başbakan'a telefonla
şaka

(4) Anlamlılık
(6.1) Tahmin edilemezlik
(6.2) Nadirlik
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

13_ Dış Haber

Rauf Denktaş'ın vize kararıyla
ilgili görüşleri

(2.2) Şiddet artışı
(4.1) Kültürel yakınlık
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

14_ İç Haber

Anayasa Mahkemesi Casino davası

(1)Ritm
(2.2) Şiddet artışı
(3)Netlik
(5.2) Talep
(6) Beklenmediklik
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

15_ İç Haber

ANAP Genel Başkan Yardımcısı'nın demeci

(4)Anlamlılık
(5.2) Talep
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

16_ İç Haber
DYP Genel Başkanı'nın demeci
(4) Anlamlılık
(5.2) Talep
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

17_ İç Haber
CHP Genel Sekreter Yardımcısı'nın demeci
(4) Anlamlılık
(5.2) Talep
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

18_ İç Haber
DTP Genel Başkanı'nın demeci
(4) Anlamlılık
(5.2) Talep
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

19_ İç Haber
BBP Genel Sekreter Yardımcısı'nın demeci
(4) Anlamlılık
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

20_ İç Haber
RP'nin Başkanı'nın diğer partilerle görüşmeleri
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

21_ İç Haber
Önder Berksan'ın vefatı
(6) Beklenmediklik
(6.1) Tahmin edilemezlik
(7) Devamlılık
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

22_ İç Haber

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'nun cezaları

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

23_ Dış Haber

İran'da törene saldırı

(1) Ritm

(2) Şiddet

(3) Netlik

(6) Beklenmediklik

(6.1) Tahmin edilemezlik

(12) Olumsuzluğa yer verme

24_ Dış Haber

Cezayir-AB siyasi diyalogu

(7) Devamlılık

(9) Elit ülkelere yer verme

(12) Olumsuzluğa yer verme

25_ Dış Haber

Clinton-Netenyahu görüşmesi

(9) Elit ülkelere yer verme

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

26_ Dış Haber

Irak-BM gerginliği

(7) Devamlılık

(9) Elit ülkelere yer verme

(10) Elit kişilere yer verme

(12) Olumsuzluğa yer verme

27_ İç Haber

ABD Ticaret Bakanı'nın açıklamaları

(9) Elit ülkelere yer verme

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

28_ İç Haber

Türkiye'den AB'ye mesaj

(4) Anlamlılık

(4.2) İlgililik

(7) Devamlılık

(9) Elit ülkelere yer verme

(12) Olumsuzluğa yer verme

29_ Dış Haber

Papa'nın Ramazan ayı kutlama mesajı

(4) Anlamlılık

(4.2) İlgililik

- (7) Devamlılık
- (10) Elit kişilere yer verme

22. 01. 1998

TRT1

- 1_ İç Haber
- M.G.K.'dan K.K.T.C.'ye destek
- (4.1) Kültürel Yakınlık
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

- 2_ İç Haber
- Şırnak'ta teröristlerle çatışma
- (1) Ritm
- (2.2) Şiddet artışı
- (3) Netlik
- (6) Beklenmediklik
- (7) Devamlılık
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

- 3_ İç Haber
- 8. Kolordu Komutanlığı Bölgesi'-ne basın turu
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

- 4_ Dış Haber
- Rusya'nın PPK'nın faaliyetlerini yasaklaması

- (3) Netlik
- (4.2) İlgililik
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

BBC1

- 1_ İç Haber
- Kuzey İrlanda'da Kralcılar'ın ateşkesi bozmakla suçlanması
- (2.2) Şiddet artışı
- (4.2) İlgililik
- (5.2) Talep
- (7) Devamlılık
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verm

- 2_ Dış Haber
- ABD Başkanı'nın hakkındaki iddiaları reddedmesi
- (5.2) Talep
- (7) Devamlılık
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

- 3_ Dış Haber
- Bombalı mektupları gönderen matematikçinin itirafı
- (2.2) Şiddet artışı
- (5.2) Talep
- (6) Beklenmediklik
- (7) Devamlılık
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

- 4_ İç Haber
- Nottingham Forest'in yöneticisinin yolsuzlukla suçlanması
- (2.2) Şiddet artışı
- (4.2) İlgililik
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

5_ İç Haber
Türkiye-Yunanistan 12 mil gerginliği

- (2.2) Şiddet artışı
- (4.2) İlgililik
- (5.1) Beklenilirlik
- (5.2) Talep
- (7) Devamlılık
- (12) Olumsuzluğa yer verme

6_ İç Haber
İzmir'de etkili yağış

- (1)Ritm
- (2) Şiddet
- (3)Netlik
- (6) Beklenmediklik
- (7) Devamlılık
- (12) Olumsuzluğa yer verme

7_ İç Haber
Antalya'da fırtına ve şiddetli yağış

- (1)Ritm
- (2) Şiddet
- (3) Netlik
- Beklenmediklik
- (6.2) Nadirlik
- (12) Olumsuzluğa yer verme

8_ İç Haber
Devlet Bakanı'nın İzmir Vali-sine telgrafı

- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

9_ Dış Haber
AB'nin yasadışı göçle ilgili eylem planı

- (7) Devamlılık
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

5_ İç Haber
Yorkshire eski Emniyet Müdürü'nün mahalli polis otoritesini suçlaması

- (1) Ritm
- (2) Şiddet
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

6_ İç Haber
Tandy Firması'nın 69 dükkanının kapanması

- (4) Anlamlılık
- (6) Beklenmediklik
- (12) Olumsuzluğa yer verme

7_ İç Haber
Genç mahkumlar için açılan askeri kampın kapatılması

- (6) Beklenmediklik
- (12) Olumsuzluğa yer verme (6) (6)

8_ Dış Haber
Papa'nın Küba ziyareti

- (4) Anlamlılık
- (4.2) İlgililik
- (7) Devamlılık
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme

9_ İç Haber
4 çocukla bir kadının ölümüne sebep olan kundakçının yakalanması

- (2.2) Şiddet artışı
- (5.2) Talep
- (7) Devamlılık
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

10_ İç Haber

İngiltere'nin Kıbrıs özel Temsilcisi David Honey'in Türkiye ziyareti

- (9) Elit ülkelere yer verme
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme

11_ Dış Haber

ABD'den Türkiye'ye AB desteği

- (3) Netlik
- (5) Tutarlılık
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme

12_ İç Haber

T.B.M.M. Başkanı'nın Hırvatistan ve Bosna Hersek temasları

- (4.1) Kültürel Yakınlık
- (7) Devamlılık
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme

13_ İç Haber

Vural Savaş'tan Nazlı Ilıcak'a tazminat davası

- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

14_ İç haber

Genelkurmay Başkanlığı' nca Doğudaki köy okullarına yardım kampanyası

- (4) Anlamlılık
- (5.2) Talep

15_ İç Haber

Harp malulleri ikramiyelerine zam

- (4) Anlamlılık
- (5.2) Talep

16_ İç Haber

Kamu işçileri ikramiyeleri

- (4) Anlamlılık
- (5.2) Talep

10_ Dış Haber

Microsoft'un ABD Adalet Bakanlığıyla kısmi anlaşmaya varması

- (7) Devamlılık
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

11_ İç Haber

Maden işçilerine tazminat verilmesi

- (5.2) Talep
- (7) Devamlılık
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

12_ İç Haber

Eski yarışçıya hız yüzünden 6 ay ceza

- (6) Beklenmediklik
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme

13_ İç Haber

Soğuk savaş döneminden kalma gizli belgelerin açıklanması

- (5.2) Talep
- (6) Beklenmediklik
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme

17_ Dış Haber

Irak-ABD krizi

- (9) Elit ülkelere yer verme
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

18_ Dış Haber

Yunanistan'da 3 bomba patlaması

- (4.2) İlgililik
- (6.1) Tahmin Edilmezlik
- (6.2) Nadirlik
- (12) Olumsuzluğa yer verme

19_ Dış Haber

Yunanistan'da grev

- (4.2) İlgililik
- (6) Beklenmediklik
- (12) Olumsuzluğa yer verme

20_ Dış Haber

Cezayir'de vahşi saldırı

- (2.2) Şiddet artışı
- (6.2) Nadirlik
- (7) Devamlılık
- (12) Olumsuzluğa yer verme

21_ İç Haber

Milli Eğitim Bakanlığı'nın sınav tarihlerini açıklaması

- (4) Anlamlılık
- (4.2) İlgililik
- (5) Tutarlılık
- (5.2) Talep

22_ İç Haber

TRT'nin Atatürk albümü

- (4) Anlamlılık
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme

23_ İç Haber

ANAP Genel Başkan Yardımcısı'nın demeci

- (4) Anlamlılık
- (5.1) Beklenilirlik
- (5.2) Talep
- (7) Devamlılık
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme

24_ İç Haber

DYP Genel Başkanı'nın demeci

(4) Anlamlılık

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzlaştırma

25_ İç Haber

DSP Meclis Grubu Başkanvekili'nin demeci

(4) Anlamlılık

(5.2) Talep

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

26_ İç Haber

CHP Genel Başkanı'nın demeci

(4) Anlamlılık

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzlaştırma

27_ İç Haber

DTP Genel Başkanı'nın demeci

(4) Anlamlılık

(5.2) Talep

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

28_ İç Haber

BBP Genel Başkanı'nın demeci

(4) Anlamlılık

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzlaştırma

29_ İç Haber

MHP Genel Başkan Yardımcısı'nın demeci

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

30_ İç Haber

DP Genel Başkanı'nın demeci

(4) Anlamlılık

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

31_ İç Haber

RP'nin Genel Başkanı'nın diğer partilerle görüşmesi

(7) Devamlılık

(9) Elit ülkelere yer verme

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

32_ İç Haber

Donanma Komutanlığında tören

(4) Anlamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

33_ İç Haber

RTÜK'ün şiddet uyarısı

(4) Anlamlılık

(5) Tutarlılık

(5.2) Talep

(12) Olumsuzluğa yer verme

34_ İç Haber

Yalım Erez'in seçim mesajı

(4) Anlamlılık

(5.2) Talep

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

35_ İç Haber

TÜSİAD Başkanı'nın seçimin ekonomiye etkisi haberi

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

36_ İç Haber

Sağlık Bakanı'ndan dost ülkelere mesaj

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

37_ İç Haber

Ahad Andican'ın Balkan Türkleri'yle ilgili görüşleri

(4.1) Kültürel Yakınlık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

38_ İç Haber

"Kamu denetçisi" haberi

(4) Anlamlılık

(5.2) Talep

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

39_ İç Haber

Edirne’de yabancı uyruklu kaçaklar

(6) Beklenmediklik

(12) Olumsuzluğa yer verme

40_ Dış Haber

Kolombiya’da toprak kayması

(2) Şiddet

(3) Netlik

(6.1) Tahmin Edilmezlik

(6.2) Nadirlik

(12) Olumsuzluğa yer verme

41_ Dış Haber

Avusturya’nın kara teslim olması

(1)Ritm

(2) Şiddet

(3)Netlik

(9) Elit ülkelere yer verme

(12) Olumsuzluğa yer verme

42_ İç Haber

Hırvatistan’da yoğun kar ve rüzgar

(2.2) Şiddet artışı

(5) Tutarlılık

(12) Olumsuzluğa yer verme

43_ Dış Haber

Meksika’da şiddetli protesto

(2.1) Mutlak şiddet

(2.2) Şiddet artışı

(12) Olumsuzluğa yer verme

44_ Dış Haber

Irak’ın serbest bıraktığı 59 Ürdün’lünün
ülkelerine ulaşması

(2.2) Şiddet artışı

(7) Devamlılık

(12) Olumsuzluğa yer verme

45_ Dış Haber

ABD Uluslararası televizyon festivali

(3)Netlik

(9) Elit ülkelere yer verme

46_ Dış Haber

ABD’li ünlü aktör Jack Lord’un ölümü

(1)Ritm

(2) Şiddet

- (3) Netlik
- (6.1) Tahmin edilmezlik
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

23. 01. 1998

TRT1

- 1_ İç Haber
- Cumhurbaşkanı Demirel'in "Mükemmelliğe Doğru Yolculuk" projesinin tanıtım toplantısına katılımı
- (3) Netlik
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme

- 2_ İç Haber
- Cumhurbaşkanı Demirel'in Kadın Adayları Destekleme ve Eğitim Derneği' ni kabulü
- (3) Netlik
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme

- 3_ İç Haber
- Başbakan Yılmaz'ın Susurluk Raporu ile ilgili açıklaması
- (7) Devamlılık
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

- 4_ İç Haber
- Başbakan Yardımcısı'nın Susurluk Olayı' nı değerlendirmesi
- (1) Ritm
- (7) Devamlılık
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

BBC1

- 1_ İç Haber
- Kuzey Belfast'ta saldırı; 1 ölü
- (1) Ritm
- (2) Şiddet
- (2.2) Şiddet artışı
- (3) Netlik
- (5.2) Talep
- (7) Devamlılık
- (12) Olumsuzluğa yer verme

- 2_ Dış Haber
- ABD Başkanı'nın Lewinsky skandalıyla ilgili kabinenin desteğini alması
- (2.2) Şiddet artışı
- (5.2) Talep
- (7) Devamlılık
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (10) Elit kişilere yer verme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

- 3_ Dış Haber
- Fransız Alp'leri'nde çığ; 10 ölü
- (3) Netlik
- (6) Beklenmediklik
- (6.2) Nadirlik
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

- 4_ İç Haber
- Eski madencilere milyonlarca poundluk tazminat verilmesi
- (4) Anlamlılık
- (5.2) Talep
- (6.2) Nadirlik
- (7) Devamlılık
- (12) Olumsuzluğa yer verme

5_ İç Haber
Ulusal Kurul'un Cumhuriyet'in 75. Yılı ile ilgili ilk toplantısı ve Mesut Yılmaz'ın açıklamaları
(5) Tutarlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

6_ İç Haber
Başbakan'ın idari reform ile ilgili açıklamaları
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

7_ İç Haber
Başbakan'ın Işıl Saygın'ı ve Kadınlar birliğini kabulü
(4) Anlamlılık
(5.2) Talep
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

8_ İç Haber
Cumhurbaşkanı'nın Kamu İşçilerinin İkramiyeleri kararını onaylaması
(5.1) Beklenilirlilik
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

9_ İç Haber
T.B.M.M. Başkanı'nın Bosna Hersek ziyareti
(4.1) Kültürel yakınlık
(4.2) İlgililik
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

10_ İç Haber
Anayasa Mahkemesini yıpratma çabaları
(10) Elit kişilere yer verme

5_ İç Haber
Ekonomide düşüş
(4) Anlamlılık
(12) Olumsuzluğa yer verme

6_ İç Haber
Milli Piyango ihalesinde rüşvet verdiği iddia edilen işadının mahkemede ifade vermesi
(7) Devamlılık
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

7_ İç Haber
Kaburgası incinen Prens Charles'ın sağlık haberi
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

8_ Dış Haber
Eski Güney Afrika Başkanı'nın yargılanması
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

9_ İç Haber
Bağımsız Milletvekilinin istifasının istenmesi
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

10_ Dış Haber
Tayland'ın 1 milyon kaçak işçiyi sınır dışı etmesi
(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

(12) Olumsuzluğa yer
verme

11_ İç Haber
Tansu Çiller'in davasına devam
edilmesi
(2.2) Şiddet artışı
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

11_ İç Haber
Stevenage'ın Newcastle
United'ı yenmesinin önemi
(4.2) İlgililik
(5.2) Talep
(10) Elit kişilere yer verme

12_ İç Haber
David Honey-Mesut Yılmaz görüşmesi
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

13_ İç Haber
Uğur Mumcu'nun 5.ölüm yıldönümünü
anma etkinlikleri
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

14_ İç Haber
Antalya'da sel ve hortum felaketi
(1)Ritm
(2)Şiddet
(3)Netlik
(6) Beklenmediklik
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

15_ İç Haber
İzmir'de sel felaketi
(2.2) Şiddet artışı
(6) Beklenmediklik
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

16_ İç Haber
ANAP Genel Başkan Yardımcısı'nın basın toplantısı
(4) Anlamlılık
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

17_ İç Haber

DYP Genel Başkanı'nın açıklaması

(4) Anlamlılık

(5.2) Talep

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

18_ İç Haber

CHP Genel Başkanı'nın basın toplantısı

(4) Anlamlılık

(5.2) Talep

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

19_ İç Haber

DTP Genel Başkanı'nın açıklaması

(4) Anlamlılık

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

20_ İç Haber

BBP Genel Muhasibi'nin basın toplantısı

(4) Anlamlılık

(5.2) Talep

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

21_ İç Haber

MHP Genel Sekreter Yardımcısı'nın basın toplantısı

(4) Anlamlılık

(5.2) Talep

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

22_ İç Haber

Y.Ö.K. toplantısı

(1) Ritm

(6) Beklenmediklik

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

23_ İç Haber

Milli Eğitim Bakanlığı'ndan 21 bin
yeni öğretmene kadro

- (1)Ritm
- (3)Netlik
- (4) Anlamlılık
- (5.2) Talep
- (6) Beklenmediklik

24_ İç Haber

Gölcük Donanma Komutanlığı' ndan
Doğu' daki okullara yardım

- (6) Beklenmediklik
- (7) Devamlılık

25_ Dış Haber

BM' in Irak sorununda Fransa'nın tutum değiştirmesi.

- (1)Ritm
- (6) Beklenmediklik
- (7) Devamlılık
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

26_ Dış Haber

ABD Başkanı Bill Clinton'a cinsel taciz davası

- (2.2) Şiddet artışı
- (5.1)Beklenilirlik
- (5.2) Talep
- (7) Devamlılık
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

24. 01. 1998

TRT1

1_ İç Haber

55. Hükümet' ten toplu konut atağı

- (5) Tutarlılık
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme

BBC1

1_ Dış Haber

Hilary Clinton'ın eşini
televizyonda savunması

- (2.2) Şiddet artışı
- (5.1) Beklenilirlik
- (5.2) Talep
- (7) Devamlılık
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer
verme

2_ İç Haber
Cumhurbaşkanı'nın Bakanlar Kurulu
kararlarını onaylaması
(5.1) Beklenilirlik
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

3_ Dış Haber
Kıbrıs Rum Yönetimi'nin BAF
Hava Üssü' nü devralması
(2) Şiddet
(4.2) İlgililik
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

4_ İç Haber
Türkiye'den BAF için uyarı
(2.2) Şiddet artışı
(4) Anlamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

5_ Dış Haber
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin BAF
Hava Üssü' ne ilişkin açıklamaları
(4.2) İlgililik
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

6_ İç Haber
THY-Swiss Air ortaklığı
(9) Elit ülkelere yer verme
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

7_ İç Haber
Başbakan Erzurum'da
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

8_ Dış Haber

2_ İç Haber
Belfast'ta silahlı saldırı
iddiaları
(2.2) Şiddet artışı
(5.1) Beklenilirlik
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer
verme

3_ İç Haber
Diana'yı anma vakfı için piyan-
go düzenlenmesi
(4) Anlamlılık
(5.2) Talep
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

4_ İç Haber
Spor haberleri
(4.2) İlgililik
(5.2) Talep
(6) Beklenmediklik

T.B.M.M. Başkanı'nın Bosna Hersek temasları

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

9_ İç Haber

Milli Savunma Bakanı'nın Susurluk değerlendirmesi

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

10_ İç Haber

Uğur Mumcu'nun ölümünün 5. yılında anılması

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

11_ İç Haber

KESK Mitingi

(2)Şiddet

(4) Anlamlılık

(5)Tutarlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(12) Olumsuzluğa yer verme

12_ İç Haber

KESK konvoyunda trafik kazası

(1)Ritm

(2)Şiddet

(3)Netlik

(12) Olumsuzluğa yer verme

13_ Dış Haber

Fransa'da çığ felaketi

(1)Ritm

(3)Netlik

(2.2) Şiddet artışı

(6) Beklenmediklik

(7) Devamlılık

(9) Elit ülkelere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

14_ Dış Haber

ABD-Irak gerginliği

(2.2) Şiddet artışı

(7) Devamlılık

(9) Elit ülkelere yer verme

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

15_ İç Haber

Hava sıcaklığında düşüş

(4) Anlamlılık

(5) Tutarlılık

(12) Olumsuzluğa yer verme

16_ İç Haber

Devlet Bakanı Çelebi'nin İzmir'e yapılacak
ödenekle ilgili açıklaması

(4) Anlamlılık

(5.2) Talep

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

17_ İç Haber

Devlet Bakanı Saygın'ın İzmir'deki
sel baskınları ile ilgili açıklaması

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

18_ İç Haber

İzmir'de çöken binada yaralanan vatandaşın
vefat etmesi

(1) Ritm

(2.2) Şiddet artışı

(3) Netlik

(6) Beklenmediklik

(7) Devamlılık

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

19_ İç Haber

Devlet Bakanı Gemici'nin huzurevlerine ilişkin
açıklamaları

(5.2) Talep

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

20_ İç Haber

Sağlık Bakanı Özsoy'un kişisel sağlık sigortası uygulaması ile ilgili açıklaması

(4) Anlamlılık

(5.2) Talep

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

21_ İç Haber

ANAP Genel Başkan Yardımcısı'nın basın toplantısı

(4) Anlamlılık

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

22_ İç Haber

DYP Genel Başkanı'nın açıklaması

(4) Anlamlılık

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

23_ İç Haber

DSP Grup Başkanvekili'nin basın toplantısı

(4) Anlamlılık

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

24_ İç Haber

CHP Genel Sekreter Yardımcısı'nın basın toplantısı

(4) Anlamlılık

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

25_ İç Haber

DTP Genel Başkanı'nın açıklaması

(4) Anlamlılık

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

26_ İç Haber

BBP Genel Sekreteri'nin basın toplantısı

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

27_ İç Haber

Çağdaş Atatürkçüler Derneği'nden
Mehmetçiğe destek

- (5.2) Talep
- (6) Beklenmediklik
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

28_ İç Haber

Kadir Gecesi ile ilgili haber

- (5.1) Beklenilirlik
- (5.2) Talep
- (6) Beklenmediklik
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme

29_ İç Haber

Burhan Kara'nın Giresun Köstence Ro Ro seferi
ile ilgili açıklaması

- (4) Anlamlılık
- (5.2) Talep
- (10) Elit kişilere yer verme

30_ İç Haber

Oral Çelik' in Adana'da gözaltına alınması.

- (2) Şiddet
- (5.2) Talep
- (6) Beklenmediklik
- (10) Elit kişilere yer verme

31_ Dış Haber

ABD Başkanı'nın cinsel taciz davası

- (2.2) Şiddet artışı
- (5.2) Talep
- (7) Devamlılık
- (9) Elit ülkelere yer verme
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

32_ Dış Haber

Afrika'da kolera salgını

- (5.1) Beklenilirlik
- (6.2) Nadirlik
- (7) Devamlılık
- (12) Olumsuzluğa yer verme

33_ Dış Haber

Almanya'da aşırı sağcı gösteri

(2) Şiddet

(4.2) İlgililik

(6) Beklenmediklik

(12) Olumsuzluğa yer verme

34_ Dış Haber

Kuzey İrlanda'da 1972 Kanlı Pazarı'nın anılması

(2) Şiddet

(7) Devamlılık

(12) Olumsuzluğa yer verme

35_ Dış Haber

MİR'e yeni misafir

(7) Devamlılık

(11) Kişiselleştirme

36_ Dış Haber

Japonya'da kış olimpiyatları

(3) Netlik

(5) Tutarlılık

(9) Elit ülkelere yer verme

(11) Kişiselleştirme

37_ İç Haber

Gazeteci Çınar Gümüşel'in vefatı

(1) Ritm

(2) Şiddet

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

25. 01. 1998

TRT1

1_ İç Haber

Mesut Yılmaz'dan yobazlığa karşı uyarı

(5) Tutarlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

2_ İç Haber

TBMM Başkanı'nın uçağının arıza yapması

(2) Şiddet

BBC1

1_ Dış Haber

Clinton'ın seks skandalı

(2.2) Şiddet artışı

(4.2) İlgililik

(5.2) Talep

(7) Devamlılık

(9) Elit ülkelere yer verme

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

2_ İç Haber

İrlanda'da silahlı saldırı

(2.2) Şiddet artışı

(5.2) Talep

(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

3_ İç Haber
Genelkurmay Başkanı Karadayı'nın Avusturya gezisi
(9) Elit ülkelere yer verme
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

4_ İç Haber
Türkiye'nin soğuk havanın etkisine girmesi
(2) Şiddet
(5.1) Beklenilirlik
(7) Devamlılık

5_ İç Haber
Yarıyıl tatilinin başlaması
(4) Anlamlılık
(5.2) Talep

6_ Dış Haber
Clinton'un seks skandalı
(2.2) Şiddet artışı
(5.2) Talep
(7) Devamlılık
(9) Elit ülkelere yer verilmesi
(10) Elit kişilere yer verme
(12) Olumsuzluğa yer verme

7_ Dış Haber
Cezayir'de terörün sürmesi
(2.2) Şiddet artışı
(6) Beklenmediklik
(7) Devamlılık
(12) Olumsuzluğa yer verme

8_ İç Haber

(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(12) Olumsuzluğa yer verme

3_ Dış Haber
Sri Lanka'da bombalı intihar saldırısı
(1) Ritm
(2) Şiddet
(6) Beklenmediklik
(6.2) Nadirlik
(12) Olumsuzluğa yer verme

4_ İç Haber
Prens Diana için resmi logo hazırlanması ve Prens Charles
(1)Ritm
(4.2) İlgililik
(6) Beklenmediklik
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

5_ İç Haber
Rohypnol adlı ilacın tecavüz amaçlı kullanılışı
(4.2) İlgililik
(9) Elit ülkelere yer verme
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

6_ Dış Haber
Papa'nın Küba gezisi
(4.2) İlgililik
(5.2) Talep
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

7_ İç Haber
FA Kupasında Stevenage'in Newcastle Union'u yenmesi
(1) Ritm
(4.2) İlgililik
(5.2) Talep
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

Dışışleri Bakanı Almanya'da

(9) Elit ũkelere yer verme

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

9_ İ Haber

Tunceli'deki teslim olan kişilerin itirafları

(2.2) şiddet artışı

(4) Anlamlılık

(5.2) Talep

(7) Devamlılık

(12) Olumsuzluğa yer verme

10_ Dış Haber

ABD' nin Tũrkiye ve Yunanistan'a askeri
yardımı kesmeyi planlaması

(4) Anlamlılık

(4.2) İlgililik

(9) Elit ũkelere yer verme

(12) Olumsuzluğa yer verme

11_ İ Haber

Hikmet şimşek'in hazırladığı 'Birlikte
Sŕyleyelim' programının 250. bŕlŕmŕnŕn ekilişi.

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

12_ İ Haber

Tũrk Dŕnyası Yazarlar ve Sanatçılar
Vakfı hizmet ŕdŕllerinin açıklanması

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

13_ İ Haber

Ankara'da ilginç trafik kazası

(12) Olumsuzluğa yer verme

14_ Dış Haber

Sri Lanka'da terŕr

(2) şiddet

(3) Netlik

(6) Beklenmediklik

(6.2) Nadirlik

(12) Olumsuzluğa yer verme

15_ Dış haber

Kuzey İrlanda'da Katolikler ve Protestanlar
arasındaki şiddetin devam etmesi

(2.2) şiddet artışı

(7) Devamlılık

(12) Olumsuzluğa yer verme

16_ Dış Haber

Uzayda Endeavour ve MIR'in kenetlenmesi

(6.2) Nadirlik

(7) Devamlılık

(9) Elit ülkelere yer verme

17_ Dış Haber

İtalya'ya göçmen akınının sürmesi

(2.2) Şiddet artışı

(7) Devamlılık

(9) Elit ülkelere yer verme

18_ İç Haber

Uğur Mumcu'yu anma

çerçevesinde "Susurluk'a Çeteler" paneli

(2.2) Şiddet artışı

(7) Devamlılık

19_ İç Haber

ANAP Genel Başkan Yardımcısı'nın demeci

(4) Anlamlılık

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

20_ İç Haber

DYP Genel Başkan Yardımcısı'nın basın toplantısı

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

21_ İç Haber

CHP Genel Başkan Yardımcısı'nın basın toplantısı

(4) Anlamlılık

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

(12) Olumsuzluğa yer verme

22_ İç Haber

DTP Genel Başkanı'nın basın toplantısı

(4) Anlamlılık

(7) Devamlılık

(10) Elit kişilere yer verme

(11) Kişiselleştirme

23_ İç Haber

BBP Genel Başkan Yardımcısı'nın demeci

- (4) Anlamlılık
- (7) Devamlılık
- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme

24_ İç Haber
Kore Savaşı' ndaki Türk Tugayı'nın
zaferinin törenle kutlanması
(1)Ritm
(4) Anlamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(12) Olumsuzluğa yer verme

25_ İç Haber
Dünya Cüzzam Günü nedeniyle toplantı
ve Cumhurbaşkanı'nın mesajı
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

26_ İç Haber
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Çağan'ın
özürlülere ilişkin açıklaması
(5.2) Talep
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

27_ İç Haber
Devlet Bakanı Gürdere'nin özürlüler ile ilgili açıklaması
(5.2) Talep
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

28_ İç Haber
Kadir Gecesi haberi
(5) Tutarlılık
(5.2) Talep
(4) Anlamlılık
(7) Devamlılık
(10) Elit kişilere yer verme
(11) Kişiselleştirme

29_ İç Haber
Büyük şehirlerde park ve trafik sorunu
(5.2) Talep
(4) Anlamlılık
(11) Kişiselleştirme
(12) Olumsuzluğa yer verme

30_ İç Haber
Savunma Bakanı Sezgin'in Susurluk olayına ilişkin açıklaması
(7) Devamlılık

- (10) Elit kişilere yer verme
- (11) Kişiselleştirme
- (12) Olumsuzluğa yer verme

31_ Dış Haber

Mucize İkizler

- (6) Beklenmediklik
- (6.1) Tahmin edilmezlik
- (6.2) Nadirlik
- (8) Kompozisyon
- (9) Elit ülkelere yer verme

32_ İç Haber

Darıca Kuş Cennetine Hollanda armağanı

- (6) Beklenmediklik
- (8) Kompozisyon
- (9) Elit ülkelere yer verme

4.2.2 Niteliksel Analizin Sonuçları

TRT 1 ve BBC 1'in sözkonusu süre içerisindeki haberlerinin niteliksel açıdan değerlendirilmesi sonucunda ortaya çıkan veriler, iki televizyon kurumunda haberlerin seçiminde etkili olan faktörler açısından büyük benzerlikler bulunduğunu ortaya çıkarmıştır. Analiz yaptığımız bir haftalık süre içerisinde haberlerin seçimini etkileyen faktörlerin yüzdeleri arasında büyük farklılıklar bulunmamaktadır.¹⁷⁷

Haber seçiminde etkili oldukları varsayılan yirmi faktörden yüzde altmışının yüzdeleri, iki televizyon kanalı arasında yüzde beşten fazla farklılık göstermemiştir.

İki anahaber bültenini karşılaştırdığımızda, sözkonusu yirmi faktörden sekizinin yüzdeleri arasında yüzde bir veya daha az fark olduğu ortaya çıkmıştır. Yani faktörlerin yüzde kırkı arasındaki fark yüzde birden fazla değildir. Yüzdeleri iki kanalda da aynı sayılabilecek olan faktörler ritm, şiddet, mutlak şiddet, kültürel yakınlık, beklenilirlik, tahmin edilmezlik, kompozisyon ve kişiselleştirmedir.

Sözkonusu yirmi faktörden dördünün iki kanaldaki yüzdeleri arasındaki fark da yüzde üçten azdır. Bu faktörler tutarlılık,

¹⁷⁷ Bkz. Tablo 7

beklenmediklik, elit ülkelere yer verme ve elit kişilere yer vermedir.¹⁷⁸

Tablo 6'dan da görülebileceği gibi faktörlerin yüzde sekseninin iki kanal arasındaki farklılığı yüzde onun altındadır. Sadece üç faktörün iki kanal arasındaki yüzde farkı yüzde onbeşi geçmektedir, bunlar da anlamlılık, talep ve olumsuzluğa yer vermedir.

Galtung ve Ruge'a göre dünyanın daha çok kuzey-batı ülkelerinde geçerli olan ve batı ülkelerinin haber değerlerini belirlemekte rol oynadığı varsayılan¹⁷⁹ faktörlerden elit ülkelere yer verme, elit kişilere yer verme ve kişiselleştirme iki kanalda da hemen hemen birbirinin aynı yüzdelere sahiptir. Elit ülkelere yer verme ve elit kişilere yer verme TRT 1'de BBC 1'e oranla yüzde 2.9 oranında daha fazla iken, kişiselleştirme BBC 1'de TRT 1'e oranla yüzde 0.7 oranında daha fazla yer almıştır.

Kültürel açıdan bağımlı faktörlerin sonuncusu olan olumsuzluğa yer verme ise iki kanalda yüzde 23.1 oranında bir farklılık göstermiştir. Bu oranın bir bölümü TRT 1'de yüzde 12.3 oranında yer alan protokol haberlerinin varlığı ile açıklanabilir. TRT 1'in protokol haberlerini incelediğimizde bunların sadece üçte birinde olumsuzluğa yer verme faktörünün yer aldığı görülmüştür.

¹⁷⁸ Bkz. Tablo 7

¹⁷⁹ A.g.m

TRT 1'de bazı iç politika haberlerinin de hükümet bildirileri niteliğinde olup, protokol haberleriyle benzerlik taşıdığını daha önce belirtmiştik. Bunların önemli bir bölümünde de olumsuzluğa yer verme faktörü yer almamaktadır.

	TRT 1		BBC 1	
	SAYI	YÜZDE	SAYI	YÜZDE
1 Ritm	34	%13	10	%13
2 Şiddet	28	%11	8	%10.5
2.1 Mutlak şiddet	1	%0.3	0	0
2.2 Şiddet artışı	30	%12	17	%22.3
3 Netlik	41	%16	6	%8
4 Anlamlılık	68	%26.8	8	%10.5
4.1 Kültürel yakınlık	6	%2	1	%1.3
4.2 İlgililik	19	%7.5	12	%15.8
5Tutarlılık	13	%5	1	%1.3
5.1Beklenilirlik	18	%7.1	6	%8
5.2 Talep	45	%17.8	32	%42
6 Beklenmediklik	36	%14.2	12	%15.8
6.1 Tahmin edilemezlik	9	%3.5	3	%4
6.2 Nadirlik	14	%5.5	8	%10.5
7 Devamlılık	122	%48.2	42	%55
8 Kompozisyon	4	%1.5	1	%1.3
9 Elit ülkelere yer verme	58	%22.9	15	%20
10 Elit kişilere yer verme	176	%70	51	%67.1
11 Kişiselleştirme	184	%73	56	%73.7
12 Olumsuzluğa yer verme	148	%58.5	62	%81.6

Tablo: 6 Haber değeri faktörlerinin sayı ve yüzdeleri

TRT 1			BBC 1		
Sıra		Yüzde Sayı	Sıra		Yüzde Sayı
1	Kişiselleştirme	%73 184	1	Olumsuzluğa Yer Verme	%77 62
2	Elit Kişilere Yer Verme	%70 176	2	Kişiselleştirme	%70 56
3	OlumsuzluğaYer Verme	%58 148	3	Elit Kişilere Yer Verme	%63 51
4	Devamlılık	%48 122	4	Devamlılık	%55 42
5	Anlamlılık	%26 68	5	Talep	%42 32
6	Elit Ülkelere Yer Verme	%22 58	6	Şiddet Artışı	%22.3 17
7	Talep	%16 45	7	Elit Ülkelere Yer Verme	%20 15
7	Netlik	%16 41	8	Beklenmediklik	%15.8 12
9	Beklenmediklik	%14 36	8	İlgililik	%15.8 12
10	Ritm	%13 34	10	Ritm	%13 10
11	Şiddet Artışı	%12 30	11	Şiddet	%10.5 8
12	Şiddet	%11 28	11	Nadirlik	%10.5 8
13	İlgililik	%7.5 19	13	Anlamlılık	%10.5 8
14	Beklenilirlik	%6 18	14	Netlik	%8 6
15	Nadirlik	%5.5 14	14	Beklenilirlik	%8 6
16	Tutarlılık	%5 13	16	Tahmin Edilemezlik	%4 3
17	Tahmin Edilemezlik	%3.5 9	17	Kültürel Yakınlık	%1.3 1
18	Kültürel Yakınlık	%2 6	17	Tutarlılık	%1.3 1
19	Kompozisyon	%1.5 4	17	Kompozisyon	%1.3 1
20	Mutlak Şiddet	%0.3 1	20	Mutlak Şiddet	%0 0

Tablo:7 BBC 1 ve TRT 1'de niteliksel faktörlerin sıralaması

4.3 Araştırmanın Sonuçlarının Değerlendirmesi

TRT1 ve BBC 1'in niceliksel analizinde haber konularının, haber sürelerinin ve haberlerin bültendeki sıralamaları sonucunda ortaya çıkan sonuçlar, TRT 1'in kamu yararından çok iktidar yararına yayıncılık yaptığını, BBC 1'in ise kamu yararını daha çok gözettiğini ve TRT 1'den daha dengeli bir haber politikası izlediğini ortaya koymuştur.

Niceliksel analizin sonuçları ise her iki televizyon kanalının da anahaber bültenlerinin haber seçimlerinde batı tipi habercilik değerlerinin geçerli olduğunu ispatlamaktadır. Yani TRT 1 ve BBC 1'in anahaber bültenlerinde elit kişilerle ilgili haberler ağırlıktadır. Elit olmayan ülkeler sadece büyük olumsuzluk barındıran olaylar sonucunda bültende yer almakta, elit ülkeler ise eyleyen olarak olumsuzluk faktörüne gerek kalmadan da haber konusu olmaktadır. Her iki kanaldaki haberlerde de olaylar yapısal süreçlerle değil de kişilerin eylemleriyle açıklanmaktadır. TRT 1 ve BBC 1'in anahaber bültenlerinde olumsuzluk barındıran olaylar ağırlıktadır.

Bu bağlamda birinci varsayımımız olan "TRT 1 ve BBC 1'in anahaber bültenlerinde kamu yararından çok hükümet erkanının yararı gözetilmektedir" TRT 1 açısından kanıtlanırken, ikinci varsayımımız "TRT 1 ve BBC 1'in anahaber bültenlerinde batı tipi

	TRT 1		BBC 1	
ELİT ÜLKELER	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
ABD	12	%15.2	8	%32
Fransa	5	%6.3	4	%16
Çin	3	%3.8	1	%4
Rusya	4	%5.1	-	-
İspanya	3	%3.8	-	-
İngiltere	4	%5.1	-	-
Belçika	2	%2.5	-	-
Almanya	4	%5.1	-	-
İsviçre	1	%1.3	-	-
Japonya	2	%2.5	-	-
Hollanda	-	-	1	%4
İtalya	2	%2.5	-	-
Finlandiya	1	%1.3	-	-
Yunanistan	2	%2.5	-	-
Avusturya	2	%2.5	-	-
TOPLAM	47	%59.5	14	%56
ELİT OLMAYAN ÜLKELER				
Cezayir	4	%5.1	2	%8
Irak	5	%6.3	1	%4
Filistin	1	%1.3	-	-
Srilanka	1	%1.3	1	%4
İsrail	1	%1.3	-	-
Bosna-Hersek	6	%7.6	-	-
Kenya	1	%1.3	-	-
Slovenya	2	%2.5	-	-
Güney Afrika C.	1	%1.3	1	%4
Hırvatistan	2	%2.5	-	-
Çekoslovakya	1	%1.3	-	-
K.K.T.C.	2	%2.5	-	-
İran	1	%1.3	-	-
Kolombiya	1	%1.3	-	-
Meksika	1	%1.3	-	-
Ürdün	1	%1.3	-	-
Küba	-	-	3	%12
Tayland	-	-	1	%4
Zimbabve	-	-	2	%8
Kıbrıs Rum Y.	1	%1.3	-	-
TOPLAM	32	%40.5	11	%44

TABLO 6: TRT 1 ve BBC 1’de elit ve elit olmayan ülkelerin sayı ve yüzdeleri

habercilik değerleri geçerlidir" her iki televizyon kanalı açısından da ispatlanmıştır.

SONUÇ

Tezimizde iki kamu hizmeti yayıncılığı yapan kuruluş olan TRT1 ve BBC 1 'in kurum olarak yapıları, haber üretim süreçleri ve anahaber bültenleri incelenerek, izleyicileri bilgilendirme fonksiyonunu nasıl yerine getirdikleri araştırılmıştır.

TRT1 ve BBC 1'in kurum olarak yapıları incelendiğinde , BBC 1'in TRT 1'e göre gerek kurumsal yapı, gerek ekonomik açıdan çok daha özerk bir yapıya sahip olduğu ortaya çıkmaktadır. TRT 1 ekonomik açıdan doğrudan başbakanlığa bağlı olup, kurumsal işleyişinde de yasalarla kısıtlanmıştır. Bu bağlamda, haber seçiminde ve üretiminde özgür değildir.

Kamu hizmeti yayıncılığı denince ilk akla gelen dinleyici/izleyici/okur kitleyi bilgilendirme ve eğitme fonksiyonları ve bu fonksiyonları yerine getirirken de çeşitliliğe yer vermektir. Araştırmada TRT1 ve BBC 1'in anahaber bültenleri niceliksel ve niteliksel analiz yöntemleriyle incelenmiş ve sözkonusu kurumların bu görevlerini yerine getirmekte ne derecede başarılı oldukları değerlendirilmiştir.

Araştırmanın verilerinden, TRT 1'de haber konularının dağılımında bir dengesizlik bulunduğu ortaya çıkmıştır. Anahaber bültenlerinde özellikle iç politika ve protokol konuları çok fazla yer

tutarken, iç çatışma, toplumsal konular, adliye ve polis , dış politika, sanat, kültür ve eğitim, aktüalite ve magazin, sağlık, sosyal yardım ve güvenlik ve ekonomi konularındaki haberlere çok az yer verilmiştir. Bu da TRT'yi, kamu yayıncılığı iddiasının temel dayanağı olan tarafsız ve objektif habercilik anlayışının uzağına itmekte, kurumsal bağlılığı olan siyasal erkin yayın organı olma tehlikesine düşürmektedir. BBC 1'de ise, haber konularının oranlarında TRT 1'den daha fazla dengelilik bulunmasına rağmen, sanat, kültür ve eğitim, toplumsal konular ve dış politika haberlerinin oranlarının diğer haber konularına göre çok daha az yer tuttuğu belirlenmiştir. Protokol haberleri ise hiç yer almamıştır, ancak bize göre bu bir olumsuzluktan çok olumluluğu belirtmektedir.

Kamu hizmeti yayıncılığının diğer yayıncılık türlerinden en önemli farklarından biri, çeşitliliğe yer vermektir. Bu bağlamda, kamu hizmeti yayıncılığı yapan televizyonların anahaber bültenlerinde konu dağılımlarının daha dengeli olmasına dikkat etmeleri gerekmektedir.

Niteliksel analizin sonuçları ise her iki televizyon kanalında da hemen hemen aynıdır. Bu da şu anlama gelmektedir: TRT 1 ve BBC 1 anahaber bültenleri için haber seçiminde aynı haber değerlerini kullanmaktadırlar. Bu haber değerleri ve faktörlerden en geçerli olanlar kişiselleştirme, elit kişilere yer verme, olumsuzluğa yer

verme ve devamlılıktır. Yani TRT 1 ve BBC 1' de yer alan haberlerin en az yüzde altmışında elit kişilere yer verilmiştir ve olumsuzluk barındırmaktadır. Haberlerin en az yüzde yetmişinde de olaylar, yapısal süreçler yerine, kişilerin eylemleri sonucunda meydana gelmiş gibi gösterilmiştir.

Araştırmanın sonuçlarının değerlendirilmesi sonucunda ortaya çıkan tablo, bazı önerilerde bulunmamıza yol açmıştır. Öncelikle haber hikayelerini toplayan, (işleyen) yazan veya hangi haber hikayelerinin seçileceğine karar veren gazetecilerin, geçerli haber değerleri ve bunların medya sunumuna nasıl yansıdığının bilincinde olmaları gerekmektedir. Sözkonusu faktörlerden elit kişilere yer verme, elit ülkelere yer verme, olumsuzluğa yer verme gibi birçoğu farkına varılması kolay olanlardır. Ancak kişiselleştirme ve ritm gibi faktörlerin farkına varılması zordur ve gazetecilerin bu konuda özel bir eğitime tabi tutulmaları gerekmektedir. Kamu hizmeti yayıncılığı yapan kurumlar için bu, üzerinde durulması özellikle önem taşıyan bir konudur.

Gazeteciler haber konularını seçerken kısa süreli, kolayca algılanabilen, sansasyonel olaylardan çok uzun süreli gelişmelere ve olayların tarihçelerine önem vermelidirler. Televizyonun doğasını göz önünde tuttuğumuzda ritm faktörünün uygulanmaması hem çok önemli, hem de o oranda zordur. Okur ve izleyicileri kamuoyunun gündeminde olan olaylarla ilgili olarak

bilgilendirmek, ancak bunu yaparken kolay algılanan ancak yanıltıcı olabilen genellemelerden kaçınmak gerekmektedir. Gazeteciler haberleri verirken okur/yazar/dinleyicilerin olaylara karşı merak duymalarını sağlamalı, bunun için de olayların girift ve belirsizlik taşıyan yönlerini de sunmalıdırlar. Tahmin edilebilir olan ve kişilerin zihinsel algı çerçeveleriyle uyum sağlayıp, stereotipleri pekiştirmeyen türden haberlere ağırlık verilmelidir.

Kültürel açıdan yakın olmayan yerlere ait haberlere daha çok yer verilmelidir. Ayrıca elit olmayan ülkelere daha çok yer ayrılmalıdır bültenlerde. Elit kişilerle ilgili veya elit kişilere yer veren haberler izleyicileri bilgilendirme yönünde faydalı olacaksa tabii ki sunulmalıdır, ancak elit olmayan kişilerle ilgili haberler veya elit olmayan kişilere de yer veren haberler gerektiğinde daha çok yer almalıdır.

Daha önce de belirttiğimiz gibi kişiselleştirmeden kaçınmak yukarıda saydığımız sebepler açısından da gereklidir. Olayları kişilere bağlayarak açıklamak, kolaya kaçıştır ve yanıltıcıdır, olayların sebepleri genellikle kişilerden çok yapısal faktörlerdir. Ancak kişiselleştirme faktörü modern haber toplama ve sunma teknikleriyle daha çok uyum içinde olduğundan ve kişilerin eylemlerinin medyanın özellikle de televizyonun ritmine yapısal süreçlerden daha çok uymasından dolayı çok büyük ölçüde kullanılmaktadır. Gazetecilerin ve editörlerin bunun bilincinde

olup daha çok olayları yapısal süreçlerle açıklamaları gerekmektedir. Gazetecilerin dikkat etmeleri gereken diğer bir husus da olumlu haberlere ağırlık verilmesidir.

Özel televizyonlar tiraj kaygısıyla skandal, olumsuzluk, nadirlik, beklenmediklik, tahmin edilmezlik barındıran haberlere ağırlık verirken kamu hizmeti televizyonculuğunda bundan kaçınılmalıdır. Bunun yanısıra bültenlerde oldukça uzun yer tutan devlet ve hükümet propagandası niteliğindeki lüzumsuz haberlerle izleyicileri bunaltmak yerine, bilgilendirici ve eğitici olanlara ağırlık verilmelidir. Kamu televizyonculuğunun temel prensipleri olan yurttaş olarak gördüğü izleyiciyi taraf tutmadan bilgilendirme, eğitme ve kamusal alana hizmet verme, ancak bu şekilde sağlanabilir.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

KİTAPLAR

AHMAD , Feroz. **Demokrasi Sürecinde Türkiye 1945-1980**, 2.b., İstanbul: Hil Yayın, 1996.

AKARCALI, Sezer. **Türkiye’de Kamusal Radyodan Özel Radyo ve Televizyona Geçiş Süreci**, Ankara: Punto Matbaacılık, 1997.

ALEMDAR, Korkmaz ve KAYA, Raşit.. **Kitle İletişiminde Temel Yaklaşımlar**, Ankara: Savaş Yayınları, Ankara: 1983

MATTELART, Armand ve MATTELART, Michele. **İletişim Kuramları Tarihi**, çev. Merih Zıllıoğlu, İstanbul: İletişim Yayınları, 1998.

AZİZ, Aysel, **Araştırma Yöntemleri, Teknikleri ve İletişim**, Ankara:Turhan Kitabevi, 1994.

AZİZ, Aysel. **Radyo ve Televizyona Giriş**, Ankara: S.B.F Basın ve Yayın Yüksek Okulu Yayınları, 1981.

AZİZ, Aysel. **Türkiye'de Televizyon Yayıncılığının 30 Yılı**, Ankara: Türkiye Radyo Televizyon kurumu, 1999.

BARRAT, David. **Media Sociology**, London:Routledge, 1986

BERELSON, Bernard. **Content Analysis in Communication Research**, New York:Hafner Press,1971

BITTNER, John R. **Mass Communication**, Boston: Allyn and Bacon, 1996.

BURTON, Graeme. **Görünenden Fazlası**, Çev. Nefin Dinç,İstanbul: Akan Yayıncılık, 1995.

CANKAYA, Özden. **Dünden Bugüne Radyo Televizyon**. 1.b. İstanbul: Beta basım Yayım Dağıtım A.Ş 1997

COLLINS, Richard, and MURRONI, Cristina. **New Media, New Policies**, Cambridge: Blackwell Publishers Ltd., 1996.

COHEN, S ve Young, P. **The Manufacture of News: Deviance and Social Problems and The Mass Media**, London: Constable, 1988.

CURRAN, James, GUREVITCH, Michael and WOLLACOTT, Janet
Mass Communication and Society, London: Methuen, 1982.

CURRAN, James and SEATON, Jean. **Power Without Responsibility. The Press and Broadcasting in Britain.**, London:Routledge, 1988.

CURRAN, James, and GUREVITCH, Michael. **Mass Media and Society**, New York:Arnold, 1992.

ÇAPLI, Bülent. **Televizyon ve Siyasal Sistem**, Ankara:İmge Kitabevi, 1995.

ÇOBAN, Hasan. **Bilgi Toplumuna Planlı Geçiş**, İstanbul: İnkılap Kitabevi,1997.

DURAN, Ragıp. **Apoletli Medya**, İstanbul:Yol Yayınevi, 1996.

ELDRIDGE, John. **Getting The Message:News, Truth and Power**, London:Routledge, 1993.

ERDOĞAN, İrfan ve ALEMDAR, Korkmaz. **İletişim ve Toplum, Kitle İletişim Kuramları, Tutucu ve Değişimci Yaklaşımlar**, Ankara: Bilgi Yayınevi,1990.

ESEN,Selim. **Televizyon Haberciliği ve Televizyon Yapım Tekniği**, Ankara: TRT Eğitim Dairesi Başkanlığı, 1984.

FISKE, John. **İletişim alışmalarına Giriş**, ev. Süleyman İrvan, Ankara: Ark Yayınevi, 1996.

GİRİTLİ, İsmet. **Günümüzde Haberleşme**, İstanbul: Der Yayınları,1988.

GÖKÇE, Orhan. **İletişim Bilimine Giriş**, Ankara:Turhan Kitabevi, Ankara: 1993.

GÖKÇE, Orhan. **İçerik zmlemesi-Sosyal Bilimlerde Bir Araştırma Yöntemi**, Eskişehir: Turkuvaz Yayıncılık,1994.

GUREVİTCH, Michael, BENNETT, Tony, CURRAN, James and WOOLLACOTT, Janet. **Culture, Society and The Media**, London:Routledge, 1986.

İNCEOğLU, Yasemin. **Uluslararası Medya**, İstanbul: Der Yayınları, 1997

JEANNENEY, Jean Noel. **Medya Tarihi**. ev. Esra Atuk. 1.b. İstanbul: YKY, 1998.

HORKHEİMER, Max ve ADORNO, Theodor W. **Aydınlanmanın Diyalektiği, Felsefi Fragmanlar**, çev. Oğuz Özügöl, İstanbul: Kabalcı Yayınevi, 1995.

İÇEL, Kayıhan. **Kitle Haberleşme Hukuku**, 2.b., İstanbul: İ.Ü. Basın-Yayın Yüksek Okulu Yayınları, 1985.

KAYA, A.Raşıit. **Kitle İletişim Sistemleri**, Ankara:Teori Yayınları, 1985.

KEANE, John. **Medya ve Demokrasi**, 2.b., çev.Haluk Şahin, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 1992 .

KRIPPENDORFF, Klaus. **Content Analysis-An Introduction to its Methodology**, Beverley Hills:Sage Publication, 1984.

LEAPMAN, Michael. **The Last Days of The Beeb**, London: Allen and Unwin, 1986.

MC QUAIL, Denis. **Mass Communication Theory: Introduction**, Sage Publication, London: 1983

OSKAY, Ünsal. **XIX. Yüzyıldan Günümüze Kitle İletişiminin Kültürel İşlevleri**, Düzeltilmiş 4.b., İstanbul: Der Yayınları ,1992.

OSKAY, Ünsal. Dr. Toplumsal Gelişmede Radyo ve Televizyon **Geri Kalmışlık Açısından Olanaklar ve Sınırlar**, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi, Ankara:1971

PARSA, Seyide. **Televizyon Haberciliği ve Kuramları**. İzmir: Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları, no:3 1993

POSTMAN, Neil ve POWER, Steve. **Televizyon Haberlerini İzlemek**. Çev. Aslı Tunç 1.b. Kavram Yayınları İstanbul: 1996

RİGEL, Nurdoğan. **Haber, Çocuk ve Şiddet**, Der Yayınları, İstanbul: 1995.

SAĞNAK, Mehmet. **Medya-Politik**, İstanbul: Eti Yayınları, 1996.

SCHLESINGER, Philip. **Putting Reality Together**, London: Methuen, 1987.

TILIÇ, Doğan L. **Utaniyorum Ama Gazeteciyim . Türkiye’de ve Yunanistan’da Gazetecilik**, İstanbul: İletişim Yayınevi, 1998.

TRACEY, Michael. **The Decline and Fall of Public Service Broadcasting**, New York: Oxford University Press, 1998.

TOPUZ, Hıfzı (ed), Mahmut Tali Öngören, Aysel Aziz ve Mesut Önen. **Yarının Radyo ve Televizyon Düzeni-Özgür, Özerk ve Çoğulcu Bir Alternatif**, İstanbul: İletişim Araştırmaları Derneği (İLAD) ve TÜSES ortak yayını. 1990.

TUNSTALL, Jeremy. **The Media in Britain**, London:Constable, 1983.

VURAL, Sacide. **Kitle İletişiminde Denetim Stratejileri**, Ankara: 1994

WILLIAMS, Raymond. **Communications** , USA: Penguin Books, USA, 1966

WALKER, Martin. **Basının Gücü**, Çev. Gülden Şen, İstanbul: Milliyet Yayınları, 1999.

YAZICI, Ali Nihat. **Kamu Yayın Kurumları ve Yeniden Yapılanma**, Ankara: TRT Eğitim Dairesi Başkanlığı, 1999.

YENGİN, Hülya. **Ekranın Büyüsü**, İstanbul: Der Yayınevi, 1994.

MAKALELER

AKGÜNER, Tayfun. "Kamu Hizmeti Yayıncılığı" İ.Ü. İletişim Fakültesi Dergisi, Sayı: 7, 1998.

AKGÜNER, Tayfun. " Kamu Hizmeti Yayıncılığı ve TRT" Yeni Türkiye Dergisi, Sayı 12, 1996.

CANKAYA, Özden. "Türkiye'de Radyo ve Televizyon Yayıncılığının Yasal Gelişimi", 2000'li Yıllara Doğru Türkiye'de TV, İstanbul: Altın Kitaplar, 1996.

CURRAN, James. "Kamusal Bir Alan Olarak Medyayı Yeniden Düşünmek", Çev. Süleyman İrvan, Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları/3, 1993

DEMİRALP, Ünlen. "Kamu Hizmeti Yayıncılığı ve TRT Televizyon" Yeni Türkiye Dergisi, Sayı: 12 (Medya Özel Sayısı 2), İstanbul: 1996

GALTUNG, Johan ve RUGE, Mari. "The Structure of Foreign News", Media Sociology, Jeremy Tunstall, (ed) London: Constable, 1970.

GENÇ, Ali. "Türk Televizyon Haberciliğinde Etik Sorunlar" **İstanbul Ünivesitesi İletişim Fakültesi Dergisi**, İstanbul Üniversitesi Basımevi, Sayı: 7, İstanbul: 1998.

HALL, Stuart. "The Rediscovery of 'İdeology': Return of The Repressed in Media Studies" , **Culture, Society and The Media**, eds. Michael Gurevitch, Tony Bennett, James Curran and Janet Woollacott, London: Routledge, 1990.

İNAL, Ayşe. "Kültürel Çalışmalar ve İzleyici Sorunu Üzerine", **Kuram Dergisi**, No:8, Mayıs 1995.

MCQUAIL, Denis. "The İnfluence and Effects of Mass Media", J. Curran, M. Gurevitch ve J. Woolacott(der) **Mass Communication and Society**, London: Edward Arnold, 1987.

MUTLU, Erol. "Kitle İletişim Kuramları ve Türkiye’de Basın- Yayın Eğitimi", **Ankara Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu Yıllık**, Ankara: 1992.

ÖNEN, Mesut.. "Radyo-Tv Tekeli Sorunu", **İletişim Araştırma**, İstanbul: İletişim Araştırmaları Derneği Bülteni, Şubat 1990, Sayı:3.

ÖNGÖREN, Mahmut Tali. "Ankara Televizyonu 1968", **Yıllık 1974-1976**, A.Ü. /S.B.F/ Basın ve Yayın Yüksek Okulu.

PEKMAN, Cem. "Özelleşme Sürecindeki Türk Televizyonu ya da Avrupa'yı Yeniden Keşfetmek", **Yeni Türkiye Dergisi**, Sayı :12 (Medya Özel Sayısı 2), İstanbul: 1996.

SCHUDSON, Michael. " The Sociology of News Production Revisited", **Mass Media and Society**, Arnold, New York:1992.

TOKGÖZ, Oya. "Siyasal Haberleşme ve TRT'nin Rolü", **Yıllık: 1974/ 1976**, A. Ü./ S.B.F/ Basın ve Yayın Yüksek Okulu.

BELGELER

AKGÜNER, Tayfun., İLAL, Ersan ve ÖNGÖREN, Gürsel., **Kitle İletişim Mevzuatı**, İstanbul: Der yayınları, 1995.

Producer's Guidelines, London: BBC, 1996.

TRT Genel Yayın Planı Ekim 1998-Ekim 1999, Ankara: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu.

TRT Genel Yayın Planı 1998 Ankara: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu.

TEZLER

ÖZTÜRK, Serap. Televizyon ve Türkiye'deki Uygulamalar. Kamu Televizyonu ve Özel Televizyonlarda Akşam Haber Bültenlerinin İncelenmesi, Basılmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, 1996.

UĞURLU, Faruk. Türkiye'de Siyasal İletişim Ortamında Devlet ve Özel Televizyon Haberciliği, Basılmamış Doktora Tezi, İ.Ü.,1996.

VIDEO BANTLAR

BBC 1 19 Ocak 1998 Saat 21.00 Anahaber Bülteni

BBC 1 20 Ocak 1998 Saat 21.00 Anahaber Bülteni

BBC 1 21 Ocak 1998 Saat 21.00 Anahaber Bülteni

BBC 1 22 Ocak 1998 Saat 21.00 Anahaber Bülteni

BBC 1 23 Ocak 1998 Saat 21.00 Anahaber Bülteni

BBC 1 24 Ocak 1998 Saat 21.00 Anahaber Bülteni

BBC 1 25 Ocak 1998 Saat 21.00 Anahaber Bülteni

TRT 1 19 Ocak 1998 Saat 20.00 Anahaber Bülteni

TRT 1 20 Ocak 1998 Saat 20.00 Anahaber Bülteni

TRT 1 21 Ocak 1998 Saat 20.00 Anahaber Bülteni

TRT 1 22 OCAK 1998 Saat 20.00 Anahaber Bülteni

TRT 1 23 Ocak 1998 Saat 20.00 Anahaber Bülteni

TRT 1 24 Ocak 1998 Saat 20.00 Anahaber Bülteni

TRT 1 25 Ocak 1998 Saat 20.00 Anahaber Bülteni

KİŞİSEL DOSYA

Altemur Kılıç ile 20 Mart 1999'da yapılan görüşme.

EKLER

EK 1

TRT1'İN 19-25 OCAK TARİHLERİ ARASINDAKİ ANAHABER BÜLTENLERİNİN METİNLERİ

19.01.1998

TRT 1 20.00 ANAHABER BÜLTENİ

Özetler

SUSURLUK RAPORU DEĞERLENDİRMEDE: Hükümeti oluşturan siyasi partilerin liderleri Başbakanlık Konutu'nda bir araya gelerek Susurluk Raporu'nu değerlendirdiler.

YASADIŞI OLAYLAR MAALESEF DOĞRU:

Başbakan Mesut Yılmaz bu akşam toplanan Bakanlar Kurulu'na gelişinde, Susurluk Raporu kendisine ulaştıktan sonra ilk açıklamasını yaptı.

" Susurluk Kazası sonrası ortaya çıkan yasadışı olaylar maalesef doğru. Bu konuda en kısa zamanda gerekli talimatlar verilecek, soruşturma başlatılacaktır."

KAPATMA KARARI MALİYE BAKANLIĞI'NDA:

Anayasa Mahkemesi'nin Refah Partisi'ni kapatma kararından sonra Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, parti mallarının Hazine'ye geçmesini de öngören kararı gereğinin yapılması için Maliye Bakanlığı'na gönderdi.

AB POLİTİKASI "TUTARSIZ VE APTALCA":

ABD'nin etkin gazetelerinden Washington Times, AB'nin Türkiye'ye ilişkin politikasını "tutarsız ve aptalca" olarak niteledi.

"VATANSIZ STATÜSÜ KABUL EDİLEMEZ":

Türkiye, Yunanistan'ın vatandaşlarını etnik kökenlere göre sınıflandırarak, Yunan kökenli olmayanlara "vatansız" statüsü vermeye çalışmasının kabul edilemez olduğunu açıkladı.

BM- IRAK KRİZİ:

Irak'ın kitle imha silahlarını yoketmekle görevli Birleşmiş Milletler Özel Komisyonu Başkanı son kriz üzerine gittiği Bağdat'ta protesto gösterileri ile karşılandı.

SİLAHLI SALDIRI:

Antalya'da, mahkeme dönüşü silahlı saldırıya uğrayan beş kişi öldü. Saldırıyı düzenledikleri sanılan iki kişi yakalandı.

SPİKER: (FATMA KARACA): İyi akşamlar sayın seyirciler. Bugün 19 Ocak 1998. TRT Haber Merkezi'nce hazırlanan günün ikinci ana haber bülteninde sizlerle yine birlikteyiz. Evet, bültenimizin başında sizlere haber başlıklarımızı ilettik ve hemen haberlerimize geçiyoruz.

Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, TBMM Başkanı Hikmet Çetin'i Çankaya Köşkü'nde kabul etti.

Demirel-Çetin görüşmesi kırk dakika sürdü.

Görüşme sonrasında herhangi bir açıklama yapılmadı.

Sayın seyirciler, bu arada Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Malavi'nin Türkiye'ye akredite Nairobi Büyükelçisi Mac Alpine Bywell Mlotha'yı da Çankaya Köşkü'nde kabul etti.

Büyükelçi Mlotha, Cumhurbaşkanı Demirel'e güven mektubunu sundu.

Bu arada, Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Askeri Yargıtay üyeliğine, Hakim Yarbay Sadık Liman'ı atadı.

Askeri Yargıtay Başkanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, Liman, çeşitli askeri birlik ve kurumlarda savcılık ve hakimlik yaptı.

Hakim Yar'bay Sadık Liman, en son Yargıtay Başsavcı yardımcılığı görevinde bulunuyordu.

Elli beşinci hükümeti oluşturan siyasi partilerin liderleri Ankara'da ikinci kez bir araya geldiler.

Konu, Susurluk Raporu ve Refah Partisi'nin kapatılmasının ardından gelişmelerdi...

Başbakan Mesut Yılmaz, Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit, ve D.T.P. Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk'un katıldığı ikinci zirve saat 11:00 'de Başbakanlık Konutu'nda başladı. Toplantı devam ederken Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit ve D.T.P. Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk, hakkında kapatılma kararı verilen RP'nin Genel Başkanı Necmettin Erbakan'la görüşmek üzere, ayrı ayrı konuttan çıktılar. Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit saat 15:30'da sona eren zirveyle ilgili açıklamanın ,Başbakan Mesut Yılmaz tarafından yapılacağını söyledi. Zirvenin ardından çalışmalarını sürdüren Başbakan Yılmaz saat 17:30 sıralarında Bakanlar Kurulu toplantısına katılmak üzere konuttan ayrıldı.

Sayın seyirciler, Başbakan Mesut Yılmaz bu akşam toplanan Bakanlar Kurulu'na gelişinde, Susurluk Raporu kendisine ulaştıktan sonra ilk açıklamasını yaptı.

" Susurluk Kazası sonrası ortaya çıkan yasadışı olaylar maalesef doğru. Bu konuda en kısa zamanda gerekli talimatlar verilecek, soruşturma başlatılacaktır."

Başbakan Mesut Yılmaz, bu açıklamayı saat 18:00'de toplanan Bakanlar Kurulu'na girişte yaptı.

Bakanlar Kurulu, Başbakan Mesut Yılmaz'ın başkanlığında toplandı. Başbakan Yılmaz toplantı öncesi yaptığı açıklamada, Bakanlar Kurulu'nun olağan toplantısında Maliye Bakanlığı'nca hazırlanan vergi yasa tasarısına son şeklin verileceğini ayrıca; Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu yasa tasarısının görüşüleceğini bildirdi. Toplantıda cezaevlerindeki son durum ve alınması gerekli önlemlerin de ele alınacağını anlatan Yılmaz, Etibank'ın yeniden yapılandırılması konusunda da ilgili bakanlıkça Bakanlar Kurulu'na bilgi verileceğini bildirdi. Başbakan Mesut Yılmaz koalisyon ortağı partilerin liderleriyle bugün yaptığı görüşmede, Başbakanlık Teftiş Kurulu'nca hazırlanarak kendisine sunulan raporu ele aldıklarını belirtti. Kendisine sunulan raporun bir soruşturma değil, Susurluk Olayı ile ortaya çıkan bazı yasadışı ilişkilerin incelenmesini amaçladığını kaydeden Yılmaz; geçen hafta kendisine bir rapor halinde sunulan bu inceleme raporunu, Bülent Ecevit ve Hüsamettin Cindoruk'la değerlendirdiklerini ifade etti.

MESUT YILMAZ: "Maalesef Başbakanlık Teftiş Kurulu tarafından hazırlanan bu inceleme raporu, daha önce Susurluk Kazası sonrasında kamuoyuna yansıyan, birçok yasadışı, hukuk dışı olayın ve ilişkinin doğruluğunu ortaya koymaktadır. Devlet yetkilerinin kullanılmasında çok ciddi sorunların yaşandığı anlaşılmaktadır. Bu durumda bu inceleme raporunda ortaya çıkan bazı olaylarla ilgili soruşturma açılması gereği ortaya çıkmıştır. En kısa zamanda bu konuda gerekli talimatlar verilecek, soruşturmalar başlatılacaktır."

SPİKER: Başbakan Yılmaz ayrıca Teftiş Kurulu Başkanlığı'nın önerileri doğrultusunda, yeni bazı idari yapılanmalar ve kurumların bünyesinde alınması gereken bazı tedbirlerin hayata geçirileceğini bildirdi.

MESUT YILMAZ: "Burada en çarpıcı gözüken ve mutlaka geniş kapsamlı bir soruşturmayla, açıklığa kavuşturulması hedeflenen hususların başında, uyuşturucu ve kumar tacirleriyle devlet görevlileri veya devlet adına çalışan kişiler arasındaki ilişkiler gözükmeştir. Bu konularda önümüzdeki günlerde geniş kapsamlı bir soruşturma başlatılacaktır."

SPİKER: Başbakan Mesut Yılmaz, bu aşamada Susurluk Raporu'na ilişkin yapabileceği açıklamanın bunlarla sınırlı olduğunu söyledi.

Başbakan Mesut Yılmaz Bakanlar Kurulu'nda RP'nin kapatılmasının ardından yapılacak mal varlığı tespiti ve diğer işlemlerle ilgili olarak, bir Bakanlar Kurulu kararı çıkartılacağını anlattı. RP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ın kendisiyle yaptığı görüşmede gündeme getirdiği, Genelkurmaybaşkanlığı'na ait bir genelgeden söz ettiğini hatırlatan Yılmaz, yaptığı araştırmalara karşın böyle bir genelgeye rastlanmadığını bildirdi.

MESUT YILMAZ: "Bugün Sayın Erbakan'ın Sayın Ecevit'le yapmış olduğu görüşmede, kendisinden bu belgenin suretini bize ibraz etmesini Sayın Ecevit rica etmişlerdir. Fakat Sayın Erbakan bu belgeyi, bu belgenin suretini bize vermekten imtina ettikleri için, maalesef bu konuda bizim yapabileceğimiz herhangi bir işlem bulunmamaktadır."

SPİKER: Bu arada Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit rahatsızlığı nedeniyle saat 19:05 sıralarında Bakanlar Kurulu toplantısından ayrıldı.

Sayın seyirciler, Bakanlar Kurulu toplantısını arkadaşımız Teoman Korkmaz izliyor. Teoman şu anda telefon hattımızda, Teoman merhaba.

TEOMAN KORKMAZ: Merhabalar Fatma.

SPİKER: Evet, Başbakan Mesut Yılmaz Bakanlar Kurulu toplantısına girerken Susurluk'la ilgili oldukça önemli bir açıklama yaptı ve biz izleyicilerimize bunu ilettik. Bunun dışında saat 18:00 'de başlayan Bakanlar Kurulu'nda, bu geçen süre içerisinde herhangi bir gelişme var mı bizlere aktarabileceğin?

TEOMAN KORKMAZ: Fatma belirttiğin gibi gerçekten çok önemli idi Başbakan'ın açıklaması; Başbakanın yaptığı bu açıklama ilk kez tabii basın mensuplarına yaptığı ilk açıklama idi raporla ilgili, en önemli gelişme şu ana kadar buydu. Toplantı şu sıralarda devam ediyor. Değerli izleyicilerimiz az önce bantta da izlediler. Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit rahatsızlandığı için toplantıyı terk etti. Ecevit'ten sonra toplantıyı terk eden diğer bir bakan da Maliye Bakanı Zekeriya Temizel oldu. Toplantı şu anda devam ediyor, biz de Başbakanlığın önünde bekliyoruz merakla.

HABER SPİKERİ: Peki Teoman teşekkür ederiz. Sana kolay gelsin diyoruz ve gelişmeleri yine senden alıp izleyicilerimize aktarmaya devam edeceğiz .

TEOMAN KORKMAZ: Teşekkürler iyi yayınlar.

SPİKER: Sayın Seyirciler Anayasa Mahkemesi'nin RP'ni kapatma kararından sonra, hukuki işlemlerin yürütülmesi için, gerekçeli kararın resmi gazetede yayınlanması bekleniyor. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, parti mallarının Hazine'ye geçmesini de öngören kararın gereğinin yapılması için Maliye Bakanlığı'na gönderdi.

Siyasi Partiler yasası uyarınca mal varlığının Hazine'ye devri işlemini Bakanlar Kurulu yürüttüğü için, tespit konusunda da Bakanlar Kurulu kararı gerekiyor. Bu karardan sonra, Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü Başkanlığında, Adalet ve Dışişleri Bakanlığı yetkililerinden oluşturulacak komisyon, bütün defterdarlıklardan Refah Partisi'nin mal varlığının tespitini isteyecek. Anayasa Mahkemesi'nin Refah Partisi'nin kapatılması kararındaki öteki unsurlar sa, gerekçeli kararın resmi gazetede yayınlanmasından itibaren yürürlüğe girecek.

HABER SPİKERİ: Bu arada Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılmasına karar verilen Refah Partisi Genel Başkanı Necmettin Erbakan, siyasi parti liderleri ile yaptığı

görüşmelerini sürdürüyor. Erbakan bugün de DSP Genel Başkanı Bülent Ecevit ve DTP Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk'la görüştü.

SPIKER: Necmettin Erbakan bugün, ilk olarak DSP Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit'le bir araya geldi. Bülent Ecevit görüşmeden sonra yaptığı açıklamada, Erbakan'ın özellikle yasalar ve uygulamalar arasındaki çelişkileri dile getirdiğini söyledi.

BÜLENT ECEVİT: "Türkiye'de hukuk düzeninin tüm gereklerinin yerine getirilmediği, yasalarda veya anayasada yer alan boşlukların dışında, uygulamada birtakım çelişkilerin bulunduğunu söylediler. Ve bu konuların, bu sorunların düzeltilmesi için, mecliste partilerin uyum içinde, dayanışma içinde çalışması temennisinde bulundular. Bizde bu temenniye katıldığımızı söyledik."

SPIKER: Bülent Ecevit, Necmettin Erbakan'ın bu konuda somut bir öneri getirmediğini de belirtti. Ecevit bir gazetecinin, Erbakan'ın Orgeneral Çevik Bir imzalı bir belge verip vermediğini sorması üzerine; Erbakan'ın görüşmede böyle bir metinden bölümler okuduğunu ancak bir kopya alma taleplerini uygun görmediğini söyledi. Necmettin Erbakan daha sonra DTP Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk'la da bir araya geldi. Cindoruk görüşmeden sonra yaptığı açıklamada, Erbakan'ın demokratikleşme ve insan haklarında iyileştirmeler için katkı istediğini söyledi.

CİNDORUK: "Profesör Erbakan parlamento içerisinde bizim teklifimizi kabullenip, hukuk yoluyla katılım istiyor, kendilerinin de katılacağını ifade ediyor. Demokratikleşme ve insan hakları konusunda yapılacak iyileştirmeler için katkımızı istiyor. Biz zaten bu katkıyı vereceğimizi peşinen söylemişizdir."

SPIKER: Erbakan temalarının ardından yaptığı açıklamada, Türkiye'de demokrasi insan hakları ve özgürlüklerin uygulamada yerleşmesi için çaba gösterdiklerini bildirdi.

ERBAKAN: "Türkiye bir hukuk devletidir. Hukuk devletinin tarifi açıktır. Her şey şahıslara ve olaylara bağlı olmadan daha önceden kurallara bağlanmış olan bir devlete hukuk devleti denir."

HABER SPIKERİ: ABD'nin etkin gazetelerinden Washington Times, Avrupa Birliği'nin Türkiye'ye ilişkin politikasını "tutarsız ve aptalca" olarak nitelendirdi. Bu haberimizi de Ahmet Yeşiltepe New York'tan bizlere iletiyor.

AHMET YEŞİLTEPE: Washington Times'da yayınlanan ve Amerika'nın ünlü siyaset bilim uzmanlarından Amors Tell Montir tarafından kaleme alınan yazıda, AB'nin Türkiye politikasını değiştirmesi gerektiği vurgulanıyor. Yazıda, Türkiye'ye üyelik tanımayan AB'nin, demokratik olmayan Bulgaristan ve Romanya'ya kapılarını açtığı belirtiliyor. "AB, Türkiye ile ilgili aptalca politikasını değiştirmelidir, aksi taktirde önemli bir müttefiğini ve iş ortağını kaybedecektir" denilen yazıda, Türkiye'nin bölgede artık stratejik ittifaklar aramaya başladığı kaydediliyor. Yazıda Türkiye, İsrail ve Amerika arasında son dönemde böyle bir işbirliğinin başladığına dikkat çekiliyor ve bunun köktendinciliğe karşı da ilk ciddi meydan okuma niteliği taşıdığı anlatılıyor. Söz konusu ittifakın herhangi bir ülkeye yönelik olmadığı vurgulanan yazıda buna rağmen Suriye'nin terörizme destek verdiği için, üç ülkenin işbirliğinden çekindiği ifade ediliyor. Yazı şöyle sona eriyor; "Bu üç demokratik ve laik ülke, köktendincileri denetim altında tutacak, görev kolay değil, ancak laik koalisyon, potansiyel köktendinci rejimlere yönelik ilk önemli karşı çıkıştır."

AHMET YEŞİLTEPE TRT HABER NEWYORK.

HABER SPIKERİ: Amerika'dan Yunanistan'a uzanıyoruz. Yunanistan, vatandaşlarını etnik kökenlerine göre sınıflandırarak, Yunan kökenli olmayanlara "vatansız" statüsü vermeye çalışıyor. Türkiye bu uygulamanın kabul edilemez olduğunu açıkladı.

Dışışleri Bakanlığı Sözcüsü Büyükelçi Necati Utkan haftalık basın toplantısında bir soru üzerine, Yunanistan'ın bu ayrımcılığı Batı Trakya Türk toplumunu vatandaşlık haklarından mahrum bırakmak için yaptığını kaydetti.

NECATİ UTKAN: "Biz istiyoruz ki Yunanistan bu ülkede yaşayan Türk azınlığının mensuplarını herhangi bir ayrımcılık yapmaksızın, herhangi bir etnik köken kuralına tabi tutmaksızın, diğer vatandaşları ile eşit muameleye tabi tutsun. Bu etnik ayrımcılık fikrinden vazgeçsin, dünyada bunun herhangi bir geçerliliği ve tutarlılığı mevcut değildir."

SPIKER: Necati Utkan toplantıda, Ege'de karasularının sekiz mil olarak düzenlenmesi, hava sahasının da bu uzaklıkta eşitlenmesi yolunda Yunan basınında çıkan haberlerle ilgili bir soruyuda yanıtladı, sözcü Ege'de kara sularının genişliğinin altı mil olarak tespit ve ilan edildiğini, bunun ötesinde bir hava sahası uygulanmasının ise uluslararası hukukun açık ihlali olduğunu kaydetti.

NECATİ UTKAN: "Yunan karasularının genişliğinin mevcut olan yasal altı millik sınırın ötesine götürülmesi hiçbir zaman kabul edilemez ve bu uluslararası antlaşmalara aykırı olduğu gibi, 1997 Madrit Mutabakatı'na da aykırıdır."

HABER SPIKERİ: Sırada Milli Savunma Bakanlığı'ndan yapılan bir açıklama var. Milli Savunma Bakanlığı'nca yapılan açıklamada; Hava Kuvvetleri, bilgi sistem otomasyon ve F4 modernizasyon ihaleleri ile ilgili basında çıkan haberlerin gerçeği yansıtmadığı bildirildi.

SPIKER: Açıklamada; Hava Kuvvetleri bilgi sistem otomasyonu projesinin gizlilik derecesi taşıdığı, ihalenin verildiği Havelsan Kuruluşu'nun %98.7'sinin de Türk Silahlı Kuvvetleri'ni Güçlendirme Vakfı'na ait olduğu kaydedildi. Proje konusunda Bakanlar Kurulu kararı bulunduğu belirtilen açıklamada, anlaşmaya varılan fiyatın da çetin pazarlıklarla ortaya çıktığı bildirildi. Açıklamada, F4 uçaklarındaki gövde yenileme projesinin de sadece bir kısmının İsrail'e verildiği anlatıldı. Milli Savunma Bakanlığı'nın açıklamasında, 54 F4 uçağının yirmi sekizinin bütünü ve kalanların gövde yenileme işlemlerinin ise büyük bir kısmının Hava Kuvvetleri'nin Eskişehir'deki 1. İkmal Bakım Merkezi'nde yapılacağı bildirildi.

Açıklamada; "Durum yukarıda açıklanan şekilde iken ve yerli savunma sanayinin gelişmesi hususunda son yıllarda harcanan gayretlere rağmen, zaman zaman gerçeğe uymayan buna benzer haberlerin, projeyi alamayan firmalar tarafından kasıtlı olarak ortaya atıldığı bilinmektedir" denildi.

HABER SPIKERİ: Meclis Başkanı Hikmet Çetin, bir anayasa değişikliği paketine ihtiyaç olduğunu ancak, önce hükümetin getireceği demokratikleşme ve insan hakları ile ilgili düzenlemeleri görmek gerektiğini söyledi.

SPIKER: Çetin, Bitlis Milletvekili Kamuran İnan Başkanlığındaki Meclis diyalog grubunu kabulünde, demokratikleştirilme ve insan hakları konularında anayasal ve yasal düzenlemeleri de gerektiren bir paket hazırlığı içinde olduğunu belirtti.

ÇETİN: "Bunun gelmesi ile birlikte acaba yeni bir anayasa değişiklik paketi ortaya çıkarabilir miyiz? 95'teki gibi diye onun üzerinde zaten bir benim düşüncem vardı. Ama bunun içinde hükümetin o önerisi geldiğinde neyi öneriyor neler var orada ve ona neyi ekleyebiliriz tabii siyasi partiler arasında bir büyük ve ciddi uzlaşmaya ihtiyaç var."

SPIKER: Diyalog grubu Milletvekilleri de Çetin'den parlamentonun saygınlığını artıracak önlemlerin alınması konusunda da girişimlerde bulunmasını istediler.

HABER SPIKERİ: Sayın seyirciler bu arada TBMM Başkanı Hikmet Çetin Hırvatistan ve Bosna-Hersek'e resmi ziyarette bulunacak.

SPİKER: Hikmet Çetin yarın başlayacak Hırvatistan ziyaretini 20-22 Ocak, Bosna Hersek ziyaretini ise 22-25 Ocak tarihleri arasında gerçekleştirecek. Çetin'e gezi süresince altı milletvekilinden oluşan bir parlamento heyeti eşlik edecek. Gezisi çerçevesinde çeşitli ikili temaslarda bulunacak olan Çetin, ayrıca Bosna Hersek'te görev yapan Türk Barış Gücü Birliği'ni ziyaret edecek. Hikmet Çetin ve beraberindeki parlamento heyeti pazar günü yurda dönecek.

HABER SPİKERİ: ABD Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Denis Joes Raymer Ankara'da. Konuk komutanın ilk durağı Kara Kuvvetleri Komutanlığı oldu.

SPİKER: Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Hüseyin Kıvrıkoğlu, konuk komutanı karargaha geliste törenle karşıladı. İki komutan daha sonra başbaşa görüştü. Görüşmenin ardından konuk komutana takılacak liyakat nişanı için törene geçildi. Burada ABD Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Denis Joes Raymer'ın öz geçmişi ve Türk Silahlı Kuvvetleri liyakat nişan beratı okundu. Orgeneral Kıvrıkoğlu, Orgeneral Raymer'ın ABD ve Türk Silahlı Kuvvetleri arasında tarihten gelen dostluk ve işbirliğinin güçlendirilmesine katkıda bulunduğunu anlattı. Daha sonra Türk Silahlı Kuvvetleri liyakat nişanı Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Hüseyin Kıvrıkoğlu tarafından , ABD Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Denis Joes Raymer'a takıldı. Konuk komutan Orgeneral Raymer konuşmasında;Türk ve Amerikan askerlerinin dünyanın çeşitli bölgelerinde birlikte görev yaptıklarını hatırlatarak, Türk askerinin profesyonelliğine hayran kaldığını söyledi. Orgeneral Raymer, Genelkurmay Başkanı Orgeneral İsmail Hakkı Karadayı'yı da ziyaret etti. Orgeneral Raymer, Genelkurmay karargahındaki şeref defterini de imzaladı. Orgeneral Karadayı ve Orgeneral Raymer daha sonra bir araya geldiler..

ORGENERAL KARADAYI: "O son Amerika ve Kanada'yı içine alan NATO Askeri Komitesi Genelkurmay Başkanlığı toplantısı son derece faydalı geçti. Çok güzel tatbikatlar izledik."

HABER SPİKERİ: Anayasa Mahkemesi eski Başkanı Yekta Güngör Özden "Bizim için en büyük kıvanç kaynağı, Atatürk'ü yaşamak ve yaşatmaktır." dedi.

SPİKER: Yekta Güngör Özden, İstanbul'da Mustafa Kemal Gençlik Vakfı tarafından düzenlenen gecede Atatürk'ü tabulaştırmadıklarını, O'nu bir aydınlanma meşalesi olarak yaşattıklarını söyledi.

YEKTA GÜNGÖR ÖZDEN: "Atatürk; bağımsızlık, özgürlük, egemenlik, namus, ahlak, onur, herşey demektir. Atatürk bizim herşeyimizdir. Hem adımızdır, hem andımızdır, hem yolumuzdur, hem yönümüzdür. Atatürk; Türkiye'mizle özdeşleşerek kurulan bir ilkeler adımıdır. Bir Türkiye aydınlanması kaynağıdır. Böyle bir değere saldıranların, ne tür sapkınlar olduğunu herkes kuşkusuz ve kuruntusuz kabul eder. Fakat o kadar sağlam temeller atmış ki; yetmiş yıldır içeriden ve dışarıdan tüm tekmelere ve darbelere karşı Türkiye Cumhuriyeti dimdik ayakta durmaktadır. Hiç kuşkunuz olmasın, sonsuza değin de onun özlediği gibi bağımsız yaşayacaktır."

SPİKER: Gazeteci Yazar İlhan Selçuk'la, gazeteci yazar Erol Toy da; Atatürkçülük ve hukuk devleti üzerine konuşmalar yaptılar. Gecede daha sonra TBMM Başkanı Vekili Uluç Gürkan tarafından, Yekta Güngör Özden'e bir plaket verildi.

HABER SPİKERİ: Sırada dış dünyadan haberlerimiz var. Cezayir'de hafta sonunda düzenlenen saldırılarda, aralarında hamile bir kadının da bulunduğu on kişi öldü.

SPİKER: Cezayir basınında yer alan haberlere göre, başkent Cezayir'de üç kişi vurularak öldürüldü. Cumartesiye pazara bağlayan gecede, güvenlik kuvvetleri ile aşırı dinci militanlar arasında çatışma çıktı. Çeşitli yerleşim birimlerinde aşırı dincilerin sorumlu tutulduğu saldırılarda da sekiz kişi katledildi. Bu arada Avusturya, İngiltere

ve Lüksemburg yetkililerinden oluşan AB heyetinin, ülkedeki katliamlarla ilgili bilgi almak ve hükümet yetkilileriyle görüşmek amacıyla, bu akşam Cezayir'de olması bekleniyor.

HABER SPİKERİ: Sayın seyirciler, Rusya'nın kuzeyinde bir kömür madeninde meydana gelen grizu patlamasında, ilk belirlemelere göre dört kişi öldü, yirmi üç kişi göçük altında.

SPİKER: Wolkuta kentinde yerin 900 metre altında meydana gelen olayda, tünellerdeki yangın sürüyor. Kurtarma ekipleri göçük altında kalanlara ulaşmaya çalışıyor. Madencilerin aileleri sıfırın altında otuz derecede bekleyişlerini sürdürürken, Rusya Başbakanı Victor Çernomirdin de olay yerinde incelemelerde bulundu.

HABER SPİKERİ: Irak'ın kitle imha silahlarını yok etmekle görevli BM Özel Komisyonu'nun başkanı son kriz üzerine gittiği Bağdat'ta binlerce Iraklının protesto gösterileriyle karşılandı.

Bağdat'a bu sabah giden Komisyon Başkanı Richard Butler, çalışmalarını tamamlaması için örgüte 20 Mayıs'a kadar süre tanıyan Irak yönetimine, işbirliğine son vermemesi gerektiği konusunda iknaya çalışacak. Görüşmelerin ağırlık noktasını ise silah denetimlerini yürüten komisyon heyetlerindeki üyeler ve denetlenmesi gereken tesisler oluşturuyor. Heyetlerin ağırlıklı olarak Amerikalı'lardan oluşturulmasına karşı çıkan Irak yönetimi, bazı tesislerde inceleme yapılmasına da izin vermiyor. Komisyon Başkanı Butler'ın ziyareti öncesinde, Irak gerginliği daha da tırmandıracak nitelikte bir açıklama yaparak, çalışmaların tamamlanması ve uluslararası ambargonun kaldırılması için örgüte dört ay süre tanıdı.

HABER SPİKERİ: Filistin Devlet Başkanı Yaser Arafat, barış sürecinin başarısızlığa uğraması halinde, İsrail işgali altındaki topraklarda Filistin ayaklanmasının yeniden başlayabileceği uyarısında bulundu.

SPİKER: Arafat Gazze'de binlerce El-fetih taraftarına yaptığı konuşmada, intifadayı yeniden başlatmaya hazır olduklarını söyledi. Yaser Arafat "Biz İsrail Başbakanı Netenyahu'nun barışını değil, başkenti Kudüs olan bir Filistin Devleti'nin oluşmasıyla sonuçlanacak bir barış istiyoruz" şeklinde konuştu. Bu arada İsrail Başbakanı Benjamin Netenyahu ABD'ye gitti. Netenyahu, Ortadoğu barış sürecindeki son durumu görüşmek üzere yarın Amerikan Başkanı Bill Clinton'la bir araya gelecek.

HABER SPİKERİ: Amerikan Kongresi'nin Agit Helsinki İnsan Hakları Komisyonu üyeleri, Ankara'da temas ve ziyaretlerde bulunuyorlar. Komisyon üyeleri, bu sabah ilk olarak T.B.M.M. Başkanı Hikmet Çetin tarafından kabul edildiler. Konuk heyet daha sonra Agit Türk Grubu ve TBMM Dialog grubuyla ayrı ayrı görüştüler. Görüşmelerde insan hakları, demokratikleşme konusundaki muhtemel değişikliklerle, RP'nin kapatılmasına ilişkin değerlendirmeler gündeme geldi. John Porter başkanlığındaki ABD Kongresi Helsinki Komisyonu üyeleri daha sonra Dışişleri Bakanı İsmail Cem'le biraraya geldi. Dışişleri Bakanlığı'nda basına kapalı gerçekleştirilen görüşme, yaklaşık bir saat sürdü. Amerikan Kongresi Helsinki Komisyonu üyeleri daha sonra Devlet Bakanı Hikmet Sami Türk'ü ziyaret ettiler. Hikmet Sami Türk görüşmede Türkiye'deki insan hakları konusunun ele alındığını söyledi.

HABER SPİKERİ: Sayın seyirciler, son günlerde Ankara'nın yabancı konukları oldukça fazla. Avrupa Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı Hans Christian Kroger da Ankara'da temaslarda bulunuyor.

SPİKER: Hans Christian Kroger'in Ankara'daki ilk görüşmesi Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı Büyükelçi Korkmaz Haktanır ile gerçekleşti. TBMM Başkanı Hikmet Çetin de Avrupa Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı Hans Kroger'i parlamentoda kabul ederek, bir

süre görüştü. Konuk Genel Sekreter Yardımcısı daha sonra Devlet Bakanı Şükrü Gürel'le bir araya geldi.

HABER SPİKERİ: Milli Savunma Bakanı İsmet Sezgin, Avrupa'yı uyardı. "Türkiye'nin tam katkısını dışlayan bir Avrupa güvenlik ve savunma yapısı eksik kalır." İsmet Sezgin İspanya Savunma Bakanı Eduardo Terra'nın resmi davetlisi olarak gittiği Madrid'te temaslarına başladı. Madrid'deki TRT ekibinden Ayhan Türkokuloğlu bildiriyor.

AYHAN TÜRKOKULOĞLU: (MUHABİR): Başbakan Yardımcısı ve Milli Savunma Bakanı İsmet Sezgin, öğle saatlerinde Madrid Tovenjon askeri havaalanına indi. Sezgin'i havaalanında İspanya Savunma Bakanı adına Savunma Politik direktörü Amiral Francisco Hoze Torente, Türkiye'nin Madrid Büyükelçisi ve yetkililer karşıladı. İsmet Sezgin havaalanından ikametine ayrılan otele geçti. Sezgin Savunma Bakanlığı'na gelişinde, mestektaş Edvardo Terra tarafından askeri törenle karşılandı. Daha sonra iki bakan bir süre görüştü. Bu arada iki ülke arasında heyetler arası görüşmelere de geçildi. İsmet Sezgin görüşme sonrası yaptığı açıklamada; Türkiye'nin İspanya'da NATO karargahı kurulmasını desteklediğini söyledi. Sezgin Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliğinin Kuzey Atlantik ittifakı için ve liderliğinde geliştirilmesinin önemini vurguladı.

İSMET SEZGİN: "Türkiye olarak Avrupa'nın bir bütün olduğuna inandığımızı, Avrupa'da yeni bölünmelere yol açabilecek yaklaşımların karşısında olduğumuzu belirttim. Türkiye'nin tam katkısını dışlayan bir Avrupa'nın güvenlik ve savunmasının eksik kalacağını ifade ettim."

SPİKER: İsmet Sezgin görüşmede, aşırı ırkçı faaliyetlerle, fundamentalizm, terörizm ve insan ticareti konularında uluslararası işbirliği konularının gündeme geldiğini belirtti.

İSMET SEZGİN: "İspanya gibi terörizmden çok zarar gören Türkiye için de, terörizmin tüm insanlığa yönelik olduğunu ve bu bağlamda uluslararası anlaşmaların önemini huzurunuzda tekrar ifade etmek istiyorum."

AYHAN TÜRKOKULOĞLU TRT HABER MADRİD.

SPİKER: RP'nin kapatılma kararından sonra muhalefet partileri arasında ziyaretlere başlandı.

Ziyaretlerin amacı, kendi deyimleriyle "muhalefette işbirliği arayışı..."

B.B.P.Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu, Ankara'da DYP Genel Başkanı Tansu Çiller'i ziyaret etti. Yazıcıoğlu son gelişmeler ışığında, siyasi partilerin yeni arayışlara girmesi gerektiğini söyledi.

MUHSİN YAZICIOĞLU: "Bütün bu beklentilere uygun bir şekilde siyaseti öncelikli olarak halkın hak ve hukukunu savunmak görevini yapmak durumunda olan muhalefet partilerinin bu tespiti yaparak diyalog içerisine girmeleri ve ülkemizin istikrarlı, sivil, demokratik bir zemine oturtulmasını sağlayacak projeleri geliştirmeleri icab ediyor."

SPİKER: Tansu Çiller de gelecek günlerde partisinin ana muhalefet olarak diğer muhalefet partileriyle diyoğa gireceğini söyledi.

TANSU ÇİLLER: "Bir an önce milli iradenin üstünlüğünün tesisinde ve sivil inisiyatifin tesisinde, muhalefet kendi arasında işbirliği içine girmelidir."

SPİKER: Sayın seyirciler bültenimizde şimdi de siyasi parti temsilcilerinin çeşitli konulara ilişkin açıklamaları var.

SPİKER: CHP Genel Sekreter Yardımcısı Mustafa Doğan Gaziantep'te düzenlediği basın toplantısında enflasyonun dayanılmaz boyutlara ulaştığını söyledi.

MUSTAFA DOĞAN: "Sanki Türkiye'nin kaderiymiş gibi, biri gelip rejimi tehlikeye sokar. Öbürü gelir zam üstüne zam yapar. Memleketi bu seçeneklerle karşı karşıya bırakan böyle bir hava yarattılar. Başka seçenek yokmuş gibi."

HABER S      : B.B.P.Genel Başkan Yardımcısı Recep Kırı  , parlamentoda bir basın toplantısı düzenledi.

RECEP KIRI  : "Parlamentoda bulunan bütün siyasi partilerin hakikaten seksen iki anayasasını daha demokratik hale getirmek üzere kendi aralarında bir konses  s  , bir uzlaşmayı sağlayarak bu de  i  ikli   mutlaka yapmaları, şu an Türkiye'nin en öncelikli meselelerinden biri haline gelmiştir."

S      : MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli Ankara'da bir basın toplantısında, temel sorunların c  z  m   açısından parlamentonun yenilenmesinin şart olduğunu söyledi.

DEVLET BAH      : "MHP bu sebeple, 1998 yılı içinde milli iradenin tercihlerini ortaya koymasına fırsat tanınmasını, yani erken genel seçimlerin yapılmasını zaruri görmektedir."

S      : Sayın seyirciler TRT bugün değerli elemanlarından birini, biz TRT haber merkezi çalışanları da kıymetli bir a  abeyimizi yitirdik. TRT ba  kameramanlarından   nder Berksan Ankara'da öldü.

Her gün ekranlarımıza getirdiğimiz haberlerin görünmeyen kahramanlarıdır kameramanlar. Kimi zaman hayatlarını bile tehlikeye atarak, olayların tam ortasından evlerimize ulaşırlar görüntüleriyle. Yıllarını mesleğe veren TRT Haber Dairesi ba  kameramanlarından   nder Berksan, bugün aramızdan ayrıldı. Henüz elli yedi yaşındayken yaşamını yitiren Berksan, bir süredir tedavi görüyordu.

1967 yılında TRT'nin düzenlediği televizyon kursu ile tanıştı kamerasıyla. Kıbrıs Barış hareketi gibi birçok önemli olayın ilk görüntülerini oluşturan   nder Berksan; çatışmaların, gerginliklerin içinde bile, o ince sanatçı ruhunu hiç kaybetmedi.   nder Berksan için ilk tören   ar  amba günü TRT'nin Kavaklıdere'deki binası önünde düzenlenecek. Berksan'ın cenazesi Kocatepe Cami'inde aynı gün öğleyin kılınacak cenaze namazından sonra toprağa verilecek.

S      : Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel,   nder Berksan'ın   l  m   dolayısıyla, Berksan'ın eşi Yıldız Berksan ile TRT Genel Müdürü Yücel Yener'e birer telgraf göndererek üzüntülerini belirtti ve başsağlığı dileklerini ilet  ti.

S      : Devlet Bakanı Cavit Kavak da   nder Berksan'ın   l  m   dolayısıyla, Berksan'ın eşi Yıldız Berksan ile TRT Genel Müdürü Yücel Yener'e birer mesaj gönderdi.

Cavit Kavak mesajlarında,   nder Berksan'ın   l  m  nden duyduğu üzüntüyü dile getirdi ve başsağlığı diledi.

Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlık Muhabirleri Derneği ve Parlamento Muhabirleri Derneği de yayınladıkları mesajlarla,   nder Berksan'ın kaybından duydukları üzüntüyü dile getirdiler.

S      : Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin de mesajında, Berksan'ın TRT ve basın camiasında son derece değerli hizmetleri bulunduğunu belirterek,   l  m  nden duyduğu üzüntüyü dile getirdi.

Evet, acımız büyük. Tüm sevenlerinin ba  ı sağolsun.

S      : Sayın seyirciler, şimdiki haberimiz de, özellikle Batı ve Orta Anadolu'da yaşayan yurttaşlarımızı ilgilendiriyor.

Yarımdan itibaren dışarıya çıkarken   emsiyelerinizi almayı lütfen unutmayın, çünkü yağışlı hava geliyor.

S      : Meteoroloji Genel Müdürlüğünden yapılan açıklamaya göre, Türkiye yarımdan itibaren Orta Akdeniz'den gelen yağışlı havanın etkisine girecek. Marmara'nın batısı ve Ege'de başlayacak yağışlar hafta sonuna kadar batı ve orta bölgelerde devam edecek. Yağışlar özellikle   ar  amba günü yurdun batı kesimlerinde etkili olacak. Yağışa rağmen hava sıcaklığı mevsim normallerinin üzerinde seyredecek.

SPİKER: Antalya'da, mahkeme dönüşü silahlı saldırıya uğrayan beş kişi öldü. TRT muhabirinin edindiği bilgiye göre adliyeden ayrılan dört kişinin bindiği, 07 T 4882 plakalı taksi Etiler Mahallesi Eski Hal Kavşağı'nda pusuya düşürüldü. Açılan ateş sonucu Ahmet ve Muzaffer Karayel, Rıza ve Nazmiye Keskil'le taksi şoförü Hasan Çetin olay yerinde öldü. Yetkililer saldırıyı düzenledikleri sanılan iki kişinin olay yeri yakınlarında yakalandığını, olayın eski bir husumetten kaynaklandığını belirttiler.

SPİKER: Irak'ta, Devlet Başkanı Saddam Hüseyin'in emriyle serbest bırakılmaları kararlaştırılan Ürdün'lü tutuklular çarşamba günü ülkelerine gönderilecekler.

SPİKER: Bağdat'ta dün Saddam Hüseyin'le görüşen Ürdün'lü muhalif Leyd Şubelad gazetecilere yaptığı açıklamada, kendisinin de yer aldığı bir konvoyla seksen kadar Ürdün'lü tutuklunun Amman'a gideceğini bildirdi. Ürdün'lü tutukluları salıverme kararı, Irak yanlısı görüşleri ile tanınan Ürdün'lü muhalif Şubelad'ın Saddam Hüseyin'le dün gerçekleştirdiği görüşmenin ardından açıklanmıştı.

SPİKER: İngiltere'deki uyuşturucu trafiğinin büyük bölümünü elinde tuttuğu ve çoğunluğunu Türk vatandaşlarının oluşturduğu bildirilen bir çete Londra'da ortaya çıkarıldı.

TRT Londra Muhabiri Övül Tezişler'in bildirdiğine göre, çeteyi bir yıldır izleyen İngiliz Polisi, geçtiğimiz hafta Londra'da operasyona başladı.

Yakalanan on beş Türk vatandaşından sekizi tutuklandı. Operasyonda yirmi beş kilogram uyuşturucu, çeşitli silahlar ve yüklü miktarda para da ele geçiren İngiliz Polisi, çetenin Türkiye'ye de uzanan uluslararası şebekenin bir parçası olduğunu öne sürüyor.

HABER SPİKERİ: Bosna-Hersek'te Başbakanlığa ılımlı işadami Milorad Dodik seçildi. Radovan Karadzic taraftarı sertlik yanlısı Sırp, Dodik hükümetini tanımayacaklarını açıkladılar.

NATO'ya bağlı Barış Gücü Askerleri, bunun üzerine Dodik hükümetine yönelik herhangi bir saldırıyı önlemek için önemli binaları koruma altına aldı. Sertlik yanlısı parlamenterlerin protesto için meclisi terkettikleri bir sırada, Başbakan seçilen Milorad Dodik Bosna Hersek'in Sırp bölgesindeki bölünmüşlüğe son verme vaadinde bulunmuştu. Uzmanlar Dayton Barış antlaşmasına karşı çıkan ve bağımsızlık isteyen sertlik yanlılarının, Sırp bölgesinin doğusunda kendi yöntemlerini oluşturabileceğini belirtiyor.

SPİKER: Belçika ve Almanya, sahte evlilik organize eden şebekelere karşı operasyon başlattı.

Şebeke üyesi dört Belçikalı ile bir Türk yakalandı.

Belçika'da oturma izni almak için Belçikalı'larla sahte belgelerle evlenen 100 kadar Türk de sınır dışı ediliyor. Dokuz yıldır faaliyet gösteren şebekenin, evlilikleri yaklaşık birbuçuk milyar lira karşılığı düzenlediği belirtildi.

Bu arada Berlin'de de Almanlar ve Türkler'den oluşan bir şebekenin beyaz kadın ticareti yapmak amacıyla sahte evlilikler düzenlediği ortaya çıkarıldı. Berlin Polisi bu şebekenin karıştığı ve son on üç yılda yapılan bin yüz evlilik belirledi. Uzakdoğulu kadınları Almanlar'la evlendirme vaadiyle kandıran şebekenin, kadınlar Almanya'ya geldikten sonra onları fuhuş sektöründe çalıştırdığı anlaşıldı.

DÜNYADAN KISA KISA

ÇİN'DE PATLAMA: Çin'in Tonk Kentinde, donanma fişekleri üreten küçük bir fabrikadaki patlamada 17 kişi öldü. Yetkililer, ruhsatsız olarak çalıştırılan fabrikada

yeterli güvenlik önlemlerinin olmadığını ve patlamanın sigara izmariti yüzünden meydana geldiğini belirtti.

KENYA'DA KÖTÜ HAVA: Kenya'da büyük maddi hasara ve can kaybına neden olan yüzyılın en şiddetli yağışları hayatı felç etmeye devam ediyor. Bir yandan da salgın hastalıklarla mücadele eden Kenya'lılar, temiz su elde edebilmek için yağmur sularını biriktiriyor.

KANADA: Ülkeyi donduran kar fırtınasının ardından toparlanamayan Kanada'da 660.000 kişi hala elektrik ve yakıttan yoksun. Birleşmiş Milletler'in sıralamasına göre yaşam standardı en yüksek ülke olmasına rağmen soğuk yüzünden yirmi dört kişinin hayatını kaybettiği Kanada'da hayat bir türlü normale dönemiyor.

FRANSA: Fransa'nın Avrupa Para Birliği'ne katılmasını istemeyen 20.000 Fransız Başkent Paris'te protesto yürüyüşü düzenledi. Fransız Komünist Partisi tarafından düzenlenen yürüyüşte, 1 Ocak 1999 tarihinde başlayacak olan tek para sistemi eleştirilerek, Fransa'nın katılımı konusunda referandum yapılması istendi.

SIRP SAVAŞ SUÇLUSU: Sırp savaş suçlusu Slavko Dokmanović'in davası, eski Yugoslavya Uluslararası Savaş Suçluları Mahkemesi'nde görülmeye başlandı. Savaş öncesinde belediye başkanlığı yapan Slavko Dokmanović, savaş sırasında Sırp askerleriyle işbirliği yaparak 200 kişiyi zorla alıkoymaktan yargılanıyor.

Sırplarla Hırvatlar arasındaki savaşın ardından bir grup araştırmacı Hırvatistan'ın Doğu Slavanya Bölgesi'nde kaybolan 2000 kişinin akıbetini aydınlatmak amacıyla bölgede kazılar başlattı. Avrupa Birliği ile Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı'ndan da gözlemcilerin katıldığı kazı çalışmasının ilk gününde çıkarılan cesetlerin çoğunlukla sivil halka ait olduğu belirlendi.

SPİKER: Kısa bir dünya turunun ardından yurda dönüyoruz.

Çağın en etkili iletişim aracı televizyon, son günlerde eleştiri oklarına hedef oluyor. Özellikle şiddet içeren ve müstehcen yayınlarıyla... Bu yayınlarından en çok etkilenenler ise tabii ki çocuklar.

Ankara'da düzenlenen "Televizyon'daki Şiddet ve Müstehçenliğin Çocuk ve Aile Üzerindeki Etkisi" konulu toplantıda bu soruna çözüm arandı.

Toplantıda söz alan Devlet Bakanı Işıl Saygın, bu tür yayınları önlemede en önemli görevin yine televizyon kuruluşlarına düştüğünü söyledi.

İŞILAY SAYGIN: "Televizyon Kuruluşları kendi kendilerini denetleyerek topluma faydalı yayın yapmaya gayret göstermelidirler. Çünkü bu çocuklar hepimizin çocuklarıdır."

SPİKER: RTÜK Başkanı Profesör Agah Çubukçu da, denetim mekanizmasının önemine değindi.

AGAH ÇUBUKÇU: "Batı ülkelerinde, uygar ülkelerde nasıl yapılıyorsa öyle yapıp dengeyi sağlamak zorundayız. Onlar nasıl bayrağını, ülkenin birliğini, çocuklarını, gençlerini, ailesini koruyorsa yapıcı davranıyorsa, aynı şekilde bizim de yayın ilkelerini dikkate alarak davranmamız gerekir."

SPİKER: Profesör Ayşe Yalın, şiddet ağırlıklı yayınların çocukları saldırganlaştırdığını, kendilerine bu konuda çok sayıda şikayet geldiğini belirtti. Panele noktayı Türkiye'de bu konuda kapsamlı bir araştırma yapılmadığını söyleyen TV yapımcısı Ayşe Özgün koydu.

AYŞE ÖZGÜN: "Televizyonda şiddet, insanları suç işlemeye teşvik edebiliyor. Bir kere bunu kabul etmemiz gerekiyor."

SPİKER: Sabah gazetesi Muhabiri Kamil Elibol Ankara'da uğradığı silahlı saldırıda yaralandı.

Tedavi altına alınan Elibol'un sağlık durumu iyi...

Ankara Emniyet Müdürlüğü'nden alınan bilgiye göre, olay Kamil Elibol'un görevli olarak gittiği Ankara Ulucanlar Cezaevinin kapısında meydana geldi. Cezaevi dışında otomobil içinde beklemekte olan Kamil Elibol'un yanına saat 15:30'da iki kişi yaklaştı. Bu kişilerden birisi tabancayla ateş ederek, Sabah Gazetesi muhabiri Kamil Elibol'u bacağından yaraladı. Elibol, içinde bulunduğu araçla Numune Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındı. Olay sırasında kaçan saldırganların aranmasınaysa devam ediliyor. SÖKÖR: Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Sabah Gazetesi Muhabiri Kamil Elibol'a bir telgraf gönderdi.

Cumhurbaşkanlığı Basın Merkezi'nden verilen bilgiye göre Demirel, mesajında olaydan duyduğu üzüntüyü dile getirdi.

Başbakan Mesut Yılmaz da Sabah Gazetesi Genel Yayın Müdürü Zafer Mutlu ve Elibol'a birer geçmiş olsun telgrafı gönderdi.

Devlet Bakanı Cavit Kavak da, Kamil Elibol'a gönderdiği mesajda, saldırıyı kınayarak geçmiş olsun dileğinde bulundu.

Basın dünyasında bir kaybımız daha var sayın seyircilerimiz.

Gazeteci Ahmet Refik ALPHAN İzmir'de öldü.

Gazeteciliğe 1971 yılında Ege Ekspres Gazetesi'nde başlayan Ahmet Refik Alphan, Türk Haberler Ajansı ve Milliyet Gazetesi'nde görev yaptı.

Kırk yedi yaşında ölen Ahmet Refik Alphan'ın cenazesi, Küçükalyalı Hamidiye Camii'nde kılınacak ikindi namazından sonra Güzelbahçe Mezarlığı'nda toprağa verildi.

SÖKÖR: Mart ayında dağıtılacak olan Oskar Ödülleri'ne ışık tutan "Altın Küre" ödülleri, Kaliforniya'da sahiplerini buldu.

Hollywood Yabancı Basın Kuruluşu tarafından elli beşincisi düzenlenen altın küre ödüllerinin dağıtım töreni, ünlü film ve televizyon yıldızlarını biraraya getirdi. Hollywood tarihinin en pahalı filmi olan ve 200 000 000 dolara mal olan "Titanic" filmi, drama dalında en iyi film ödülünü alırken, filmin yönetmeni James Cameron en iyi yönetmen ödülüne layık görüldü., Film ayrıca en iyi film müziği ödülünün de sahibi oldu. Komedi dalında en iyi film ödülü "As Good As It Gets" adlı filme verilirken, filmin oyuncularını Jack Nicholson en iyi erkek oyuncu, Helen Hunt da en iyi kadın oyuncu seçildi.

Peter Fonda "Ulys Gold" adlı filmle drama dalında en iyi erkek oyuncu ödülünü alırken, yine drama dalında en iyi kadın oyuncu ödülü "Mrs. Brown" filmiyle Jodi Drench'e verildi. "L.A. Confidential" filmi tek ödülünü en iyi yardımcı kadın oyuncu seçilen Kim Basinger'la alırken en iyi yardımcı erkek oyuncu ödülü de "Boogy Knives" adlı filmiyle Burt Reynolds'a verildi. Törende Shirley McLainne'e yaşam boyu başarı ödülü verildi.

Magazin

Güney Afrika'da bir hayvanat bahçesi çalışanları, anne ve babası çalıştığı için yetim kalan yavru yılanların yeni ebeveynleri oldu. Henüz iki haftalık olan ve boyu yirmi cm'yi bulan yılanların anne ve babası göz alıcı derilerinden dolayı karaborsada yüzlerce dolara satılmak için çalınmış.

Fransız Modacı Emanuel Ungaro'nun bahar kreasyonu, Paris'te düzenlenen bir defile ile sergilendi. Kıyafetler izleyenlerin büyük beğenisini kazandı.

HABER SÖKÖRİ: Bültenimizin sonunda haber başlıklarımızı yineliyoruz.

SUSURLUK RAPORU DEĞERLENDİRMEDE: Hükümeti oluşturan siyasi partilerin liderleri Başbakanlık Konutu'nda biraraya gelerek Susurluk Raporu'nu değerlendirdiler.

YASADIŞI OLAYLAR MAALESEF DOĞRU:

Başbakan Mesut Yılmaz bu akşam toplanan Bakanlar Kurulu'na gelişinde, Susurluk Raporu kendisine ulaştıktan sonra ilk açıklamasını yaptı.

" Susurluk Kazası sonrası ortaya çıkan yasadışı olaylar maalesef doğru. Bu konuda en kısa zamanda gerekli talimatlar verilecek, soruşturma başlatılacaktır."

KAPATMA KARARI MALİYE BAKANLIĞI'NDA:

Anayasa Mahkemesi'nin Refah Partisi'ni kapatma kararından sonra Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, parti mallarının Hazine'ye geçmesini de öngören kararı gereğinin yapılması için Maliye Bakanlığı'na gönderdi.

AB POLİTİKASI "TUTARSIZ VE APTALCA":

ABD'nin etkin gazetelerinden "Washington Times", AB'nin Türkiye'ye ilişkin politikasını "tutarsız ve aptalca" olarak niteledi.

"VATANSIZ STATÜSÜ KABUL EDİLEMEZ":

Türkiye, Yunanistan'ın vatandaşlarını etnik kökenlere göre sınıflandırarak, Yunan kökenli olmayanlara "vatansız" statüsü vermeye çalışmasının kabul edilemez olduğunu açıkladı.

BM- IRAK KRİZİ:

Irak'ın kitle imha silahlarını yok etmekle görevli Birleşmiş Milletler Özel Komisyonu Başkanı son kriz üzerine gittiği Bağdat'ta protesto gösterileri ile karşılandı.

SİLAHLI SALDIRI:

Antalya'da, mahkeme dönüşü silahlı saldırıya uğrayan beş kişi öldü. Saldırıcı düzenledikleri sanılan iki kişi yakalandı.

20.01.1998.

TRT 1 20:00 ANAHABER BÜLTENİ

ÖZETLER

ABD TİCARET HEYETİ:

SPIKER: Türkiye ve A.B.D. arasında enerji sektöründe ortak yatırımı öngören iki anlaşma imzalandı. Cumhurbaşkanı Demirel, Türkiye'nin çok önemli bir enerji terminali olacağını ve büyük alt yapı yatırımları gerçekleştireceğini belirterek, Amerika'lı yatırımcıları Türkiye'de yatırım yapmaya çağırdı.

DOĞU VE TERÖR:

Başbakan Yılmaz terörizmin Ortadoğu'da barışı tehdit ettiğini söyledi.

Anayasa Mahkemesi'nin RP'ni kapatma kararından sonra Bakanlar Kurulu, gereğinin yerine getirilmesi için, İçişleri ve Maliye Bakanlıklarını görevlendirdi. Bakanlar Kurulu vergi yasa tasarısına da son şeklini verdi.

İZMİR'DE BİNA ÇÖKTÜ:

İzmir'in Bayraklı Semti'nde, içinde on dört kişilik üç ailenin yaşadığı bildirilen üç katlı ahşap bir bina çöktü, olayda bir kişi öldü on iki kişi yaralandı.

SOĞUK HAVA VE GRİP:

Doğu Anadolu Bölgesinde soğuk hava ve grip salgını etkili oluyor. Muş'ta son iki hafta içinde grip salgını yüzünden altı çocuk öldü.

YAĞIŞLI HAVA GELİYOR:

Türkiye bugünden itibaren Orta Akdeniz üzerinden gelen yağışlı havanın etkisine giriyor.

KAÇAK GÖÇMENLER:

Yasadışı yollardan yurda giren kırk altı Kuzey Irak'lı Van'ın Edremit İlçesi'nde, Yunanistan'a geçmeye çalışan 129 Kuzey Irak'lı da Edirne'de yakalandı.

CEZAYİR'DE YİNE KATLİAM:

Cezayir'de katliamı soruşturan AB heyeti temaslarını sürdürürken, otuz sekiz kişi daha katledildi.

HABER SÖNERİ: TRT Haber Merkezi adına hepinize güzel bir akşam diliyoruz, sayın seyirciler. Evet, bazı haberlerden kısa başlıklar ilettikten sonra, şimdi bültenimize geçiyoruz.

Türkiye ile A.B.D. arasında bugün de enerji sektöründe ortak yatırımı öngören iki anlaşma imzalandı. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Türkiye'nin çok önemli bir enerji terminali olacağını ve büyük alt yapı yatırımları gerçekleştireceğini belirterek, Amerikalı yatırımcıları Türkiye'de yatırım yapmaya çağırdı.

ABD Ticaret Bakanı William Daley Ankara'daki temaslarını tamamladı.

ABD Ticaret Bakanı William Daley ve beraberindeki heyet, Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel tarafından Çankaya Köşkü'nde kabul edildi. Kabulde, Devlet Bakanı Işın Çelebi de bulundu. Cumhurbaşkanı Demirel bu kabûlün ardından William Daley'le birlikte Amerikan işadamlarıyla bir toplantı yaptı.

Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel toplantıda, demokratik ve laik Türkiye'nin ekonomisinin ve sanayisinin hızla geliştiğini söyledi. Demirel; gelecek on yılda Türkiye'nin önemli yatırımlar gerçekleştireceğini bildirdi.

Cumhurbaşkanı Demirel, Ortadoğu ve Kafkaslar'daki sorunun sona ereceğini, ve bu bölgelerin önemli birer pazar olacağını söyledi. Orta Asya ve Kafkaslar'ın enerji kaynakları olan, doğal gaz ve petrolün Türkiye'ye taşınacağını anlatan Cumhurbaşkanı Demirel, Bakü- Ceyhan Petrol Boru Hattı Projesi de dahil olmak üzere, Türkiye'nin önemli bir enerji terminali olacağını işaret etti.

Cumhurbaşkanı Demirel Türkiye'de yeni otoyollar, havaalanları ve limanların yapılacağını işaret ederek, elli milyar dolardan fazla bir özelleştirmenin gerçekleştirileceğini kaydetti.

Cumhurbaşkanı, Türkiye'nin enerji gücünü de iki katına çıkaracağını bildirdi.

Demirel, Amerikan işadamlarına hitab ederken şöyle dedi: "Türkiye büyümesini ve gelişmesini sürdürecektir. Sizi Türkiye'nin gelişmesinden pay almaya davet ediyorum. Yatırım için Türkiye'ye gelin ve Türkiye'de yatırım yapın. Türkiye'de yatırım yapmak sadece Türkiye için değil, sizinle aynı zamanda Türkiye'ye komşu, Balkanlar'a, Rusya'ya, Kafkaslar'a, Orta Asya'ya ve Ortadoğu'ya açılmanız içinde önem taşımaktadır." Cumhurbaşkanı Demirel Amerikan işadamlarının sorularını cevaplandırırken de, Türkiye'de iş yapmanın uluslararası standartlara uygun olduğunu belirtti, ve ekledi; "Gelin ve bizimle iş yapın. Hukuk sistemimiz gelişmemize engel değil."

Konuk Ticaret Bakanı ve beraberindeki heyet Başbakan Mesut Yılmaz tarafından da kabul edildi. Yılmaz'ın William Daley'le görüşmesi yaklaşık bir saat sürdü. Daley görüşme sonrasında bir soru üzerine; bölgenin ekonomik ve güvenlik istikrarına katkıda bulunmayan ülkelerin, bölgedeki boru hattı projelerine katılmalarının doğru olmadığını söyledi. Daley; "Dolayısıyla İran'ın bu bakımdan ödüllendirilmemesi gerektiğini düşünüyoruz" dedi. Türkiye ile ABD arasındaki ilişkilerde, yeni işbirliği imkanlarının aranmasına devam edileceğini anlatan Daley; Başkan Clinton'un ikili ilişkilerin daha da geliştirilmesi gerektiğine inandığını belirtti.

William Daley temasları çerçevesinde bugün Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Cumhur Ersümer'i ziyaret etti, ve heyetler arası bir görüşme yapıldı.

Görüşmelerden sonra Aydın - Germencik Jeotermal Santrali ile Eskişehir doğal gaz santrali yapımına ilişkin iki anlaşma imzalandı. Yap, işlet, devret modeliyle yapılacak ve yirmi yıl işletme süreli olacak santrallerin toplam yatırım tutarı yaklaşık 210 000 000 dolar. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Cumhur Ersümer anlaşmaların imzalanmasının ardından yaptığı konuşmada; Türkiye ile ABD arasında daha ileri adımlar atılacağı kanaatinde olduğunu söyledi.

ABD Ticaret Bakanı William Daley de, bu anlaşmaların iki ülke hükümetleri ve firmaları arasında gerçekleşecek bir çok ortaklığın başlangıcı olması dileğinde bulundu.

Akşam saatlerinde da Amerikan Büyükelçiliği konutunda, İntepel ve İnka ile Egzimbank arasına enerji santrallerinin yapımında finansman konusunda işbirliğini öngören bir mutabakat zaptı imzalandı. Ankara'daki resmi temaslarını tamamlayan Amerikan Ticaret Bakanı William Daley, yarın İstanbul'da ziyaretlerde bulunacak.

HABER SPİKERİ: Sayın seyirciler. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Swaziland'ın Kopenhag'da muhkim, Türkiye'ye de Akredite Büyükelçisi Prens David Mowokota'yı Çankaya Köşkü'nde kabul etti. Büyükelçi Mowokota, Cumhurbaşkanı Demirel'e güven mektubu sundu.

SPİKER: Başbakan Mesut Yılmaz terörizmin Ortadoğu'da barışı tehdit ettiğini söyledi. Mesut Yılmaz, bölge ülkelerinden terörizmin her çeşidinin kınanmasını ve terörist faaliyetlerin barış sürecinde bir yol olarak görülmemesini istedi. Başbakan Yılmaz İslam ülkelerinin büyükelçilerine Ankara'da bir iftar yemeği verdi. Yılmaz, yemekten sonra yaptığı açıklamada; Türkiye'nin dış politikasının yönünü, Atatürk'ün koyduğu ilkelerin belirlediğini söyledi. Türkiye'nin üç kıtanın kesiştiği bir noktada yer aldığını ve doğuyla batı arasında köprü konumunda olduğunu anlatan Yılmaz; Türkiye'nin bölgede barış ve istikrarın tesisine yardımcı olacağını da kaydetti. Başbakan Yılmaz; "Bölgede bir güç olan Türkiye bölgedeki tüm ülkelerle geleneksel iyi ilişkilerini sürdürecektir" dedi. Mesut Yılmaz Türkiye'nin bölgede adil ve kapsamlı bir barışı arzuladığını, bunun için de karşılıklı diyalog ve hoşgöründen yana olduğunu vurguladı.

Yılmaz; bölgedeki son gelişmelerin Ortadoğu barış sürecini tehlikeye sokmasından endişe duyduğunu belirtti.

Türkiye'nin, İsrail'in Kudüs ve Batı Şeria'daki yerleşim politikalarını onaylamadığını anlatan Yılmaz; Kudüs'ün statüsü konusunda Türk Hükümeti ve halkının çok hassas olduğunu belirtti. Yılmaz, bu sorunun çözülmesinin barış süreci için önemli olduğunu bildirdi.

Mesut Yılmaz, bölgede durumun normale dönmesi, için Irak'ın uluslararası hukukun gereklerine ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin kararlarına tam olarak uyması gerektiğini belirtti.

Yılmaz, Irak'a uygulanan uluslararası yaptırımlardan en büyük zararı Türkiye'nin gördüğünü, ve bu zararın otuz milyar dolara ulaştığını kaydetti. Türkiye'nin İran'la, içişlerine karışmamak ve karşılıklı saygı ilkeleri doğrultusunda iyi ilişkiler geliştirme arzusunda olduğunu ifade eden Yılmaz; iki ülke arasında büyükelçi krizinin aşıldığını, elçilerin yakında göreve başlayacağını da söyledi.

Başbakan Mesut Yılmaz Türkiye'nin Ortadoğuya yönelik politikalarının, kardeşlik, uyumlu ilişkiler ve sorunların diyalog yoluyla çözülmesini esas aldığını kaydetti.

Sayın seyirciler, Anayasa Mahkemesi'nin RP'ni kapatma kararından sonra Bakanlar Kurulu, gereğinin yerine getirilmesi için, İçişleri ve Maliye Bakanlıklarını görevlendirdi. Bakanlar Kurulu vergi yasa tasarısına da son şeklini verdi.

Başbakan Mesut Yılmaz'ın başkanlığında dün akşam toplanan Bakanlar Kurulu'na ilişkin açıklama bugün Devlet Bakanı ve Hükümet Sözcüsü Şükrü Gürel tarafından yapıldı.

RP'nin kapatılmasına ilişkin kararın Anayasa Mahkemesi'nce bir yazıyla, hükümete de resmen iletilildiğini anlatan Gürel; "Dün imzalanan bir kararnameyle hükümetin, kapatma kararının gereğinin yapılması için, İçişleri ve Maliye Bakanlıklarını görevlendirdiğini" bildirdi.

ŞÜKRÜ GÜREL: "Daha önceden yapılan uygulamalarda var. O uygulamaların ışığında da hareket edecektir İçişleri ve Maliye Bakanlıklarımız. Maliye Bakanlığı herhalde, zaten bir mal varlığı tespiti de yapacaktır. İçişleri Bakanlığımız da hem genel olarak bu

konuyla ilgili güvenliğin sağlanması konusunda önlemler alacaktır. Hem de kapatma kararının gereğini kendisine düşen görev çerçevesinde yerine getirecektir."

SPIKER: Şükrü Gürel Bakanlar Kurulu'nun vergi yasa tasarısına da son şeklini verdiğini, ve tasarının hafta içinde T.B.M.M.'ne sunulacağını belirtti. Gürel; tasarıyla tek vergi numarası ve vergi tabanının genişletilmesinin hedef alındığını söyledi.

ŞÜKRÜ GÜREL: "Vergi yasa tasarısı iki bölümden oluşuyor, daha doğrusu iki yasa tasarısı gibi. Bir tanesi tek vergi numarasının uygulanabilmesi için, çeşitli yasalarda değişiklik öngören bir tasarı. Yani; Bankalar Kanunu, Ticaret Kanunu gibi bir takım yasalarda tek vergi uygulamasının yapılabilmesi için gerekli olan değişiklikleri öngören bir tasarı, ve bu devlete, ekonomik ve toplumsal olayların, gelişmelerin vergi politikası açısından izlenebilmesi olanağını sağlayacak.

İkincisi de bazı yasalarda yine değişiklikler yapılarak, vergi tabanının genişletilmesini, ve şimdiye kadar kayıt dışı kalmış bulunan, bir takım ekonomik işlemlerin, kazançların, vergi kapsamı içerisine alınmasını sağlayacak değişiklikler öngörülüyor."

SPIKER: Şükrü Gürel hisse senedi gelirlerinin ne zaman vergilendirileceğine ilişkin bir soruya da, "Kazançlar ne zaman ortaya çıkarsa o zaman vergilendirilmesi mümkündür" karşılığını verdi.

Hükümet Sözcüsü Gürel, Bakanlar Kurulu'nda Yüksek Denetleme Kurulu yasa tasarısının imzaya açıldığını, ve Adalet Bakanı Oltan Sungurlu'nun 522 maddelik ceza yasası tasarısıyla ilgili bilgi verdiğini kaydetti.

Gürel toplantıda; "Devlet Bakanı Rüştü Kazım Yücelen'in de Etibank Madencilik Genel Müdürlüğü'nün yeniden yapılandırılması çalışmaları konusunda Bakanlar Kurulu'nu bilgilendirdiğini" belirtti.

HABER SPIKERİ: Sayın seyirciler, TBMM, bugün yine yoğun bir görüşme trafiği yaşadı.

Evet, RP'nin Genel Başkanı Necmettin Erbakan, siyasi parti liderleriyle yaptığı görüşmeleri bugün de sürdürdü.

Meclis Genel Kurulu ise bu hafta boyunca gece çalışma kararı aldı.

Gelişmeleri almak üzere şimdi parlamento büromuza bağlanıyoruz. Levent Ünal karşımızda...

SPIKER: Merhaba Levent.

LEVENT ÜNAL: Merhaba Gülen.

HABER SPIKERİ: Evet, haberimize girerken de söz ettiğimiz gibi, müthiş bir görüşme trafiği yaşandı dedik, haberciler olarak tabii sizler de bunun içersindesiniz. Neler oldu bugün Levent?

LEVENT ÜNAL: Evet, RP'nin Genel Başkanı Necmettin Erbakan, ülkenin demokratikleştirilmesi yönündeki adımların bir an önce atılması amacıyla, siyasi parti liderleriyle yaptığı görüşmeleri bugün tamamladı. Necmettin Erbakan bugün CHP Lideri Deniz Baykal, ve BBP Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu'nu Parlamento'da ayrı ayrı ziyaret etti

Meclisteki bir başka görüşme ise, DTP Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk ile DP Genel Başkanı Korkut Özal arasındaydı.

SPIKER: Necmettin Erbakan, önce CHP Genel Başkanı Deniz Baykal'la mecliste bir araya geldi. Görüşmede Erbakan'ın demokratik hukuk devleti anlayışının gerçekleştirilmesi için, partiler arasında işbirliği önerdiği bildirildi. Baykal görüşmeden sonra bir soru üzerine; "Genelkurmay Başkanlığı'nca yayımlandığı öne sürülen belgeyle ilgili olarak, Erbakan'ın bilgi verdiğini" bildirdi.

DENİZ BAYKAL: "Sayın Erbakan'ın bence bir an önce, bu belgeyle ilgili iddiasını kanıtlamak durumunda olduğunu, bu konuyu bir yeniden tezekkür etmesini, ve bu belgeyle ilgili tartışmayı ortadan kaldırması gerektiğini önerdim."

SPIKER: Erbakan'ın bir sonraki ziyareti ise BBP Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu'neydi. Yazıcıoğlu da görüşmeden sonra; "Ülkenin daha demokratik bir yapıya kavuşması, ve bazı yasaların çıkarılması gereğinin üzerinde durulduğunu" bildirdi.

MUHSİN YAZICIOĞLU: "Daha çok demokrasi için, daha çok insan hakları ve hürriyetler için, meclisten çıkarılacak olan yasalara her zaman destek vereceğiz, veririz. Bu bakımdan daha çok demokrasi açısından kim ne adım atarsa, onu her zaman, o adımları, o niyetleri destekleriz."

SPIKER: Necmettin Erbakan her iki liderle yaptığı görüşmenin ardından düzenlediği basın toplantısında; "Demokratikleşme ve insan hakları konusunda iyileştirmelerin en kısa sürede Meclis Genel Kurulu'nda görüşülmesi için mutabakata vardıklarını" belirtti.

NECMETTİN ERBAKAN: "Madem ki, bütün parti başkanları, Türkiye'mizde demokrasi ve insan hakları yolunda atılacak olan adımların bir an evvel tespit edilip atılmasını istemektedirler, öyleyse, kaybedilecek zaman yoktur."

SPIKER: Necmettin Erbakan, partisinin bu sabahki grup toplantısında da; "Ülkenin bugün bulunduğu noktada görevin parlamentoya düştüğünü" söyledi. Erbakan; "süratle baştan başlayarak bu devletin bir hukuk devleti, bir demokratik devlet, bir laik, sosyal devlet olması için baştan sona kadar aksayan herşeyi yukarıdan aşağı düzeltmek mecburiyetindedir bu parlamento" dedi.

DP Genel Başkanı Korkut Özal da, DTP Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk'u mecliste ziyaret etti. Hüsamettin Cindoruk görüşmeden sonra, Korkut Özal'la demokratikleşme çabaları üzerinde görüş alış verişinde bulunduklarını belirtti.

HÜSAMETTİN CİNDORUK: "Türkiye'nin hızla demokratikleşmesi, sivilleşmesi ve önündeki problemleri aşması gerektiğini söylüyor." Buna yürekten katılıyorum."

SPIKER: Cindoruk; "Umud ediyorum ki önümüzdeki günler, meclisimiz için gerçekten bir hukuk yılı olacaktır" dedi.

Korkut Özal da; Şu anda Türkiye'nin içinde bulunduğu şartları görüştüklerini söyledi.

LEVENT ÜNAL: Meclis Genel Kurulu bu hafta yoğun bir çalışma temposu içine girecek. Genel Kurul, iktidar partilerinin önerisi üzerine, hafta boyunca gece saat 24:00'e kadar çalışma kararı aldı.

SPIKER: Çalışma gün ve saatlerini yeniden düzenleyen iktidar parti gruplarının önerisi, Genel Kurul'da benimsendi. Karara göre Genel Kurul, bugün, yarın, ve perşembe günü 12:00- 16:00, 19:00- 24:00 saatleri arasında çalışacak. Cuma günü ise çalışmalarına saat 13:00'te başlayacak. Genel Kurul'da bazı kanun tasarıları da gündemin ilk sıralarına alındı.

Bunların arasında olağanüstü hal bölgesinde yatırımların teşviki, Denizcilik Bakanlığı'nın kurulması ve polislerin vatani hizmetleri ile ilgili tasarılar da yer alıyor.

LEVENT ÜNAL: Meclis'ten anlatacaklarım bu kadar. İyi yayınlar dileklerle söz tekrar sende Gülen Bican.

GÜLEN BİCAN(HABER SPIKERİ): Teşekkürler Levent.

Ana haber bültenimiz sürüyor sayın seyirciler.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Vural Savaş'tan açıklama: "DYP de kapatılabilir şeklinde bir demec vermedim."

SPIKER: Vural Savaş yaptığı açıklamada, anayasa ve yasalara uygun şekilde faaliyet gösteren siyasi partilerin, demokrasinin vazgeçilmez unsurları olduğunu vurguladı. Savaş şöyle dedi; "Bugün bazı gazetelerde yazıldığı şekilde herhangi bir kişiye, DYP de kapatılabilir demediğim gibi, başsavcılığımız arşivlerinde DYP'nin yasadışı eylemlerde bulunduğu yolunda her hangi bir delil ve bilgi de bulunmamaktadır."

HABER SPIKERİ: TBMM Başkanı Hikmet Çetin, Sırpların yayılmacı politikasına karşı Hırvat ve Boşnakların sağlıklı bir ilişki kurmasının şart olduğunu söyledi.

Hikmet Çetin, resmi ziyaret amacıyla gittiği Hırvatistan'da temaslarına başladı.

TRT ekibinden Kudret Doğandemir Zagreb'ten bildiriyor.

KUDRET DOĞANDEMİR: TBMM Başkanı Hikmet Çetin, ilk yurtdışı seyahatini çok önemli sorunların yaşandığı bir bölgeye yapıyor, Hırvatistan ve Bosna-Hersek. Hikmet Çetin'in ilk durağı ise, Hırvatistan'ın başkenti Zagreb.

Hikmet Çetin'i Zagreb'e gelişinde, Temsilciler Başkanı Yardımcısı ile Türkiye'nin Zagreb Büyükelçi'si Daryal Batulay karşıladı. Hikmet Çetin ve beraberindeki parlamento heyeti, daha sonra Hırvatistan Parlamentosu Başkanı Vratko Pavlitić ile görüştü. Vratko Pavlitić görüşmede, Hırvatistan'ın çok zor şartlarda demokrasiye geçtiğini belirterek, Türkiye'nin desteğine teşekkür etti. Türkiye'nin demokratik parlamenter sistemi seçmiş laik bir ülke olarak bölgeye örnek olduğunu anlatan Pavlitić, iki ülke ilişkilerinin geliştirilmesini istedi. TBMM Başkanı Hikmet Çetin'de Doğu Slovenya'nın tekrar barışçı yollarla Hırvatistan'a bağlanmasını mutlulukla karşıladıklarını söyledi.

Bölgeye barışın gelmesinde, Hırvatistan'ın büyük katkısı olduğunu belirten Çetin; Sırpların yayılmacılığı karşısında Hırvat ve Boşnakların işbirliği şart dedi. Hikmet Çetin; Bosna-Hersek'in çok önemli sorun olmaya devam ettiğine de dikkat çekti. Çetin, Sırpların gerçek savaş suçlularını adalet divanına teslim etmemesini de eleştirdi. Daha sonra iki ülke heyetleri arasında resmi görüşmeler yapıldı. Görüşmenin ardından her iki parlamento Başkanı ortak bir basın toplantısı yaptılar.

HİKMET ÇETİN: "Avrupa'nın bütünleşmesi sürecinde, Türkiye ile Hırvatistan'ın işbirliği yapmasının önemi üzerinde durduk. Türkiye NATO'nun yalnızca doğuya ve kuzeye değil, bu yöne doğru, Akdeniz ve Orta Avrupa'ya doğru genişlemesini de desteklemeye devam edecektir. Avrupa Birliği ile ilişkilerde de karşılıklı işbirliğimizi sürdüreceğiz. Soğuk savaştan sonra, Avrupa'nın gerçek anlamda bütünleşme olanağı ortaya çıkmışken, Avrupa yeni bölünmelere yol açmamalıdır. Bu konuda Sayın Başkan'la Avrupa'nın gerek savunma ve güvenlik gerek ekonomi alanındaki bütünleşmesinde, birlikte hareket etmenin önemi üzerinde durduk."

SPIKER: Hikmet Çetin ve beraberindekiler basın toplantısının ardından, Hırvatistan Parlamentosu Genel Kurul Salonu'nu ziyaret etti. Hırvatistan müzesini de gezen Hikmet Çetin Hırvatistan'ın iki gazetesıyla de mülakat yaptı.

KUDRET DOĞANDEMİR (MUHABİR): TBMM Başkanı Hikmet Çetin Zagreb'teki temaslarında bir şeyin altını özellikle çizdi. O da bölgenin barış ve istikrara kavuşması.

KUDRET DOĞANDEMİR TRT HABER ZAGREB.

HABER SPIKERİ: Başbakan Yardımcısı ve Milli Savunma Bakanı İsmet Sezgin, Türkiye'nin bölgesinde barış, istikrar ve güvenliği sağlayabilmek için ileri harp teknolojisine sahip olması gerektiğini belirterek, bunu gerçekleştirmek gayreti içinde bulunduğunu söyledi.

İsmet Sezgin, İspanya ziyaretinin ikinci günün de bazı gezi ve incelemelerde bulundu.

Madrid'teki TRT ekibinden Ayhan Türkokuloğlu bildiriyor.

AYHAN TÜRKOKULOĞLU (MUHABİR): İsmet Sezgin ilk olarak Madrid'teki Kasa uçak fabrikasını gezdi. Sezgin'e fabrikaya gelişinde bir brifing verildi. İsmet Sezgin daha sonra uçak fabrikasında incelemelerde bulundu. Başbakan Yardımcısı ve Milli Savunma Bakanı İsmet Sezgin, burada TRT'ye İspanya gezisi ile ilgili değerlendirmeler yaptı. Sezgin Türkiye'nin bölgesinde barış, istikrar ve güvenliği ileri harp teknolojisine sahip olmasıyla sağlayabileceğini vurguladı. İsmet Sezgin, hükümetinde Türk Silahlı Kuvvetleri'nin caydırıcı gücünü arttırmayı amaçladığını belirtti.

İSMET SEZGİN: "Bu nedenle Kasa'da olduğu gibi diğer elektronik alanda hizmet gören ürünler meydana getiren diğer ülkelerle de, firmalarla da çalışmalarımız devam ediyor. Amacımız Türk Silahlı Kuvvetleri'ni üstün caydırıcı güce kavuşturmak onu sahip kılmak. Böylelikle iç ve dış güvenliğimizi sağlamlaştırmak ve Türkiye'yi yirmi birinci

yüzyıla taşırken hem devlet yapısının ve hem de Silahlı Kuvvetleri'mizi üstün bir güce kavuşturmak. Bunun için gayret ediyoruz ve burada da bunun çalışmalarını yaptık."

MUHABİR: Başbakan Yardımcısı ve Milli Savunma Bakanı İsmet Sezgin daha sonra, tarihi Toledo Şehrini gezdi. Sezgin, müslümanların İspanya'da egemen oldukları dönemde yaptıkları bir camiide de incelemelerde bulundu. İsmet Sezgin yarın yurda dönecek.

AYHAN TÜRKOKULOĞLU TRT HABER MADRID.

SPIKER: Madrid'ten Londra'ya geçiyoruz.

Sayın seyirciler, dönem başkanlığı sırasında Türkiye ile AB arasındaki ilişkileri düzeltmeyi amaçlayan İngiltere, bir dizi girişim başlattı.

TRT Muhabiri Övül Tezişler Londra'dan bildiriyor.

ÖVÜL TEZİŞLER:(MUHABİR): Başbakan Tony Blair İngiltere'nin Kıbrıs Özel Temsilcisi Sir David Honey'i danışmanlığına atadı. Dışişleri Bakanlığı Siyasi İşler Daire Başkan Yardımcısı Peter Reckef de Ankara'da temaslarda bulunuyor. İngiltere Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü de yaptığı açıklamada; "Türkiye ile AB arasındaki ilişkilerin kopması halinde, NATO'nun genişlemesinden, Kuzey Irak üzerinde yapılan uçuşlara, Ege sorunundan Kıbrıs'a kadar bir çok konunun bundan olumsuz etkileneceğini" söyledi. Sözcü; açıklamasında Türkiye'nin AB'nden dışlanmaması için, baskı yapan ABD, İngiltere'den bu konuda öncülük yapmasını istediğini bildirdi. İngiltere Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü; son günlerde yaşanan mülteci sorunu konusunda, Türkiye'nin hazırlıksız yakalandığını, daha sonra aldığı önlemlerle de bunu büyük ölçüde önlediğini belirtti.

ÖVÜL TEZİŞLER TRT HABER LONDRA.

HABER SPIKERİ: Londra'dan yurda dönüyoruz.

İzmir'in Bayraklı semtinde, içinde on dört kişilik üç ailenin yaşadığı bildirilen ahşap bir bina yıkıldı.

Olayda bir kişi hayatını kaybetti, ikisi ağır olmak üzere on iki kişi yaralandı.

Sayın seyirciler, şimdi İzmir haber büromuza bağlanıyoruz...

Arkadaşımız Ceyhan Alp karşımızda. Merhaba Ceyhan, iyi akşamlar.

CEYHAN ALP: İyi akşamlar.

HABER SPIKERİ: Daha önceki bültenlerimizde de seninle bağlantılar kurduk. Dileriz ki bu üzücü olayda ölü ve yaralı sayısı artmamış olsun. Sebebi neydi bu binanın yıkılmasında?

CEYHAN ALP:(MUHABİR): Ne yazık ki bu olay büyük bir tedbirsizlik sonucu yaşandı. Aslında bina sahipleri yıllar önce bu binaları terk etmişler. Ancak ekonomik yetersizlikler nedeniyle ne acıdır ki bazı kişiler burayı yaşamak için mekan seçmişler. Diliyoruz, bu ve bunun gibi olayları bir kez daha yaşamayalım. şimdi bu konuda bir haber hazırladık, bu bandımızı izliyoruz.

SPIKER: Bayraklı Semt1600 Sokakta üç katlı eski bina sabah saat 08:00 sıralarında çöktü. Olayda, Devran Karakoç isimli çocuk hayatını kaybetti. İkisi ağır on iki kişi yaralandı. durumu ağır olan iki kişi hastaneye kalbi durmaya yakın bir şekilde ulaştırıldı. Burada yapılan suni solunumla bu kişiler hayata döndürüldü. Cafer Karakoç ve Aziz Aydoğan isimli yaralılar, Ege üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde solunum cihazına bağlı olarak tedavi görüyorlar. Diğer yaralıların sa çeşitli hastanelerde tedavileri sürüyor.

YARALI: "Sabah 08:00'di. İşte ben uyandığım zaman bir taş duvardan düştü. Ben aileme dedim "Hemen kaçın ev çöküyor". Ben kapıyı açtım kendi açılmadı şanstır demek açılmadı, bir baktım kendimi görmedim üzerime geldi.

MUHABİR: Kaç yıldır bu binada oturuyorsunuz?

YARALI: "Daha üç aydır. Sahibi bana dedi; "Tehlikeli olabilir". "Parasız sa gireyim" dedim. O "gir" dedi, ben de girdim.

Öte yandan Büyükşehir Belediyesi'nce, Karşıyaka Belediyesi'ne, 21 Ekim 1997 tarihinde olayın yaşandığı 1600 sokaktaki binaların büyük bir bölümünün yıkılması gerektiği tebligatı iletildi.

TALAT ŞİMDİ: (Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı) "Tespitler yaptık ve gerçekten burada insanların oturamayacağı tarzda bir hal aldığını gözledik. İlgili belediyesine yolladık ve işlemlerin bitmesini bekliyorduk."

SPİKER: Bugünkü acı olayın ardından Büyükşehir Belediyesi'nce çökme olan binanın çevresinde bulunan aynı derecedeki sağlıksız binalar yıkıldı.

1600 SOKAK SAKİNİ: "Bize bu yapılmaz. Bana haber verin ben de tedbirimi alayım."

CEYHAN ALP:(MUHABİR): Evet şimdilik İzmir'den anlatacaklarımız bu kadar. İyi akşamlar.

HABER SPİKERİ: Teşekkürler Ceyhan , bu tür olaylar bir daha yaşanmasın.

Bültenimiz sürüyor sayın seyirciler.

Doğu Anadolu Bölgesinde soğuk hava ve grip salgını etkili oluyor. Muş'ta son iki hafta içinde grip salgını yüzünden altı çocuk öldü.

Bölgede son bir haftadır kar yağışı yok ama soğuk hava, sis ve grip var. Dün gece sıcaklığın eksi yirmi yedi dereceye kadar düştüğü Muş'ta grip salgını altı çocuğun ölümüne yol açtı.

Muş Devlet Hastanesi yetkililerinden alınan bilgiye göre, günde ortalama 200 çocuk hastaneye getiriliyor. Köy yollarının bir çoğu kapalı olduğu için, gerçek hasta sayısı belirlenemiyor. Muş dışındaki diğer illerde de grip salgını yaşanıyor. bu yüzden bültenimizde de duyurduğumuz gibi yer yer okullar tatil ediliyor. Soğuk hava sadık bir dost gibi Doğu Anadolu Bölgesi'ni terk etmiyor. Bölgede sabah sattlerinde etkili olmak üzere sis görülüyor. Muş'a on gündür uçak seferi yapılamıyor. Sis'in bir etkisi de hava kirliliği sayın seyirciler. Sisle birlikte inversion olayı diye adlandırılan hava çökmesi meydana geliyor, bu da hava kirliliğinde beklenmeyen artışları beraberinde getiriyor. İşte Palandöken Kayak Merkezi'nden Erzurum'un görünüşü. Inversion ve hava kirliliği. Her şeye rağmen Palandöken hareketli, Teresiyej çalışıyor, yerli ve yabancı turistler pırl pırl bir havada kışın ve karın tadını çıkarıyor. Doğuda iyisiyle ve daha çok kötüsüyle kış devam ediyor.

HABER SPİKERİ: Sayın seyirciler.

Türkiye bugünden itibaren Orta Akdeniz üzerinden gelen yağışlı havanın etkisine giriyor.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nden açıklamaya göre; "Marmara'nın batısı ve Ege'de başlayacak yağışların hafta sonuna kadar batı ve orta bölgelerde devam edeceği tahmin ediliyor. Yağışlar özellikle yarın batı bölgemizde etkili olacak.

Yağışa rağmen hava sıcaklığının mevsim normallerinin üzerinde olacağı" bildirildi.

HABER SPİKERİ: Yasadışı yollardan yurda giren kırk altı Kuzey Irak'lı, Van'ın Edremit İlçesi'nde, Yunanistan'a geçmeye çalışan 129 Kuzey Irak'lı da Edirne'de yakalandı.

Van'ın Edremit İlçesi'ne bağlı Yeniköy'de bir eve düzenlenen baskında yakalanan kırk altı Kuzey Irak'lı'nın, İran sınırından Başkale İlçesi'ne giriş yaptıkları belirlendi. Kişi başına 400'er dolar ödedikleri ve çalışmak için İstanbul'a götürme sözü verildiği anlaşılan kaçakların daha sonra Avrupa'ya geçmek istedikleri öğrenildi.

Bu arada Kuzey Irak'lılardan bazılarının uzun süre soğukta yürümeleri sonucu ayaklarının donmaya başladığı, görüldü. Edremit Jandarma Bölük Komutanlığı'nda

tutulan kırk altı Kuzey Irak'ının geri gönderilip gönderilmeyeceklerine, sorguları tamamlandıktan sonra karar verilecek.

Yasadışı yolları kullanarak Edirne'den Yunanistan'a geçmeye çalışan 129 Kuzey Irak'lıysa İpsala'da devriye gezen güvenlik güçlerince yakalandı. Paşaköy ve Sarıcaali Köyleri'yle, Kayıkyolu, Kazaklar, ve Gümrük mevkilerinde yakalanan Irak'lıların, Yunanistan'a Meriç Nehri'ni kullanarak geçmeye çalıştıkları belirlendi.

HABER SPİKERİ: Irak'ın kitle imha silahlarının yokedilmesinden sorumlu BM Komisyonu Başkanı Richard Butler'ın Bağdat'ta Irak'lı yetkililerle sürdürdüğü görüşmelerde henüz bir ilerleme sağlanamadı.

SPİKER: Bağdat'ta bu sabah Başbakan Birinci Yardımcısı Tarık Aziz'le ikinci kez görüşen Butler'ın, Irak'lı yetkililerle bugün bir kez daha bir araya geleceği bildirildi. Bu arada ABD; BM Temsilcisi Bill Richards'ın BM Silah Denetleme Komisyonu'nun altı ay içerisinde Irak'tan sınırdışı edileceği yolundaki ultimatoya kabul edilemez olduğunu" söyledi.

Rusya ile Çin ise, BM Komisyonu'nun diğer ülkelerden de uzmanların katılımıyla daha dengeli bir şekilde yeniden oluşturulması yolundaki isteklerini tekrarladı.

Öte yandan Körfez'deki Amerikan uçak gemileri Nimit ve George Washington'un komutanları; "Amerikan güçlerinin, krizin derinleşmesi halinde Irak'ı vurmaya hazır olduklarını" bildirdi.

HABER SPİKERİ: Cezayir'de katliamları soruşturan AB Heyeti temaslarını sürdürürken, otuz sekiz kişi daha katledildi.

SPİKER: Avusturya, Lüksemburg ve İngiltere'den diplomatlardan oluşan AB Heyeti, başkent Cezayir'de hükümet yetkilileri ile görüştü. Cezayir yönetimi altı yıldan bu yana ülkedeki katliamlar konusunda bir diyaloga girmeyi ilk kez kabul etti.

Cezayir Dışişleri Bakanlığı yetkilileriyle görüşmesinden sonra bir açıklama yapan, heyetin İngiliz üyesi Derek Faggot ; temasların çok olumlu ve faydalı geçtiğini söylemekle yetindi. Heyet daha sonra muhalefet temsilcileri ve bazı gazete editörleriyle de bir araya geldi.

Bu arada ülkenin güneyinde otuz sekiz kişi katledildi.

Başkent Cezayir'in kalabalık caddelerinden birinde patlayan bomba da bazı kişilerin yaralanmasına yol açtı.

Ayrıca Cezayir basınında yer alan haberlere göre, güvenlik güçlerince ülkenin bir çok kentinde düzenlenen operasyonlarda, çok sayıda patlamaya hazır bomba etkisiz hale getirildi.

HABER SPİKERİ: Sayın seyirciler.

Maliye Bakanlığı'ndan vergisini ödeyemeyenlere kolaylık...

1997 sonu itibariyle, vadesi geldiği halde ödenmemiş, vergi, ceza, gecikme faizi ve gecikme zammından borçlu bulunan mükellefler, bu borçlarını her ay için ayrı ayrı hesaplanacak tecil faizi ile birlikte 31 Ocak'a kadar ödeyebilecekler.

Maliye Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, kolaylık, geçmişteki borçlarını tecil ve taksitlendirme talebinde bulunduğu halde ödeyemeyen mükellefleri kapsıyor.

Söz konusu mükellefler, borçlarını her ay için %10 tecil faizini de ekleyerek ödedikleri taktirde taksitlendirme uygulamasından yararlanmaya devam edebilecekler.

Ve hükümetten şeker pancarı üreticilerine müjdeli iki haber...

Bayram öncesi şeker pancarı üreticilerine bir avans daha ödenecek. 1998 yılında şeker pancarı üreticileri enflasyona mahkum edilmeyecek. Bu konudaki açıklamalar, Pancar

Ekicileri Kooperatifleri Birliği PANKOBİRLİK'in Ankara'da toplanan genel kurulunda alındı.

SPIKER: Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez genel kuruldaki konuşmasında; hükümetin şeker üzerinden spekülâtif kazanç elde edilmesine izin vermeyeceğini söyledi.

YALIM EREZ: "Bu hükümet zamanında tarım ürünlerine yalnız iyi fiyatlar verilmekle kalmamış, tarım üreticileri enflasyona karşı fiyatla korunmakla kalmamış, ürün bedellerinin hemen hemen son kırk- elli yılda olmayacak şekilde erken ödenmesiyle de üretici enflasyona karşı korunmuştur."

SPIKER: Tarım Köy İşleri Bakanı Mustafa Taşar da, tarım sektörünün desteklenmesi amacıyla, bakanlık bünyesinde oluşturulan Tarımsal Destekleme Komitesi'nin bilgisi dışında, hiç bir kuruluşun tarımsal konuda karar alamayacağını anlattı.

MUSTAFA TAŞAR: "Tarım sektöründe çiftçi ve üreticilerimizin güçlerini birleştirmelerinin en önemli yollarından biri kooperatiflerdir. Kooperatif çatısı altında bir araya gelerek, çiftçimizin gücünü birleştirmesi, sadece tarımsal üretimi arttırmakla sınırlı kalmayacak, artan üretimle paralel olarak, üretim maliyetlerinde de azalma gösterecektir."

SPIKER: PANKOBİRLİK Genel Müdürü Kamil Özdemir de; şeker fabrikalarının spekülâtif olarak sektörle alakası olmayan kişilere verilmesinin kabul edilemeyeceğini belirtti.

KAMİL ÖZDEMİR: "Bu fabrikalar ergeç hammadde üreten pancar çiftçisinin ve onların kuruluşları olan PANKOBİRLİK ve bağlı kooperatifler olacaktır ve gereken de budur"

SPIKER: Genel kurula katılan bazı partilerin temsilcileri de konuşmalarında, tarım sektörü ve üreticilerin sorunlarını dile getirdiler.

HABER SPIKERİ: Sayın seyirciler, Edirne- İstanbul TEM Otoyolu'nda otobüsün içindeki altı kişinin öldürölmesi olayının failleri olduğu iddia edilen altı kişi hakkındaki iddianamenin hafta sonuna kadar hazırlanacağı bildirildi.

SPIKER: Soruşturmayı yürüten Edirne Cumhuriyet Savcısı Ali Sami Arlı; "dosyadaki eksikliklerin giderilmesinden sonra, sanıklarla ilgili iddianamenin hafta sonuna kadar tamamlanarak, Edirne Ağır Ceza Mahkemesi'ne sunulacağını" söyledi. Sanıkların olayda kullandıktan sonra, İstanbul Zeytinburnu açıklarında denize attıklarını öne sürdükleri silahların, tüm aramalara rağmen bulunamadığını bildiren Ali Sami Arlı; sanıkların yanıltma amacıyla böyle bir iddiada bulunmuş olabileceklerini kaydetti. Savcı Arlı; olayda kullanılan silahlar, araçlar ve cep telefonu, otobüste ele geçirilen paraların emanete alındığını söyledi. Edirne TEM Otoyolu'nda 22 Aralık günü bir otobüsün içindeki altı kişinin öldürölmesi olayının failleri olduğu iddia edilen altı sanıktan, Gaffar Çalışkan, polis memuru Önder Topbaş ve eski Özel Tim görevlisi Cemil Andırmak halen Edirne Kapalı Cezaevinde tutuluyor. Diğer sanıklar Selahattin Büyüköztekin, Nurullah Körken ve Cavit Demirçağ'sa giyabi tutuklu olarak aranıyor.

SPIKER:Avrupa Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı Hans Christian Kruger, Ankara'daki temaslarını tamamladı.

Hans Christian Kruger bugün ilk olarak İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu'nu ziyaret ederek bir süre görüştü. Kruger daha sonra Devlet Bakanı Hikmet Sami Türk'le bir araya geldi.

Hikmet Sami Türk görüşme sonrasında yaptığı açıklamada; konuk heyete Türkiye'nin insan hakları konusundaki görüşlerini ve kaydedilen gelişmeleri anlattığını belirtti.

Hans Christian Kruger de Türkiye'de insan hakları konusunda sürekli bir gelişme yaşandığını kendilerinin de bu gelişmeleri takip ettiklerini kaydetti.

Avrupa Konseyi Genel Sekreter yardımcısı Kruger,temasları çerçevesinde Dışişleri Bakanı İsmail Cem'le de bir süre görüştü.

SPIKER :Özelleştirmede rekabeti,ortadan kaldırabilecek, bozacak, sınırlayacak satışlara izin verilmeyecek, sayın seyirciler. Bu tür satışlarda Rekabet Kurumu gerekeni yapacak.

İlk açıklama Rekabet Kurumu Başkanı Aydın Ayaydın tarafından, ASO üyelerine, ilgili yasa konusunda bilgi verirken yapıldı. Ayaydın; devletin elindeki KİT'lerin satışından sonra, tekelleşme ortamına zemin hazırlamaması gerektiğini söyledi. Her türlü birleşme veya devralımın Rekabet Kurumu'nun iznine bağlı olduğunu belirten Ayaydın; enerji santrallerinin de bu kapsamda tutulduğunu kaydetti.

HABER SPİKERİ :Yüksek Denetleme Kurumu yeniden yapılandırılıyor.
Devlet Bakanı Hikmet Sami Türk Ankara'daki düzenlediği basın toplantısında; "Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurumu hakkında, kanun hükmünde kararnamenin adının ve bazı maddelerinin değiştirileceğini" söyledi.
HİKMET SAMİ TÜRK: "Yüksek Denetleme Kurumu'nun her türlü siyasi etkinin dışında yapılanmalarını sağlayacak düzenlemelere gidileceği vaad edilmiştir. Bu çerçeve içerisinde, Yüksek Denetleme Kurulu'nun yeniden yapılanmasını öngören bir kanun tasarısı Bakanlar Kurulu'nca kabul edilmiş bulunmaktadır."

HABER SPİKERİ: Ana haber bültenimiz sürüyor sayın seyircilerimiz.
Siyasi parti yetkilileri, çeşitli konulara ilişkin görüşlerini açıklamaya bugün de devam ettiler.

SPİKER: ANAP Genel Sekreteri Erkan Mumcu Parlamento'da düzenlediği basın toplantısında; meclisin saygınlığını arttıracak bazı tasarı ve teklifleri görüşmek için, Genel Kurul'un yoğun çalışma dönemine girdiğini söyledi.

ERKAN MUMCU: "Burada öncelikli olarak, özellikle ANAP ve hükümet ortaklarının öncelikli olarak, gündeme alınmasını istedikleri konuların en başında, T.B.M.M.'nin toplumun güvenini yeniden kazanmasını sağlayacak yasalar gelmektedir. Bunlar herşeyden önce dokunulmazlıkla ilgili bekleyen, milletvekili dokunulmazlıklarının sınırlandırılmasını bekleyen yasa değişikliğinin, anayasa değişikliğinin gündeme alınmasıdır.

SPİKER: DYP Genel Başkanı Tansu Çiller, Ankara'da düzenlediği basınla sohbet toplantısında; Eşi Özer Çiller'in adının Susurluk Raporu'nda yer aldığının hatırlatılması üzerine; raporun bir an önce açıklanması gerektiğini söyledi.

TANSU ÇİLLER: "Ne varsa hemen açıklasınlar kimin neyi varsa hangi konuda ne varsa. Böyle şey mi olur? Ona buna iftira atacaksın, sonra açıklamıyorum saklıyorum diyeceksin. Ne varsa hemen şimdi belgesiyle."

SPİKER: DSP Meclis Grup Başkan Vekili Metin Bostancıoğlu, parlamento'da düzenlediği basın toplantısında; "Türkiye'de herkesin vergisini ödeyeceği yeni bir dönemin başlayacağını" söyledi.

METİN BOSTANCIOĞLU: "Halkımıza vaadettiklerini elli beşinci hükümetin kurulmasıyla birlikte hayata geçirmeye başlayan DSP, hazırladığı vergi yasa tasarılarını Bakanlar Kurulu'ndan geçirdi. meclise sevk edilerek en kısa zamanda kanunlaşacak bu vergi yasalarıyla, vergisini verenin enayi sayılmayacağı bir Türkiye yaratılacaktır."

SPİKER: CHP Genel Başkanı Deniz Baykal, partisinin meclis grubunda, Susurluk Raporu'nun geciktirilmeden ve hiç bir konu gizlenmeden derhal kamuoyuna açıklanmasını istedi.

DENİZ BAYKAL: "Her şey ortada. Kimse hiçbir şey saklamasın. Sayın Başbakanı göreve çağırıyorum. Hiç tereddüt etmesin. Devlet bundan zarar görmez. Devlet, kendisine bir yeni istikamet seçme şansı olduğunu ele güne sergiler."

SPİKER: DTP Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk Ankara'da düzenlediği basın toplantısında; Parlamento'nun, demokrasinin temel kurallarını ve siyasi ahlakın temel yaptırımlarını derhal hayata geçirmesi gerektiğini söyledi.

HÜSAMETTİN CİNDORUK: "Sadece Siyasi Partiler Kanunu'nu değiştirmek çok kısır bir hedeftir, çözüm değildir. Öyle bir metod uygulamalıyız ki; buna tümevarım metodu da

diyebiliriz, eldeki mevcut yasa önerilerimizi yasalaştırdıktan sonra, bir demokratik anayasaya doğru giden bir yönetimi siyasal partiler ortaya çıkarabiliriz.

SPIKER: BBP Sözcüsü Hasan Çağlayan, Ankara'da düzenlediği basın toplantısında; Türkiye'nin iç siyasi gelişmelerle meşgul olmasını fırsat bilen batılı ülkelerin Sevr'i yeniden hortlatma çabası içine girdiklerini söyledi.

HASAN ÇAĞLAYAN: "Biz istiyoruz ki BBP olarak inşallah ülkemizi yöneten, idare eden insanlar dışta ve içindeki gelişmeleri görerek, Türkiye'yi yeniden Sevr dönemlerini yaşayacak bir ülke durumundan tez elden kurtarsın ve korusun."

SPIKER: MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli; Adana' da yaptığı konuşmada, ülkedeki mevcut sıkıntıların ancak güçlü bir iktidarla aşılabileceğini belirtti.

DEVLET BAHÇELİ: "Türkiye'yi makul bir süre içinde seçime götürmek, ve bu seçimden de milletimizin bir istikrar sağlayıcı güçlü bir iktidarı ortaya çıkarmasını talep etmek aydınımızla, toplum kuruluşlarımızla, siyasi partilerimizle, milletimizi bu yönüyle uyarmak aydınlatmak hepimizin görevi olmalıdır."

HABER SPIKERİ: Sayın seyirciler, kameralarımızı şimdi de dış dünyaya çeviriyoruz.

ABD'de bulunan İsrail Başbakanı Benyamin Netanyahu, Başkan Bill Clinton ile biraraya geldi.

Clinton görüşmeden önce yaptığı açıklamada, barış sürecinin devamının, İsrail ve Filistin'in çıkarına olacağını söyledi. Clinton görüşmede İsrail'in Batı Şeria'dan çekilmesinde uygulanacak tatmin edici bir formül üzerinde durulacağını belirtti.

Netanyahu da; bölgede barış ve güvenliğin sağlanması konusunda taahhütte bulunduklarını, İsrail Hükümeti'nin bu konuda bir anlaşmaya varabilecek güçte olduğunu ifade etti.

Bu arada, Paris'te Fransa Cumhurbaşkanı Jacques Chirac'la görüşen Filistin Devlet Başkanı Yaser Arafat; Ortadoğu barış sürecinin ilerlemesi konusunda Başkan Bill Clinton'a güvendiğini söyledi. Arafat perşembe günü Bill Clinton'la görüşecek.

HABER SPIKERİ: Çin, İran'a Cruise füzeleri satmama konusunda söz verdi.

Bu konudaki açıklama ABD Savunma Bakanı William Cohen tarafından Pekin'de Çin Devlet Başkanı Jiang Zemin ile yaptığı görüşmenin ardından yapıldı.

Çin, İran'a daha önce sattığı gemi-savar füzelerinin modernleştirilmesi için teknolojik imkanları da sağlamayacak.

Bu arada Çin Halk Cumhuriyeti, 1996 yılında ilk kez doğrudan başkanlık seçimleri düzenleyerek kendisiyle adeta savaşın eşiğine gelen Taiwan'a ön şartsız siyasi görüşme çağrısında bulundu.

SPIKER: Çin Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan çağrı da hem Çin'in hem de Taiwan'ın tek Çin görüşünü kabul ettiği öne sürülerek, görüşmelerin yakın zamanda başlatılması istendi. Oysa, birleşme konusunda zaman zaman Çin'in askeri baskısına da maruz kalan Taiwan, Çin'in ön şartsız görüşme çağrısını bir aldatmaca olarak niteledi.

Taiwan Çin'in görüşmeler öncesinde, tek Çin'in iki tarafça da kabul edilmesini başlı başına bir şart olarak getirdiğini belirtti.

DÜNYADAN KISA KISA

1998 yılı Silahsızlanma Konferansı, İsviçre'nin Cenevre kentinde başladı. Altmış ülkenin katılımıyla gerçekleşen konferansta, nükleer silah yapımında kullanılan

patlayıcı maddelerin ve kara mayınlarının üretimin ve ihracının yasaklanması görüşülecek.

Çek Parlamentosu yeni dönem Cumhurbaşkanı'nı seçmek üzere bugün oy kullanıyor. Oylama sonunda Vaclaw Havel'in beş yıllığına tekrar Cumhurbaşkanı seçilmesi bekleniyor.

Rusya'da uzun zamandır maaşlarını alamayan öğretmenler, grevde. Devlet Başkanı Boris Yeltsin uzun zamandır ertelenen maaşlarını almak için grev yapan öğretmenlere olan borcun ödeneceği sözünü verdi.

Japonya'da Kimel Irmağı ile bölünmüş kültür başkenti Kiyoto'yu bir Fransız köprüsü birleştirecek. Her yıl kırk milyon milyon turistin ziyaret ettiği kentin bir yakası modern dünyayı, diğer yakası tarihle gelenekleri temsil ediyor. Ancak Fransa Cumhurbaşkanı Jacques Chirac'ın fikir babası olduğu köprünün batı stilinde inşa edilecek olması hoş karşılanmıyor.

Papa'nın Küba'ya yapacağı tarihi ziyarete bir gün kala, Fidel Castro karşıtlarının İtalya'da gösteri amacıyla, üzerine sloganlar yazarak şişirdiği balon Roma'da patlatıldı. Ülkelerarası Radikal Parti ile, Küba'lı muhalifler tarafından düzenlenen gösteri Küba'daki insan hakları ihlallerine dikkat çekme amacı taşıyordu.

HABER SPİKERİ: Son haberimizde çocuklara bir müjdemiz var, sayın seyirciler. Bilim, bilgi, eğitim, merak, keşif, yenilik, kültür, gelecek, tüm bunları çocuklara yönelik hazırlanan ilk ve tek bilim dergisinde bulmak mümkün. Evet Tübitak tarafından çıkarılan Bilim Çocuk dergisinin ilk sayısı çıktı.

SPİKER: Tübitak otuz bir yıldır yayınladığı Bilim ve Teknik Dergisi'ne şimdi de "Bilim Çocuk Dergisi"ni ekledi. İnceleyen, sorgulayan, geniş düşünebilen, kısacası olması gereken 2000'li yılların yeni insanına ulaşmak, bilimin sesini küçük yaşlardan itibaren çocuklara iletmek, derginin amacı. Bilim çocuk, doğanın bize biraz üstü kapalı bir biçimde ipuçları verdiği, dünyayı saran, çözüm bekleyen sayısız ilginç problemle çocukların tanışmasını sağlayacak.

ZAFER KARACA:(BİLİM ÇOCUK DERGİSİ GENEL YAYIN YÖNETMENİ): "Özellikle sekiz yıllık eğitimin Türkiye gündemine oturmasından sonra, bu yaş grubuna, bu kitleye yönelik, sekiz ila on beş yaş grubuna yönelik bir dergi olarak hazırlandı "Bilim Çocuk" dergisi. Öyle bekliyoruz ki bu dergiyi okuyan eller, bu dergiyle büyüyen gençlik, bir gün mutlaka dünyanın en önemli bilim ödüllerine uzanacak. Belki Nobel Ödüllerine uzanacak ve öyle bekliyoruz ki çağdaş uygarlık düzeyini biz bu dergiyi okuyan gençlikle yakalayacağız."

SPİKER: Çocuklar artık her ayın 15'inde Bilim Çocuk dergisi'yle bilimin eşsiz serüvenine katılabilecek.

HABER SPİKERİ: Evet sizlere veda etmeden önce haber başlıklarımızı bir kez daha sunuyoruz.

ABD TİCARET HEYETİ:

Türkiye ve ABD arasında enerji sektöründe ortak yatırımı öngören iki anlaşma imzalandı. Cumhurbaşkanı Demirel, Türkiye'nin çok önemli bir enerji terminali olacağını ve büyük alt yapı yatırımları gerçekleştireceğini belirterek, Amerikalı yatırımcıları Türkiye'de yatırım yapmaya çağırdı.

DOĞU VE TERÖR:

Başbakan Yılmaz terörizmin Ortadoğuda barışı tehdit ettiğini söyledi.

Anayasa Mahkemesi'nin RP'ni kapatma kararından sonra Bakanlar Kurulu, gereğinin yerine getirilmesi için, İçişleri ve Maliye Bakanlıklarını görevlendirdi. Bakanlar Kurulu vergi yasa tasarısına da son şeklini verdi.

İZMİR'DE BİNA ÇÖKTÜ:

İzmir'in Bayraklı Semti'nde, içinde on dört kişilik üç ailenin yaşadığı bildirilen üç katlı ahşap bir bina çöktü, olayda bir kişi öldü on iki kişi yaralandı.

SOĞUK HAVA VE GRİP:

Doğu Anadolu Bölgesinde soğuk hava ve grip salgını etkili oluyor. Muş'ta son iki hafta içinde grip salgını yüzünden altı çocuk öldü.

YAĞIŞLI HAVA GELİYOR:

Türkiye bugünden itibaren Orta Akdeniz üzerinden gelen yağışlı havanın etkisine giriyor.

KAÇAK GÖÇMENLER:

Yasadışı yollardan yurda giren kırk altı Kuzey Irak'lı Van'ın Edremit İlçesi'nde, Yunanistan'a geçmeye çalışan 129 Kuzey Irak'lı da Edirne'de yakalandı.

CEZAYİR'DE YİNE KATLİAM:

Cezayir'de katliamı soruşturan AB heyeti temaslarını sürdürürken otuz sekiz kişi daha katledildi.

TRT Haber Merkezi'nin hazırladığı haber bültenimiz sona erdi. Bizimle olduğunuz için teşekkürler. Tekrar birlikte oluncaya dek hoşçakalın.

21.01.1998

TRT 1 20.00 ANAHABER BÜLTENİ

ÖZETLER

DEMİREL'DEN ÖNEMLİ AÇIKLAMALAR:

Cumhurbaşkanı Demirel son günlerdeki gelişmelerle ilgili önemli mesajlar verdi. Anayasaya parti kapatılabilir diye yazdıktan sonra, parti kapatmak anayasaya aykırıdır, demokrasiye aykırıdır demenin anlamı yok.

GELİŞMELER FIRSAT YARATIYOR:

Başbakan Yılmaz ülkedeki gelişmelerin, herkesin siyasi adresini yeniden değerlendirmesi için yeni bir fırsat yarattığını söyledi. Başbakan Yılmaz CHP Lideri Baykal'ı mecliste ziyaret ederek, Susurluk Raporu hakkında bilgi verdi. Yılmaz- Baykal görüşmesinde AB ile ilişkiler de ele alındı.

KARANLIK GÜÇLER ÇÖZÜLECEK:

Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit'ten Susurluk Olayı ile ilgili kararlı mesaj. Tüm sorunlara, zorluklara, engellere rağmen, devleti saran karanlık ilişkiler ağı artık çözülmeye başlamıştır. Bu çözülme süreci artık durdurulamayacaktır.

ÖRTÜLÜ ÖDENEK DAVASI:

Örtülü ödenek davası ile ilgili olarak, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, altıncı ceza dairesinin onama kararındaki bazı ifadelerle itiraz etti.

KAPATMA SÜRECİ BAŞLADI:

Anayasa Mahkemesi'nin verdiği kapatma kararının ardından, RP'nin mal varlığının Hazine'ye devri süreci işlemeye başladı.

TERÖRİSTLERE AĞIR DARBE:

Şırnak ve çevresinde güvenlik güçleriyle, teröristler arasında çıkan çatışmalarda kırk beş terörist öldü, çatışmalarda sekiz güvenlik görevlisi şehit oldu.

HABER SPİKERİ: TRT Haber Merkezi'nin hazırladığı haber bülteninden iyi akşamlar diliyoruz. Günün gelişmelerinden derlediğimiz bültenimizde karşınızdayız sayın seyirciler.

Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel son günlerdeki gelişmelerle ilgili önemli mesajlar verdi. "Huzur ve sükun isteniyorsa, ülkenin bölünmez bütünlüğünü ve laikliği tartışma konusu kimse yapmasın, ondan sonra sızlanmaya gerek yok. Anayasaya parti kapatılabilir diye yazdıktan sonra parti kapatmak anayasaya aykırıdır, demokrasiye

aykırıdır demenin anlamı yok. Ordunun siyasi tartışmalar içine çekilmesi ve taraf yapılması fevkalade yalnızdır. Bundan Türkiye rahatsız olur. Orduya herkes sahip çıkmalıdır."

SPIKER: Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Çankaya Köşkü'nde gazetecilerin son günlerde iç politikadaki gelişmelere ilişkin sorularını cevaplandırdı. Demirel RP'nin kapatılmasıyla ilgili bir soru üzerine; anayasal devletin uyması gereken kuralların tümünün, anayasada yazılı olduğunu, ve herkesi bağladığını belirtti.

SÜLEYMAN DEMİREL: "Bu anayasaya yazmışsanız; şu fiili işleyene şu muamele yapılır diye, o fiili işleyene o muamelenin nasıl yapılacağını da yazmışsanız; yani, bir siyasi parti Cumhuriyetin temel niteliklerine ters düşen bir takım davranışlar içerisinde olmuş, o anayasaya ters düşen bir takım davranışlar içerisinde olmuş sa, bu siyasi partinin takibata uğrayacağını anayasamıza yazmışsanız, bu takibatın neticesinde o siyasi partinin kapatılabileceğini yine anayasamıza yazmışsanız, ve bu takibatın kimin tarafından yapılacağını da yazmışsanız, Başsavcınız dava açar, Anayasa Mahkemeniz bunu tahkik, tetkik eder, yazmışsanız bunları yazdıktan sonra ve bunu uygulamışsanız, bunun nesi demokrasiye aykırı olur? Diyebilirsiniz ki bu anayasa demokrasiye aykırı. Hani bunu deseniz bu tartışılabilir. Ama parti kapatmak demokrasiye aykırıdır, anayasana parti kapatılabilir diye yazdıktan sonra ve bu anayasa herkesi bağlıyor diye de hükme bağladıktan sonra, parti kapatmak anayasaya aykırıdır, bunun anlamı yoktur. Demokrasiye aykırının da anlamı yoktur.

SPIKER: Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel bir gazetecinin "Parti kapatmayla birlikte siyasi yasaklar da gündeme geldi siz de bu yasakları yaşadınız" şeklindeki sözleri üzerine; "Bizim başımıza gelenle bu olayın hiç bir ilgisi yok" dedi.

DEMİREL: "Bizim başımıza gelen olay, bizim başımıza gelen bir ihtilal olayıdır. Bize sormadılar ki şu suçu işlemişsiniz partinizi kapatıyoruz diye, yani bizimki sorgusuz sualsiz yargısız bir karar. Sonra benim partimi kapatmış da başkasını bırakmış değil ki hepsini kapatmış. O bir ihtilal olayı onunla bunu mukayese etmek mümkün mü canım. O zaman zihinleri bulandırırınız. Bakın keşke, bir ülkede parti kapatılacak durumlar hasıl olmasa, bir ülkede ve bunun neticesinde de parti falan kapatılmasa, yalnız anayasa da yazılan durumlar meydana gelmiş ise siz devlet olarak bu durumlara seyirci kalıyor, o devletin anayasasını ve kanunlarını uygulamıyorsanız, o devleti yürütemezsiniz. Devletin yönetilebilirliği de ortadan kalkar. Devlet hukuk devleti olmaktan çıkar o zaman işte fetret olur, fetret kargaşa demektir.

SPIKER: Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel ordunun siyasete çekilmek istendiği şeklindeki değerlendirmelerin bulunduğu belirtilmesi üzerine de; ordunun siyasi tartışmalar içine çekilmesinin son derece yanlış olduğunu söyledi.

DEMİREL: "Siyasi tartışmalara taraf yapmak da fevkalade yalnızdır. Ve eğer ordu siyasi tartışmalara taraf yapılırsa Türkiye rahatsız olur. Ordu görevinin başındadır, çok mukaddes bir görevi başarı ile yapmaktadır. Yani ordu bir siyasi parti değildir ve Türk ordusu demokrasinin ordusudur, bir. İkincisi orduyu, ordunun manevi kişiliğini rahatsız edecek tavırlardan ve eleştirilerden herkes kaçınmalıdır. Ordu milletin ordusudur ve bir tanedir, orduya herkesin sahip çıkması lazım, ordunun kimsenin işine karıştığı yok. Yalnız cumhuriyetin temel nitelikleri eğer sormuşturmaya alınırsa bundan Türkiye'de herkes rahatsız olur. Ve açıklıkla söyleyelim ki bu temel niteliklerin içerisinde iki tanesi çok rahatsız edicidir. Sorgulandığı zaman bunlardan bir tanesi Türkiye'nin bölünmez bütünlüğüdür, yani Türkiye'nin bölünmez bütünlüğü tartışılırsa ve yani şöyle tartışılırsa "Türkiye varsın parçalansın" diye bir tartışma olursa burada herkes rahatsız olur. Ordu da rahatsız olur. İki, Türkiye'de rejimin ana karakterlerinden birisi olan laiklik tartışılırsa, laiklik tehlikeye giriyor gibi bir durum hasıl olursa herkes rahatsız olur, ordu da rahatsız olur."

SPİKER: Cumhurbaşkanı Demirel bu çeşit tartışmalar karşısında devletin fonksiyonlarını yerine getirmesi gerektiğini ifade etti.

DEMİREL: "Türkiye'de huzur, sükun isteniyorsa ki isteniyor, ülkenin bölünmez bütünlüğü ile laikliği tartışma konusu kimse yapmasın. Ondan sonra sızlanmaya gerek yok."

SPİKER: Demirel bir soruya karşılık, Başbakanın Susurluk Raporu ile ilgili dün akşam kendisine bilgi verdiğini, bu sabah da raporun bir kopyasını gönderdiğini bildirdi. Raporun bir inceleme raporu olduğunu, incelemenin Başbakan tarafından yaptırıldığını hatırlatan Demirel, bunun hükümetin bir iç meselesi olduğunu belirtti.

DEMİREL: "Benim aradığım şey devletin, anayasası ve kanunları uyarınca yürütülmesidir. Buna aykırı birşey varsa tabii ki onların düzeltilmesini ben isterim. Yani devletin bütün kurumlarından isterim, benim 104. maddeden anlayışım da budur. Şu anda ben ne yapacağım dersiniz, şu anda benim yapmamı gerektiren herhangi birşey yok, çünkü Sayın Başbakan yapılacak şeyleri tespit etmiştir bu raporla ilgili olarak."

SPİKER: Cumhurbaşkanı Demirel bir gazetecinin raporla ilgili olarak devlet sırrı kavramından bahsedildiğini belirtmesi ve devlet sırrına inanıyor musunuz sorusunu yöneltmesi üzerine de; "Tabii devlet sırrına inanırım, devlet sırrı vatandaşın birşey saklamak değildir ki, devlet sırrı kamu yararına neticeler hasil etmeyecek bir takım durumları ortaya koymaktır" şeklinde konuştu. Cumhurbaşkanı İngiltere'yi örnek göstererek, öteki ülkelerin de belgeleri yirmi beş hatta elli yıl sonra kamuoyuna açıkladığına işaret etti. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Susurluk Raporu'nun Milli Güvenlik Kurulu'nun yarınki toplantısında görüşülüp görüşülmeyeceğinin sorulması üzerine, konunun gündemde yer almadığını bildirdi.

Demirel; ancak rapordaki bazı hususların toplantının cereyanı esnasında dile gelebileceğini belirtti.

Demirel bir soru üzerine, seçimin başvurulacak en son çare olduğunu kaydetti. Demirel; "Bütün çareler bittiyse ne yapalım deniz bitti diyemezsiniz, başvurulacak çaredir. Korkulacak birşey de değildir" dedi.

Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Çankaya Köşkü'nde bugün ayrıca çeşitli heyetleri kabul etti.

Tokat Milletvekili Bekir Sobacı başkanlığındaki Niksar heyetini kabulde, Cumhurbaşkanı'na yörede dokunan el halısıyla baston armağan edildi. Cumhurbaşkanı Demirel 1967 yılında devlet bakanlığı döneminde Niksar heyetini kabulü sırasında çekilen fotoğrafları da imzaladı. Cumhurbaşkanı Demirel Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Eğitim ve Örgütlenme Sekreteri Emel Sungur ve beraberindeki heyeti kabulünde ise, Karadeniz bölgesindeki terör hareketleri ve güvenlik tedbirleri konusunda bir rapor sunuldu.

DEMİREL: "Şimdi devletten istenen Türkiye'nin her tarafında huzur, sükun ve birlik beraberliğin sağlanmasıdır. Bunun sağlanması çeşitli yollarla yapılabilir. Ben bunlardan sadece birine taraftarım o da hukuk yoluyla yapılacak olan barış ve huzurun sağlanmasıdır. Bunun dışındakilerin hepsine karşıyım.

SPİKER: Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Balkan Türkleri Dayanışma ve Kültür Derneği Genel Başkanı İsmet Sever ve beraberindeki yönetim kurulu üyelerini kabulünde ise, Balkanlar'dan Türkiye'ye göç eden vatandaşların sorunlarının çözümünde hassasiyetle durduklarını ve bunların çoğunun çözüldüğünü söyledi. Balkan Türkleri Dayanışma ve Kültür Derneği Genel Başkanı İsmet Sever kabulde, Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'e şilt ve tablo sundu. Cumhurbaşkanı Demirel de heyetle beraber fotoğraf çekti. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel daha sonra Çocuk Böbrek Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Profesör Faik Tanman ve beraberindeki yönetim kurulu üyelerini kabul etti. Dernek yöneticileri Çocuk Diyaliz Köyü'nün gerçekleşmesi için başlattıkları "siz de bir tuğla koyun" adlı yardım kampanyası çerçevesinde

Cumhurbaşkanı Demirel'e ilk tuğlayı armağan ettiler. Cumhurbaşkanı Demirel'in bir sonraki konukları Uluslararası Lions Kulüpleri Birliği Yönetim Çevresi 118 T Genel yönetmeni Hayati Babaoğlu ve beraberindeki heyetti. Daha sonra Diploması Muhabirleri Derneği Başkanı Feyza Okan ve beraberindeki yönetim kurulu üyelerini kabul ederek çalışmalarını hakkında bilgi alan Cumhurbaşkanı Demirel, diplomasının uzmanlık gerektiren bir alan olduğunu söyledi.

Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel aralarında, Erdal İnönü'nün de bulunduğu Türk Fizik Derneği Genel Başkanı Profesör Metin Arık ve beraberindeki heyeti de kabul etti.

SÜLEYMAN DEMİREL: "Bugün sabahleyin erken saatlerde radyo dinlerim. 07:30 radyosunu dinlerim, ondan evvelini dinlerim biraz. 07:30'a kadar olan kısmında çok güzel şeyler orada söylerler. Atatürk'e ait güzel şeyler söylüyordu bugün. Söylediği şeylerden birisi de şuydu; diyordu ki hepimizin bildiği birşey de; ama bu vesileyle söylemek istiyorum. Diyor ki gençlere söylüyor, o değişik şekillerde söylenmiştir. "Benim manevi mirasçım olmak istiyorsanız bilim ve teknolojiyi rehber alınız" diyor. Bu kadar güzel birşey söylenmez. Evet biz büyük Atatürk'ün manevi mirasçısıyız bilim ve teknolojiyi rehber almışızdır, sizlerle övünüyoruz Türkiye'nin bilim adamları olarak."

SPIKER: Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, son olarak Genel Kurmay Başkanı Orgeneral İsmail Hakkı Karadayı'yı Çankaya Köşkü'nde kabul etti.

HABER SPIKERİ: Başbakan Mesut Yılmaz, ülkedeki siyasi gelişmelerin, herkesin siyasi adresini yeniden değerlendirmesi için bir fırsat yarattığını söyledi.

SPIKER: Başbakan Yılmaz, bazı ilçe ve belde belediye başkanları ile il genel meclisi üyelerinin partisine katılımı dolayısı ile mecliste düzenlenen törende, yaşanan siyasi gelişmelerin ülkenin istikrarına yardımcı olacağını bildirdi.

MESUT YILMAZ: "Bu yaşanan gelişmeler eminim ki milletimizin de önümüzdeki dönemde Türkiye'yi siyasi istikrara kavuşturacak, daha sağlıklı siyasi tercihler yapmasına yardımcı olacaktır. Anavatan Partisi kurulduğu ilk günden beri hizmeti esas alan "halka hizmet hakka hizmet" ilkesi ile yola çıkan ve vatandaşın gönlünü, vatandaşa yapacağı hizmetlerle kazanmayı amaçlamış olan bir partidir."

SPIKER: Başbakan Yılmaz uzun bir aradan sonra halka hizmet etme fırsatı yakaladıklarını bunun sorumluluklarını da yerine getirmeye çalıştıklarını söyledi.

MESUT YILMAZ: "Bir koalisyon hükümeti olduğumuza bakmadan, mecliste azınlığa sahip olduğumuza aldırmadan, başladığımız hizmetlere devam edeceğiz. Türkiye'yi dünyada hakettiği konuma ulaştırabilmek için Anavatan Partisi olarak elimizden gelen her türlü gayreti göstereceğiz."

SPIKER: Başbakan Yılmaz daha sonra partiye katılanların giriş beyannamesini imzaladı ve parti rozeti taktı.

HABER SPIKERİ: Başbakan Yılmaz CHP Lideri Baykal'ı mecliste ziyaret ederek Susurluk Raporu hakkında bilgi verdi. Yılmaz- Baykal görüşmesinde AB ile ilişkilerde ele alındı.

MESUT YILMAZ: "CHP Genel Başkanı Sayın Baykal'a Susurluk Raporu ve Avrupa Birliği ile ilişkiler konusunda bilgi sundum, kendisinin görüşlerini aldım, ayrıca çalışmalarını gözden geçirdik, görüşmemizin kapsamı bundan ibaret."

SPIKER: Deniz Baykal da yaptığı açıklamada, Başbakanın Susurluk Raporu'nu yarın kendisine göndereceğini, inceledikten sonra önerilerini alabileceğini söylediğini bildirdi.

BAYKAL: "Konunun kamuoyunun bilgisine intikal ettirilmesinin önem taşıdığını, kamuoyunun bilgisine intikal ettirilmeyen bir raporu, benim özel ilişkim dolayısıyla elde edip ondan bilgilenmeyi uygun görmediğimi ve Sayın Başbakan'a özür dileyerek yarın bana bu raporu göndermemesini önerdim. Kamuoyuna bu açıklamayı yapmasının gerektiğini söyledim."

SPİKER: Deniz Baykal görüşmede dış politikadaki bazı olumsuz gelişmelerin tesadüfi olmadığı yolundaki kanaatini de Başbakan'a aktardığını kaydetti.

HABER SPİKERİ: Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit'ten Susurluk Olayı ile ilgili kararlı mesaj: "Tüm sorunlara, zorluklara, engellere rağmen, devleti saran karanlık ilişkiler ağı artık çözülmeye başlamıştır. Bu çözülme süreci artık durdurulamayacaktır."

SPİKER: Bülent Ecevit partisinin meclis kurulunda, Susurluk Raporu'nun soruşturmalara yardımcı olabilecek objektif ve tarafsız bir rapor olduğunu söyledi. Raporun önemli bir bölümünün açıklanmasından yana olduğunu vurgulayan Ecevit; "Ancak dış ilişkilerimize zarar verebilecek bazı konuların açıklanması sakıncalı olabilir" dedi. Ecevit rapordaki en kaygı verici boyutun, bölücü teröre yönelik bazı önlemlerin alınımında hukuk devleti kurallarının çiğnenmiş olmasını gösterdi. Ecevit karanlık ilişkiler ağına ordunun bulaşmamış olmasını da büyük bir nimet olarak nitelendirdi.

ECEVİT: "Ortaya çıkan bir gerçek de şudur, bu karanlık ilişkiler ağı Susurluk'taki bir trafik kazasından ibaret değil. Bazı sahte pasaportların verilmiş olmasından, imzalanmış olmasından ibaret değil. Kısaca özetlediğim gibi, çok boyutlu bir karanlık ilişkiler ağı devletimizi ve memleketimizi sarıp sarmalamış durumdadır. Değerli arkadaşlarım; tüm sorunlara, zorluklara, engellere karşı devleti saran karanlık ilişkiler ağı, artık çözülmeye başlamıştır. Bu çözülme süreci durdurulamayacaktır. Devlet karanlık ilişkiler ağından er geç arınacaktır."

SPİKER: Bülent Ecevit Anayasa Mahkemesi'nin RP'ni hiçbir telkin ve tehdide maruz kalmadan kapatma kararı aldığını, bu nedenle mahkemenin bağımsızlığına hiç kimsenin toz konduramayacağını da belirtti. Ecevit; "Dini siyasallaştıran laik demokratik rejimi yıkmaya çalışan partiler ne kadar isim ve kılık değiştirirse değiştirsin, Türkiye'nin gerçeklerine ters düşer" dedi.

HABER SPİKERİ: Örtülü ödenek davası ile ilgili bir gelişme daha, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı 6. ceza dairesindeki onama kararındaki bazı ifadelere itiraz etti.

SPİKER: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, dönemin Başbakanı Tansu Çiller'i Selçuk Parsadan ve arkadaşlarının dolandırması ile ilgili, davada onama kararında kullanılan ifadelere itiraz etti. Başsavcı Vekili Erdal Atbaş'ın Yargıtay Ceza Genel Kurul'unda yaptığı itiraz başvurusunda, onama kararında yer alan haksız kazancı hangi amaç ileri sürülerek elde edildiğinin tespit edilemediğine ilişkin ifadenin düzeltilerek onanması isteniyor. Onama kararına itiraz dilekçesinde "mahkeme irat ve ikame edilen delilleri duruşmadan ve tahkikattan edineceği kanaate göre takdir eder," ifadesine yer veriyor. İtiraz dilekçesinde ayrıca, onama kararında gereği bulunmadığı halde olayda dolandırıcılık suçunun oluşup oluşmadığı konusunu dahi, tartışmalı kılacak biçimde hükmün karıştırıldığı ifade ediliyor.

HABER SPİKERİ: Anayasa mahkemesi'nin verdiği kapatma kararının ardından, RP'nin mal varlığının Hazine'ye devri süreci işlemeye başladı sayın seyirciler. Partinin mal varlığının tasviye işlemlerinin, Maliye Bakanlığı'nca yapılması yönünde Bakanlar Kurulu kararı bugünkü resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe girdi.

HABER SPİKERİ: Şırnak ve Diyarbakır yakınlarında teröristlerle güvenlik güçleri arasında çıkan çatışmalarda 8 güvenlik görevlisi şehit oldu. Olağanüstü Hal Bölge valiliğinin olaylara ilişkin açıklaması şöyle:

SPİKER: Bölge valiliği sorumluluk alanında güvenlik kuvvetlerince sürdürülen operasyonel faaliyetlerde, Şırnak İli Gabar Dağı bölgesinde yirmi, Hamam Boğazı Tepe bölgesinde bir terörist, Diyarbakır İli Kulp İlçesi İslamköy bölgesinde yirmi dördü ölü, ikisi de sağ olmak üzere toplam kırk beş terörist ölü , ikisi sağ olarak silahlarıyla

birlikte ele geçirildi. Açılan ilk ateş esnasında, Şırnak İli Gabar Dağı bölgesinde sekiz güvenlik görevlisi şehit oldu.

Öte yandan Batman merkez, Diyarbakır, Dicle ile Mardin'in Kızıltepe İlçelerinde toplam altı terörist yakalandı.

Bu arada bölücü terör örgütünden kaçan beş terörist Hakkari Yüksekova, Şırnak Silopi ve Diyarbakır'ın Dicle ilçelerinde güvenlik güçlerine teslim oldu. Böylece sorumluluk bölgemizde kırk beşi ölü olmak üzere toplam elli sekiz terörist etkisiz hale getirildi. Bölgemizde vatandaşlarımızın huzur ve güvenliğini sağlamaya yönelik çalışmalara aralıksız devam edilmektedir.

HABER SİKERİ: Türkiye ile Bosna- Hersek arasındaki ticaret hacmini arttırmayı amaçlayan 3 anlaşma imzalandı.

Bosna- Hersek Bakanlar Kurulu Eşbaşkanları Horis Sladzic ve Boro Bosic ile Eşbaşkan Neven Tomic Ankara'da temaslarda bulundu.

SİKER: Konuk heyet bu sabah Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel tarafından Çankaya Köşkü'nde kabul edildi. Kabulden sonra Cumhurbaşkanlığı Basın Merkezi'nden yapılan açıklamaya göre, Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel görüşmede; Bosna- Hersek'in bağımsızlığına, egemenliğine ve toprak bütünlüğüne olan desteği teyit etti.

Dayton Barış Antlaşmasıyla başlayan sürecin tarihi bir sorumluluk oluşturduğunu belirten Cumhurbaşkanı, "Geçmişin yaralarının sarılmasının da zor bir görev olduğunu" kaydetti. Cumhurbaşkanı Demirel, geçmişi unutmadan ama geçmişe de takılıp kalmadan geleceğe hazırlanmak gerektiğini bildirdi.

Çekilen acılardan ders alınarak, insanlık için çok kültürlü, çok dilli, yeni bir birlikte yaşama modeli ortaya konulabildiği takdirde, zorun başarılmış olacağını ifade eden Cumhurbaşkanı, "savaşın yarattığı maddi tahribatın kolay olduğunu, esas meseleyi gönüllerdeki kırgınlıkların ortadan kaldırılmasının oluşturduğunu" kaydetti. Cumhurbaşkanı Demirel, bunun için her üç toplum liderine büyük sorumluluk düştüğünü vurguladı.

Bosna- Hersek Bakanlar Kurulu Eşbakanları ve Eşbaşkan yardımcısı Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in, Bosna- Hersek'te barışın kurulmasında çok önemli bir rol oynadığını ifade ettiler. Türkiye'nin tutumunun diğer ülkelere emsal teşkil ettiğini, ve Türkiye'nin desteğinin devamına büyük önem verdiklerini kaydeden konuklar, Dayton Barış Antlaşması'nın bir sonuç değil bir başlangıç olduğunu, üç kurucu halkın birlikte yeni bir ülke yaratma mücadelesini sürdürdüğünü bildirdiler. Bosna- Hersek Bakanlar Kurulu Eşbaşkanları Horis Sladzic ve Boro Bosic ile Eşbaşkan Yardımcısı Neven Tomic, sabah saatlerinde Başbakan Mesut Yılmaz'la da bir araya geldi.

Başbakan Yılmaz Başbakanlık Konutunda bir araya geldiği Sladzic, Bosic, ve Tomic'le bir süre görüştü.

Türkiye ve Bosna-Hersek heyetler arası görüşmeleri ise öğleden sonra Başbakan Mesut Yılmaz'la konuk heyet Eşbaşkanları Horis Sladzic ve Boro Bosic başkanlığında gerçekleşti. Görüşmenin ardından iki ülke arasında üç anlaşma imzalandı. Yatırımların karşılıklı korunması ve teşviki anlaşmasını Horis Sladzic ile Devlet Bakanı Güneş Taner imzaladı. Uluslararası karayolu taşımacılığı anlaşmasını ise Ulaştırma Bakanı Necdet Menzir ve Boro Bosic imzaladı.

Türkiye ile Bosna Hersek arasında imzalanan üçüncü anlaşma ise, Bosna'daki bir gıda tesisinin üç milyon sekiz yüz dolarlık bir harcamayla yenilenmesi ve işletilmesini öngörüyor. Başbakan Mesut Yılmaz anlaşmaların imzalanması sonrasında heyetler arası görüşmede, Dayton Barış Antlaşması'yla başlayan barış sürecinin seyri hakkında ayrıntılı görüş alışverişinde bulunduklarını bildirdi.

MESUT YILMAZ: "Dayton Barış Antlaşması'na askeri ve sivil olmak üzere tüm yönleriyle riayet edilmesi gerektiği ve bu barış anlaşmasının bir alternatifi bulunmadığı yönündeki görüşlerimizi yeniden vurguladık. Bosna-Hersek tarafının da bu görüşlerimizi paylaştığını memnuniyetle müşahade ettik. Bosna- Hersek'te kalıcı barış ve istikrarın tesis edilmesi ancak ülkenin çok etnili, çok kültürlü ve çok dinli yapısının uluslararası tanınmış sınırları içinde muhafaza edilmesi yoluyla mümkün olabilecektir. Bu bakımdan Bosna- Hersek'i, oluşturan Boşnak, Hırvat ve Sırp unsurların aralarındaki görüş farklılıklarını yakın bir işbirliği içinde gidermelerinin en hayırlı yol olduğunu düşündüğümüzü yeniden ifade ettim. Bu konularda da ilke olarak görüş birliğine vardık."

SPIKER: Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Eşbaşkanı Horis Sladzic de ülkesinin Türkiye için çok önemli bir ortak olacağını, ziyaretlerinin bunun bir göstergesini oluşturduğunu belirtti. Öteki Eşbaşkan Boro Bosic ise Bosna- Hersek içinde yer alan Sırp Cumhuriyeti'nin Türkiye'yle neredeyse hiçbir ilişkisinin bulunmadığını ziyaretlerinin bunu düzeltmeye yardımcı olacağını anlattı. Eşbaşkan Yardımcısı Neven Tomic de Başbakan Mesut Yılmaz'ı Bosna Hersek'e davet etti.

Bu arada konuk heyet Anıtkabir'i de ziyaret ederek Atatürk'ün mozolesine çelenk koydu.

Heyet adına Anıtkabir özel defterini Horis Sladzic imzaladı. Sladzic deftere ulu önderin kabrini ziyaretten büyük onur duyduklarını ve iki ülke arasındaki dostça ilişkilerin devamını dilediklerini yazdı.

Konuk Heyet Meclis Başkan Vekili Hasan Korkmazcan tarafından da kabul edildi. Korkmazcan görüşmede her iki ülke parlamentosunun ortak özelliğinin, savaşın külleri arasından gelmiş ve barışı tesis etmiş olmasından kaynaklandığını belirtti.

Bu arada Bosna- Hersek Bakanlar Kurulu Eşbaşkanları Horis Sladzic ve Boro Bosic ile Eşbaşkan Yardımcısı Neven Tomic ikamet ettikleri otelde, Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit'le de bir süre görüştüler.

HABER SPIKERİ: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Hikmet Çetin, Bosna- Hersek'te kalıcı barışın sağlanması için tarafların girişimlerini sürdürmelerini istedi.

Zagreb'te bulunan Hikmet Çetin temaslarını sürdürüyor.

TRT ekibinden Kudret Doğandemir Zagreb'ten bildiriyor.

KUDRET DOĞANDEMİR: TBMM Başkanı Hikmet Çetin, Başkent Zagreb'te üst düzey temaslarda bulundu. Başbakan Yardımcısı ve Başbakan'la görüşen Hikmet Çetin, daha sonra Cumhurbaşkanı Tujman tarafından kabul edildi. Hikmet Çetin temaları sırasında siyasi ilişkilerin ileri boyutta olduğunu, ekonomik ve ticari ilişkilerin de geliştirilmesi gerektiğini belirtti.

TBMM Başkanı Hikmet Çetin ilk olarak sabah, bağımsızlık anıtına çelenk koydu ve saygı duruşunda bulundu. Hikmet Çetin Hırvatistan Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Mateyi Graniç'i de ziyaret etti. Basına kapalı gerçekleşen ziyaretten sonra Hikmet Çetin ve beraberindeki parlamenterler, Başbakan Zlatko Mateša'yla görüştü. Başbakan Mateša ziyaretin iki ülke ilişkilerinin gelişmesine vesile olmasını diledi. Başbakan Mateša Hırvatistan ve Bosna-Hersek'e gösterdiği yardımlardan dolayı Türkiye'ye teşekkür etti. Zlatko Mateša Hırvatistan'ın Nato'ya dahil edilmesi konusunda Türkiye'nin yardımını da istedi.

TBMM Başkanı Hikmet Çetin de Türkiye'nin Hırvatistan ile yürüttüğü politikayı bütün partilerin desteklediğini söyledi. Doğu Slovenya'nın Hırvatistan'la bütünleşmesinin mutluluk verici olduğunu belirten Çetin, ilk yurtdışı ziyaretini de Hırvatistan'a yaptığını bildirdi. Karşılıklı üst düzey ilişkilerin iki ülke ile bölgesel konularda işbirliğini doğuracağını anlatan Çetin, siyasi ilişkilerin üst düzeyde olduğu, diğer alanlarda da bu ilişkilerin geliştirilmesi gerektiğini bildirdi. Hikmet Çetin Hırvatistan Cumhurbaşkanı Franyo Tusman tarafından da kabul edildi ve iki ülke heyetleri bir süre

görüşti. TBMM Başkanı Hikmet Çetin, Krapino Zagora eyaletine de giderek halı fabrikasında incelemelerde bulundu. TBMM Başkanı Hikmet Çetin Hırvatistan'daki temaslarının ardından yarın gezisinin ikinci durağı olan Bosna Hersek'e gidecek. KUDRET DOĞANDEMİR TRT HABER ZAGREB.

HABER SİKERİ: Başbakan Yardımcısı ve Milli Savunma Bakanı İsmet Sezgin, İspanya'nın Başkent'i Madrit'teki temaslarını tamamladı, sayın seyirciler.

İsmet Sezgin şu sıralarda Türkiye'ye dönüyor. Sezgin'in Madrit ziyaretine İspanyol basını geniş yer verdi.

Madrit'teki TRT ekibinden Ayhan Türkokuloğlu bildiriyor.

AYHAN TÜRKOKULOĞLU: Basında çıkan haberlerde Türkiye ile İspanya arasında savunma sanayinde yapılacak işbirliğinin yanı sıra, Sezgin'in Refah Partisi'nin kapatılmasına ilişkin sorulara verdiği yanıtlar da önemli yer tuttu.

İsmet Sezgin'in konuyla ilgili açıklamalarına yer verilen haberler, İspanya'nın yüksek tirajlı gazetelerinde, "Erbakan yasayı ihlal etti. İslamcı partinin kapatılması için Türk ordusu baskı yapmadı." gibi başlıklar altında sunuldu.

Başbakan Yardımcısı ve Milli Savunma Bakanı İsmet Sezgin, gazetecilerin sorularına; Türkiye'nin 74 yıldır Atatürk ilke ve inkılaplarını özümsemiş bir ulus olduğunu, demokratik ve laik bir düzeni benimsediğini belirtti. Kararın Türkiye'de islami şiddete yöneltmeyeceğini belirten Sezgin, "Türkiye Cezayir olamaz" dedi. Sezgin Türk Ordusu'nun siyasetin dışında olduğunu ve siyasete karışmadığını söyledi. Partilerin yasa gücüyle değil, seçimle etkisiz hale getirilmesinin doğru olduğuna inandıklarını belirten Sezgin, "ancak hukuk devletinde partiler yasalara uygun olmalıdır" dedi.

İsmet Sezgin İspanya'yla savunma sanayi alanında işbirliği anlaşmasının daha sonra Ankara'da imzalanacağını ifade etti.

AYHAN TÜRKOKULOĞLU TRT HABER MADRİT.

HABER SİKERİ: İngiltere'nin Kıbrıslı Türklere vize kararına Türkiye'den tepki.

"Vize kararı hayal kırıklığı yarattı."

SİKER: Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Büyükelçi Necati Utkan haftalık basın toplantısında, İngiltere'nin vize kararı üzerine, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yetkililerince yapılan açıklamaya Türkiye'nin de tamamıyla katıldığını vurguladı. Bu çerçevede İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi'nin dün Dışişleri Bakanlığı'na davet edildiğini anlatan sözcü Utkan, Büyükelçi'ye Türkiye'nin bu karardan duyduğu hayal kırıklığının iletildiğini belirtti.

NECATİ UTKAN: "Bunun tüm Kuzey Kıbrıs Türk Halkına yönelik bir ceza niteliği taşıdığını ve bu yönüyle siyasi bir karar teşkil ettiği izlenimi edindiğimizi, ayrıca kararın esef verici yönünün, vize harçlarının Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde geçerli olmayan Kıbrıs Rum parasıyla ödenmesi zorunluluğunu öngörmesi olduğunu, İngiltere'nin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti pasaportlarına vize uygulama kararını kaldıracağını ümit ettiğimizi belirttik."

SİKER: Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Büyükelçi Necati Utkan, bir soru üzerine; İngiltere Başbakanı Tony Blair'in Kıbrıs Özel Temsilcisi David Honey'in yarın Ankara'ya geleceğini ve Başbakan Mesut Yılmaz tarafından kabul edileceğini bildirdi.

Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Büyükelçi Utkan, bir başka soru üzerine; RP'nin kapatılması konusunda çeşitli ülkelerden gelen bilgi alma taleplerinin, dış temsilciliklerce karşılandığını bildirdi. Dışişleri Bakanı İsmail Cem'in, Almanya ve Türk vatandaşların yoğun olduğu ülkelerdeki konsolosların katılacağı toplantı için, 26 Ocak'ta Bonn'a gideceğini kaydeden Büyükelçi Utkan, Cem'in bir talep gelmesi halinde, Alman Dışişleri Bakanı Claus Kinkel'le de bir görüşme yapabileceğini sözlerine ekledi.

HABER SPİKERİ: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş, vize uygulamasını protesto için, hayati neden olmadıkça İngiltere'ye gidilmemesi çağrısında bulundu.

İbrahim Gürkan Sarı Lefkoşe'den bildiriyor.

İBRAHİM GÜRKAN SARI:(MUHABİR): Rauf Denktaş bugün yaptığı yazılı açıklamada, önümüzdeki aylarda Kıbrıs Türk'ünün sıkıntılarını arttırmak için, Rumların bir çok oyuna tenezzül edeceğini işaret ederek, bunlardan kurtulmanın yolunun, boyun eğmek değil, direnmek ve dirilmek olduğunu söyledi. Rum tarafının vizeden kurtulmak için, "Kıbrıs pasaportu alınız" dediğine dikkat çeken Denktaş şöyle dedi; "Bizi sevdiğinden değildir. Alınacak pasaportları, 'bakınız Kıbrıs Türkleri de beni meşru hükümet olarak tanıyıp, bu hükümetin sadık kulları olduklarını kabul ediyorlar' diyerek, milli davasını yürütmek için bu kolaylığı yapmaktadır. Kimsenin bu oyuna gelmeyeceği aşikardır. Rum idarecilerinin, Kıbrıs Türklerini böyle çirkin ve kişiliksiz adletmeleri üzücüdür. Eşit egemenliğimizi ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin neleri simgelediğini hazmettikleri gün, uzlaşma yolları açılmış olur. Bu yol vizelerle ve varlığımızı inkar edip, bizi azınlık olarak tanımlamakla açılmamıştır ve açılmayacaktır."

Bu arada K.K.T.C. Cumhurbaşkanı Denktaş'ın gelecek ay Oxford Üniversitesi'nde vereceği konferansı da kendisinin de İngiltere'den vize alması gerektiği için iptal ettiğini ve İngiltere'ye gitmeyeceğini belirtti. İngiltere geçen hafta, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden son iki yılda yapılan iltica önemli ölçüde arttığı gerekçesiyle Kıbrıslı Türklere vize uygulaması başlatmıştı.

İBRAHİM GÜRKAN SARI TRT HABER LEFKOŞE.

HABER SPİKERİ: Anayasa Mahkemesi, kumarhane olarak bilinen casinoların kapatılmasını öngören yasanın iptali istemiyle açılan davayı reddetti.

Talih oyunları işletmeleri, faaliyetlerini 11 Şubat'ta sona erdirecek

SPİKER: Yüksek Mahkeme bugün yaptığı toplantıda; Ankara dokuzuncu idare, Antalya ve Silivri Adliye Hukuk Mahkemeleri'nin, Turizm Teşvik Kanunu'nda değişiklik yapılması hakkında kanunun, Casinoların kapatılmasını öngören, geçici 1. maddesinin iptali istemiyle açılan davayı sonuçlandırdı.

Anayasa Mahkemesi Başkan Vekili Güven Dinçer toplantı çıkışında, anayasaya aykırılık iddiasının ikiye karşı dokuz oyla reddedildiğini bildirdi. Yerel mahkemelerden gelen başvurularda, söz konusu düzenlemenin, başta anayasanın eşitlik ve hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmadığı, ayrıca çalışma ve sözleşme özgürlüğüne ve ekonomide planlama ilkelerine aykırı olduğu ileri sürülüyordu.

Turizm Bakanlığı da Anayasa Mahkemesi'nin bu kararının ardından, talih oyunları salonlarının 11 Şubat'tan itibaren valilik kontrolünde kapatılacağını duyurdu.

Bakanlıktan yapılan açıklamaya göre, kapatılan talih oyunları salonunun kapatıldığına dair tespit tutanağı Turizm Bakanlığı yetkililerince teslim alınacak, bakanlığa iletilecek. Bu tarihten sonra açık bulunan talih oyunları işletmeleri hakkında kanuni takibat yapılarak Cumhuriyet Savcılığı'na suç duyurusunda bulunulacak.

HABER SPİKERİ: Siyasi partilerin yöneticileri, bugün de çeşitli konularda görüşlerini açıkladılar.

SPİKER: ANAP Genel Başkan Yardımcısı İbrahim Yaşar Dedelek, mecliste düzenlediği basın toplantısında; Susurluk Raporu'nun gereğinin en kısa sürede yapılacağını söyledi.

İBRAHİM YAŞAR DEDELEK: "Şuna emin olunuz ki gerekli olan kısmı açıklanacak, gerekli olan bütün kısımları yargıya verilecek, yargının önü açılacak. Yargı huzur içerisinde bu davayı görecektir. Zaman içerisinde Türkiye'de hiç bir kapalı husus kalmayacaktır. Bu zaman da uzun olmayacaktır."

SPIKER: DYP Genel Başkanı Tansu Çiller; partisinin meclis grubunda, demokrasi üzerindeki baskı ve tehditin kaldırılması için hükümetin ortaya koyacağı siyasi iradeyi kayıtsız şartsız destekleyeceklerini bildirdi.

TANSU ÇİLLER: "Rejim çürüyor. Siyaset çürüyor. Parlamento sivil bir inisiyatif geliştiremiyor. Siyasi partiler ya kapatılıyor, ya alabildiğine tahrip ediliyor. Yargı, dayatmacı siyaset projelerinin bir aracı haline getirilmeye devam ediyor."

SPIKER: CHP Genel Başkanı Yardımcısı Birgen Keleş, Ankara'da düzenlediği basın toplantısında, "Avrupa'nın terör örgütü PKK'yı siyasi bir örgüt olarak tanıma hazırlığı içinde olduğunu" söyledi.

BİRGEN KELEŞ: "Hükümeti uyarıyoruz. Bu oluşumlar gözardı edilecek, önemsenmeyecek, küçümsenecek gelişmeler değildir. Türkiye Cumhuriyeti mutlaka bu konuları ve karara karşı duyduğu tepkiyi bütün ülkelere duyurmalıdır ve kendi gerekçelerini de çok iyi bir şekilde anlatmalıdır. AB'nin veya başka ülkelerin, Türkiye aleyhine olan bu oluşumları ve oyunları engellemeyebilir. Ama şuna inanıyoruz; bu tür oluşumların başarıya ulaşması ve hedefini bulması hiç bir koşulda mümkün değildir."

SPIKER: DTP Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk partisinin meclis grubunda yaptığı konuşmada, Türkiye'de sistemin tıkanıldığını belirterek, yarı başkanlık sisteminin tartışmaya açılmasını istedi.

HÜSAMETTİN CİNDORUK: "Devletin bu hale gelmesi, yozlaşması, demin söylediğim dayatmalarla karşılaşması, sadece insan kusuruna dayanmıyor. Burada insan faktörü kadar devlet yapımızın eskimesinden ve devlet yapısını kuran kurallarımızın, giderek yetkisiz ve etkisiz kalışından doğan, bir başka ortam var. Açıkcası yarı başkanlık sistemini Türkiye tartışmaya hızlı biçimde başlamalı ve bunu gerçekleştirmelidir. Böyle bir otoriteye ihtiyaç vardır.

SPIKER: BBP Genel Başkanı Yardımcısı Hanefi Çelik, Ankara'da düzenlediği basın toplantısında; Türkiye'nin yaşadığı sosyal problemlerden en önemlisinin gelir dağılımındaki dengesizlik olduğunu söyledi.

HANEFİ ÇELİK: "Ücretliler gelirlerinin büyük bir bölümünü enflasyon karşısında kaybetmiş, küçük esnaf, özellikle çiftçilerimiz gelişmek yahut da mevcudu korumak bir tarafa, ayakta kalma mücadelesi vermektedir."

HABER SPIKERİ: Anayasa Mahkemesi'nce kapatılmasına karar verilen RP'nin Genel Başkanı Necmettin Erbakan, siyasi parti liderleriyle görüşmelerini bugün de sürdürdü.

SPIKER: Necmettin Erbakan, YDP Genel Başkanı Hasan Celal Güzel'in partisini ziyaretinde RP'nin kapatılmasının Türkiye'nin meselesi olduğunu söyledi. YDP Genel Başkanı Hasan Celal Güzel de, bunalımlardan çıkış için yasal çerçevede hak aranması gerektiğini bildirdi.

HABER SPIKERİ: Sizinle bir acımızı paylaşmak istiyoruz sayın seyirciler.

TRT ailesi, bir mensubunu daha yüreğine gömdü... Önceki gün yaşamını yitiren kameraman arkadaşımız, ağabeyimiz, Önder Berksan'ı bugün son yolculuğuna uğurladık... Önder Berksan için yıllarca emek verdiği TRT Haber Dairesi Başkanlığı önünde bir tören düzenlendi.

SPIKER: TRT'nin Kavaklıdere'deki binası önünde yine olağandışı bir kalabalık. Kolay değil yıllarca birlikte çalışıp acıyı sevinci paylaşmak ve donuk renkli bir kış gününde çok sevilen bir arkadaşı son yolculuğa uğurlamak. Ölüm Allah'ın emri ayrılık olmasaydı demiş şair. Bizler için de en acı olanı ayrılık.

NEVZAT AVCI: (TRT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI): "Arkadaşımız Önder Berksan'ı kaybetmiş olmanın üzüntüsü içersindeyiz. Kendisi 30 yılı aşkın bir hizmetiyle, ve kişiliği ile kurumumuz hizmetlerine katkıda bulunmuş, değerli bir arkadaşımızdı.

Kurum olarak ve camia olarak üzgünüz. Allah'tan kendisine rahmet diliyorum. Kederli ailesine, yakınlarına ve bütün mesai arkadaşlarıma başsağlığı diliyorum. Bu acılı gününde TRT ailesini yalnız bırakmayanlar arasında Devlet Bakanı Cavit Kavak da vardı.

Önder omuzlarda yükseldi ve geri dönüşü olmayan yolculuğuna başladı. Önder Berksan, 1972 yılından bu yana TRT Haber Dairesi'nde görev yapıyordu. Türkiye'nin ilk haber kameramanlarından olan Berksan; 1974 yılındaki Kıbrıs Barış Harekati'nı görüntüleyen ilk kameramanlardandı.

Elli yedi yaşında aramızdan ayrılan başkameramanlardan Önder Berksan Kocatepe Camii'nde öğleyin kılınan namazın ardından Cebeci Asri Mezarlığı'nda toprağa verildi.

HABER SPİKERİ: RTÜK, çeşitli yayın ihlalleri nedeniyle Kanal D Televizyonu'nun yayınlarının üç gün, Show TV'nin iki gün, Şanlıurfa'da yayın yapan Karacadağ Radyo'nun yayınlarının da otuz gün süreyle durdurulmasına karar verdi.

SPİKER: RTÜK'den yapılan açıklamaya göre; Kanal D Televizyonu'nun yayınlarının, kişi ya da kuruluşları küçük düşürdüğü, ya da aşağıladığı gerekçesiyle 2 ve 16 Şubat'ta, Türk aile yapısına aykırı yayın yaptığı gerekçesiyle de 5 Şubat'ta bir gün süreyle durdurulması kararlaştırıldı.

Show TV'nin yayınları da yargı kararıyla kesinleşmedikçe kimsenin suçlu olmayacağı ilkesine aykırı yayını dolayısıyla 2 ve 5 Şubat'ta birer gün durdurulacak.

Öte yandan toplumun şiddet terör ve etnik ayrımcılığa sevkedilmemesine ilişkin yayın ilkesinin ihlali ve ihlallerin sürmesi nedeniyle de, Şanlıurfa Karacadağ Radyo'sunun yayınları ,14 Şubat'tan itibaren otuz gün süreyle durduruldu.

HABER SPİKERİ: İran'daki İslam Devrimi'nden sonra kurulan ilk hükümetin Başbakanı ve İran Özgürlük Hareketi'nin Lideri Mehdi Bazergan'ın ölümünün üçüncü yıldönümü için dün düzenlenen tören, aşırı muhafazakar bir grup tarafından engellenmeye çalışıldı. Grup üyeleri, törene katılanlara da saldırdı.

Ensari Hizbullah adlı muhafazakar grubun üyeleri, Tahran'daki anma törenine gelen bazı kişileri dövdü. Bazılarının da tören yerine girmesini engelledi.

Halk sa Mehdi Bazergan ve İran Cumhurbaşkanı Muhammed Hatemi lehinde sloganlar atarak karşılık verdi. Güvenlik güçlerinin gözleri önünde cereyan eden olaylara müdahale etmemesi törene gelenleri şaşırtırken, saldırıyı kınayan İçişleri Bakanlığı yetkilileri, yarın aynı yerde törenin düzenlenmesi halinde güvenliği sağlayacaklarına söz verdi. Bunun üzerine toplantıya gelenler sessizce dağıldı.

İsfahan'da düzenlenmek istenen benzeri anma töreni de bir grubun saldırısına uğradı. Katılanlar eyalet valiliğinden alınan izinle gerçekleştirilen törene müdahale edilmesi üzerine valilik önünde oturma eylemi yaptı.

HABER SPİKERİ: Terörizmle mücadele konusunda AB ile siyasi diyalog başlatmayı kabul eden Cezayir yönetimi, katliamlardan etkilenen sivillere insani yardım dahil, içişlerine müdahale olarak nitelediği tüm önerileri kesin bir dille reddetti.

SPİKER: Cezayir'deki temaslarını tamamlayan Avrupa Birliği Heyeti; bu ülkeyle 6 yıldır ilk kez siyasi diyaloga girdiklerini, ziyaretin bu açıdan başarıya ulaştığını savundu. Heyete başkanlık eden İngiliz Bakan Derrec Petset de; ancak toplu cinayetlerin durdurulmasına yardımcı olabilmeleri için Cezayir'in daha açık bir politika izlemesi ve kendilerine somut öneriler sunması gerektiğini söyledi. İngiliz Bakan temasları sırasında, bazı katliamların arkasında Cezayir hükümet güçlerinin bulunduğu yolunda bir kanıt rastlamadıklarını belirtti.

Cezayir'de hükümet, bazı muhalefet temsilcileri ve basın mensuplarıyla görüşen AB heyetinin, katliam yerlerinde inceleme yapmasına ve halkla temas kurulmasına izin verilmemişti.

Cezayir'de terör ve katliamlar sa devam ediyor. Radikal dinciler tarafından düzenlediği sanılan katliam ve bombalı saldırılarda, son yirmi dört saat içinde yirmi kişi daha yaşamını yitirdi.

HABER SPİKERİ: ABD Başkanı Bill Clinton ile Washington'da iki kez bir araya gelen İsrail Başbakanı Benjamin Netanyahu, Ortadoğu barışı konusunda ilerleme sağladıklarını söyledi.

SPİKER: N.B.C. Televizyonu'nda yayınlanan "Today" programına katılan Netanyahu, Clinton'la görüşmesinde Filistin tarafının Ortadoğu barışına ilişkin vaatleriyle, İsrail Birliklerinin Batı Şeria'dan çekilmesi konularının ele alındığını bildirdi. İsrail Birliklerinin bazı bölgelerden çekilmesi konusunda olumlu işaretler veren Netanyahu, ancak İsrail'in güvenliğini tehlikeye sokacak bir adım atmayacaklarını söyledi.

Clinton'un Netanyahu ile ikinci görüşmesinde, İsrail Birliklerinin Batı Şeria'dan çekilmesi konusunda yeni öneri getirdiği bildiriliyor. Amerikalı yetkililerin verdiği bilgilere göre Clinton, Batı Şeria'dan tek aşamada çekilme yerine, aşamalı çekilme önerirken, Filistin tarafı da buna karşılık, istihbarat paylaşımı ve Hamas militanlarının yakalanması gibi bir dizi somut güvenlik önlemini uygulamayı kabul edecek.

HABER SPİKERİ: Irak'ın kitle imha silahlarının yok edilmesinden sorumlu Birleşmiş Milletler Komisyonu Başkanı Richard Butler, Irak yönetiminin devlet başkanlığı saraylarına giriş konusunu uzun süre görüşmemeyi kararlaştırdığını bildirdi.

SPİKER: Richard Butler Bağdat'ta iki gün süren temaslarından olumlu bir sonuç alamadı. Butler, Irak Başbakan 1. Yardımcısı Tarık Aziz'le görüştüktan sonra, bir basın toplantısı düzenledi. Butler Bağdat yönetiminin saraylara giriş konusunu Nisan ayına kadar görüşmek istemediğini ve Birleşmiş Milletler Komisyonu'yla görüşmeleri dondurma kararının, Güvenlik Konseyi kararlarına karşı çıkma anlamına geleceğini, Tarık Aziz'e iletildiğini söyledi.

Bu arada İngiltere Dışişleri Bakanı Robin Cook, Irak'ın görüşmeleri dondurma önerisinin kabul edilemez olduğunu belirterek, Birleşmiş Milletler kararlarına uymaması halinde, Irak'a karşı askeri güç kullanılması ihtimalini de gözardı etmediklerini söyledi.

Amerikan uçak gemisi Independence de körfeze doğru yola çıktı. Amerikan Savunma Bakanı William Cohen Independence uçak gemisinin, bir süredir körfezde görev yapan Nimit uçak gemisinden görevi devralmak amacıyla bölgeye gönderildiğini söyledi.

HABER SPİKERİ: Amerika Birleşik Devletleri Ticaret Bakanı William Daley, Amerikan hükümetinin Bakü-Ceyhan boru hattının hayata geçirilmesini desteklediğini söyledi.

Daley ayrıca, iki ülke arasında uzun yıllardır jeopolitik nedenlerle beslenen güçlü ittifakın, bundan sonra ticari alana da yayılacağını belirtti.

SPİKER: Resmi ziyaret amacıyla Türkiye'de bulunan William Daley, bugün İstanbul'daydı. Daley düzenlediği basın toplantısında, yeni bir yüzyıla girerken, Türk ekonomisinin gelişme yönünden patlamanın eşiğinde olduğunu anlattı. William Daley, Türkiye'nin enerji ulaşım merkezi, Ceyhan'ın da enerji limanı olacağını ifade etti.

Gazetecilerin Bakü-Ceyhan boru hattı projesi ile ilgili sorularını da yanıtlayan William Daley, Amerikan yönetiminin projeyi desteklediğini, ancak teröre ve kitle imha silahlarına destek veren ülkelerin bundan yarar sağlamaması görüşünde olduklarını bildirdi.

ABD Ticaret Bakanı William Daley, daha sonra Tüsiad'ın onuruna verdiği öğle yemeğine katıldı.

HABER SPİKERİ: Türkiye'den AB'ne mesaj: AB Lüksemburg Zirvesi'nden aldığı kararı gözden geçirene kadar ilişkilerde gelişme beklemeyin...

Türk ve Avrupalı işçi ve işveren temsilcilerini bir araya getiren, Türkiye Avrupa Birliği Karma İstisare Komitesi Brüksel'de toplandı.

SPİKER: Türkiye'nin AB nezdindeki Büyükelçisi Uluç Özülker toplantıda; AB'nin Türkiye politikasını eleştirdi ve Türkiye'nin geleceğini belirsiz bir zemin üzerinde inşa edemeyeceğini bildirdi. Özülker, AB bakış açısını değiştirmedikçe, Türkiye'nin ilişkileri en alt düzeyde tutmayı sürdüreceğini kaydetti. Toplantıda Türk temsilcilerle, İtalyan İşçi Sendikaları Konfederasyonu Temsilcileri, Lüksemburg kararlarını eleştirdi. İtalyanlar Türkiye'yi dışlayarak insan hakları sorunlarına bir çözüm bulunamayacağını belirttiler. AB Komisyonu Temsilcisi Faunder Linder ise Lüksemburg kararlarının olumlu yönleri bulunduğunu iddia etti. Linder, Türkiye'yi Avrupa Konferansı'na katılmaya çağırarak, böylece üyeliğe ehil olduğunun en üst düzeyde ifade edileceğini söyledi.

HABER SPİKERİ: Papa İkinci Jean Paul, Ramazan ayı dolayısıyla yayınladığı kutlama mesajında; dinler arası diyalog önerdi.

SPİKER: Vatikan'ın Ankara Büyükelçisi Pierre Livici Cellata, Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz'ı ziyaret ederek, Papa İkinci Jean Paul'un kutlama mesajını sundu. Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz buradaki konuşmasında, dinler arası diyalogun mutlaka kurulması gerektiğini söyledi.

MEHMET NURİ YILMAZ: "Dinler arası diyalog bir zarurettir, bir ihtiyaçtır. Bizim de başkanlık olarak bu konuda hazırlıklarımız var. Bir diyalog dairesi kurmak için çalışıyoruz."

HABER SPİKERİ: Bültenimizin sonuna geldik sayın seyirciler. Ama sizlere veda etmeden önce bültenimizde yer alan bazı haberlerden kısa hatırlatmalar yapıyoruz.

DEMİREL'DEN ÖNEMLİ AÇIKLAMALAR:

Cumhurbaşkanı Demirel son günlerdeki gelişmelerle ilgili önemli mesajlar verdi. Anayasaya parti kapatılabilir diye yazdıktan sonra, parti kapatmak anayasaya aykırıdır, demokrasiye aykırıdır demenin anlamı yok.

GELİŞMELER FIRSAT YARATIYOR:

Başbakan Yılmaz ülkedeki gelişmelerin, herkesin siyasi adresini yeniden değerlendirmesi için yeni bir fırsat yarattığını söyledi. Başbakan Yılmaz CHP Lideri Baykal'ı mecliste ziyaret ederek Susurluk Raporu hakkında bilgi verdi. Yılmaz- Baykal görüşmesinde AB ile ilişkilerde ele alındı.

KARANLIK GÜÇLER ÇÖZÜLECEK:

Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit'ten Susurluk Olayı ile ilgili kararlı mesaj. Tüm sorunlara, zorluklara, engellere rağmen, devleti saran karanlık ilişkiler ağı artık çözülmeye başlamıştır. Bu çözülme süreci artık durdurulamayacaktır.

ÖRTÜLÜ ÖDENEK DAVASI:

Örtülü ödenek davası ile ilgili olarak Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı altıncı ceza dairesinin onama kararındaki bazı ifadelerle itiraz etti.

KAPATMA SÜRECİ BAŞLADI:

Anayasa Mahkemesi'nin verdiği kapatma kararının ardından, RP'nin mal varlığının Hazine'ye devri süreci işlemeye başladı.

TERÖRİSTLERE AĞIR DARBE:

Şırnak ve çevresinde güvenlik güçleriyle, teröristler arasında çıkan çatışmalarda kırk beş terörist öldü, çatışmalarda sekiz güvenlik görevlisi şehit oldu.

TRT Haber Merkezi'nin hazırladığı haber bültenini sunduk. İyi akşamlar diliyoruz. Esen kalın sayın seyirciler.

22.01.1998

TRT 1 20.00 ANA HABER BÜLTENİ

ÖZETLER

MGK'DAN K.K.T.C.'YE DESTEK

Milli Güvenlik Kurulu, Cumhurbaşkanı Demirel'in başkanlığında Çankaya Köşk'ünde toplandı. Kurul AB'nin Lüksemburg Zirvesi kararları karşısında, Türkiye ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasındaki özel ilişkilerin geliştirilmesi için başlatılan çalışmaların her alanda sürdürülmesi için görüş birliğine vardı.

YİRMİ SEKİZ TERÖRİST ÖLDÜ

Şırnak yakınlarında teröristlerle güvenlik kuvvetleri arasında son iki günde çıkan çatışmalarda ölen terörist sayısı yirmi sekize çıktı.

YUNANİSTAN'A SERT TEPKİ

Yunanistan'ın, kara sularını uygun gördüğü zamanda on iki mile çıracığı yolundaki açıklamasına Türkiye sert tepki gösterdi.

İZMİR VE ANTALYA'DA SEL TATİLİ

Şiddetli yağışın etkili olduğu İzmir ve Antalya'da yarın okullar tatil.

YASADIŞI GÖÇLE İLGİLİ EYLEM PLANI

AB Dönem Başkanı İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi

Logen, Birliğin yasadışı göçle ilgili bir eylem planı hazırlayacağını söyledi.

ABD'DEN TÜRKİYE'YE AB DESTEĞİ

ABD Dışişleri Bakanı Tavlıt AB'den kapısını Türkiye'ye açık tutmasını istedi.

KRİZ TIRMANIYOR

Irak'ın, Amerikalı silah uzmanlarına denetleme izni vermemesiyle başlayan kriz tırmanıyor.

CEZAYİR'DE VAHŞİ SALDIRI

Cezayir'de kan durmuyor. Önceki gece bir imamın evine giren radikal dinciler vahşi bir saldırıya daha imza attı. Bilanço altı ölü.

ATATÜRK ALBÜMÜ

T.R.T'nin gün ışığına çıkardığı pek çok Atatürk fotoğrafı bir albümde toplandı. Yüce Atatürk'ün aramızdan ayrılışının altmışıncı ve Cumhuriyetimizin kuruluşunun yetmişbeşinci yıldönümü dolayısıyla Kültür Bakanlığı ve TRT işbirliğiyle hazırlanan Mustafa Kemal Atatürk adlı albüm kamuoyuna tanıtıldı.

HABER SPİKERİ (ZAFER KİRAZ): TRT Haber Merkezi adına güzel bir akşam diliyorum. Bültenimizde yeralan bazı satır başları sunduk ve ayrıntılara geçiyoruz şimdi de.

MGK, AB'nin geçen ay yapılan Lüksemburg kararları karşısında, Türkiye ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasındaki özel ilişkilerin geliştirilmesi için başlatılan çalışmaların her alanda sürdürülmesi için görüş birliğine vardı. Toplantıda son iç ve dış olaylar da gözden geçirildi.

SPİKER: MGK Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in başkanlığında Çankaya Köşkü'nde yaklaşık beş buçuk saat süren bir toplantı yaptı. MGK Genel sekreterliğinin toplantıya ilişkin açıklamasında şöyle denildi; "Toplantıda ülke genelindeki güvenlik ve asayiş durumuyla, bunu etkileyen iç ve dış gelişmeler gözden geçirilmiş, güvenlik güçlerimizin olumsuz kış şartlarına rağmen, bölücü terörle mücadeleyi büyük bir başarıyla sürdürdüğü, diğer yasadışı örgüt ve kişilere karşı yapılan operasyonlarda da önemli sonuçlar alındığı, memnuniyetle müşahade edilmiştir."

Toplantıda, dünyada ve bölgemizde Türkiye'nin güvenliğini yakından ilgilendiren dönemin, dış politik gelişmeleri değerlendirilmiş, A.B'nin 14 Aralık 1997 tarihli Lüksemburg kararları karşısında, Türkiye ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasındaki özel ilişkilerin geliştirilmesi yolunda, hükümetçe başlatılan çalışmaların, her alanda sürdürülmesi üzerinde görüş birliğine varılmıştır. Toplantıda, Hazar, Kafkas enerji havzasının, petrostratejik analizi ve enerji nakil hatları projeleri hakkında hazırlanan rapor görülmüş, bu konudaki çalışmaların ve projelerin, Türkiye'nin milli menfaatleri doğrultusunda geliştirilmesi ve gerçekleştirilmesi için gerekli tedbirlerin alınması uygun bulunarak, bu görüşün Bakanlar Kurulu'na bildirilmesine karar verilmiştir. Toplantıda ayrıca Türkiye üzerinden İtalya'ya ve diğer Avrupa ülkelerine yasadışı yollarla yapılan insan kaçakçılığı olayları da görülmüştür. Türkiye'nin bu maksatla üs olarak kullanılması ve bu olaylar bahane edilerek Türkiye aleyhinde başlatılan siyasi amaçlı kampanyaların önlenmesi için, gerekli önlemlerin alınması üzerinde, görüş birliğine varılmıştır.

Sayın seyirciler M.G.K. toplantısına Başbakan Mesut Yılmaz, Genel Kurmay Başkanı Orgeneral İsmail Hakkı Karadayı, Başbakan Yardımcısı Milli Savunma Bakanı İsmet Sezgin ve Kurul üyesi öteki bakanlar, kuvvet komutanları, Jandarma Genel Komutanı, MGK Genel Sekreteriyle Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit katıldı.

Toplantıda gündem konularıyla ilgileri nedeniyle Devlet Bakanı Şükrü Gürel, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Cumhur Ersümer de bulundu.

HABER SPİKERİ: Sayın seyirciler, Şırnak yakınlarında teröristlerle güvenlik kuvvetleri arasında son iki günde çıkan çatışmalarda ölen terörist sayısı yirmi sekize çıktı. Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin olaylara ilişkin açıklaması şöyle; "Güvenlik güçlerimiz tarafından Şırnak ili Gabar Dağında 21 ocak 1998 tarihinde yapılan operasyonda yirmi terörist ölü ele geçirilmişti. Bugün de devam eden operasyonda, aynı bölgede yedi teröristin ölü olarak ele geçirilmesiyle, etkisiz kılınan toplam terörist sayısı yirmi yediye yükseltilmiştir."

Bu arada Şırnak Merkez Lessor Köprüsü bölgesinde bir terörist de silahıyla birlikte ölü olarak ele geçirildi. Bölgemizde vatandaşlarımızın huzur ve güvenliğini sağlamaya yönelik çalışmalara aralıksız devam edilmektedir.

HABER SPİKERİ: Sayın seyirciler, bölücü terör örgütüne yönelik yoğun operasyonlar sonucu, 1997 yılında terör olayları sayısal olarak, 1992 düzeyine indirilirken, etkisiz hale getirilen terörist miktarında ise büyük artış oldu. Güvenlik kuvvetlerinin toplam zaiyatı da azalarak 1991 yılı seviyesine indi. Genelkurmay Başkanlığı, iç güvenlik hareketinde ulaşılan son durum ve 8. Kolordu Komutanlığı bölgesinde yürütülen operasyonlarla ilgili olarak Tunceli'ye bir basın turu düzenledi.

SPİKER: Basın turuna katılan yerli ve yabancı gazeteciler, Türk Hava Kuvvetlerine ait iki uçakla önce 8. Kolordu Komutanlığının bulunduğu Elazığ'a götürüldü. Burada terörle mücadelede alınan sonuçlar, birifingle gazetecilere aktarıldı. 8. Kolordu Komutanı Korgeneral Kamuran Orhon bölgede sürdürülen operasyonlar sonucunda, teröristlerin eylem yapamaz hale getirildiğini söyledi.

KAMURAN . ORHON (8.KOLORDU KOMUTANI): "Terör, güvenlik güçleri teröristlerle mücadele ederken, bölgenin ekonomik ve sosyal yapısında gerekli reformların yapılmasıyla tamamen yok edilebilir. Böylece yurdumuzun bu çok güzel bölgeleri de huzur ve güven ortamına kavuşmuş olur."

SPİKER: Genelkurmay Başkanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanı Kurmay Albay Hüsnü Dağ'da; 1997 yılında alınan tedbirler sonucunda; olay sayısında %35, Güvenlik güçleri zaiyatında %26, vatandaş kayıplarında %12 ve teröristler tarafından gerçekleştirilen eylemlerde %29 azalma olduğunu bildirildi.

HÜSNÜ DAĞ: Ancak terörle mücadelede önemli başarılar elde eden ve bölgede güvenlik ortamı sağlayan Türk Silahlı Kuvvetleri'nin, bu başarısına ve etkinliğine rağmen teröre neden olan koşulların ortadan kaldırılmaması, terörün bundan sonra da aynı şekilde devamı için uygun ortamı oluşturmaya devam edecektir.

SPIKER: 8. Kolordu Komutanlığı İstihbarat Şube Müdürü Kurmay Albay İbrahim Onbay da bölgede on üç adet kartal serisi operasyon icra edildiğini, bu operasyonlarda kırk altısı ölü olmak üzere elli sekiz terörist ve çok sayıda silah ile yaklaşık otuz ton gıda maddesi ele geçirildiğini belirtti.

8. Kolordu Komutanı Korgeneral Orhon bir gazetecinin bölgede gıda ambargosu uygulanıyor mu? sorusu üzerine; yapılan işlemin ambargo değil, gıda kontrolü olduğunu anlattı.

Basın turuna katılan gazeteciler daha sonra helikopterle Tunceli'ye götürüldü.

Kartal serisi operasyonlarda ele geçen malzemeler, Jandarma Bölge Komutanı Tuğgeneral İbrahim Açıkmış'e'nin konuşmasının ardından, gazetecilere gösterildi.

Bu operasyonlarda elli iki kaleşnikof otomatik silah, beş RPG, yedi roketatar, dört Kanas tüfek, dört Bikisi, bir M16, yedi lav silahı, yirmi sekiz RPG7 mermisi, yirmi üç fişek, yetmiş beş el bombası, 528 mayın, 226 şarjör, sekiz telsiz, iki jeneratör ve otuz ton gıda maddesi ele geçirildiği belirtildi. Ele geçirilenler arasında bölücü örgütün genç kızları ve kadınları hangi amaçla kaçırdığı veya kandırdığını açıklayan malzemeler de vardı.

BİR SUBAY: "Kadın doğum kontrol hapları, prezervatifler, kadın doğumla ilgili tıbbi cihazlar, bunlar; örgüt hep şunu diyordu; işte biz kadınlarla erkekler ayrı, kadın savaşçılar ayrı, erkek savaşçılar ayrı, bunlar kesinlikle bir etkileşim içinde bulunmuyorlar, yani bir cinsel temas yapmıyorlar diyorlardı, fakat şu göstermiş olduğumuz malzemeler, bunların cinsel temasa girdiklerini, hatta takım komutanı seviyesindeki, örgüt içindeki kişilerin kendi etraflarında bir harem kurduklarını, kendi zevkleri için küçük kızları kullandıklarını ortaya koymuş oluyor bu."

SPIKER: Basın turunda bölücü örgütten kaçarak pişmanlık duyan, beş eski terörist, gazetecilerin çeşitli sorularını cevaplayarak, örgütün gerçek yüzünü ortaya koydular.

ESKİ TERÖRİST: "PKK'da döneklik yapılacak bir değer yok. Daha önce o değerde olarak gittim daha sonra ihanet edilecek bir değer kalmadığına inandım. Bir çok arkadaşım da bu kaniya vardıktan sonra örgütten ayrıldılar. Öyle değerler yok. Şimdi, başından beri çok masum, böyle işte, adeta halkın ezilmişliğini, bir halkın hor görülmeşliğini falan, veya Türkiye'de yaşayan bir parça insanların ezilmişliğini falan dile getirerekten propaganda ettiler. Sonra da kendimiz aynı ruha sahip olduk. Yani katliamcı bir ruh var PKK'da, nihayetinde bu ruhu hepimiz yaşadık. Mesela köy katliamları. Örgüt içerisinde bugüne kadar tahminen kendi istatistiklerimi de hesapladığım kadarıyla, 1500'e yakın infaz var. Örgütün kendi kadrolarını infazı var, bu korkunç bir rakam.

SPIKER: Yakalanan teröristlerin ifadeleri ve ele geçirilen mühimmattan da anlaşılacağı üzere; bölücü terör örgütü dağılma noktasında. Şimdi yapılması gereken, bölgenin ekonomik gelişimine daha fazla önem verilmesi.

OĞUZ GÖKHAN GÜVEN T.R.T HABER TUNCELİ

HABER SPIKERİ: Rusya bölücü terör örgütü PKK'nın faaliyetlerini yasaklamaya hazırlanıyor. Bölücü terör örgütü PKK yandaşlarının, Moskova Büyükelçiliği önünde yapmayı planladığı gösteriye izin verilmezken, örgütün Moskova yakınlarındaki kampının da kapatılacağı bildiriliyor.

Nezavizimiya ve Kommersant Daily gazeteleri, Başbakan Victor Çernomirdin'in geçen ay Türkiye'ye gerçekleştirdiği ziyaretin hemen sonrasında, bölücü terör örgütü PKK'nın kampının kapatılması için çalışmalarına başlandığını ve kampın boşaltılması için emir verildiğini belirtti. Bölücü terör örgütünün, Moskova Büyükelçiliği önünde yapacağı

açıklanan gösteriye de Rus makamları izin vermedi. Böylece Rusya yıllardan sonra ilk kez bölücü terör örgütüne karşı somut önlem alıyor.

HABER SPİKERİ: Yunanistan'ın karasularını uygun gördüğü zamanda on iki mile çıkartacağı yolundaki açıklamasına Türkiye'den tepki. Türkiye, Atina yönetiminin sözkonusu açıklamasını kabul edilmeyecek bir oldu bittiyle tehdit olarak değerlendirdi. SPİKER: Dışişleri Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada Yunanistan'ın öne sürdüğü gibi bir eylemde bulunmasının, uluslararası hukuk açısından, egemenlik hakkı olarak değerlendirilemeyeceği belirtildi.

Açıklamada şöyle denildi; "Sözcü ve basın Yunanistan'ın karasularını uygun gördüğü zaman genişletme hakkını kullanacağı şeklinde, Türkiye'yi kabul etmeyeceği bir oldu bittiyle tehdit etmesi, iyi komşuluk ilişkileri çerçevesinde değerlendirilemeyeceği gibi, Madrid mutabakatında yer alan, her iki ülkenin meşru ve hayati çıkar ve endişelerine saygı duymalarına ilişkin ilkeye ve tek yanlı oldu bittilerden kaçınılacaklarına ilişkin taahhüde aykırıdır.

Ege'deki karasularının altı milin ötesine genişletilmesi şeklindeki tehditlerin, bir egemenlik hakkı olarak takdim edilmesi, Yunanistan'ın kendi kamuoyunu yanıltma ve üçüncü ülkeleri yanlış bilgilendirme alışkanlığının bir tezahürüdür."

HABER SPİKERİ: İzmir'de şiddetli yağış etkili olmaya devam ediyor. Yağış nedeniyle İzmir'de ilköğretim okullarıyla liseler yarın da tatil edildi. Valilik tarafından kentte olası su baskınlarına karşı kriz komitesi oluşturuldu. Şimdi İzmir'e bağlanıyoruz, Ceyhan gün boyunca İzmir'de selin yarattığı tahribattan söz ettik hep izleyicilerimize, bu konuda bilgi ve görüntüler verdik. Son durum nedir?

CEYHAN ALP: Evet Zafer, ne yazık ki şiddetli yağış etkisini sürdürüyor İzmir'de. Geçtiğimiz yıllarda İzmirli sel felaketi yaşamıştı hatırlanacağı üzere. Neyseki bugünkü şiddetli yağış böylesi bir felakete yol açmadı. Sabahın erken saatlerinden itibaren kameraman arkadaşım Habip Dışkaya'yla birlikte kentin çeşitli noktalarından görüntüler aldık, vatandaşlarla konuştuk. Konuştuğumuz vatandaşların hemen hepsi her yağmurda bu tür sıkıntıya katlandıklarını söylediler ve eklediler; "Canımızı kurtardığımıza şükrediyoruz." Şimdi öğle saatlerine dönüyoruz.

SPİKER: İzmir, bir kez daha deyim yerindeyse, yağmura teslim oldu. Altyapı yetersizlikleri her zamanki sıkıntıları getirdi beraberinde. Bazı binaların alt katlarını su bastı. Trafik kilitlendi ve böylesi görüntüler oluştu maalesef. İtfaiye yetkililerinden alınan bilgiye göre, Poligon, Güzelyalı, Mersinli, Yenimahalle, Yenışehir, Çiğli, Balatçık, Buca, Akıncılar ve Fırat Mahalleleriyle, Bornova, Mevlana Mahallesi, Karşıyaka ve Hatay'ın bazı kesimlerinde alt katları sular altında kalan bina sayısı 500'ü aştı. Bu durumda Poligon, Bostanlı, Melez ve Harmandalı Dereleri'nin taşması etkili oldu.

Bu arada Buca Gediz mahallesi 677 sokakta depo olarak kullanılan bina şiddetli yağışta çöktü.

VATANDAŞ: "Ne yiyecek kaldı ne giyecek kaldı. Bütün eşyalarım su içinde kendi canımızı kurtardık yani ona şükür."

VATANDAŞ: "Her yağmurda böyle bu çileyi çekiyoruz. Çoluk çocuğumuz burada üç hane çıkıyoruz sokakta eşyalarımız zayi oluyor."

VATANDAŞ: "Dereyi kapattık. Alt yapıyı tam yapamadığından dolayı benim evimi her yağmurda su basıyor."

SPİKER: Şiddetli yağış İzmir'in yanı sıra; Denizli, Manisa, Balıkesir ve Muğla'da da etkili oluyor. Denizli'de şiddetli yağış nedeniyle iki minare yıkıldı. Manisa'nın Soma ilçesinde termik santralinin kömür park sahasını su bastı. Bu durum üretimi etkilemiyor.

Öte yandan Soma-İzmir karayolu Kıkrağaç Boğazı mevkiinde, Bakırçay nehrinin taşması sonucu, üç saat süreyle trafiğe kapandı.

Balıkesir-Edremit karayolu da şiddetli yağıştan payını aldı. Bu karayolu da bir süre trafiğe kapatıldı. Türk Hava Yolları'nın sa bazı seferleri aksadı.

Meteoroloji Bölge Müdürlüğü'nden verilen bilgiye göre; İzmir'de dün sabah saatlerinden bugün öğlen saatlerine kadar metrekaresine doksan beş kg. yağış düştü.

İzmir'de şiddetli yağış yarın öğleye kadar devam edecek. Pazar gününden itibaren şiddetli yağış Ege bölgesini terkedecek. Önümüzdeki hafta başından itibaren se, hava sıcaklığı hissedilir derecede azalacak.

HABER SPİKERİ: İzmir'den Antalya'ya geçiyoruz. Şiddetli yağış ve fırtına Antalya ve çevresinde de etkili oluyor. Ayrıntıları almak için Antalya haber büromuza bağlanıyoruz, karşımızda Erkan Erman var. Erkan yağış ve fırtına devam ediyor mu Antalya'da?

ERKAN ERMAN: Evet Zafer. Antalya ve çevresinde yağış ve fırtına etkisini devam ettiriyor. Dün akşam saatlerinde başlayan fırtınanın hızı saatte yetmiş km'ye kadar ulaştı bugün. Yetkililer bölgede yağışların pazar gününe kadar süreceğini, yarın öğle saatlerinden sonra ise fırtınanın etkisini kaybedeceğini belirtiyorlar ve vatandaşları uyarıyorlar.

İşte ayrıntılar,

SPİKER: Akdeniz bölgesinin batı kesimlerinde etkili olan fırtına ve gökgürültülü sağnak yağış hayatı olumsuz etkiliyor. Yağış Antalya'nın Çakırlar, Duraliler ve Bahtılı köylerinde zarara yol açtı. Yöredeki bir çok dere taşarken, ulaşım da aksamalar oldu. Antalya Kemer arasındaki; Göynük- Beldibi turistik yolu ulaşımına kapandı. Çakırlar köprüsünde de su seviyesinin yükselmesi nedeniyle köprü trafiğe kapatıldı. Sel nedeniyle çok sayıda evin kiremitleri uçtu. Bahçeler ve cam seralar zarar gördü.

Şiddetli yağış ve fırtına nedeniyle, kent merkezindeki, ilköğretim okulları ve liseler de tatil edildi.

İl Millî Eğitim Müdürlüğü yetkilileri, elverişsiz hava koşullarında ulaşım güvenliğini dikkate alarak tatil kararı verdi. Akdeniz'in bu kesiminde yüksek dalgalar sonucu küçük deniz taşıtları da liman ve barınaklara çekildi. Fırtına, enerji nakil hatlarıyla telefon arızalarına da yol açtı. Kentin bazı semtlerine bir süredir elektrik verilemiyor. Meteoroloji yetkilileri son yirmi dört saatte Antalya'da metrekaresine elli, Manavgat'ta da altmış altı kg. yağış düştüğünü belirttiler. Pazar gününe kadar bölgede havanın yağışlı geçeceğini kaydeden yetkililer, fırtınanın bu gece de etkili olacağını belirterek vatandaşlardan dikkatli olmalarını istediler. Fırtınanın ise yarın öğle saatlerinden itibaren etkisini kaybetmesi bekleniyor.

HABER SPİKERİ: Devlet bakanı Cavit Kavak, sel felaketi dolayısıyla İzmir Valisi Erol Çakır'a bir telgraf göndererek geçmiş olsun dileğinde bulundu.

Telgrafında, İzmir'de yaşanan sel felaketi dolayısıyla büyük üzüntü duyduğunu belirten Kavak;

"-Maddi hasar olup, can kaybının olmaması tesellimiz oldu. Hükümetimiz vatandaşımızın yarasını en kısa zamanda saracaktır. " dedi.

Ana haber bültenimize devam ediyoruz.

AB dönem başkanı İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi David Logan, Birliğin yasadışı göç ile ilgili bir eylem planı hazırlayacağını açıkladı.

SPİKER: İngiltere ve AB'nin Ankara'daki temsilcileri Büyükelçiler David Logan ve AB komisyonu Ankara temsilcisi Michael Late, Ankara'da ortak bir basın toplantısı düzenleyerek, Türkiye AB ilişkileriyle, Gümrük Birliği'ni değerlendirdiler. Büyükelçi

Logan, hafta başında bir heyetin Ankara'da temaslarda bulunduğunu, bu heyetin yasadışı göçle ilgili eylem planına temel oluşturacak bir rapor hazırlayacağını söyledi.

İngiltere'nin Kuzey Kıbrıs Türklerine vize uygulamaya başladığının hatırlatılması üzerine Logan, siyasi sığınmaların yarattığı güçlükleri ortadan kaldırmak için, böyle bir uygulamaya gidildiğini savundu. Avrupa Birliği Komisyonu Ankara temsilcisi Michael Late de, Gümrük Birliği'nin Türkiye'nin yararına işlediğini vurguladı.

HABER SİKERİ: İngiltere'nin Kıbrıs özel temsilcisi David Haney, Başbakan Tony Blair'in özel temsilcisi sıfatıyla Ankara'ya geldi.

David Haney, yarın Başbakan Mesut Yılmaz tarafından kabul edilecek.

Özel temsilcinin kabulde, Mesut Yılmaz'a İngiltere Başbakan'ı Tony Blair'in bir mesajını sunması bekleniyor.

HABER SİKERİ: ABD'nden AB konusunda Türkiye'ye destek...

Amerika Dışişleri Bakanı Yardımcısı Strobe Talbott, AB'nden Türkiye'ye karşı kapısını açık tutmasını istedi.

SİKER: Finlandiya'nın başkenti Helsinki'de bulunan Talbott, ülkesinin Türkiye'nin AB'ne girme isteğine desteğini sürdüreceğini belirtti.

Bir ülkenin, Avrupa ailesi içinde yer alıp almadığının, kilise cami ayrımıyla ortaya konamayacağını vurgulayan Strobe Talbott, Türkiye'nin 400 yıldır Avrupa sisteminin bir parçası olduğunu hatırladı. Strobe Talbott, açık kapı politikasının yeni Avrupa'nın inşasındaki önemine değinerek, Amerika'nın birliğin genişlemesi gerektiğine inandığını ve Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne tam üyelik isteğini savunduğunu kaydetti. Talbott, Türkiye'nin dışlanmasının, Avrupa'nın güvenliğinin artırılması açısından zararlı olduğunu vurgulayarak, konuyu izleyeceklerini söyledi. Bu yüzyılda yaşanan sorunların benzerlerinin gelecek yüzyılda da yaşanacağına dikkat çeken Amerika Dışişleri Bakan Yardımcısı Talbott, bu şartlarda demokratik toplumun sorumluluklarını yüklenmeye hazır her devletin, bu yöndeki çabalarını desteklediklerini de belirtti.

Avrupa'daki güvenlik yapısına da değinen Talbott, Nato'nun Baltık ülkelerine doğru genişleme eğilimine girdiğini hatırlattı ve teşkilata üye olmayan Finlandiya ile İsveç gibi ülkelerin Nato'yla başarılı ortak operasyonlar gerçekleştirdiğini de anlattı.

HABER SİKERİ: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Hikmet Çetin, Bosna-Hersek'te kalıcı barışın tesisi için Türkiye'nin üzerine düşeni yapmaya devam edeceğini söyledi.

Hırvatistan'daki temalarını tamamlayan Hikmet Çetin, Bosna-Hersek'e geçti.

Saraybosna'daki TRT ekibinden Kudret Doğandemir bildiriyor:

KUDRET DOĞANDEMİR: TBMM Başkanı Hikmet Çetin Hırvatistan'nın başkenti Zagreb'teki temalarının ardından tarihi Dubrovnik şehrine geçti. Adeta bir açık hava müzesi görünümünde olan Dubrovnik'te, Osmanlı belgelerinin yer aldığı arşivi de gezen Hikmet Çetin, duygusal anlar yaşadı. Hikmet Çetin Dubrovnik'te, Osmanlı İmparatorluğu dönemine ait belgelerin ve turaların yer aldığı müzeyi büyük bir beğeniyle gezdi.

HİKMET ÇETİN: "Osmanlı İmparatorluğu hoşgörüsüyle, barışseverliğiyle buralara kadar gelmiş ve Dubrovnik'i koruyarak fakat buna karşılık da Dubrovnik'ten bir belge alarak burada yaşamın sürmesine katkı yapmış ve buranın barış içinde yaşamasına büyük özen göstermiştir.

Bu ortak bir tarihi burada görmekten ve ortak bir tarihin parçası olmayı görmekten büyük mutluluk duydum. Osmanlı İmparatorluğu'nun hoşgörüsünü, Osmanlı İmparatorluğu'nun barışseverliğini ve eserlere, insanlara, tarihe verdiği önemi burada görmekten mutluluk duydum.

Ayrıca, Hırvat Cumhuriyeti'nin Hırvat Dubrovnik'teki insanların bunları koruyup, halkın da dünyanın hizmetine sunması da ayrıca güzel bir şey."

SPİKER: Hırvatistan temaslarını da değerlendiren Hikmet Çetin, Yugoslavya'nın parçalanmasından sonra bölgeye barış ve istikrarın gelmesi için, Türkiye'nin başından beri büyük çaba harcadığını söyledi.

HİKMET ÇETİN: "Yugoslavya'nın parçalanmasından sonra, bölgeye barış ve istikrarın gelmesi için, Türkiye başından beri büyük çaba harcadı. Özellikle Bosna'daki vahşetin, Bosna'daki sıkıntıların giderilmesi için Türkiye çok aktif bir rol oynadı. Şimdi Dayton antlaşmasından sonra, kısmi bir barış gelmiş olmakla birlikte, sürekli barış için Türkiye yine çaba gösteriyor. Hırvatistan'la olan ilişkilerimiz bu açıdan da önemli. Türkiye ile Hırvatistan arasında çok önemli ilişkiler var. Siyasi ilişkiler çok üst düzeyde. Şimdi bunları ekonomik alana da taşımak için bazı temaslar yapmak durumunda kalmalıyız. Bunları yapma olanağını buldum. Fakat daha da önemlisi Bosna-Hersek'in toprak bütünlüğü içinde, bağımsız, egemen, çok dilli, çok uluslu ve çok kültürlü bir devlet olarak kalması için Hırvatistan'ın katkısı önemlidir. Özellikle, Hıvatlarla Boşnaklar arasında oluşturulan, Bosna-Hersek veya Bosna Federasyonu son derece önemli bir katkı yapabilmektedir.

SPİKER: TBMM Başkanı Hikmet Çetin Dubrovnik'teki temaslarının ardından Bosna-Hersek'e geçti. Saraybosna Havaalanı'nda Bosna-Hersek Halk Meclisi Başkanı Aldo Kampora tarafından karşılanan Hikmet Çetin, temaslarına yarın başlayacak.

KUDRET DOĞANDEMİR: Hala çok önemli sorunların yaşandığı, gerçek anlamda barış ve istikrarın sağlanamadığı, Bosna-Hersek'te de yoğun temaslarda bulunacak ve Türk birliğini ziyaret edecek.

KUDRET DOĞANDEMİR TRT HABER SARAYBOSNA.

HABER SPİKERİ: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Vural Savaş, Akşam Gazetesi yazarlarından Nazlı Ilıcak hakkında suç duyurusunda bulunacağını ve tazminat davası açacağını bildirdi.

SPİKER: Vural Savaş yaptığı açıklamada; "Nazlı Ilıcak kamuoyunca bilinen nedenlerle 21 Ocak 1998 tarihinden başlayarak yazmış olduğu makalelerle, şahsıma karşı bir yalan ve iftira kampanyası başlatmış bulunmaktadır" dedi. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Savaş açıklamasında, her bir makalenin, suç duyurusu ve dava konusu olacağını belirtti.

HABER SPİKERİ: Genelkurmay Başkanlığı'nca, Doğu ve Güneydoğu'daki köy okulları için düzenlenen yardım kampanyasında toplanan malzemelerin gönderilmesine başlandı.

SPİKER: Şimdi artık bu çocukların yüzünde yeni bir tebessüm oluşacak. Bu and daha bir gür seslendirilecek. Genelkurmay öncülük etti, vatandaşlar yoğun şekilde katıldı. Artık bilimin aydınlığı, Cumhuriyetin erdemleri daha da yoğun yaşanacak. Orada uzaktaki çocuklarımız bize daha da yakın olacak. Türk Silahlı Kuvvetleri, yardımla güvenliğin dışında, yöre insanının diğer sorunlarıyla da ilgilendiğini ve çözüm ürettiğini böylece bir kez daha sergilemiş oldu.

Genelkurmay karargahında toplanan yardım malzemeleri bugün, Ankara'daki Behiç Bey İstasyonu'ndan trenle yola çıkarıldı. Diyarbakır'a gönderilen malzemeler altmış altı milyar tutarında kitap, kırtasiye ve giysiden oluşuyor.

Bu arada, diğer garnizonlarda toplanan yardımların tasnif ve sevkine de başlandı. Dağıtım işlemleri ise 30 Ocak'ta sona erecek. Genelkurmay Başkanlığı'nca düzenlenen yardım kampanyasında, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun kırsal kesimlerindeki öğrencilerin kırtasiye ve giysi ihtiyacının karşılanması amaçlanıyor.

Harp malulleri ile şehit dul ve yetimlerine iki müjdeli haberimiz var...İlki, Emekli Sandığı'ndan aylık alan bu durumdaki vatandaşlarımızın ikramiyeleri %76 oranında artırıldı.

İkinci müjde de, zamlı ikramiyelerin 26 Ocak Pazartesi günü ödenecek olması.

Maliye Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, Harp malulleri ile şehit dul ve yetimlerine bu yıl ki ikramiyeleri, 26 Ocak tarihinden itibaren aylık aldıkları Ziraat Bankası şubelerinden ödenmeye başlanacak.

Bu yıl ikramiyeler geçen yıla göre %76 oranda artırıldı.

Buna göre bu yıl birinci derecede malullere 133 860 000.

İkinci derece malullere 122 220 000.

Üçüncü derece malullere 87 300 000.

Dördüncü derece malullere 75 660 000.

Beşinci derece malullere 66 930 000.

Altıncı derece malullere ise 58 200 000 lira ikramiye ödenecek.

HABER SÖKİKERİ: Kamu kesiminde çalışan işçilerin ikramiyelerinin ilk taksidi bayram öncesinde ödenecek.

Maliye Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, konuya ilişkin Bakanlar Kurulu kararı, imzaları tamamlanarak yayınlanmak üzere Resmi Gazete'ye gönderildi.

İkramiyelerin on üç gün tutarındaki ilk taksidi sözkonusu kararın Resmi Gazete'de yayınlanmasının ardından ,bayram öncesinde ödenecek.

Ve, dünyadan haberlere geçiyoruz.

Irak'ın Amerikalı silah uzmanlarına denetleme izni vermemesi ile başlayan kriz tırmanıyor.

ABD Başkanı Bill Clinton, Irak'a karşı askeri eylemi ima ederek, Bağdat yönetimini sert bir dille uyardı.

SÖKİKER: Clinton, tetik çekmekten hoşlanan bir tutumdan uzak durduğunu belirtti ve; "Er ya da geç bir şeyler olacak, bir şeyler olmadan Saddam Hüseyin'le bu sorunu akıl yoluyla çözümlenmesini umuyorum" şeklinde konuştu.

Bill Clinton; hala Birleşmiş Milletler'le çalışmayı tercih ettiklerini belirterek, Irak'ın, Amerika'nın tek başına hareket edemeyeceğini düşünmesinin yanlış olacağını kaydetti.Clinton; ülkesinin tek süper güç olarak ihtiyatlı davranmasının ve ortaklık ya da ittifak aramasının ahlaki bir sorumluluk olduğunu, kendisinin de buna uygun davrandığını belirtti. Bağdat yönetimi, Irak'ı ziyaret eden Birleşmiş Milletler Özel Komisyon Başkanı Richard Butler'dan, sekiz yerdeki incelemelerin dondurulmasını istemişti. Butler yarın Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ne Bağdat'taki temaslarıyla ilgili rapor verecek.

Amerika Birleşik Devletleri Dışışleri Bakanlığı sözcüsü James Rubin, Irak'ın taleplerde bulunmaya hakkı olmadığını söyledi . Rubin, askeri güç kullanma yolunun benimsenmesi halinde, bunun ülkesinin çıkarlarına en iyi hizmet edecek biçimde gerçekleştirileceğini kaydetti.

Bu arada Tokyo Körfezinde bulunan Amerikan uçak gemisi İndependence'nin, Nimit uçak gemisinden görevi devralmak üzere yarın Basra Körfezi'ne hareket edeceği bildirildi.

HABER SÖKİKERİ: Sıradaki iki haber komşumuz Yunanistan'dan.

Yunanistan'ın başkenti Atina 'da bu sabah şehrin değişik yerlerine bırakılan üç bombanın patlaması sonucu büyük hasar meydana geldi.

Birbiri ardına kısa aralıklarla patlayan bombalardan ilkinin bir apartmanın önüne, ikincisinin yol kenarındaki bir çöp bidonuna, üçüncüsünün de bir iş merkezine bırakıldığı belirtildi. Patlamalarda ölen ya da yaralanan olmadığı bildirildi.

Patlamaların sorumluluğunu üstlenen olmazken, polis,bombalı saldırıların, terörist eymlerde bulunduğu iddiasıyla tutuklanan Nikos Maziotis'i desteklemek amacıyla düzenlenmiş bir gösteri olabileceğini belirtti.

HABER SPİKERİ: Yunanistan'da genel grev yaşamı durdurdu. Kamu kuruluşları çalışanlarının yirmi dört saatlik grevine, ulaşımdan bankacılığa kadar bir çok sektör katılıyor.

SPİKER: Genel grev, Parlamentoda halen görüşülen ve toplu sözleşme sürecine yeni düzenlemeler getiren yasa tasarısını protesto amacıyla düzenlendi. Devlet kontrolündeki televizyon ve radyolar, kamu bankaları, posta idaresi, demiryolları, su ve elektrik işletmeleriyle, Olimpik Havayolları çalışanlarının katıldığı grev, özellikle başkent Atina'da yaşamı olumsuz etkiledi. Sendika kaynakları, bu grevin sonuç vermemesi halinde yeniden greve gideceklerini belirtti.

HABER SPİKERİ: Ve Cezayir. Ülkede kan durmuyor sayın seyirciler. Önceki gece bir imamın evine giren radikal dinciler, vahşi bir saldırıya daha imza attı. Bilanço altı ölü. SPİKER: Saldırganlar önce anne babanın gözleri önünde 4 çocuğun kol ve bacaklarını vücutlarından ayırdılar. Sonra da boğazlarını keserek öldürdüler. "La Tribune" gazetesinin haberine göre, anne ile baba, çocuklarının vahşice katledilmelerine tanık olduktan sonra, aynı şekilde öldürüldü.

Başkent Cezayir'de ise bir başka saldırı düzenleyen radikal dinciler, üniversite kampüsü yakınlarına bomba yerleştirdi. Bombanın patlaması üzerine bir kişi öldü, çok sayıda kişi de yaralandı.

Radikal dinci terör konusunda, İran'ı suçlayan Cezayir hükümeti, saldırılara karşı halkı silahlandırma politikasına ağırlık vermeye kararlaştırdı.

Hükümet ayrıca, 1992 yılında radikal dincilerin kazandığı seçimlerin iptaliyle başlayan terör eylemleri ile ilgili ilk kez toplu bilanço açıkladı. Hükümete göre altı yılda öldürülen güvenlik görevlisi ve sivillerin toplam sayısı 26. 536. Bu rakam batılı kaynaklara göre 60.000 Cezayir muhalefetine göre ise 100.000'nin üzerinde.

HABER SPİKERİ: Yeniden yurda dönüyoruz. Milli Eğitim Bakanlığı, merkezi sistemle yapılacak sınavların takvimini açıkladı.

Buna göre, Orta Öğretim Kurumları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı 13 Haziran'da yapılacak.

Devlet Parasız Yatılı ve Bursluluk Sınavı ise 30 Mayıs'ta...

SPİKER: Milli Eğitim Bakanlığı'ndan yapılan açıklama öğrenci ve velilerin dönem başından bu yana süren bekleyişini sona erdiriyor. Orta öğretim kurumları Seçme ve Yerleştirme Sınavı, Fen, Anadolu, Anadolu Öğretmen, Anadolu Teknik, Anadolu İmam Hatip ve Anadolu Meslek liseleri ile, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı iki sağlık lisesi için yapılacak. Ancak bu seneki sınav önceki yıllarda yapılanlardan farklı. Öğrencilerin akademik yeteneğinin ölçülmesinin hedeflendiği sınavda, her test için özel katsayı uygulanacak.

Sınav tarihi 13 haziran. Başvurular ise 23 Şubat-9 Mart günleri arasında yapılacak. Öğrenciler toplam on iki tercihde bulunabilecek. Fen Liseleri için en çok yedi, Anadolu ve Anadolu İmam Hatip Liseleri için en çok beş, Anadolu Öğretmen, Anadolu Teknik ve Anadolu Meslek Liseleri içinde en çok on iki tercih kullanabilecekler. Sınavın ardından adaylar, tercihleri ve puan durumlarına göre yerleştirilecek. Boş kontenjanlara da ön kayıt ile öğrenci alınacak.

Devlet parasız yatılı ve bursluluk sınavına gelince, bu sınava ilköğretim okullarının 4-5-6-7 ve 8. sınıfında okuyan öğrencilerle, orta öğretim kurumlarının ara sınıflarında okuyan öğrenciler girebilecekler. Başvurular 23 Şubat-9 Mart tarihleri arasında. Sınav ise 30 Mayısta.

Kamu kurumlarıyla yapılan protokole göre, bu kurumlara bağlı meslek liselerine alınacak öğrenciler için sınav başvuruları, 19 Ocak-20 Şubat günleri arasında. Sınav 17 Mayıs'ta yapılacak. Öğrenciler bu sınavlarla ilgili olarak, 0 312 285 28 50 ve 285 28 53 numaralı telefonlardan bilgi alabilecek.

HABER SPİKERİ: TRT'nin gün ışığına çıkardığı pek çok Atatürk fotoğrafı bir albümde toplandı.

Yüce Atatürk'ün aramızdan ayrılışının altmışıncı ve Cumhuriyet'imizin kuruluşunun yetmiş beşinci yıldönümü dolayısıyla Kültür Bakanlığı ve TRT işbirliği ile hazırlanan "Mustafa Kemal Atatürk" adlı albüm kamuoyuna tanıtıldı.

İSTEMİHAN TALAY: "Bu albüm şimdiye kadar yayınlanmamış fotoğrafların, belgelerin, bir bütünlük içerisinde, bir kronolojik sıra içerisinde, Kültür Bakanlığı tarafından, bir belge kitap olacak şekilde, bir albümde toplanmasıyla gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmayı yaparken, özellikle TRT Genel Müdürlüğü'nün bize çok büyük yardımları, katkıları, destekleri olmuştur. Kendilerine teşekkür ediyorum. Koleksiyonlarında bulunan Atatürk fotoğraflarının bize verilmesi ve bunların değerlendirilmesi bu albümün gerçekleşmesinde çok büyük bir katkı sağlamıştır.

SPİKER: Kültür Bakanı İstemihan Talay Ankara'da düzenlediği basın toplantısında; Atatürk'ün şimdiye kadar yayınlanmamış 350 fotoğrafının da bulunduğu albümün, hazırlık aşamasında, yurtiçi ve yurtdışından büyük ilgi gördüğünü ve çok yakında bakanlığa ait mağazalarda halka sunulacağını söyledi.

Bu albümün Türkiye'yi ziyaret edecek devlet konuklarına armağan edilecek nitelikte bir yayın olduğunu belirten Talay, fotoğraf ve belgelerin bir bütünlük içinde yayına hazırlandığını söyledi.

Mustafa Kemal Atatürk adlı belge kitaptaki sunuş yazısında, Kültür Bakanı İstemihan Talay; bu albümün, Atatürk'ün Türkiye Cumhuriyeti'ni hangi güçlükler ve zorlukları aşarak kurduğunu, devrimlerini, Cumhurbaşkanı olarak yaptığı hizmetleri, dönemin fotoğraflarıyla gözler önüne serdiğini belirtiyor. Güzel Sanatlar Genel Müdürü Mehmet Özel tarafından hazırlanan belge kitapta Atatürk'ün yaşamı ile ilgili bir metin, Atatürk kronolojisi ile, tanınmış dünya liderlerinin ve İnönü'den Demirel'e Cumhurbaşkanlarının Atatürk ile ilgili görüşleri de yer alıyor.

HABER SPİKERİ: Siyasi partilerin yöneticileri, çeşitli konulara ilişkin görüşlerini açıkladılar.

SPİKER: ANAP Genel Başkan Yardımcısı Agah Oktay Güner, Mecliste düzenlediği basın toplantısında; parlamentoda dün kabul edilen yasayla, Doğu ve Güneydoğu'nun kalkınması için alt yapı hazırladıklarını söyledi.

AGAH OKTAY GÜNER: "Bu bölgemiz için gerçekten, yatırım yapmayı şevklendirecek, yatırım yapmayı kolaylaştıracak, arazi temininden sigorta primine, vergi ödemenin ertelenmesine, %40 'tan başlayıp, %60'a varan vergiyi daha düşük ödeme kolaylıklarına kavuşulmasıyla inanıyorum ki çok ciddi, çok güvenilir bir kalkınma iklimi sağlanmış olacaktır."

SPİKER: DYP Genel Başkanı Tansu Çiller; Genel İdare Kurulu öncesinde yaptığı konuşmada; Türkiye'nin kendilerini destekleyenlerin bile umudunu yitirdiği bir iktidar modeliyle karşı karşıya bulunduğunu söyledi.

TANSU ÇİLLER: "Ve böyle bir ortam içinde Ankara'da siyaset çözüm üretmiyor. Ankara'daki siyaset milletin demokrasinin üstüne yük olmuş bir konumda. İşte bütün bunların içerisinde, DYP meşru zeminlerde, demokrasi mücadelesini gerektiği gibi yapar."

SPİKER: DSP Meclis Grubu Başkan Vekili Ali İliksoy; Parlamentoda düzenlediği basın toplantısında; yatırımların teşvikine ilişkin yasanın Doğu ve Güneydoğu'da kalkınma seferberliği başlatacağını söyledi.

ALİ İLİKSOY: "Terörle mücadele için alınan güvenlik önlemlerinin yanısıra, dün meclisten geçirilen, reform niteliğindeki bu yasa ile, daha önce hükümetimizin başlattığı eğitim seferberliğinden sonra, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerimizde yoğun bir kalkınma seferberliği başlatılmış olmaktadır."

SPİKER: CHP Genel Başkanı Deniz Baykal, Ankara'da bir heyeti kabulünde; yirmi yıldır uygulanan merkez sağ politikalar yüzünden, Türkiye'nin sosyal dengesinin çarpıklaştığını, bazı çevrelerin bunalımdan kurtulmak için, çeşitli seçenekler öne sürdüğünü söyledi.

DENİZ BAYKAL: "Anayasayı rejimi değiştirmeye gerek yok. Politikanızı değiştirin. Politikanızı değiştirin. Klasik, modası geçmiş, iflas etmiş, sağ politikayı yirmi yıldan beri inatla Türkiye' de uygulama iddiasından vazgeçin, inadından vazgeçin, bırakın şu sosyal demokrat politika, Türkiye'de adam gibi bir uygulanabilsin."

SPİKER: DTP Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk, gazetecilerin Başbakan Yılmaz'ın Susurluk Raporu'nu açıklama konusundaki tutumuna ilişkin sorularını yanıtladı.

HÜSAMETTİN CİNDORUK: "Ben raporu okuyup kendilerine iade ettim. Tamamını açıklamasını da tavsiye ettim. Herkesin devleti yönetme biçimi üzerine de ayrı bir üslubu var. Ben o üsluba karışmam. Devletin micamere denen bir nezaket kuralı var. Ona saygılıyım. Başbakanın takdir hakkıdır. O raporu ben hazırlatmış olsaydım, bir basın toplantısı yapar açıklardım."

SPİKER: BBP Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu; RP'nin kapatıldığı bir dönemde seçime gitmenin fırsatçılık olacağını, böyle bir durumda millet iradesinin parlamentoya yansıtılamayacağını savundu.

MUHSİN YAZICIOĞLU: "Siyasi hilelerle, siyasi kurnazlıklarla, milletin hakkını hukukunu savunamayacağı bir ortam meydana getirerek, seçimleri adaletsiz, haksız bir rekabete dönüştürmek suretiyle yaparak milli irade tecelli etmez."

SPİKER: MHP Genel Başkan Yardımcısı Sadi Somuncuoğlu; mecliste düzenlediği basın toplantısında; AB ve ABD'nin insan hakları maskesi altında Sevr Antlaşması'nı hortlatmaya çalıştıklarını söyledi.

SADI SOMUNCUOĞLU: "Türkiye artık bu utanç verici oyunlara göz yummamalı. Dünyada bir emsali daha görülmeyen bu haysiyet kırıcı istismarlara dur demesini bilmelidir."

SPİKER: DP Genel Başkanı Korkut Özal; mecliste düzenlediği basın toplantısında; parti kapatmanın, Türkiye'yi sağlıklı bir siyasi alt yapıdan uzaklaştıracağını söyledi.

KORKUT ÖZAL: "Siyasi partileri korumak Devletin bir görevi olmalı. Bunların hukuk ve yasalar çerçevesinde çalışmasının güvenceleri getirilip, anayasada bu şekilde parti kapatma maddesi çıkarılıp, yerine partilerin sağlıklı çalışmasını temin edecek düzenlemeler getirilmelidir."

HABER SPİKERİ: Anayasa Mahkemesi'nce kapatılmasına karar verilen RP'nin Genel Başkanı Necmettin Erbakan, siyasi parti liderleri ile görüşmelerine devam ediyor.

Necmettin Erbakan, LDP Genel Başkanı Besim Tibuk'un partisini ziyaretinde, Türkiye'nin hedefe ulaşabilmesi için yasal ve anayasal değişikliklerin yapılmasını istedi.

Donanma Komutanlığı Filosu'ndaki görevlerini tamamlayan bir denizaltıyla bir çıkarma gemisi, törenle emekliye ayrıldı.

Donanma Komutanlığı'nca ayrıca Doğu ve Güneydoğu'daki ilköğretim okullarına yirmi iki milyar lira tutarında yardım gönderildi.

SPIKER: Gölcük'teki Donanma Komutanlığın'da düzenlenen törende, İstiklal Marşı eşliğinde TCG Çanakkale denizaltısıyla TCGÇ 205 çıkarma gemisinin bayrakları indirildi. Donanma Komutanı Oramiral İlhami Erdil'in ve çok sayıda personelin katıldığı törende, daha sonra gemilerin borda numaraları boyandı.

Oramiral İlhami Erdil'in gemi komutanlarına gemilerin flandırıalarını verdi. 1973 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nden alınan Çanakkale denizaltısının kırk sekiz personeli bulunuyordu. 1965 yılında Gölcük tersanesinde imal edilen ve on dokuz personeli bulunan, TCGÇ 205 çıkarma gemisi ise Kıbrıs Barış Harekati'na katılmıştı.

Öte yandan Donanma Komutanlığı Genelkurmay Başkanlığı'nca Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da ki ilköğretim okulları için açılan kampanyaya yaklaşık yirmi iki milyar lira tutarında kırtasiye ve giyecek yardımı gönderdi.

RTÜK, yayın kuruluşlarını programlarda şiddet unsuruna yer verilmemesi için uyardı:

"İzleyici, ekrandaki şiddet görüntüleri karşısında pasif işkence görmektedir."

SPIKER: Radyo ve Televizyon yayınlarını, değerlendiren üst kurul, son günlerde televizyon programlarında evrensel bir tehlike olan şiddet unsuruna, sıklıkla yer verildiğini belirtti: Üst kurul, yapılan tüm uyarılara rağmen, haber bültenleri, filmler, dizi filmler, reality showlar, hatta çizgi filmlerin arasına karışan şiddetin, spor programlarında da görülmeye başlandığına dikkat çekti. Üst kurul, hiç bir ilgisi bulunmadığı halde, bazı spor programlarında, çivi üzerinde yatma, boyunda demir bükme, üzerinden araba tekeri geçirme, başında balyozla kiremit ve tuğla kırma, kendini iple asma, ağzından alev püskürtme gibi gösterilere yer verildiğini kaydetti. Özellikle sporu şiddet ve güç kullanımıyla özdeşleştiren programların,, gençleri bireysel şiddet kullandırmaya özendirerek, insan sağlığını ve toplumsal barışı tehdit ettiğini vurgulayan üst kurul; kesici ve delici aletlerle, vücutlarına işkence eden kişilerin ekrandaki görüntülerinin, çocuklarda ruh sağlıklarını bozacak, sebepsiz korku ve çelişkili duygular yarattığına yer verdi.

RTÜK'den yapılan açıklamada; "yayın kuruluşlarımızın sporla ilgisi bulunmayan anlamsız gösterilere yayınlarında yer vermemeleri konusunda, daha duyarlı davranacakları inancındayız" denildi. Açıklamada; yayın kuruluşlarının programlarında şiddet unsuruna yer vermemeleri ve kanunun öngördüğü hükümlere uymaları için, üst kurulun üzerine düşeni yapacağı da ifade edildi.

HABER SPIKERİ: Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez, sanayicilerin seçim endişelerine yanıt verdi.

"-1998 yılında işinizi, hesaplarınızı seçim olmayacakmış gibi yapın."

SPIKER: Yalım Erez ASO'nın Ocak ayı toplantısında; Türkiye'de bazı kesimler tarafından gündeme getirilen seçim mesajlarının, siyasetin rakip partilerin başarısızlıkları üzerine kurulu olmasından kaynaklandığını belirtti.

YALIM EREZ: "Size rahatlıkla şunu söyleyeyim ki, 1998 yılında bir seçim falan beklemeyin. İşinizi hesaplarınızı normal şartlarda yapın. Hiç bir endişeniz olmasın."

HABER SPIKERİ: TUSİAD Genel Başkanı Muharrem Kayhan'a göre,Türk ekonomisine sık sık gündeme sokulan seçim atmosferi yön veriyor ve bu yüzden mevcut potansiyel değerlendirilemiyor.

SPİKER: Muharrem Kayhan İstanbul'daki TÜSİAD Genel Kurul'unda 1997 yılının ekonomik açıdan istikrarsız geçtiğini ve hazırlanan reformların uygulamaya geçirilemediğini söyledi.

MUHARREM KAYHAN: "Türkiye demokratik reformlarını sürekli erteledikçe, bu konuda uluslararası camianın baskısı artıyor. Biz bu baskıyı, kendimizi değiştirerek aşmak yerine, ona tepkiyle yaklaştıkça, her geçen gün biraz daha kendi içimize kapanıyoruz. Bunun, her Türk vatandaşının günlük yaşantısına yansiyacak kadar vahim bir gelişme olduğunun altını bir kez daha çizmek istiyorum."

HABER SPİKERİ: Sağlık Bakanı Halil İbrahim Özsoy'dan Türkiye'den dost ülkelere mesaj: "Sağlık alanında sahip olduğumuz imkan ve bilgiyi dost ülkelerle paylaşmaya hazırız."

SPİKER: Halil İbrahim Özsoy; Ankara'da bulunan Türkmenistan Sağlık Bakanı Kurban Kuli Berdi Muhammedof'la görüştü.

Halil İbrahim Özsoy, Türkiye'nin iki ülke arasında, sağlıkta işbirliği projesine daha çok katkıda bulunmak istediğini ve elindeki imkanları Türkmenistan'la paylaşmaktan mutluluk duyacağını söyledi.

Türkmenistan Sağlık Bakanı Kurban Kuli Berdi Muhammedof da Türkiye'nin Türkmenistan'a katkılarını unutamayacaklarını belirtti.

HABER SPİKERİ: Devlet Bakanı Ahad Andican, Balkanlarda yaşayan Türk gruplarla sosyal ve ekonomik ilişkilerin güçlendirilmesi çalışmalarının sürdüğünü, sonucun da kısa bir zamanda alınacağını söyledi.

SPİKER: Devlet Bakanı Ahad Andican, Balkan Türkleri Dayanışma ve Kültür Derneği Yöneticilerini kabulünde; elli beşinci hükümet döneminde Balkan ülkeleriyle uzun yıllardan beri ilk kez yoğun ilişkiler yaşandığını ve buradaki Türklerin sorunlarının çözümünde önemli mesafeler alındığını vurguladı.

AHAD ANDİCAN: "Özellikle Makedonya'da, Kosova'da ve tabi Bulgaristan dışındaki bölgelerde kalan yine Türk gruplarla da ilişkilerimizi sosyal manada, ekonomik manada sürdürmeye çalışıyoruz. Onlarla ilgili de bazı projelerimiz var."

HABER SPİKERİ: Öte yandan Devlet Bakanı Ahad Andican, Türk Cumhuriyetleriyle ilişkiler konusunda Meclis Dışişleri Komisyonu'na brifing verdi.

Murat Karayalçın başkanlığında toplanan komisyonda, brifing basına kapalı olarak gerçekleştirildi.

Komisyon'da, Avrupa Parlamentosu'nun Türkiye ile ilgili son kararının da ele alındığı öğrenildi.

HABER SPİKERİ: "Ombudsman..." Önümüzdeki günlerde çok sık duyacağımız bir sözcük. "Kamu denetçisi" ya da "kamu hakemi" olarak tanımlanıyor ve elliye yakın ülkede uygulanıyor.

Hükümet, bu sistemi Türkiye'de uygulamak için kolları sıvadı. Ombudsman tasarısı ile ilgili çalışmaları da Devlet Bakanı Hikmet Sami Türk yürütüyor.

SPİKER: Ombudsman adı verilen, kamu denetim sisteminin hayata geçirilmesi amacıyla başlatılan yasa tasarısı ile ilgili hazırlık çalışmalarının sürdüğünü anlatan, Devlet Bakanı Hikmet Sami Türk, Türkiye'ye davet ettiği yabancı uzmanlardan bilgi aldı. Hikmet Sami Türk, İsveç'ten iki, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinden de bir uzmanla, uygulamaya ilişkin ayrıntılı bir görüşme yaptı.

HİKMET SAMİ TÜRK: "Türkiye'de hazırlayacağımız Ombudsman tasarısı hakkında, başka ülkelerin tecrübelerinden yararlanmak istiyoruz ve bu kurumun öncülüğünü yapmış olan İsveç, bu konuda büyük bir tecrübe birikimine sahiptir, o nedenle, sayın ombudsmanlarla İsveç'teki ombudsman kurumunu, çalışma tarzını yetkilerini görüştük."

SPİKER: Ombudsman, dünyadaki uygulamaların ortak özelliklerinden yola çıkılarak, kamu yönetiminin vatandaşla yalnız veya haksız davranmasına engel olan bir kurum olarak tanımlanıyor.

HABER SPİKERİ: Edirne'de kaçak olarak yurt dışına geçmek isteyen yabancı uyruklu seksen dört kişi daha yakalandı.

Meriç ilçesinin Küçükaltıağaç Köyü ile İpsala'nın Paşaköy ve Karpuzlu Köylerinde yakalanan yabancı uyrukluların seksen üçü Kuzey Irak'lı, biri de İran'lı...

Yunanistan'a geçmek istedikleri anlaşılan ve göz altında tutulan bu kişilerin sorgulamaları sürüyor.

DÜNYADAN KISA KISA

Kolombiya'da nehir kenarında altın arayan madencilerin üstüne kayan toprak, on beş kişinin ölümüne, sekiz kişinin de yaralanmasına yol açtı. Başkent Bogota'nın Kuzey Doğusunda meydana gelen toprak kaymasında şu ana kadar on iki kişinin cesedi çıkarıldı. Toprak altında kalan üç kişiyi çıkarma çalışmaları da devam ediyor.

Avusturya kara teslim oldu. Viyana'da şiddetli kar yağışı yüzünden kapanan yollarda kalan Avusturyalılar, temizleme çalışmaları devam ederken, Kızılhaç yetkililerinin dağıttığı çaydan içerek ısınmaya çalıştılar.

Kış mevsiminin ağır geçmesine alışık olan Hırvatistan'da da, bir süredir devam eden ılık hava, nihayet mevsim normallerine dönerek sert etkisini göstermeye başladı. Kar kalınlığının 1 metreyi bulduğu Hırvatistan'da, şiddetli rüzgar ve kar fırtınası yüzünden yolda ters dönen kamyonlara bile rastlanırken, köprüler kapandı, ulaşım felç oldu. Enerji nakil hatlarında meydana gelen hasar Hırvatistan'ın doğusuna elektrik verilmesini engelliyor.

Meksika'nın Çifas eyaletinde yüzlerce köylü, bölgede giderek artan şiddeti protesto etmek amacıyla bir yürüyüş düzenledi. Köylüler hükümetle Zapatista gerillaları arasındaki antlaşmaların bir an önce tamamlanmasını ve Aralık ayında kırk beş köylünün öldürüldüğü saldırının sorumlularının cezalandırılmasını istiyorlar.

Irak'ın serbest bıraktığı elli dokuz Ürdün'lü mahkum dün ülkelere ulaştı. Keramet sınır karakolunda aileleri tarafından karşılanan mahkumlar, Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin ile Ürdün'lü dinci lider La Şeblad'ın görüşmesinin ardından serbest bırakılmıştı.

Amerika'da düzenlenen uluslararası televizyon festivaline katılan ülkelere bir yenisi eklendi. Festivale ilk kez katılan Çin Devlet Televizyonu hazırladığı televizyon oyunları dikkat çekti.

Amerikalı ünlü aktör Jack Lord yetmiş yedi yaşında öldü. Bir çok dizide ve filmde rol alan James Bond klasiklerinden Doktor No'da C.I.A. ajanı Felix Later'i canlandıran Lord'un, vasiyeti üzerine cenaze töreni düzenlenmeyeceği bildirildi.

HABER SPİKERİ: Ve son olarak haber başlıkları.

MGK.'DAN KKTC'YE DESTEK

Milli Güvenlik Kurulu Cumhurbaşkanı Demirel'in başkanlığında Çankaya Köşkü'nde toplandı. Kurul AB Lüksemburg zirvesi kararları karşısında, Türkiye ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasındaki özel ilişkilerin geliştirilmesi başlatılan çalışmaların her alanda sürdürülmesi için görüş birliğine vardı.

YİRMİ SEKİZ TERÖRİST ÖLDÜ

Şırnak yakınlarında teröristlerle güvenlik kuvvetleri arasında son iki günde çıkan çatışmalarda ölen terörist sayısı yirmi sekize çıktı.

YUNANİSTAN'A SERT TEPKİ

Yunanistan'ın karasularını uygun gördüğü zamanda on iki mile çıkaracağı yolundaki açıklamasına Türkiye sert tepki gösterdi.

İZMİR ANTALYA'DA SEL TATİLİ

Şiddetli yağışın etkili olduğu İzmir ve Antalya'da yarın okullar tatil.

YASADIŞI GÖÇLE İLGİLİ EYLEM PLANI

AB dönem başkanı İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi Logen, Birliğin yasadışı göçle ilgili bir eylem planı hazırlayacağını söyledi.

ABD'DEN TÜRKİYE'YE AB DESTEĞİ

ABD Dışişleri Bakanı Tavlıt AB'den kapısını Türkiye'ye açık tutmasını istedi.

KRİZ TIRMANIYOR

Irak'ın Amerikalı silah uzmanlarına denetleme izni vermemesiyle başlayan kriz tırmanıyor.

CEZAYİR'DE VAHŞİ SALDIRI

Cezayir'de kan durmuyor. Önceki gece bir imamın evine giren radikal dinciler vahşi bir saldırıya daha imza attı. Bilanço, altı ölü.

ATATÜRK ALBÜMÜ

TRT'nin gün ışığına çıkardığı pek çok Atatürk fotoğrafı bir albümde toplandı. Yüce Atatürk'ün aramızdan ayrılışının altmışıncı ve Cumhuriyetimizin kuruluşunun yetmiş beşinci yıldönümü dolayısıyla Kültür Bakanlığı ve TRT işbirliğiyle hazırlanan "Mustafa Kemal Atatürk" adlı albüm kamuoyuna tanıtıldı.

Ve böylece ana haber bültenimiz de sona erdi. Sevgi, sağlık ve mutluluklar diliyorum, güzel bir akşam diliyorum. Hoşçakalın.

23. 01. 1999

TRT 1 20.00 ANA HABER BÜLTENİ

ÖZETLER

DEVLETTE REFORM ÖNEMLİ

Cumhurbaşkanı Demirel, Türkiye'nin daha iyi idare edebilmesi ve her alanda rekabet gücüne erişebilmesinin önemini vurguladı ve hedef gösterdi; "Devlette reform fevkalade önemlidir."

SORUŞTURMA KURULU OLUŞTURULACAK

Başbakan Yılmaz, Susurluk olayıyla ilgili geniş kapsamlı bir soruşturmanın başlatılacağını açıkladı. Soruşturulacak konular arasında, devlet görevlileriyle uyuşturucu mafyası, kumarhane sahipleri ve kamu bankaları arasındaki bağlantılarla, kanun kaçaklarının devlet kurumlarınca görevlendirilmesi iddiaları bulunuyor.

KARANLIK İLİŞKİLER AĞI

Başbakan Yardımcısı Ecevit, Susurluk'la ortaya çıkan karanlık ilişkiler ağının, bütünlük içinde ele alınması gerektiğini söyledi.

YÜCE MAHKEME'Yİ YIPRATMA ÇABALARI

Türkiye Barolar Birliği, RP'nin kapatılması kararından sonra, Anayasa Mahkemesi ve kararlarına ilişkin bir takım beyanatlarla eleştiri sınırları aşarak, Yüce Mahkeme'nin yıpratılmaya çalışıldığına dikkat çekildi.

YİRMİ BİR BİN YENİ ÖĞRETMEN KADROSU

Milli Eğitim Bakanlığı yirmi bir bin yeni öğretmen kadrosu verilmesini kararlaştırdı.

IRAK BM GERGİNLİĞİ

BM Güvenlik Konseyi; Irak'la örgüt arasındaki son gerginliği görüşmek üzere toplanırken, Irak'a karşı yaptırımlar konusunda Rusya ve Çin'le birlikte hareket eden Fransa'nın da tutum değiştirdiği gözleniyor.

CLİNTON ZORDA

ABD Başkanı Clinton hakkındaki cinsel taciz iddiaları Başkan'ın makamını tehdit ediyor.

HABER SPİKERİ (NERMİN TUĞUŞLU): İyi akşamlar sevgili seyirciler.

TRT Haber Merkezi'nce hazırlanan günün ikinci ana haber bültenine hoşgeldiniz. Az önce bugünün önemli gelişmelerinden satır başlarını sunduk sizlere. Şimdi de haberler.

HABER SPİKERİ: Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nca başlatılan "Mükemmelliğe doğru yolculuk " projesinin Ankara'daki tanıtım toplantısına katıldı. Toplantı TRT Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu'nun mini konseri ile başladı. Ardından da projeyi tanıtıcı bir multivizyon gösterisi gerçekleştirildi. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel toplantıda; bütün dünyada olduğu gibi Türkiye'de de daha iyiye arama çabasının gündemde olduğunu belirtti.

CUMHURBAŞKANI SÜLEYMAN DEMİREL: "Devlette reform, devlete yeni metodlar getirmek işidir. Sadece bununla bitmez yani yeni yöntemler getirebilirsiniz, yeni teknoloji getirebilirsiniz, yeni mantalite getirebilirsiniz, yeni zihniyet getirebilirsiniz bunların hepsi lazımdır şarttır. Yalnız bütün bunları kim uygulayacaktır? Bütün bunları insanlar uygulayacaktır. Ben insan unsurunun önemi üzerinde durmak istiyorum, esasen bu programın insana odaklı olduğu da ifade edilmiştir. Devletin daha iyi idare edilmesi, reforma tabi tutulmuş olmasına, yani metodlarının devletin işleyiş tarzının düzeltilmiş olmasına, çağdaştırılmış olmasına ve daha etkin hale getirilmiş olmasına bağlı olmakla beraber, onu işletecek olan insanların daha iyi yetişmiş olmasına geniş çapta bağlıdır."

SPİKER: Cumhurbaşkanı Demirel; bürokrasinin asgariye indirilmesinin yanı sıra, hizmeti gören kişinin ehil olması ve sorumluluğu yerine getirirken kendi durumundan emin olacağı ortamın yaratılmasının da büyük önem taşıdığını belirtti.

CUMHURBAŞKANI SÜLEYMAN DEMİREL: "Yani sorumluluk derufde etmiş olmasından dolayı adamın başına iş gelmesin. Efendim doğru yapsın tamam, doğru yapması şart yapmış olması kafi gelir, doğru yapsın ama doğru yapmakla beraber doğru yaptığından dolayı sahip çıkılmış olsun, korunmuş olsun. Kafir-i-cal yani yetişmiş kadroların mütemadiyen biçilmesi hadisesi bu korkaklığı doğurmuştur. Bizim devletimizin bugün en önemli meselesi devletin hizmetini gören pek çok güzel yetişmiş insanın dahi, sorumluluk almakta birtakım kötü emsallere bakıp, acaba bak ben bu kadar didindim çırpındım başıma şu geldi, diyecek durumlara düşürülmemesidir. Kafir-i-cal siyasi istikrarsızlık doğurur yani. Devletin, T.C Devletinin aşağı yukarı ikimilyona yakın hizmetlisi vardır. Ve bu iki milyon insanın mali durumu, ücret meseleleri, vesaireleri falan onlar ayrı meselelerdir ama en önemli sorunu çok sık değişen kadrolarıdır.

SPİKER: Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez de Proje ile Kamu yönetimi insan merkezli bir yaklaşım hedeflediklerini söyledi.

YALIM EREZ: Artık bu yönetim anlayışıyla, rekabet gücü yüksek bir Türkiye oluşturmamız mümkün değildir. Bu anlayışlara dayalı yönetime devam edilmesi ülkemize ihanet etmek demektir.

SPİKER: Konuşmaların ardından yönetimde kaliteyi sağlamak ve verilen hizmetin standartlarını yükseltmeyi hedefleyen mükemmelliğe doğru yolculuk projesi, Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez ile TSE Başkanı Yılmaz Arıyön tarafından imzalandı. Haziran ayında tamamlanacak olan projeye Sanayi ve Ticaret Bakanları dünyada ilk kez ISO 9000 standartlarına uygun faaliyet gösteren tek Bakanlık haline gelecek.

Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel bu toplantıdan sonra Kadın Adayları Destekleme ve Eğitim Derneği Genel Başkanı Şirin Tekeli ve beraberindeki dernek üyeleri Çankaya Köşkünde kabul edildi. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'e kadınların parlamentoda daha fazla temsil edilmesini simgeleyen ilginç bir armağan sundu. Cumhurbaşkanı Demirel buradaki konuşmasında Türkiye de profesörlerin % 23'ünün, yargı ve sağlık hizmetini görenlerin %40'a yakınının, eğitim hizmetlerinin de %50'ye yakınının kadın olduğunu belirterek "Bu övülünecek birşey" diye konuştu.

SÜLEYMAN DEMİREL: "Bernard Louis Atatürk'ü anlatırken, Atatürk'ün bu kararının Türk toplumunu ikiye katladığını ifade eder ki çok güzel bir ifadedir, zaten uygarlığın en önemli işareti de kadının toplumdaki yeridir. Uygarlığa yönelmiş bizim ülkemizde de başka ülkelerde de uygarlığa yöneltilmiş tehditlerin birinci hedefi kadını toplumun dışına çıkarmaktır. Yani biz yine uygar Türkiye olarak büyük Atatürk'ün ne kadar büyük bir iş yaptığını biliyoruz ve kadının Türk toplumundaki paha biçilmez değerini biliyoruz ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kanunlarının evrensel insan hakları beyannamesinin başında haklar kadın erkek yani cins farkı gözetilmeksizin, renk farkı gözetilmeksizin, inanç farkı gözetilmeksizin herkese aittir ifadesine Türkiye Cumhuriyeti uygundur. Benim önüme gelip de kadın erkek farklılığı getiren hiç bir anayasayı ben uygulamam."

SPİKER: Başbakan Mesut Yılmaz Susurluk olayı ile ilgili geniş kapsamlı bir soruşturma başlatılacağını açıkladı. Yılmaz bu çerçevede bir soruşturma kurulu oluşturulacağını ve devlet görevlileriyle uyuşturucu mafyası, kumarhane sahipleri kamu bankaları arasındaki bağlantılar ile kanun kaçaklarının devlet kurumlarınca görevlendirilmesi iddialarının soruşturulacağını söyledi.

Sayın seyirciler Başbakan Mesut Yılmaz bununla devleti bu olaylardan temizlemeyi, vatandaşın adalet duygusunu tatmin etmeyi ve gelecekte benzer olayların yaşanmayacağını şartlarını sağlamayı amaçladıklarını kaydetti.

SPİKER: Başbakan Mesut Yılmaz dün akşam Kanal D'de yayınlanan Arena Özel Programına katıldı ve Başbakanlık Teftiş Kurulunca hazırlanan Susurluk Raporu ile ilgili soruları cevaplandırdı. Yılmaz yayının gerçekleştirildiği TRT Sefaretler sütüdyosuna gelişinde, TRT Genel Müdürü Yücel Yener ve öteki yetkililerce karşılandı. Başbakan Yılmaz Susurluk'la ilgili olarak, bir zaman diliminde Türkiye'de yaşanan olayları ortaya çıkarmayı ilgilileri tespit etmeyi, onları yargıya sevk etmeyi ve Türkiye'de bir daha bu tür olayların yaşanmamasını hedef aldığını söyledi. Yılmaz bu görevi yerine getirirken, Başbakan olarak mutlaka gözetmesi gereken bir diğer hususun da devlete sahip çıkmak olduğunu vurguladı.

MESUT YILMAZ: "En gelişmemişinden en gelişmişine kadar her devletin, örtülü bir takım operasyonları olur. Bu operasyonlar çoğu zaman meşru operasyonlardır. Dedğim gibi her devletin başvurduğu operasyonlardır. Şimdi düşünün, bir yabancı devlet size karşı, sizin vatandaşlarınızı öldüren bir terör örgütünü himaye ediyor, ülkesinde ona imkan sağlıyor, ya örgütün başını ülkesinde barındırıyor ya kamplar açıyor, eğitim kampları açıyor, ya ona destek sağlıyor, silah desteği sağlıyor, maddi destek sağlıyor, devlet olarak ona her türlü desteği veriyor, hatta o örgüt aracılığı ile bazen sizin ekonominizin can damarı olan sektörleri baltalayacak sabotaj eylemleri yapıyor, siz bir hukuk devleti olarak böyle bir durumda evvela diplomatik yollardan tepki gösterirsiniz. Birtakım uluslararası kuruluşlara başvurursunuz, diplomatik girişimleriniz sonuçsuz kaldığı zaman, hangi devlet olursanız olun yapacağınız şey misillemedir. Bu misillemeyi yapmak için de devletin gizli örgütleri vardır. Her devletin örtülü operasyonları vardır. Binenaleyh her devletin bu tür örtülü operasyonları ister istemez devlet sırrı denen kavramı gündeme getirir. Devlet sırrı, sadece Türkiye için değil, her devlet için geçerlidir. Eğer bugün ABD arşivlerini bilmem kaç sene sonra açıkiyorsa, İngiltere elli

yıl sonra açıklıyorsa, bu söylediğim zaruretten dolayıdır. Ama birşeyi kabul edemeyiz. Bu olaylarda devlet sırrını bir noktada kabul edemeyiz. Devlet bu tür örtülü eylemleri için başka bir kurumunu veya yargının aradığı yargıladığı insanları kullanamaz."

SPIKER: Devleti korumanın herşeyden önce Başbakan olarak kendisine düştüğünü anlatan Yılmaz, Susurluk'la bağlantılı olan bir takım yasadışı işlerin ortaya konulmasının kaçınılmaz olduğunun da altını çizdi.

MESUT YILMAZ: "Yalnız yapanlar varsa, onlar yanlış kendi adlarına yapmışlar. Sorumluluğu kendilerine aittir. Hangi kademede olursa olsunlar. Devlet yanlış yapmaz. Ama belli bir zamanda devlet adına görev yapan insanlar yanlış yapmış olabilirler. Hesabını vermek de onlara düşer. Onlara kim emir vermişse emir verene düşer. Buradan bütün devlet görevlilerine sesleniyorum, kanunsuz emri veren ben olursam yapmamaları lazım. O zaman yazılı emir istemeleri lazım. Yani kanunsuz emri yerine getiren, bunun sorumluluğundan kurtulamaz. Bu, özellikle bundan sonra emniyet görevi yapacak herkes için geçerlidir."

SPIKER: Başbakan Yılmaz, Silahlı Kuvvetlerin Susurluk'ta ortaya çıkan olaylarla hiçbir ilgisinin bulunmadığını ve devleti arındırma konusunda en yakın işbirliğinin Silahlı Kuvvetler ile yapıldığını da belirtti.

MESUT YILMAZ: "Silahlı Kuvvetler bu işlere hiç karışmamış, jandarmanın değil jandarma içerisinde, JİTEM adıyla Jandarma İstihbaratı terörle mücadele asıl isim Jandarma İstihbarat diye bileceğimiz bir organ oluşmuş, o organla ilgili bütün ortaya atılan şeyler. Daha sonra da onu lağvetmişler. Şu anda JİTEM diye bir kuruluş yok zaten, yani ilk radikal tedbiri almışlar. Bu olaylara karışan insanları kendi kurumsal denetimleri içerisinde temizlemişler, ayıklamışlar. Sayın Genelkurmay Başkanı bana gayet açıklıkla da söyledi eğer bu incelemeler sonunda hala bizim gözümüzden kaçan, olaylara karışmış kişiler varsa da biz onları temizleriz. Yani bu konuda benimle bu anlamda, devleti arındırma konusunda en yakın işbirliğini Silahlı Kuvvetler yapar."

SPIKER: Susurluk'la ilgili iki raporun bulunduğunu ve bunların Meclis Araştırma Komisyonu ile Başbakanlık Teftiş Kurulunca hazırlandığını anlatan Yılmaz, bu iki raporu da ciddiye aldığını vurguladı.

MESUT YILMAZ: Şimdi bir soruşturma başlatacağız. Bu soruşturmada emniyet, MİT, ama onlarla birlikte mali araştırmaları yürütecek olan hazine, maliye, gümrükler.

UĞUR DÜNDAR: Yani İtalya'dakine benzeyen bir temiz toplum operasyonu.

MESUT YILMAZ: "Bir soruşturma kurulu kurulacak. O soruşturma kuruluna vereceğim görev şu olacak; bütün bu olaylarda Susurluk Raporunda ortaya konulan olaylarda devlet görevlileriyle uyuşturucu mafyası arasındaki bağlantıları, devlet görevlileriyle kumarhane tacirleri, kumarhane sahipleri arasındaki bağlantıları, kamu bankaları arasındaki irtibatları ve kanun kaçaklarının devlet kurumları tarafından görevlendirilmesi olaylarını soruşturacak. Yani bunların sorunlarını ortaya koyacaklar."

SPIKER: Başbakan Mesut Yılmaz çetelerle mücadele konusundaki kararlılıklarından hiç kimsenin şüphesi olmaması gerektiğinin de altını çizdi.

Bu arada Başbakan Mesut Yılmaz tarafından bugün yapılan yazılı açıklamada Arena programındaki Susurluk Raporu'nun da yer aldığı öne sürülen Azerbeycan ve Türkmenistan yöneticileriyle ilgili bilgilerin, Başbakanlık Teftiş Kurulu'nun herhangi bir tespitini yansıtmadığı belirtildi. Başbakanlık Basın Merkezi aracılığı ile yapılan açıklama şöyle:

SPIKER: Dün akşam Kanal D Televizyonunun Arena programında Susurluk Raporu ile ilgili yapılan yayında Azerbeycan ve Türkmenistan yöneticileri ile ilgili bazı bilgilere yer verilmiştir. Bu bilgiler halen ölmüş bulunan bir kumarhane sahibinin iddia ve isnatları olup, bunların doğruluğunu saptayacak bir soruşturmayı yapılmaksızın ve raporda ilgilinin iddialarına yer verilmiştir. Dolayısıyla Başbakanlık Teftiş Kurulu'nun

herhangi bir tespitini yansıtmamaktadır. Yukarıdaki hususların yalnız değerlendirmelerden ve ön yargılara dayalı karalamalardan kaçınılmasını teminen kamuoyuna duyurulması uygun bulunmuştur.

HABER SPİKERİ: Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit Susurluk Raporu'yla ortaya konan karanlık ilişkilerin ancak özel bir yargılama sistemiyle aydınlığa kavuşabileceğini söyledi.

SPİKER: Başbakan Yardımcısı Ecevit, İstanbul Atatürk Hava Limanı'nda gazetecilerin sorularını cevaplandırdı. Ecevit Susurluk Raporu'n da açıklanmayan yerler var mı diye soran bir gazeteciye "Uluslararası ilişkiler bakımından her ülkede bazı şeyler olabilir hiç bir ülkede böyle şeyler açıklanmaz." karşılığını verdi.

ECEVİT: "Ama onun dışında sanırım zaten Sayın Başbakan dün büyük ölçüde açıkladı. Türkiye'de zaten sır diye bir şey kalmadı, herşey biliniyor, önemli olan o sırlar nasıl çözülecek daha doğrusu sırlar çözülüyor da önlemler nasıl alınacak bu önemli. Bu Susurluk diye adlandırılan olay aslında devleti yıllardan beri saran bir karanlık ilişkiler ağının bir parçası. Fakat parçalardan herbirini ayrı bir yargı organı ele alıyor. Oysa bunların bir bütünlük içinde ele alınması gerekir. O bakımdan yeni bir yargı düzenlemesine gereksinme olduğu düşüncesindeyim. Sayın Başbakanla da bunu konuştuk."

SPİKER: Bülent Ecevit Susurluk Raporu'nda ilave bazı kanıtlar bulunduğunu da belirtti. Raporda bazı ilginç tahliller ve önerilerin de yer aldığını da belirten Ecevit; "zaten beklenen de oydu, çünkü bir savcı değil, Başbakanlık Teftiş Heyeti Başkanı, Başbakanı bilgilendirmek ve önerilerde bulunmak için raporu hazırladı diye konuştu. Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit İstanbul'da katıldığı Otomotiv Sanayi Derneği Genel Kurulu toplantısının çıkışında da gazetecilerin aynı konudaki soruları üzerine, Susurluk Raporu ile ortaya konan karanlık ilişkilerin hukuk devleti kurallarıyla bağdaşmayacak olaylar" olduğunu söyledi. Ecevit Susurluk kazasıyla ortaya çıkan ilişkiler ağını da değerlendirdi.

ECEVİT: "Devlet uğruna, millet uğruna, cinayet işlenemez. Devlet uğruna, millet uğruna, hukuk devleti kuralları çiğnenmez fakat maalesef bunlar yapılmıştır. Önemli olan bunların açığa çıkmış olmasıdır ve tedbirlerin alınmış olmasıdır. Bazı kimseler bu olayların ayrıntılarıyla ilgili gerçekleri bilen bazı kimseler de bildiklerini söylemeye cesaret edemiyorlar. O bakımdan Sayın Başbakanın önerdiği pişmanlık yasasının büyük bir önemi var. Fakat o bile herkesi konuşturmaya yetmeyebilecektir. Çünkü, can tehlikesi karşısında insanlar suskun kalmayı tercih edebilirler. Fakat ben birçok kimsenin özellikle pişmanlık yasası gündeme geldikten sonra bazı gerçekleri daha açıklayabileceklerini düşünüyorum."

HABER SPİKERİ: Cumhuriyetin yetmiş beşinci yıldönümünün kapsamlı nitelikli ve kalımcı bir programla kutlanması amacıyla oluşturulan Ulusal Kurul, ilk toplantısını Ankara'da yaptı. Başbakan Mesut Yılmaz toplantıda, Cumhuriyetin ilk on yılında katedilen mesafe ile bugün gelinen noktayı kıyasladı. "Karşıya çıkan tablo bizim açımızdan çok da gurur verici değil. Bugün gelebileceğimiz noktanın gerisindeyiz."

SPİKER: Toplantının başında TRT Ankara Gençlik Korosu'nca küçük bir konser verildi. Başbakan Yılmaz yaptığı konuşmada, Cumhuriyetin yetmiş beşinci yılında hala bunun anlamını kavrayamamış olanların varlığından üzüntü duyduğunu söyledi. Laik, özgürlükçü, çoğulcu sistemin değerini bilmeyenlere, bunun mutlaka anlatılması gerektiğini vurgulayan Yılmaz, "çünkü yeryüzünde hiçbir millet bizim kadar devletin kuruluşuna, Cumhuriyetine böyle kanıyla, sanıyla katkıda bulunmamıştır" dedi. Konu Cumhuriyetin yetmiş beşinci yılının şölen havasında kutlanması olunca Başbakan

Yılmaz onuncu yıl kutlamalarında yaşanan muhteşem ruha ve o sayede çıkan onuncu yıl marşına da değinmeden geçemedi.

MESUT YILMAZ: "Kutlamalar bu sene de Cumhuriyetimizin kuruluş gayesine, yaşama azmine yaraşır bir anlayış doğrultusunda yapılacaktır. Diğer yanda Cumhuriyetimizin ilk on yılında kat edilen mesafeyle, yetmiş beşinci yıldönümünü kutladığımız şu günlerde geldiğimiz noktayı mukayese ettiğimiz zaman, karşımıza çıkan tablo, bizim açımızdan çok da gurur verici değildir. Evet, Türkiye, Cumhuriyeti'nin kurucularının gösterdikleri doğrultu da ilerlemiş ve oldukça mesafe katetmiştir. Ancak geldiğimiz nokta gelebileceğimiz nokta değildir. Bu gün hala gelebileceğimiz noktanın gerisindeyiz. Eğer bugün hala başta eğitim olmak üzere birçok alanda, standartlarımızı çağdaş ülkeler düzeyine çıkaramamışsak, bugün hala insan hakları konusunda önümüzde katetmemiz gereken önemli bir mesafe varsa, aradan geçen zamanı en iyi şekilde kullandığımızı söyleyemeyiz."

SPİKER: Başbakan Yılmaz, bu yıl cumhuriyetin yetmiş beşinci yılının görkemli şekilde kutlanacağını ve bununla bütün dünyaya Türkiye'nin özgürlükçü, demokrat, laik, çoğulcu, serbest piyasa ekonomisine sahip yapısıyla, dünyanın önemli ülkelerinden biri olduğunu bir defa daha anlatılacağını söyledi. Devlet Bakanı Cavit Kavak da yetmiş beşinci yıldönümünün cumhuriyete bağlılığın bir ifadesi ve Atatürk'ün sunduğu değerlere sahip çıkma anlayışıyla kapsamlı ve geniş katılımı kutlanması için çalışmalar yürütüldüğünü anlattı. Kavak toplumsal barışı özendirmeyi ve ortak akıl ve yürek yaratmayı hedefleyen, yetmiş beşinci yıl kutlamaları ile gerçekleştirilmek istenen amaçları şöyle sıraladı:

CAVİT KAVAK: "Birincisi, cumhuriyetin bir çağdaşlaşma projesi olarak yurttaş açısından bir bilançosu yapılmış olacaktır. İkincisi, Cumhuriyetin yurttaşlarının hepsinin kendini ifade edebildiği dışlanmışlık duymadığı, barış mesajları taşıyan, katılarak özdeşleşebildiği bir kutlama olacaktır. Üçüncüsü ise geleceğe dönük yeni hedefler ve ümitler getirebilen niteliğe sahip olacaktır."

SPİKER: Cumhuriyetin yetmiş beşinci yıl kutlamalarının kapsamlı bir şölen havasında geçmesi için çalışmalar yürüten Ulusal Kurul'un toplantısı yarın da devam edecek.

HABER SPİKERİ: Başbakan Mesut Yılmaz bu yıl içinde gerçekleştirilecek idari reform yasası ile hem ülke kaynaklarının daha verimli kullanılacağını hem de vatandaşların gereksiz külfetten kurtulacağını söyledi.

SPİKER: Başbakan Mesut Yılmaz Türk Belediyecilik Derneği üyelerini Başbakanlık Merkez binasında kabul etti. Mesut Yılmaz kabulde, hükümetin Türkiye'nin idari sisteminde önemli bir değişim sağlayacak olan, idari reform düzenlemesine büyük önem verdiğini vurguladı.

MESUT YILMAZ: "Bu düzenleme, bildiğiniz gibi Türk idari sisteminde, uzun bir aradan sonra yapılan en köklü düzenlemedir. Türkiye'de yaşayan herkesi ilgilendiren bir düzenlemedir. Devletin kaynaklarının daha verimli kullanılmasını sağlayacak aynı zamanda vatandaşımızı gereksiz külfetten kurtaracak, Türkiye'de sistemin dinamizmine önemli ölçüde ivme kazandıracak bir düzenlemedir. Bu kadar köklü, bu kadar geniş kapsamlı bir düzenlemenin, geniş bir hazırlığa dayanması, toplumda yeterince tartışıldıktan sonra yasallaşmasını hedefliyoruz."

SPİKER: Başbakan Mesut Yılmaz daha sonra Devlet Bakanı Işıl Saygın'la Türk Kadınlar Birliği Başkan ve üyelerinden oluşan heyeti kabul etti.

MESUT YILMAZ: "Şimdi biz siyasi partiler kanununu değiştirirken, hem kadınlarımıza 1980 öncesinde olduğu gibi siyasi partiler içerisinde ayrı örgütlenme imkanını getirmeyi hedefliyoruz, hem de kadınlarımızın siyasi hayata genelde daha aktif

katılımını, daha etkili katılımını sağlayacak birtakım düzenlemeleri gerçekleştirmeyi amaçlıyoruz. İnaniyorum ki 98 yılında bu düşündüklerimizi, buna ilaveten sizin de söylediğiniz çeşitli kanunlarda ama en başta medeni kanunda yapmayı hedeflediğimiz değişiklikleri gerçekleştirecek, 98 yılı sadece bir reform yılı değil sadece hukuk yılı değil kadın yılı olacak. Türkiye'deki kadınların yılı olacak."

SPIKER: Devlet Bakanı Işıl Saygın da kadın haklarına ilişkin yeni düzenlemelerin gönüllü kadın kuruluşlarının işbirliği ile gerçekleştirildiğini belirtti. Türk Kadınlar Birliği Başkanı Sema Kendirci de Başbakan Yılmaz'ın temiz toplum konusundaki tavrını desteklediklerini belirterek, bu alanda çalışmaların hızlandırılmasını ve kadın haklarına ilişkin yasalara öncelik verilmesini istedi.

HABER SPIKERİ: Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, kamuda çalışan işçilere bu yıl ödenecek ikramiyelere ilişkin Bakanlar Kurulu kararını onayladı. Cumhurbaşkanlığı Basın Merkezi'nden yapılan açıklamaya göre Cumhurbaşkanı Demirel tarafından onaylanan karar 1. tediye'nin yarısının 26 Ocakta, öteki yarısının 3 Nisanda ikinci ilave tediye'nin 1. yarısının 26 Ağustosta, öteki yarısının 25 Aralıkta ödenmesini öngörüyor. Yeraltı işlerinde çalışanlara ilave ikramiyelerde 25 Aralıkta ödenecek. TBMM Başkanı Hikmet Çetin'den Bosna Hersek'teki taraflara samimi öneri "sorunlarınızı kan dökerek çözmenin anlaşıp ve federasyonu sürdürün. Geçmiş bırakın gelin barış için gelecek için birlikte çare arayalım." Bosna -Hersek'te bulunan Hikmet Çetin temaslarını sürdürüyor.

TRT Haber muhabiri Kudret Doğandemir Saraybosna'dan bildiriyor.

MUHABİR;

250 bin ölü, 25 bin kayıp, 20 bin tecavüz, 300'den fazla toplu mezar. İşte bunlar Bosna Hersek savaşının kötü bilançosu Bosna- Hersekliler çok acı çekti Özellikle Boşnakların yaşadıkları hala zihinlerde. Bosna- Hersek'e barış ve istikrar tam anlamıyla daha gelemedi. İşte bu ortam içerisinde TBMM Başkanı Hikmet Çetin de temaslarda bulunuyor. Hikmet Çetin bugün ilk olarak Bosna Hersek'in Halk Meclisi Başkanı Aldo Kampara ile görüştü. Kampara, Bosna -Hersek'in en zor günlerinde, yardım elini uzatan en candan ülkenin Türkiye olduğunu söyledi. Hikmet Çetin dekanlı günlerin geride kaldığını, şimdi Bosna- Hersek'in kalkındırılması zamanının geldiğini bildirdi. Avrupa'nın bütünleştiği bir dönemde Bosna Hersek'in iç sorunlarını halletmek zorunda olduğunu belirten Çetin, barış zaman ister, sabır ister, üç etnik halkı bir arada görmek bile büyük bir gelişme dedi. Hikmet Çetin Türkiye'nin tarih, kültür, din ve dil ilişkileri sebebiyle Bosna-Hersek'teki gelişmeleri yakından izlediğini belirterek, acılarınız acılarımız oldu. Herşeyinizi paylaşmaya hazırız" şeklinde konuştu. Hikmet Çetin savaş sırasında Boşnakların katledildiği yere de çiçek bıraktı. Saygı duruşunun ardından ölenlerin ruhuna fatiha okudu. Çetin Saraybosna Valisi ile görüştüktan sonra, Bosna Hersek Cumhurbaşkanlığı Konseyi Başkanı Aliye İzzet Begoviç tarafından kabul edildi. Çok sıcak bir ortamda geçen görüşmede önce İzzet Begoviç ülkesinin en zor döneminde Türkiye'nin yaptığı yardımları unutmayacaklarını söyledi. Begoviç, Hikmet Çetin'i ve parlamenterleri ülkesinde görmekten çok memnun olduğunu da kaydetti. TBMM Başkanı Hikmet Çetin de İzzet Begoviç ile görüşmesinin ardından şunları söyledi..

HİKMET ÇETİN: "Ali İzzet Begoviç ile çok yararlı bir görüşme oldu. Kendisine sayın Cumhurbaşkanımızın selamlarını ilettim. Kendisi, Türkiye'nin çatışmanın başından bugüne kadar her alanda yapılan katkıya, yardıma teşekkür etti. Dayton Antlaşması'nın özellikle sivil yönlerinin uygulamasını değerlendirdik. Göçmenlerin dönüşünün çok önemli olduğunu, böylece hayatın giderek daha çok normale döneceğini, alt yapı ve ekonomik kalkınma bakımından da dünyanın desteğinin sürdürmesinin gerektiğini, askeri alanda bugün için sağlanan başarının sivil hayatta mutlaka sağlanması gerektiğini, bu konuda uluslararası kuruluşların katkısının devamında yarar gördük.

Türkiye olarak bundan önce olduğu gibi, bundan sonra da dost kardeş Bosna -Hersek'e her alanda katkımızı sürdüreceğiz. Bugüne kadar hem askeri alanda hem siyasi alanda hem ekonomik, alanda yapmakta olduğumuz katkıyı, yardımı önümüzdeki dönemde bağımsız, egemen, çok dilli, çok etnik yapılı ve çok kültürlü Bosna Hersek'in gerçekleşmesi için de yapmaya devam edeceğiz."

SPIKER: Hikmet Çetin daha sonra Bosna- Hersek Cumhurbaşkanlığı Konseyi Başkanı Hırvat üyesi Krasimir Zubak tarafından da kabul edildi. Hikmet Çetin ve beraberindekiler, Bosna -Hersek Federasyonu Hükümet Başkanı Ethem Kuçak Çiçi ile de görüştü. Çetin burada, Türkiye'nin baştan beri Bosna -Hersek'e askeri ve siyasi destekte bulunduğunu bundan sonra bu ülkeye ekonomik desteğin başlayacağını kaydetti. TBMM Başkanı Hikmet Çetin daha sonra Saraybosna'daki temaslarının ardından Zenitsa'daki Türk Birliğini ziyaret edecek. Kudret Doğandemir TRT Haber Saraybosna.

HABER SPIKERİ: Türkiye Barolar Birliği, RP'nin kapatılması kararından sonra Anayasa Mahkemesi ve kararlarına ilişkin bir takım beyanatlarla eleştiri sınırlarının aşarak yüce mahkemenin yıpratılmaya çalışıldığına dikkat çekti. Türkiye Barolar Birliği 'nce yapılan açıklamada demokratik, laik ve sosyal hukuk devleti ilkelerinden vazgeçilemeyeceği vurgulanarak herkesin yargıya ve hukuka saygılı olması istendi.

SPIKER: Açıklamada, Anayasa Mahkemesi kararlarının diğer mahkemelerin kararları gibi eleştirebileceği, karşı fikir ileri sürebileceği, ancak tahkir edilemeyeceği belirtildi. Anayasaların ulus idaresinin en üstün ve en güçlü belgeleri olduğu vurgulanan açıklandı. Hukuk devletinin, insan, toplum ve devletin hukuka ve anayasaya saygılı olmasıyla gerçekleşebileceği kaydedildi. Açıklamada şöyle denildi; "Yargı çağdaş parlamenter sistemimizin ve demokrasimizin kuvvetler ayrılığı ilkesinin en önemli unsurudur ve hukuk devletinin temelidir. Bir yargı kararının ciddi eleştirisi ancak kararın gerekçesi görülüp anlaşıldıktan sonra yapılabilir. Daha gerekçesi görülmeden yüksek mahkeme kararının tahkir edici tedbirlerle kamuoyunda küçültmeye çalışmak, yargıya ve hukuka saygısızlıktır."

HABER SPIKERİ: DYP Genel Başkanı Tansu Çiller hakkında, kanuna ve genel ahlaka aykırı şekilde mal edindiği ve görevini kötüye kullandığı iddialarını soruşturmak üzere TBMM de kurulan soruşturma komisyonuna verdiği resmi belgede sahtecilik yaptığı gerekçesiyle ,eşi Özer Uçuran Çiller hakkında açılan davaya devam edildi.

SPIKER: Ankara 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen davanın bugünkü duruşmasına sanık Özer Çiller'in yanında eşiyle ortak sahibi olduğu Marsan Holding'in avukatı sanık Atilla Özer ve sanık avukatları katıldı. Duruşmayı çok sayıda basın mensubu izledi. Davayla ilgili ilk sorgusunu veren sanık Özer Uçuran Çiller aleyhinde verilen tüm beyanatları reddettiğini söyledi. Sanıklardan Yusuf Uyguntaş duruşmaya katılmazken, diğer sanık Atilla Özer de suçlamaları kabul etmediğini bildirdi. Duruşmada daha sonra aralarında dava konusu belgelerin sunulduğu Meclis Soruşturma komisyon üyesi Sabri Ergül'ün de bulunduğu tanıklar dinlendi. Mahkeme başkanı Mustafa Batu daha sonra, dava ile ilgili gerekli bilgi ve belgelerin tamamlanması için duruşmanın 28 Şubat Cuma gününe ertelendiğini bildirdi.

HABER SPIKERİ: AB Dönem Başkanlığını yürüten İngiltere'den özel bir temsilci vardı bugün Ankara'da. İngiltere Başbakanı Tony Blair'ın özel temsilcisi Sir David Haney, Başbakan Mesut Yılmaz tarafından kabul edildi.

SPIKER: Özel temsilci David Haney trafik sıkışıklığı nedeniyle Başbakan Yılmaz ile randevusuna yetişebilmek için, Başbakanlığa yürüyerek gelmek zorunda kaldı. Böylelikle İngiliz dakikliğinin bir örneğini daha sergileyen Haney'in Yılmaz ile görüşmesi yaklaşık 45 dakika sürdü. Görüşme basına kapalı gerçekleşti. Özel temsilci Başbakanlıktan ayrılırken çok yararlı bir görüşme yaptıklarını söyledi. Sir David Haney

İngiltere'nin dönem başkanlığı süresince iyi ilişkiler kurma umudunu ve bu yöndeki niyetleri Başbakan Yılmaz'a anlattığını, Yılmaz'ın görüşlerini de Blair'e ileteceğini söyledi. Türkiye Lüksemburg kararları üzerine, AB ile geçen ay siyasi diyalogu askıya almış ve kendisine tam üyelik perspektifi tanımayan söz konusu kararın düzeltilmesini beklediğini açıklamıştı.

HABER SPİKERİ: Sayın seyirciler, yarın demokrasinin laikliğin ve Atatürkçülüğün yılmaz savunucusu cesur kalem, gazeteci yazar Uğur Mumcu'nun ölümünün beşinci yıldönümü. Failleri hala yakalanamayan, bir saldırı sonucu yaşamını yitiren Uğur Mumcu ölüm yıldönümünde, yurtiçi ve yurtdışında düzenlenecek çeşitli etkinliklerle anılacak.

SPİKER: Anma etkinlikleri yarın Mumcu'nun öldürüldüğü yer olan evinin önünde düzenlenecek törenle başlayacak. Daha sonra Mumcu'nun Cebeci Asri Mezarlığı'ndaki kabri ziyaret edilecek. Yarın akşam Ankara'da anma töreni düzenlenecek. Uğur Mumcu ölümünün beşinci yıldönümünde Ankara'nın yanı sıra, İstanbul, İzmir, Bursa, Adana, Trabzon ve Balıkesir'le, Almanya ve İsviçre'de düzenlenecek etkinliklerle de anılacak. Adalet ve Demokrasi haftası adı altında düzenlenecek etkinliklerle Uğur Mumcu'nun yanı sıra ,yine bir suikast sonucu yaşamını yitiren Muammer Aksoy da anılacak.

HABER SPİKERİ: Antalya'nın Göynük beldesinde sele kapılarak denize sürüklenen iki kişiden biri öldü, diğeri kayboldu.

SPİKER: Dün öğle saatlerinde Kocakesik Deresi'nin taşması sonucu yolu geçmeye çalışan Mehmet İlhan, Mustafa Koca ve Özcan Bulanık sele kapılarak denize sürüklendiler. Olayda Özcan Bulanık kurtulurken Mehmet İlhan boğularak öldü. Mustafa Koca'yı arama çalışmaları ise sürüyor. Bu arada Beldibi ve Göynük'te tatil köylerine hizmet veren turistik yolun bazı bölümleri yağış nedeniyle kullanılamıyor.

HABER SPİKERİ: Bu arada Antalya'da dün gece saat 23:30 sıralarında meydana gelen hortum büyük hasara yol açtı. Can kaybının olmadığı hortumun hasar tespit çalışmaları da başladı. Hortum, Güzelova Mahallesi'nde Düden Çayı'nın denize döküldüğü Gençlik Parkıyla havaalanı arasında kalan yaklaşık beş km'lik bölgede etkili oldu. Hortumda bir kafeterya ve kereste imalathanesi tamamen yıkılırken, çok sayıda evin ve bir akaryakıt istasyonunun çatısı uçtu. Enerji nakil hatlarını da tahrip eden hortumda 100'ün üzerinde sera tamamen yıkıldı. Hortumun yol açtığı zararın bir trilyonun üzerinde olduğu tahmin ediliyor. Hortumda tahrip olan enerji nakil hatlarının onarımına başlanırken yerel yöneticiler de olay yerinde incelemelerde bulundu.

VATANDAŞ ÖMER HAYTA: "Benim şahsıma ait iki milyanın üzerindedir."

SPİKER: Kaç seranız yıkıldı?

ÖMER HAYTA: "Bir tane bütündü iki dönüme yakındı. Tamamı yerle bir oldu gördüğünüz gibi. Ama yakın çevremizde toplam hesaplanırsa iki trilyonu geçer zannedersem."

HASAN SUBAŞI: "Bu bir tabii afet, konu devletçe incelenip, yaraların sarılması için girişimlerde bulunulacak."

SPİKER: Muratpaşa Belediyesi ve Adalya Vakfı, hortumun geçtiği Güzelova Mahallesinde seyyar aşevi oluşturarak bölge sakinlerine iftar yemeği dağıtacak. Hasar tespit çalışmaları ise sürüyor.

HABER SPİKERİ: Şiddetli yağışın çok sayıda ev ve işyerinin alt katlarının su basmasına yol açtığı İzmir'de, enkaz kaldırma çalışmaları devam ediyor. Devlet Bakanı Şükrü Gürel İzmir'de, yağıştan etkilenen bölgelerde incelemelerde bulundu.

SPİKER: Sağnak yağış yüzünden şehrin alt kesimlerinde bulunan 500'e yakın ev ve işyerinin alt katlarını su bastığı belirlendi. Şiddetli yağış yüzünden taşan Melez, Poligon, Harmandalı ve Bostanlı Derelerinin yataklarında gerekli temizlik çalışmaları yapılıyor, bu arada Bostanlı deresinde şiddetli yağışlarda sağlıklı su akışını engelleyen

köprü, büyükşehir belediyesi fen işleri ekiplerince yıkıldı. 1961 yılında Devlet Su işleri tarafından yaptırılan dokuz metre uzunluğundaki köprü, Bostanlı -Atakent arasındaki bağlantıyı sağlıyordu. Yetkililer suyun akışını zorlaştırmayacak şekilde yeni köprünün yapımına kısa sürede başlanacağını bildirdiler. Bu arada sağnak yağış ve şiddetli rüzgar Balıkesir ve Denizli'de de hayatı olumsuz yönde etkiledi. Manyas Gölü'nün önündeki set de yağmur suları yüzünden yıkıldı, beş dönümlük tarım alanları su altında kaldı. Şiddetli rüzgar yüzünden Denizli'nin Başkarcı beldesinde Şehit Sami Camii'nin minareleri yıkıldı. Tarım alanlarındaki zarar tespit ile konut ve iş yerlerindeki hasar belirleme çalışmalarına, sular tamamen çekildikten sonra başlanacak. Zarar gören vatandaşlara il sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakfınca maddi yardım yapılabilir. Meteoroloji Bölge Müdürlüğü yetkilileri sağnak yağışın pazar gününden itibaren Ege bölgesini terk edeceğini belirttiler. Sağnak yağış yüzünden bölgedeki barajlarda su seviyesi mevsime göre belirlenen potların üstüne çıktı. Devlet Bakanı Sina Gürel İzmir'de incelemelerde bulundu. Sina Gürel incelemeleri sırasında sağnak yağıştan zarar görenlere dağıtılmak üzere acil yardım fonundan yaklaşık yirmi milyar lira gönderildiğini söyledi. Devlet Bakanı Gürel, kentlerdeki alt yapı eksikliklerinin saptanması ve giderilmesinin yerel yönetimlerin sorumluluk alanına girdiğini bu konuda hükümetten yardım istenirse, gerekenin yapılacağını kaydetti. Bu arada İzmir Valisi Erol Çakır, Tahtalı barajındaki su seviyesinin yükseldiğini, bölgedeki Bulgurca Köyünde otuz evin tahliye edileceğini bildirdi.

HABER SPİKERİ: Siyasi parti yetkilileri çeşitli konulara ilişkin görüşlerini açıklamaya bugün de devam ettiler.

SPİKER: ANAP Genel Başkan Yardımcısı Yaşar Okuyan Yalova'da düzenlediği basın toplantısında, Susurluk Raporu'nun açıklanmasıyla Türkiye'de hukuk devleti, demokrat devlet yolunda yeni bir sayfa açıldığını söyledi. Okuyan şöyle dedi: "Türkiye Cumhuriyeti kurulalı yetmiş dört yıl geçmiştir. Ancak ilk kez Teftiş Kurulu, devleti teftiş etmiştir. İlk kez Susurluk gibi çetelerin devlet içine çöreklediğini söylemiş, devleti devlet içinde çökerten çetelerin varlığını açıklamış, ve bunların mevcudiyetini kabul etmiştir."

SPİKER: DYP Genel Başkanı Tansu Çiller partisince Ankara'da düzenlenen iftar yemeğinde, devletin savunma refleksini tahrif etmek isteyenlerin bulunduğunu söyledi.

TANSU ÇİLLER: "Bugün bir Susurluk dediler, elinizde ne varsa getirin yalnis varsa yakasına yapışalım dedik. Yedi ay sonra yirmi gün sonra halledeceklerinin ne olduğunu açıkladılar. Ama millet hala o kanıtları, o belgeyi, o kasetleri bekliyor."

SPİKER: CHP Genel Başkanı Deniz Baykal Ankara'da düzenlediği basın toplantısında kamuoyuna açıklanan kısmıyla Susurluk Raporu'nun hayal kırıklığı yarattığını söyledi. Raporun bir teftiş kurulu ve soruşturma değil, inceleme raporu olduğunu, olayların 1993'ten başlatılarak temeline inilemediğini ve kanıt gösterilmediği halde isimler verilerek suçlamalar yapıldığını belirten Baykal, bu nedenle raporun tümünün kamu oyuna açıklanması gerektiğini kaydetti.

DENİZ BAYKAL: "Şimdi bu yapılan çalışmanın bir zihni egzersizden ibaret olduğu, bir nazari çalışmadan ibaret olduğu, bir teorik değerlendirme düzeyinde kaldığı, Türkiye'de devlet sistemine, yargı sistemine doğrudan katkı amacına yönelik bir çalışma niteliğinde olmadığı ortaya çıkmıştır. Ortada ne ceza kanununun maddesi var, ne kanıt var, ne delil var, ne tanık var, sadece genel spekülasyonlar var. Yedi ay geçmiştir. Yedi ay içinde ne yazık ki bu sonuç alınamamıştır. O nedenle bu raporun bir hayal kırıklığı yarattığını ve bunun temelinde de Sayın Başbakanın bu konuyu aydınlığa kavuşturma konusunda gerekli cesareten ve kararlılıktan yoksun oluşunun çok belirleyici bir temel unsur olduğunu görüyorum."

SPİKER: DTP Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk Afyon'da gazetecilerin konuyla ilgili sorusu üzerine, bir yargı değeri taşımayan Susurluk Raporu'nun devletin kendine olan öz eleştirisi açısından önemli bir tespiti ortaya koyduğunu kaydetti.

CİNDORUK: "Eğer devlet hukuka ve kendi koyduğu kurallara uymazsa, bu ülkede sadece karmaşa yaratmakla kalmaz, halkın da devlete olan güvenini sarsar. Bu nedenle biz ilk günden beri raporu böyle değerlendirdik. Bunun bir yargı değeri yok, bir savcı iddianamesi değildir, ne var ki Türk devletinin kendi öz eleştirisidir. Kendi hakkında ilk defa bir araştırmayı kapsamlı biçimde yapmasıdır. Bu raporun tümünde olanlar aşağı yukarı dün sayın Başbakan açıkladılar benzer olgulardır."

SPİKER: BBP Genel Muhasipi Nevzat Yanmaz Ankara'da düzenlediği basın toplantısında, demokrasiyi geliştirmek yönünde adım atılmadıkça, büyüyen bir Türkiye'den bahsetmenin mümkün olamayacağını söyledi.

NEVZAT YANMAZ: "Şimdi Türkiye'yi üçüncü dünya ülkeleri içerisinde görüp de demokrasinin gelişmesinde uğraşmanın hiç bir mantığı yoktur. Türkiye üçüncü dünya ülkeleri içerisinde değildir. Türkiye artık gelişen, büyüyen ve teknolojik ve ilmi satıhta büyük adımlar atan ülkelerin içerisinde yer almıştır. Ve almaya da devam edecektir".

SPİKER: MHP Genel Sekreter Yardımcısı Murat Sökmenoğlu Ankara'da düzenlediği basın toplantısında; Türk Silahlı Kuvvetleri'nin siyasi tartışmaların içine çekilmemesi gerektiğini söyledi.

MURAT SÖKMENOĞLU: "Orduyu siyasi tartışmalar içerisine çekmek fevkalade yalııştır, rahatsız edicidir. Eğer ordu siyasi tartışmalara özenle taraf yapılmaya çalışılıyorsa bundan tüm Türkiye rahatsız olacaktır."

HABER SPİKERİ: Yüksek Öğretim Genel Kurulu orta öğretim başarı puanının okulların öğrenci seçme sınavı puan ortalamalarına göre ağırlıklandırılmasını kararlaştırdı.

SPİKER: Yüksek Öğretim Genel Kurulu'nun Ankara'daki toplantısında konuşan YÖK Başkanı Kemal Gürüz, uygulamanın 1999 öğrenci seçme ve yerleştirme sınavından itibaren geçerli olacağını söyledi. Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanı Fethi Toker de konunun ayrıntılarını bir basın toplantısıyla anlattı. Fethi Toker uygulamayla yetenekli öğrencilerin bulunduğu okullarda en yüksek diploma notunu alan öğrencilerle en düşük diploma notunu alan öğrenciler arasındaki orta öğretim başarı puanı yönünden farkının azalacağını söyledi.

HABER SPİKERİ: Milli Eğitim Bakanlığı'ndan yirmi bir bin yeni öğretmene kadro; Bakanlıkca otuz sekiz branşta on bin kadroya ilk defa kurum içi kurumlar arası nakil yoluyla öğretmen alıyor. Ayrıca daha önce başvuru yapıp atanmayı bekleyen adaylar için de on bir bin kadro sağlandı.

SPİKER: Milli Eğitim Bakanlığı'nın açıklamasına göre öğretmenlik için başvurular, 9-14 Şubat tarihleri arasında İl Milli Eğitim müdürlüklerine yapılacak. Atamalar ,branşlar itibariyle kontenjan verilen iller sayısı ve adayların tercihleri dikkate alınarak, bilgisayar kurası yolu ile gerçekleştirilecek.

HABER SPİKERİ: Genelkurmay Başkanlığı'nın Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki öğrenciler için başlattığı yardım kampanyasına Gölçük'te ki Donanma Komutanlığı'ndan da destek geldi. Kocaeli'nin Gölçük ilçesindeki ilköğretim okulları ve Gölçük halkının desteği ile bir araya getirilen yardım malzemeleri trenle Diyarbakır'a gönderildi.

SPİKER: Türk Silahlı Kuvvetleri Güneydoğu Anadolu'daki terör sorununun bitirilmesinde askeri önlemlerin yanı sıra, sosyal ve ekonomik çözümlerin de gündeme getirilmesini, birçok platformda belirtiyor. Bu yaklaşımla Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki öğrencilere yurt genelinde başlatılan yardım kampanyaları da sürdürülüyor. Gölçük'teki Donanma Komutanlığı'yla komutanlığa bağlı birlikler ve Gölçük halkının katkılarıyla gerçekleştirilen kampanyada kısa sürede toplam elli bir

milyar liralık yardım malzemesi toplandı. Her türlü okul araç ve gereçlerinin yanısıra, giyim eşyalarının da bulunduğu yardım paketlerinde ayrıca oyuncaklar ve bisikletler de bulunuyor. Önce Gölcük'teki Donanma Komutanlığı'ndan kamyonlarla İzmir'e gönderilen yardım malzemeleri, daha sonra da trenle Diyarbakır'daki 7. Kolordu Komutanlığı'na gönderildi, tren yalnız yardım malzemeleri taşımadı Diyarbakır'a; sevgi, barış, kardeşlik dileklerini de götürdü.

HABER SPİKERİ: BM Güvenlik Konseyi Irak'la örgüt arasındaki son gerginliği görüşmek üzere toplanırken Irak'a karşı yaptırımlar konusunda Rusya ve Çin'le birlikte hareket eden Fransa'nın da tutum değiştirdiği gözlemleniyor.

SPİKER: Fransa, BM'in Silah Komisyonu müfettişlerinin rahat çalışmalarına izin vermeyeceğini açıklayan Irak'ı, durumu daha da zorlaştırmakla suçladı. Fransa Dışişleri bakanlığı yaptığı açıklamada, Irak'ın moratoryum ya da başkanlık saraylarının denetlenmesinin dondurulması önerilerinin kabul edilemez olduğunu açıkladı. Fransa, daha önce Güvenlik Konseyi'nde Rusya ve Çin'le hareket etmiş Irak aleyhindeki kararlara karşı çıkmıştı. Bu arada Almanya Irak'a 1988 ile 1990 yılları arasında scotch füzeleri için rampa satan Alman şirketinin eski yöneticisini, üç yıl iki ay hapis cezasına çarptırdı.

HABER SPİKERİ: ABD Başkanı Bill Clinton hakkındaki cinsel taciz iddiaları Başkanın makamını tehdit ediyor.

SPİKER: Başkan Clinton'un, Beyaz Saray da bir süredir stajer memur olarak çalışan Monika Lewinsky'e cinsel tacizde bulunduğu iddiaları, Paula Jones adlı kadının aynı suçlamayla açtığı davadan çok daha ciddi. Çünkü Clinton bu kez federal suç sayılan adaleti yanıltmak ve şahide yalan hikaye verdirmekle suçlanıyor ve suçu sabitlenirse Clinton'a yargı yolu açılacak. İlk ifadesinde Başkanla bir ilişkisinin olmadığını söyleyen Lewinski'nin ifadesini değiştirmesi durumunda, kendisinin yalan şahitlik yapması için baskı yapıldığı ortaya çıkacak ve Clinton'nun Başkanlıktan uzaklaştırılması gündeme gelecek. Başkan Clinton'nun Başkanlıktan uzaklaştırılması için Amerika Birleşik Devletleri Temsilciler Meclisi'nin bu yönde bir girişim başlatması ve Amerikan Senatosu'nun da en az üçte iki çoğunlukla görevden uzaklaştırma kararı alması gerekiyor.

Ana haber bültenimiz burada sona eriyor hepinize güzel bir akşam diliyoruz. Hoşçakalın.

24.01.1998

TRT 1 20:00 ANAHABER BÜLTENİ

ÖZETLER

HÜKÜMETTEN KONUT ATAĞI

Başbakan Yılmaz, 1998 yılı içinde, Toplu Konut İdaresi'nin kredilendireceği 126 000 konutun yapımının gerçekleştirileceğini açıkladı.

BAF HAVA ÜSSÜ

Kıbrıs Rum Yönetimi, Yunan Savaş uçaklarının konuşlandıracağı BAF Hava Üssü'nü müteahhit firmadan devraldı. Türkiye, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin güvenliğini tehlikeye düşürecek her türlü girişime karşı, gereken önlemleri kararlılıkla almaya devam edeceğini açıkladı.

UĞUR MUMCU ANILIYOR

Atatürk ilkelerinin ve devrimlerinin ödünsüz savunucusu, usta kalem, gazeteci- yazar Uğur Mumcu, katledilişinin beşinci yılında anılıyor.

ÇETİN ZENİTSA'DA

Bosna- Hersek'te bulunan TBMM Başkanı Hikmet Çetin, Zenitsa'daki Türk Birliği'ni ziyaret etti.

ANKARA'DA MİTİNG

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu üyeleri Ankara'da düzenledikleri mitingle, grevli- toplu sözleşmeli sendika istemlerini dile getirdiler.

ÇİĞ FELAKETİ

Fransa'da bir kayak merkezine düşen çığda ölenlerin sayısı on bire yükseldi.

GERGİNLİK İVME KAZANIYOR

ABD'nin, Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin'in birkaç hafta içinde silah deneticilerinin çalışmalarına müdahale etmeye son vermemesi halinde askeri çözüme gideceği öne sürüldü. Bu arada Irak da Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Clinton'un seks skandalının yolaçtığı çıkmazdan kurtulabilmek için Irak'a saldırı düzenleyebileceğini iddia etti.

HABER SPİKERİ: TRT Haber Merkezi adına iyi akşamlar diliyoruz sayın seyirciler. Bültenimizde yer alan bazı haberlerden başlıklar sunduk, hemen ayrıntılara geçiyoruz.

Elli beşinci Hükümetten İkinci Toplu Konut hamlesi.

Başbakanlık Toplu Konut İdaresi'nin kredilendireceği 126 bin konutun yapımı bu yıl gerçekleştirilecek.

SPİKER: Başbakan Yılmaz, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nca gerçekleştirilecek İkinci Toplu Konut hamlesi dolayısıyla Ankara'da yapılan toplantıya katıldı.

Başbakan Yılmaz, toplantıda, Türkiye'nin en önemli olgularından birinin kentleşme olduğunu, kentleşmenin temelinde de iç göçün yattığını söyledi. İlk kez 1984 yılında kentleşmenin, konut açısından doğurduğu sorunlara çözüm için, Toplu Konut İdaresi'nin öncülük ettiği, Birinci Konut Hamlesi'ni başlatıldığını hatırlatan Yılmaz; bu çerçevede bugüne kadar 1.055.000 (Bir milyon elli beş bin) konutun kredilendirildiğini bildirdi. Başbakan Yılmaz, başlangıçta her yıl yüz bin konuta kredi veren Toplu Konut İdaresi'nin geçen yıl sadece on yedi bin konutu finanse edecek duruma geldiğini anlattı .

MESUT YILMAZ: "Onun için, Cumhuriyetin yetmiş beşinci yıldönümünde 1998 yılında hükümetimizin İkinci Toplu Konut Hamlesi'ni başlatma kararı almıştır. Geçen sene Toplu Konut Fonuna sağlanan toplam kaynak, zannediyorum on iki trilyon liraydı. Şimdi 98 yılında bu kaynağı elli beş trilyon liraya çıkarıyoruz. Yani, Toplu Konut Fonu, bu sene sadece konut kredisi için elli beş trilyon liralık bir kaynak ayırmaktadır. Bu kaynaktan, hem kendi konutunu yapan vatandaşlarımız, konut yapan müteahhitlerimiz, konut yapan kooperatiflerimiz istifade edeceklerdir."

SPİKER: Başbakan Mesut Yılmaz şehit aileleri için konut yapımıyla, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri'nde konut yapımının da bu hamle içinde yer aldığını söyledi.

MESUT YILMAZ: "Şimdi netice itibari ile, 98 yılında başlattığımız toplu konut hamlesi bu yılın sonuna kadar, şu anda devam etmekte olan seksen altı bin konutun ve yeni inşasına başlanacak olan kırk bin konutun, yani toplam 126 bin konutun finansmanını sağlayacaktır.

Hükümetimiz enflasyonla mücadeleyi birinci öncelik olarak belirlediği bir yılda, Türkiye'nin bu artık daha fazla ertelenemez, daha fazla geciktirilemez sorununa bir çözüm bulmak için, elli beş trilyon liralık bir kaynağı Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'na tahsis etmektedir."

SPİKER: Mesut Yılmaz İkinci Toplu Konut Hamlesi'nin giderek büyüyen ve Türkiye'de yapılan her konutu finanse edebilen bir sisteme dönüşmesi gerektiğini vurguladı.

MESUT YILMAZ: "Bizim kültürümüzde konutun özel bir yeri vardır. Dünyada mekan, ahirette iman sözcüğü bizim kültürümüzün bir sözcüğüdür. Hükümetimiz hem bir ekonomik gereksinime, ihtiyaca cevap vermek amacıyla, hem de Türk insanının bu çok

önem verdiği konut ihtiyacının, çağdaş ölçüler içerisinde karşılanması amacıyla, kaynak yönünden bu kadar sıkışık olduğu bir dönemde, bu kadar büyük bir kaynağı bu amaca tahsis etmiştir."

SPIKER: Devlet Bakanı Refaeddin Şahin de; Toplu Konut İdaresi'nin yurt dışından gelen talepleri de dikkate aldığını ve bu çerçevede Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde beş bin konutluk bir projenin gerçekleştirileceğini anlattı.

REFAEDDİN ŞAHİN: "Güney Kıbrıs'ta S-300 füzesinden, Kuzey Kıbrıs'ta beş bin konut daha etkilidir bana göre."

SPIKER: Toplu Konut İdaresi Başkanı Mehmet Kemal Ünsal da; orta ve alt gelir gruplarına yönelik yaptıkları konutlarda; düzenli, sağlıklı, kaliteli ve ucuz konutu ilke edindiklerini belirtti.

HABER SPIKERİ: Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, bu yıl içinde meydana gelebilecek afetler nedeniyle erbaş ve erlere verilecek izinlere ilişkin Bakanlar Kurulu kararını onayladı.

Karar, erbaş ve erlere afetlerde ailelerinin zarar görmesi halinde, yazılı kanuni haklarından ayrı olarak yol süresi hariç en fazla iki aya kadar izin verilmesini ve izinde geçecek sürenin askerliğe sayılmasını öngörüyor.

SPIKER: Cumhurbaşkanlığı Basın Merkezi'nden yapılan açıklamaya göre; Cumhurbaşkanı Demirel'in onayladığı öteki Bakanlar Kurulu kararları da şunlar:

Yaprak, tütün, sigara ve çay ihraç edilmesi konusunda tütün, tütün mamulleri, tuz ve alkol işletmeleri Genel Müdürlüğü'yle, Çay işletmeleri Genel Müdürlüğü'nün görevlendirilmesi.

Türkiye ile Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu arasında hazırlanan ve imzalanan, 4 ilde üreme sağlığı, aile planlaması hizmetlerinin, kalite ve ulaşılabilirliğinin artırılması konulu proje antlaşması.

Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Türkiye ile bazı ülkeler arasında çeşitli konularda imzalanan mutabakat zaptı, protokol ve işbirliği antlaşmasının tasdikine dair, 6 Bakanlar Kurulu kararını da onayladı.

HABER SPIKERİ: Sayın seyirciler.

Kıbrıs Rum yönetimi; Yunan Savaş uçaklarının konuşlandırılacağı BAF Hava Üssü'nü müteahhit firmadan devraldı.

Yunanistan'ın eski Başbakanlarından Andreas Papandreu'nun adı verilen üssün, resmi açılışının Mart ayı sonunda yapılacağı ve açılışa Yunanistan Savunma Bakanı Akis Cohaçopoulos'un da katılacağı bildirildi.

Rum yönetimi Lideri Glafkos Klerides Rum kesiminde yayınlanan Mahi Gazetesi'nde yer alan açıklamasında, üssün Yunan Savaş uçaklarının, Kıbrıs Hava sahasını koruması amacıyla inşa edildiğini ve Rum Milli Muhafız Ordusu'nun komutasında olacağını bildirdi.

HABER SPIKERİ: Türkiye garantör ülke olarak, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin güvenliğini tehlikeye düşürecek ve topraklarına tehdit oluşturacak her türlü girişime karşı gereken önlemleri kararlılıkla almaya devam edeceğini bildirdi.

SPIKER: Dışişleri Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada; Rum-Yunan ikilisinin, adada ve Doğu Akdeniz'de barış ve istikrarı tehdit eden bütün faaliyetlerini, yakından izlendiğini belirtti.

Adanın güneyinde BAF Askeri Üssü'nün inşaatının tamamlandığı işaret edilen açıklamada; bu tehlikeli gelişmenin, BM Genel Sekreteri'nin ve Güvenlik Konseyi Başkanının dikkatine getirildiği kaydedildi.

Açıklamada; bu vahim adımları atanların, ağır sorumluluk altına girdikleri de vurgulandı.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti de, bugün fiilen hizmete giren Rum Kesimindeki ki BAF Askeri Hava Üssü'nün, bölgede vahim sonuçlar doğurabilecek bir nitelik taşıdığını bildirdi.

SPIKER: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Dışişleri ve Savunma Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada; Rum-Yunan ikilisinin bu girişiminin, Kıbrıs ve Doğu Akdeniz'de barışı, istikrarı ve huzuru bozmaya yönelik olduğunu vurguladı. Söz konusu girişim ve benzerlerinin yaratacağı olumsuz sonuçları hakkında, bugüne kadar ilgili tüm tarafların dikkatlerinin çekildiği hatırlatılan açıklamada şöyle denildi; " Rum-Yunan ikilisinin bugünkü cüretkar adımlarına karşı, tahriklere kapılmadan, daha önce ortaya koyduğumuz kararlı tutumumuz çerçevesinde ve anavatan Türkiye'nin bize sağladığı güvenceler ışığında, güvenliğimizin gerektirdiği tüm önlemler tereddütsüz alınacaktır. Bu durumun yaratacağı sonuçların sorumluluğu bu tehlikeli adımları atanlara ve onları bu yönde cesaretlendirenlere ait olacaktır.

HABER SPIKERİ: Türk Hava Yolları ile İsviçre Hava Yolları Swissair, güçlerini birleştiriyor.

İki havayolu şirketi arasında, Başbakan Mesut Yılmaz'ın da katıldığı törende anlaşma imzalandı. Anlaşmayla iki şirket, yolcu taşımacılığı, kargo, pazarlama ve satış alanlarında işbirliği yapacak.

SPIKER: Başbakan Mesut Yılmaz, imza töreninde, sivil havacılık sektöründeki rekabetin, havayolları şirketlerini aşarak, yapılan antlaşmalarla oluşan bloklarla yaşandığını anlattı. Yılmaz, THY'nin de bu gelişmelere ayak uydurmasının kaçınılmaz olduğunu ifade etti.

MESUT YILMAZ: "Türkiye'deki yatırımları itibarıyla, beşinci ülke konumunda olan İsviçre'nin, Avrupa'da en büyük gelişme hızına sahip olan Türkiye'ye duyduğu ilgi havacılık sektörüne de yansımaktadır. THY Avrupa'daki havayolları içerisinde, geçtiğimiz yıllarda en hızlı gelişen havayolu olmuştur. Swissair grup daha önce Türkiye'de Usaş'la ortaklık kurmuş, HAVAŞ'ın yönetiminde yer almış ve bugün Türk havacılık sektörüne olan ilgisini bu anlaşmayla yeni bir aşamaya ulaştırmıştır. Dünyada gerek kalitesi itibarıyla, gerek hizmet anlayışı itibarıyla, en büyük kuruluşlardan birisi olan Swissair'le yapılacak olan bu anlaşma, Türk Hava Yolları açısından da önem taşıyan bir ortaklıktır."

SPIKER: Türk Hava Yolları Yönetim Kurulu Başkanı Cem Kozlu da; son yıllarda başlatılan genişleme ve büyüme atağının, Swissair'le yapılacak olan bu anlaşmayla yeni ve önemli bir atılım şeklinde sürdürüldüğünü belirtti.

Swissair grup Yönetim Kurulu Başkanı Hanes Götz de; geçmişte son derece olumlu ilişkileri bulunan iki şirketin bu anlaşmayla potansiyellerini birleştirdiklerini söyledi.

Konuşmaların ardından Türk Hava Yolları ve İsviçre Hava Yolları'nın bağlı bulunduğu Swissair grup arasındaki anlaşma, iki şirket yönetim kurulu başkanları Cem Kozlu ve Hanes Götz tarafından imzalandı. Anlaşmaya iki havayolu şirketinin ortak kodla ve senkronize uçmaları sağlanacak. Ayrıca İstanbul ve Zürih'teki bağlantılar kuvvetlendirilerek, THY'nin Güney Amerika ve Afrika'ya, Swissair'in de Orta Asya ve kafkaslara satış imkanları arttırılacak.

HABER SPIKERİ: Başbakan Mesut Yılmaz, açılış ve incelemelerde bulunmak için, yarın Erzurum'a gidecek.

SPIKER: Başbakanlık Basın Merkezi'nden yapılan açıklamaya göre; Mesut Yılmaz Erzurum'da ilk olarak Diyanet İşleri Başkanlığı Eğitim Merkezi'nin açılışına katılacak.

Daha sonra Kalkınma Bankası Erzurum Şubesi'yle,Turgut Özal İlköğretim Okulu, Fen Lisesi ve Nevzat Karabağ Anadolu Öğretmen Lisesi'nin açılışlarını yapacak olan Mesut Yılmaz , ardından Palandöken Dinlenme Tesisleri'nde incelemede bulunacak. Başbakan Mesut Yılmaz, akşam saatlerinde Palandöken'de bir kayak gösterisi izleyecek, daha sonra da Ankara'ya dönecek.

HABER SPİKERİ: TBMM Başkanı Hikmet Çetin Bosna Hersek'te bulunan Türk Birliği'nin barış ve huzura önemli katkı yaptığını söyledi.

Hikmet Çetin, Zenitsa'daki Türk Birliği'ne yaptığı ziyaretten sonra Saraybosna'ya döndü. TRT ekibinden Kudret Doğanemir Saraybosna'dan bildiriyor.

KUDRET DOĞANDEMİR: Türkiye tarihi ve kültürel ilişkileri nedeniyle, Bosna Hersek'e özel bir önem veriyor. Barışın tesisi için de, diplomatik girişimlerin yanısıra, askeri destekte de bulunuyor. Bu amaçla Bosna Hersek'te bulunan Türk Birliği, Zenitsa'da barış ve huzur tesisi için görev yapıyor. Türk Birliği'nin bugünkü konduğu TBMM Başkanı Hikmet Çetin'di.

TBMM Başkanı Hikmet Çetin Saraybosna'dan bu sabah karayoluyla, Türk Birliği'nin bulunduğu Zenitsa'ya geçti. Hikmet Çetin'i Zenitsa'ya gelişinde Bosna Hersek Türk Görev Kuvvet Komutanı, Piyade Kurmay Albay Hulusi Akad törenle karşıladı. Karşılama da askerlere hitap eden Hikmet Çetin, Türk Silahlı Kuvvetleri tarihinin şerefle şanlı dolu olduğunu, Bosna Hersek'te de bu tarihe yenisinin eklendiğini söyledi.

HİKMET ÇETİN: "Siz kahramanlıklarla dolu Türk Silahlı Kuvvetleri tarihine yeni bir parlak sayfa açıyorsunuz. Tarihimizin, Türk Silahlı Kuvvetleri'mizin tarihi, ulusumuzun tarihi, kahramanlıklarla doludur, şerefle doludur. Onun bir örneğini siz burada veriyorsunuz.Hepimiz ulus olarak, toplum olarak, sizlerle gurur duyuyoruz ,size güveniyoruz ve burada ulusumuzu gururla ve onurla temsil ediyorsunuz."

KUDRET DOĞANDEMİR: Hikmet Çetin daha sonra kapalı devre televizyon sisteminden Görev Kuvvet Komutanlığı'ndaki personele hitaben bir konuşma yaptı.

"Türkiye'den size sevgi ve selam getirdim" diye konuşmasına başlayan Çetin, "millet olarak, ulus olarak sizinle gurur duyuyoruz, iftihar ediyoruz. Ülkenin birlik ve beraberliği için Türkiye'de gösterdiğiniz gayreti, şimdi de burada büyük bir onur ve şerefle yerine getiriyorsunuz" dedi.

Hikmet Çetin daha sonra mülteci kampına giderek incelemelerde bulundu. Vatandaşların sorunlarını dinleyen Hikmet Çetin'e; öğrenciler bir gösteri sundular. Çetin de çocuklara çeşitli hediyeler verdi.

Hikmet Çetin ayrıca bir evi de ziyaret ederek ramazanlarını kutladı.

Zenitsa Tiyatrosu'na da geçen Hikmet Çetin ve beraberindeki parlamento heyetine yerel gençlerce müzik gösterisi sunuldu.

TBMM Başkanı Hikmet Çetin Bosna Hersek'teki temaslarını tamamladı. Hikmet Çetin ve beraberindeki parlamento heyeti yarın Türkiye'ye dönecek.

Kudret Doğanemir TRT Haber Saraybosna.

HABER SPİKERİ: Başbakan Yardımcısı Milli Savunma Bakanı İsmet Sezgin, Susurluk olayı üzerindeki perdenin kaldırılarak,devletin töhmetten kurtarılacağını söyledi.

SPİKER: İsmet Sezgin Yozgat'ta Valilik ve Belediye'yi ziyareti sırasında, kime ve nereye dokunursa dokunsun, olayın üzerine sonuna kadar gidileceğini bildirdi.

İSMET SEZGİN: "Devlet ve devletin organları için isnat edilen çete, mafya, vesaire suçlamalarından kurtulmalı, kim görmüş ise, bu işleri yapmış ise, mutlaka cezalandırılmalı ve bunun için de ne yapılması gerekiyorsa yapılmalı. Biz hükümet olarak da bunu düşünüyoruz, parti olarak da bunun gayretini veriyoruz, daha kurulduğumuz andan itibaren bunun gayretini veriyoruz. Ümit ve temenni ediyoruz ki

en kısa zamanda bu gerekli mercilere intikal ettirilecek ve yargı, bağımsız yargı bunu sonuçlandıracaktır."

SPİKER: İsmet Sezgin Yozgat Valisi İsmail Fuat Uğur'a Bakanlığı'nın bir paketini verdi.Vali Uğur da DTP Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk'la Başbakan Yardımcısı Milli Savunma Bakanı İsmet Sezgin'e birer plaket sundu.

HABER SPİKERİ: Sayın seyirciler. Atatürk ilkelerinin ve devrimlerinin ödünsüz savunucusu, usta kalem, gazeteci- yazar Uğur Mumcu, katledilişinin beşinci yıldönümünde anılıyor.

SPİKER: Başkentte her yıl olduğu gibi, bu yıl da binlerce kişi Uğur Mumcu'nun evinin önünde toplanmıştı. O kalles saldırıyı lanetlemek ve Uğur Mumcu Sokağı'nın beş yıllık yalnızlığını paylaşmak için. Yapılan konuşmalarda, ortak duygular, düşünceler ve tepkiler dile getirildi.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Eralp Özgen, Uğur Mumcu'nun katillerinin bulunmasını ve bu konuda verilen sözlerin yerine getirilmesini istedi.

ERALP ÖZGEN: "Cumhuriyetin niteliklerine ve özellikle laik hukuk devleti niteliğine bağlılığı ve bunun mücadelesini verdiği için saygıyla anıyoruz. Kalpaksız Kuvay-ı Milliye'ci olması ve üniter devlet bütünlüğümüzün mücadelesini vermesi nedeniyle O'nu saygıyla anıyoruz."

SPİKER: Uğur Mumcu Araştırmacı Gazetecilik Vakfı Başkanı ve Uğur Mumcu'nun eşi Güldal Mumcu da konuşması sırasında, eşinin yazılarından alıntılar yaptı.

GÜLDAL MUMCU: "Unutmayalım ki, cesur bir kez korkak bin kez ölür."

SPİKER: Uğur Mumcu Anıtı'na uzanan eller, O'nun yalnız olmadığını, unutulmadığını, halkının belleğinde ve yüreğinde yaşadığını göstermeye çalışır gibiydi. Yakılan mumlar, karanfiller ve renk renk çiçekler; sadelikle, berraklıkla ve kararlılıkla bütünleşen görüntüler. Uğur Mumcu gibi bu sokağa sığmayarak dışarıya taşı.

VATANDAŞ: "Cumhuriyetçi böyle aydın bir kişinin bu şekilde ölmesi yani bütün Türkiye'yi bütün dünyayı üzdü."

VATANDAŞ: "Aynı öfkeyi duyuyoruz. Aynı umutla bekliyoruz."

VATANDAŞ: "Umarım O'nun kanı yerde kalmaz."

VATANDAŞ: "O'nu hiç bir zaman, Türkiye'nin aydınlığı, geleceği, kazanımları, Kuvay-ı Milliye ruhu adına hiç bir zaman unutmayacağız. Yaşatacağız,yaşatmaya devam edeceğiz."

VATANDAŞ: "Bugün Uğur Mumcu'yu yüreğimde yaşattığımı hissediyorum."

SPİKER: Uğur Mumcu'nun evinin önünde düzenlenen tören, yapılan konuşmaların ardından sessizce sona erdi. Daha sonra Uğur Mumcu'nun Cebeci Asri Mezarlığı'ndaki mezarının başında da bir anma töreni yapıldı.

Uğur Mumcu beş yıl önce bu sokakta öldürüldü. Artık aramızda değil ama dürüstlüğü, kötülüklerle amansız mücadeleciliği, köklü bir miras olarak yaşayacak. Kalem de. O'nun kalemi insanlık yaşadıkça, gazetelerde, kitaplarda,radyolarda,televizyonlarda yazmaya devam edecek.

HABER SPİKERİ: Uğur Mumcu'nun öldürülmesinin beşinci yılında, İstanbul'da da anma törenleri vardı.

SPİKER: Uğur Mumcu ve demokrasiyi sevenler bugün Cumhuriyet Gazetesi önündeydiler ve O'nun savunduğu ilkelere sahip çıktıklarını bir kez daha gösterdiler.

Beş yıl oldu öldürüleli, unutulmadı. Ancak ne katilleri bulunabildi,ne de yeri doldurulabildi Uğur Mumcu'nun. Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nail Gürelî törende; "Uğur Mumcu'yu anmanın O'nun demokrasi, hukuk mücadelesiyle, halka olan sevgisine sahip çıkmakla olacağını" kaydetti.

NAİL GÜRELİ: "Unutmadık seni Ey Uğur Mumcu unutmadık. Seni unutmamanın ne demek olduğunu bu ülkede er geç demokrasiyi, hukuk devletinin üstünlüğünü egemen kılarak göstereceğiz."

SPİKER: Cumhuriyet Gazetesi yazarı Erdal Atabek de Uğur Mumcu'nun toplumun temel değerlerinin, değer yargılarının simgesi olduğu vurguladı.

Cumhuriyet Gazetesi'nde düzenlenen anma törenine, gazeteciler, çeşitli siyasi partilerle, demokratik kitle örgütlerinin temsilcileri ve vatandaşlar katıldı.

Bu arada CHP'nin İstanbul İl Merkezinde toplananlar Harbiye'deki Uğur Mumcu Anıtı'na kadar yürüdüler. Topluluk anıta çelenk koyarak saygı duruşunda bulundu.

HABER SPİKERİ: Uğur Mumcu ölümünün beşinci yıldönümünde İzmir'de de anıldı.

SPİKER: Atatürk ilkelerinin ve inkılaplarının, demokratik, laik Türkiye Cumhuriyeti'nin ödünsüz savunucusu Uğur Mumcu, İzmir Cumhuriyet Meydanı'nda anıldı, gözyaşı döküldü, türkülerle. Atatürkçü Düşünce Derneği İzmir Şubesi'nin düzenlediği bu törene katılanlar O'nun anlayışını bıraktığı yerden taşıyacağına ant içti.

VATANDAŞ: "Bu yürekliliği gösterecek insanların çoğalması lazım. Bu yokedilişlere karşı koyabilmek için."

VATANDAŞ: "Uğur Mumcu hepimizin gelecek aydınlığı için öldürüldü. Ama bizle yaşıyor ve O'nun anısını her zaman yaşatacağız."

SPİKER: Uğur Mumcu İzmir'in yanı sıra Muğla ve diğer illerde de anıldı. Demokrasinin Atatürk inkılaplarının savunucusu yazar Uğur Mumcu'yu bundan beş yıl önce hain bir saldırıda kaybettik. Böylesi bir aydını yitirmenin acısını hala yaşıyoruz ancak bugün burada toplanan kitle, Uğur Mumcu'yu unutmayacağını, Atatürk ilkelerinin ve inkılaplarının laik Türkiye Cumhuriyeti'ni koruyacağını bir kez daha bize kanıtladı.

Bahadır Şerif Onaran TRT Haber İzmir.

HABER SPİKERİ: Uğur Mumcu ölümünün beşinci yıldönümünde Mersin'de de anıldı.

SPİKER: Mersin Gazeteciler Cemiyeti ile Atatürkçü Düşünce Derneği Mersin Şubesi'nce, Kültür Merkezi'nde düzenlenen törende konuşan TBMM Başkan Vekili Uluç Gürkan; "Uğur Mumcu'nun, ülkenin tam bağımsızlığı için, Atatürk ilke ve devrimleri doğrultusunda tüm kötülöklere karşı mücadele veren gerçek bir aydın olduğunu" söyledi.

Susurluk kazasıyla ortaya çıkan tablonun, yıllar önce Uğur Mumcu tarafından dile getirildiğini kaydeden Gürkan; Mumcu cinayetiyle Susurluk olayının çözümlenebilmesi için, sadece yetkililerin değil, toplumun her kesiminin daha duyarlı olması gerektiğini ifade etti.

HABER SPİKERİ: Başbakan Mesut Yılmaz, yayınladığı mesajda Türk basınındaki titiz araştırmaları ve yazılarıyla toplumu aydınlatma çabası içindeki Mumcu'nun ahlaki sorumluluğun bilincinde, dürüstlük ve cesaretle yaşanmış onurlu bir meslek anlayışı miras bıraktığını belirtti.

Başbakan Yılmaz, Uğur Mumcu'nun savunduğu ilkelerle, laik ve demokratik Cumhuriyetin korunması için yaptığı katkıların asla unutulmayacağını kaydetti.

HABER SPİKERİ: Devlet Bakanı Cavit Kavak da mesajında, Uğur Mumcu'nun Türk basınında yeri doldurulamayacak, güzide bir mensubu olduğunu belirterek, O'nu ölüm yıldönümünde rahmetle andığını bildirdi.

Cavit Kavak; "-Cumhuriyet ilkelerinin korunmasında gösterdiği gayretlerin yeni nesillerce takdirle hatırlanıp, devam ettirileceği inancını taşıyorum" dedi.

Kültür Bakanı İstemihan Talay da yayınladığı mesajda, Mumcu'nun aydınlık düşüncelerini yansıtan yazılarıyla, Türk toplumuna doğruları gösterdiğini ve her zaman toplumsal ilerlemenin öncülüğünü yaptığını belirtti.

HABER SPİKERİ: Haber bültenimiz devam ediyor sevgili seyirciler.

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu Ankara'da düzenlediği mitingde, grevli-toplu sözleşmeli sendika hakları istemlerini dile getirdiler.

SPİKER: Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu Yöneticileriyle, Konfederasyonun çeşitli illerden gelen temsilcileri, bu sabah Hipodrom Alanı'nda buluştular. Buradan yürüyüşe geçen göstericiler, açtıkları pankartlar ve attıkları sloganlarla, hükümetin kendilerine grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkı vermesini istediler. Konfederasyon Başkanı Siyami Erdem Başkanlığındaki topluluğa daha sonra Türk-İş Başkanı Bayram Meral ve DİSK Başkanı Rıdvan Budak da katılarak eyleme destek verdiler.

Amaç grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkı. 22 Ocakta İstanbul'dan Ankara'ya yürüyüş başlatan Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyon Yöneticileri bugün Ankara'dalar. Türkiye'nin çeşitli illerinden gelen konfederasyon üyeleriyle buluşan yöneticiler, isteklerini hükümete aktarabilmek amacıyla Kızılay'a yürüdüler.

Göstericilerin Kızılay'a ulaşmasının ardından, CHP Genel Sekreteri Adnan Keskin ve bazı partililer de topluluğa katıldılar. Kızılay Meydanı'nda yapılan konuşmalarda, hükümetin hazırladığı sendikalaşma ile ilgili yasa tasarısı eleştirildi. KESK Başkanı Siyami Erdem hazırlanan tasarının, grevi ve toplu sözleşmeyi içermediğini, böyle bir yasayı kabul etmeyeceklerini söyledi. Siyami Erdem bu konudaki mücadelelerine devam edeceklerini bildirdi. Kızılay Meydanı'ndaki gösteride konfederasyonu üyeleri zaman zaman ilginç protestolar da yaptılar.

Göstericiler daha sonra olaysız şekilde dağıldı.

HABER SPİKERİ: KESK'in düzenlediği eyleme katılmak için Trabzon'dan Ankara'ya hareket eden memur konvoyunda acı bir sürpriz bekliyordu. Konvoydan bir otobüsün Elmadağ yakınlarında yoldan çıkması sonucu bir kişi öldü, yirmi iki kişi yaralandı.

SPİKER: Kanberoğlu firmasına ait Harun Berk yönetimindeki 61 KC 303 plakalı otobüs, sağ arka tekerleğinin patlaması sonucu, virajı alamayarak yoldan çıktı. Kazada Eğitim-Sen üyesi elli altı yaşındaki öğretmen Mustafa Kurt yaşamını yitirdi. Otobüste bulunan yirmi iki kişi de yaralandı. Yaralılar Elmadağ Devlet Hastanesi ile Ankara Numune ve Hacetstepe hastanelerinde tedavi altına alındı.

KAZAZEDE: "Hemen o dağın yamacında, sanıyorum viraja sert girdi otobüs. Sert girince haliyle savurdu bizi. Savrulunca düştük yuvarlandık, ne olduğu anlayamadık.

KAZAZEDE: "Viraja süratli girdi. Anladık gidiyor dedik. Araba sola çekti aynen gitti.

Trabzon Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu olarak, bu mitinge geliyorduk. Trabzon'dan dört araba hareket ettik. Elmadağ'da bir araba kaza geçirdi. Çok üzgünüz bir emekçi kardeşimizi kaybettik. "

HABER SPİKERİ: Fransız Alplerinde on bir kişinin ölümüne dokuz kişinin yaralanmasına yol açan çığ felaketine karda yürüyüş yapan bir grubun varlığının sebep olduğu açıklandı.

SPİKER: Yaşları on dört ile on altı arasında değişen otuz dört öğrenciyle altı öğretmen, aylardır Fransız Alplerinin güneyindeki GAP Kayak Merkezinde bir tatil planlıyordu. Planlar gerçekleşti ve sporcu grup dağda kar yürüyüşü yapmaya çıktı. Ancak yürüyüşü kendileri için belirlenmiş patikadan uzaklaşarak yapmayı tercih ettiler. İşte o sırada olan oldu ve tonlarca ağırlıktaki kar kaymaya başladı. Çığ kurbanlarını seçmişti. Çığ altında kalan dokuz öğrenci ile iki öğretmen öldü. Yedi öğrenciyle iki öğretmen yaralandı. On öğrenci de yaralı olmamalarına rağmen hastanede tutuluyor. Felaketten hemen sonra başlayan kurtarma çalışmalarına, ondan fazla helikopterle, 150 kadar kurtarma uzmanı ve köpekler katıldı.

Fransa Başbakanı Lioner Jospin ile, Eğitim ve Spor Bakanı olay yerine giderek, yaralıları ziyaret ettiler ve incelemelerde bulundular.

Çığa, neyin sebep olmuş olabileceği konusunda başlatılan soruşturma da tamamlandı. Çığa belirlenen patikanın dışına çıkan öğrencilerle öğretmenlerin ağırlığının sebep olduğu açıklandı.

HABER SPİKERİ: Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin'in birkaç hafta içinde silah denetçilerinin çalışmalarına müdahale etmeye son vermemesi halinde, Amerika Birleşik Devletleri'nin askeri bir çözüme gideceği öne sürüldü. Bu arada Irak da Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Clinton'un seks skandalının yol açtığı çıkmazdan kurtulabilmek için Irak'a saldırı düzenleyebileceğini iddia etti.

SPİKER: The Washington Post Gazetesinin haberine göre; Beyaz Saray'da yapılan bir toplantıda, Başkan Bill Clinton ve Ulusal Güvenlik Danışmanları, Irak'ın Birleşmiş Milletler kararlarına uyması için, askeri çözümün gerekli olabileceği konusunda fikir birliğine vardılar. Toplantıdaki tartışmalar ilk aşamada, Irak'a düzenlenecek ağır hava bombardımanından sonra ne yapılacağı konusuna odaklandı. Geliştirilen senaryolardan birine göre, birkaç gün sürecek hava saldırısından sonra, uçuşa yasak bölge, tüm ülkeyi kapsayacak şekilde genişletilecek.

Beyaz Saray'dan yapılan açıklamada da, Irak'ın silah deneticilerinin, Başkanlık Saraylarını denetlemelerini engellemeye devam etmesi durumunda, ABD'nin Güvenlik Konseyi'nden bağımsız hareket etmeye hazır olduğu belirtildi.

Irak da Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Clinton'un seks skandalının yol açtığı çıkmazdan kurtulabilmek için Irak'a saldırı düzenleyebileceğini iddia etti.

Irak'da yayınlanan Babil ve El Cumhuriye Gazeteleri'nde yer alan yorumlarda, 'Clinton'un dikkatleri başka yöne çekmek amacıyla, bölgede durumu gerginleştirerek, Irak'a karşı bir çılgınlık yapması mümkündür' ifadesine yer verildi.

HABER SPİKERİ: Bayram öncesinde özellikle tatile çıkmaya hazırlananlar için tatsız bir haber...

Uzmanlara göre önümüzdeki günlerde hava iyiden iyiye soğuyacak. Özellikle kuzey ve iç kesimlerde kar bekleniyor.

SPİKER: Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nden verilen bilgiye göre, geçtiğimiz hafta boyunca etkili olan ve yer yer kuvvetli sağanak yağışla fırtınaya sebep olan hava kütlesi, halen yurdun Güney ve Doğu bölgelerinde etkisini azaltarak sürdürüyor. Bu hava kütlesine ilave olarak, Balkanlar üzerinden gelen soğuk hava da bugünden itibaren yurdu etkisi altına alacak. Yağmur ve sağanak şeklinde görülen yağışlar da yurdun kuzey ve iç kesimlerinde kara dönüşecek. Geçen günlerde yurt genelinde mevsim normalleri üzerinde seyreden hava sıcaklıkları ise sekiz ila on derece azalarak, özellikle yurdun kuzey ve iç kesimlerinde mevsim normalleri altında seyredecek.

HABER SPİKERİ: Devlet Bakanı Işın Çelebi, İzmir'in genel sorunlarına çözüm getirilmesi amacıyla yatırım ödeneğinin %30 arttırıldığını söyledi.

SPİKER: Işın Çelebi, İzmir İl Sağlık Müdürlüğü'nce ilçe sağlık kurumlarının acil hizmetleri için satın alınan ambulansların teslim töreninde, hükümet olarak İzmir'in sorunlarının çözümüne önem verdiklerini kaydetti. Çelebi bu çerçevede, bu yılki yatırım programı kapsamında kentın ödeneklerinin arttırıldığını belirtti.

HABER SPİKERİ: Devlet Bakanı Işıl Saygın, İzmir'de bir süre önce meydana gelen sel baskınının, büyük ölçüde dere yataklarındaki kaçak yapılaşmadan kaynaklandığını söyledi.

SPİKER: Işıl Saygın; İzmir'de Vali Erol Çakır'dan bir süre önce meydana gelen selle ilgili bilgi aldı. Saygın burada yaptığı açıklamada; bu konuda belediyelere büyük görev düştüğünü, her yağıştan sonra yaşanan bu olayların önlenmesi için, belediyelerin yeterli ödenek ayırarak önlem almasını gerektiğini bildirdi.

İzmir Valisi Erol Çakır da, İzmir'de böylesine sorunları yaşanmanın, alt yapı ve derelerin yeterince ıslah edilmemesinden kaynaklandığını kaydetti.

HABER SPİKERİ: İzmir'in Bayraklı Semti'nde dört gün önce çöken bir binada yaralanan ve tedavi altına alınan Aziz Aydoğan adlı vatandaş da bugün hayatını kaybetti.

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde yoğun bakımda bulunan Aziz Aydoğan tüm çabalara rağmen kurtarılamadı.

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde Cafer Karakoç adlı bir yaralı, halen tedavi altında bulunuyor.

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde tedavi altında bulundurulmuş Aziz Aydoğan'ın hayatını kaybetmesiyle çöken binada ölenlerin sayısı üçe çıktı.

İzmir'in Bayraklı semtinde 20 Ocak salı günü belediyece daha önce boşaltılması istenen, oturulamayacak durumdaki bir binanın çökmesi sonucu üçü ağır on iki kişi yaralanmıştı.

Yaralılardan ikisi daha sonra hayatını kaybetmişti.

HABER SPİKERİ: Devlet Bakanı Hasan Gemici, huzurevlerinin verilen desteklerle büyük ölçüde çağdaş düzeye yükseltildiklerini, ancak binlerce bedensel özürünün de hizmet beklediğini söyledi. Gemici, hayırsever kişi ve kuruluşlardan engellilere yönelik tesis yapmalarını istedi.

SPİKER: Hasan Gemici Muğla'da bir hayırsever yurttaş tarafından yaptırılan huzurevi ve sağlık ocağını hizmete açtı. TRT Muğla muhabiri Ali Tutulmaz'ın bildirdiğine göre, Hasan Gemici halen bakanlığa bağlı kırk dört huzurevi ile vakıflar ve özel kişilere ait altmış dört huzurevinde toplam onbin beşyüz yataklı yaşlılara hizmet verildiğini söyledi.

Gemici; Türkiye'de 2500 engelliye de devlet eliyle hizmet ulaştırıldığını, ancak 2800 engellinin hizmet beklediğini hatırlattı. Devlet Bakanı Hasan Gemici, dar gelirli yurttaşlara, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu'ndan bu yıl ayrılan payın yüzde üçyüz artırıldığını da vurguladı. Konuşmasında gazeteci- yazar Uğur Mumcu'nun beş yıl önce bugün öldürüldüğünü de hatırlatan Gemici, Uğur Mumcu'nun on yıl önce teşhis ettiği konuların üzerine gidilmesi halinde, Susurluk gibi olayların yaşanmayacağını kaydetti. Törende huzurevini yaptıran Hasan Nuri Öncüer'le, sağlık ocağını yaptıran Afet Koçer ve çeşitli katkılarda bulunan yurttaşlara plaketler verildi.

HABER SPİKERİ: Sağlık Bakanı Halil İbrahim Özsoy, yirmi bir milyon kişinin yararlanacağı kişisel sağlık sigortası uygulamasına yakında başlanacağını söyledi.

SPİKER: Halil İbrahim Özsoy Kayseri'de düzenlediği basın toplantısında, sigortalıların yatıracakları primlerin her yıl Bakanlar Kurulu'nca belirleneceğini, gelir düzeyi düşük ve yatıramayacak durumda olanların prim borçlarının devletçe sağlanacağını kaydetti. Sağlık Bakanı Özsoy şöyle dedi; "Herkes devletin güvencesinde eşit ve kaliteli bir sağlık hizmeti alacak. Yurdun her yerinde, cebinde sağlık kartı veya karnesi olan vatandaş, istediği sağlık kuruluşuna gidecek ve tedavi olabilecek."

Sağlık Bakanı Halil İbrahim Özsoy daha sonra Bünyan İlçesinde yaptırılan devlet hastanesini hizmete açtı.

HABER SPİKERİ: Siyasi parti yetkilileri, çeşitli konulara ilişkin görüşlerini açıklamaya bugün de devam ettiler.

SPİKER: ANAP Genel Başkan Yardımcısı Abdülkadir Baş, Ankara'da düzenlediği basın toplantısında; Başbakanlık Teftiş Kurulu'nca, Susurluk konusunda hazırlanan raporun, yalnızca yaşanan olayların hudutlarını belirleyerek, hangi alanlarda soruşturma açılabileceğini ortaya koyduğunu söyledi.

ABDÜLKADİR BAŞ: "Bu süre zarfında, 93'le 96 arasında geçen süre zarfında, binlerce yıllık Türk devlet geleneğine aykırı işler yapılmıştır. Devlet geleneğimizde olmayan, hafiflikler, laubalilikler, gevşekliklerle, devlet geleneği ve devlet tecrübesi olmayan

bazı siyasilerin, devletimizde görev yapan bazı kişi ve kurumları bazı kanunsuz işlere alet ettiği bulaştırdığı görülmüştür.”

SPIKER: DYP Genel Başkanı Tansu Çiller Ankara'da düzenlediği basınla sohbet toplantısında, Mesut Yılmaz Susurluk'u yirmi günde çözerim diyerek iktidara geldiğini, ortaya koyduğu raporda ise geçmiş dönemlere ilişkin hiç bir kanıt gösteremediğini söyledi.

TANSU ÇİLLER: “Devlet çete ilanı içersinde. Şu yapılan bütün ciddi araştırmalar, bunları biz yaptık, bunların hepsini biz yaptık tekrar ediyorum. İçişleri Bakanlığı'ndan, Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan, Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nden, Başbakanlık Teftiş Kurulu'na kadar, Adalet Bakanlığı nezdinde yapılanlara, İçişleri Bakanlığı'nda yapılanlara kadar hepsini yaptık. Bunun ötesinde, hangi konu, hangi kanıt ortaya konmuştur? “

SPIKER: DSP Meclis Grubu Başkan Vekili Ali İliksoy; parlamentoda düzenlediği basın toplantısında; faili meçhul cinayetlerin aydınlatılabilmesi için öncelikle, yargı bağımsızlığının önündeki engellerin kaldırılması gerektiğini bildirdi.

ALİ İLİKSOY: “Bu konudaki en büyük engel, yargı bağımsızlığının önündeki en büyük engel, Anayasa'nın 159. maddesidir. Bu konudaki teklifi sunan tek parti ise DSP'dir. Susurluk kazasıyla ortaya çıkan karanlık ilişkiler ağı ve faili meçhul cinayetlerin çözülmesi için, hükümetimizin gösterdiği kararlılık sevindiricidir.”

SPIKER: CHP Genel Sekreter Yardımcısı Eşref Erdem, Ankara'da düzenlediği basın toplantısında; Devlet içindeki çeteleşme ve Uğur Mumcu'yla diğer faili meçhul cinayetlerin aydınlanması için, daha çok çaba harcanmasını istedi.

EŞREF ERDEM: “Ne yazık ki beş yıl sonra Türkiye'nin bugün karşı bulduğu tablo içerisinde, hala Uğur Mumcu'yu öldürenler şunlardır diyebilecek bir noktaya gelemedik. Türkiye adına, Türkiye'yi yönetenler başta, bir an önce kurtulunması gereken bir ayıptır bu”.

SPIKER: DTP Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk, Yozgat'ta partisinin il başkanlığını ziyareti sırasında, Türkiye'nin güçlü bir hukuk devleti olduğunu, bazı olumsuzluklardan dolayı kimsenin karamsarlığa kapılmaması gerektiğini belirtti.

HÜSAMETTİN CİNDORUK: “Bizim Polis Teşkilatımıza, MİT'e ve devletimizin Silahlı Kuvvetleri'ne sonsuz güvenimiz var. Bu raporlardan ötürü, o değerli kurumlarımızın zarar görmesini istemiyoruz. Onların zarar görmesi ülkenin zarar görmesidir, memleketimizin zarar görmesidir.”

SPIKER: BBP Genel Sekreteri Ökkeş Şendiller, Ankara'da düzenlediği basın toplantısında; Bugün 24 Ocak kararlarının on sekizinci yıldönümü olduğunu hatırlatarak, 24 Ocak'ın yolsuzlukla mücadele günü olmasını teklif ettiklerini söyledi.

ÖKKEŞ ŞENDİLLER: “Özellikle siyasilerimiz, her konuya olduğu gibi, yolsuzluklarla mücadele konusuna da, maalesef çifte pencereden bakmaktadırlar. İktidardayken başka, muhalefetleyenken başka tavır sergilemektedirler.”

HABER SPIKERİ: Atatürkçülerden Mehmetçiğe destek...

Çağdaş Atatürkçüler Derneği ile Mehmetçik Vakfı tarafından, şehit aileleri ile gazilere destek amacıyla Ankara'da bir iftar yemeği verildi.

SPIKER:Dernek Başkanı Oktay Sanan yaptığı konuşmada; Atatürkçü kuruluşlar arasında bu tür dayanışmaların daha ileri boyutlarda ve uzun vadeli programlarda gerçekleşmesi için çaba göstereceklerini anlattı.

Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz da, Allah'ın sıfatlarından birinin sevgi olduğunu işaret ederek, bu tür etkinliklerin, sevgi, kaynaşma ve dayanışmayı arttıracığını belirtti.

RTÜK Başkanı İbrahim Agah Çubukçu da, vatan sevgisinin imandan kaynaklandığını söyledi. Çubukçu, "bugünkü huzuru Atatürk'e borçluyuz" diye konuştu.

Yapılan öteki konuşmalarda Atatürk ve vatan sevgisiyle, Mehmetçiğin görev aşkı dile getirildi.

HABER SPİKERİ: Kadir Gecesi yarın kutlanacak Sayın seyirciler, Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz, Kadir Gecesi dolayısıyla yayımladığı mesajda, Kur'an ve sünnetin doğru anlaşılması, milli birlik ile dini bütünlüğe zarar verici söz ve eylemlerden uzak durulması halinde, sıkıntılardan uzaklaşılacağını vurguladı.

SPİKER: Mehmet Nuri Yılmaz, mesajında Kadir Gecesi'nin Kur'an-ı Kerim'in nazil olmaya başladığı ve hakkında Allah'ın müstakil bir süre gönderdiği, bin aydan daha hayırlı müstesna bir gece olduğunu vurguladı. Yılmaz, Kuran'dan yüz çevrildiğinde; maddi, manevi, ferdi ve toplumsal sıkıntıların arttığını kaydetti. Diyanet İşleri Başkanı Yılmaz, Kur'an ve Peygamber'in ilkeleri doğrultusunda, sevgi saygı hoşgörü ve kardeşliğin hakim kılınması, yetim, fakir, kimsesizlere ve hastalara yardım edilmesi halinde, Kadir Gecesi'nin, gerçek manada ihya edilmiş olacağını belirtti.

HABER SPİKERİ: Devlet Bakanı Burhan Kara, fındık ihracatının merkezi olan Giresun Limanı'yla Romanya'nın Köstence kenti arasında RO-RO seferlerinin başlatılmasının planlandığını bildirdi.

SPİKER: Burhan Kara, Giresun'da düzenlediği basın toplantısında; RO-RO seferlerini fındık ihracatının desteklenmesi bakımından önemli gördüğünü söyledi.

BURHAN KARA: "Fındık ihracat merkezi Giresun, bu konuda Köstence Limanı'yla RO-RO seferlerinin bugün olmasa bile, ileriye dönük olarak yararlı olacağını, yurtdışında çalışan işçilerimizin dönüşlerinde de büyük kolaylıklar sağlayacağını ve fındık ihracatımızda da bazı kolaylıklar sağlayacağı kanaatindeyim."

HABER SPİKERİ: Bazı suçlardan hakkında gıyabi yakalama kararı bulunan, Oral Çelik Adana'da gözaltına alındı.

Emniyet Müdürlüğü Basın- Protokol Şube Mdürlüğün'den verilen bilgiye göre, Oral Çelik dün akşam saatlerinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne gitmek üzereyken, Adana Havalimanı'nda, pasaport kontrolü sırasında yakalanarak gözaltına alındı. Oral Çelik, ilgili mahkemelerin gerekçeli kararları gelinceye kadar gözaltında tutulacak.

Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Bill Clinton hakkındaki cinsel taciz davası giderek karmaşık bir hal alıyor, sayın seyirciler.

Seks skandalında ortaya çıkan ikinci kadın Monica Lewinsky, mahkemenin kendisi hakkında yalan ifadeden dava açılmayacağı garantisi verilmesi halinde, Clinton ile seks ilişkisi bulunduğunu itiraf edeceğini bildirdi.

SPİKER: Beyaz Saray'da stajyer olarak çalışan Monica Lewinsky, iki hafta kadar önce, Başkan Clinton'la ilişkisi olmadığı yolunda, yeminli bir ifade imzalamıştı. Ancak daha sonra bizzat , Başkan Clinton ya da bir arkadaşı tarafından, Lewinsky'i Başkan hakkında açılan cinsel taciz davasından kurtarabilmek için, yalan ifade vermeye zorlandığı iddiası ortaya atılmıştı. Başkan Clinton'un cinsel taciz davasına bakan savcılar, bu iddianın doğru olup olmadığını araştırdıkları sırada, Monica Lewinsky'nin bir arkadaşına, Başkan Clinton'la seks ilişkisi bulunduğunu, Başkan'ın sık sık kendisini aradığını ve hediyeler verdiğini söylediği ortaya çıktı.

Bütün bunların ortaya çıkması üzerine, ABD Federal Soruşturma Bürosu FBI, Lewinsky'nin evinde arama yaparak, Başkan Clinton'un hediye ettiği iddia edilen bazı

eşyalara el koydu. Mahkemeye yakın bir kaynak, bu gelişmelerden sonra, Beyaz Saray stajyeri Monica Lewinsky'nin, mahkemenin kendisi hakkında yalan ifadeden dava açılmayacağı garantisi verilmesi halinde Başkan Clinton ile ilişkisi bulunduğunu itiraf edeceğini söyledi.

DÜNYADAN KISA KISA

Afrika'nın doğusundaki yedi ülkede son dört ay içinde, yaklaşık ikibini ölümle sonuçlanan, kırk yedi bin kolera vakasına rastlandı. Salgından en çok; Cibuti, Kongo, Mozambik, Kenya, Somali, Tanzania, Uganda'nın etkilendiği bildirildi.

Almanya'nın Dresden Kentinde, aşırı sağcı Ulusal Demokratik Parti taraftarlarınca bir gösteri düzenlendi. Yoğun güvenlik önlemleri alınan gösteride, Ulusal Demokratik Parti, Nazi askerlerinin yahudilere uyguladığı soykırımı konu eden resim sergisinin kente gelişini protesto etmek amacıyla bu gösteriyi yaptıklarını açıkladı.

Kuzey İrlanda'nın Londonderry kentinde yirmi altı yıl önce meydana gelen ve on üç kişinin ölümüyle sonuçlanan olayı anmak amacıyla, bir hafta boyunca çeşitli etkinlikler düzenlenecek. Kanlı Pazar diye anılan 30 Ocak 1972'de Londonderry kentinde bir protesto yürüyüşü sırasında, göstericilerin üzerine ateş açılmış, aralarında gençlerin de bulunduğu on üç kişi hayatını kaybetmişti.

Uzay istasyonu MİR yeni misafirine hazırlanıyor. 29 Ocak'ta MİR Uzay istasyonuna kenetlenen ENDEAVOUR uzay mekiğinin, Amerika, Rus, Fransız ve Kazak kozmonotları Byconnor'a götürüldü. Bazı bilimsel araştırmalar yapacak olan kozmonotlar, MİR'e yiyecek ve araç gereç de götürecek.

Japonya'da yapılacak kış olimpiyatları için hazırlanan NAGANA olimpiyat köyü hazır. 7 Şubat'ta başlayacak Olimpiyat oyunlarına katılacak üç bin kişiyi barındıracak tesisler 315 000 000 dolara mal oldu.

Gazeteci Çınar Gümüşel, Ankara'da öldü.

Gazeteciliğe 1960 yılında Vatan Gazetesi'nde başlayan Gümüşel, Yeni Tanin Gazetesi'nde Yazı İşleri Müdürlüğü ve Genel Haber Koordinatörlüğü görevlerinde bulundu.

Gümüşel, halen Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlık Muhabirleri Derneği Genel Koordinatörlüğü'nü yürütüyordu.

Elli yedi yaşında ölen Gümüşel'in cenazesi Kocatepe Camii'nde yarın öğleyin kılınacak namazın ardından Kaşıyaka Mezarlığı'nda toprağa verilecek.

Devlet Bakanı Cavit Kavak, Çınar Gümüşel'in vefatı dolayısıyla Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlık Muhabirleri Derneği Başkanı Coşkun Kartal'a bir başsağlığı mesajı gönderdi.

Cavit Kavak şöyle dedi:

"Derneğimizin üyesi gazeteci Çınar Gümüşel'in vefatından büyük üzüntü duydum. Şahsınızda basın camiasına başsağlığı diliyorum."

Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlık Muhabirleri Derneği Başkanı Coşkun Kartal gazeteci Gümüşel'in vefatı dolayısıyla yayımladığı başsağlığı mesajında, Gümüşel'in mesleğine yıllarca önemli hizmetler veren bir gazeteci olduğunu söyledi.

Sayın seyirciler bültenimizin sonunda haber başlıklarımızı yineliyoruz.

HÜKÜMETTEN KONUT ATAĞI

Başbakan Yılmaz, 1998 yılı içinde, Toplu Konut İdaresi'nin kredilendireceği 126 000 konutun yapımının gerçekleştirileceğini açıkladı.

BAF HAVA ÜSSÜ

Kıbrıs Rum Yönetimi, Yunan Savaş uçaklarının konuşlandırılacağı BAF Hava Üssü'nü müteahhit firmadan devraldı. Türkiye, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin güvenliğini tehlikeye düşürecek her türlü girişime karşı, gereken önlemleri kararlılıkla almaya devam edeceğini açıkladı.

UĞUR MUMCU ANILIYOR

Atatürk ilkelerinin ve devrimlerinin ödünsüz savunucusu, usta kalem, gazeteci- yazar Uğur Mumcu, katledilişinin beşinci yılında anılıyor.

ÇETİN ZENİTSA'DA

Bosna Hersek'te bulunan TBMM Başkanı Hikmet Çetin, Zenitsa'daki Türk Birliği'ni ziyaret etti.

ANKARA'DA MİTİNG

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu üyeleri Ankara'da düzenledikleri mitingle, grevli- toplu sözleşmeli sendika istemlerini dile getirdiler.

ÇİĞ FELAKETİ

Fransa'da bir kayak merkezine düşen çığda ölenlerin sayısı on bire yükseldi.

GERGİNLİK İVME KAZANIYOR

ABD'nin, Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin'in birkaç hafta içinde silah deneticilerinin çalışmalarına müdahale etmeye son vermemesi halinde askeri çözüme gideceği öne sürüldü. Bu arada Irak da Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Clinton'un seks skandalının yol açtığı çıkmazdan kurtulabilmek için Irak'a saldırı düzenleyebileceğini iddia etti.

TRT Haber Merkezi'nce hazırlanan haberleri sunduk. İyi akşamlar diliyoruz. Hoşçakalın.

25.01.1998

TRT 1 20:00 ANAHABER BÜLTENİ

ÖZETLER

YOBAZLIĞA KARŞI UYARI

Başbakan Yılmaz, Erzurum'dan seslendi: İslam dinini karanlığın kaynağı gibi göstermeye çalışanlar, çabalarına bugün de devam ediyorlar.

Başbakan Yılmaz, Erzurum'daki incelemeleri sırasında, yürürlüğe giren yeni teşvik yasası ile Doğu ve Güneydoğu'da yatırım patlaması yaşanacağını da kaydetti.

ÇETİN'İN UÇAĞI BOZULDU

Bosna-Hersek'teki temaslarını tamamlayan Meclis Başkanı Hikmet Çetin'in yurda dönüşü, uçakta meydana gelen arıza yüzünden ertelendi. Çetin için Türkiye'den uçak gönderiliyor.

KAR GELİYOR

Kar kapıda. Hava sıcaklığı sekiz ila on derece azalacak...

TATİLE AZ KALDI

Okullar çarşamba günü tatile giriyor...

CLINTON'UN ZOR GÜNLERİ

Seks skandalı iddialarıyla zor günler geçiren Amerikan Başkanı Clinton'un etrafındaki çember daralıyor...

YİRMİ KİŞİ KATLEDİLDİ

Terör kışkacındaki Cezayir'de yirmi kişi daha katledildi.

UZAYDA ÖNEMLİ BULUŞMA

Amerikan Uzak Mekkiği Endeavour, Mir uzay istasyonu ile kenetlendi.

BİRLİKTE DOĞDULAR AMA İKİZ DEĞİLLER

Fransa'da sıra dışı bir doğum...Bebeklerine üç hafta ara ile hamile kalan anne ikisini birlikte doğurdu. Ama bebeklere ikiz denilemiyor.

HABER SPİKERİ: TRT Haber Merkezi'nce hazırlanan günün ikinci ana haber bülteninde, hepimize iyi akşamlar diliyoruz sayın seyirciler.

Başbakan Mesut Yılmaz, İslam dinini karanlığın kaynağı gibi göstermeye çalışanların, çabalarına bugün de devam ettiklerini vurguladı ve ekledi:

"- Toplumun örnek din adamlarına eskisinden daha çok ihtiyacı var."

Erzurum'da incelemelerde bulunan Başbakan Yılmaz, yürürlüğe giren yeni teşvik yasası ile Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da yatırım patlaması yaşanacağını da kaydetti.

SPİKER: Başbakan Mesut Yılmaz, inceleme ve bazı açılışlarda bulunmak üzere, öğle saatlerinde Erzurum'a gitti. Yılmaz'ı havaalanında Erzurum Valisi Ahmet Kayhan'ın yanı sıra, bölgedeki il valileri karşıladı. Yılmaz'ın gelişinde halk oyunları ekipleri de gösteriler sundu.

Başbakan Yılmaz, Erzurum'da ilk olarak, Dadaşkent Eğitim Merkezi'nin açılış törenine katıldı. Yılmaz buradaki konuşmasında, Kadir Gecesi'nin idrak edileceği böyle bir günde, hayırlı bir işi başlatmanın huzurunu yaşadığını anlattı. Kadir Gecesi'nde indirilen Kuran-ı Kerim'de ilk emrin, "oku" olduğunu hatırlatan Yılmaz, insanı değerli kılan en önemli özelliklerden birinin eğitim olduğuna işaret etti. Başbakan Yılmaz geleceğin mimarı olacak çocukların, asgari sekiz yıl iyi bir eğitim görebilmeleri, öğretmenlerin daha iyi yetişmeleri için, uzun vadeli bir çalışma başlattıklarını bildirdi. Bugün eğitim konusunda yapılanları idrak edemeyenler olabileceğini işaret eden Yılmaz, "Ama bu meyvelerini verdiği zaman, herkes tarafından kabul edilecektir." diye konuştu.

MESUT YILMAZ: "Her alanda olduğu gibi, din alanında da toplumumuzun aydınlatılması, eğitimi, büyük önem taşımaktadır. Çünkü, din veya inanma duygusu, her insanda doğuştan olan bir duygudur. Bu duygu, eğer doğru yönlendirilmez, doğru bilgilerle donatılmaz ise, batıl inançlar, hurafeler, yanlış uygulamalar, toplumu huzursuzluğa, kaosa, parçalanmaya sürükler. Bu durum da millet için en büyük tehlikelerden birisidir."

SPİKER: Başbakan Mesut Yılmaz, hükümetin, eğitimi, herşeyin üstünde tuttuğunu, din adamları eğitiminin de bunun bir parçası olduğunu belirtti.

MESUT YILMAZ: "Din hizmeti veren, toplumu din konusunda aydınlatacak olan insanların eğitimi, sahalarında uzman insan olarak yetiştirilmeleri, son derece önem taşır. Toplumumuzun, yaşantısıyla, bilgisiyle, görgüsüyle, örnek din adamlarına ihtiyacı vardır. Bugün eskisinden daha çok ihtiyaç vardır. Bunun yolu da daha iyi din eğitiminden geçer."

SPİKER: Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz da, eğitim merkezi binalarının, vasıflı ve şahsiyetli din adamları yetiştirilmesi için inşa edildiklerini vurguladı.

MEHMET NURİ YILMAZ: "Ülkemizin yetişmiş din adamına ihtiyacı vardır. Bu eğitim merkezlerinde, ilahiyat tahsili görmüş görevlilerimiz yetiştirilecektir, hizmette verimleri arttırılacaktır ve burada yetişecek hocalarımız, milletimizin ruh ve fikir dünyasına hitap edecek, dinimize ve İslama daha iyi hizmetler vereceklerdir."

SPİKER: Konuşmaların ardından, Başbakan Mesut Yılmaz, Diyanet İşleri Başkanlığı Dadaşkent Eğitim Merkezi'ni hizmete açtı. Başbakan Yılmaz daha sonra, ikinci lig yükselme grubunda mücadele veren, Erzurumspor- Ankara Büyükşehir Belediyespor maçının son dakikalarını izledi. Başbakan Yılmaz'ın stadyuma gelmesinden sonra, Erzurumspor'un iki gol atması, Erzurum'lu taraftarlarca şans olarak nitelendirildi.

Başbakan Mesut Yılmaz, Valiliği, de ziyaret ederek Osmanlı ve Cumhuriyet döneminde Erzurum'da seçilen milletvekilleri ve senatörlerin fotoğraflarının yer aldığı, Milli

Egemenlik köşesinin açılışını yaptı. Vali Ahmet Kayhan daha sonra, Başbakan Yılmaz'a ilin sorunları hakkında bilgi verdi. Kayhan gezi anısına Başbakan Yılmaz'a bir plakette, üzerinde ayyıldız bulunan, oltu taşından bir rozet sundu.

Başbakan Mesut Yılmaz, burada yaptığı konuşmada, cuma günü yürürlüğe giren yeni teşvik yasası ile, Doğu ve Güneydoğu'da yatırım patlaması yaşanacağını belirtti. Bundan önceki teşviklerin de devam edeceğini belirten Yılmaz, yeni düzenlemeyi süper teşvik olarak nitelendirdi.

MESUT YILMAZ: "Süper teşvikler nedir? Onu söyleyeyim. Bir kere şu ana kadar, sadece turizm için yaptığımız birşeyi, bundan sonra sanayi yatırımcıları için yapacağız. Hazine arazilerini bedelsiz olarak yatırım yapacak olan sanayicilere tahsis edeceğiz. Biliyorsunuz hazine arazilerini biz, turizm yatırımı, otel kuracak olanlara, kırk dokuz seneye kadar uzun vadeli olarak tahsis ediyoruz, kiralıyoruz. Bunu şimdi bedelsiz olarak, sanayi yatırımı, burada sanayi yatırımı yapacak olanlara tahsis edeceğiz. İkinci olarak, vergi muafiyetlerini, sadece yatırım indirimi şeklinde değil, yani yatırıma harcanan paranın, kurumun kazançlarından mahsup edilmesi şeklinde değil, beş yıl mutlak olarak belli bir sayının üzerinde istihdam sağlayanlara da, on yıla kadar her türlü vergiden muafiyet sağlanacaktır. Ve nihayet sigorta primleri işveren payları bir sene sonra ödenecektir."

SPİKER: Başbakan Yılmaz, buna ek olarak bölgedeki yatırımcıların enerji tüketiminde de % 50 indirim yapılacağını kaydetti. Başbakan Yılmaz hükümetin devlet kaynaklarının altyapı yatırımlarına ayrılması ve üretime dönük yatırımlarına, özel sektör tarafından gerçekleştirilmesinden yana olduğunu belirtti. Yılmaz bu çerçevede çıkarılan teşvik yasasının olağanüstü hal dışındaki illere uygulanması için bir yönetmeliğe ihtiyaç duyulduğunu hatırlattı.

MESUT YILMAZ: "Yarın, pazartesi günü Bakanlar Kurulu'nda, bu konudaki yönetmelikle ilgili kararımızı alacağız. Umuyorum ki bayramdan önce bu yönetmeliği de yayınlayacağız ve böylece Erzurumlulara ve aynı durumda olan Doğu Anadolu'daki bir çok ilimize, Bayburt'a, Gümüşhane'ye, Iğdır'a, Ardahan'a, Kars'a, Ağrı'ya elli beşinci hükümet olarak bir ramazan bayramı hediyesini sunma imkanını bulacağız."

SPİKER: Başbakan Yılmaz, Diyarbakır'dan sonra bugün Erzurum'da hizmete açılan, Türkiye Kalkınma Bankası'nın bölgede yatırımları kolaylaştıracağını dile getirdi. Başbakan Yılmaz, daha sonra Türkiye Kalkınma Bankası Erzurum Şubesi'ni hizmete açtı. Yapımı tamamlanan Turgut Özal İlköğretim Okulu'nu da öğretime açan Yılmaz, okulda incelemelerde bulundu. Başbakan Yılmaz, daha sonra İbrahim Hakkı Fen Lisesi'nin açılışını yaptı. Nevzat Karadağ Öğretmen Lisesi'ni de öğrenime açan Başbakan Yılmaz Türk Telekom'un Erzurum'da ki kablolu yayın hizmetini de başlattı.

HABER SPİKERİ: Sayın seyirciler Bosna Hersek'teki temaslarını tamamlayan TBMM Başkanı Hikmet Çetin ve beraberindeki heyetin Türkiye'ye dönüşü, uçakta meydana gelen arıza yüzünden ertelendi. Hikmet Çetin ve heyetin Türkiye'den gönderilecek bir uçakla yurda dönmeleri bekleniyor. Hava Kuvvetleri'ne ait kasa tipi uçakta meydana gelen arızanın giderilmesinin uzun süre alabileceği bildirildi.

HABER SPİKERİ: Genelkurmay Başkanı Orgeneral İsmail Hakkı Karadayı Avusturya'ya gitti. Genelkurmay Genel Sekreterliği'nden yapılan açıklamaya göre, Orgeneral Karadayı Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı çerçevesinde Viyana'da düzenlenen, Savunma Politikaları ve Askeri Doktrinler seminerine katılacak. Genelkurmay Başkanı Orgeneral Karadayı 28 Ocak Çarşamba günü yurda dönecek.

HABER SPİKERİ: Sayın seyirciler, Türkiye dünden itibaren Balkanlardan gelen soğuk havanın etkisine girdi. Özellikle kuzey ve iç kesimlerde kar yağışı bekleniyor.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nden verilen bilgiye göre, yurt genelinde mevsim normalleri üzerinde seyreden hava sıcaklığı sekiz ila on derece azalarak özellikle yurdun kuzey ve iç kesimlerinde mevsim normalleri altında seyredecek.

HABER SİKERİ: Bu arada, İstanbul ve çevresi soğuk ve yağışlı havanın etkisi altına girdi bile.

Atatürk Havalimanı Meteoroloji Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre, İstanbul ve çevresini iki gündür etkisi altına alan soğuk ve yağışlı hava yarın da devam edecek. Yetkililer, hava sıcaklığının mevsim normallerinin altında seyrettiğini, bu gece ve yarın kar yağışı beklendiğini kaydetttiler.

HABER SİKERİ: Öğrenci ve öğretmenler yaklaşık dört buçuk aylık yorgunluklarını sona erdirecek yarıyıl tatiline çarşamba günü başlayacaklar.

28 Ocak'ta başlayacak yarıyıl tatili, Milli Eğitim Bakanlığı'nın Ramazan Bayramı'nı da tatile eklemesiyle on sekiz gün oldu.

Yaklaşık 13 000 000 öğrenci ve 500 000 öğretmen, 1997-1998 öğretim yılının ikinci yarısına 16 Şubat'ta başlayacaklar.

Bu arada, Milli Eğitim Vakfı yetkilileri, veli ve öğrencileri fazla karne parası isteyen okulları İl Milli Eğitim Müdürlüklerine şikayet edebilecekleri yönünde uyarıyorlar.

HABER SİKERİ: Ve dış dünya.

Amerikan Başkanı Bill Clinton zor günler yaşıyor, sayın seyirciler. Seks skandalıyla ilgili iddialar artıyor, bir anlamda Başkan'ın etrafındaki çember daralıyor.

İddialar doğru mu, yoksa Başkan gerçekten siyasi komployla mı karşı karşıya? Bu sorulara şimdilik yanıt vermek zor.

Ancak, gelişmelerin Clinton'un siyasi yaşamını çok derinden etkileyeceği, belki de Başkan için geriye sayımın başladığı da bir gerçek.

SİKER: Clinton hakkında, zaman zaman evlilik dışı cinsel ilişki iddiaları gündeme geldi. İddia sahibi bazen Jennifer Flowers oldu, bazen Paula Jones. Bazen iddialara gülünüp geçildi, bazen ciddiye alındı. Hatta Clinton da ifade verdi. Başkanın etrafındaki çember hiç bu kadar daralmadı. Televizyoncuların arşivleri didik didik ederek Başkanla birlikte görüntülerini buldukları Monica Lewinsky ise bu skandalın en son ve en gözde ismi, Beyaz Saray'da stajyer olarak çalıştığı dönemde Başkan Clinton'la aralarında cinsel ilişki başladığı yolundaki iddiaları reddeden Lewinsky'nin üzerinde baskılar artıyor, Evinde arama yapılan Lewinsky'nin Başkanın verdiği öne sürülen eşyalarına el kondu. Bu eşyalar arasındaki giysilerin üzerinde spermlerin saptandığı belirtildi. Yapılacak DNA testi ile bunların Başkan'a ait olup olmadığı dolayısıyla, cinsel ilişki olup olmadığı ortaya çıkacak. Savcının da ceza muafiyeti önererek Lewinsky'i itirafa zorladığı hatta bu konuda taraflar arasında bir anlaşma sağlandığı gelen haberler arasında. Beyaz Saray'da ise tam bir sessizlik var. Yeni iddialara ilişkin ne Başkan, ne sözcüleri henüz bir açıklama yapmadı. Ancak Amerikan gazeteleri, dün gece kabinesini toplayan Başkan Clinton'un, iddiaların siyasi komplonun bir parçası olduğunu ve bunlara karşı destek beklediğini yazıyor. Bakanların Clinton'a destek verip vermediği bilinmiyor. Ama bilinen, savcılığın sıkıştırdığı Lewinsky'den istediği itirafı elde etmesi halinde Başkan aleyhinde zorla yalan beyan verdirmeye suçundan soruşturma açacak olması. Olan bitenin tamamen komplo olduğuna inanan bir grup ise savcıyı oyunun bir parçası olarak görüyor ve bu grup eğer savcı istediğini yapamazsa yani yargı sürecini başlatamazsa, bu kez Demokrat Parti'deki muhaliflerin devreye gireceğini öne sürüyorlar. Muhaliflerin halk desteğinin azaldığını gerekçe gösterecek Clinton'u istifaya zorlamak için harekete geçecekleri iddia ediliyor.

HABER SPİKERİ: Terör kışkıracındaki Cezayir'de yirmi kişi daha katledildi. Böylece son üç gün içinde ölenlerin sayısının doksana ulaştığı ülkede, Rakip radikal dinci gruplar arasındaki çatışmalarda on iki kişi öldü.

SPİKER: Cezayir'de radikal dinci teröristler, bu sabah ticaret bölgesinde yirmi kişiyi boğazlarını keserek öldürdü, dört kişiyi de ağır yaraladılar. Bugünkü katliamla ülkede son üç günde meydana gelen, bombalı saldırı, operasyon, ve çatışmalarda ölenlerin sayısı kırkı radikal dinci terörist olmak üzere, doksana ulaştı. Bu arada radikal dinci gruplar arasında da çatışmalar şiddetleniyor. İslami Selamet Cephesi FİS'in askeri kanadı, İslami Selamet Ordusuyla, Cezayir'deki katliamlardan sorumlu tutulan Silahlı İslami Grup CİA yanlıları arasında Şilef'te çıkan çatışmada on iki kişi öldü, on dört kişi de yaralandı. Rakip radikal dinci gruplar arasında 1994'ten bu yana meydana gelen çatışmalarda en az 600 kişinin öldüğü bildiriliyor. Ramazan ayının başlamasından bu yana 1200'den fazla kişinin teröre kurban gittiği Cezayir'de, beş yılda ölenlerin sayısı 80 000'e ulaştı.

HABER SPİKERİ: Dışişleri Bakanı İsmail Cem, Almanya'ya gitti.

Cem, Alman meslektaşı Klaus Kinkel'in isteği üzerine kendisiyle salı günü bir görüşme yapacak.

SPİKER: Cem, Türk vatandaşların yoğun olarak bulunduğu Avrupa ülkelerindeki başkonsolosların katılımıyla, 26-27 Ocak tarihlerinde Bonn'da gerçekleştirilecek toplantıya başkanlık edecek. Toplantıda başkonsoloslukların faaliyetleri gözden geçirilecek, sorunlar ele alınacak, çözüm imkanları aranacak. Dışişleri Bakanı Cem Almanya'da Türk toplumu temsilcileri ile de bir araya gelecek. Ziyareti sırasında Almanya Dışişleri Bakanı Klaus Kinkel'in isteği üzerine, kendisiyle salı günü bir görüşme yapacak olan, İsmail Cem, görüşmede başkonsoloslar toplantısından edineceği izlenimleri ve olabilecek işbirliği önerilerini Alman meslektaşına aktaracak.

HABER SPİKERİ: Sayın seyirciler,şimdi ekranlarınıza bölücü örgüt tarafından kandırılarak bazı eylemlerde kullanılan, ancak daha sonra doğruyu görerek teslim olan kişilerin Tunceli'de düzenlenen basın turundaki anlatımlarını getirmek istiyoruz.

Bu kişilerin bugün yayınlayacağımız anlatımları, Türkiye'nin komşusu olan bazı ülkelerin bölücü örgüte verdiği desteği ve hapiste bulunan bir milletvekilinin ihanetini açıkça ortaya koyuyor.

BİRİNCİ KİŞİ: "Suriye'de eğitim gördük".

GAZETECİ SORUYOR: "Maddi bir imkan sağlıyor muydu size? Yani bir maaşınız filan var mıydı örneğin? Ya da ailenize herhangi bir destek vaadediliyor muydu maddi anlamda?"

BİR BAŞKA GAZETECİ : "Ne eğitimi gördünüz Suriye'de?"

BİRİNCİ KİŞİ: "Suriye'de orada siyasi ve silah eğitimi gördük, yani askeri eğitim gördük. Bu yanda Suriye Devleti'nin PKK'ya orada yardım ettiğini, orada biz Yunanistan'da Devleti Muhaberet istihbarat içerisinde kaldığımız sürece eğitim gördük, onların denetimi altında."

İKİNCİ KİŞİ: "Yunanistan'da eğitim gören arkadaşlarla karşılaştım bu örgütte. Teslim olmuş yakalanmış arkadaşlar da var. Yunanistan'da Atina'da Lavriyon diye bir kamp olacak, bize öyle bahsediyorlardı. Orada eğitim görmüşler. Orada siyasi ve ideolojik eğitim görmüşler. Yunanistan'daki bazı rütbeliler, ordu içerisindeki bazı rütbeliler ve gizli haber alma örgütlerinde çalışan bazı elemanlar, özellikle Yunanistan'a geçiş, Yunanistan'dan Suriye'ye geçiş konusunda bayağı kolaylıklar sağlıyormuş. Bize anlatılıyordu bu yönü propaganda olarak da veriliyordu. Biz dünya devletlerinden destek görüyoruz. Tabii propaganda olarak veriliyor esasında".

GAZETECİ SORUYOR: “Peki siz kendi kampınızda bulunduğunuz bölgede hiç Yunanlı, Suriyeli ya da başka bir ülkeden komutan, rütbeli herhangi biri size eğitim için gelen oldu mu? Gördünüz mü?”

İKİNCİ KİŞİ: “Suriyeli vardı. Kahraman kod. Gerçek ismini bilmiyorum, şu an öldürülmüş olacak. Kendisi tabur sorumlusu idi, sözde tabur sorumlusu. Ayrıca Hamza kod vardı. Takım sorumlusu Kazım kod vardı. Onun dışında Ermenistan'dan kod ismi Geli olan bir arkadaş vardı. Hala örgütte olacak. İran'dan vardı yine Azad kod. Daha ismini hatırlayamayacağım onlarca insan vardı.”

BİRİNCİ KİŞİ: “Ben Suriye'de eğitim gördüğüm dönemlerde Suriye Devleti ile PKK lideri Abdullah Öcalan kendisi yani bizzat görüştü. Teröre destek verdiğini açıkça belirtmiştir. Orada, fotoğrafları falan da vardı. Hafız Esad ile Apo bir görüşme yaptılar. Görüşme bir veya iki saat sürdü. Suriye'de Şam'da. Aynı zamanda Hafız Esad'ın 1993 yılında trafik kazasında ölen bir oğlu vardı. Onun da PKK'ya epey miktarda dolar ve maddi yardımda bulunduğunu biliyorum.”

GAZETECİ: “Siz Öcalan'a korumalık mı yapıyordunuz?”

BİRİNCİ KİŞİ: “Biz orada siyasi eğitim ve askeri eğitim görüyorduk.”

GAZETECİ: “Nerede tanık oldunuz, bu olaya nasıl tanık oldunuz?”

BİRİNCİ KİŞİ: “Bu olaya Şam'da tanık oldum, Şam'da merkezde, hücre evi falan tutmuşlardı.”

Şimdi Abdullah Öcalan genellikle ikili oynuyor kendisine çıkar sağlamak için. Bunun bir örneğini de verebiliriz, şu anda orak çekici niye kaldırdı? Yani bunu hesaplayabilirsiniz. Önceden hedefim sosyalizm diyordu. Şu anda meşale indirdi. Meşale indirmesinin sebebi de bazı dinci kesimlere yanaşmasıdır, bazı dinci insanları kendine çekmesidir. Bunun bir örneğini de verebilirim. Suriye'de bir tane Rum papazı ile görüşmesi, Rum papazı ile görüşme yapmaları. Aynı zamanda Suriye'de İmamlar Birliği adı altında bir çok dini insanlarla da görüşmesi, bunlarla buluşması, konuşması. Bunların konuşmaları yapıyordu. Apo'ya biz sorduğumuz zaman dine inanıyor musun diye, hayır diyordu. Sosyalizm ne? Din ne? diye böyle dalga geçer gibi cevaplar veriyordu. Ama diğer taraftan da o İmamlar Birliği'ne söylediğimiz zaman, Apo Muhammed'dir yani böyle bir şekilde. Çünkü yanlarına gittiğinde namaz kılıyor. Onlardan ayrıldığında namazı bırakıyordu. Bir insanın duygularına hitap ederek o insanı kazanmaya çalışıyordu. Aynı zamanda bir çok yurt dışından gelip ya da Türkiye'den yurt dışına gelip görüşenler var Leyla Zana onlar falan gedi. Onlarla da görüşmeler oldu. Aynı zamanda Avrupa'dan gelen bir çok eski devrimciyim diye geçenler, şu anda bir kenara çekilmiş Dev-Yol'cular falan var onlarla da görüşüyordu.”

GAZETECİ: “Leyla Zana'nın yanında başka kimse var mıydı?”

BİRİNCİ KİŞİ: “Evet, kocası vardı.”

HABER SPİKERİ: Amerikan yönetiminin, Türkiye ve Yunanistan'a yıllardır verdiği askeri yardım kredilerini gelecek yıldan itibaren kesmeyi planladığı bildiriliyor.

SPİKER: Haberi veren Defense News dergisi, Amerikan yönetiminin eski işlevi kalmadığı gerekçesiyle, askeri yardım kredisinin kesilmesi konusunu görüştüğünü yazdı. 1999 yılı bütçesinin gelecek ay kongreye sunulacağını belirten dergi, bu yüzden yardımın kesilip kesilmeyeceğinin bir hafta içinde kesinleşeceğini kaydetti. Soğuk savaş yıllarında Türkiye ve Yunanistan'a yediye on oranında hibe olarak verilen Amerikan askeri yardımı, altı yıl önce piyasa faizli savunma kredileri şekline dönüştürülmüştü.

HABER SPİKERİ: Sayın seyirciler, TRT'de yayınlanan ve Devlet Sanatçısı Profesör Hikmet Şimşek'in danışmanlık ve sunuculuğu ile gerçekleştirilen “Birlikte Söyleyelim” programının 250. bölümü çekildi bugün.

SPİKER: "Birlikte Söyleyelim" yaklaşık on milyon çocuğa müzik eğitimi vermek ve bu sayede bazı mesajlar iletmek amacıyla beş yıl önce başladı yayına. Bugün ise ilk programda olduğu gibi Kültür Bakanlığı Devlet Çok Sesli Çocuk Korosu ile gerçekleştirdi 250. bölümünü. TRT Genel Müdürü Yücel Yener programın amacını şöyle özetledi:

YÜCEL YENER: "Buradaki amacımız gerçekten on milyon civarındaki çocuğumuza müzik eğitimi, öğretimi verebilmektir. Bunun dışında bazı mesajları çocuklarımıza ulaştırabilmektir, bunlar; okul sevgisi, öğretmen sevgisi, Atatürk sevgisi, vatan sevgisi, millet sevgisi, doğa sevgisi, çevre sevgisi, bazı milli duyguların pekiştirilmesine yardımcı olmak gibi konular ve ayrıca Milli Eğitim Bakanlığı'nın o hafta ki müfredatında yer alan programların çocuklarımıza daha iyi öğretilmesine yardımcı olmak gibi amaçları taşıyordu bu program."

SPİKER: Konuşmasının ardından TRT Genel Müdürü Yücel Yener, günün anısına Devlet Sanatçısı Profesör Hikmet Şimşek'e bir plaket verdi. Kültür Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı'ndan da teşekkür plaketi sunuldu Şimşek'e.

Plaketlerini alırken duyulanan Hikmet Şimşek'in de ilkeli programlara, soluk alacak bir pencere açan TRT'ye bir armağanı vardı.

HİKMET ŞİMŞEK: "Çağdaş, uygar, kültür ve sanat varlıklarını en iyi şekilde, en büyük oranda yansıtan bir tek televizyonumuz var o da TRT'miz. Onun sayesinde ki gerçekte bu ödülün asıl sahibi siz kendinizsiniz, ama siz kendinize veremediniz, kurumlarımız lütfettiler. İzin verirseniz ben ödül veremem ama bir armağan takdim etmek istiyorum şu anlam çerçevesinde, Atatürk'ün en büyük özelliklerinden birinin, çok iyimser bir insan olduğunu biliyor musunuz? Bu iyimserliğini simgeleyen bir resmi var, bir çocuk edasıyla gülümsüyor adeta. Eşim ressam Nihal Ersöz Şimşek onu tablo haline getirdi. Eğer izin verirseniz bu gülümsemenin, bu iyimserliğin simgesi olarak size bunu takdim etmek istiyoruz."

HABER SPİKERİ: Türk Dünyası Yazarlar ve Sanatçılar Vakfı'nın 1997 Türk Dünyası'na hizmet ödülleri açıklandı.

TRT Haber Dairesi de, ilkeli habercilik anlayışıyla, ödüle layık görülenler arasında yer aldı.

SPİKER: Nisan ayında sahiplerini bulacak, Türksav'ın 1997 ödülleriyle layık görülenler arasında 12 ülkeden; siyaset, yönetim, bilim, kültür, sanat ve yayın alanında Türk Dünyası'na hizmet etmiş kişi, kurum ve kuruluşlar bulunuyor; Azerbaycan Devlet Başkanı Haydar Aliyev, Devlet Bakanı Işıl Saygın ve Dışişleri Bakanı İsmail Cem ödüle değer görülenler arasında yer aldı. Ankara'da düzenlediği basın toplantısıyla, ödüle değer bulunanları açıklayan Türksav Başkanı Yahya Akengin, Türk Cumhuriyeti ve toplulukları arasında siyasi, ekonomik ve sosyal ilişkilerin temelinde, kültür ve sanat değerlerinin hac görevi taşıdığını söyledi.

YAHYA AKENGİN: "Amacımız Türk Dünyası meselesini sürekli tutmaktır. Elbette gündemde tutmak, sadece gündemde tutulsun meselesi değildir. Bu konuyla ilgili hizmetleri çalışmalarını hatırlatmak, desteklemek teşvik etmektir."

SPİKER: Yahya Akengin TRT'nin habercilik anlayışına da dikkat çekti.

YAHYA AKENGİN: "TRT Haber Dairesi, habercilik anlayışında rayting kaygısından uzak durmuş, haberde ağırbaşlılık ilkesinden ayrılmamış, bu anlayışını Türk Dünyası ile ilgili haberlerinde de daima gözetmiş ve korumuştur."

HABER SPİKERİ: Başkent Ankara'da dün gece saat 02.30 sıralarında inanılmaz denilecek bir trafik kazası meydana geldi. Kaza da şans eseri can kaybı olmadı.

SPİKER: Aşırı hız ve dikkatsizlik yüzünden, yolun bittiğini farkedemeyen sürücünün kullandığı otomobil, tam yirmi metre derinlikteki apartman bahçesine uçtu. Seyranbağları Bağlar Caddesinde meydana gelen kazada, özel otomobilin sürücüsü ağır yaralanırken, arkadaşı kazayı hafif sıyrıklarla atlattı. Kazada tanınmaz hale gelen

otomobilden yaralı olarak çıkarılan sürücü, yatırıldığı yerden kendisini görüntülemeye çalışan basın mesuplarına tepki gösterdi. Yaralılar olay yerine gelen bir ambulansla Ankara Numune Hastanesi'ne kaldırıldılar.
Dış dünyadan haberler.

HABER SPİKERİ: Sri Lanka'da ayrılıkçı Tamil gerillalarının düzenlediği intihar saldırısında ilk belirlemelere göre on bir kişi öldü, yirmi üç kişi yaralandı.
SPİKER: Kandi kentindeki bir Budist tapınağının önünde meydana gelen patlamada ölenlerden üçünün, saldırıyı düzenleyen teröristler olduğu belirlendi. Saldırının, bağımsızlığının ellinci yılını kutlamaya hazırlanan Sri Lanka'daki törenleri engellemeye yönelik olduğu sanılıyor. Patlamanın düzenlendiği tapınak, Buda'ya ait olduğu öne sürülen bir dişin bulunması yüzünden, Budistler açısından büyük önem taşıyor. Saldırı sonrası yapılan belirlemelere göre tapınağın iç bölümünün hasara uğramadığı, yalnızca girişin ve çatının ahşap kısmının yıkıldığı belirlendi.

HABER SPİKERİ: Kuzey İrlanda'da Katolikler ile Protestanlar arasındaki şiddet tırmanmaya devam ediyor. Başkent Belfast'ta dün gece bir katolik daha öldürüldü. Protestan bir grup tarafından düzenlendiği sanılan silahlı saldırıda öldürülen kişi yine bir taksi şoförü...

Polis, taksi şoförünü kaçıran ve öldürdüğü tahmin edilen saldırganların cesedi Belfast'ın Katolik kesiminde yol kenarına bıraktığını, cinayet sırasında kullanılan aracın da bir başka bölgede yanmış halde bulunduğunu açıkladı.

Belfast'ta dün gece düzenlenen bombalı saldırı ise hasara yol açtı

HABER SPİKERİ: Uzayda önemli bir buluşma gerçekleşti. Amerikan Uzay mekiği Endeavour, Mir uzay istasyonu ile kenetlendi.

SPİKER: Endeavour'un Mir'e kenetlenmiş halde kalacağı beş gün boyunca, uzay adamları mekikle gönderilen üç ton ağırlığındaki malzeme ve yiyeceği istasyona taşıyacak Endeavour'da ki astronot Andruew Thomas da, dört aydır MİR de bulunan Amerikan astronot David Wolf'un yerini alacak. Thomas'ın istasyonda kalacağı dört ay süre içinde yirmi altı deney gerçekleştireceği bildirildi.

Yetkililer, MİR'deki deney ve araştırmaların artık ağırlıklı olarak, yaz aylarında inşasına başlanması beklenen, uluslararası uzay istasyonuna hazırlık niteliğinde olduğunu belirtiyor.

HABER SPİKERİ: İtalya'ya kaçak göçmen akını durmak bitmiyor. Ülkenin güney kıyılarındaki Pouilles'de altmış kaçak göçmen daha yakalandı.

İtalya'da meydana gelen iki ayrı olayda yakalanan kaçak göçmenlerin kırkının Arnavut vatandaşı, yirmisinin de Kürt kökenli olduğu belirlendi.

İki grubun da tekne ile ülkeye girmeye çalıştığı ve bu sırada devriyelerce yakalandığı açıklandı.

HABER SPİKERİ: Tekrar yurda dönüyoruz.

Ankara'da beş yıl önce bombalı bir süikast sonucu katledilen gazeteci- yazar Uğur Mumcu'yu anma programı çerçevesinde "Susurluk'a Çeteler" adıyla bir panel düzenlendi.

SPİKER: Ankara'da düzenlenen ve gazeteci- yazar Aydın Engin'in yönettiği panele katılan konuşmacılar, Uğur Mumcu'nun, Susurluk olayının çok öncesinde bu konuda son derece önemli bilgi ve belgeleri gündeme getirdiğini belirttiler.

Anma programı kapsamında İstanbul'da da bir etkinlik düzenlendi. Atatürkçü Düşünce Derneği tarafından, Uğur Mumcu ve Muammer Aksoy'un anısına Taksim Meydanı'ndaki Atatürk Anıtı'na çelenk konulmasından sonra yapılan açıklamada, Mumcu ve Aksoy'un katillerinin bir an önce bulunması istendi.

Siyasi Partilerin yöneticileri bugün de çeşitli konularda görüşlerini açıkladılar.

SPIKER: ANAP Genel Başkan Yardımcısı Yüksel Yalova, Aydın'da düzenlediği basın toplantısında; RP'lilerin önce halkla, sonra orduyla kavga ettiklerini, muhalefet döneminde ise yargıyla kavgaya başladıklarını söyledi.

YÜKSEL YALOVA: "Bugün işte kavgalarına yeni bir boyutu ekliyorlar. Düşünüp kendi aralarında, biz nerede hata yaptık diyerek bir özeleştiri yapmak yerine , bugün, kendi aralarında şimdi kavga başladı. Geçmişte iktidar öncesinde ve iktidar döneminde alıştığımız o ikiyüzlü politikalarına, muhalefet sonrasında şimdi, Anayasa Mahkemesi'nin kararıyla birlikte, yine fütursuzca devam etmekte." "

SPIKER: DYP Genel Başkanı Yardımcısı Mehmet Gölhan Ankara'da düzenlediği basın toplantısında; Susurluk Raporu'nun Devlet ciddiyetiyle bağdaşmadığını söyledi.

MEHMET GÖLHAN: "Bu raporun siyasi içerikli olduğu ortaya çıktı. Tabii Tansu Çiller hanımın iktidarını karalamaya çalışan, bir siyasi belgesel raporu olarak ortaya çıktı. Bunun ötesinde fazla bir bilgi ve belgeler ihtiva etmiyor."

SPIKER: CHP Genel Başkanı Yardımcısı Onur Kumbaracıbaşı, Ankara'da düzenlediği basın toplantısında; Susurluk Raporu'nun açıklanan bölümlerinin, gerçek Susurluk olayını ifade etmekten uzak olduğunu söyledi.

ONUR KUMBARACIBAŞI: "Bu çete kimden emir almaktadır? Memleketin üstün çıkarlarını, kim tayin etme yetkisine sahiptir tek başına? Kim kimin öldürüleceğine karar vermektedir? Bunları görmek istiyoruz biz. Yoksa, hangi banka müdürü, hangi bankadan hangi bankaya geçmiş, veya olmuşsa orada ne gibi yolsuzluklar yapılmış? Susurluk bu değil."

SPIKER: DTP Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk, Ankara'da partisinin düzenlediği Gençlik Kollarına verdiği iftar yemeğinde gençlere seslendi ve daha demokrat bir Türkiye için, milli değerlerin korunarak siyaset yapılması gerektiğini söyledi.

HÜSAMETTİN CİNDORUK: "Hem temel ilkelerinizi, dini değerlerinizi koruyacaksınız hem de oluşturulacak çağdaşlığın, uygarlığın bütün değerlerini koruyacaksınız. Din de de öyle, biz müslüman Türklerin. Bu şuurumuzu bu bilincimizi dinimize yerleştirirsek, bizim değerlerimizin üstüne koyacağımız din değerleri belli olur. Bir Kuvay-ı Milliye var, bir Atatürk var, bir büyük Osmanlı geleneği var, yıllardır devlet kurmuş Türk kavimleri var, bunların getirdiği pek çok tarihi, siyasi ve kültür değerlerinizin üstüne yüce dinimizin değerlerini de katacaksınız. Ama laik olacağız. Laik kalacağız. Çünkü laiklik islam diniyle sentezi mümkün olan bir şeydir. Laik olmadan demokrat olmak mümkün değildir."

SPIKER: BBP Genel Başkanı Yardımcısı Recep Kırış; Ankara'da düzenlediği basın toplantısında; Susurluk Raporu'nun TBMM Genel Kurulu'nda ele alınmasını istedi.

RECEP KIRIŞ: "Gerekirse, hakikaten, Sayın Mesut Yılmaz'ın söylediği gibi, devlet sırrı bakımından fevkalade önemli ve asla açıklanamayacak şeyler var ise, o takdirde bile, TBMM'de gerekirse kapalı bir toplumda mutlaka ele alınması lazımdır."

HABER SPIKERİ: Kore Savaşı'nın kaderini değiştiren Türk Tugayı'nın Kumyangjan-ni Zaferi Ankara'da düzenlenen törenle kutlandı.

SPIKER: Bir ülkenin tarihine şeref ve şan katanlar, gözlerini kırpmadan o ülke için canlarını vermeye hazır olanlardır. Kırk yedi yıl sonra tazelenen anılar, vatanından binlerce kilometre uzakta, bayrağı ve inancı uğruna ölmeye hazır bu insanlar için çok önemliydi.

BM'in çağrısı ile, işgal altındaki, Güney Kore'ye 1950 yılında ilk askeri birliklerden birini gönderen ülkeydi Türkiye. Kore Türk Tugayı, üç yıl boyunca devam eden ve iki

milyondan fazla insanın yaşamına mal olan Kore Savaşı'nın, dönüm noktasını oluşturan, Kumyangjan-ni Zaferi'nin de mimarıydı. Güney Kore için umutların tükendiği denildiği yerde, Anadolu'nun bağrından kopup gelmiş bu inançlı gençler son sözü söylediler, ve bine yakın şehit verdiler.

Ankara, Kore Savaşı Anıları Anıtı'nda bugün düzenlenen törenler, yaşanan gurur ve minnettarlığın en somut deliliydi. Güney Kore'nin Ankara Büyükelçisi Jong Bung Bu, duygularını bir tek cümleyle özetledi; "- Güney Kore Halkı Türk askerine minnettardır." Muharip Gaziler Derneği Genel Başkanı Ahmet Arıca'nın da sınırsız yüreğinden kopanlar vardı.

AHMET ARICA: "Türk Milleti dünyanın neresinde olursa olsun, barış ve sulhu temsil için görevi şerefle kabul etmeye hazırdır. Bu niceliğimizle iftihar ediyor, gurur duyuyoruz."

HABER SİKERİ: Dünya Cüzzam Günü nedeniyle İstanbul'da Lepra Hastanesi'nde düzenlenen toplantıda, cüzzamın, tanısı ve tedavisi kolay bir hastalık olduğu bildirildi. SİKERİ:İstanbul Valisi Kutlu Aktaş yapılan çalışmalar sonucu, cüzzamın Türkiye için bir sorun olmaktan çıktığını vurgulayarak, bu çalışmalardan ötürü, Lepra Hastanesi yöneticileriyle çalışanlarına teşekkür etti. Lepra Hastanesi Başhekimi Prof. Türkan Saylan da, bugün Türkiye'de yaklaşık 2500 Cüzzam hastası bulunduğunu, bunlardan büyük bölümünün tedavilerinin başarıyla sonuçlandığını belirtti. Cüzzamın erken tanı konulduğunda, kesinlikle tedavi edilebildiğini kaydeden Türkan Saylan, cüzzamlı hastalara karşı toplumun önyargıdan uzak durması gerektiğini anlattı. Toplantıda daha sonra cüzzamlı hastaların rehabilitasyonu çalışmalarına katkıda bulunanlara plaket verildi.

SİKERİ: Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel de yayınladığı mesajda, önleyici sağlık hizmetlerinin önemine dikkat çekti. Cumhurbaşkanlığı Basın Merkezi'nden yapılan açıklamaya göre, Demirel, tıbbın gösterdiği gelişmede bilimsel ve teknik alandaki buluşların yanı sıra, insanlığın sağlığa daha çok önem vermesi ve her bireyde sağlık bilincinin gelişmesinin de önemli payı olduğunu vurguladı. Cumhurbaşkanı Demirel mesajında şöyle dedi;

"Günümüzde tedavi edici sağlık hizmetlerinden çok, önleyici sağlık hizmetleri önem kazanmıştır. Pek çok hastalık bir aşıyla önlenilmektedir. Cüzzam ve benzeri hastalıklarla mücadelede esas olan, mücadelenin sürekli olmasıdır. Bu mücadelede herhangi bir aksama halinde, cüzzamın yeniden geniş çaplı ortaya çıkması ihtimal halindedir."

HABER SİKERİ: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Nami Çağan, özürülülerin istihdamındaki engellerin kaldırılmasına yönelik 159 sayılı İLO sözleşmesinin, Meclis Genel Kurulu'nun gündemine geleceğini bildirdi.

Nami Çağan, Sinop'ta Valilikte yaptığı açıklamada, konuya ilişkin yasa tasarısının bu hafta meclis ihtisas komisyonlarında görüşüleceğini belirtti.

Çağan, tarım alanındaki BAĞ-KUR üyelerine sağlık hizmeti verilmesi için çalışmalar başlattıklarını da belirtti.

HABER SİKERİ: Devlet Bakanı Metin Gürdere, Devletin yanı sıra vatandaşların da özürülülere sahip çıkması gerektiğini söyledi.

Metin Gürdere, Tokat ve Niksar Özürülüler okullarına hibe edilen araç ve gerecin teslimi törenine katıldı.

Güredere törende, vatandaşların çeşitli meslek dallarında kurslar düzenleyerek, özürülülerin istihdamına yardımcı olabileceklerini belirtti.

Sayın seyirciler

Bu gece Kadir Gecesi...

Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz Kadir Gecesi dolayısıyla yayımladığı mesajda, Kur'an ve sünnetin doğru anlaşılması, milli birlik ve dini bütünlüğe zarar verici söz ve eylemlerden uzak durulması halinde sıkıntılardan uzaklaşılacağını vurguladı.

Mehmet Nuri Yılmaz mesajında, Kadir Gecesi'nin bin aydan daha hayırlı müstesna bir gece olduğunu vurguladı.

Diyanet İşleri Başkanı Yılmaz, Kur'an ve Peygamberin ilkeleri doğrultusunda sevgi, saygı, hoşgörü ve kardeşliğin hakim kılınması, yetim, fakir, kimsesizler ve hastalara yardım edilmesi halinde Kadir Gecesi'nin gerçek manada ihya edilmiş olacağını belirtti.

HABER SPİKERİ: Kentsel yaşamın önemli avantajları olduğu kadar nüfus yoğunluğu ile birlikte sorunları da artar.

Kimi zaman barınma, kimi zaman ulaşım, kimi zaman da çevre sorunları ile uğraşır dururuz.

Her geçen gün artan araç sayısı ile otopark sorunu da şehir yaşamında yerini çoktan aldı bile.

TRT Muhabiri Nurettin Atmaca büyük kentlerimizin bu can alıcı sorununu araştırdı.

SPİKER: Ankara, İstanbul, İzmir gibi büyük şehirlerimizde yaşayanlar, hele hele araç sahibi olanlar, bu görüntülerle hemen her gün karşılaşırlar. Çoğu şehir merkezlerinde toplanmış, özel ya da resmi kurumlardan birinde işiniz vardır, aracınızla bir sokağa girdiniz ve binbir zahmetle bir park yeri ancak bulabildiniz, işte o anda mutlaka otonuzun başına biri ya da birileri dikiliverir. Kimdir bunlar? Ve kentlerimizdeki otopark sorunu ne durumdadır? Bu haberimizde başkent sokak ve caddelerinde bunu araştırdık.

MUHABİR: Buradan giriş çıkış sizin isteğinize mi bağlı?

OTOPARKÇI: İsteğimize değil, sadece doktora geldiği zaman girebilir veya bekleyeni varsa girebilir.

MUHABİR: Neden diğerleri değil?

OTOPARKÇI: Çünkü o acil servis. Şu anda mesela şöyle söyleyeyim.

MUHABİR: Ama burası hastane değil ki.

OTOPARKÇI: Hastane değil değil. Buraya gelen bir acil hasta var.

MUHABİR: Acil olsa buraya gelmez ki. Burası muayanehane.

OTOPARKÇI: SSK'yla işbirliği yapan burada bazı bölümler var. Laboratuvarlar var.

MUHABİR: Yani sizi doktorlar görevlendirdi.

OTOPARKÇI: O şekilde görev yapıyorlar. Acil bir ortamın olmadığı sürece.

MUHABİR: Yani devlet sizi görevlendirmede burada.

OTOPARKÇI: Hayır devlet beni görevli yapmadı burada.

MUHABİR: Yani siz kendi kendinizi mi görevlendirdiniz?

OTOPARKÇI: Kendi kendimi edinmedim, insanlar beni edindirdi.

MUHABİR: Ne yapıyorsunuz burada ne iş yapıyorsunuz?

OTOPARKÇI: Nasıl ne iş yapıyorsunuz? Parkçılık yapıyorum burada, işsizlikten.

SPİKER: Yönetmeliklere göre bina içinde ve parselinde karşılanması esastır. Otoparkı bulunmayanlar ise genel ya da bölge otoparklarından yararlanmak durumunda. Bu amaçla yapılan otoparkların bir bölümü, ne yazık ki, görüntüde izlediğiniz gibi hizmet binası haline getirilmiş. Böyle olunca da karşısındaki sokakta kaldırımlar park yeri haline gelmiş.

VATANDAŞ: Aşağıdan mı yürüyeceğiz? Kaldırımdan mı yürüyeceğiz? Caddenin ortasından mı yürüyeceğiz? Bir türlü yani bunu çözümleyemedik.

MUHABİR: Siz de mi kaldırıma park ettiniz?

VATANDAŞ: Zorunluyum. Başka yer yok. İşyerim burası olmak üzere. Ya komşuyla kavga edeceğim. Yahut da arabamı kaldırıp atacağım.

SPIKER: Büyük kentlerimizde insanı adeta trafiğe çıktığına pişman eden, otopark çilesi, bazı vatandaşların sa gelir kaynağı haline dönüşüvermiş.

MUHABİR: Ne olarak çalışıyor burası?

OTOPARKÇI: "Ben bekçiyim. Yani burası otopark falan değil. Yarın öbür gün inşaata da başlanacak burada."

MUHABİR: Ama şu anda otopark olarak kullanıyorsunuz.

OTOPARKÇI: "Hayır şu anda otopark olarak kullanmıyoruz."

MUHABİR: Bu araçlar ne peki?

OTOPARKÇI: "Elli bin lira. Yüz bin lira harçlık alıyorum o kadar."

SPIKER: Otoparkçılık cazip bir gelir kaynağı olunca, kent içinde bazı okulların bahçeleri, eğitim vakıfları tarafından otopark işletmesi haline getirilmiş. Uzmanlara göre ise, sorunun temelinde plansız şehircilik yatıyor.

UZMAN: "Gördüğünüz hiçbir binanın otopark alanlarının, yeterli alanları sağlamadığını görüyoruz ve onun için de araçlar tamamen kaldırımlarda, bina önlerinde, dükkan önlerinde, işte insanlar da araçların üstünden neredeyse atlayarak dolaşmak durumunda kalıyorlar."

MUHABİR: Peki buna ne gibi bir çözüm getirilebilir?

UZMAN: "Şimdi bize göre, yani bana göre, bunun önleminin tek yolu, çekirdek merkez dediğimiz alanları, araç trafiğine yasaklamak en önde gelen tedbirlerden biridir."

SPIKER: Araştırmamızda son söz yine vatandaşın oldu.

VATANDAŞ: "Biz evimizin önüne gidiyoruz. Bir bakıyorsun bir bodyguard orada. Yahu kardeşim sen ne istiyorsun? Efendim bana ver 300 000 lira ben burada arabalara bakıyorum? Yahu kardeşim evimin önü. Sen benden ne istiyorsun?"

MUHABİR: Peki para vermediğiniz zaman ne yapıyorlar?

VATANDAŞ: "Plakalarımızı alıyorlar, önümüzü kesiyorlar iki kişi geliyorlar, iri yarı adamlar. Vermediğimiz zaman lambalarımızı kırıyorlar. Önümde lambamı da kırdılar."

HABER SPIKERİ: Milli Savunma Bakanı İsmet Sezgin, Susurluk olayının mutlaka çözülmesi gerektiğini belirterek, bu olayın üzerine kararlılıkla gideceklerini söyledi.

İsmet Sezgin Rize'de düzenlediği basın toplantısında, Susurluk olayı sonrasında ortaya çıkan ilişkilerin, devletin pek çok görevlisini ve kurumunu zan altında bıraktığını söyledi. Sezgin şöyle dedi:

"Devletin aklanması için, en azından, bir daha Susurluk ve benzer olayların yaşanmaması için Türkiye'de bunun aydınlanması, üzerindeki örtünün kaldırılması ve mutlaka suçluların yargıya teslim edilmeleri gerekir."

Bir gazetecinin Sezgin'e Susurluk olayını araştıranların, bir yere kadar gittikten sonra, önlerine engeller çıktığı için, daha ileri gidemediklerini beyan ettiklerini söyleyerek, hükümetin bu engelleri aşip aşamayacağı sorusunu yöneltti.

İsmet Sezgin bu soruya karşılık: "Gitmek isteyen insan sonuna kadar gidebilir, yeter ki azmedilsin, yeter ki isteyin gitmeyi. Yeter ki iyi niyet sahibi olun. Yeter ki bu işin çözümlenmesinde kararlı olun, sonuna kadar gider. Biz kararlıyız sonuna kadar gideceğiz." şeklinde konuştu.

İsmet Sezgin Güney Kıbrıs'ta yapılan bir havaalanının savaşa neden olup olmayacağını sorulması üzerine de, kimsenin Kıbrıs'ta Türkiye'yle savaşı göze alabileceğini sanmadığını belirtti.

HABER SPIKERİ: Sayın seyirciler sırada dış dünyadan bir haberimiz var. Ajanslardan gelen bu haber gün boyu bizim kafamızı oldukça karıştırdı. Bakalım siz ne diyeceksiniz?

Aynı anne babadan olan ve aynı gün doğan bebekler nasıl nitelenir? Tabii ki yanıt tek: " ikiz " ... Ancak, Fransa'da bugün aynı anne babadan olan ve aynı gün doğan bebeğe yalnızca kardeş denilebiliyor. Nasıl mı? İşte haberimiz.

SPIKER: Fransa ve tıp dünyası sıradışı bir hamilelik ve doğum konuşuyor bugün. Kırk yaşına gelen bayan Babiye, hamile kaldığını öğrendiğinde doğumu heyecanla bekledi. Bunca yılın ardından yaşanan hamilelik sonunda doğum gerçekleştiğinde ise, bambaşka bir mutluluk ve şaşkınlık yaşadı. Babiye iki kız bebek dünyaya getirmişti, ancak bebeklere farklı zamanlarda hamile kalmış, ilk bebeğin yumurtalıkta döllelenmesinden tam üç hafta sonra ikinci döllelenme yaşanmıştı. Sonuçta Chantalle Babiye farklı zamanlarda hamile kalan, ancak aynı anda bebeklerini kucağına alan insanlık tarihinin belki de ilk annesi oldu. Tıp dünyası ikiz olarak niteliyemediği bebeklerin doğumunu konuşa dursun, Osia ve Rusil adı verilen bebekler mutlu mesut yaşamaya başladılar.

HABER SPIKERİ: Avrupa Hayvanat Bahçeleri ve Akvaryumları Birliği'ne üye olan Darıca Kuş Cenneti'ne Hollanda'dan armağan olarak altı timsahla, iki piton yılanı geldi.

SPIKER: Burası Kocaeli'nin Bayramoğlu İlçe'sine bağlı Darıca Beldesi'ndeki Kuş Cenneti. Henüz dört yıllık bir geçmişi olan bu doğal bahçenin bir çok özelliği var. 120 000 metrekairelik bir alanda kurulu olan bu bahçe, hem bir kuş cenneti, hem çok sayıda türün bulunduğu bir hayvanat bahçesi, hem de bir botanik bahçesi.

Darıca Kuş Cenneti'nin özellikleri bunlarla da sınırlı değil. Evet burası Türkiye'nin ilk ve tek özel hayvanat bahçesi. Sanılanın tersine, hayvanların kafeslerde değil, doğal ortamlarda bulunduğu kuş cennetinde, çocuklar için parklar ve sanal hayvanat bahçesi de bulunuyor. Asıl önemlisi, Darıca Kuş Cenneti, Avrupa Hayvanat Bahçeleri ve Akvaryumları Birliği'ne Türkiye'den üye olan ilk ve tek bahçe.

Hollanda bu duruma duyarsız kalmak istememiş ve Darıca Hayvanat Bahçesi'ne, çam sakızı çoban armağanı vermeyi düşünmüş. Bir hayvanat bahçesine ne armağan edilebilir ki? Tabii ki hayvan. İşte bahçenin yeni sakinleri altı timsahla, iki piton yılanı bu ince düşüncenin ürünü. Şimdilik evlerine alışmaya çalışıyorlar. Görünüşe bakılırsa burayı sevecekler. Eğer bir bayram gününüzü çocuklarınızla Darıca Kuş Cenneti'nde geçirirseniz siz de burayı sevecek ve mutlu olacaksınız.

HABER SPIKERİ: Haber özetlerimizi bir kez daha hatırlıyoruz.

YOBAZLIĞA KARŞI UYARI

Başbakan Yılmaz, Erzurum'dan seslendi: İslam dinini karanlığın kaynağı gibi göstermeye çalışanlar, çabalarına bugün de devam ediyorlar.

Başbakan Yılmaz, Erzurum'daki incelemeleri sırasında, yürürlüğe giren yeni teşvik yasası ile Doğu ve Güneydoğu'da yatırım patlaması yaşanacağını da kaydetti.

ÇETİN'İN UÇAĞI BOZULDU

Bosna-Hersek'teki temaslarını tamamlayan Meclis Başkanı Hikmet Çetin'in yurda dönüşü, uçakta meydana gelen arıza yüzünden ertelendi. Çetin için Türkiye'den uçak gönderiliyor.

KAR GELİYOR

Kar kapıda. Hava sıcaklığı sekiz ila on derece azalacak...

TATİLE AZ KALDI

Okullar çarşamba günü tatile giriyor...

CLINTON'UN ZOR GÜNLERİ

Seks skandalı iddialarıyla zor günler geçiren Amerikan Başkanı Clinton'un etrafındaki çember daralıyor...

YİRMİ KİŞİ KATLEDİLDİ

Terör kışkıracısındaki Cezayir'de yirmi kişi daha katledildi.

UZAYDA ÖNEMLİ BULUŞMA

Amerika Uzay Mekiği Endeavour, Mir uzay istasyonu ile kenetlendi.

BİRLİKTE DOĞDULAR AMA İKİZ DEĞİLLER

Fransa'da sıra dışı bir doğum...Bebeklerine üç hafta ara ile hamile kalan anne ikisini birlikte doğurdu. Ama bebeklere ikiz denilemiyor.

Haberleri TRT de izlediniz. İyi akşamlar diliyoruz.

EK 2

BBC 1'İN 19-25 OCAK TARİHLERİ ARASINDAKİ ANAHABER BÜLTENLERİNİN METİNLERİ

19. 01. 1998

BBC NEWS

Goodevening,

The gunmen are dictating the events on the streets of Northern Ireland. In the latest incident, a fifty two year old Catholic taxi driver was shot four times as he sat in his car outside the Enterprise taxi depot on Belfast Alma Road, a setting for conflict and violence on many occasions in the past. A local SDLP counselor knew the victim. He said that talking was the only way forward.

Counselor Alasdair McDONNEL: " We have to talk. It doesn't mean we have to like people, but we have to talk and we have to communicate to understand. In fact, if the talks don't survive, then the lunatics that did this here will win."

Eight hours earlier, gunmen from the Republican splinter group, the RNLA, who have never declared a cease-fire, shot dead a Protestant businessman in his shop. Jim Guynier, a thirty-eight year old father of four, was a prominent Loyalist, linked to the UDA. A spokesman for the political party who represents that grouping, warned events could get out of control.

DAVID ADAMS (Ulster Democratic Party): "It seems as if the RNLA are intent in dragging us into the bloody conflict that we thought we were beginning to emerge from. " The deteriorating security situation is a worry for everyone involved in the peace process. The concern now is that the spiraling violence on the streets could render the talks almost meaningless.

TALKS

Sinn Fein's leader Gerry Adams went to Downing Street this afternoon to warn that British and Irish Governments' proposals for a settlement in Northern Ireland would not be a path to peace. After now, with the Prime Minister, their president Gerry Adams said, "Anybody who thought that a power sharing assembly in the province would work wasn't living in the real world."

Dennis Mory reports:

The Northern Ireland's secretary Moo Morelam today begged for an end to the current bloodshed, and it was against the background of all the recent murders by Loyalists and Republican splinter groups, that with Sinn Fein had their talks with her and the Prime Minister. They have major objections to the document tabled by British and Irish Governments last week and accepted it as the basis for the rest of the negotiations. They see it is a Unionist plan for the future governments of Northern Ireland, and which will copper fasten partition, not increase links as they want with the Irish Republic.

The government said the talks had been positive and constructive. Sinn Fein said they put their concerns and that the discussions had been frank, and their language was less upbeat than Number 10's.

Martin McGuinness MP (Sinn Fein): "We believe that the situation at the moment is very brilliant and we believe that they hit a meaningful peace negotiations about the future of Ireland."

They also said that the situation can be resolved. But, the least they wanted was a strong Irish dimension to any new settlement.

Gerry Adams MP (President, Sinn Fein): "The putting of an assembly with open lengths while forging every other issue is a concern. The failure to promote actively and equality agenda is a concern. The lack of movement in the issues like the prisoners and demilitarisation is a concern."

Sinn Fein were here just one month ago for the first time. Then the emphasis was on progress and engagement. Today, the mood was much grimmer. The rollercoaster nature of this peace process underlined had no new effect that the continuing murders may have.

Dennis Mory,

BBC News, Downing Street

ABORTION

Anti-abortion campaigners have attacked the Health Secretary for saying he wants it to be made easier for women to get abortion in the first few weeks of pregnancy. Frank Dobson said he was speaking personally and wasn't headlining government policy. Abortion is seen a matter of conscious for MPs. Our Health Correspondent Fergus Walsh reports.

There is no question of that the government is relaxing the law on abortion, but the Health Secretary has made it clear he would support a move by a back bench MP to make early abortion easier.

Frank Dobson MP Health Secretary: "My own views over a long period of time that been that if there are to be changes in the Abortion Law, then they should take the form of a relaxation of the things which obstruct women from getting early abortions. Because early abortions are less mentally upsetting and less of a physical threat."

About two hundred thousand abortions take place in Britain each year. Nine out of ten of these occur in the first three months. A woman must first get the agreement of two doctors. In the vast majority of cases, the abortion is allowed on grounds of the risk to her mental health, what has been described as social reasons.

The Family Planning Association wants the law changed to allow abortion on request in the first three months, avoiding the need for women to get the agreement of doctors.

Anne Weyman (Family Planning Association): "We know from women who call us that many of them go to the doctor, and that their doctor tells them they are not eligible for an abortion under the terms of the 1967 Act when in fact they are, and so that the doctors' own moral judgement is coming into play and we also know that they are told if they want to have an abortion, they will have to pay."

But, those who oppose abortion are alarmed by suggestions that the law should be further liberalised.

Ann Widdecombe Mo (Conservative): "We have already effective abortion on demand in this country. But, at least by not having legal abortion on demand, we are still sending out a signal to say that what is in the room is human life, and having an abortion is not like getting an aspirin."

Sixty MPs including one conservative, Teresa Garmen, have already signed the Commons' motion supporting abortion on request in early pregnancy, but for a realistic chance of

taking it further we will have to wait until the Private Member's ballot in the autumn, when a few backbenchers get the chance to introduce their own bills.

Fergus WALSH

BBC News Westminster

ALGERIA

A European Union Delegation led by Britain has gone to Algeria to discuss ways of ending the continuing violence in the country. But, the Algerian government has made it clear that it doesn't want foreign involvement in its affairs. It only wants to talk about Islamic militants in western Europe, who it says are helping the armed opposition in Algeria. Hundreds of people have been killed in Algeria in massacres during the past three weeks. Our Foreign Affairs Editor John Simpson reports from Algiers.

The European team of Ministers thinks the violence in Algeria is partly a European problem. That's not what the way the Algerians see it. For them, it's Algeria's problem alone and outsiders aren't particularly welcome. The government here isn't interested in political dialogue and it certainly doesn't want an independent inquiry into the massacres. It's three weeks now into the fasting month of Ramadan. People rush home each evening to break the day's fast with a special meal. During those three weeks, the press has reported up to 1500 murders. The government puts the figure as 250. Either way, it's appallingly high. This is the Kezbah in Algiers. Among the incidents reported in the day's newspapers was a shootout near here. Somewhere in this frightening warren of alleyways, three people died. As ever, no one knows for certain who is responsible for killing them. It is clearly not just one group which is doing the killing nowadays. At first when the military seized control after it looked as though the Islamist opposition was going to win the 1992 election, fundamentalists murdered many supporters of the government. Now, it's more complicated than that. In London, a leading member of the opposition Islamic Salvation Front, FIS, insists that pro-government groups are carrying out the massacres.

Djaffar EL-HOUARI (Salvation Front) : "The main culprit is the regime. The violence, the crime- the massacres all stem from the coup in 1992. The regime has created, encouraged and manipulated the armed groups to marginalise us and give us a bad image."

That kind of accusation infuriates the authorities here. When the British-led ministerial group meets the Algerian government it will be told bluntly that Britain must stop sheltering the Islamic opposition. And the Algerians would probably ask the Europeans for more sophisticated weaponry to counter what it regards as simple terrorism.

When I came here first to report on the massacres back in 1996, the main targets were westernized sophisticated pro-government people and foreigners. It isn't like that so much now. The majority of the victims are simple people out in the country, caught between the two sides. The European ministers say they want to find out who exactly is doing the killings. It doesn't seem altogether likely to find that out in their all too brief visit here.

John SIMPSON

BBC News Algiers

BIOGRAPHY

Here, Downing Street has denied reports a rift between the Prime Minister and Chancellor, Gordon Brown. Mr. Blair's Spokesman said speculation based on a new biography of Mr. Brown was silly and said that Prime Minister believed he had an excellent Chancellor, whom he held in immense regard. Mr. Brown was in Brussels, chairing his first meeting of European's finance ministers, said he wasn't going to be

diverted by what was effectively rumour, gossip and tittle-tattle. We are joined now by our Westminster Political Editor Robin OAKLEY.

- Well Robin, is that just rumour, gossip and tittle-tattle or is there real rivalry and resentment there?

Robin OAKLEY Political Editor : Well, it's a little bit of a storm in a book review, Michael, and Downing Street has been working very hard today to diffuse this row and to say that Mr. Blair has immense regard both politically and personally for Mr. Brown. But, it was from Downing Street, that things were coming out over the weekend, talking about the Chancellor's psychological flaws, and there is, I think, a worry in Downing Street that the Chancellor should have given as much support as he did to this biography raking up the coals of the past leadership dispute showing the Chancellor still with a grievance that it was Mr. Blair who went forward to win the Labour leadership, and not him as the representatives of party reformers. There is no doubt that the two men remained pretty close, they're close allies in everything that they want the Labour party to do. But, I think their personal chemistry has been damaged, and there is a worry still about Mr. Brown's a binding ambition for the leadership. He is a man imbued of politics through his pores, and the politics is his life, and he wants to be Labour's leader when Mr. Blair goes.

- To what extent is all this damaging the general affairs of government?

Well, I think Labour MPs have been aghast to see the Chancellor and the chief whip involved in what looks like a bit long, long drawn out grudge war against the Prime Minister. Because everybody knows that it's the crucial relationship in the government, the relationship between a Chancellor and the Prime Minister. All the more so in this case, because Mr. Brown, well Mr. Blair looks after the big picture. Mr. Brown has been given a greater degree of control over policy than virtually any Chancellor I can remember, and they haven't got any battle at this stage over policy. But when they do get around battles over policy, and that's inevitable at some stage at the life of government. But, all of this kind of stuff is going to give it an added bitterness.

- Well, thanks very much indeed.

INSPECTION

The head of United Nations Weapons Inspection Team in Iraq has rejected to the June deadline set by Bagdad for his inspectors to finish their work. Richard Butler is in the Iraqi capital for talks to resolve the growing crisis over the inspection programme. From Bagdad Rageh Imar reports.

It was never going to be an easy visit for the head of the UN weapons inspectors. Only hours before he arrived, organised demonstrations were held outside UN headquarters here in Bagdad making it clear that Iraq will not cave in to the UN's demands. Richard Butler has said that his visit here is a defining moment in this crisis. He believes the UN must finish its job of disarmament and that he needs Iraqi co-operation if he is to complete his task soon.

RICHARD BUTLER Chief UN Weapons Inspector : "We've got a job of disarmament to do here. We've done quite well at it actually with Iraq co-operation. We would like to actually get the rest of it done and we can do that with their help and we can do it quickly, and it's not aided by personalising these things. We choose the experts we need. Although one team of inspectors were recently prevented from carrying out their work, other teams have been conducting their operations as normal. Iraq has said that if they did not finish their inspections by June, then they would be told to leave. Mr. Butler said that he wants clarification on this point from Iraq. However, the head of weapon inspectors says that their job will last until they are satisfied they have destroyed Iraq's weapons of mass destruction.

Well, this work can be done quite quickly with full Iraqi co-operation. It'll end when it ends.

For the majority of Iraqis, the lifting of sanctions and the return of some semblance of ordinary life is their essential priority.

KHALED KHMAZI Baghdad resident: " They are trying to keep us in fear and it's an unreasonable case to keep us in this situation. We're Muslims, we shouldn't be living like this. They have been inspecting schools and kindergartens. These inspections are nonsense. "

RAGEH OMAAR

Baghdad

For months now, two sides have raised the stakes. The United States and Britain have continued to build up their military forces in the Gulf, whilst Iraq has said that it will not be intimidated. But, now the hour has arrived to see there is any room for compromise.

An inquiry has begun into allegations of abuse at Children's Homes in Greater Manchester stretching back over four decades. Police say forty people, mainly men, have complained that they were abused while they lived in the homes. The inquiry is expected to take at least a year.

A man from Mordaw Hamptom has been awarded to £200,000 in compensation of respect for more than five years in prison for the crimes he didn't commit. William Highcort heard from officers from the Westminster police force beat George Lewis and forced him to sign a false confession.

A hearing, which could win part-time workers millions of pounds in approved pensions has begun in the House of Lords. Unions are demanding £95 million in compensation for workers who they say have been victim of illegal discrimination.

INSURANCE

Insurance companies want an urgent meeting with the government over policies which protect loan payments if people lose their jobs. A man in County Durham says he was left with only three pounds a month after a ruling by the benefits agency. His insurance payout of £157 was deducted from his Job Seeker's allowance. Our Business Correspondent Peter Morgan reports.

Millions of people who fear unemployment take out insurance which will pay their mortgage or loans if they lose their job. But, it's now clear that if insurance is paid out personally to the man or woman insured, it can disqualify them from unemployment benefits. The issue has been raised by Labour MP, who was contacted by a constituent who had had his Job Seeker's Allowance withheld.

DEREK FOSTER MP Labour : " Clearly there is problem here. We can't have people who've acted very sensibly being penalised for being prudent and self-reliant."

The Department of Social Security says it's up to banks and building societies to guarantee insurance payments go straight to the lender, then to payout counter-back benefits. But, Europe's biggest insurer of personal loans said tonight that would be a massive task. Government is responsible for the confusion and government, it believes must now clear it up.

DES BENJAMIN Consolidated Financial Insurance : " Now, these consumers have paid in good faith a premium to receive a benefit from risks they're taking, whether that's a mortgage risk or a loan risk. To suddenly be told that this is going to be netted off

against the Job Seeker's Allowance is to be told your paying a premium for no reason at all, and this is very dangerous precedent for government to set.

Clearly anyone who has insured a car loan or any other borrowing would do well to check that if they lose their job, money is paid directly to their credit company.

PETER MORGAN

Business Correspondent

Around fifteen million people pay insurance to protect their mortgages or loans. But, unless the government or insurance industry acts swiftly to close the loophole, it appears many of those policies won't be worth the paper they are written on.

PETER MORGAN

BBC News Innercity

We've just heard that a man shot dead in a sectarian attack in Belfast tonight has died. He was 52, and worked for a taxi firm on the Almor Road.

RIOTS

Violent protests in Zimbabwe have forced the President Robert Mugabe to back down over steep increases in the prices of basic consumer goods. Police helicopters fired tear gas and people were clubbed in townships south of the capital Harare after rioting spread from the centre of the city this evening. Prices have been rising by as much as 20% following the collapse of the currency. From Harare, our South African Correspondent George ALAGIAH reports.

It's the second time in as many months that Harare has been gripped by violence. Unlike the previous occasion, today's unrest appears to have been a spontaneous reaction to a weekend announcement of impending price rises, especially for foodstuffs.

"We are very angry. We need some money, yes we need money."

"If you see something today, if you go tomorrow, you see that the price has changed. So everything has to be changed."

Africa's recent history is littered with examples of governments that have underestimated their people's anger where the simple task of getting enough food to feed a family becomes almost impossible. While most people left work and headed back to the townships, a protest in itself, small bands stayed on the capital where they looted several businesses. Here, one shopkeeper defends what is left of his store. The government's strong-arm tactics have only served to expose its desperation. Nearly 18 years after independence, the ruling Zanu Party is less popular than it has ever been. Mr. Mugabe is being blamed for country's ills.

"We are prepared to destroy anything. We want and are prepared to destroy everything. If the President comes here, we will destroy him, too."

The confrontation is not over. After dark, the unrest was reported to have been moved to townships that surround Harare.

No one should doubt the significance of this unrest. It's Mr. Mugabe's political authority that is being challenged from the streets of the capital, and the government's decision to re-examine some of the prices rises only addresses a part of the problem.

GEORGE ALAGIAH

BBC News Harare

SNOW

Gale force winds and blizzards have hit the north of Scotland cutting off power supplies in some areas and closing dozens of roads. In the most severe conditions of the winter so far, some schools and airports were forced to close. Tonight, though, conditions are beginning to improve.

Colin BLANE

Scotland Correspondent

Blizzards swept across the north of Scotland, hampering traffic and closing roads in the Highlands of Grampian. It was the force of the wind driving the snow that made conditions particularly difficult. Poor visibility and icy roads resulted in dozens of accidents and police have been urging drivers in the north and northeast to travel only if their journey is essential.

The snow storms brought down powerlines. This morning, 25,000 homes were without electricity, but repair teams in the Orkneys, the Western Isles, and the north of Scotland, have worked all day to try to clear the backlog.

Douglas GILCHRIST

Hydro-Electric

Most of our customers on the mainland should be on the day, and Orkney as well as should be on tonight, by late this evening. Unfortunately, Western Isles and particularly the Highlands, there still is a problem where there some customers may be off overnight. Many people had difficulty to getting at work and pupils stayed at home from more than thirty schools. For those commuters who brave the weather, the conditions were extremely difficult. Although the winds are expected to ease tomorrow.

Winter came late to Scotland this year, but across much of the country, it has now arrived with a vengeance. After the snow, falling temperatures are expected to create icy roads and hazardous driving conditions overnight.

Colin BLANE

BBC News Patsher

1932-1998

One of the pioneers of Rock'n Roll, Carl Perkins has died in Nashville, Tennessee. He was sixty-five. Carl Perkins is credited with developing 'Rockabilly'- a cross between rhythm and blues and country music. His song 'Blue Suede shoes' and his guitar playing influenced the careers of amongst others, Elvis Presley and the Beatles.

NEW CAR

The Jordan Motor Racing Team have unveiled the car which Damon Hill will drive in this year's Formula One World Championship. Jordan hope that the car will help them to win their first Grand Prix.

Neil Benett reports.

It will take a real stretch of the imagination to see what it has to do with motor racing but the launch of the new Jordan car said alot of the scale of the team's ambition. They hired out Albert Hall, a troupe of acrobats and even by Formula One standards, it was a spectacular prelude to the 1998 season. The performance that counts of course, has to come on the track, and Jordan reckon they have now have a car to compete with the best. It's powered by a Honda engine, and the aim is to secure the first Grand Prix winner for Jordan in seven years of trying. The 1996 Champion Damon Hill will surely have a better chance to add to his 21 wins than he did last season.

DAMON HILL Jordan Team Driver "I'll be pleased to get the end of the race actually. That will be an improvement over last year, but the real goal is actually to win some races, that we have to got to strive for that and I think we can do it."

60% of the team's sponsorship money comes from the tobacco industry. In the long term Formula One is going to have to reduce its dependency, but for the moment Jordan says it can't do without it.

EDDIE JORDAN Team Owner: "I think if they withdraw, we have to look out the whole situation and I think Jordan will have to move out of Europe, which I think will be a

disaster for everybody because of the technical knowledge that Britain particularly has, and I think that we would be lot less competitive. "

Jordan have a reputation as the fun team of Formula One. With Hill on board, they now have a proven winner and the partnership ensures a maximum British interest in the 1998 season. Damon Hill will also have the chance to show his critics that it's not just the car, but the technology which brings success, and the driver as well.

Neil Benett

BBC News

And now back to our main story, Sinn Fein's meeting with the Prime Minister and today's two sectarian killings in Northern Ireland. Our Ireland Correspondent Dennis MURRAY is in Downing Street.

- Dennis, is there a sense now that the sectarian attacks are spiraling out of control, that the province is retreating to its grim past?

DENIS MURRAY

Ireland Correspondent

I think that has to be the fear. I don't think one can say at this stage, that things are out of control, and there have been far worse times than this in Northern Ireland's history, and it's recent history even, but I think the government will be very concerned about this.

- The organisations that claim responsibility for these killings have not subscribed to the outside of the peace process. Nonetheless, what sort of pressure is this putting the peace process ceasefire under?

Well, it must be putting it under a fair bit of pressure that many politicians have agreed on in the past few days is this kind of thing is such a reminder of a bad past that really what it ought to do is to focus the minds of the politicians. Gerry Adams was saying that he was coming to Downing Street today. And, I think people in Northern Ireland would be hoping that is exactly what happens. So, there is some kind of new political settlement that hopefully means an end to this kind of thing.

- And, how do you read today's meeting in Downing Street, Dennis? Downing Street afterwards was saying that it was positive. But, Martin McGuINNESS was saying that the situation was very grave.

Well, he feels it is very grave, and apparently both Tony Blair and Gerry Adams were using almost the same language about staying dedicated to the process, trying to get agreement. What Sinn Fein were told by the Prime Minister was that as you have reservations with this document, it's not the most perfect document in the world. But for the moment it's going to provide the basis for the negotiations and if you do have problems with it, the place to be talking about that is in the talks at Stormont.

- Dennis, thanks very much indeed.

-

News night in on BBC2 at 10:30

That's all from 9'o clock News, good night

.

20. 01. 1998

BBC News

Goodevening,

The series of sectarian revenge killings in Northern Ireland has apparently given the talks to find a political settlement for the province a new sense of urgency. Politicians on all sides have said that the attacks will not derail the peace process. And, the Chairman of today's sessions, said that they focused the minds of those taking part, and he thought the main deadline for an agreement would now be met. The family of a Catholic taxi driver, shot dead last night, have made a public appeal for the murders to stop.

Denis MURRAY

Ireland Correspondent

Flowers on the pavement in the wind. The mourners tribute that can be paid to the victims by those who feel themselves powerless in the face of the gunmen.

These bouquets lay where Larry Branen was shot dead last night, a Catholic taxi driver just making a living, the latest of victims of those who believe murdering someone of another religion is some kind of a blow for their cause. Larry Branen was about to marry a Protestant woman, his two best friends were Protestants, too.

Eilish O'REILLY Victim's Sister: 'Absolutely non-political view. He wouldn't have had, you know, time for anything like that. That's why I have said to the man on the radio. We would want absolutely no retaliation, and there is nobody to take anybody's life, even of my brother. Because, My mother wouldn't want it, and the rest of the family wouldn't want it. My brother believed, 'Live and let live.' And well this is a terrible tragedy that we will have to deal with. We don't want this to be forced upon anybody else. Because, we have to draw a line somewhere, and we have to stop somewhere. I mean more of this scene isn't going to make this place any better."

"Making this place better." That's the aim of the current talks. Of every single predecessors of thirty years it's taking place against a background of violence. Yet, it continues despite the fragile nature of the peace process.

On the Republican side, Sinn Fein, led by Gerry Adams, doesn't accept the blueprint document. There is no prospect for a United Ireland, but it's committed to staying in the talks. The main nationalist opposition party, the SDLP, has reservations for some proposals in the document but accepts it as a basis for negotiation. On the Unionist side, the largest party, the Ulster Unionists, led by David Trimble, welcome the document, because it reinforces North Ireland's links with the rest of the U.K. The two smaller Unionist parties, the UDP and the PUP, with links to the paramilitaries, have decided to stay in the talks. One of the international chairmen of the talks told me he believes that the participants are united by the latest murders, and their search for agreement.

Harri HOLKERRI Talks Chairman "The negotiation atmosphere is better ever before during those almost two years I have been involved in the negotiations and much more better than that was when I came here for the first time more than two years ago."

- And, it's your assessment that the parties are really trying to attack this, and get the resolution by May?

Well, there are many stones on the road which must be turned around, but I have a certain confidence that I'm unnecessary after May.

All the main parties have problems at the talks but even so, the negotiations are in much better shape than anyone had a right to hope even two weeks ago. And a genuine agreement might really mean that the killing will finally stop.

Dennis MURRAY

BBC News Belfast

ALGERIA

A bomb has exploded on a bus in Algeria' killing one person and injuring more than twenty. It happened in the capital of Algiers, as a European Union delegation led by Foreign Office Minister Derek FATCHETT held talks with government officials on the mounting violence in the country. More than a thousand people have been killed in the past three weeks, many by having their throats cut or being burned alive. Our World Affairs Editor John SIMPSON reports from Algiers.

The bus had been filled with people going home for the traditional meal at the end of the day's fasting in this holy month of Ramadan. It has happened often before in Algeria at important political moments. But in these circumstances, it is impossible to know who is responsible for the killing and the maiming so many innocent people, or why precisely the massacres are done.

The bombing made the visit made by the European ministers all the more relevant yet it is clear that nothing much has come out of their few hours of meeting with government officials and opposition groups. The British Minister leading the group, Derek FATCHETT, told the Algerian government the best way to demonstrate that it had nothing to do with the violence here was to allow a United Nations Human Rights investigation. This the Algerians flatly refused to do. Off camera, someone told us that there was a general feeling that the government has something to do with it.

Derek FATCHETT MP

Foreign Office Minister

If the Algerian government is not able to carry out its people or able to dispel the rumours about the conspiracy over Algerian authorities' complicity in the massacres, then, it is again important that there is a need for outside view for what is going on. The Algerians reassure us that there is no evidence, no reason to believe that they are involved in any conspiracy or are involved anyway in any of massacres.

These are the first television pictures taken immediately after a massacre here. A BBC cameraman filmed them in the City Hamad, just outside Algiers last week. He got there even before the police. The weapons the killers had used were still around and the job of clearing up bodies wasn't yet over. Our cameraman found that the victims had known exactly who the murderers were. In one case, a son has killed his own father.

The villagers told the cameraman that the murderers had belonged to a shadowy outfit, called GIA, the Armed Islamic Group, that the victims, they said, were members of another underground organisation, the Army of Salvation, which has decided to end its campaign of violence. But, then there are those who say that the GIA may be infiltrated by government agents. The fact is nothing here is necessarily what it seems. The Algerian government isn't prepared to allow outsiders, like the European Union or the UN to get too closely involved.

John SIMPSON

BBC News Algiers

FUNDING

Here, William Hague has promised that the Conservatives will return any party funds found to have come from illegal sources. We have reports that a Hong Kong businessman, accused of drug dealing gave the Conservatives £ one million in 1994. The man's family demanding the money back, because they say the Tories, who were then in government, didn't do anything to help them.

Nicholas JONES

Political Correspondent

This Hong Kong businessman, photographed with John Major, is the son of an alleged heroin trafficker who gave a million pounds to the Conservatives. Six months before the

family handed over their money, Christ Patten, then the Hong Kong Governor, attended the launch of their new newspaper. Mr. Patten has denied any of the donation. The family are demanding their money back saying that the British Government did nothing to get drug charges dropped. Although the Conservatives insist there was no deal with the family, they are under pressure to return the million pounds. William Hague, visiting a London brewery, was promising a clean up in Tory Party funding.

William Hague: "If anybody proved any money would come from illegal sources, we would return it, and as I have said, we have now changed our approach to funding completely in the Conservative party. There will be no controversies of this kind in the future. Because we have made absolutely clear that we are going to be open about our funding and we are not going to accept any money from any foreign sources in the future."

A former senior conservative fundraiser thinks political parties must be much more careful in future when accepting money, and reject any attempt to buy political influence or favours.

Sir BRIAN WYLDROSE-SMITH

Former Conservative Party fundraiser

Our keeping of fund raising completely clear of politicians, and anything run by the Treasury, and Treasurer is responsible, and they make them in they are sad you don't know politicians.

Labour too have had their party funding problems. As underlined by last year's controversy over the £ one million fund donation from the Formula One Boss, Bernie Ecclestone. He is refusing to take his money back, and it's still in Labour's bank account. Stephen BYERS MP Education Minister: "One of the Labour Party has given Bernie Ecclestone a check for his £one million . We repaid that money. It is for Mr. Ecclestone, who decides what to want to do with that check."

Lord Neil, Chairman of the Committee on Standards in Public Life, says by the end of the month, he wants much fuller information on the money which the parties have received.

The government are promising tighter laws on political funding, a ban on foreign money and the identification of anyone giving over £5,000, but the parties might have to go even further and take no more big donations at all.

Nicholas JONES

BBC News Westminster

CLEARED

The Paymaster General, Geoffrey John has been cleared of breaking the rules of the House of Commons by failing to declare his interest in an overseas financial trust. The Commons Standards and Privileges Committee said it would be better if Mr. Robinson have given details of the trust in the registrar of MP's interest. Both the Conservatives and Liberal Democrats say his position as a Treasury Minister is now untenable, and have called for him to be moved.

EUROPE

Tony Blair has said politicians from all parties are now coming together in a patriotic alliance that supports Britain having a central role in Europe. In the Hague, the Prime Minister said the issue of Europe is breaking down old political barriers in Britain.

Robin OAKLEY

Political Editor

Tony Blair has a political ally in the Netherlands Prime Minister Winkler. Even if they are urging him to join a single currency sooner, the Dutch see a British Prime Minister with an imposing majority as a useful counterweight to the dominant Franco-German

axis. Mr. Blair's message to Europe was that Britain's six months EU Presidency will focus on the practical.

Tony BLAIR PM

This, as Wencock would say, is the overriding priority of our presidency. To help create a Europe that works for the people, to make people feel more prosperous, safe and free because of what the European Union is doing for them.

But, there were home thoughts from abroad. New government opinion polling shows seventy per cent of the British public supporting EU membership, and Mr. Blair claims new Labour's had bought a seat change.

"Since the election, there is evidence of a remarkable shift in the public opinion. The narrow chauvinism of the years of the former government are gone. There is new confidence in Britain, a sense of dynamism and adventure. And as a result, people are no longer frightened of Europe."

He hopes to use that mood to reshape British politics.

"The issue of Europe is beginning to break down the old political barriers in Britain. Politicians from all parties are slowly coming together in a patriotic alliance in favour of Britain's central place in Europe."

Mr. Blair plans over months ahead to craft that alliance into a formal pro-European committee. Tonight, he won a clear Dutch backing for his plan to have Europe itself concentrate on creating jobs, tackling crime and opening its markets.

This was as speech for two audiences. Mr. Blair set out his reform agenda to convince Continentals the British EU presidency will bring practical benefits to people's lives. By seeking to justify his claim that Britain is leading in Europe, he is seeking to build cross-party support and to turn Euro-sceptics into an isolated minority.

Robin OAKLEY

BBC News The Hague

ASSAULT

The former Yorkshire and England cricketer Geoffrey BOYCOTT has been given a three-month suspended jail sentence by a French court for assaulting his former lover. He was also fined over £5,000 for punching Margaret Moore twenty times in face and body in a hotel in the south of France.

Hugh SCHOFIELD

Paris Correspondent

It was Margaret Moore's persistence that got this case brought to the court and this afternoon, she was basking in her success. Geoffrey Boycott's former girlfriend had been in holiday with him at a hotel near her where the incident took place. Photographic evidence as well as doctor certificates produced in court showed the result. Severe contusions beneath both eyes. Mrs. Moore said she couldn't work for six months. Earlier, she told the judge the sequence of events - an argument over money, he accusing her, a business associate, as well as a girlfriend, of not making enough for him. In their bedroom, she found him packing to leave and the row had generated into violence. Mrs. Moore's lawyer said that Mr. Boycott's behaviour had been a mixture of brutal and the curlish. Not only had he bitten her, he had left her to pick up the £ 4,000 hotel bill.

Mr. Boycott himself wasn't in court, but in a fax that was read out, he gave his version of events saying Mrs. Moore had been hysterical when he refused to marry her and slipped, causing herself the injuries. Awarded a franc in symbolic damages, Mrs. Moore emerged from the court saying she was delighted that her former lover had been served a lesson.

Margaret MOORE: "Well, I'm very pleased that justice is being done in France, and that the French courts have listened to me, and I'm pleased with it that he has been found guilty, because he is guilty."

Technically Mr. Boycott now has ten days in which to oppose the court's decision. If he doesn't, the verdict and the blot to his reputation will stand.

Hugh SCHOFIELD

BBC News Graz

Trustees for the Princess Diana of Wales Memorial Fund have expressed their confidence in their solicitors. But, they said they put any future legal work out to tender. There has been controversy over reports of solicitors Mischcon de Reya, had charged the fund half a million pounds for eleven weeks' work.

The Lannechire Butcher's firm have been censured for an outbreak of brocoli food poisoning, in which twenty people died, has been fined more than £2,000. The company John M. Barr and Son admitted two breaches of food hygiene and safety regulations.

It was scuffles this morning when the police tried to stop protesting farmers taking a cow into Downing Street. They wanted to present 600,000 names on a petition calling for more government help for their industry.

COMPLAINTS AGAINST ESTATE AGENTS

Complaints against estate agents could now be taken to an Ombudsman. Victims of malpractice can claim compensation of up to £50,000. But, the new scheme set up by the industry is voluntary, and critics say it will not deal with the worst offenders.

Jonty BLOOM

Business Correspondent

For nearly everyone, buying a house is the most expensive, and complicated transaction that they will ever make, and stressful enough. But, for far too many people, the whole experience turns into a nightmare. Nikki Davis and family tried to buy a home in London two years ago, but someone offered more for it, and that was bad enough. But, then, they discovered that the rival for their dream home was their own estate agent.

Nikki DAVIS : "The real estate agent who, when we set out, you know, we thought was acting in our best interests, and wanted to sell our house as quickly as possible, but in fact transpired, that were rogues, which is the best way of putting it."

Of complaints against the real estate agents, that one failing to declare a personal interest in a property is one of the biggest. Others include taking a bribe from a buyer not to pass on a higher offer to the seller and forcing up the price by lying to the buyer, and claiming that there's a rival and a higher offer.

But, estate agents insist that it is just a few cowboys are tarnishing their image, and today, they have launched a new scheme to try to clean up the industry.

David QUAYLE Estate Agents' Ombudsman: "The buyer and seller will get, through using a member agency, access to standards of service, and best conduct, professional conduct dictated by a Code of Conduct, a practice which has been endorsed by the General Directorate of Fair Trading, plus to redress if things go wrong."

But, for many in the industry that doesn't go far enough. They think radical action is needed.

HUGH DUNSMORE-HARDY National Association of Estate Agents: "We very much welcome the introduction of this scheme which is certainly expected by all our members to come on board as soon as possible, but of course, the ultimate goal is to have the introduction of minimum standards of competence which will then ensure that the public is dealt with by qualified estate agents across the country. "

And, that may be on the way. The government is considering radical reform of the housing market.

That could mean new laws to make verbal contracts binding as they are in Scotland, and compulsory training and licensing to drive out the worst elements from the industry. If the Ombudsman can't improve the estate agent's image, it seems the government is perfectly willing to do it for him.

Jonty BLOOM

BBC News London

CHINA

The Foreign Secretary Robin Cook says he hopes that Britain and European Union can secure the early release of some dissidents held by the Chinese authorities. After meeting with Chinese President Jiang Xemin in Beijing he said a new more open partnership with the China has started following the handover of Hong Kong. Our diplomatic editor Henry Hen has been to Beijing to see how Chinese politics is changing under the new regime.

President Jiang Xemin was affable and expansive. He has had a good year, consolidating his position as Deng Xiaopin's successor and drawing political credit by recovering Hong Kong from Britain. He seemed ready to share benefits with Britain offering what Mr. Cook called a fresh start in relations. It's an enticing price, China's new consumers have been out in force this week at the opening of Beijing's latest shopping mall. The economy is busy, prosperous, and successful. Shrugging off Asia's economic woes. Freedom has brought benefits but the communist leaders shy away from extending it to politics.

Prof. Shaiah Cheng Wan wants more democracy. Those very ideas get people to be put in jail, but he remains free. Ignored by the Chinese press, but still able to come to the BBC, it's a tiny taste of tolerance after years of repression. And, I'm struck with the similarity within the interviews given just before the Tiannenmen massacre. Prof. Cheng thought President Xemin found it politically useful to have somebody talking about democracy, but had shown no interest in introducing it.

Into this confusion comes Robin Cook, looking for a modern relationship with a modernising country. What's still unclear is whether Chinese aspirations for international respectability will produce genuine change. Their leaders object less to being pressed on human rights, but give little ground.

Robin COOK MP Foreign Secretary: "I spoke also in the support of European Union's list of human rights cases, which cause us concern, and the raise in number of individual cases including Wang Deng, the student activist, who was one of the main organisers of the demonstrations leading up to the events in Tiannenman Square."

Tiannenmen Square will always be stained by the memories of what happened here. But, the political consequences are at last starting to get out of the system. It doesn't mean that China is becoming democratic or more liberal. But, it does put the political debate back on the course it was following a decade ago, before the massacre.

Brian Henry Hen

BBC News

Beijing

CUBA

The Pope visits Cuba, one of the longest surviving communist states, for the first time tomorrow, cementing an unlikely friendship with President Castro. They first met just over a year ago. The Pope made such an impression of the President that it was immediate acceleration of religious tolerance. Fewer than half of Cuba's eleven million people are

Catholic, but workers are given time off to welcome the Pope to the capital Havana and to attend masses that he is celebrating.

Alex KIRBY

Religious Affairs Correspondent

The image may be familiar, the setting is not. One of Catholicism's most cherished icons, the secret heart of Jesus, takes shape in Havana's Revolution Square, the symbolic heart of Fidel Castro's Cuba. The clearest possible sign that the old order is changing fast. In downtown parishes spreading are spreading the word of the Pope's visit, even some Catholics are now know a little about their church and its Pontiff. For the clergy themselves, life is busier than it's been for a generation. What used to be an atheist state, no longer frowns on religion, but embraces believer citizens, and Catholics like Octavio Rubido are finding their church transformed.

Octavio Rubido

"When I was baptised here in 1961, it was very different. Just one or two children, done very quickly. But today, for instance, thirty or forty children are baptised in a single ceremony."

When the Marxist president met the anti-Communist Pope in Vatican 14 months ago, something happened. They got on so well that Doctor Castro called their the most transcendent day of his life. To welcome the Pope to Cuban soil will be a public relations triumph in itself. And, the government says it has no hidden agenda.

Isidiro GOMEZ Religious Affairs Ministry: "We don't have no political expectation. We haven't invited the Pope to gain anything in political terms. We hope this visit achieves its purpose of being a religious visit."

Evidence of poverty and decay everywhere. In the post-Soviet world, Cuba has few friends, and one unyielding enemy. The United States, and its embargo on trade with Havana. For elderly Cubans like these, the embargo baleful effects are all too real. This church-run home, tries to soften its effects, and its hosts are hoping John Paul will once again denounce the embargo without criticising their own poor record on human rights. Even now although so much has improved, groups like the Church remain firmly under control.

Cardinal Jaime ORTEGA Archbishop of Havana: "In terms of media access, no. We're not happy. We would have liked more time on television to put our message across. In this area, there has been quite a problem."

Now though the Cuba's Catholics are trusting that the visit will reinforce their grounds for hope.

Not only physically restored, but free increasingly shackles of the past, the Catholic Church in Cuba is enjoying a rebirth. And its main rivalry with the communists for the souls of believers is changing too, melted by the clear regard of Pope John Paul and Fidel Castro for one another. For all Cubans, this visit could be a new start.

Alex KIRBY

BBC News Havana

BROADCAST

Here, political parties have given a mixed reaction to the proposal that party political broadcasts should be scrapped except for election time. The idea comes from the broadcasters, including the BBC and ITV.

Nick HIGNAM

Media Correspondent

Herald MacMillan, in 1953, in his first televised party political broadcast complete with real people.

Conservative Party

May 1953

Now, let's meet Mrs. Sawpa. Hello, Mrs. Sawpa, thanks for inviting me here. It was very kind of you.

Conservative broadcast

September 1991

Modern broadcasts are rather more sophisticated. Some use visuals and music, reminiscent of the Home Use commercial. A few use celebrity endorsements.

Liberal Democrat broadcast

April 1997

You like our Leader, and our policies. We have experience and you vote us, if etc. etc.

But, the public, it seems, wouldn't miss them.

- You know what, when I see a political party broadcast, I switch on over to the other side, to be honest.

- I think we have seen through many politics, and this has been used in any way.

- Nobody watches them. It's just point scoring, isn't it?

Now, the TV and radio companies want to scrap broadcasts except at election times, and revise the rules over which parties qualify, arguing that there's quite enough political coverage as it is.

COLIN BROWNE

BBC

Linking the broadcast to the time when people actually have to take a decision about the parties, and when they hear a great deal about the political parties matters as more and more importance than having the broadcasts in between the elections when not a great deal is happening. And then, people's minds are not focused on taking decisions.

The Conservatives are happy with the idea, but Labour headquarters said the broadcasters' proposals are arrogant, and would diminish the democracy.

PETER MANDELSON MP Minister Without Portfolio: "The broadcasters are putting themselves about the public thinking that they know better and they can act as editors, and they can provide a filter between the politicians and the public. And, I think that's wrong not just for the Labour party, but for all political parties."

Labour broadcast

April 1997

.. because understood what has been done ..

Tony Blair wanted to be the only one to put the kettle on during Labour's election broadcasts last year. Even so, his party doesn't want to lose its right to communicate direct with voters all-year around.

Broadcasters say what they want to hear what both the parties and the public think of their proposals. But, what they haven't said is whose views will win out, if it seems more likely many politicians want the system to continue, but viewers and listeners are quite happy to see it changed.

Nick HIGNAM

BBC News Westminster

And, the main news again tonight, the Chairman of today's sessions of Northern Ireland peace talks, has said that the series of sectarian killings in the province has focused the minds of the parties taking part, and he believes a settlement by May is now possible.

That's all from BBC NEWS, Good night.

21.01.1998

President Clinton faces new sex allegations. Some say these could lead to impeachment. And the hoaxer who was put straight through to the Prime Minister.

Good evening. The IRA has rejected the British and Irish Governments' framework for a peace settlement in Northern Ireland.

IRA STATEMENT

In a statement issued in Belfast tonight, it said it "didn't regard the proposition as a basis for a lasting peace settlement.", but that it was "a pro-unionist document and has created a crisis in the peace process." It goes on to say that in attempting to impose the heads of agreement document on the talks process, yet another British Prime Minister has succumbed to the 'Orange Card.'" There was another sectarian killing in Belfast tonight. A Catholic shot dead at the wheel of his car. It was the fourth sectarian murder in three days.

DENNIS MURRAY Ireland Correspondent: Another murder. Another circle of family and friends grieving for a lost loved one. And all because some self-appointed executioner believed killing someone else of a different religion advances some kind of cause. The latest victim was just getting into his car after leaving work in the Loyalist Gullygol Road area of Belfast when he was shot a number of times from close range by a lone gunman. The dead man was 55 and a Catholic. No group has admitted responsibility but it seems certain that Loyalists were responsible. Among those to condemn the murder were the Sinn Féin President, Gerry Adams, who said in a statement that Loyalists were attempting to bully the Irish and British Governments into accepting no political changes. Unionists, he said, by failing to show good faith in the talks were along with the actions of Loyalists, creating a political vacuum being filled by the killing of Catholics. That is one of the things he had told the Prime Minister on Monday on what the Republicans clearly perceive as a lack of movement he got then led to today's IRA statement. Republicans have always believed that the peace process is based on a joint initiative by Gerry Adams and the main nationalist leader, John Hume. He though, has accepted the government's blueprint document that the IRA has rejected.

JOHN HUME MP Leader, SDLP: This is not an imposed settlement in any shape or form that every statement seems to imply. But it is a document to begin real and serious discussions and it will be up to all parties to put forward whatever proposals they wish to put forward under the headings of agreement."

The warned Unionists and others saw the IRA statement as evidence of the belief that Republicans were never serious about the peace process.

KEN MAGINNIS, MP Ulster Unionist Party: The IRA have shown through this statement that the experiment of bringing them to the table of democracy is not working. Their politics is predicated on the threat of violence or the use of violence. And insofar as that is the case, they are unable to deal with the political reality that faces them."

Lord ALDERDICE Leader, Alliance Party: It is suggested by this intervention by the IRA that really they're not prepared for democratic outcome. They are only prepared to accept an outcome that is on their terms. And even if it is signed up for approval by the British and Irish governments, by Constitutional Nationalists, Unionists and by those of us who are in the center, if it's not along their line, then they are not going to accept it."

Yet another family in mourning. The funeral today of 28-year old Ferbil McCusker murdered by Loyalists at the weekend. A bishop said at his funeral that the recent spate of killings must not be allowed to derail the talks. That's certainly most people's hope, but their fear is that governments on all sides have the potential to do just that.

DENNIS MURRAY, BBC News, Belfast

Dennis Murray joins me now from Belfast. Dennis, the politicians that have already rejected this blueprint for a settlement. Why have terrorists themselves done so?

DENNIS MURRAY Ireland Correspondent: Well clearly to give the clearest backing they can to their political leadership in the shape of Gerry Adams and Martin McGuinness. I think they have done it to try to put pressure on the Prime Minister. And part of the subliminal message of this is that the IRA's patience is not infinite and coming at it from another angle, their message to Tony Blair is "You're running out of time." The language is very strong in this statement and it's reminiscent of the kind of statement that the IRA put out before their first cease-fire collapsed in 1996."

There is no explicit threat of an end to the cease-fire, but you're saying that implicit?

"I think that it has to be taken as that. As I say, it is very reminiscent of the kind of statements that came out before the cease-fire ended. The IRA is adding its voice to that of Sien Finn. I think the language is being taken that way. And as you heard with Ken McGuinness and John Alderdice both saying there, it looks that the IRA and Sinn Fein are in the process as long as the IRA is getting its way. They feel very strongly that there is a threat here, at least the use of a threat, if not the use of violence."

Dennis, thanks very much.

President Clinton has denied that he had an affair with a young member of his staff and then told her to lie under oath to protect him. It is claimed that Monica Lewinsky, who is now 24, perjured herself after being summoned to testify by lawyers for Paula Jones, who is suing President Clinton for sexual harassment.

BRIDGET KENDALL Washington Correspondent: At a fundraising event last night, there was no visible sign Mr. Clinton was perturbed by the latest leaked allegations that are now rocking Washington. But today, he swiftly issued a statement saying he was outraged at the suggestion he'd contrived to cover-up an affair with a 21-year volunteer at the White House. This afternoon, on American public television, he repeatedly denied the charges.

The Newshour with Jim Lehrer, PBS

"That is not true. That is not true. I did not ask anyone to tell anything other than the truth. There is no improper relationship and I intend to cooperate with this inquiry. But that is not true,"

This latest twist comes as a result of Paula Jones' sexual harassment suit against the President and the string of women summoned by her lawyers for questioning under oath about whether they were the target of sexual advances from him. Among those questioned were women working at the White House, including a young volunteer called Monica Lewinsky, who was asked and apparently denied she'd had an affair with the President. But what's now being alleged is that she confided in a former White House aide called Linda Tripp, that there had been a sexual relationship and that both President Clinton and his friend and golfing partner, Vernon Jordan had advised her not to tell the truth if she was summoned for questioning. What's more, allegedly, Mr. Tripp serendipitously recorded those conversations and then handed those tapes over to none other than Kenneth Starr, the Whitewater special prosecutor, who for the past four years has been investigating possible cover-ups in the Clinton White House. He now apparently plans to expand his probe on the grounds that if the U.S. President was involved in with the tampering with witnesses, that's a serious matter. So far, there has been no word from Miss Lewinsky who is expected to be summoned later this week for further questioning. Her lawyer is non-committal.

WILLIAM GINSBURG Monica Lewinsky's Lawyer: It's true, I have questioned his ability to lead. However, I am not stating that it is true.

Mr. Clinton's lawyer has brushed off the allegations as preposterous.

"I smell a rat in all this."

Clinton Investigation Birmingham AL / New York

But on American television this morning, one former Clinton advisor warned they could have far reaching consequences.

GEORGE STEPHANOPOULOS Former White House Aide: If they are true, they are not only politically damaging, but they could lead to impeachment proceedings. But, they are all just questions right now and that is why we all have to take a deep breath before we go too far here without underestimating their seriousness.

Many details still remain unconfirmed. But the idea that the President of the United States might have obstructed justice is a very serious charge and if it were to be substantiated, Mr. Clinton could be in some very considerable trouble.

Bridget Kendall BBC News at the White House in Washington

DEATH RATES

Here, new lead tables for hospitals can identify those where there are high death rates. The government also intends to send 'Health Hit Squads' to hospitals where patient care is thought dangerously low. While some doctors are worried that the lead tables could give a misleading view of a hospital's performance, Ministers say they will ensure that second best is just not good enough.

NIALL DICKSON Social Affairs Editor: They know all about Lead Tables at Falkirk Royal Infirmary. When performance results were first released in Scotland, they showed the hospital had a high death rate among stroke patients. But it has had the right impact.

IAN MULLEN Falkirk Royal Infirmary: We felt it was necessary to take some immediate action and we established dedicated stroke cures. We appointed a consultant with a particular interest in stroke medicine and who was responsible for stroke patients. And we also installed a CT scanner within the hospital and that has made a very significant difference.

The new performance measures for England will show how well or badly hospitals and other services are doing. They will reveal how many avoidable deaths there are. How many patients are re-admitted soon after discharge. And how successful doctors and nurses are at saving the lives of patients with conditions such as breast cancer.

TIM MATHEWS St. Thomas' Hospital: By and large, the anagest does perform well, consistency well. There are some areas where it doesn't. I think one of the problems is being for a number of reasons problems fester. And then a problem only gets tackled when a major problem erupts or an issue explodes in some way.

In the past, hospital staff have been wary of outside interference and worried that death rates and other measures could be misunderstood. But the British Medical Association says that a hospital should know how their death rate or operation compare with others.

Dr. JIM JOHNSON British medical Association: They might have a feeling that is not very good. But it really doesn't know. It might be good, it might be average, it might be appalling. There is nothing to compare to. There is a lot of work to do in getting this data, this information so that hospitals can compare their performance with what everybody else is doing.

'Lead tables' will always be a crude device. But there may well be good reasons why more heart attack patients die within thirty days in one hospital compared to another. Such variations raise questions rather than provide answers. But Ministers are determined to tackle poor standards. Centers of excellence like this say they have nothing to fear from greater scrutiny.

Niall Dickson BBC News St. Thomas' Hospital

FXERTILITY ROW

Here have been calls for tighter checks on women undergoing fertility treatment after reports that Britain's oldest new mother, 60-year old Elizabeth Buttle deceived her fertility clinic into giving her treatment. She said that she conceived her baby naturally. Her case is now being investigated by the Human Fertilization and Embryology Authority. Our Health Correspondent, Fergus Walsh reports.

Copyright "The News of the World"

Elizabeth Buttle said, "Motherhood at 60 was down to clean country air." But it now appears it was not quite so simple. She is believed to have paid for invitro fertilization treatment at this clinic, involving the donation of an egg from a much younger woman, something normally intended to help childless couples. The clinical director said they had to trust patients that could refuse permission for them to contact their G.P.

Dr. SUSAN BATES

London Fertility Centre At the moment, we don't have patients before birth certificates and we have no way to corroborate. I think in this case has created a lot of disquiet amongst all fertility specialists and I think we will all have to think again and I think it is all very sad but the doctor-patient relationship is not an open one."

Clinics offering IVA treatment are regulated by the Human Fertilization and Embryology Authority. Its code of practice says it should carry out reasonable checks on every patient, including their age and medical history. It is now expected to review the procedures used by clinics throughout the country to verify if patients are telling the truth. The Hardy Street Clinic, run By Prof. Ian Croft is the only one in Britain that treats women up to the age of 55. Another leading expert, who won't treat women who are older than 50, says the HFEA should set a national age limit for treatment.

SAM ABDALLA Lister Hospital: It is time for the Human Fertilization and Embryology Authority, which is the government-appointed body that looks after all in-vitro treatment, to set up an upper age limit, at which we all abide by. It is very difficult for single doctors here and there to take that decision and it should be a 'society' decision."

RUTH DEECH Human Fertilization Authority: According to the original stories, Mrs. Buttle was giving birth naturally when she was 60, and it did seem that the doctors were accepting this as possible. So I can imagine there would be a lively and difficult debate if someone sat down an upper age limit.

Mrs. Buttle herself is believed to be with her two-month son at the home of her 35-year old daughter in West Wales but has so far made no comment.

Fergus WALSH BBC

The Deputy Prime Minister, John Prescott has ordered an inquiry into the activities of the three companies which lease rolling stock to Britain's train operators. There has been widespread concern about the huge profits made since rail privatization. The rail regulator who will conduct the inquiry has already criticized the companies over the costs of leasing deals, train maintenance and lack of investment in new rolling stock.

The Conservative MP, Alan Clark has won a High Court action against the London Evening Standard over a spoof diary column called 'Alan Clark's Secret Political Diary.' He claimed it was damaging his reputation as a serious historian, because people wrongly thought that he was the author. And finally the family of Diana, the Princess of Wales, will hold an open-air concert to celebrate her life in June. The concert will take place on the grounds of Otho Park, close to where Diana is buried. 15,000 tickets are to go on sale in late February with proceeds will go to the Princess' Memorial Fund.

President Robert Mugabe of Zimbabwe, has ordered a review of price rises which have triggered three consecutive days of rioting. Tonight, the capital, Harare remains tense, with businesses and shops closed. Troops are being deployed with orders to shoot troublemakers.

GEORGE ALAGIAH Harare: You would have to go back to pre-independence days to have seen this kind of thing in Harare. Sending the army into townships is virtually an admission that this crisis is more than a law-and-order problem. The government has not faced this kind of threat before.

TREVOR NCUBE Editor, Zimbabwe Independent: If it wasn't in danger, I don't think he would have sent the whole army into the townships. They have realized that there is a threat of some sort and if the situation will be allowed to go on as it had been going yesterday, there is the threat that it is coming closer to the seat of government and that is a stakeout." Hambari is what they call a high-density suburb here, an euphemism for an overcrowded township where half the young people are unemployed. "So, in this small area three families live." This is where many of the looters came from. The unrest was sparked off by a fifty percent rise in the price of some basic foodstuffs, beyond many people's reach.

"What do your customers say? Can they afford this?"

"They have to sacrifice, but they are complaining each and every hour." An already rising inflation rate was pushed even higher when President Mugabe started paying out an unbudgeted 150 million pounds to disgruntled war veterans last year. But he blames the private sector and the government now threatens to return to the discredited policies of price control.

CHEN CHIMUTENGWENDE Minister of Information: If the market forces are creating such hardships, and this is proving to be possible for our people to survive, then we certainly have to review that and see what we can do about it."

This shopping mall in a black township was once a showcase of development. What is shocking is what people had been hitherto be so politically subservient should now cause such havoc. It is as if Zimbabweans have gone through some sort of psychological barrier. It is never easy to judge the extent to which this kind of hooliganism can be described as political protest. What is clear though is that there is anger and frustration in the air and much of it is directed at the government.

GEORGE ALAGIAH BBC NEWS HARARE

NUMERACY

Here, a new plan to give primary school children at least 45 minutes math's teaching everyday has been announced by the government. Ministers want primary schools in England and Wales to place a greater emphasis on mental arithmetic. Some of the proposed methods are already being piloted in a number of schools. Our Education Correspondent Mike Baker has been to see one school's new, if traditional way of teaching math's.

"Remember your last score, how quickly you did it, now try to beat that today, go!" Math's lessons at Harrodgate Primary at Stockwood-at-Tees opened with a quick fire summaries. It is one of the many changes introduced because the old methods were not working. "Next up, 'Divisions' and 'Multiplication's'."

Most of the time, children sit in a horseshoe shape, facing the front so the teacher can address them all together. The methods come from Hungary and Switzerland, where mental arithmetic and number work is the priority. Each class does 45 minutes math's per day. They seem to like it.

"Sometimes they are puzzling and sometimes it is really exciting."

"It has gotten easier. It is fun and enjoyable."

It's just the same type of thing, but you learn it in an easier way and you have the chance to talk in groups and give you confidence to talk with the people." For the teachers, it has been a culture shock. Abandoning the common practice of organizing the pupils to work in small groups or individually, for more traditional methods.

"Whether it is sum sorts of affair, overlapping with fashion wares, it is so hot really, it is having an effect in the classroom."

"Even four years ago, at college nothing like this was ever even given a suggestion. It was all very much like children in the seats getting on with the tasks that you have assigned them."

"I've been teaching for about twenty years and it was very much group work when I was at college. This sort of thing was frowned upon." "The methods introduced here match those of the government's experts. The teachers say it is not just a return to old-fashioned methods. You're right, it isn't just 'Chalk and Talk'

SUE ROBINSON Head Teacher, Harrow Gate Primary: This isn't the teacher teaching at the front and the children sitting, listening. The children are taking part, actively participating, speaking with mathematical vocabulary and explaining and thinking. And that is very different than 'Talk and Chalk.'"

Involving parents to help with homework is another strategy.

"Ready, go."

At home, Daniel Lorraine and his mom work on timed calculations to reinforce his school lessons.

The results are impressive, especially in an area where poverty is three times the national average. Last year, every single seven-year old here reached the required level in the national tests. An astonishing achievement, just one year after starting with the new methods.

What you notice about math's here is that the teachers spend most their time teaching the whole class, rather than just molishing work, while the pupils are always trying to improve on their previous bests. If it can be done here with excellent results, then it could be done anywhere.

MIKE BAKER BBC NEWS ON Teeside

JOBS CRISIS

France's Socialist Prime Minister, Lionel Jospin has been on national television tonight to try to quell the wave of protest from the country's jobless. There are more than 3 million unemployed in France, twice as many as there are in the U.K. They want Monsieur Jospin to increase their benefits. But he says that France must keep spending down to qualify for the single European currency.

KEVIN CONNOLLY Strasbourg: For Marie Dupont, a junior French Trade Minister, a routine diary engagement in Strasbourg. For a local unemployment action group, a golden opportunity to force the government to listen to their anger and their disillusionment.

They meet in Strasbourg as they meet all over France everyday, considering new ways to headlight what they see as the contradictory promises that brought the left-wing coalition government to power last year. To use state money on one hand to put France back to work, but also to keep spending under tight enough control to ensure French qualification for the European Monetary Union. Few among the long-term unemployed care about the single currency, and demand higher benefits now. Monetary policy and many believe they will never find work again.

ADA PITTAU: Finding an actual job is just a dream. I was a secretary and work like that has been destroyed by new technology. Even young people only get taken on special skills where the government picks up the bill."

Strasbourg in part home to many European Union institutions has fewer unemployment problems than other cities. But even here, the sounds of economic strain are never far away and nationally, more than three million remain out of work. Big business can help change that, according to the government's latest 'Big Idea.' A law lowering the working week to thirty-five hours, sharing out what work there is. Industrialists are not convinced.

JEAN-CHARLES PAUZE President, Steel Case Strafor: The thirty-five hours, the work-time reduction does not also bring a solution for the unemployment. It doesn't bring jobs." On French television tonight, an attempt by Mr. Jospin to respond to the discontent. His government will stick to its economic plans, he said, and he denied they were dictated by the drive for monetary union. He spoke too, of his sympathy for the unemployed and hinted at possible future concessions on benefits.

As he was speaking, the police in Strasbourg were moving to end the occupation of a local job center. The protesters believe they have widespread sympathy in a country that has deep need in a consistently high level of unemployment. And although such demonstrations themselves are small and easily dealt with, clearing the nationwide of protests won't be so straightforward. France faces much the same problems under this government that it faced under its last one. Can it spend money to cure unemployment, but still keep spending under tight enough control to qualify for the European Monetary Union? So far, Lionel Jospin is not convincing anyone, but he has the answers.

KEVIN CONNOLLY BBC News, Strasbourg

REPLY

The former England cricketer, Geoffrey Boycott has broken his silence and spoken exclusively to the Nine O'clock News about his conviction for assaulting his former lover. A French court yesterday gave him a three-month suspended jail sentence for repeatedly punching Margaret Moore in a hotel in the south of France. A few minutes ago, he denied the charges against him and said that he was determined to clear his name.

GEOFFREY BOYCOTT: I'm cross and I'm angry that she's using the media as a spectacle. Yesterday was a spectacle she put on, it was a show she put on for everybody.

The people are reacting for what the judges decided in court?

No, the pictures told the story. Long legs, microskirt, long blonde hair, sitting and posing for all of you, she suaded you.

What do you say to the British public now?

Make up your own minds. Look at my history. Look at me. Look at what I've done in cricket. Look at how I've conducted myself. I have no history of violence to anybody and I could knock down every point that she says and I'm quite prepared to take a lie-detector test. I know. I know what I haven't done."

HOAX CALL: Geoffrey Boycott speaking a few minutes ago. Tony Blair got an unexpected call today when a radio presenter claiming to be William Haig, managed to get through the tight security of the Downing Street switchboard to speak directly to the Prime Minister. According to Mr. Blair, as soon as Steve Penk, from London's Capital Radio began to speak, he knew it was a hoax.

JOHN PIENAAR Political Correspondent: You don't have to be obsessed with politics to know this isn't William Haig. Steven Penk's a radio disc jockey and a professional hoaxer, not the leader of the Tory Party. But today, his show phoned 10 Downing Street, and for a moment, they couldn't tell the difference. The moment was enough.

STEVE PENK / NO. 10 SWITCHBOARD

"Who did you say was calling?"

Oh, it's William Haig."

"It doesn't sound like him, I'm sorry. We do get a lot of impostors, you see."

"Hello there, Tony?"

"Yeah.

Hello, it's William Haig."

"Yeah."

"Just thought I would phone you up for a chat. Say hello, see how you were getting on and that kind sort of thing."

It's quite good of an imitation."

"All it was, you know, I was talking to John Prescott the other day and he said that you wanted, you know that Cher exercise video that you were interested in having? Well, we went to that car boot sale me and Phil around the corner and we managed to find it. And so we've got that copy and perhaps I figured that I could let you have it in the Commons later on today."

"I think you would be very helpful if you just hand it over to the panel for discussion."

"Question for the Prime Minister."

Then Prime Minister hadn't been taken in, but he knew he had been had and at the Commons, he came clean.

"I took an interesting and detailed call from a hoax caller at Capital Radio who managed to persuade the No.10 switchboard that he is the leader of the opposition."

Then, the real William Haig stood up.

"Has the Prime Minister received any hoax calls from a man claiming to be the Chancellor of the Exchequer and wanting a friendly chat?"

The Tory leader's joke was aimed at Tony Blair and the chat was a chance at someone who wants his job.

"Well, frankly I've got better questions and shorter ones from a hoax caller"

The hoaxer who started it is pleased with himself.

STEVE PENK Capital FM DJ: Well, I think it is probably the best call we have ever had. I think that certainly, in terms of reaction. I mean, I've had calls from all over the world now, and to get mentioned twice in the House of Commons is not bad." Tony Blair is office said he was on to what was happening straight away, but did not want to spoil the joke. The giveaway was when the caller used his first name. Cabinet Ministers get to call him 'Tony,' for William Haig, apparently, it's 'Prime Minister.'

John Pienaar, BBC News, Downing Street

The main news again tonight, the IRA has rejected the British and Irish governments' framework for a peace settlement in Northern Ireland. In Belfast tonight, a Catholic man died after another sectarian attack in the city. News night on BBC 2 at 10:30. That's all from the Nine O'clock News. Goodnight.

22.01.1998

Loyalist terrorists stand accused of breaking the cease-fire in Northern Ireland. Tonight, yet another sectarian shooting puts the peace process under more pressure.

President Clinton under siege—the sex and lies scandal gets closer to the White House.

And Brian Cluf, charged by the FA with a backhand that football calls the 'bung.'

SHOOTINGS

Good evening. The Chief Constable of the IUC has accused a Loyalist terrorist group that is represented in the Northern Ireland peace process of breaking cease-fire and going back to killing. He said that he had no doubt that the Ulster Freedom Fighters have murdered three Catholics since New Year's Eve. The allegations raise doubts over whether their political representatives should remain in the talks and put more pressure on the process itself.

Tonight, there was another sectarian attack. A Catholic, shot several times in the head and body, north of Belfast.

DENIS MURRAY Ireland Correspondent: The violent cycle continues. A Catholic man was helping close up his shop tonight when he was chased down a laneway by two gunmen when they shot him a number of times from close range, hitting him in the head, neck and groin. Another attempt to kill. And after last night's murder, a solitary bouquet in a carpark. Its singularity and its starkness just as touching as a sea of flowers. It's a simple

tribute to another victim of the sectarian gunmen. Ben Hughes, shot dead as he left the place where he worked with Protestant colleagues and friends almost thirty years. His family, like so many before them, want no retaliation.

FRANK HUGHES Victim's brother: These people don't even see. Don't they have any families of their own? But they'll answer one day. Yes, they'll answer one day. The man who shot Ben is O.K. He'd seen Ben's face, looked at Ben's face."

The IUC Chief Constable made clear today his belief that the Loyalist group with the supposed cease-fire, the UFF, was behind Ben Hughes' murder.

RONNIE FLANAGAN IUC Chief Constable: Well, I think that it is fair to say that we are pursuing a definite line of investigation that leads us to that sort of belief at this stage in respect to our investigations into the murders of Mr. Trinner, Mr. Brenner and of Mr. Hughes." "That's a wordy development given that this organization is supposed to be on cease-fire."

"Well, definitions of cease-fire are not my business. I'm interested in protecting the public against the activities of such people and bringing such people to justice."

That unequivocal statement has led to Unionist calls for the party which represents the UFF, to be ejected from the multi-party talks.

WILLIAM THOMPSON MP Ulster Unionist Party: Anybody who is associated with violence, who is going against the principles of democracy. We cannot have democracy and paramilitarists operating side by side."

The main nationalist parties said it was high time for the biggest Loyalist group to come clean.

ALEX ATTWOOD SDLP: It was an obligation on the UDA and the UFF to confirm if the cease-fire still holds. And if they do, to indicate if it is individuals or groups of individuals within their organizations who are now responsible for the terror in Belfast. We need to create certainty and remove doubt."

But the party which represents the UFF says it is totally committed to peace and that it would try to persuade the paramilitarists to talks are the only way.

DAVID ADAMS Ulster Democratic Party: What we have to do is to discuss with those people in the leadership of that group the Chief Constable's remarks. We will also be pointing out the difficulties that that causes within the society here. We will also be pointing out that it is a futile effort that we don't have to point out the pain and suffering that it has caused."

David Adams was at the funeral of one of the latest victims, his friend, Jim Giney, who was a member of the paramilitary, UDA, the same group as the UFF. No matter what political affiliation, the families and friends still suffer. Another funeral, that of a Catholic taxi-driver, Lenny Rennen, shot by Protestant gunmen. His best friends and fiancée, Protestant too. One thing both communities share because of the gunmen – grief. Denis Murray BBC News, Belfast

PEACE PLAN

Republicans in Northern Ireland are calling for changes to the government's proposals for peace in the province. Sinn Féin and the IRA have already called them a 'Unionist Blueprint.' The key issue is the relationship between the Northern Ireland Assembly, which the Unionists want, and a proposed North-South body, bringing together politicians from both sides of the border, which the Republicans want. Republicans say that if the North-South body is subservient to the Assembly, it will cement the partition of Ireland.

GEORGE EYKYN West Belfast: The Republican plots at Glasnevin Cemetery in Dublin. Sacred ground for a movement whose heroes are buried here. Like ghosts, their names and achievements haunt each generation of leaders who follow. Republican hardliners, uncompromising believers in physical force, lie alongside the pragmatists and deal-

makers. Eamon Collins is a former IRA man, believes that the present Republican leaders will stick to the talks even though what is on offer so far contradicts the historical legacy around him.

EAMON COLLINS Former IRA member: The fear of Republicanism here is that the media has an opportunity here for unionists to move the goalposts and actually strive for partition. These grieves are a remainder that that is totally unacceptable to the Republican philosophy." Dundork, near the border with Northern Ireland, and ever since partition, a tradition boldhold for IRA men and women on the run from the troubles. Dissident Republicans came here this week for a public meeting. A Sinn Fein counselor from Northern Ireland said he felt let down by his party leaders whose position was dishonest. Sinn Fein, he said, had signed up to the Mitchell Principles of non-violence, and was now trapped in a process that would strengthen partition.

Councillor FRANCIE MacKEY Sinn Fein: That would appear to be the case and the heads of agreement propositions confirm that given the extent of concerns with the leadership they are now expressing. Yes, I think they are caught and I think they are in a position that they cannot pull out."

A sister of Bobby Sands, the first to die on the IRA's 1981 hunger strike, said the talks wouldn't deliver peace and by staying in them, Republicans would be just giving them legitimacy.

BERNADETTE SANDS Bobby Sands' sister: I think it is time to sit back and reflect on the mistakes that have happened here, have the courage and have the nerve to recollect...

...and pull out?

"If necessary."

Sinn Fein say there is enormous anger in the movement, but at the talk's document, not at the Republican leadership.

Councillor ALEX MASKEY Sinn Fein Negotiator: We have made it very clear that we are in no way going to be a part of a partitionist settlement. We have said from the outset that there will be very difficult decisions which will have to be taken by Republicans. After all, Republicans back our involvement in the struggle and we have no intention of going back on that or wasting their sacrifices."

Not long out of jail after a sentence for being arrested on a terrorist offense, Michael MaGiolla-Ghunna says there's a deep commitment to the talks process but the struggle will continue.

MICHAEL MACGIOLLA-GHUNNA Former Republican terrorist: Sinn Fein and Republicans can pursue their objectives through whatever means, whatever strategy they think is viable at the time."

Not violence, after the Mitchell Declaration.

"Whatever happens, Republicans are committed to the objectives of the United Ireland and they will seek to achieve that United Ireland whatever happens in these talks."

As the Army tries to protect Nationalists from the heightened threat of random murder by Loyalists, Republicans are facing possibly their stiffest test yet, to get the talks' blueprint changed. To increase its all-Ireland aspects and to satisfy a skeptical IRA that real progress is being made in the negotiations.

The IRA will review its cease-fire in March, but it is already talking of a crisis. The security forces don't think that the truce is about to collapse, but the pressure is building. The signals from the IRA are that without substantial change at the talks, this peace process is living on borrowed time.

George EYKYN BBC News, West Belfast

DENIAL: President Clinton is tonight facing allegations of misconduct which if proved, could lead to his removal from office. He has denied reports that he had an affair with a

young White house worker and then asked her to lie under oath to protect him. The prosecutor in the case has promised that he'll get to the truth.

BRIDGET KENDALL Washington Correspondent: What could become the most damaging scandal of his Presidency unfurling around him that inside the White House Yassar Arafat meeting in the Oval Office, Bill Clinton was trying to rise above it, denying yet again there was any truth in the claim that he had an affair with a young woman in the White House and then trying to conceal the fact.

"The allegations are false and I would never ask anybody to do anything but to tell the truth. Let's get to the big issues there. About the nature of the relationship and whether I had suggested anybody not tell the truth. That is false."

At the heart of the uproar, this former White House intern, Miss Monica Lewinsky, and the revelation yesterday that there she may have denied under oath, an affair with the President, that's not what she told this colleague, Linda Tripp. What's more, Ms. Tripp secretly recorded their conversations and then passed on dozens of possibly incriminating tapes to the Whitewater Special Prosecutor. At the very least, says Newsweek journalist, Michael Isikoff, who's heard one tape, Miss Lewinsky does seem to imply that she had a sexual affair with the President.

MICHAEL ISIKOFF Newsweek: Well, she talks about how she is going to lie when she is asked whether she had a sexual relationship she says she will say what she has to. She says that she is going to deny it. They don't have pictures, they don't have video evidence, and so therefore, nobody is going to be able to prove anything. She says she will do what she has to do so that the President doesn't get screwed in the case."

More damaging still, the tapes may reveal that she was encouraged to lie, both by the President and his golfing friend and advisor, Vernon Jordan. Now a criminal investigation that is out of the hands of Mr. Clinton's Justice Department, his Attorney General today was keeping her distance.

JANET RENO Attorney-General: The whole purpose of an independent counsel is to ensure there independence and thus it would be inappropriate for me to comment on a matter that he is handling."

So, all eyes are now on the Whitewater Special Prosecutor, Kenneth Starr. For four years, he has been trying, so far, apparently without success, to prove cover-ups in the Clinton White House. Yesterday, he ordered the White House to give him every scrap of information about Monica Lewinsky. Faced with a media scrum today, he insisted his investigation would be prompt and professional.

KENNETH STARR Independent Prosecutor: Our job is to gather facts and to evaluate those facts and to get at the truth. I have very strong belief in facts and in truth and that the facts will come out and the truth will come out eventually."

And the next bad news for Mr. Clinton could come as early as tomorrow, when Monica Lewinsky is expected to be summoned in for more questioning. If, as it has been rumored that she decides to break her Constitutional right to say nothing, for fear of incriminating herself, that would only reinforce the impression that she did lie last time in order to protect the President.

BRIDGETT KENDALL, BBC NEWS, at the White House in Washington GUILTY

The man charged with the Unabomber killings in America has agreed to plead guilty to murder charges. Lawyers acting for Theodore Kasinky, a fifty-five year old mathematician, agreed to the deal in return for a life sentence. His letter bomb campaign left two people dead and injured more than twenty over an eighteen-year period.

ALLEGATIONS

Here, the former Nottingham Forest manager, Brian Clough, has been charged with misconduct by the Football Association following an inquiry into backhanding called 'bungs'. The accusations concern unauthorized payments made on the transfer of players in the late eighties and early nineties. Mr. Clough's former assistant, Tony Fentin and the former Arsenal Scag, Steve Bertinshaw, also face charges.

NEIL BENNETT Sports Correspondent: Soon after he had heard that he had been charged, Brian Clough was driven away from his home near Darby without making any comment. He has declared his innocence before, but has had little to say to the Premier League's inquiry.

BRIAN CLOUGH: I was there six minutes. Now, you can only be there six minutes when you know you haven't done anything wrong."

Brian Clough is a legend in English football. His teams won two Championships and two European Cups. He was the longest serving manager in the game until he retired from Nottingham Forest in 1993. But the allegations about backhanders, summed up in the immortal phrase, "Cappy likes a bung" darkened his latter years and the reputation of football.

DAVID DAVIES: Football Association Spokesman

"The FA isn't looking for scapegoats. But for too long, the image of the national sports has been tarnished by serious allegations. Now, charges must be answered. The time has come to bring these matters to a conclusion." Clough and his former assistant are out of the English game. But their old club is also accused of misconduct and the prospect of a guilty finding is deeply worrying for Forest. At the moment, they're at the top of the 1st Division. If they were punished by having points deducted, their bid for a quick return to the Premiership would be threatened. Throughout the so-called 'Bungs' affair, only one man, George Graham, has been punished, serving a one-year ban. But his former Arsenal Scag, Steve Bertinshaw, has also been charged for taking an unauthorized payment.

Messrs. Clough, Fentin and Bertinshaw have 14 days to respond to the charges. But it may be several months before the outcome of any disciplinary hearing is known.

By coincidence, the government's Football Taskforce took the field today for the first of a series of open sessions around the country. With football booming, their interest is to make sure that the fans are not forgotten.

DAVID MELLOR Chairman, Football Taskforce: They're worried about financial irregularities. Everyone wants the game of football to be straight. The idea that people are being handed over money in brown envelopes is as offensive to football supporters as it was to people in politics when it was suggested that this was happening with Members of Parliament."

Tonight, the fans have their say at the Leicester City's Ground, with the Sports Minister, Tony Banks speaking and listening. The government will be as keen as anyone to see that the national game steers clear of sleaze.

Neil Bennett, BBC News

The former Chief Constable of Yorkshire has accused his local Police Authority of unawfully removing him from his job. David berk was told to retire last week. In a news conference today, he said he had asked to stay on to defend himself in a disciplinary hearing. He had been under investigation over his handling of allegations of sexual harassment at the Harragate Police Station. The electrical retailers, Tandy had to close 69 of their shops with a loss of 230 jobs. The american-owned chain say the loss-making shops are being closed to safeguard the future of their other stores.

The government says it is to close the country's first military-style bootcamp for young criminals. The Young Offenders' Institution in Glouchester in Essex, was opened a year ago, under the Conservatives. This government says the camp doesn't give value for money because of the rate of re-offending by inmates.

CUBA

Hundreds of thousands have attended the first-ever Mass celebrated by a Pope on the island. Pope John Paul addressed the crowd in the town of Santa Clara on the theme of the family. He is now traveling to the capital Havana, for a formal meeting with Cuban leader, Fidel Castro.

ALEX KIRBY Santa Clara, Cuba: Hours before the Mass was due to start, the nearby roads were queuing up with Cuba's old and young who hoped to see their Papal visitor. Santa Clara is the town forever identified with Che Gueverra, the romantic hero of Cuba's revolution nearly 40 years ago. And that's why Santa Clarans are calling John Paul, 'Campinero Papa' - 'Comrade Pope.' The crowds assembled for this first massive Papal visit are certainly impressive. Some people have traveled more than a hundred miles to get here. What's not here are how many are here by choice and how many because they have been told to be. The Popemobile made its stately way into the stadium on time, welcomed by a vibrant congregation and their repeated shouts of Juan Pablo. John Paul. There has been renewed concerns about his health, but the Pope showed no signs of distress, walking steadily and pausing often to give his blessing. In his sermon, he criticized Cuba's high abortion rate, and its policy on contraception and he reminded his hearers of Christianity's absolute claim. There is no ideology he said that can replace Christ's infinite wisdom and power. In Santa Clara's Communist Party Headquarters, the Pope also had a rapt audience and that message wasn't being lost on them. With a formal meeting with Fidel Castro in Havana next on his agenda, he may be wondering how far his visit is a political one and not just a religious occasion.

Alex Kirby, BBC News, Santa Clara, Cuba

FIRE DEATHS

Here, a man's been arrested on suspicion of arson, following the deaths of four young children and a woman in a fire in Hastings, Leicestershire. At least 20 neighbors tried to rescue the family, but were driven back by the flames.

EMMA SIMPSON Midlands Correspondent: The occupants had little chance of escape when firefighters arrived around four-thirty this morning, both floors of the house were engulfed in flames. Firefighters managed to rescue two young children, but they were found dead upon arrival at hospital. The bodies of the mother and two other children were removed later from the scene. Firefighters on the scene said the blaze was intense.

JOHN FREEMAN Leicestershire Fire Brigade: The firefighters were up against temperatures probably in excess of 400-500°C. The plasterwork and everything is off the walls. The brickwork is scorched." Flowers for the victims from friends and neighbors. The family have yet to be formally identified by police, but it is understood that the mother was in her 20s and the children aged between two and eleven.

The community on the Broadstand Estate is still trying to take in what has happened.

"It's quite sickening what has happened it's so truly heartbreaking."

The police and fire officers spent the day trying to establish how the fire began, a blaze which claimed five lives.

The cause of the fire is still unclear, but detectives say a man was arrested outside the house and he is now being questioned on suspicion of arson."

EMMA SIMPSON BBC News, Leicestershire

SETTLEMENT

The computer software company, Microsoft has reached a partial settlement with the American Justice Department in a row over its Explorer browser, which is used to

download information from the Internet. Microsoft has agreed to offer the latest version of its widely used Windows '95 operating system without the browser.

HEALTH

A High Court ruling tomorrow may lead to the biggest compensation payments ever made in Britain. It will mark the end of a case that has been going on ever since 1991 in which eight miners claimed they contracted serious chest diseases through inhaling dust. The ruling could open the way for thousands of other claims, totaling as much as 2 billion pounds.

JOSHUA ROZENBERG Legal Affairs Correspondent: In the South Wales' mining villages left barren when the pits finally closed, retired miners and their families are waiting anxiously tonight for the result of the biggest personal injury case ever heard. Eight former miners have been trying to prove that the air they breathed underground has destroyed their health. If they win tomorrow, many thousands more will be seeking compensation.

"Can't walk away, you can't wash off and you can't enjoy your life. There's no enjoying life whatsoever, when you can't breathe."

"I can't walk fast. I can't drink and I can't smoke."

When these miners started work, coal had to be won by hand. Miners say that the Coal Board, which took over the mines in 1947, should have done more to stop men breathing in coal dust.

"All that coal being tossed behind. Tremendous amounts of dust being done. Ask colliers in the fields. You'd see men vomiting."

This is all that remains of the collier where Glyn Jones worked for more than 35 years. Coal was paid for in men's lives, though not through accidents alone. Miners suffered the lung disease, pneumoconiosis through inhaling dust particles. That disease is well understood, but Glyn Jones is seeking compensations for other illnesses that are destroying his lungs and could end his life.

GLYN JONES Former miner: I've got lung-related diseases, I've got pneumoconiosis and I've got chronic bronchitis and emphysema.

Could it be caused by smoking?

"I've never smoked in my life."

So, smoking couldn't be what caused Glyn Jones' emphysema. His lawyers and trade union representatives spent 119 days in the High Court, arguing that coal dust was responsible for these lung diseases and that British Coal knew about the risks.

PETER EVANS Hugh James Solicitors: Let me say that we did much too little and much too late, they often would pay lip service as a suppression of dust, they usually allowed production to dominate. If it was a question of production or safety, then unfortunately, and sadly for the miners, production tended to predominate."

The pits are mostly silent now and British Coal was wound up earlier this month. But the government has promised to meet its liabilities. If Glyn Jones wins his case tomorrow, there could be as many as 200,000 compensation claims from miners and their families and that could cost the taxpayer as much as two billion pounds.

JOSHUA ROZENBERG BBC News, South Wales.

BANNED

The former motor racing champion, Nigel Mansel, has been banned from driving for six months after being convicted of speeding. The ex-Formula 1 champion was caught driving his turbo-charged Bentley at 90 miles per hour in a 70-mile an hour zone in Somerset. The Magistrate of Yavel also fined Mansel four hundred pounds.

SPIES

The Foreign Office has released secret documents from the height of the Cold War. It would normally be thirty years before the public could see them. But, they have been published earlier as part of the government's drive towards greater openness. The documents shed new light on the thinking in London behind some of the greatest incidents of the period, such as the invasion of Czechoslovakia by Soviet troops, the expulsion from Britain of more than 100 Soviet spies and the intense struggle for East-West Détente at the newly created Conference on Security and Cooperation in Europe.

MARK LAITY Defense Correspondent: Some of Britain's most distinguished diplomats and politicians gathered at a reception at the Foreign Office this evening to relive past triumphs and disasters triggered by the publication of two volumes of Foreign Office documents, which are being released early as part of Labor's open government policy. They offer new insights into some of the biggest controversies of the Cold War. When Soviet tanks rumbled into Czechoslovakia in 1968, Britain and the West were angry, but impotent. Documents revealing a pragmatic resignation but it had been wise to continue with business as usual with their powerful neighbor. But when Britain expelled 105 Soviet spies in 1971, another lesson was drawn. This time, the Soviet Union was furious. One diplomat wondered if the KGB were out of their minds, but there was little retaliation. Russia wasn't as strong as Britain had feared.

Sir EDWARD HEATH MP Former Prime Minister: They never expected that we were going to do what we did. It was after all, the biggest expulsion of intelligence officers ever done by any country."

MIKHAIL LYUBMOV Former KGB Chief: The British Embassy here was about 30 people altogether. So we could do nothing. So we had to swallow all this."

GEORGE WALDEN

Former Diplomat

"It was all this cloak and dagger struggle in the dark and somehow, we always seemed to lose. Well, this time, we threw off the cloak and put the dagger into them, publicly and it worked."

Lord CALLAGHAN Former Prime Minister: We tend to be as I think that you also say it in some ways, we appeared to be in the position of applicants. Whereas, I think we could have been rather stronger even than we were."

The veterans discussed the documents in a Foreign Office seminar. It said that the papers suggested that they got things far more right than wrong. It also acknowledged that there was a fear that the Soviet Union was getting on top, a pessimism eventually proved wrong. The lesson of these documents was that Britain in the seventies was too cautious with its dealings with the Soviet Union. The lesson of today's launch seems to be that Britain is unnecessarily cautious in its release of government information.

MARK LATEY, BBC News, in the Foreign Office

The main news again tonight is the Chief Constable of the IUC is accused Loyalist terrorist group that's represented in the Northern Ireland peace talks of breaking its cease-fire and going back to killings.

Ronnie Flannagan said he had no doubt that the Ulster freedom fighters have murdered three Catholics since New Year's Eve. Tonight, there was another sectarian attack, with a Catholic shot several times in the head and body, in north of Belfast.

Newsnight at BBC 2 at 1030. And that's all for now. From the news.

Goodnight.

23.01.1998

Good evening... Tonight, there was another sectarian attack. A Catholic shot and critically injured in the head in North Belfast.

DENIS MURRAY Ireland Correspondent: In Belfast tonight, another shooting. Part of the relentless cycle of murder and attempted murder of the past four weeks. A man working on the laying of natural gas pipelines in the north of the city was shot several times in the head by a gunman and RUC chief Constable describes the attack as another rampant sectarian shooting. He said it was too early to say which Loyalist group was responsible. One such group, the UFF, effectively admitted today that it had murdered three Catholics in recent weeks with no political connections. They called it a measured military response to other murders by the Republican splinter group, the INMLA. They said their cease-fire was now restored. They never admitted to breaking it.

The party representing the UFF said it was delighted by the paramilitary statement.

DAVID ADAMS Ulster Democratic Party: We, as a political party, have always thought to use our influence where we can, in a positive way. We have done that in the past and we have done that in recent times. Now, we are not looking for any particular credibility fallout, but neither are we answerable for the actions of others, for groups that we have no say in what they carry out."

Politically, you are answerable for it, because you represent the UFF. "We are an autonomous political party." We realize the very real human cost that these killings inflict. I mean, it is wrong."

The Irish Prime Minister laid a wreath at the memorial in Londonderry to the 13 people shot dead by paratroopers there in 1972. He hasn't commented on the UFF statement, but even before it had been issued, one Sinn Fein leader was asked whether its political representatives should be expelled from the talks.

MARTIN McGuinness MP Sinn Fein: Catholics are being slaughtered. It is the slaughter of the innocent and in my opinion, I think that all of us are very interested to see whether or not the hypocrisy and double standards which has surrounded Britain's and Unionists' support of Northern Ireland is mainly going to be evident."

The main Unionist party unequivocally condemned all the recent attacks, but said what should happen to paramilitary representatives was up to the government.

DAVID TRIMBLE MP Leader, Ulster Unionists: Whatever the state of mind of any individual members of the UDP, and I do know that I should say, from my own contacts with them that those who are involved, politically representing UDP, do appear to be genuinely committed to wishing to maintain peace, but they haven't succeeded. Peace hasn't been kept. Murders have been committed and we cannot draw distinctions between the paramilitaries and the parties related there to them."

The security forces seized 100 pounds of commercial explosives in the Loyalist area of Belfast today. There were 200 pounds more of other material. The IUC said that the find was significant and 12 people again Loyalists, were arrested across the province in connection to a series of crimes.

Denis Murray BBC News Belfast

And we have just heard that the Catholic that was shot in North Belfast tonight has died.

INVESTIGATION

President Clinton has been given the unanimous backing of his cabinet after his denial that he had an affair with Monica Lewinsky, then a junior worker in the White House. The Secretary of State, Madeline Albright, told reporters that Mr. Clinton had said that they should all stay focused on their jobs and that he'd be fine.

BRIDGET KENDALL Washington Correspondent: As the crisis deepened in the White House today, behind the scenes, Mr. Clinton's political and legal advisors were apparently at odds over how much to say in public. His terse denials of allegations of a sex scandal have so far only fueled the press' hunger for more answers. After a meeting with him this morning, senior Cabinet colleagues emerged for the first time to comment on the allegations and to give him their backing.

"I believe that the allegations are completely untrue."

"I second that, definitely."

"But surely, all of you."

"Wait there are two more people."

I'm sorry."

"I'll second that, too."

Say 'third' it."

"Third it."

As for the former White House worker at the heart of this scandal, Monica Lewinsky, she's apparently holed up at the Watergate Hotel in Washington. Her lawyer today said he believed she was now a target in the special investigation into whether she lied under oath about an alleged affair with the President and then told this woman, Linda Tripp, she had in fact been lying, and worse, that both Mr. Clinton and one of his advisors might have encouraged her to do so.

Secret recordings of those conversations are now apparently in the hands of Kenneth Starr, the Special Prosecutor, who for the past four years, has been seeking hard evidence of cover-ups of the Clinton White House. The questions Lewinsky seek a deal and act as a witness for Mr. Starr against the President in exchange for immunity from prosecution. Her lawyer today said there was no deal yet, but that he was open for discussions.

WILLIAM GINSBURG Lawyer for Monica Lewinsky: I can say that I don't like the way the investigation has been conducted. Right off the bat, we talk about 'stings, and 'wires' and 'traps.'"

At the White House meanwhile, Clinton aides have apparently been inundated with subpoenas from Mr. Starr's investigation. Even the office of the U.S. Ambassador to the United Nations has apparently been ordered to produce documents.

What's difficult for the President and his advisors is that they don't really know what's on the tapes that Mr. Starr appears to have in his possession. And without that, they say, it is hard for the President to come out and answer all the questions in public. But if he doesn't do something soon, this sex scandal is going to completely overshadow the State of the Union address next Tuesday." Bridget Kendall BBC News, at the White House in Washington President Clinton is no stranger to scandal. The allegation by the former nightclub singer, Gennifer Flowers that she'd had a long-running affair with him, dogged his 1992 election campaign. He and Hillary Clinton have also been forced to answer questions about their involvement in a property scandal involving an Arkansas development called Whitewater.

Steven Sacker examines whether Mr. Clinton will be able to weather this latest storm.

"Even in a torrential Washington downpour, citizens make a pilgrimage to the seat of American power. The White House is in turmoil, but respect for the President is an instinct. For this New York couple, a first sight of the White House amid feelings of confusion of the latest Clinton scandal.

"It could be just another person just looking to get media attention or else it could be the truth. We really don't know at this point."

So, would you say right now you are still prepared to give President Clinton the benefit of the doubt?

"Oh yeah, until I hear anything definitive."

"Until someone is proven guilty, I think he is innocent."

The benefit of the doubt. Something Bill Clinton has enjoyed throughout his political career. Even before he became President, he was beset by rumors of marital infidelity. Gennifer Flowers alleged a 12-year affair, but Clinton survived, disarming opponents by exhibiting human failings. "You know, I have acknowledged wrong-doing, I have acknowledged causing pain in my marriage."

Having taken the oath of Presidential office, Bill Clinton promised ethical government. He seemed to be giving guarantees about his own future conduct. But now, Washington commentators believe arrogance got the better of them.

MORTON KONDRACK Editor, Congressional Magazine: I think you think that you are surrounded by protection of the White House. You've got people kowtowing to you all the time. You have overcome so many challenges in the past. You were written off as being politically dead, you came back. You know, all of that stuff gives you the sense of invincibility. You know, so you do things that you think you will never be caught for."

Do you think that he has changed since he was Governor of Arkansas, in any way?

"I don't think he has changed in fundamental ways since he was Governor of Arkansas."

This is Nightline, reporting from Washington Ted Coppel

"It may, as you will hear later in this program, ultimately come down to the question of whether oral sex does or does not constitute adultery."

Americans are getting sick of hearing about sex on the news. The Paula Jones sexual harassment case, with allegations of the Presidential trousers lowered, has been a running sore. But now, things are worse, much worse. And this, after all, is the Presidency, the most revered institution in the land. Mr. Clinton now faces allegations, which if true will bring his office into disrepute. Unlike other Presidents, Mr. Clinton came to office with his flaws already on display. The American public was, by and large, prepared to forgive him. But now, that tolerance may have been pushed one step too far.

Steven Sacker BBC News Washington

AVALANCHE

10 people have died and two others are missing after an avalanche in the French alps buried a party of school children. Rescuers have already pulled 28 people out of the snow near the Les Orres ski resort near Grenoble. The French Prime Minister Lionel Jospin is flying to the scene.

BOB SINKINSON reporting: The tragedy occurred high up on the mountain slopes of the ski resort of Les Orres in the French Alps. The picturesque setting belies the inhospitable conditions that hundreds of rescuers faced as they attempted to save those overwhelmed by the avalanche. In a carefully coordinated operation, teams of dogs helped rescuers search through the deep snow. Helicopters were used to ferry the dead and injured away from the scene. It's believed the party of students from a secondary school near Paris were trekking off the authorized route when they were swept down the mountainside. It is thought the avalanche may have been triggered by skiers above them. As the extent of the tragedy began to unfold, emergency first-aid centers were set up and paramedics treated those who had been dug out of the snow. The more seriously injured were airlifted to hospitals in nearby towns. Despite the extensive search and sub-zero temperatures, two people are still missing. The avalanche struck down the students on the last day of their week-long holiday.

France's President, Jacques Chirac is deeply shocked by the accident and has passed on his condolences to the victim's families. As France comes to terms with the aftermath of one of the worst avalanches in recent years, investigators will want to know why the students were trekking off down skipaths when weather forecasters had issued an avalanche warning after days of heavy snow.

Bob Sinkinson BBC News

COMPENSATION

Here, thousands of former miners can receive millions of pounds in compensation payments after a test case in the High Courts. Six miners successfully argued that dust inhaled at work caused them to develop the lung disease, emphysema. The judge agreed and said that the former nationalized company, British Coal, had been negligent.

JOSHUA ROZENBERG Legal Affairs Correspondent: After spending the best part of 30 years breathing in poisonous dust, Ken Williams was prepared for anything the media wanted to throw at him this morning. Though his own health is gone, he is delighted by the victory he has won for his fellow miners.

KEN WILLIAMS Former miner: I'm overjoyed by it. Because it has been a victory for miners who have suffered and suffered for years. Even though the man has died, the family has got nothing to look after it."

X-rays can be used to detect the dust which settles in the lungs of miners and causes the disease pneumoconiosis, that's long been accepted as an industrial injury. But the miners' claimed in court that the invisible particles of dust they inhaled had reached the deepest part of their lungs and left them with illnesses such as chronic bronchitis, asthma and emphysema, which can lead to death.

Mr. Justice Turner said that coal mine dust does cause emphysema, erosion of the lungs. He said that British coal was seriously at fault for not controlling dust in the mines in the 1950s and 1960s. If they had done so, many miners would not have been exposed to such high concentrations of dust.

This is the biggest case of its kind and those who won today are just the first of many who will receive compensation. But miners agree they would rather have their health.

GLYN JONES Former miner: I'd rather be able to do my walking about and do my allotment which I have my house, which I'm unable to do at the moment. Coming here this morning from Innsbruck, it is a sad thing when I have to take a cylinder of oxygen in the back of my car.

For some miners, today's judgement comes too late.

CONNIE WELLS Miner's widow: My husband would have been so proud today. Miners that are still here, it has been a great day for us all.

Everyone covered by today's judgement, tens of thousands of miners and their families, can now lodge their claims. Because British Coal has been wound up, the government will meet the costs.

JOHN BATTLE MP Trade and Industry Minister: What we will do is in all justice, respond fairly to the decisions of the courts and by that, people that are owed justice will get justice from our government." So, British Coal's legacy is a finding of negligence in the biggest compensation bill ever laid at the door of a single employer.

Joshua Rozenberg for BBC News

There has been a marked slowdown in the economy, according to figures released today. Official estimates show annual growth down to just over 2% in the final quarter of 1997. The figures show manufacturing industry is bearing the brunt of the slowdown hit by a strong pound, but the service sector is still buoyant.

The businessman accused of trying to bribe Richard Branson to withdraw his bid to run the National Lottery is being giving evidence at the High Court. Guy Snowden said that Mr. Branson's claim was incomprehensible and he didn't even consider the Virgin Group a threat to his own company. Mr. Snowden and Mr. Branson are suing each other for libel.

Doctors say it will take Prince Charles at least six weeks to recover fully after fracturing a rib in a riding accident 10 days ago. Surgeons have advised him that there was no specific

treatment to speed up the healing process and that the Prince would just have to grin and bear it.

NO APOLOGY

The former South African President, P.W. Botha has said he won't apologize to his country's 'Truth and Reconciliation Commission for his actions during the apartheid era. He was ordered to appear in court today on contempt charges after refusing to testify before the commission. Afterwards, Mr. Botha said he would only apologize to God.

GEORGE ALAGIAH Southern Africa Correspondent: With a well-practiced wave of the ex-Presidential hat, P.W. Botha took South Africans back to the days when he was the boss and apartheid at its most systematic and brutal. There to watch the man they called the 'Great Crocodile' was a small band of supporters. Mr. Botha has become a 'cause celebre' for those Afrikaners who feel lost in this new South Africa, still clinging to the symbols of the past. Despite assertions that he was too ill to testify, Mr. Botha seemed to enjoy the attention and said he had no regrets.

P.W. BOTHA Former South African President: I apologize. I only apologize for my sins before God. Why do you want me to go and apologize to Bishop Tutu? For what?"

He even went on to describe apartheid as a 'good neighbor' policy. South Africa's present precarious position is the proof that I was right."

It is that arrogance that black South Africans remember and which still enrages their passions. This demonstration outside the court shows how intensely political the Truth Commission's work has become.

"Many of these people that you see standing here today, they were victims of forced removals and we are in force today because of apartheid law."

Having subjected the likes of Winnie Mandela to a grilling last year, the Truth Commission had little choice but to pursue P.W. Botha through the courts. It has to show that it is able to carry out its task without fear or favor. George Alagiah BBC News George in the Western Cape

LEGAL BILL: Here, the Independent MP for Tatton, Martin Bell, says he will reconsider his position if he's lost the confidence of his constituents over election expenses. It's the most for a 9,000 pound legal bill for advice on his campaign was paid by Labor and the Liberal Democrats. His defeated rival, the former MP Mr. Neil Hamilton, says that Mr. Bell should resign.

Our Political Correspondent, John Pena reports-

"Martin Bell sees no threat to his reputation as the living symbol of clean politics. He says that he never knew the lawyers who advised him before he fought and won on an anti-sleaze ticket were paid by Labor and the LibDems. Mr. Bell said that he thought the advice was free and didn't have to be declared. But, he's offering his constituents the last word.

MARTIN BELL MP Independent, Tatton: I'm now going to do something that MPs never do. I'm going to ask them to write to me and tell me what they think. And if I discover that I have lost their confidence, which I very much doubt, then I will reconsider my position." The man that he defeated still denies he sold Parliamentary services for cash. His wife is as anxious as he is to clear his name. Now, he's trying to turn the tables.

NEIL HAMILTON Former Conservative MP: Mr. Bell's election campaign was a fraud. At the same time he was accusing me of covering things up, he was being bankrolled by the Labor Party and the Liberal Party while he was pretending to be independent and denying he was receiving any donations of more than a 100 pounds."

The battle for Tatton was a media showdown and an expensive one. This confrontation on Notworth Heath passed into legend. Although lawyers advised Martin Bell not to call himself an anti-corruption candidate for fear of libeling Neil Hamilton, they charged over

9,000 pounds for their help. But legal experts say only campaign spending has to be declared and they doubt any charge of election fraud would stand up.

Professor JOE JACOB

London School of Economics

"I'd be a godsend if Bell was to be held legally liable. Anyone member can counter-charge and wipe out the possibility of any candidate promoting his candidature in any constituency. I can't believe the low is as silly as that." Tonight, Martin Bell's office has said that it has been flooded by messages of support and the local Tories say they won't charge him in court. Though, Martin Bell has been forced to admit he has no defense to the charge of naivete.

John Pena BBC News, Westminster

EXPULSIONS

The government of Thailand says it will expel up to a million foreigners who work there illegally in an attempt to solve the country's economic problems. Unemployment is expected to rise to 2 million by the end of the year and the government hopes that deportations will release the jobs for Thai People. There are an estimated 2 million illegal workers in Thailand. 2/3s come from neighboring Burma, a repressive military dictatorship. Our Special Correspondent, Ben Brown reports from the Thai capital, Bangkok.

"These are the human casualties of Asia's financial crisis. Illegal immigrants being bussed out of Thailand because the government says it can no longer afford to keep them here. And yet, Asia's economic miracle has been built with the help of millions of foreign workers. In a continent where labor is cheap, they provide the cheapest labor of all. Crabs, for Thailand's tourists are usually shelled by workers earning just one pound a day. Even so, this family who told us they come here from Burma, are terrified of being sent back. "We have been here or two years now," he says, "and we make much more money than we would do at home."

At the factories up the road, immigrant workers are paid lower wages than Thai colleagues doing exactly the same job and yet, they too, are desperate to stay. "I want to stay here in Thailand, because when you work, you get paid. In Burma, you have to work for nothing. I'm frightened, I don't want to go back." Thailand's government says foreign workers are now surplus to requirements, even though, when business was booming, they were welcome here.

ABHISIT VEEJAJIVA Prime Minister's advisor: There were strong incentives for people in our neighboring countries to come here and look for opportunities and not do so according to the law. But, there were also some shortages in labor in some sectors, so the policy needs to be rationalized."

Even before disaster struck, the Thai economy's small numbers of illegal immigrants were arrested. Now, though they'll be systematically rounded up and deported. Human rights campaigners say these workers are being made scapegoats for the country's financial problems.

DEBBIE STOTHARD Human Rights Activist: What we are going to find is huge numbers of people being forced to go back to their home countries which do not have the capacity to absorb them and in the case of Burma, where widespread human rights violations occur all the time, we basically are looking at sending back hundreds of thousands of people to be used as forced labor to be violated by the military regime in Burma."

Thailand's rapid descent from boom to bust means that in the coming year alone, two million people may be thrown out of work. But conveniently, perhaps there are about two million illegal immigrants here and the theory is, by kicking them out, the country can

solve it's unemployment problem almost overnight. In practice, though, things may be rather more complicated.

Because there are some jobs here, like fishing, for example, that few Thais want to do. Jobs considered too dirty, difficult and dangerous. But, these days, few immigrant workers in Asia can be confident about what the future holds for them. And for the many who will be sent back to the dictatorship of Burma, this economic crisis may be about more than stocks and shares. It could be about life and death.

BEN BROWN BBC News Bangkok

CUP TIE

It could rank among the big shocks in FA cup history if non-league Stevenage knock out Newcastle United in Sunday's David and Goliath clash. For Stevenage fans, it is the most eagerly awaited game in the club's history. While 2,500 Newcastle fans are expected to travel south for the match. Earlier this month, the FA threw out an appeal that the ground was not up to hosting the tie.

MIKE MACKAY Newcastle: No more fuss over where to play this tie. Now, it is over how Newcastle plays that counts. Whether or not Alan Shear is featured in the starting lineup, his boss will not be taking Stevenage for granted.

KENNY DALGLISH Manager, Newcastle United: We of course have trained and prepared ourselves in a thoroughly professional manner whereas they'll get the utmost respect from us on and off the pit."

Newcastle knows all about respecting non-league clubs in the legendary club meet 26 years ago. The most illustrious New castle player at the end of that 2-1 defeat by Harrodbid now writes a weekly sports column.

MALCOLM MACDONALD Newcastle Evening Chronicle: Newcastle United would much rather prefer to visit somewhere like Amfield or Trafford. The last thing they wanted was to be the fall guys or possibly be the fall guys yet again at a non-league ground."

The scars of that Harrodbid defeat remain, but Newcastle's fans believe their team won't underestimate Sunday's game.

KEVIN MILES Newcastle Independent Supporters: They won't take it lightly and we'll win and to be honest, the possibility of not winning does not bear thinking about. We can't live with that anymore." 2,500 Newcastle fans will make the journey to Stevenage on Sunday.

Newcastle's Premiership hopes may have wandered off line this season, but the fans are certain of one thing. No giant-killing act by Stevenage is going to derail their FA Cup hopes.

Mike Mackay BBC News, Newcastle

Stevenage would never claim to have God on their side, but they do have their next-door neighbors in St. Margaret.

And that's all from the 9'o Clock News. Good night.

24.01.1998

Good evening.

ALLEGATIONS

Allegations about the conduct of the President of the United States continue to swirl around Washington, that he had not one but a series of affair since he has been in office and most seriously, that he pressured one woman to lie about it under oath. That woman is Monica Lewinsky, a former White House Trainee, and she is now reported to be ready to tell the whole story to the Special Prosecutor. As for the President himself on the

matter, but Hillary Clinton is to appear on U.S. television on Tuesday to defend her husband. From Washington, Clive Miary reports-

Hillary Clinton is willing to brave the media spotlight in the middle of the controversy surrounding her husband. On Tuesday, she is due to be interviewed on breakfast television here, about the President's State of the Union address. The Monica Lewinsky affair won't be off limits. Six years ago, she spoke up in defense of her husband in the middle of another sex scandal. Many believe the interview saved his presidential campaign.

HILLARY CLINTON

"I'm not sitting here as some little woman singing 'Stand by your man.' like Tammy Wynette. I'm sitting here because I love him and I respect him." The scandal surrounding the President hasn't tempted Bill Clinton out of the White House this weekend to explain his side of the story. He is keen to project an air of 'business as usual' and in his weekly radio address today, he made no reference to his current problems.

"Good morning. Today, I want to talk about our continuing efforts to fight fraud and abuse in the Medicare system." But on his weekend off, the turmoil he's embroiled in won't be far away. He's entertaining friends, including Bill Richardson, the U.S. Ambassador to the U.N. He offered Monica Lewinsky a job. New pictures of the figure at the heart of the controversy here dressed in pink, aged 13, are surfacing all the time. Here, she's on the right, acting in a school play. But, there has been no sign of her since the scandal broke. She's holed up in an apartment block here in Washington. It's understood that the FBI raided her home and seized possessions, including a computer, a dress and a gold brooch. Miss Lewinsky has claimed she's received gifts from Bill Clinton. In return for immunity from prosecution, she's now apparently ready to testify that they did have an affair, but not that she was asked to lie about it. Everyone else now seems ready to talk about the scandal except Bill Clinton. Democratic Party managers say that he must come forward soon.

Governor ROY ROMER

Chairman, Democratic National Committee

"Our man has denied these allegations. He's friend of mine. I trust him, I believe that he is telling the truth, but now he needs to get his information out." While the President may or may not have been picked and pawed over relentlessly. There's no other story in town. Gennifer Flowers, the woman who prompted Hillary Clinton's defense of her husband back in 1992, is now speaking out about Monica Lewinsky.

GENNIFER FLOWERS: She is young. Bill is a very virile man. He's got a lot of soul and emotion." It now seems unlikely the President will be explaining his side of this latest affair before his State of the Union address on Tuesday. It's his most important speech of the year, but it is likely to be overshadowed by the nagging controversy surrounding his private life.

Clive Miary BBC News at the White House

PROSECUTOR

Well, the future of President Clinton now lies increasingly in the hands of one man, the Special Prosecutor, Kenneth Starr. Mr. Starr began investigating the Clintons' business deals three and a half years ago, but now he's widening his related investigation claims that Mr. Clinton has tried to cover-up his personal behavior. Our Washington Correspondent, Bridgett Kendall, looks at the man who could bring down the President and the power he wields.

Special Prosecutor Kenneth Starr, not usually a man who courts publicity. But now, he's charged with investigating a potentially sensational scandal, that if true, could bring down the U.S. President. It was the Whitewater investigation, named after a murky land development scheme in Arkansas the Clintons had bought into, that first raised Mr.

Starr's public profile, He was charged with investigating whether this and related Arkansas deals linked the Clintons with fraud and corruption.

In fact, Mr. Starr wasn't the first Whitewater prosecutor. He was brought in, apparently after lobbying from Republicans, who felt the original investigator wasn't aggressive enough, in pursuing the widening probe around the Democratic President, Bill Clinton. So Mr. Starr moved to Washington and reopened the inquiry into the apparent suicide of Clinton friend and White House aide, Vince Foster. When other suspicions of White House cover-ups of potential scandals surfaced, in almost every case, he added them to his investigation, even summoning the First Lady to testify before a Grand Jury to explain why legal documents that had gone missing had turned up in the Clinton White House. And Mr. Starr has made no secret of his belief that there is wrongdoing to uncover, if only he could get to it.

KENNETH STARR Whitewater Special Prosecutor: Whitewater is about several related things, but it is, at its origins about lying, false statements and fraud."

But Kenneth Starr has also been criticized for his clear Republican sympathies, for his support of Paula Jones and most importantly, for a sprawling Federal investigation costing \$34 million that has so far, failed to reach its target. So this new scandal is a Godsend. If Mr. Starr can prove that President Clinton was lying under oath, and obstructing justice, he can argue his work for the past three and a half years is justified.

Bill Clinton has everything at stake in this case. His personal reputation and his Presidency. But Kenneth Starr has his reputation at stake, too. So, expect him to leave no stone unturned, in what amounts to a personal mission to unmask the Clinton Presidency. Bridgett Kendal BBC News Washington

LOYALISTS

There has been reported to be a shooting incident in Belfast tonight. Details at this stage are unclear. Earlier the Loyalist terrorist group, the Ulster Freedom Fighters denied any involvement in the murder of a Roman Catholic man in Belfast. Yesterday, the group admitted carrying out other killings in the latest outbreak of sectarian violence. But the UFF insisted again today that their cease-fire had been reinstated.

JOE PALEY Belfast: It was the fourth funeral this week for a man who dies at the hands of terrorists. Ben Hughes was 55 and a father of three. He was shot by a Loyalist group, the Ulster Freedom Fighters, as he left work in a Loyalist area of Belfast. The admission by the UFF that they had been killing people even though represented at the peace talks, has caused a political and moral dilemma. Should their representatives now be thrown out?

The man who did so much to start the talks says it's a hard choice.

JOHN MAJOR MP Speaking on "today" BBC Radio 4: I think we are at a very critical stage at the moment. If this peace process were to break down entirely in terms of widespread violence, then very many peoples' lives may be at stake for quite a long period." The parties at the talks are being cautious in calling for the UDP's expulsion. They know they run the risk of being blamed if the talks collapse. The SDLP says the government must take the initiative.

SEANUS MALLON MP SDLP: Each and every party there must either, in circumstances or violence disavow those who carry on the violence, or they should leave the talks."

Decisions about the talks are needed urgently as sectarian killings continue. The latest victim was Liam Conway, a Catholic workman murdered yesterday evening in a Loyalist area in North Belfast. Today, as flowers were left at the spot where he was killed, a local priest spoke of the revulsion felt by Catholics and Protestants alike.

Father KENNETH BRADY Parish Priest: Most people, in fact, register the same disgust and particularly when they hear the details of the Conways, one brother blind and the other

partially impaired and the sister, the breadwinner, they all see the utter madness of it all. And I basically think the people want to see this madness stop."

With every new killing, the word 'cease-fire' becomes more and more tarnished. Next week, when the peace talks move to London for three days, the various parties are faced with a crucial question- Can terrorists who admit to killing people, continue to be represented? And if they can, does it mean they can get away with murder?

Joe Paley BBC News Belfast

Well, in Northern Ireland tonight there has been an explosion in Iniskilin in county Palana. We understand there are no casualties. There are also reports of a shooting incident in Belfast. Joe Paley joins us from Belfast.

Joe, what can you first tell us about this explosion in Iniskilin?

Well at seven thirty this evening, there was a coded telephone warning sent that a bomb had been left at the River Club at Iniskilin. The Army were called, the building was evacuated and then just over an hour ago, a bomb went off. We know that it wasn't a controlled explosion, but we have no reports if anyone has been hurt.

And in Belfast a shooting incident in the west of the city?

Yes, there had been reports that somebody had been shot in the Glen Road area of West Belfast. Now the RUC are saying that a man's body has been found about 15 minutes ago, but we cannot make a connection between the two events. But a man's body has been found and yes, there were reports of a shooting.

Joe Paley, thank you.

SCRATCHCARD

The pools company, Littlewood's has defended its plans to launch a scratchcard to raise funds for the Diana, Princess of Wales Memorial Fund. It says that the scheme is backed by the Trustees of the Fund and will raise millions of pounds for charity. But the proposal has been criticized as inappropriate and one supermarket chain says it won't stock them.

CLARENCE MITCHELL Court Correspondent: Since the death of Diana, Princess of Wales, the debate over how best to honor her memory has been intense. Not least how the Memorial Fund should both distribute and raise its funds. Lottery Scratchcards, such as these for the Royal British Legion, have become a valuable source of revenue for a number of leading charities. Littlewoods Lotteries, which will run the Diana card, say they have the full support of the Memorial Fund's trustees and many of the charities that Diana supported during her life. The firm believes that many people will buy the cards.

JEREMY COLLIS Maging Director, Littlewoods Lotteries: We have researched it and we have questioned people because we were very sensitive to the issues. Eight out of ten people that we asked were quite happy with the concept and they thought that the lottery should be run. And in particular, in a not-for-profit lottery."

The design of the one pound card hasn't been revealed but Littlewoods says it will be respectful and appropriate. It may look like this. Diana's picture won't be used, but the Memorial Fund's official logo, itself not revealed, will be. Whether the Princess' signature will be featured is still not clear. The top prize will be 25,000 pounds. About 25 pence per card goes direct to the Memorial Fund as will all the net profits. However, one supermarket chain says it won't be selling them.

CHRISTINE WATTS Head of Corporate Affairs, Asda: We think that this is a question, not of whether money should be raised for the Memorial Fund, but how it should be raised. And our feeling is that this is perhaps not the most appropriate way, a way that befits the memory of a Princess.

But the Roy Castle Lung Cancer Foundation is one of the charities that has benefited from Scratchcards. Indeed, the Princess was fully aware of its work.

SYLVIA INGHAM Roy Castle Lung Cancer Fund: She was very aware that Littlewoods was sponsoring and backing the campaign and indeed in all of our literature, it is very clearly stated that a million pounds were coming from the Littlewoods Scratchcards towards that appeal. She thought it was a wonderful idea what we were doing and endorsed our trip and indeed wanted us to go back and tell her more about it."

The Diana Scratchcard will be sold in about 9,000 Post Offices across the U.K. Along with supermarkets, newsagents and petrol stations. More than 15,000

Independent local retailers will also stock it. Littlewoods remains confident that despite the criticisms, it will prove very popular, raising millions of pounds for the Princess' Memorial Fund.

Clarence Mitchell BBC News West London

Now with details of today's sport, here's Helen Rollison

Ost and Miller are through to the fifth round of the FA Cup after a comprehensive four-nil win of their Midlands rival, West Blohm. An early goal from Simon Graceson put them on their way, but it was two goals from Dwight York in the space of three minutes which gave them control. York, here scoring his second, is playing in his favorite striker's role, with Siloban Milosevic back home in Yugoslavia in disgrace after spitting at fans last week. San Colimore marked his return to form and completed the trick with this fine individual effort. Meanwhile, at Whitehart Lane, England defended herself Campbell who put the Spurs ahead with his first goal of the season on the half hour. Barnseider fought their way back with Retmen scored on a penalty to make it one all. Chris Dyer scored a hat trick as Crystal Palace had their first home win this season against Premiership opposition. The games between Middlesboro and Arsenal, Huddersfield and Wimbledon, Coventry and Derby and Manchester United and Walsallh are on Match of the Day after this program. If you don't want to know the results, then look away now.

Others through to the fifth round are Tranmere, Birmingham and Leeds. There will also be a number of replays. Cardiff and Reading, Charlton and Wolves, Ipswich and Sheffield United. They all drew one all.

In the third round of the Tennents Scottish Cup, Rangers of Division One beat Hamilton two-one. There was a scare for Rangers, who had to come from behind as Hamilton took a dramatic early lead. Richard Goth got the winner in the final minute.

Alan Ball has become the new manager of Portsmouth. He enjoyed a successful time at Fratton Park for five years in the eighties. British interest in straight sets by Todd Woodbridge. The shock of the day, though was the departure of the number-two seed, Patrick Rafter. He was beaten by the unseeded Spaniard, Alberto Berasategui. In the women's match of the day, Martina Hingles threw off the challenge of Russian Anna Nikova.

NIGEL GAINSBOROUGH reporting: With Tim Hammond long gone, here was a chance for Greg to prove how wide the gap was between Britain's Number One and Two. His opponent though, was on home turf and Rusedski's main weapon had abandoned him. Initially, less than half his first serves went in, and Woodbridge took the first set on a tie-breaker, pressurizing the British Number One at the net. In the second, Woodbridge was returning the big serves with interest. Rusedski couldn't respond and despite taking a four-one lead, he lost the next five games to lose the second set 6-4. There was little Rusedski's coach could do from the sidelines. By the third, the Australian had the measure of Rusedski. He was unsettled and British hopes were all but gone. Woodbridge had played out of his skin and took victory in straight sets 7-6, 6-4, 6-2.

GREG RUSEDISKI British Number One: I think I learned from this loss and if I do this again, then I won't be happy. Normally, I'm not too happy nowadays."

What made it worse was the departure of Pat Rafter, who was beaten in the final of the U.S. open. An unseeded Spaniard, called Alberto Berasategui broke Australian hearts as Rafter was seen of in four sets

Michael Gainsborough BBC News

The two major upsets in Rugby Union's Tetra Bitter Cup. Ten-time winner Bath were out after beaten by Richmond by 29 points to seventeen. And the Holders, Leicester were knocked out by Saracens. The Tigers were leading by 13 points to 3, but this try by winger Brian Constable brought the home side within two points. Saracens then camped in the Leicester's twenty-two until Australian flyhalf Michael Reinhart kicked the winning penalty with two minutes left to win by 14 points to 13. Italy had followed up their inclusion to the Five Nations Championship in the year 2000 first their first-ever victory over Scotland. In front of a full house in Trieste, the Italians came from behind to win by 25 points to 20.

BEN MONRO-DAVIES Reporting: For Scotland, everything was going perfectly. First Vern Shephard intercepted and ran what had seemed the length of Italy to give the visitors the lead. And then another interception, this time by Alan Tate, taking advantage of some sloppy passing to leave Scotland 89 up at half-time. That should have been sufficient cushion. But Italy dominated the second period and this sniping effort by Alessandro Conner, seemed to have earned them victory. But instead, fortune once more favored the Scots. A foul had been spotted and a triad had been disallowed, much to the crowd's fury. But minutes later, Maccaro scored legitimately and the final penalty by Dominguez gave Italy a first-ever win against Scotland.

Ben Monro-Davies BBC News

Outside the Dater's Storm, the impressive winner of the Hyde Park Champion Hurdle Trial. The seven-year old, ridden by Loken Wire, won by twenty lengths and is now eight-to one to win at Chubb. Nick.

Thanks. And finally, the main news once again. Hillary Clinton is to appear on U.S. television to try to defend her husband amid continuing allegations of sexual misconduct.

A bomb has exploded in Iniskillin County tonight. There are no reports of injuries. And a body has been found in West Belfast following reports of a shooting. And that's it from the Newsroom tonight from Helen and from me.

Goodnight.

25.01.1998

Dying to tell her story, according to her lawyer. The girl in the beret, who threatens the Clinton Presidency. Another Catholic shot in Northern Ireland. Mo Moland's condemned "Coward sectarian bigots." And the player bought for three packets of crisps and a Mars bar wins Stevenage Cup replay with mighty Newcastle.

Good evening.

ALLEGATIONS

The lawyer representing Monica Lewinsky, the woman at the center of the White House sex scandal, says she's dying to tell her story. And will do if she's granted immunity from prosecution. President Clinton's aides continue to deny that he had a sexual relationship with her and that he told her to lie about. But opinion polls suggest public support for him in America is falling away and there's a growing perception that he is not being candid about his relationship with her.

BRIDGET KENDALL Washington: As the sex scandal threatening the Bill Clinton's Presidency deepens, archive footage emerged of a possibly telling moment. A warm embrace for the woman identified as Monica Lewinsky, the young White House volunteer who is alleged to have had a secret affair with the President. Though he and she have sworn that the relationship wasn't sexual, but leaked details from tapes now in the hands of the Special Prosecutor appear to tell a different story and here, in November, 1996, greeting supporters after his reelection, President Clinton was certainly paying attention to her. The key question will be whether Miss Lewinsky will cooperate with investigators trying to find out if the President lied or urged her to lie. But today, new unconfirmed witnesses may have come forward, who claim they saw them being intimate in the White House. Now, her lawyer says, if true that makes a deal promising immunity from prosecution for miss Lewinsky more difficult.

WILLIAM GINSBURG Monica Lewinsky's Lawyer: We have indicated that we will cooperate, to the extent that I will remain in Washington for as long as it takes. To see that the truth in every detail, wherever it may fall, comes out."

Also possibly crucial is evidence collected by the Special Prosecutor's team here, at her Watergate apartment, including a computer, clothes as well as gifts from the President. Already, some are considering a possible Presidential resignation.

ARLEN SPECTER Republican Senator: I do not believe the Congress is going to impeach the President unless there is an open and shut case. And I believe there is an open and shut case inclusive and that the President will resign."

At the White House, aides say that any talk of resignation is ridiculous, but explanations of the President's side of the story are hardly detailed.

EMMANUEL RAHM Presidential Aide: Now, the issue here is the truth and it pertains to two questions. Did the President of the United States have a sexual relation? No. Did the President of the United States ever ask anybody to lie? No. And that's what counts. Meanwhile, popular support for the President does appear to be faltering, judging by recent opinion polls. And, ironically, Bill Clinton's best chance could be his wife and informal legal advisor, Hillary who by all accounts, is gearing herself up to defend him in public.

BRIDGET KENDALL BBC News at the White House

SHOOTING

Here, the Northern Ireland Secretary, Mo Mowlam has described those responsible for recent murders in the province as 'sectarian bigots.' This morning, a Catholic man was shot and wounded at Lurgan at Caddyamar. The Loyalist volunteer force said they did it.

TOM COULTER Ireland Correspondent: Across Belfast, people gathered to demand an end to the cycle of sectarian killings.

We are saying today—'Enough is enough.'

The Catholic community has been under siege following six murders in a week. Their bishop celebrated Mass in the parish where the latest killing happened, giving words of comfort and reassurance.

PATRICK WALSH Bishop of Down and Connor: People are very apprehensive. People are very fearful and I just wanted to be with the ordinary people of the diocese in this park this morning to show them my support and my encouragement for them and my caring for them."

Carl Tribus marked the scene where Catholic taxi driver John McCaulgin was murdered. He was shot by Loyalist gunmen posing as customers. The tearful eyes of his eldest son, evidence of the heartbreak for another family.

SHEILA ROONEY Family friend: They are angry and they are hurt because they can't understand why. He just wants to know why his Daddy was murdered."

Loyalists try to murder a Catholic lorry driver in Lurgan this morning. He was shot in the shoulder, but not seriously hurt. And the police are blaming Republican paramilitaries on last night's bomb attack on a night club in Fermana.

As the violence continues, the pressure grows on the political representatives of the UFF, who have admitted murdering a number of Catholics. The Ulster Democratic Party is involved in the talks process. There have been calls for them to be thrown out. The government admits it faces a dilemma.

MOMOWLAM MP Northern Ireland Secretary: This is a very difficult decision. It's competing moralities. We have the morality of the integrity of the talks, the three murders and the Mitchell Principles on one side versus trying to hold the talks together and making sure that more lives aren't lost.

The political talks move to London tomorrow and it's there the fate of the UDP will be decided. But for the people, the most urgent task facing the government is bringing an end to the cycle of violence.

Tom Coulter BBC News Belfast

SRI LANKA

13 people have been killed in a suicide bomb attack on one of Sri Lanka's most sacred Buddhist temples. A lorry packed with explosives blew up outside the Temple of the Tooth in Kandi. The Sri Lankan government blamed Tamil separatists for the bombing and said that three members of the Tamil Tiger separatist group were among the dead. 10 civilians, including two young children also died.

LOGO

An official logo intended to protect the name and memory of Diana Princess of Wales has been unveiled. It is featured on all authorized memorabilia and is set to become one of the most famous hallmarks in the world.

CLARENCE MITCHELL Court Correspondent: After the Princess' death, the global production of memorabilia using Diana's image became nothing short of a multi-million pound industry, the destination of anxious to stamp out unscrupulous traders exploiting her image for gain, now have an official logo, with which they aim to do so. The Princess' signature in purple, one of her favorite colors, will adorn ever service, product or event approved by the Memorial Fund. Showing monies raised will be accounted for and will benefit the Fund. A global hallmark, approved by the Princess' sons, her family and the Trustees.

VIVIENNE PARRY Memorial Fund Trustee: We're thrilled by this logo. I think it represents Diana the Princess of Wales very well. It's both informal, it's her signature and it's formal and I think it will become instantly recognizable, which is, of course, what we want.

The Prince of Wales, too is exploring new avenues. At the offices of the Big Issue magazine for the homeless, he recently met a former classmate, who had since fallen on hard times. The encounter, it is said, opened the Prince's eyes to the problems facing older homeless people. His Youth Business Trust offers the young loans and advice to set up in business. An advisory group would examine whether it would also assist the older unemployed.

Officials here at St. James' Palace have been making it clear that the Prince has, for some considerable time been thinking about the plight of the jobless 'over 50s'. They say that his Youth Business Trust has a very good track record. It seem, in time, its principals maybe helping older people too. Clarence Mitchell BBC News St. James' Palae

DATE RAPE

There is to be a clampdown on a prescription drug which has been used in a number of so-called 'date rapes.' Rohypnol is legitimately prescribed to sufferers of back pain or

insomnia. But the drug is undetectable when slipped into a drink and has been used by rapists to disorientate their victims.

WESLEY KERR Reporting: Rohypnol tablets, known as 'ruthfizz' on the street are available on private prescription for treating back aches or insomnia. There's growing evidence they're being used to drug people, give them temporary amnesia and lay them open to sexual assault. That's what this Yorkshire woman says happened to her one night, when a man she knew took her out for a glass of champagne in a wine bar. I took a second sip and having drunk no more than that from the glass, found myself completely losing my memory and remember no more about that evening at that time. The next memory I have is waking up in my own bed with a terrible headache, feeling really nauseous and disgusting and realizing that I'd sex with somebody and I think he raped me.

Up to now, the drug, when it is dissolved, odorless and colorless and traces are quickly eliminated from the body. So, it is difficult to get evidence of their use in date rape cases. A new pressure group says that people should be vigilant if offered drinks and now the government's acted.

Rohypnol is already banned in the United States reportedly because of its use with other drugs in rape cases. Soon, possession of it in the United Kingdom will be punishable with a prison sentence or a fine unless there is a proven medical reason to have it. And Roche, the company that manufactures it, will be putting a blue dye into pills, making it much harder to slip them unnoticed into someone's drink.

Wesley Kerr BBC News Southwest London

CUBA VISIT

200,000 Cubans crowded into Havana's Revolution Square today to hear the Pope call for reform and reconciliation. He was addressing an open-air Mass attended by Fidel Castro on his final day of his visit to Cuba.

ALEX KIRBY Cuba: A morning of gray overcast, a fair sign that would accompany a massive congregation, this final Mass perhaps summed up Cuba's respect for the rathered puzzled attitude of their Papal visitor. As he entered Revolution Square, everything seemed in careful balance. The old revolutionary, Fidel Castro himself, dressed in his Sunday best, on hand to make the most of this religious occasion. John Paul's sermon was a model of even-handedness. A condemnation of state atheism in a state that was for atheist for 30 years and a condemnation of the sort of capitalism which placed unbearable burdens on weaker countries. A barely coded call to the Americans to lift their trade embargo. There was even time for a joke. "I'm not against applause because when you applaud, the Pope can rest awhile." As the Mass ended, the debate began about who would gain more from this rigidly state managed visit, Castro or John Paul. The Pope has sharply rebuked Fidel Castro for his human rights abuses and the Cuban Church will probably enjoy a greater amount of freedom. Castro, though, is a great survivor. As an ordinary Cubans, the prospect for significant change is slight.

Alex Kirby BBC News Havana

REPLAY

Forn, a player who is said to cost just three bags of crisps and a Mars bar scored the goal that earned Stevenage an FA Cup replay against Newcastle Union. Fuliano Grazioli equalized after Alan Shearer, who cost Newcastle 15 million pounds, scored the first goal. The result means that Stevenage will now play Newcastle again in St. James' Park in ten days' time.

NEIL BENNETT Sports Correspondent: Their ground was judged to be good enough to cope with Newcastle and so in the end, so was their football. They paid Stevenage the compliment of fielding Alan Shearer for his first full game of the season, who within three